AKSARAY ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TÜRKÇE VE SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

TÜRKÇE EĞİTİM BİLİM DALI

TÜRKÇENİN SÖZ VARLIĞI VE ÖĞRETİMİ AÇISINDAN ABBAS CILGA'NIN ÇOCUK KİTAPLARININ İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ZEHRA ASLI KARAMAN

DANIŞMAN

DOÇ. DR. TUNCAY TÜRKBEN

AKSARAY-2025

AKSARAY ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TÜRKÇE VE SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

TÜRKÇE EĞİTİM BİLİM DALI

TÜRKÇENİN SÖZ VARLIĞI VE ÖĞRETİMİ AÇISINDAN ABBAS CILGA'NIN ÇOCUK KİTAPLARININ İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ZEHRA ASLI KARAMAN

DANIŞMAN: DOÇ. DR. TUNCAY TÜRKBEN

JÜRİ ÜYESİ: DOÇ. DR. MEHMET FİDAN

JÜRİ ÜYESİ: DOÇ. DR. MUSA KAYA

AKSARAY-2025

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU

Bu tezin tüm hakları saklıdır. Kaynak göstermek koşuluyla tezin teslim tarihinden itibaren .....(….) ay sonra tezden fotokopi çekilebilir.

YAZARIN

Adı : Zehra Aslı

Soyadı : Karaman

Bölümü : Türkçe Eğitimi

İmza :

Teslim tarihi:

TEZİN

Türkçe Adı: Türkçenin Söz Varlığı ve Öğretimi Açısından Abbas Cılga'nın Çocuk Kitaplarının İncelenmesi

İngilizce Adı: Examination of Abbas Cılga's Children's Books in Terms of Vocabulary and Teaching in Turkısh

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Tez yazma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttiğimi ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu beyan ederim.

Yazar Adı Soyadı: Zehra Aslı KARAMAN

İmza:

T. C.

AKSARAY ÜNİVERSİTESİ SOSYAL

BİLİMLER ENSTİTÜSÜ JÜRİ ONAY

SAYFASI

Zehra Aslı KARAMAN tarafından hazırlanan "Türkçenin Söz Varlığı ve Öğretimi Açısından Abbas Cılga'nın Çocuk Kitaplarının İncelenmesi" başlıklı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy birliği / oy çokluğu ile Aksaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türkçe ve Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim Dalı'nda Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

	Kabul	**Ret**	**İmza**
Danışman: (Doç. Dr. Tuncay TÜRKBEN) (Türkçe ve Sosyal Bilgiler Eğitimi, Aksaray Üniversitesi)	☐	☐	
Üye: (Doç. Dr. Mehmet FİDAN) (Türkçe ve Sosyal Bilgiler Eğitimi, Aksaray Üniversitesi)	☐	☐	
Üye: (Doç. Dr. Musa KAYA) (Türkçe ve Sosyal Bilgiler Eğitimi, Bayburt Üniversitesi)	☐	☐	

Tez Savunma Tarihi: 17/01/2025

Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun ……tarih ve …..... sayılı kararı ile onaylanmıştır.

Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü Prof.

Dr. Aybala ÇAYIR

İmza

TEŞEKKÜR SAYFASI

Çocukluğumdan bu yana bana kitap okuma sevgisi aşılayan, beni bugünlere getiren canım annem Şefika Karaman'a, anlattığı Nasreddin Hoca fıkralarıyla yüzümü hep güldürmüş olan çocukluğumun kahramanı kıymetli dedem Arif Karaman'a, biricik kardeşim Arifcan Karaman'a, her an yüreğimde olan, beni dünyanın en şanslı kız çocuğu yapan sevgili babam Hasan Ali Karaman'a, ayaklarımın üstünde durduğumu gördükçe benimle gurur duyan sevgili anneannem Gülsüm Tokmakcı'ya teşekkür ederim.

Çalışma sürecinde desteği olan sevgili arkadaşlarıma, Gülpınar Namık Kemal Ortaokulu'ndaki canım öğrencilerime teşekkür ederim. Değerli bilim insanı, hocam Doç. Dr. Tuncay Türkben'e, sabrı ve desteği için teşekkür ederim. Kıymetli vaktini ayıran değerli görüşleri için Doç. Dr. Mehmet Fidan'a ve Doç. Dr. Musa Kaya'ya teşekkür ederim. Biz kadınlara hak ettiğimiz saygınlığı kazandıran, bilimi rehber edinmiş, ışığımız Başöğretmen Mustafa Kemal Atatürk'e teşekkür ederim.

ÖZET

"Türk dili, dillerin en zenginlerindendir; yeter ki bu dil, şuurla işlensin." Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün sözünde de belirtildiği üzere Türk dili üzerinde bilinçli çalışmaların yürütülmesi önem teşkil etmektedir. Bu çalışmaların en önemlilerinden biri de dilimizin sahip olduğu zengin söz varlıklarının tespitidir. Söz varlığı, içinde bulunduğu toplumun kültürünü, yaşayış biçimini yansıtan en önemli araçlardandır. Bulunduğu dile ait atasözler, deyimler, ikilemeler, terimler, yabancı sözcükler, kalıp sözler, doldurma sözler, kalıplaşmış sözler ve argo sözleri barındıran geniş bir kültür hazinesini yansıtır. Bu çalışmada Abbas Cılga'ya ait Atmacalar Ağladı, Çiftlikteki Yabancı, Dedemin Öyküleri, Dokunduğum Altın Olsun, Gülümseyen Sokak, Herodot Dede, Kim Sevmez Uğurböceklerini?, Masa Üstündeki Kavga, Müjdeci Hüsnü, Sesini İsteyen Kurbağa, Sıpanın Dört Yıllığı, Şaşar Ali, Yaramazlar Kuyusu, Yavru Yunuslar Ekibi, Yusufcuk isimli çocuk kitaplarının sahip olduğu söz varlığı öğelerini incelemek amaçlanmıştır. Araştırma konusu olan çocuk kitaplarında bulunan atasözleri, terimler, ikilemeler, deyimler, kalıp sözler, argo sözler, Anadolu ağızları, yabancı sözcükler, kalıplaşmış sözler ve doldurma sözler şeklinde söz varlığı öğeleri tespit edilmiştir. Tespiti yapılan söz varlığı öğelerinin tekrar sayıları ortaya konmuştur. Tablolarda yer alan bazı söz varlığı unsurları, tanıklı ifadeler şeklinde tablo sonunda verilmiştir. Tespit edilen söz varlığı unsurlarına yönelik sözcük öğretimi etkinlikleri tasarlanmıştır. Araştırmaya konu olan çalışma, betimsel bir çalışmadır. Betimsel çalışmada doküman incelemesi yöntemi kullanılarak hâlihazırda olan bir durum betimlenmeye çalışılmıştır. Elde edilen veriler ışığında; atasözü sayısı ve tekrar sayısı, deyim sayısı ve tekrar sayısı; ikileme sayısı, tekrar sayısı ve oluşum şekli; terim sözcük sayısı tekrar sayısı ve ilgili olduğu bilim dalı; kalıp (ilişki) sözleri sayısı tekrar sayısı ve kullanıldığı bağlam; yabancı sözcük sayısı tekrar sayısı ve ait olduğu dili; doldurma sözler tekrar sayısı; argo sözler tekrar sayısı; Anadolu ağızları tekrar sayısı, kalıplaşmış sözler sayfa sayısı ve sözün kime ait olduğu mevcut çalışmada ortaya konulmaya çalışılmıştır. Bu çalışmada, 9706 tane söz varlığı unsuru tespit edilmiştir. Yapılan incelemeler ışığında; eserlerin içeriğinde 37 tane atasözü, 1703 tane deyim, 808 tane ikileme, 816 kalıp söz, 2707 tane yabancı sözcük, 7 tane argo söz, 284 tane doldurma söz, 3233 tane terim sözcük, 118 tane Anadolu ağzı, 3 tane kalıplaşmış söz varlığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler : Söz varlığı, Türkçe eğitimi, sözcük öğretimi, Abbas Cılga, çocuk kitapları.

Bilim Kodu **:** 11101

Sayfa Adedi **:** 586

Yazar **:** Zehra Aslı KARAMAN

Danışman **:** Doç. Dr. Tuncay TÜRKBEN

ABSTRACT

"Turkish language is one of the richest languages; as long as this language is consciously processed." As stated in words of the great leader Mustafa Kemal Atatürk; it is significant to carry on conscious studies on Turkish language. One of the most important elements of these studies is the determination of the rich vocabularies that our language has. Vocabulary is a concept that includes elements such as proverbs, idioms, reduplications, terms, foreign words and set phrases in a language. In this study, it is aimed to examine the vocabulary elements of children's books named "Abbas Cılga'ya ait Atmacalar Ağladı, Çiftlikteki Yabancı, Dedemin Öyküleri, Dokunduğum Altın Olsun, Gülümseyen Sokak, Herodot Dede, Kim Sevmez Uğurböceklerini?, Masa Üstündeki Kavga, Müjdeci Hüsnü, Sesini İsteyen Kurbağa, Sıpanın Dört Yıllığı, Şaşar Ali, Yaramazlar Kuyusu, Yavru Yunuslar Ekibi, Yusufcuk". The elements of the vocabulary are determined in the works examined in the form of proverbs, idioms, set phrases, reduplications, terms, slang words, Anatolian dialects, foreign words and stereotyped words and the use frequency of them is detected. Some vocabulary elements in the tables are given at the end of the table in the form of witnessed statements. Vocabulary teaching activities for the established vocabulary elements are designed. This study is a descriptive research in the form of scanning. In this descriptive study, a situation that already exists, is tried to be described as it is by using the document analysis method. In the data obtained, the numbers and the frequency of occurence of proverbs and idioms; the numbers, the frequency of occurrence and the formation patterns of reduplications; the numbers and the frequency of occurrence of terms and the science it is related to; the numbers and the freuency of occurrence of the set phrases and the context they are used; the numbers, the frequency of occurrence and the source languages of foreign words; the frequency of occurrence of Anatolian dialects; the page numbers of stereotyped words and to whom that words belong are tried to be examined in this study. In this study, 9706 vocabulary elements are examined. As a result of the study, 37 proverbs, 1703 idioms, 808 reduplications, 816 set phrases, 2707 foreign words, 7 slang words, 284 filler words, 3233 terms, 118 Anatolian dialects and 3 stereotyped words are determined.

Key words **:** Vocabulary, Turkish language teaching, vocabulary teaching, Abbas Cılga, children's boks.

Science Code **:** 11101

Number of Pages : 586

Author **:** Zehra Aslı KARAMAN

Supervisor **:** Doç. Dr. Tuncay TÜRKBEN

İÇİNDEKİLER

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU ..... **i**
ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI ..... **ii**
JÜRİ ONAY SAYFASI ..... **iii**
TEŞEKKÜR SAYFASI ..... **iv**
ÖZET ..... **v**
ABSTRACT ..... **vi**
TABLOLAR LİSTESİ ..... **xiv**
ŞEKİLLER LİSTESİ ..... **xx**
KISALTMALAR ..... **xxi**
BİRİNCİ BÖLÜM **1**
GİRİŞ **1**
1.1. Araştırmanın Önemi 2
1.2. Problem Durumu 3
1.3. Araştırmanın Amacı 5
1.4. Varsayımlar 6
1.5. Sınırlılıklar 6
1.6. Tanımlar 6
İKİNCİ BÖLÜM **8**
KURAMSAL ÇERÇEVE **8**
2.1. Dil, Söz ve Söz Varlığı 8
2.2. Söz Varlığının İçerdiği Öğeler 10
2.2.1. Atasözleri 11
2.2.2. Deyimler 14
2.2.3. İkilemeler 15
2.2.4. Terimler 16
2.2.5. Kalıp Sözler 17
2.2.6. Yabancı Sözcükler 19
2.2.7. Argo Sözler 20
2.2.8. Anadolu Ağzı 21
2.2.9. Kalıplaşmış Sözler 22
2.2.10. Çeviri Sözcükler 23
2.2.11. Doldurma Sözler 24

2.3. Sözcük Hazinesi 25
2.4. Söz Varlığı ve Sözcük Hazinesi 26
2.5.1. Sözcük Hazinesinin Geliştirilmesi ve Öğretilmesi 31
2.5.2. Sözcük Öğretiminin İlke ve Esasları.....33
2.5.3. Sözcük Öğrenme ve Öğretim Stratejileri.....34
2.5.4. Sözcük Öğretiminde Yöntem ve Teknikler 36
2.6. Türkçe Dersi Öğretim Programında Sözcük Öğretimi 42
2.7. Etkinlik Temelli Sözcük Öğretimi.....52
2.8. Sözcük Öğretiminde Ölçme ve Değerlendirme.....53
2.9. Abbas Cılga'nın Hayatı, Eserleri ve Sanatı 54
2.9.1. Hayatı.....54
2.9.2. Abbas Cılga'nın Çocuk Kitapları.....55
2.9.3. Sanatı.....57
2.9.4. Diğer Eserleri 57
2.10. İlgili Araştırmalar 57
2.10.1. Söz Varlığı Üzerine Türkiye'de Yapılan Çalışmalar 58
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM 61
YÖNTEM.....61
3.1. Araştırmanın Modeli 61
3.2. İncelenen Eserler 62
3.3. Veri Toplama Araç ve Teknikleri.....63
3.4. Verilerin Çözümlenmesi.....63
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM 65
BULGULAR VE YORUM.....65
4.1. Çocuk Kitaplarının Söz Varlığına İlişkin Elde Edilen Bulgular.....65
4.1.1. Atmacalar Ağladı İsimli Hikâyenin Söz Varlığına İlişkin Bulgular.....66
4.1.1.1. Atmacalar Ağladı İsimli Hikâyede Deyimler.....66
4.1.2.2. Atmacalar Ağladı Hikâyede İkilemeler.....70
4.1.3.3. Atmacalar Ağladı İsimli Hikâyede Terimler.....73
4.1.4.4. Atmacalar Ağladı İsimli Hikâyede Kalıp Sözler.....79
4.1.5.5. Atmacalar Ağladı İsimli Hikâyede Yabancı Sözcükler 81
4.1.6.6. Atmacalar Ağladı İsimli Hikâyede Doldurma Sözler 90
4.1.7.7. Atmacalar Ağladı İsimli Hikâyede Anadolu Ağızları.....91
4.1.8.8. Atmacalar Ağladı İsimli Hikâyede Argo Sözler 92
4.1.2. Çiftlikteki Yabancı İsimli Hikâyenin Söz Varlığına İlişkin Bulgular.....93

4.1.2.1. Çiftlikteki Yabancı İsimli Hikâyede Atasözleri 93
4.1.2.2. Çiftlikteki Yabancı İsimli Hikâyede Deyimler 93
4.1.2.3. Çiftlikteki Yabancı İsimli Hikâyede İkilemeler 95
4.1.2.4. Çiftlikteki Yabancı İsimli Hikâyede Terimler 98
4.1.2.5. Çiftlikteki Yabancı İsimli Hikâyede Kalıp Sözler 100
4.1.2.6. Çiftlikteki Yabancı İsimli Hikâyede Yabancı Sözcükler 101
4.1.2.7. Çiftlikteki Yabancı İsimli Hikâyede Doldurma Sözler 103
4.1.2.8. Çiftlikteki Yabancı İsimli Hikâyede Anadolu Ağızları 104
4.1.3. Dedemin Öyküleri İsimli Hikâyenin Söz Varlığına İlişkin Bulgular 104
4.1.3.1. Dedemin Öyküleri İsimli Hikâyede Atasözleri 104
4.1.3.2. Dedemin Öyküleri İsimli Hikâyede Deyimler 105
4.1.3.3. Dedemin Öyküleri İsimli Hikâyede İkilemeler 109
4.1.3.4. Dedemin Öyküleri İsimli Hikâyede Terimler 111
4.1.3.5. Dedemin Öyküleri İsimli Hikâyede Kalıp Sözler 113
4.1.3.6. Dedemin Öyküleri İsimli Hikâyede Yabancı Sözcükler 115
4.1.3.7. Dedemin Öyküleri İsimli Hikâyede Doldurma Sözler 117
4.1.3.8. Dedemin Öyküleri İsimli Hikâyede Anadolu Ağızları 118
4.1.4. Dokunduğum Altın Olsun İsimli Hikâyenin Söz Varlığına İlişkin Bulgular 119
4.1.4.1. Dokunduğum Altın Olsun İsimli Hikâyede Deyimler 120
4.1.4.2. Dokunduğum Altın Olsun İsimli Hikâyede İkilemeler 122
4.1.4.3. Dokunduğum Altın Olsun İsimli Hikâyede Terimler 124
4.1.4.4. Dokunduğum Altın Olsun İsimli Hikâyede Kalıp Sözler 129
4.1.4.5. Dokunduğum Altın Olsun İsimli Hikâyede Yabancı Sözcükler 131
4.1.4.6. Dokunduğum Altın Olsun İsimli Hikâyede Doldurma Sözler 134
4.1.4.7. Dokunduğum Altın İsimli Hikâyede Anadolu Ağızları 135
4.1.4.8. Dokunduğum Altın Olsun İsimli Hikâyede Kalıplaşmış Sözler 136
4.1.5. Gülümseyen Sokak İsimli Hikâyenin Söz Varlığına İlişkin Bulgular 137
4.1.5.1. Gülümseyen Sokak İsimli Hikâyede Atasözleri 137
4.1.5.2. Gülümseyen Sokak İsimli Hikâyede Deyimler 137
4.1.5.3. Gülümseyen Sokak İsimli Hikâyede İkilemeler 141
4.1.5.4. Gülümseyen Sokak İsimli Hikâyede Terimler 143
4.1.5.5. Gülümseyen Sokak İsimli Hikâyede Kalıp Sözler 149
4.1.5.6. Gülümseyen Sokak İsimli Hikâyede Yabancı Sözcükler 153
4.1.5.7. Gülümseyen Sokak İsimli Hikâyede Doldurma Sözler 157
4.1.5.8. Gülümseyen Sokak İsimli Hikâyede Anadolu Ağızları 158

4.1.6. Herodot Dede İsimli Hikâyenin Söz Varlığına İlişkin Bulgular 159
4.1.6.1. Herodot Dede İsimli Hikâyede Atasözleri 159
4.1.6.2. Herodot Dede İsimli Hikâyede Deyimler.....160
4.1.6.3. Herodot Dede İsimli Hikâyede İkilemeler 166
4.1.6.4. Herodot Dede İsimli Hikâyede Terimler.....169
4.1.6.5. Herodot Dede İsimli Hikâyede Kalıp Sözler 180
4.1.6.6. Herodot Dede İsimli Hikâyede Yabancı Sözcükler 183
4.1.6.7. Herodot Dede İsimli Hikâyede Doldurma Sözler 191
4.1.6.8. Herodot Dede İsimli Hikâyede Anadolu Ağızları.....192
4.1.6.9. Herodot Dede İsimli Hikâyede Kalıplaşmış Sözler 193
4.1.7. Kim Sevmez Uğurböceklerini? İsimli Hikâyenin Söz Varlığına İlişkin Bulgular...194
4.1.7.1. Kim Sevmez Uğurböceklerini? İsimli Hikâyede Atasözleri 194
4.1.7.2. Kim Sevmez Uğurböceklerini? İsimli Hikâyede Deyimler 194
4.1.7.3. Kim Sevmez Uğurböceklerini? İsimli Hikâyede İkilemeler 197
4.1.7.4. Kim Sevmez Uğurböceklerini? İsimli Hikâyede Terimler 198
4.1.7.5. Kim Sevmez Uğurböceklerini? İsimli Hikâyede Kalıp Sözler 202
4.1.7.6. Kim Sevmez Uğurböcekleri? İsimli Hikâyede Yabancı Sözcükler 205
4.1.7.7. Kim Sevmez Uğurböceklerini? İsimli Hikâyede Doldurma Sözler 209
4.1.7.8. Kim Sevmez Uğurböceklerini? İsimli Hikâyede Anadolu Ağızları.....210
4.1.7.9. Kim Sevmez Uğurböceklerini? İsimli Hikâyede Argo Sözler 210
4.1.8. Masa Üstündeki Kavga İsimli Hikâyenin Söz Varlığına İlişkin Bulgular 211
4.1.8.1. Masa Üstündeki Kavga İsimli Hikâyede Atasözleri 211
4.1.8.2. Masa Üstündeki Kavga İsimli Hikâyede Deyimler 212
4.1.8.3. Masa Üstündeki Kavga İsimli Hikâyede İkilemeler 214
4.1.8.4. Masa Üstündeki Kavga İsimli Hikâyede Terimler.....217
4.1.8.5. Masa Üstündeki Kavga İsimli Hikâyede Kalıp Sözler 224
4.1.8.6. Masa Üstündeki Kavga İsimli Hikâyede Yabancı Sözcükler 226
4.1.8.7. Masa Üstündeki Kavga İsimli Hikâyede Doldurma Sözler 232
4.1.8.8. Masa Üstündeki Kavga İsimli Hikâyede Anadolu Ağızları.....233
4.1.9. Müjdeci Hüsnü İsimli Romanın Söz Varlığına İlişkin Bulgular.....234
4.1.9.1. Müjdeci Hüsnü İsimli Romanda Atasözleri.....234
4.1.9.2. Müjdeci Hüsnü İsimli Romanda Deyimler 235
4.1.9.3. Müjdeci Hüsnü İsimli Romanda İkilemeler.....237
4.1.9.4. Müjdeci Hüsnü İsimli Romanda Terimler 241
4.1.9.5. Müjdeci Hüsnü İsimli Romanda Kalıp Sözler 244

4.1.9.6. Müjdeci Hüsnü İsimli Romanda Yabancı Sözcükler 247
4.1.9.7. Müjdeci Hüsnü İsimli Romanda Doldurma Sözler 253
4.1.9.8. Müjdeci Hüsnü İsimli Romanda Anadolu Ağızları 254
4.1.9.9. Müjdeci Hüsnü İsimli Romanda Argo Sözler 255
4.1.10. Sesini İsteyen Kurbağa İsimli Hikâyenin Söz Varlığına İlişkin Bulgular 255
4.1.10.1. Sesini İsteyen Kurbağa İsimli Hikâyede Atasözleri 256
4.1.10.2. Sesini İsteyen Kurbağa İsimli Hikâyede Deyimler 256
4.1.10.3. Sesini İsteyen Kurbağa İsimli Hikâyede İkilemeler 260
4.1.10.4. Sesini İsteyen Kurbağa İsimli Hikâyede Terimler 262
4.1.10.5. Sesini İsteyen Kurbağa İsimli Hikâyede Kalıp Sözler 265
4.1.10.6. Sesini İsteyen Kurbağa İsimli Hikâyede Yabancı Sözcükler 266
4.1.10.7. Sesini İsteyen Kurbağa İsimli Hikâyede Doldurma Sözler 270
4.1.10.8. Sesini İsteyen Kurbağa İsimli Hikâyede Anadolu Ağızları 271
4.1.10.9. Sesini İsteyen Kurbağa İsimli Hikâyede Argo Sözler 272
4.1.11. Sıpanın Dört Yıllığı İsimli Hikâyenin Söz Varlığına İlişkin Bulgular 272
4.1.11.1. Sıpanın Dört Yıllığı İsimli Hikâyede Atasözleri 273
4.1.11.2. Sıpanın Dört Yıllığı İsimli Hikâyede Deyimler 273
4.1.11.3. Sıpanın Dört Yıllığı İsimli Hikâyede İkilemeler 276
4.1.11.4. Sıpanın Dört Yıllığı İsimli Hikâyede Terimler 278
4.1.11.4. Sıpanın Dört Yıllığı İsimli Hikâyede Kalıp Sözler 284
4.1.11.5. Sıpanın Dört Yıllığı İsimli Hikâyede Yabancı Sözcükler 287
4.1.11.6. Sıpanın Dört Yıllığı İsimli Hikâyede Doldurma Sözler 291
4.1.11.7. Sıpanın Dört Yıllığı İsimli Hikâyede Anadolu Ağızları 292
4.1.12. Şaşar Ali İsimli Romanda Söz Varlığına İlişkin Bulgular 294
4.1.12.1. Şaşar Ali İsimli Romanda Atasözleri 294
4.1.12.2. Şaşar Ali İsimli Romanda Deyimler 295
4.1.12.3. Şaşar Ali İsimli Romanda İkilemeler 301
4.1.12.4. Şaşar Ali İsimli Romanda Terimler 304
4.1.12.5. Şaşar Ali İsimli Romanda Kalıp Sözler 314
4.1.12.6. Şaşar Ali İsimli Romanda Yabancı Sözcükler 319
4.1.12.7. Şaşar Ali İsimli Romanda Doldurma Sözler 327
4.1.12.8. Şaşar Ali İsimli Romanda Anadolu Ağızları 328
4.1.12.9. Şaşar Ali İsimli Romanda Argo Sözler 329
4.1.12.10. Şaşar Ali İsimli Romanda Kalıplaşmış Sözler 329
4.1.13. Yaramazlar Kuyusu İsimli Romanın Söz Varlığına İlişkin Bulgular 330

4.1.13.1. Yaramazlar Kuyusu İsimli Romanda Atasözleri.....330
4.1.13.2. Yaramazlar Kuyusu İsimli Romanda Deyimler.....330
4.1.13.3. Yaramazlar Kuyusu İsimli Romanda İkilemeler.....333
4.1.13.4. Yaramazlar Kuyusu İsimli Romanda Terimler.....336
4.1.13.5. Yaramazlar Kuyusu İsimli Romanda Kalıp Sözler.....342
4.1.13.6. Yaramazlar Kuyusu İsimli Romanda Yabancı Sözcükler.....344
4.1.13.7. Yaramazlar Kuyusu İsimli Romanda Doldurma Sözler.....350
4.1.13.8. Yaramazlar Kuyusu İsimli Romanda Anadolu Ağızları.....351
4.1.14. Yavru Yunuslar Ekibi İsimli Hikâyenin Söz Varlığına İlişkin Bulgular.....352
4.1.14.1. Yavru Yunuslar Ekibi İsimli Hikâyede Atasözleri.....352
4.1.14.2. Yavru Yunuslar Ekibi İsimli Hikâyede Deyimler.....352
4.1.14.3. Yavru Yunuslar Ekibi İsimli Hikâyede İkilemeler.....357
4.1.14.4. Yavru Yunuslar Ekibi İsimli Hikâyede Terimler.....359
4.1.14.5. Yavru Yunuslar Ekibi İsimli Hikâyede Kalıp Sözler.....370
4.1.14.6. Yavru Yunuslar Ekibi İsimli Hikâyede Yabancı Sözcükler.....372
4.1.14.7. Yavru Yunuslar Ekibi İsimli Hikâyede Doldurma Sözler.....380
4.1.14.8. Yavru Yunuslar Ekibi İsimli Hikâyede.....382
4.1.15. Yusufcuk İsimli Hikâyenin Söz Varlığına İlişkin Bulgular.....382
4.1.15.1.Yusufcuk İsimli Hikâyede Deyimler.....383
4.1.15.2. Yusufcuk Hikâyesinde İkilemeler.....383
4.1.15.3. Yusufcuk İsimli Hikâyede Terimler.....384
4.1.15.4. Yusufcuk İsimli Hikâyede Kalıp Sözler.....385
4.1.15.5. Yusufcuk İsimli Hikâyede Yabancı Sözcükler.....385
4.1.15.6. Yusufcuk İsimli Hikâyede Doldurma Sözler.....386
4.1.15.7. Yusufcuk İsimli Hikâyede Anadolu Ağızları.....386
4.1.127. Birleştirilmiş Söz Varlığı Tablosu.....387
4.2. Abbas Cılga'nın Yazınsal Nitelikli Çocuk Kitaplarında Yer Alan Söz Varlığı Unsurlarına İlişkin Sözcük Öğretimi Etkinlik Örnekleri.....482
4.2.1. Atasözleri Etkinliği -1.....482
4.2.2. Atasözleri Etkinliği -2.....485
4.2.3. Atasözleri Etkinliği-3.....487
4.2.4. Atasözleri Etkinliği-4.....489
4.2.5. Atasözleri Etkinliği-5.....491
4.2.6. Deyimler Etkinliği-1.....494
4.2.7. Deyimler Etkinliği-2.....496

4.2.8. Deyimler Etkinliği-3 498
4.2.9. Deyimler Etkinliği-4 501
4.2.10. Deyimler Etkinliği-5 503
4.2.11. İkilemeler Etkinliği-1 506
4.2.12. İkilemeler Etkinliği-2 508
4.2.13. İkilemeler Etkinliği-3 510
4.2.14. İkilemeler Etkinliği-4 512
4.2.15. İkilemeler Etkinliği-5 514
4.2.16. Terimler Etkinliği-1 518
4.2.17.Terimler Etkinliği-2 520
4.2.18.Terimler Etkinliği-3 522
4.2.19.Terimler Etkinliği-4 524
4.2.20. Terimler Etkinliği-5 526
4.2.21. Yabancı Sözcükler Etkinliği-1 529
4.2.22. Yabancı Sözcükler Etkinliği-2 532
4.2.23. Yabancı Sözcükler Etkinliği-3 535
4.2.24. Yabancı Sözcükler Etkinliği-4 537
4.2.25. Yabancı Sözcükler Etkinliği-5 539
4.2.26. Kalıp Sözler Etkinliği-1 542
4.2.27. Kalıp Sözler Etkinliği-2 544
4.2.28. Kalıp Sözler Etkinliği-3 546
4.2.29. Kalıp Sözler Etkinliği-4 548
4.2.30. Kalıp Sözler Etkinliği-5 550
SONUÇ, TARTIŞMA ve ÖNERİLER 553
KAYNAKÇA 559
EKLER....573
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ TEZ DEĞERLENDİRME FORMU…….587

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1. Abbas Cılga'nın Çocuk Kitapları 55

Tablo 2. Abbas Cılga'nın Diğer Eserleri.....57

Tablo 3. İncelenen Eserlere İlişkin Bilgiler 62

Tablo 4. Söz Varlığı Unsurlarına Ait Genel Bilgiler 65

Tablo 5. "Atmacalar Ağladı" İsimli Hikâyede Deyimler.....66

Tablo 6. "Atmacalar Ağladı" İsimli Hikâyede İkilemeler 70

Tablo 7. "Atmacalar Ağladı" İsimli Hikâyede Terimler.....73

Tablo 8. "Atmacalar Ağladı" İsimli Hikâyede Kalıp Sözler.....79

Tablo 9. "Atmacalar Ağladı" İsimli Hikâyede Yabancı Sözcükler 82

Tablo 10. "Atmacalar Ağladı" İsimli Hikâyede Doldurma Sözler 90

Tablo 11. "Atmacalar Ağladı" İsimli Hikâyede Anadolu Ağızları.....91

Tablo 12. "Atmacalar Ağladı" İsimli Hikâyede Argo Sözler 92

Tablo 13. "Çiftlikteki Yabancı" İsimli Hikâyede Atasözleri 93

Tablo 14. "Çiftlikteki Yabancı" İsimli Hikâyede Deyimler 93

Tablo 15. "Çiftlikteki Yabancı" İsimli Hikâyede İkilemeler 95

Tablo 16. "Çiftlikteki Yabancı" İsimli Hikâyede Terimler.....98

Tablo 17. "Çiftlikteki Yabancı" İsimli Hikâyede Kalıp Sözler 100

Tablo 18. "Çiftlikteki Yabancı" İsimli Hikâyede Yabancı Sözcükler 101

Tablo 19. "Çiftlikteki Yabancı" İsimli Hikâyede Doldurma Sözler.....103

Tablo 20. "Çiftlikteki Yabancı" İsimli Hikâyede Anadolu Ağızları.....104

Tablo 21. "Dedemin Öyküleri" İsimli Hikâyede Atasözleri.....104

Tablo 22. "Dedemin Öyküleri" İsimli Hikâyede Deyimler 105

Tablo 23. "Dedemin Öyküleri" İsimli Hikâyede İkilemeler.....109

Tablo 24. “Dedemin Öyküleri” İsimli Hikâyede Terimler 111
Tablo 25. “Dedemin Öyküleri” İsimli Hikâyede Kalıp Sözler 113
Tablo 26. “Dedemin Öyküleri” İsimli Hikâyede Yabancı Sözcükler 115
Tablo 27. “Dedemin Öyküleri” İsimli Hikâyede Doldurma Sözler 117
Tablo 28. “Dedemin Öyküleri” İsimli Hikâyede Anadolu Ağızları.....118
Tablo 29. “Dokunduğum Altın Olsun” İsimli Hikâyede Deyimler 120
Tablo 30. “Dokunduğum Altın Olsun” İsimli Hikâyede İkilemeler 123
Tablo 31. “Dokunduğum Altın Olsun” İsimli Hikâyede Terimler 124
Tablo 32. “Dokunduğum Altın Olsun” İsimli Hikâyede Kalıp Sözler 129
Tablo 33. “Dokunduğum Altın Olsun” İsimli Hikâyede Yabancı Sözcükler 131
Tablo 34. “Dokunduğum Altın Olsun” İsimli Hikâyede Doldurma Sözler 134
Tablo 35. “Dokunduğum Altın Olsun” İsimli Hikâyede Anadolu Ağızları.....136
Tablo 36. “Dokunduğum Altın Olsun” İsimli Hikâyede Kalıplaşmış Sözler 136
Tablo 37. “Gülümseyen Sokak” İsimli Hikâyede Atasözleri.....137
Tablo 38. “Gülümseyen Sokak” İsimli Hikâyede Deyimler 137
Tablo 39. “Gülümseyen Sokak” İsimli Hikâyede İkilemeler.....141
Tablo 40. “Gülümseyen Sokak” İsimli Hikâyede Terimler 143
Tablo 41. “Gülümseyen Sokak” İsimli Hikâyede Kalıp Sözler 149
Tablo 42. “Gülümseyen Sokak” İsimli Hikâyede Yabancı Sözcükler.....153
Tablo 43. “Gülümseyen Sokak” İsimli Hikâyede Doldurma Sözler.....158
Tablo 44. “Gülümseyen Sokak” İsimli Hikâyede Anadolu Ağızları 158
Tablo 45. “Herodot Dede” İsimli Hikâyede Atasözleri 159
Tablo 46. “Herodot Dede” İsimli Hikâyede Deyimler.....160
Tablo 47. “Herodot Dede” İsimli Hikâyede İkilemeler 166
Tablo 48. “Herodot Dede” İsimli Hikâyede Terimler.....169
Tablo 49. “Herodot Dede” İsimli Hikâyede Kalıp Sözler.....180

Tablo 50. “Herodot Dede” İsimli Hikâyede Yabancı Sözcükler 183
Tablo 51. “Herodot Dede” İsimli Hikâyede Doldurma Sözler 191
Tablo 52. “Herodot Dede” İsimli Hikâyede Anadolu Ağızları.....192
Tablo 53. “Herodot Dede” İsimli Hikâyede Kalıplaşmış Sözler 193
Tablo 54. “Kim Sevmez Uğurböceklerini?” İsimli Hikâyede Atasözleri 194
Tablo 55. “Kim Sevmez Uğurböceklerini?” İsimli Hikâyede Deyimler 194
Tablo 56. “Kim Sevmez Uğurböceklerini?” İsimli Hikâyede İkilemeler 197
Tablo 57. “Kim Sevmez Uğurböceklerini?” İsimli Hikâyede Terimler.....198
Tablo 58. “Kim Sevmez Uğurböceklerini?” İsimli Hikâyede Kalıp Sözler 202
Tablo 59. “Kim Sevmez Uğurböceklerini?” İsimli Hikâyede Yabancı Sözcükler 205
Tablo 60. “Kim Sevmez Uğurböceklerini?” İsimli Hikâyede Doldurma Sözler 209
Tablo 61. “Kim Sevmez Uğurböceklerini?” İsimli Hikâyede Anadolu Ağızları.....210
Tablo 62. “Kim Sevmez Uğurböceklerini?” İsimli Hikâyede Argo Sözler 211
Tablo 63. “Masa Üstündeki Kavga” İsimli Hikâyede Atasözleri 211
Tablo 64. “Masa Üstündeki Kavga” İsimli Hikâyede Deyimler.....212
Tablo 65. “Masa Üstündeki Kavga” İsimli Hikâyede İkilemeler 214
Tablo 66. “Masa Üstündeki Kavga” İsimli Hikâyede Terimler.....217
Tablo 67. “Masa Üstündeki Kavga” İsimli Hikâyede Kalıp Sözler.....224
Tablo 68. “Masa Üstündeki Kavga” İsimli Hikâyede Yabancı Sözcükler 226
Tablo 69. “Masa Üstündeki Kavga” İsimli Hikâyede Doldurma Sözler 232
Tablo 70. “Masa Üstündeki Kavga” İsimli Hikâyede Anadolu Ağızları 233
Tablo 71. “Müjdeci Hüsnü” İsimli Romanda Atasözleri 234
Tablo 72. “Müjdeci Hüsnü” İsimli Romanda Deyimler 235
Tablo 73. “Müjdeci Hüsnü” İsimli Romanda İkilemeler 237
Tablo 74. “Müjdeci Hüsnü” İsimli Romanda Terimler.....241
Tablo 75. “Müjdeci Hüsnü” İsimli Romanda Kalıp Sözler 244

Tablo 76. “Müjdeci Hüsnü” İsimli Romanda Yabancı Sözcükler 247
Tablo 77. “Müjdeci Hüsnü” İsimli Romanda Doldurma Sözler 253
Tablo 78. “Müjdeci Hüsnü” İsimli Romanda Anadolu Ağızları.....254
Tablo 79. “Müjdeci Hüsnü” İsimli Romanda Argo Sözler 255
Tablo 80. “Sesini İsteyen Kurbağa” İsimli Hikâyede Atasözleri.....256
Tablo 81. “Sesini İsteyen Kurbağa” İsimli Hikâyede Deyimler 256
Tablo 82. “Sesini İsteyen Kurbağa” İsimli Hikâyede İkilemeler.....260
Tablo 83. “Sesini İsteyen Kurbağa” İsimli Hikâyede Terimler 262
Tablo 84. “Sesini İsteyen Kurbağa” İsimli Hikâyede Kalıp Sözler 265
Tablo 85. “Sesini İsteyen Kurbağa” İsimli Hikâyede Yabancı Sözcükler.....266
Tablo 86. “Sesini İsteyen Kurbağa” İsimli Hikâyede Doldurma Sözler.....270
Tablo 87. “Sesini İsteyen Kurbağa” İsimli Hikâyede Anadolu Ağızları 271
Tablo 88. “Sesini İsteyen Kurbağa” İsimli Hikâyede Argo Sözler.....272
Tablo 89. “Sıpanın Dört Yıllığı” İsimli Hikâyede Atasözleri.....273
Tablo 90. “Sıpanın Dört Yıllığı” İsimli Hikâyede Deyimler 273
Tablo 91. “Sıpanın Dört Yıllığı” İsimli Hikâyede İkilemeler.....276
Tablo 92. “Sıpanın Dört Yıllığı” İsimli Hikâyede Terimler 278
Tablo 93. “Sıpanın Dört Yıllığı” İsimli Hikâyede Kalıp Sözler 285
Tablo 94. “Sıpanın Dört Yıllığı” İsimli Hikâyede Yabancı Sözcükler.....287
Tablo 95. “Sıpanın Dört Yıllığı” İsimli Hikâyede Doldurma Sözler.....291
Tablo 96. “Sıpanın Dört Yıllığı” İsimli Hikâyede Anadolu Ağızları 293
Tablo 97. “Şaşar Ali” İsimli Romanda Atasözleri 294
Tablo 98. “Şaşar Ali” İsimli Romanda Deyimler 295
Tablo 99. “Şaşar Ali” İsimli Romanda İkilemeler 301
Tablo 100. “Şaşar Ali” İsimli Romanda Terimler.....304
Tablo 101. “Şaşar Ali” isimli Romanda Kalıp Sözler.....314

Tablo 102. “Şaşar Ali” İsimli Romanda Yabancı Sözcükler 319
Tablo 103. “Şaşar Ali” İsimli Romanda Deyimler 327
Tablo 104. “Şaşar Ali” İsimli Romanda Anadolu Ağızları.....328
Tablo 105. “Şaşar Ali” İsimli Romanda Argo Sözler 329
Tablo 106. “Şaşar Ali” İsimli Romanda Kalıplaşmış Sözler 329
Tablo 107. “Yaramazlar Kuyusu” İsimli Romanda Atasözleri.....330
Tablo 108. “Yaramazlar Kuyusu” İsimli Romanda Deyimler 331
Tablo 109. “Yaramazlar Kuyusu” İsimli Romanda İkilemeler.....333
Tablo 110. “Yaramazlar Kuyusu” İsimli Romanda Terimler 336
Tablo 111. “Yaramazlar Kuyusu” İsimli Romanda Kalıp Sözler 342
Tablo 112. “Yaramazlar Kuyusu” İsimli Romanda Yabancı Sözcükler.....344
Tablo 113. “Yaramazlar Kuyusu” İsimli Romanda Doldurma Sözler.....350
Tablo 114. “Yaramazlar Kuyusu” İsimli Romanda Anadolu Ağızları 351
Tablo 115. “Yavru Yunuslar Ekibi” İsimli Hikâyede Atasözleri.....352
Tablo 116. “Yavru Yunuslar Ekibi” İsimli Hikâyede Deyimler.....352
Tablo 117. “Yavru Yunuslar Ekibi” İsimli Hikâyede İkilemeler.....357
Tablo 118. “Yavru Yunuslar Ekibi” İsimli Hikâyede Terimler.....359
Tablo 119. “Yavru Yunuslar Ekibi” İsimli Hikâyede Kalıp Sözler.....370
Tablo 120. “Yavru Yunuslar Ekibi” İsimli Hikâyede Yabancı Sözcükler.....373
Tablo 121. “Yavru Yunuslar Ekibi” İsimli Hikâyede Doldurma Sözler.....380
Tablo 122. “Yavru Yunuslar Ekibi” İsimli Hikâyede Anadolu Ağızları 382
Tablo 123. “Yusufcuk” İsimli Hikâyede Deyimler.....383
Tablo 124. “Yusufcuk” İsimli Hikâyede İkilemeler 383
Tablo 125. “Yusufcuk” İsimli Hikâyede Terimler.....384
Tablo 126. “Yusufcuk” İsimli Hikâyede Kalıp Sözler.....385
Tablo 127. “Yusufcuk” İsimli Hikâyede Yabancı Sözcükler 385

Tablo 128. “Yusufcuk” İsimli Hikâyede Doldurma Sözler 386

Tablo 129. “Yusufcuk” İsimli Hikâyede Anadolu Ağızları.....386

Tablo 130. Birleştirilmiş Söz Varlığı.....387

Tablo 131. Sözcük Öğretiminde Kullanılan Atasözlerinin Yer Aldığı Eserlere İlişkin Bilgiler 493

Tablo 132. Sözcük Öğretiminde Kullanılan Deyimlerin Yer Aldığı Eserlere İlişkin Bilgiler 505

Tablo 133. Sözcük Öğretiminde Kullanılan İkilemelerin Yer Aldığı Eserlere İlişkin Bilgiler 517

Tablo 134. Sözcük Öğretiminde Kullanılan Terimlerin Yer Aldığı Eserlere İlişkin Bilgiler 528

Tablo 135. Sözcük Öğretiminde Kullanılan Yabancı Sözcüklerin Yer Aldığı Eserlere İlişkin Bilgiler.....541

Tablo 136. Sözcük Öğretiminde Kullanılan Kalıp Sözlerin Yer Aldığı Eserlere İlişkin Bilgiler 552

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. Atasözleri Etkinliği-1 484
Şekil 2. Atasözleri Etkinliği-2 486
Şekil 3. Atasözleri Etkinliği-3 488
Şekil 4. Atasözleri Etkinliği-4 490
Şekil 5. Atasözleri Etkinliği-5 492
Şekil 6. Deyimler Etkinliği-1 495
Şekil 7. Deyimler Etkinliği-2 497
Şekil 8. Deyimler Etkinliği-3 500
Şekil 9. Deyimler Etkinliği-4 502
Şekil 10. Deyimler Etkinliği-5 504
Şekil 11. İkileme Etkinliği-1 507
Şekil 12. İkileme Etkinliği-2 509
Şekil 13. İkileme Etkinliği-3 511
Şekil 14. İkileme Etkinliği-4 513
Şekil 15. İkileme Etkinliği-5 516
Şekil 16. Terimler Etkinliği-1 519
Şekil 17. Terimler Etkinliği-2 521
Şekil 18. Terimler Etkinliği-3 523
Şekil 19. Terimler Etkinliği- 4 525
Şekil 20. Terimler Etkinliği-5 527
Şekil 21. Yabancı Kelime Etkinliği-1 531
Şekil 22. Yabancı Kelimeler Etkinliği-2 534
Şekil 23. Yabancı Kelimeler Etkinliği-3 536
Şekil 24. Yabancı Kelimeler Etkinliği-4 538
Şekil 25. Yabancı Kelimeler Etkinliği-5 540
Şekil 26. Kalıp Sözler Etkinliği-1 543
Şekil 27. Kalıp Sözler Etkinliği-2 545
Şekil 28. Kalıp Sözler Etkinliği-3 547
Şekil 29. Kalıp Sözler Etkinliği-4 549
Şekil 30. Kalıp Sözler Etkinliği-5 551

KISALTMALAR

DOI : Digital Object Identifier

TDK : Türk Dil Kurumu

MEB : Millî Eğitim Bakanlığı

URL : Uniform Resource Loader

YÖK : Yükseköğretim Kurulu

TÜBA : Türkiye Bilimler Akademisi

TRT : Türkiye Radyo Televizyon Kurumu

Akt. : Aktaran

Vb. : Ve benzeri

Vd. : Ve diğerleri

AA : Atmacalar Ağladı

ÇY : Çiftlikteki Yabancı

DÖ : Dedemin Öyküleri

DO : Dokunduğum Altın Olsun

GS : Gülümseyen Sokak

HD : Herodot Dede

KU : Kim Sevmez Uğurböceklerini?

MK : Masa Üstündeki Kavga

ŞA : Şaşar Ali

MH : Müjdeci Hüsnü

SK : Sesini İsteyen Kurbağa

SY : Sıpanın Dört Yıllığı

YK : Yaramazlar Kuyusu

YE : Yavru Yunuslar Ekibi

Y : Yusufcuk

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

Dil insanoğlunun düşünebilmesinde ve düşündüğünü ifade edebilmesinde büyük bir öneme sahiptir. Dil, toplumun geçmiş birikiminden izler taşıyan insanların duygu ve düşüncelerini dile getirirken iletişim aracı olarak kullandıkları, toplumun değer yargısına göre oluşturulmuş, ortak kurallarının vasıtasıyla diğer insanlara ulaşılmayı sağlayan sesler bütünüdür (Korkmaz, 2003). İnsanı diğer canlılardan ayıran en temel unsur dildir. İnsanların, kendilerini ifade edebilmek, algılama ve anlamlandırma yapabilmek için en çok kullandığı yolların başında gelir. Bu durumun en temel gerekçesi, dilin iletişim yönünün güçlü olmasıdır (Beyreli, Çetindağ ve Celepoğlu, 2012).

Toplumun hafızası olan dil, özellikle içinde bulunduğu kültürün hem taşıyıcısı hem de aktarıcısı konumundadır. Kültür aktarıcısı olan dil, toplum ile arasında kurduğu bağ sebebiyle o toplumun kimliğini yansıtmaktadır. Toplumun kültürünü, gelenek ve göreneklerini, maddi ve manevi değerlerini yansıtan sözcükleri tümü söz varlığını oluşturur. Karabulut (2019) söz varlığını, dili konuşan insanların düşünce dünyasını ve maddi manevi kültür hazinesini kapsayan bir kavram olarak nitelemektedir. Söz varlığı için yalnızca bulunulan dilin sözcüklerinden oluştuğu söylenemez. Aksan (1996) söz varlığını, atasözleri, deyimler, temel söz varlığı, yabancı sözcükler, çeviri sözcükler, ikilemeler, ilişki sözleri, kalıplaşmış sözler, terimler gibi dil birimi unsurlarının oluşturduğunu belirtmektedir. Bu öğeler, konuşulduğu dilin geçmişine ilişkin çok sayıda iz taşır.

Söz varlığının bireye kazandırılmasında ana dili eğitimi ve öğretimi önemli bir yere sahiptir. Türkçe ders programının amaçlarının arasında söz varlığımızın zenginleşmesi önemli bir yer tutmaktadır. Bireyin sahip olduğu dil, topluma uyum sağlama ve bilişsel gelişiminde etkilidir. Bireyin düşünme ve anlatım zenginliği söz varlığının zenginliğiyle mümkündür. Çocuğun okul öncesi dönemden itibaren belli bir sistem ve program içerisinde ana dili gelişimi sağlanmalıdır (Lüle Mert, 2010).

Yazma, okuma, dinleme ve konuşma becerileri gibi temel dil becerilerinin gelişimi ancak söz varlığının geliştirilmesi ile mümkündür. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda söz varlığının geliştirilmesi ve zenginleştirilmesine yönelik; dinleme/izleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerini geliştirilmesi, okuduğundan, dinlediğinden/izlediğinden hareketle söz varlığını zenginleştirerek dil zevkini geliştirmeleri ve dil bilincine ulaşmalarının sağlanması, duygu ve düşüncelerini Türkçenin zengin ifade olanaklarından faydalanarak anlatabilmeleri, dil becerileri aracılığıyla kavramsal beceriler, eğilimler, değerler, sosyal-duygusal öğrenme becerileri ve okuryazarlık becerilerini geliştirmeleri, Türkçeyi konuşma ve yazma kurallarına uygun olarak bilinçli ve özenli kullanmaları, duygu, düşünce ve hayal dünyalarını geliştirmelerinin sağlanması, okuma yazma sevgisi ve alışkanlığını kazanmaları amaçlanmaktadır (MEB, 2024).

Çocuğun dil bilincinin oluşmasında ve gelişmesinde, dilin inceliklerinin fark edilmesi ve dil bilincine ulaşılabilmesinde yazınsal nitelikteki eserlerin payı büyüktür. Söz varlığı ve söz varlığını meydana getiren unsurlar olan sözcük hazinesi, atasözleri, deyimler vb. diğer öğeler çocuk edebiyatı ürünlerinin oluşumunda etkili olurken, çocuk edebiyatı ürünleri de söz varlığı unsurlarının gelişmesinde önemli bir yer tutmaktadır (Baş, 2010). Yazınsal nitelikte olan çocuk kitabı çocuğa duyarlık kazandırmanın yanı sıra ona söz varlığını da tanıtır. Söz varlığının gelişiminde çocuk edebiyatı alanında duyarlılık gösteren sanatçılara büyük iş düşmektedir (Sever, 2008). Aytan'a (2016) göre, çocukların temel dil becerilerinin gelişebilmesi ve kendilerini doğru ifade edebilmeleri için çocuk edebiyatı yazarları yazınsal nitelikli çocuk kitaplarında atasözlerine, deyimlere, ikilemelere, kalıp sözlere ve diğer söz varlığı öğelerine aşama aşama yer vermelidir. Çocuk edebiyatı eserleri çocuğun ana dil gelişimini sağlayan en önemli araçlar arasında yer almaktadır.

Çocuğa ana dili eğitiminde söz varlığını geliştirme ve zenginleştirme etkinlikleri sunulmalıdır. Sözcük öğretiminde kullanılacak etkinlikler çocuğun söz varlığını geliştirmeyi ve zenginleştirmeyi amaç edinmelidir (Lüle Mert, 2010). Bu amaçla etkinliklerin hazırlanması ve çocuğa kazandırılması gereklidir. Konu ile ilgili olarak Pehlivan (2003), sözcük öğretiminde kullanılacak etkinliklerin ve alıştırmaların sayıca artmasının, öğrencilerin öğrendiği sözcüklerin kalıcı bir sözcük hazinesine dönüşmesini sağlayacağını belirtmiştir.

1.1. Araştırmanın Önemi

Çocukları, anadilimizin söz varlığı öğelerine hâkim olmasını sağlamak için çocukluk döneminde söz varlığı öğelerine sahip nitelikli kitaplarla tanıştırmak gerekmektedir. Bu düşünceden yola

çıkılarak çocukların söz varlığını geliştirme konusunda çocuk kitaplarına çok iş düştüğü görülmektedir. Çocukları yalnızca ders kitapları ile buluşturmanın yeterli olmadığı bilinmektedir. Yapılan araştırmalarda okul ders kitaplarındaki metinlerin sözcük öğretimi hususunda eksikliklerinin olduğu görülmektedir (Gökçen ve Okur, 2015). Oysaki söz varlığının geliştirilmesi zihinsel becerilerin geliştirilmesinde ve temel dil becerilerinin gelişiminde oldukça önemli bir yer tutmaktadır. Sözcük öğretimi ve temel dil becerileri birbirini tamamlar. Bu nedenle kazandırılacak her beceri sözcük öğretimi ile bir bütünlük kazanır. Temel dil becerilerinin etkin kullanımı, yeterli düzeyde sözcük hazinesine sahip olmakla mümkündür (Karadağ, 2019). Söz varlıklarının öğretiminde ders içi etkinliklerin önemli bir yeri vardır. Lüle Mert (2010), sözcük öğretiminde kullanılacak etkinliklerin niteliğinin yüksek ve sayısının fazla olmasının sözcük hazinesinin geliştirilmesine ve zenginleştirilmesine katkı sağlayacağını belirtmiştir.

Çocukların söz varlığının geliştirilmesinde yazınsal nitelikli çocuk edebiyatı yapıtlarından yararlanılmalıdır. Mevcut araştırmada Abbas Cılga'nın çocuk kitapları söz varlığı ve öğretimi açısından incelenmiştir. Çocuk edebiyatı yazarlarından Abbas Cılga çocuk edebiyatına birçok eser kazandırmıştır. Çocuk edebiyatında önemli bir yazar olan Abbas Cılga'nın eserleri üzerinde yapılan araştırmaların sınırlı düzeyde olduğu görülmektedir. Yazarın eserleri üzerine yazılmış ilgili iki yüksek lisans tezi bulunmaktadır. Bunlar; Bilgin'in (2023) "Abbas Cılga'nın Çocuk Romanlarındaki Değerler Eğitimi Üzerine Bir Araştırma" ve Yalçın'ın (2022) "Abbas Cılga'nın Çocuk Kitaplarının Çocuk Edebiyatının Temel Öğeleri Bakımından İncelenmesi" adlı çalışmalardır. Yazınsal nitelikli çocuk kitaplarında bulunan söz varlığı öğelerinin tespitine yönelik çalışmaların sınırlı sayıda olması ve şimdiye değin Abbas Cılga'nın çocuk edebiyatı yapıtlarındaki söz varlığı öğelerini tespitine yönelik herhangi bir çalışmanın yapılmamış olması, bu araştırmayı önemli kılmaktadır. Buradan hareketle Abbas Cılga'nın çocuk kitaplarının Türkçe eğitimine katkısı bağlamında söz varlığı bakımından analiz edilmesinin ve analizi yapılan söz varlıklarının öğretiminin nasıl yapılacağının ortaya konulmuş olmasının önemli olduğu düşünülmektedir.

1.2. Problem Durumu

Bir dilin söz varlığını; sözcükleri, atasözü ve deyimleri, terimleri, yabancı sözcükleri, yabancı dilden gelme unsurlar, geleneksellemiş ilişki sözleri, kalıplaşmış sözler, özdeyişler oluşturur (Aksan, 2006). Söz varlığı bir milletin dili, kültürü, yaşayışı, inancı hakkında bilgi vermektedir. Çocukların söz varlığının gelişiminde yazınsal nitelikli çocuk kitaplarının etkisi

büyüktür. Okul öncesi dönemde masallar, fabllar, fıkralar, bilmeceler vb. anlatılarla çocuk, ana dilinin söz varlığına ait bir anlam evreni oluşturur. Çocuk kitapları, çocuklara oyun oynama, eğlenme, keşfetme ortamı yaratırken dilsel ve görsel yönleriyle çocuğa doğal bir öğrenme ortamı yaratır. Çocuklara ana dilinin söz varlığını tanıtan, dile ait yapısal ve anlamsal özellikleri çeşitlendirerek kazandırmaya çalışan basılı, ilk özgün dil modelleridir (Sever, 2012). Söz varlığının çocuğa kazandırılması sözcük hazinesinin gelişmesinde önemli bir rol oynamaktadır.

Sözcük öğretimi ana dili öğretiminde büyük rol oynamaktadır. Karatay (2007), Türkçe dersinin sözcük hazinesini geliştirmek için en verimli ortam olduğunu belirtmektedir. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda sözcük hazinesinesinin geliştirilmesi ve zenginleştirilmesi önemli bir yer tutmaktadır. Programın özel amaçları arasında yer alan "Okuduğundan, dinlediğinden/izlediğinden hareketle söz varlığını zenginleştirerek dil zevkini geliştirmeleri ve dil bilincine ulaşmalarının, duygu ve düşüncelerini Türkçenin zengin ifade olanaklarından faydalanarak anlatabilmeleri, dil becerileri aracılığıyla kavramsal beceriler, eğilimler, değerler, sosyal-duygusal öğrenme becerileri ve okuryazarlık becerilerini geliştirilmeleri" (Millî Eğitim Bakanlığı [MEB], 2024) yoluyla öğrencilerin sözcük hazinesinin geliştirilmesinin önemi üzerinde durulmaktadır.

Çocuğun sözcük öğrenimi özellikle okul döneminde gelişim göstermektedir. Yıldız ve Okur (2010), sözcük öğreniminin ömür boyu devam edebileceğini belirtirken bu durumun çocukluk ve gençlik döneminde olduğu gibi hızlı olamayacağını vurgulamışlardır. Buna neden olarak ise insanın edindiği sözcük ve kavramların çoğunu çocukluk ve gençlik yıllarında kazanmasından ileri geldiğini belirtmişlerdir. Okullarda sözcük öğretimi okuma etkinlikleri aracılığıyla yapılmaktadır. Ancak etkinliklerin sözcük öğretiminde yeterli olmadığı görülmektedir. Çocuğun okuduğu kitaplarda geçen bilmediği sözcükleri sözcük hazinesine katmasına yönelik yapılan etkinlikler yeterli gelmemektedir. Söz varlığı öğelerinin yazınsal nitelikli eserler aracılığıyla çocuğun sözcük hazinesine kazandırılması gerekmektedir.

Alanyazın incelendiğinde Türkçe eğitiminde yapılan söz varlığı çalışmalarının az sayıda olduğu ve sözcük öğretimi çalışmalarının ise yeterli sayıda olmadığı, yabancılara Türkçe öğretimi alanında sınırlı kaldığı saptanmıştır. Son yıllarda söz varlığı ve sözcük öğretimi alanında yapılan çalışmalardan bazıları şu şekildedir: Usda (2024), "Ortaokul Türkçe Ders Kitaplarının Türkçe Programı (2019) Söz Varlığı Unsurları ve Kazanımları Açısından İncelenmesi", Filiz (2019), "Cemal Şakar'ın Hikâyelerinin Eğitsel İletiler ve Türkçe Dersi Öğretim Programı(2019) 8. Sınıf Söz Varlığı Kazanımları Açısından İncelenmesi", Gülbeyaz (2024), "Şermin Yaşar'ın Çocuk Kitaplarında Türkçenin Söz Varlığı Unsurları", Bayar (2024), "Çocuk Dergilerinin Söz Varlığı

Açısından İncelenmesi: TRT Çocuk, Bilim Çocuk, Bir Çocuk, Diyanet Çocuk, MinikaGO Örneği", Ekinci (2021), "Türkçe Eğitimi Açısından Eyyüp Akyüz'e Ait Masal Kitaplarının Söz Varlığı ve İletileri", Karakaya (2023), "Aytül Akal'ın Süper Çocuklar Serisinin Söz Varlığı Açısından İncelenmesi ve Türkçe Eğitimine Katkısı", Yavuzkılıç (2019), "Gülten Dayıoğlu'nun Ölümsüz Ece Adlı Romanının Söz Varlığı İncelemesi ve Türkçe Öğretimine Katkısı", Özcan (2024), "Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenlere Sözcük Öğretiminde Öğretim Teknolojilerinden Yararlanma", Seçen (2023), "Yabancı Dil Olarak Türkçe Sözcük Öğretiminde Wordwall Kullanımının Etkisi", Atalay (2023), "Yabancı/İkinci Dil Olarak Türkçe Ders Kitaplarında Sözcük Öğretimi: Bir Meta Sentez Çalışması."

Türkçe eğitiminde söz varlığı ve sözcük öğretimi üzerine yapılan çalışmalara katkı sağlamak amacıyla çocuk edebiyatı yazarlarından Abbas Cılga'nın belirlenen on beş çocuk kitabı incelenmiştir. Araştırmanın problem konusu Abbas Cılga'nın çocuk kitaplarında bulunan söz varlığı öğelerini tespit etmek, kullanım sıklıklarını belirleyerek dökümünü yapmaktır. Bunun yanı sıra tespit edilen söz varlığı öğeleriyle sözcük öğretimi etkinliklerini tasarlamaktır.

1.3. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı Abbas Cılga'nın çocuk kitaplarını söz varlığı unsurları açısından incelemek ve bu söz varlığı unsurlarının öğretimi ile ilgili uygulama etkinlikleri oluşturmaktır. Ayrıca yazarın eserlerinin Türkçe eğitimine, Türkçenin söz varlığı ve sözcük öğretimi alanında yapılan ve yapılacak çalışmalara katkısının belirlenmesi amaçlanmaktadır. Belirlenen amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır.

1. Abbas Cılga'nın çocuk edebiyatı eserlerinde söz varlığını oluşturan "atasözleri" nelerdir ve atasözlerinin tekrar sayısı nedir?

2. Abbas Cılga'nın çocuk edebiyatı eserlerinde söz varlığını oluşturan "deyimler" nelerdir ve deyimlerin tekrar sayısı nedir?

3. Abbas Cılga'nın çocuk edebiyatı eserlerinde söz varlığını oluşturan "terimler" nelerdir ve terimlerin tekrar sayısı nedir?

4. Abbas Cılga'nın çocuk edebiyatı eserlerinde söz varlığını oluşturan "ikilemeler" nelerdir ve ikilemelerin tekrar sayısı nedir?

5. Abbas Cılga'nın çocuk edebiyatı eserlerinde söz varlığını oluşturan "kalıp sözler" nelerdir ve kalıp (ilişki) sözleri tekrar sayısı nedir?

6. Abbas Cılga'nın çocuk edebiyatı eserlerinde söz varlığını oluşturan "kalıplaşmış sözler" nelerdir ve kalıplaşmış sözlerin tekrar sayısı nedir?

7. Abbas Cılga'nın çocuk edebiyatı eserlerinde söz varlığını oluşturan "yabancı sözcükler" nelerdir ve yabancı sözcüklerin tekrar sayısı nedir?

8. Abbas Cılga'nın çocuk edebiyatı eserlerinde söz varlığını oluşturan "Anadolu ağızları" nelerdir ve Anadolu ağızlarının tekrar sayısı nedir?

9. Abbas Cılga'nın çocuk edebiyatı eserlerinde söz varlığını oluşturan "argo sözler" nelerdir ve argo sözlerin tekrar sayısı nedir?

10. Abbas Cılga'nın çocuk edebiyatı eserlerinde söz varlığını oluşturan "doldurma sözler" nelerdir ve doldurma sözlerin tekrar sayısı nedir?

1.4. Varsayımlar

Abbas Cılga'nın söz konusu çocuk kitaplarında kullandığı söz varlığının, bunları okuyan hedef kitlenin – çocuklar- sözcük dağarcığına katkı sağlayacağı varsayım olarak kabul edilmiştir.

1.5. Sınırlılıklar

1. Araştırma Abbas Cılga'ya ait olan 15 adet çocuk kitabıyla sınırlandırılmıştır.

2. Araştırma konusu olan çocuk kitaplarının incelenmesi, söz varlığı öğelerini tespit etme ve sözcük öğretim etkinlikleriyle sınırlı tutulmuştur.

3. Söz varlığını oluşturan öğeler; deyimler, atasözleri, ikilemeler, terimler, kalıp sözler, argo sözler, Anadolu ağızları, kalıplaşmış sözler, doldurma sözler ve yabancı sözcüklerle sınırlı tutulmuştur.

1.6. Tanımlar

Söz Varlığı: Yalnızca, o dilin sözcüklerini değil, deyimlerin, kalıp sözlerin, kalıplaşmış sözlerin, atasözlerinin, terimlerin ve çeşitli anlatım kalıplarının oluşturduğu bütün (Aksan, 2015, s.15).

Çocuk Edebiyatı: Erken çocukluk döneminden başlayarak ergenlik dönemini de kapsayan, çocukların dil ve anlama düzeylerini artırarak duygu ve düşünce dünyalarını zenginleştiren, sanatsal niteliğe sahip ürünlere verilen genel addır (Sever, 2003).

İKİNCİ BÖLÜM

KURAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Dil, Söz ve Söz Varlığı

Doğuşu hakkında birden çok kuramın mevcut olduğu dil, toplumsal bir varlık olan insanın (Buhr ve Kosing, 1999, s. 212) bu toplumsal birlikteliği sağlama ve devam ettirme ihtiyacı sebebiyle diğer insanlarla iletişim kurmak, duygu ve düşüncelerini dışa vurmak için kullandıkları en mühim araçtır. Banguoğlu'nun (1990, s. 9) ifadesi ile dil; insanların isteklerini anlatabilmek için sahip oldukları, insanlara doğuştan bahşedilmiş ve onları hayvanlardan ayıran en mükemmel anlatma aracıdır.

İnsanların birbirleri ile anlaşabilmek için kullandıkları dil, niteliği itibariyle tıpkı insan gibi sosyal bir yapıya sahiptir. Bu toplumsal yapısından dolayı "sosyal bir kurum" (Banguoğlu, 1990, s. 9) olan dil; kendine özgü kurallara ve esaslara sahiptir. Bu nedenle insanların bireysel olarak giriştikleri hareketler ile değişikliğe uğramaz. Bu konu hakkında Ergin (2009) de dilin, kendisine özgü yasaları bulunduğunu ve yalnız bu yasalar çerçevesinde değişikliklere açık olduğunu aktarmaktadır.

Dil; bireyin kendisini anlatmada, yaşamı ve yaşamını sürdürdüğü dünyayı tanımlamada ve anlamlandırmada kullandığı, değişime açık olup, durağan bir yapıdan uzak, sözcükler aracılığı ile duyguların, fikirlerin, kültürel öğelerin ve tarihsel gelişmelerin aktarılmasına yarayan bir sistemdir. Dil kültürel öğelerin ve tarihsel gelişmelerin aktarılmasında bir araç olarak kullanıldığı gibi; aynı zamanda tarihî değişimlerden ve kültürel öğelerden etkilenerek, kendisini konuşarak var eden ulusun da bir yansıması durumundadır (Aksan, 2006, s. 13). Kendisini kullanan topluma ulus statüsünü kazandıran "o ulusu ulus yapan, yapıcı ve yaratıcı canlı bir varlık" (Dilçin, 1983, s. 23) olan dil; ulusun geçirmekte olduğu tarihsel safhalardan, teknolojik gelişmelerden, kültürel etkileşimlerden etkilenerek devamlı olarak kendisini güncelleyen, yaşayan bir iletişim aracıdır.

İnsanların evrende bulunan canlı veya cansız varlıklar ile dışa vurmak istedikleri duygu ve düşünceleri adlandırmak için kimi zaman doğadaki sesleri taklit ederek kimi zaman ise Ergin'in (2009, s. 96) ifadesi ile yapmış oldukları "gizli bir antlaşma" ile ses veya ses birliklerini

kullanmışlardır. Bu nedenle dili tanımlarken dilin temel bir unsuru olan sözcüğü dilden ayrı düşünmemiz yersiz olacaktır. Sözcükler bir dilin yegâne unsuru değillerdir fakat sözcüklerden ayrı tutulmuş bir dilin de düşünülmesi olanaksızdır. Dilin varlığı açısından bu denli önemli olan sözcüğün bugüne kadar birçok tanımlaması yapılmıştır.

Türkçe Bilim Terimleri ve Dilbilim ve Dilbilgisi Terimleri Sözlüğünde sözcük;

Bir ya da birden çok sesbirimin oluşturduğu, yazıda iki boşluk arasında yer alan çoğu kez ya tek başına anlamsal bir birim oluşturan ya da tümce içinde bir işlevi olan, söylemde belli bir biçimsel birlik sunan, değişik dizimsel kullanımlarında biçimce ya hiç değişmeyen ya da bükümlü dillerde olduğu gibi, bir bölümüyle değişim gösteren eklemli ses ya da sesler öbeği (TÜBA, URL1) şeklinde tanımlanmaktadır.

Gramer Terimleri Sözlüğünde sözcük başlığı adı altında; aynı dili konuşan insanların zihninde tek başına kullanıldığında belirli bir kavrama karşılık gelen, ses öbeklerinden oluşan, belli bir duygu ve düşünceyi yansıtan somut veya soyut kavramlararası ilişki kuran dil birimi (Korkmaz, 1992) olarak ifade edilmektedir. Bir başka tanımlamada ise Ergin (2009) sözcüğü, anlamı veya dil bilgisi görevi bulunan ve tek başına kullanılan ses veya sesler topluluğu olarak açıklamaktadır. Ayrıca sözcüğün sosyal bir kurum olan dilin bağımsız kolları olduğu vurgulanarak, sözcüğün dildeki yerine de değinmiştir. Farklı yanları bulunsa da genel olarak benzerlik gösteren bu tanımlamalardan anlaşılacağı üzere; konuşma yetisine sahip insanın zihninde bulunan herhangi bir kavramı nitelendiren, ses veya ses birliklerinden meydana gelen, tek başına kullanıldığında da bir anlama sahip söz dizimi olarak ifade edebiliriz.

Sözcüğün, bir dilin temel unsurlarından olduğu fakat yegâne unsuru olmadığı bilinmektedir. İnsan toplulukları birbirleriyle iletişim kurabilmek için sözcükler vasıtası ile bir dil yaratmışlar ve bu dili kullanırken; hayata bakış açılarını, tarih boyu geçirdikleri süreçleri, maddi ve manevi değerleri ile kültürlerini dilin yapısına yansıtmışlardır (Aksan, 2004, s. 7).

İnsanların duygularını, düşüncelerini ifade edebilmek için sözcükleri kullanarak meydana getirdikleri cümleler, sözcük dizileri ise "söz" olarak ifade edilir. Sosyal bir kurum olan dilin, birey tarafından özel olarak bir amaç için kullanılması sonucu meydana gelen söz (Korkmaz, 1992, s. 139), aslen bireyin bireysel olarak söz varlığında bulanan ögelerden maksadına uygun olanı seçerek, yazı veya sözlü anlatımla dışa vurma edimidir (Barthes, 1979, s. 6).

Söz varlığı birçok öğenin bir araya gelerek dili meydana getiren ve bizlere meydana gelmiş bu dilin nitelikleri ve dili kullanan toplumun özellikleri hakkında geniş kapsamlı bilgiler veren bir kavramdır. Türkçemizde sözcük hazinesi veya haznesi, söz veya sözcük dağarcığı, sözcük

serveti, sözcük gömüsü, vokabüler gibi biçimlerde de adlandırılan söz varlığı, Korkmaz (1992), tarafından sözcük hazinesi adı altında; bir dile ait bütün sözcükler, bir kişinin veya bir topluluğun söz dağarcığında yer alan sözcüklerin toplamı şeklinde tanımlanmaktadır. Aksan (2004) ise dilin yalnızca sözcüklerini değil, atasözü ve deyimlerinin, kalıp sözlerin, kalıplaşmış sözlerin, terimlerin ve farklı anlatım kalıplarını da içeren bir bütün olduğunu vurgulamıştır. Arı ve İpek (2022, s. 136) söz varlığı kavramını, okumada eğitsel kavramlar arasında değerlendirerek; "dildeki tüm sözcüklere atıfta bulunan, sözcüklerle beraber deyim ve atasözü gibi anlamsal ve biçimsel bütün söz grupları" olarak açıklamaktadır. Söz varlığından, "sözcük dağarcığı" olarak bahseden Banguoğlu ise söz varlığını; "bir anlama sahip ve tek veya çok heceli ses öbeklerinden oluşan sözcüklerin bütünün meydana getirdiği" (Banguoğlu, 1990, s. 10) şeklinde tanımlamışlardır. Söz varlığı hakkında yapılan tanımlamalar bizlere söz varlığının yalnızca o dilin sözcüklerinden ibaret olmadığını, bir olay veya durum karşısındaki tutumlarını belirleyen deyimlerden, tarih boyunca geçirdikleri süreçlerden ve deneyimlerinden yola çıkarak nesilden nesile aktardıkları atasözlerinden, sosyal hayatta yer edinmiş ve ağızlara pelesenk olmuş kalıp ifadelerden, insanların düşüncelerini ve duygularını dışa vururken kendilerini daha iyi yansıttıklarını düşündükleri argo ifadelerden, açıklamak istedikleri durumu pekiştirmek için kullandıkları ikilemeler ve hatta teknolojinin, kültürel etkileşimlerin etkisiyle insanların sosyal yaşamına dâhil olan yabancı öğelerden ve daha birçok öğeden oluştuğunu kuşkuya yer bırakmayacak şekilde ortaya koymaktadır (Aksan, 2004, s. 8).

Bir dilin temel unsurlarını meydana getiren söz varlığındaki sözcüklerinin bütününü ele aldığımızda, o dilin yapısal ve anlamsal bakımdan niteliklerini de belirlemiş oluruz. Bu sözcüklerin her birinin zaman içerisinde anlamsal ve kullanımsal bakımdan uğradıkları değişimler, o dile yerleşen yeni kelimeler ile o dilin söz varlığında meydana gelen değişimler, dilin yapısal ve fonksiyonel özelliklerini de etkilemektedir. Ayrıca söz varlığı, o dilin kullanıldığı toplumun kültürünü, tarihini, maddi ve manevi değerlerini, deneyimlerini yansıttığından ve bizlere bu hususlarda geniş kapsamlı bilgiler verdiğinden; söz varlığını bir dilin belkemiği olarak tanımlayabiliriz.

2.2. Söz Varlığının İçerdiği Öğeler

Bir dile ait söz varlığı öğeleri, o dilde eskiden bu yana kullanılan ve söz varlığını oluşturan kadim sözcüklerden ve dile ait olmayan birtakım etkenler ve etkileşimler ile dile sonradan yerleşmiş sözcüklerden oluşmaktadır. Aksan, söz varlığını oluşturan öğeleri açıklamadan evvel, temel söz varlığı, çekirdek sözcükler olarak ifade ettiği kavramlara değinmekte ve ayrıca bir

dilin söz varlığını meydana getiren sözcükleri yerli sözcükler ve yabancı veya alınma sözcükler olarak kategorize etmiştir (Aksan, 2004, s. 26). Temel söz varlığı olarak adlandırdığı yerli sözcüklerin, nesilden nesile aktarılan ve bu süreçte en az değişikliğe uğrayan sözcüklerden olduğu, o dili kullanan insanların yaşamlarını idame ettirirken kullandıkları sözcükler olarak açıklamaktadır (Aksan, 1982, s. 19-20).

Temel söz varlığını oluşturan sözcüklerin yanı sıra o dili kullanan toplumun tarihsel süreci boyunca söz varlığına dâhil olan, toplumun ihtiyaçlarına göre kalıcı veya geçici olarak ortaya çıkan ve diğer diller ile olan etkileşimler sayesinde o dile kimi zaman aynen kimi zaman değişerek giren bazı sözcükler vardır. Ayrıca insanların gündelik yaşam döngülerinde kullanmadıkları soyut kavramlar da yine temel söz varlığından bağımsız, bir dilin söz varlığını oluşturmaktadırlar.

Bu çalışmada üzerinde duracağımız söz varlığı öğelerini şu şekilde sıralayabiliriz: Atasözleri, deyimler, ikilemeler, terimler, kalıp (ilişki) sözleri, yabancı sözcükler, argo sözler, Anadolu ağzı, kalıplaşmış sözler, doldurma sözler.

2.2.1. Atasözleri

Atasözleri kendisini oluşturan ata ve söz sözcüklerinden de anlaşılacağı üzere; bir dilin konuşulduğu toplumun atalarının uzun yıllar boyunca gözlemleyerek ve yaşayarak edindikleri deneyimleri sonucunda söylenegelen, onların tecrübelerini yansıtan, çağlar boyunca kulaktan kulağa veya yazılı olarak aktarılan, o toplum tarafından özümlenen, çoğunlukla nasihat veren, ekseriyetle söyleyeni belli olmayan söz gruplarıdır (Aksan, 1982, s. 40). Atasözleri doğduğu toplumun kültürünü, yaşam tarzlarını, deneyim ve tecrübelerini yansıttığı için o toplum hakkında ve kullandıkları dil hakkında bilgiler vermektedir. Bu sebeple söz varlığı açısından önemi yadsınamayacak bir yere sahiptir. Atasözleri dilbilimciler tarafından çeşitli şekillerde tanımlanmıştır:

Korkmaz Gramer Terimleri Sözlüğünde atasözünü şu şekilde tanımlamıştır:

"Anonim karakter taşıyan, atalardan kaldığı kabul edilen ve toplumun yüzyıllar boyunca geçirdiği denemelerden, ortak düşünce, tutum ve davranışlarıyla dünya görüşünden oluşan, genel kural niteliğindeki kısa, özlü, kalıplaşmış söz" (Korkmaz, 1992, s. 15). Aksan, atasözünü iki farklı eserinde aşağıdaki tanımlamalarla açıklamıştır:

…insanoğlunun deneyimlerinden, bilgeliğinden ve benzetme gücünden kaynaklanan atasözleri dünyanın her dilinde vardır; çoğunlukla bir tümce biçiminde oluşarak bir yargı anlatan, kimi zaman ölçü ve uyakla, söyleyiş açısından daha etkili olmaya yönelen sözlerdir (Aksan, 1982).

Bir dilin söz varlığı içinde yer alan atasözleri içinde bulunduğu o toplumun yaşamını, tecrübelerini, bilgeliğini, dünya görüşünü ve anlatım kuvvetini yansıtan, yüzyıllarca yaşayabilen sözlerdir (Aksan, 2004). Aksoy ise atasözlerinin tüm özelliklerine değinerek bir tanım yapmanın uzun olacağını belirterek atasözünü şu şekilde tanımlamaktadır: Atalarımızın, uzun denemeler sonucu benimsediği yargılarını genel kural, bilgece düşünce ya da nasihat haline getirilen, düsturlaşan, kalıplaşmış biçimleri bulunan toplumun benimsediği öz sözler (Aksoy, 1988). Akyalçın'a (2012) göre atasözleri, bir ulusun geçmişten bu yana tecrübe ettiği birikimlerinin neticesinde oluşmuş, özlü ve kalıp ifadelerdir. Atalarımız, yaşadıkları olaylar sonucunda aldıkları iyi veya kötü sonuçları gelecek nesillere aktarmak istemişlerdir. Atasözleri, hayattan edinilen tecrübelerin yansıtıldığı, geleceğe yön verebilme gücüne sahip anonim sözlerdir.

TÜBA sözlüğünde atasözü: Ataların, geçmişte yaşayış, deneyim ve gözlemleriyle ortaya koydukları, halkça öğüt olarak benimsenen, kalıplaşmış, anlamlı, kısa ve özlü sözlerdir (TÜBA, URL-1) şeklinde tanımlanmaktadır.

Türk Dil Kurumu tarafından atasözü: Uzun deneme ve gözlemlere dayanılarak söylenmiş ve halka mal olmuş, öğüt verici nitelikte söz, deme, mesel, sav, darbımesel (TDK, URL-2) şeklinde tanımlanmaktadır.

Bir ulusun ortak hazinesi olan atasözleri bu tanımlamalardan da anlaşılacağı üzere kullanıldığı topluma nasihat verme ve toplumu bilgilendirme amacı taşıyan, kısa ve özlü sözlerdir. Bu amaca kimi zaman mecazen kimi zaman doğrudan hizmet eden atasözlerinin her biri yargı içeren sözlerdir ve bazıları aynı zamanda emir niteliğindedir (Çotuksöken, 2004, s. 10).

Atalarımız yaşadıkları toplumsal, sosyal olayları hatta doğa olaylarını sonraki nesillere aktarırken o konu hakkında bilgi vermek, yol göstermek, nasihat vermeyi amaçladıkları gibi bazen sadece eleştirilerini ve deneyimlerini kısa ve öz şekilde dışa vurmayı amaçlamışlardır. Adeta bir elekten geçirilerek gelecek nesillere aktarılacak kıvama gelen bu atasözleri ekseriyetle kısa ve öz, birkaç cümleden oluşan ve mecazlı bir anlatımlara sahiptirler (Keklik, 2013, s. 243). Mecazlı anlatıma sahip atasözlerinin varlığı söz konusu olduğu gibi doğrudan söylenmek isteneni aktaran atasözlerimiz de mevcuttur.

Atalarımız hayata dair edindikleri bilgileri, deneyimleri, olumlu veya olumsuz tecrübeleri uzun uzadıya anlatmak yerine, söylendiği zaman dinleyenlerin dikkatini cezbedecek güçte sözcüklerle bezenmiş tümcelerle aktarmaya çalışmışlardır. Bunu yaparken kulağa hoş gelmesi açısından bu tümceleri süsleyerek etkileyici şekillerde dile getirmişlerdir. Bu sayede nadiren kullanılan atasözleri dahi akıllarda kalmakta; ağızlara pelesenk olan bir atasözü ise halen daha fonetik olarak kulaklara hoş gelmektedir. Aksoy (1988), "adsız, kutsallaşmış, millî değerler" olarak ifade ettiği atasözlerinde kullanılan söz sanatlarını beyit, dize, seci, tezviye, aliterasyon, eğretileme, kinaye, cinas, mecazı mürsel, tezat, ihamı tezat, akis, hüsnü talil, istifham, şibhi iştikak, zef ve neşir şeklinde sıralamıştır.

Atasözleri nesilden nesile aktarılırken bazen hiçbir değişikliğe uğramaksızın aynen nakledilirken; bazen de birtakım değişikliklere uğrayarak kullanılmaya devam edilmektedir. Bir dilin yabancı dillerle girdiği etkileşimler, atasözünün kullanıldığı coğrafya ve dolayısı ile farklı ağızlarda değişik sözcüklerle kullanılması, kullanılan bölgenin kültüründen esintilerin atasözüne yerleşmesi gibi türlü etkenler ile birtakım değişikliklere uğrayarak kullanıma devam edilebilmektedir. Hatta öyle ki sadece bir bölgeye, bir yöreye mahsus atasözleri de söz varlığımızda mevcuttur (Aksan, 2004, s. 33).

Orhun Yazıtları'nda dahi birçok örneğine rastladığımız atasözleri bizlere Türkçenin atasözleri bakımından ne denli zengin olduğunu göstermektedir. Bu abidelerde yazılanlar o dönemde yaşayan atalarımızın duygu ve düşüncelerini; insanlara ve hayata bakış açılarını, devlete ve millete verdikleri değeri, komşuları ile yapmış oldukları savaşlar gibi birçok konuda bizlere bilgi vermektedir (Tekin, 1998, s. 21).

Her milletin atası kendi deneyimlerine, fikirlerine, gelenek ve göreneklerine dayanarak gelecek nesillere o millet tarafından benimsenen miras niteliğinde atasözleri bırakmıştır. İnsanlar kendilerinden önce bazı olayları deneyimlemiş atalarının görgülerine ve tavsiyelerine ihtiyaç duymuşlar ve bu sebeple de atasözlerini daima bir pusula gibi görerek nesilden nesile aktarmışlar ve atasözleri bu vasıta ile o dilin vazgeçilmez unsurlarından biri haline gelmiştir (Hatiboğlu, 1964, s. 235).

Bir milletin ortak mirası olan dilimizin dolayısı ile kültürümüzün önemli bir kaynağı olan atasözleri, söz varlığı içinde yeri başka bir öğe ile doldurulamayacak kadar değerlidir. Binlerce yıl önce söylenmiş bu sözlerin nesilden nesile aktarılarak bugünlere kadar gelmiş olması göstermektedir ki atasözleri bir dilin göz ardı edilmesi mümkün olmayan, vazgeçilmez öğelerindendir. Bu nedenle hem konuşma hem de yazı dilinde anlatımı süsleyerek kuvvetlendiren atasözleri, söz varlığının öğretilmesi açısından da oldukça etkili bir araçtır.

Atasözleri söz varlığının öğretilmek istendiği hedef kitlenin kimi zaman mecaz anlatımları ile soyut düşünme yetisini geliştirmekte; kimi zaman süslü anlatımı ile dil bilgisini ve söz dağarcığını geliştirerek dilin yaratıcı kullanımı ile tanıştırmaktadır.

2.2.2. Deyimler

Söz varlığının sacayaklarından biri olan deyimler; atasözleri gibi bir toplumun yaşam tarzı, gelenek ve görenekleri, tarih boyunca edindikleri deneyimleri, hayata bakış açıları, inandıkları olgular, düşünme biçimleri gibi birçok konuda bizlere bilgiler vermektedir (Aksan, 1982, s. 38). O dilin konuşulduğu toplumun kültürü hakkında bize geniş bir bilgiler sunan deyimler, aynı zamanda o dili konuşan toplumun dili kullanım biçimi hakkında da bizlere geniş bir inceleme alanı sunmaktadır. O dili konuşan toplumun anlatım kabiliyetlerini, anlatımlarında kullandıkları söz sanatlarını ve mizahi yönlerini ortaya koyan deyimler söz varlığı açısından ciddi bir öneme sahiptir (Aksan, 2004, s. 31).

Türkçenin söz varlığı açısından önemli bir yere sahip olan deyimlerin birçok tanımı yapılmıştır. Aksoy (1988), deyimlerin atasözleri gibi kalıplaşmış olduklarını, aynen atasözleri gibi sözcüklerin yerinin değiştirilerek diziliminin değiştirilemeyeceğine; bir durumu, kavramı belirtmek için kullanılan özel, süslü ve hoş anlatım şekilleri olduğuna fakat atasözleri gibi düstur niteliğinde olmadıklarına değinerek deyimi, kendine özgü bir anlamı bulunan, gramer şekli ve anlatım tarzı olan kalıplaşmış sözler şeklinde tanımlamaktadır. Çotuksöken (2004, s. 83), atasözleri gibi deyimlerin de anonim olduğuna ve o dili kullanan toplum tarafından zamanla benimsenerek o toplumun ortak bir mirası haline geldiğini belirterek deyimi; en az iki sözcükten kurulan, sözcükleri anlam değişmesine uğrayıp yeni bir anlam kazanarak kalıplaşmış söz öbekleri şeklinde kısa ve öz bir biçimde tanımlamıştır. Dilçin (1983, s. 29), tarihsel açıdan da apayrı bir öneme sahip olduğunu belirttiği deyimi; "çekici bir anlatım özelliği taşıyan ve çoğunun gerçek anlamından ayrı bir anlamı bulunan kalıplaşmış sözcük toplulukları" şeklinde açıklamıştır. Püsküllüoğlu (2002, s. 165), deyimin tanımını; "genellikle kendi öz anlamından ayrı bir anlamı bulunan kalıplaşmış söz; en az iki sözcükle kurulur ve söz dizimi değiştirilemez, kısa ve özlü anlatım aracıdır" şeklinde yapmaktadır. Hatiboğlu (1964, s. 221), deyimlerin en az iki sözcükten oluştuklarını belirterek deyimi; "anlatım gücünü artırmak için, az çok mantık dışına kayan, bazı sözcükleri değişmediği halde bazıları değişip çekimlere giren kalıplardır" şeklinde tanımlamıştır.

Aksan ise deyimlerin nadiren de olsa yalnız bir sözcükten de oluşabileceğini açıkladığı deyimin tanımını şu şekilde yapmıştır: Deyim birden çok sözcüğün bir araya gelerek oluşturduğu, belli bir duygu veya durumu anlatan nadiren de olsa bir sözcüğü yan anlamda kullanılmasıyla oluşan sözlerdir (Aksan, 1982).

Yapılan bu tanımlamalardan anlaşılacağı üzere deyimler bir olgunun, duygunun veya durumun ifade ediliş şeklini tekdüzelikten kurtaran, anlatımı kuvvetlendiren söz veya söz kalıplarıdır. "Deyimler bireyin anlatımına güzellik katarak ve güç kazandırarak daha etkin bir anlatım sağlayan, kendisini oluşturan sözcüklerin birbirinden ayrı düşünülemediği bir dil birimidir" (Bilgin, 2013, s. 57). Bir hâlin anlatılması için yapılan ayrıntılı bir açıklamanın yerini deyimlerin çok daha etkileyici ve kısa bir biçimde anlatabiliyor olması, deyimlerin bir dil için ne denli önemli olduğunu göstermektedir.

Sözcüklerin alışılmış anlamlarının çoğunlukla terk edilerek; yan, mecazî veya yeniden yaratılan anlamları ile kullanılması sebebiyle de deyimler; anlatımın süsü olan söz sanatlarının da vazgeçilmezleri arasındadır. İfadeyi kuvvetlendiren ve kimi zaman mizah ile kimi zaman mecaz anlatım ile kimi zaman ise gerçek anlamlarının akılcı kullanımları ile süsleyen deyimler, o dilin etkin şekilde kullanılabilmesi için öğrenilmesi gereken kalıp sözler olarak; o dilin kapsamlı şekilde öğrenilmesi açısından yeri başka bir öğe ile doldurulamayacak kadar önemlidirler. Aksan (1982) da bir dilin söz varlığı hakkında bizlere geniş kapsamlı bilgiler sunan deyimlerin atlanmasının o dilin öğrenilmesi için gösterilen diğer çabaların da yetersiz kalacağını söylemektedir.

2.2.3. İkilemeler

Anlatımı süslemek ve kuvvetlendirmek maksadıyla, birbirinin aynı veya birbirlerinin tam zıttı olan veyahut anlam veya ses olarak birbirlerine yakın kelimelerin peş peşe kullanılmasına ikileme denir. Bir dilin söz varlığının önemli bir unsuru olan ikilemeler; Türkçenin söz varlığı için ayrı bir yere sahiptir. Söz varlığı açısından çok önemli öğeler olan atasözleri ve deyimlerini besleyen önemli bir kaynak da ikilemelerdir. İkilemelerin atasözleri ve deyimlerin bu kadar akılda kalıcı olmaları ve gelecek nesillere aktarılmalarındaki rolleri yadsınamayacak seviyededir (Hatiboğlu, 1981, s. 12).

Alanyazın incelendiğinde ikilemelerle ilgili farklı tanımlamalarla karşılaşmak mümkündür. İkileme anlamı güçlendirmek amacıyla, bir sözcüğün yinelenmesi, yakın ya da karşıt anlamlı ya da ses benzerliği içindeki sözcüklerin yan yana kullanılmasıdır (Bilgin, 2013, s. 67).

Hatiboğlu (1982) ikilemeyi, anlamları birbirine yakın veya zıt olan ya da sesleri birbirine benzeyen iki sözcüğün anlatımı güçlendirmek ve anlamı pekiştirmek amacıyla yan yana kullanılması olarak tanımlamaktadır. Korkmaz (1992) ise ikilemeyi, aynı, zıt ya da yan anlamlı iki veya daha çok sözcüğün tek sözcük gibi anlam taşıması sonucu yan yana gelmesi olarak tanımlamaktadır. Söz varlığının önemli bir serveti olan ikilemeler; anlatımı kuvvetlendirmek maksadı ile aynı birimlerin peş peşe kullanılması (Vardar vd., 1980) ile meydana gelebileceği gibi yakın veya zıt anlamlı iki veya daha çok birimin aynı anlamı ifade etmek üzere yan yana gelmesi ile de oluşabilir. Yan yana gelerek tek bir sözcük gibi hareket eden bu ikilemeler bazen kullanılan ilk sözcüğün ilk sesinin değiştirilmesiyle de oluşabilmektedir (Korkmaz, 1992). Anlatımı kuvvetlendirmek amacıyla sık sık başvurulan ikilemelerin yalnızca iki sözcükten oluştuklarını varsaymak yanlış olacaktır. Üç veya dört sözcüğün peş peşe kullanılması ile de ikileme oluşmaktadır. Tuna (1986), bu durumu daha iyi anlatabilmek amacıyla "üçleme ve dörtleme" ifadelerini kullanmaktadır.

Anlatımı besleyerek kuvvetlendiren, anlatılmak isteneni pekiştirerek kolayca aktarılmasını sağlayan ve ses benzerlikleriyle estetik bir biçime kavuşturulan ikilemeler aynı zamanda kalıplaşmış ifadelerdir. İkilemeleri oluşturan sözcük ve seslerin yerlerinin değiştirilmemesi, bu sözcük ve seslerden birinin veyahut her ikisinin yalnız başına kullanılması yazılı olmayan bir kural haline gelmiştir. İkilemeleri meydana getiren sözcükler arasında anlamsal ve sıralama bakımından sıkı bir bağlılık ve zorunluluk bulunmalıdır (Hatiboğlu, 1981). İkilemeleri oluşturan sözcüklerin aralarında bulunan bu bağ, o dilin tarih boyunca geçirdiği süreçler hakkında da bizlere bilgi vermektedir. Yaşayan bir varlık olan dilin unsurları olan sözcükler kullanılarak unutulmaya yüz tutmamak ve yaşamaya devam etmek için kendisini destekleyecek bir sözcüğe bağlı yaşamayı tercih etmiştir. Unutulmamak için güçlü bir sözcüğe tutunarak varlığını sürdüren sözcükler, diğer sözcük sayesinde manası olmasa dahi o dilin söz varlığı içerisinde varlığını sürdürebilmektedir (Aşcı, 2016).

2.2.4. Terimler

Bir dilin söz varlığını oluşturan ve yine kaynağını o dilin söz varlığından alarak gelişim gösteren terimler, toplumun genel dilde kullandığı sözcüklerden ayırt edilebilir anlamlara sahip; dil, hukuk, bilim, sanat, zanaat, spor, mimari, din gibi kendilerine ait özel bir dile sahip alanlara ait yapılardır. Gelişmek için söz varlığını kullanan ve türeyerek söz varlığına katkı sağlayan terimler hakkında yapılan tanımlamalardan bazıları şu şekildedir;

"Bilim, teknik, sanat, spor, zanaat gibi çeşitli uzmanlık alanlarının kavramlarına verilen sınırlı ve özel anlamdaki ad" (Korkmaz, 1992, s. 149).

"Özel bir bilgi ya da etkinlik alanına ya da uzmanlık dalına özgü sözcük" (Vardar vd., 1980, s. 141).

"Belli bir konu alanında özel bir anlamı olan sözcük" (İmer vd., 2011, s. 240).

"Bir bilim, sanat, meslek dalıyla veya bir konu ile ilgili özel ve belirli bir kavramı karşılayan sözcük, ıstılah" (TDK, URL-2).

"Belli bir bilim, sanat, uzmanlık dalı ya da bir konu ile ilgili özel bir anlamı olan, belli bir kavramı karşılayan sözcüklere terim denir" (Bilgin, 2013, s. 77).

Terimler tanımlardan da anlaşılacağı üzere sınırları büyük ölçüde çizilebilen belli bir alanda kullanılarak o alanla ilgilenen uzmanların arasında meydana gelebilecek anlam karmaşasını engelleyen, çok özel ve belirli anlamlara sahip öğelerdir. Terimler tek ve şeffaf bir anlama sahiptirler. Aktarılmak istenilene bir düzen ve şeffaflık getiren terimler, bu sayede uzmanlık gerektiren alanlara ait bilgileri sınıflandırarak daha iyi anlaşılabilir olmasını sağlamaktadır (İmer vd., 2011, s. 240).

Oldukça sade anlamlara sahip olan terimlerin sayılarının artması, ait oldukları uzmanlık alanlarında meydana gelen gelişmelerle doğru orantılıdır. Belirli bir uzmanlık alanının gelişmesi sonucunda doğan ihtiyaç dolayısı ile o dilin kök ve eklerinden faydalanılarak yeni bir terim türetilebilir; o dilde mevcut başka bir öğeye veya öğelerin birleşimlerine yeni anlamlar yüklenerek terim meydana getirilebilir veya farklı dillerden yapılan çeviriler aracılığıyla ile terimler söz varlığına kazandırılabilir (Aksan, 2004, s. 37-38).

Terimlerin esas kaynağı genel söz varlığı olsa da Türkçedeki terimlerin kaynağı büyük oranda yabancı kökenlidir. Tarihi sürece baktığımızda terimlerin başta Arapçadan daha sonra Batı dillerinden dilimize geçtiği görülmektedir. Bunun sebebi yukarıda bahsedildiği üzere, terimlerin genellikle bilim ve teknik gelişmelerle birlikte artmasından kaynaklıdır. Dilimize doğrudan geçen bu yabancı terimler bazen de Türkçe telaffuzları ile de dilimizin söz varlığını oluşturmaktadır (Şahin, 2005, s. 437-444).

2.2.5. Kalıp Sözler

İnsanların günlük yaşamlarında alışkanlık haline gelen veya karşılaştıkları benzer durumlar için kullandıkları, ufak ayrımlar dışında değiştirilmeksizin herkes tarafından aynı biçimde

tekrarlanan basmakalıp ifadeler kalıp sözler olarak adlandırılmaktadır. İnsanlar gün başlarken veya sonlanırken, selamlaşırken veya vedalaşırken, yemekten önce veya sonra, doğumda veya ölümde hemen hemen günlük yaşamın her anında bu sözleri kullanmaktadırlar. Özellikle konuşma dilindeki hâkimiyeti göz önüne alındığında söz varlığının önemli bir öğesi olan kalıp sözler hakkında dilbilimciler tarafından farklı tanımlamalar yapılmıştır.

Kalıp sözleri ilişki sözleri olarak belirten Aksan (2004), toplum hayatı içerisinde bireyler arası ilişkiler esnasında kullanılan sözler olarak tanımlamaktadır. Kalıp sözlerin deyimler gibi değerlendirilmemesi gerektiğini önemle belirten Akyalçın ise "kişiler arasında iletişim kurma amaçlı kullanılan kalıp sözlerdir" (Akyalçın, 2012, s. 35) şeklinde tanımlamaktadır. Belirli durumlarda söylenegelen kalıp sözlerin kültürümüzü yansıttığını ve bu özelliği ile kalıplaşmış sözlerden ayrıldıklarını belirten Bilgin de "belirli durumlarda duygularımızı, düşüncelerimizi, dileklerimizi aktarmaya yarayan dil öğeleridir" (Bilgin, 2013, s. 75-76) şeklinde tanımlamışlardır.

Kalıp sözler incelendiğinde toplumun ahlâkı, dini ve batıl inançları, kıymet verdikleri maddî ve manevî değerleri gibi birçok konuda geniş bilgiler vermektedir. Çünkü kalıp sözler o toplumun kültüründen etkilenerek adeta geleneksel bir motif haline gelmiştir. Günlük konuşma dilinin önemli bir parçası haline gelen bu geleneksel söz motifleri, o dilin söz varlığı açısından o kadar kıymetlidir ki bir yabancının öğrenmekte olduğu dilin kalıp sözlerini bilmeden o dile tam anlamı ile hâkim olması pek muhtemel değildir (Yılmaz ve Ertürk Şenden, 2014, s. 54-55).

Kalıp sözlerin büyük bir çoğunluğu yapısında değişikliğe müsaade etmeyen, tümce biçiminde kalıplaşan, az sayıda sözcükten meydana gelen, nadiren aksi görülse de çoğunlukla gerçek manalarıyla kullanılan; bazılarının kimi durumlara özel olarak, bazılarının ise belirli bir durum gerektirmeksizin yalnızca konuşma esnasında kullanıldığı ifadelerdir (Gökdayı, 2008, s. 92-110). Bu özellikleri sayesinde insanlar kalıp sözleri duyduklarında veya okuduklarında fazla bir gayrete gerek duymaksızın bu sözleri öğrenmekte, kolaylıkla hafızlarında tutmakta ve hatırlamaktadırlar. Günlük konuşma dilinin büyük bir kısmını oluşturan ve bazı durumlarda insanlara kendilerini uygun bir biçimde açıklama olanağı vererek insan ilişkilerini güçlendiren ve toplumu kültürel anlamda ayna gibi yansıtan bu ifadeler söz varlığının önemli öğelerindendir.

2.2.6. Yabancı Sözcükler

Sosyal bir varlık olan insan nasıl diğer insanlarla daima iletişim içerisindeyse; farklı dillere sahip insan toplulukları da tarih boyunca ekonomik, siyasi, kültürel sebeplere dayanarak iletişim halinde olmuşlardır. Günümüzde dünyanın küreselleşmesi ve internet çağında olmamız sebebiyle daha da artan bu iletişim, diller arası geniş bir alışveriş ağını meydana getirmektedir. Bu alışveriş ağı o kadar geniştir ki dilbilimciler; tamamen saf kalan, bünyesinde yabancı sözcük bulunmayan bir dil bulunmadığını belirtmektedirler (Akalın, 2005; Hengirmen, 2006, s. 29). Yabancı sözcük hakkında dilbilimciler tarafından bazı tanımlamalar yapılmıştır:

"Bir dilin kendi köklerinden gelmeyen, başka bir dilden alınarak kullanılan sözcük, yabancı sözcük, müstear sözcük" (Çağbayır, 2007, s. 5146). Bir dilden başka bir dil birliğine girmiş yabancı sözcüklerdir. Yabancı sözcükler girdikleri dilin içinde sadece o dile ait dil yapısına uyum sağlamışlarsa bu tarz sözcüklere ödünç veya iğreti sözcük denmektedir (Üçok, 2004). "Bir dile başka bir dilden girmiş ve o dilde benimsenmiş olan sözcük" (Korkmaz, 1992, s. 7). Aksan (2004, s. 29), dillerin birbirlerinden etkilenerek bünyelerine aldıkları bu yabancı öğeleri; dilin ses yatkınlığına ve dil bilgisi kurallarına uyum sağlayarak yabancı bir öğe olduğu anlaşılmayan, o dile ait bir sözcük gibi davranan sözcükleri "yerleşmiş yabancı sözcükler" ve yapısal olarak dilin ses yatkınlığına ve kurallarına uyum sağlamayan, yabancı bir öğe olduğunu doğrudan belli eden sözcükleri "yerleşmemiş yabancı sözcükler" şeklinde sınıflandırarak incelemiştir. Yabancı sözcükleri, kaynağını dilin kendi kökünden değil yabancı bir dilden alan sözcükler olarak tanımlayan Korkmaz (1992, s. 1997) ise Türkçeleşen sözcükleri "alıntı yabancı sözcükler"; yabancı olma niteliğini kaybetmeyen sözcükleri ise "gerçek yabancı sözcükler" olarak sınıflandırmıştır.

Yabancı dilden gelen bir sözcük ses ve biçim bakımından değişikliklere uğradığı gibi anlamsal değişikliklere de uğrayabilir. Bir sözcüğün yabancı olup olmadığını bu ölçütlere bakarak tespit edebilmemiz mümkündür. Bu değişiklikler aslen bu sözcükleri kimi zaman bilinçli kimi zaman bilinçsiz olarak adım adım Türkçeleştirme amacı taşımaktadır. Telaffuzu kolaylaştırmak için sözcüğün ses ve hece yapısında yapılan uyarlamalar, kök ve ek arasında bağlantı kurmak amacı ile yapılan ses düşme ve türemeleri, dilin genişlemesine dolayısı ile Türkçenin söz varlığına büyük oranda etki sağlamaktadır (Banguoğlu, 1990, s. 58-65).

Çeşitli kanallarla başka bir dile yerleşen yabancı sözcükler; alıcı dilin geçirdiği tarihi evreler hakkında bilgiler vermektedir. Yabancı sözcüklerden yola çıkarak alıcı dilin hangi dillerle ne sebeple ilişki kurduğunu anlamamız açısından bu öğeler oldukça önem taşımaktadır. Püsküllüoğlu'nun (2002, s. 12) ifadesi ile bir dilin asıl söz varlığı kendi sözcüklerinden oluşur

ve yabancı sözcükler, dilin bir iletişim aracı olarak daha iyi kullanılmasına engel olan bir ağırlıktır. Aksi görüşte olan Çağbayır (2017), alıntı sözcüklerin kültürümüzün bir parçası olduğunu, beğenilip kullanılmadığı takdirde bile hiçbir sanat ürününden yok olmayacağını belirtmektedir.

Türkçe söz varlığı açısından yabancı sözcüklere muhtaç olmayacak kadar zengin bir dil olduğundan, dilbilimciler ve yetkili kurum ve kuruluşlar tarafından olabildiğince bu sözcüklerin Türkçe karşılıkları dilimize kazandırılmalıdır.

2.2.7. Argo Sözler

İnsanlar yaşamakta oldukları toplum içerisinde kendilerini daha iyi ifade edebilmek ve birtakım ihtiyaçlarını kolay bir şekilde açıklamak için dilin öğelerini kullanarak yeni kalıplar ve ifadeler yaratma yoluna gitmişlerdir. Bu yönü ile insanlar tarafından meydana getirilen yapma bir dil niteliği taşıyan argo, aynı zamanda insanların ortak yaşam alanlarında yaşanan kültürleme sonucu ile de oluştuğundan doğal dil olma niteliğini de korumaktadır (Çifçi, 2006, s. 297).

Argo denildiğinde insanların aklında doğrudan küfür içerikli öğeler canlanmaktadır. Oysaki bu durum argonun söz varlığı açısından önemini kısıtlayıcı bir bakış açısından ibarettir. TÜBA sözlüğünde argo söz iki farklı şekilde tanımlanmıştır:

"1. Bir toplumun genel dilinden ayrı ama ondan türeme olan, belli çevrelerde ya da meslek alanlarında kullanılan ve herkesçe anlaşılmayan, eğretilemelerin büyük yer tuttuğu, kendine özgü sözcük ve deyimlerden oluşan özel dil. 2. Bir toplumsal küme ya da katmanın belirli davranış, olgu ve nesnelere ilişkin çağrışımları olan sözcük, anlatım, giderek küfür ve özel deyişleri" (TÜBA, URL-1).

Vardar (1980) ise yapılan tanımı daha da genişleterek, argo teriminin en genel anlamıyla kaba, çirkin, teklifsiz konuşma biçimlerini kapsadığını, dilbiliminde ise daha kapsamlı ve sınırlı bir yaşamı olan dar topluluğun anlaşma aracı olarak görüldüğünü belirtmektedir.

TDK tarafından da iki farklı şekilde argonun tanımlaması yapılmıştır: "Her yerde ve her zaman kullanılmayan veya kullanılmaması gereken, çoklukla eğitimsiz kişilerin söylediği söz veya deyim; serserilerin, külhanbeylerinin kullandığı söz veya deyim" (TDK, URL-2).

Korkmaz (1992, s. 93) ise geniş kapsamlı bir tanımlama ile argoyu, "farklı bir anlaşma biçimi sağlamak üzere aynı meslek veya topluluktaki insanların ortak dildeki sözcüklere özel anlamlar vermek, bazı sözcüklerde değişiklik yapmak, dilin lehçelerinden, eskimiş unsurlarından ve

yabancı kökenli şekillerinden de yararlanmak amacıyla oluşturdukları herkesçe anlaşılmayan sözcük ve deyimlerden oluşan, gerektiğinde mecazlı anlamlara da yer veren özel dil veya söz dağarcığı" şeklinde ifade etmektedir.

Her dil içerisinde yer alan argo sözler, nasıl ihtiyaçlar doğrultusunda oluşmuş ise yine değişen ihtiyaçlar doğrultusunda kendisini devamlı olarak güncelleyen bir yapıya sahiptir. Teknolojik gelişmeler, savaşlar, ekonomik buhranlar, kitlesel olaylar gibi birçok etken argo dilini de etkilemektedir (Aksan, 1982, s. 83). Günümüzde birçok insan tarafından kullanılan sosyal medya dili bunun en güzel örneklerinden biridir. İnternet dili olarak adlandırabileceğimiz bu dil de bir çeşit argo dil olarak nitelendirilebilir. Sosyal medya kullanıcılarının internet üzerinde iletişim kurarken uzun uzadıya yazmak yerine kısaltmalar tercih etmeleri, anlatmak istediklerini daha etkili ve özel bir biçimde ifade etmek istediklerinden yeni kavramlar türetmeleri, kullandıkları dili güncel olaylara göre biçimlendirmeleri argo dilinin oluşumuna ve gelişimine örnek gösterilebilir. "Z kuşağı" olarak tabir edilen gençler tarafından oluşturulan bu yeni iletişim şeklinin, sosyal medyaya aşina olmayan diğer kuşakların anlamakta zorluk çekmesi de sosyal medya dilinin argo kapsamında değerlendirilebileceğini göstermektedir.

Temelde mecazî anlamı esas alan argo sözler, mecazî anlamı kullanmayı seven Türk toplumu tarafından günlük konuşma dilinde yoğun bir şekilde kullanılmaktadır (Caferoğlu, 1943, s. 27-28). Mecaz anlamın genişlemesinde önemli bir rolü olan ve dile yeni sözcüklerin, kalıpların girmesini sağlayarak söz varlığına büyük oranda katkı sağlayan argo sözlerin "küfür" olarak yaftalanması bırakılmalı ve ötelenmeden diğer söz varlığı öğeleri gibi üzerinde çalışmalar yapılmalıdır.

2.2.8. Anadolu Ağzı

Ağız; belirli bir dil veya lehçeye ait olan, kullanıldığı sınırların kısmen belirlenebildiği küçük yerleşim yerlerinde yaşayan insanlara özgü, yazı dili ile kıyas edildiğinde farklılıklara sahip söyleyiş türüdür (Korkmaz, 1992, s. 4). Bu yerel konuşma biçiminin küçük yerleşim yerlerine özgü olmasından da anlaşıldığı üzere oluşmasında; gelenek ve görenekler özellikler, dinî inanışlar, sosyolojik ve jeopolitik etkenler gibi faktörler etkilidir.

Her ne kadar ağız, şive ile karıştırılsa da bu bir kavram karmaşasından ve yanlış kullanımdan ibarettir. Ağız, bir dilin ait olduğu ülkede konuşulan ve çeşitli biçimlerde olan söyleyiş farklılığını; şive ise birbirinden farklı ülkelerde konuşulan, ana dilin farklı kollarına ayrılmış ve gelişmiş konuşma biçimini ifade etmektedir (Vikipedi Özgür Ansiklopedi: URL-3).

Şive bir dilin, bilinen tarihî seyri içinde ayrılmış olup bazı ses ve şekil ayrılıkları gösteren kolları, bir kavmin ayrı kabilelerin birbirinden farklı konuşmalarıdır. Ağız, bir dilin bir şive içinde mevcut olan ve söyleyiş farklarına dayanan küçük kollara, bir memleketin çeşitli bölge ve şehirlerinin sözcükleri söyleyiş bakımından birbirinden ayrı olan konuşmalarına verilen addır. Ağızlarda ses (söyleyiş), şivelerde ses ve şekil, lehçelerde ise ses ve şekilden başka sözcük ayrılıkları, sözcük sahasına inen ayrılıklar bulunur (Ergin, 2009, s. 10).

Yerel söz varlığı olarak tanımlanabilecek Anadolu ağızları, kendi içerisinde kategorize edilebilir. Türkiye'nin coğrafi bölgelerine, şehirlerine hatta köylerine ait ağızlara rastlamak mümkündür. Yazı dilinden bağımsız gelişim gösteren, sadece konuşma dilindeki farklılıklara dayanan Anadolu ağızları, Türkçenin geçirdiği tarihî devirlere ait özellikleri barındırması ve Türkçenin temel kurallarına sahip olması yönünden dil ve kültür koruyucusu olarak nitelendirilmiştir. Hatta ağızlar, yazı dilinden daha geniş etki alanına sahip olduklarından söz varlığını aktarma ve söz varlığına katkıda bulunma konusunda daha etkilidirler (Korkmaz, 2003, s. 158-167).

Anadolu ağızları; eski dönemlerde kullanılan sözcüklerin halen daha yer yer kullanılmasını sağlayarak bünyesinde yaşatmasından ve birçok sözcüğe doğaya dayalı anlatım yolları ile sözcükler türeterek karşılıklar bulmasından dolayı Türkçenin söz varlığı açısından ciddi bir konuma sahiptir (Aksan, 2006, s. 108).

2.2.9. Kalıplaşmış Sözler

Özdeyişler olarak bilinen kalıplaşmış sözler; genellikle ünlü kişilerin bazı olgulara, olaylara karşı olan tepkilerini, yargılarını veya düşüncelerini belirtmek amacı ile söyledikleri; kullanıldıkça zamanla dil ile bütünleşmiş ve başka dillere çevrilerek küresel hâle gelen sözlerdir. Kullanılmalarındaki amaç, anlatılanı kuvvetlendirmek ve aynı durum için daha önce ünlü bir şahıs tarafından söylenmiş sözü adeta bir kanıtmış gibi göstererek olaya uygun örnek vermektir (Aksan, 1982, s. 39).

Kalıplaşmış sözlerin söyleyenleri genellikle devlet yöneticileri, sanatçılar, filozoflar, peygamberler gibi fikir ve icraatlarıyla yaşadıkları döneme; eserleri ile veya dilden dile aktarılan sözleri ile insanlar üzerinde etkili olan kişilerdir (Aksan, 2004, s. 35). Bu özellikleri ile atasözlerinden ayrılmaktadırlar. İfadeyi güçlendirmek amacıyla yazı veya konuşma dilinde kullanılan bu sözler; zamanla dile yerleşmiş veya başka dillerde kalıplaşmış olup çeviri ile o dille bütünleşmiş sözlerdir. Başka dillerde kalıplaşmış ifadelerin Türkçeye çevrilerek

kullanıldığı görüldüğü gibi Türkçede kalıplaşan ifadelerin başka dillerde kalıpmış olarak kullanıldığı görülmektedir. Örneğin, bir derviş tarafından söylendiği, Türk sultanları tarafından mühürlerinde kullanıldığı rivayet edilen "Bu da geçer ya hu!" şeklindeki kalıplaşmış sözümüz (Yardımcı, 2024) (Wikipedia/TheFreeEncyclopedia, URL-4) evrenselleşerek İngilizce'ye çevrilmiş ve "This too shall pass" veya "This also shall pass away" şeklindeki kullanımları ile İngilizcede de çok yaygın olarak kullanılan bir kalıplaşmış söz haline gelmiştir (Daily Stoic: Ancient Wisdom For Everday Life, URL-5).

Türkçenin söz varlığının önemli bir öğesi olan kalıplaşmış sözler anlatılana daha güçlü ve etkili bir söyleyişten dolayı özellikle siyasetçilerin de demeçlerinde sıklıkla duyulmaktadır. Özellikle politikacılar hitap ettikleri insanları etkileyerek kendi fikirlerini insanlara daha etkin bir şekilde aktarmak amacıyla kalıplaşmış sözleri kullanmaktadırlar. Ayrıca bu sözler kültürümüzü yansıtan ortak öğeler olduklarından, kendilerini kullanan kişinin dünya görüşü, ideolojisi, durumlar hakkında geçmiş ve gelecekte yapabileceği yargılar hakkında fikir vermektedir (Darıcı ve Korkut, 2015, s. 131-132). Toplumun her kesiminde geniş kullanım alanı olan bu sözler, söz varlığımız açısından oldukça değerli bir yere sahiptir.

2.2.10. Çeviri Sözcükler

İnsan toplulukları tarihin ilk zamanlarından bu yana çeşitli sebeplerle daima birbirleri ile iletişim içerisinde olmuşlar, bu iletişim ağı sayesinde birbirlerinden birçok konuda etkilenmişlerdir. Sebepleri değişkenlik gösteren bu iletişim ağı, topluluklar arasında bilinçli veya bilinçsiz bir alışveriş ağı da meydana getirmiştir. Bu alışverişlerin en önemli öğelerinden biri de sözcüklerdir. Sözcükler başka bir dile aynen geçerek o dilin söz varlığında yabancı sözcükler olarak yaşadıkları gibi o dilin kendilerini yeniden adlandırdıkları şekilde de varlıklarına devam etmişlerdir. Bu sözcükler çeviri sözcükler olarak adlandırılmaktadır. Dilbilimciler tarafından çeviri sözcükler ile ilgili yapılan tanımlamalardan bazıları şu şekildedir:

"Bu ad altında ele alınan unsurlar, yabancı bir dilden, olduğu gibi ya da bir bölümüyle çevrilen, yabancı dildeki örneğine benzetilerek dilde oluşturulan sözleri, sözcük öbeklerini ve benzerlerini içerir" (Aksan, 1982, s. 35).

"Bir dilde (kaynak dil) düzenlenmiş bildirileri anlam ve deyiş bakımından eşdeğerlik sağlayarak bir başka dile (erek dil) aktarma işlemi; bu işlemin gerçekleştirilmesiyle ortaya çıkan ürün" (Vardar vd., 1980, s. 50).

“Bazı kavramların adlandırılmasında başka dillerden çevirme yoluna başvurularak karşılanan ve anlamca o dillerdeki karşılıklarına paralel olan isimler” (Korkmaz, 1992, s. 36).

Tanımlamalardan da anlaşılacağı üzere yabancı bir dilde bulunan sözcük veya sözcük öbeklerinin erek dil olarak adlandırılan hedef dile aktarılması sonucu ortaya çıkan söz varlığı öğeleri çeviri öğeler olarak adlandırılmaktadır. Bu aktarım işlemi hedef dilin sahip olduğu olanaklar çerçevesinde kaynak dil ile paralellik gösteren karşılıklar bulunması ile yapılmaktadır.

Aksan; yabancı dildeki öğelerin aslını koruyacak şekilde çevrilmeleri sonucunda ortaya çıkan sözcüklere “tam çevirme sözcükler”, bileşik sözcük, deyim gibi genellikle iki öğeden oluşan sözcüklerden birinin yabancı dildeki haline sadık kalınarak diğerinin çevrilmesi sonucu oluşan sözcüklere “yarı çeviri sözcükler”, yabancı dildeki öğelerin hemen hemen asıllarına karşılık gelecek şekilde yapılan çeviriler sonucunda oluşan sözcüklere “bağımsız çeviri sözcükler”, çevrilen öğenin yabancı dildeki anlamından farklı bir anlama kavuşacak şekilde veya yeni anlamlar kazanacak şekilde çevrilmesi sonucu oluşan sözcüklere “anlam etkilenmesi yaşayan çeviri sözcükler” şeklinde dört grupta incelemiştir. Bu sınıflandırmaya ek olarak yabancı dildeki öğeye benzetme amacı güderek veya yabancı sözcüğün yazılışını koruyarak türetilen sözcükleri de çeviri sözcükler başlığı altında incelemiştir (Aksan, 1982, s. 36-37).

Teknolojinin gelişmesi ile giderek küçülen dünya ve artan uluslararası ilişkiler, diller arasında yeni etkileşim olanakları doğurmuştur. Bu etkileşimler ile çeviri yoluyla dile giren bu çeviri sözcükler toplumun kültür yapısını yansıtmadığı gibi vasat çeviriler sonucu ortaya çıkan sözcüklerin bilinçsizce kullanılmaları dilin söz varlığına olumsuz anlamda etki etmektedir (Han, 2008, s. 78).

2.2.11. Doldurma Sözler

İnsanlar genellikle anlık gelişen konuşmalar esnasında, anlatmak istediklerini ifade edecek uygun bir sözcük bulamadıklarında veya onu hatırlamak için vakit kazanmak istediklerinde veyahut anlatmak istediklerini pekiştirmek için söz varlıklarında yeterli birikim olmadığında birtakım boşluk doldurucu ifadelere başvururlar. Doldurma sözler olarak adlandırılan bu ifadeler hakkında Aksan (2004) şu tanımlamayı yapmıştır:

“Genellikle konuşulan dilde bir şeyi anımsamak üzere zaman kazanma, söyleneni pekiştirip kesinleştirme gibi amaçlarla, konuşan kimsenin kullandığı, çoğu kez gereksiz olan sözcüklere ve anlatım kalıplarına doldurma sözler adını veriyoruz” (Aksan, 2004, s.199).

Demirel tarafından hazırlanan Türkçe Telaffuz Sözlüğünde doldurma sözler haşviyat adı altında şu şekilde tanımlanmıştır:

"Konuşmada veya yazıda gereksiz, doldurma sözler" (Demirel, 2021, s. 205).

Doldurma sözleri, tıpkı asalak sözler gibi çoğunlukla sözcük dağarcığı dar insanların iletişim esnasında anlatmak istediklerini ifade edecekleri uygun sözleri bulamadıklarında kullandıkları (Yaman, 2022, s. 58) ifadeler olarak tanımlamanın yanlış olmayacağı düşünülmektedir. Aksan da (2004, s. 199) doldurma sözlere, kültürel anlamda kendisini geliştirememiş kimselerin lügatinde sıklıkla rastlandığını belirtmektedir.

Doldurma sözlerin tamamen kültürel anlamda yetkinliğe kavuşmamış kimselere ithaf edilmesi de haksızlık olacaktır. Anlatılanı daha iyi anlatabilmek ve netleştirmek amacıyla kullanılan doldurma sözler, tekrirler gibi anlatılanı kuvvetlendiren ve renklendiren sözler olarak kabul edilip makul görülebilmektedir (Karataş, 2001, s. 191).

Konuşma dilinde daha sık rastlanan doldurma sözler, az da olsa yazılı edebiyatta da görülmektedir. Aksi görüşler bulunmakla birlikte birçok dilbilimci; manilerde son iki dize ile bağlantısı olmayan, yalnızca kafiye düzenini sağlamak adına yazılan ilk iki dizenin doldurma sözler olduğunu öne sürmektedirler (Yolcu, 2012, s. 2780-2781).

2.3. Sözcük Hazinesi

Sözcük hazinesi veya söz dağarcığı deyince kastedilen insanın hafızasında mevcut olan, anlama ve anlatma şeklinde iki şekilde sınıflandırılan zihinsel bir sözlüktür. Bireyin doğduğu andan itibaren dinleme ve okumayı öğrendikten sonra okuma yoluyla edindiği, adeta verileri kaydeden bir aygıt gibi hafızasında depoladığı, idrak etmeye yönelik sözcük hazinesine alıcı sözcük hazinesi adı verilmektedir (Kurudayıoğlu, 2018, s. 2).

Alıcı sözcük hazinesi dilbilimciler tarafından pasif, edilgen, kavrama, potansiyel, reseptif dil gibi farklı kavramlarla da adlandırılmaktadır (Templin, 1995, s. 4). Tüm bu kavramların kastettiği, bireyin duyu organları ile dış dünyada kullanılan dil öğelerini kavrayabilmek için odağını yalnızca anlamaya vermiş olmasıdır. Vollmer (2023) tarafından dilin girdisi olarak ifade edilen reseptif yani anlama dilini geliştirirken birey, etkilenen yani edilgen tarafta olup pasif durumdadır. Diğer bir deyişle birey dinlerken ve okurken kavramaya açık alıcı durumdadır.

Bireyin hafızasında potansiyel halde bulunan alıcı sözcük hazinesi, duygu ve düşüncelerimizi aktarmak için kullandığımız verici sözcük hazinesinden daha zengindir. Anlama dili seviyesinde kullanılan sözcüklerin sayısı, bireyin belleğinde pasif durumda bulunan ve çağrışım yapılarak kavrandığı için doğal olarak aktif olarak kullanılan sözcük sayısından fazladır (Yalçın, 1997, s. 59). Durumu Özbay ve Melanlıoğlu'nun (2008) ifadeleri ile özetlersek, alıcı sözcük hazinesinin verici sözcük hazinesinden daha zengin olmasının sebebi; insanların duyarak, görerek, okuyarak hayatları boyunca karşılaştıkları ve zihinsel sözlüklerine ekledikleri onlarca sözcüğün arasından yalnızca ihtiyaç ve ilgilerine göre seçtikleri sözcükleri kullanmalarıdır.

Her insanın bir maruzatı olmadığı sürece; dinleyerek ve okuyarak hafızasında depoladığı, duygu, düşünce, istek veya ihtiyaçlarını belirtmek için kullanabileceği bir söz dağarcığı bulunmaktadır (Turhan, 2010, s. 59). Söz dağarcığı, yalnızca belleğimizde bulunan ve kullanmadığımız sözcüklerden yani alıcı sözcük hazinesinden oluşmaz. İnsanların dinleyerek veya okuyarak belleklerine işledikleri, kişinin ilgi alanlarına ve ihtiyaçlarına göre yazılı veya sözlü anlatımlarında anlamlarını bilerek rahatça kullanabildikleri sözcükler üretici sözcük hazinesi olarak adlandırılmaktadır.

Verici sözcük hazinesi anlatma dili olarak ekspresif dil; aktif, etken, üretici, gerçek sözcük hazinesi veya olarak da tanımlanmaktadır (Templin, 1995, s. 4). Birey, belleğinde pasif durumda bulunan sözcükleri, üretici dil becerileri olan konuşma ve yazma eylemlerinde bulunurken verici sözcük hazinesini kullanmaktadır (Karadağ, 2013, s. 14). Başka bir deyişle sözcükler; okuma ve dinleme yoluyla kavrandıktan sonra yazma ve konuşma becerileri kullanılarak etken duruma gelmektedir. Böylece bireyin zihinsel sözlüğünde yer alan sözcükler gerçek bir biçime bürünerek, dış dünyada vücut bulmaktadır. İnsan kendi belleğinde bulunan sözcükleri kullanarak yazılı veya sözlü başka bir insanla iletişim kurduğunda bir nevi onların alıcı sözcük hazinelerini etkilemekte ve verici sözcük hazinesi olarak söz varlığının bir öğesi haline gelmektedir.

2.4. Söz Varlığı ve Sözcük Hazinesi

Söz varlığı denilince sahip olunan, sosyal hayat içerisinde kullanılan ve bir birikim sonucunda oluşmuş sözlerin hepsi anlaşılmaktadır. Söz varlığı, sözcük hazinesindeki gibi yalnızca sözcükler değil; yukarda ayrıntılı olarak değindiğimiz atasözlerini, deyimleri, ikilemeleri, tekerlemeleri, bilmeceleri, terimleri, argo sözleri, çeviri ve yabancı sözcükleri, kalıplaşmış ve

kalıp (ilişki) sözleri, Anadolu ağızlarına ait ifadeleri, alıcı ve üretici sözcük hazinelerini kapsamaktadır.

Söz varlığı tanımlamalarına bakıldığında bir dilin sahip olduğu tüm öğeleri kapsadığı ve o dili konuşan tüm insanların bu varlığa sahip oldukları düşünülmektedir. Oysaki doğduklarında kendilerini belirli bir kültür çevresi ve iletişim ağının içerisine bulan insanların her biri, ayrı ayrı söz varlıklarına sahiptirler (Demir, 2016, s. 144). Kişiye özel bu söz varlığı bireyin; büyüdüğü çevre, yaşı, eğitim seviyesi, ilgi alanlarına göre edindiği birikimler, sahip olduğu ekonomik şartlar gibi özelliklere göre şekillenmektedir. Bu durumda birey kendisine ait bir söz varlığına sahip olmuş olur. Bu söz varlığı, kişisel söz varlığı olarak nitelendirilebilir.

Toplumu meydana getiren bireyler konuşmakta oldukları dil aracılığıyla ortak bir bilince, dünya görüşüne, bakış açısına, duygu ve düşünceye sahip olmakta, birbirleriyle paylaşım içinde bulunarak iletişim kurmaktadır. Tüm bunlar milletin geçmişten bugüne sahip olduğu söz varlığını şekillendirir, geliştirir. Tümüyle bir ulusa ait olan bu söz varlığı, o ulusun geçirmiş olduğu tarihsel evreler hakkında da bizlere bilgi verir. Ulusal söz varlığı kendisini oluşturan toplumun tarihini, bakış açılarını, duygu ve düşüncelerini yansıtırken, aynı zamanda yine o toplumun fikirlerini, olaylara karşı gösterdikleri tutumları, kavrayışlarını belirlemektedir (Ekmen, 2009, s. 24-25).

Aksan (2004, s. 43-44), Türkçenin söz varlığının temel niteliklerini Göktürk Yazıtları'ndan bu yana yaptığı çalışmasının neticesinde maddelemiştir:

- Türkçe yapısal olarak türetme ve birleştirme yeteneklerine haiz bir dil olduğundan yeni kavramlar üretmeye, çoğaltmaya ve bu kavramları ayrıntılı olarak betimlemeye muktedirdir.
- Türkler eski zamanlardan bu yana birçok milletle, dolayısı ile farklı dillerle ilişkiler kurmuş ve bunun sonucunda o dillerden etkilenerek bünyesine aldığı yabancı sözcükleri özümsemiştir. Hatta kimi zaman kendi sözcüklerini unutarak bu sözcükleri kullanmayı tercih etmişlerdir.
- Türklerin soyut kavramlardan daha çok somut kavramlara yoğunlaştıklarından, Türkçe daha canlı sözcüklere sahiptir.
- Anlatıma kuvvet ve güzellik katan ikilemelerin bolca kullanılması neticesinde, yalnızca tek başına kullanılan sözcüklerden değil, kalıplaşmış öğelerden oluşan bir söz varlığına sahiptir.
- Göktürklerin kullandığı sözcüklerin dahi birden fazla anlama sahip olmaları, Türkçenin yazı dili olarak çok daha eski tarihlere uzanan bir dil olduğunu göstermektedir.

- Eş anlamlı sözcüklerin sayıca fazla ve bunların çoğunluğunun yakın eş anlamlı kelimeler olmaları Türkçenin zenginliğini göstermektedir.
- Türkiye Türkçesinin yazı dili özelinde bakıldığında unutulmuş ve kaybedilmiş birçok ögesinin Anadolu ağızlarında ve Türkçenin birçok lehçesinde varlıklarını sürdürüyor olması göstermektedir.

Daha önce tanımlamalarına değinmiş olduğumuz sözcük hazinesi genel olarak, bir toplumun veya bireyin sahip olduğu dilde bulunan sözcüklerin tümünü ifade etmektedir. Her ne kadar sözcük hazinesi, söz varlığı yerine kullanılıyor olsa da bu kavram karmaşasından ibarettir. Bu duruma yönelik Baş (2006) ise, söz varlığı kavramı ile sözcük hazinesini kavramının aynı anlama gelmediğini belirtmiştir. Sözcüğe biçimsel yönden yaklaşıldığında sözcük hazinesi kavramının daha genel bir kavram olduğunu, söz varlığı kavramının ise sözcük hazinesi içerisinde özel bir alan olduğunu söylemiştir. Aksan da bu ayrımı destekler nitelikte söz varlığı ifadesini kullanmış ve söz varlığı öğeleriyle birlikte ele aldığı temel söz varlığını, sözcük hazinesi kavramı yerine kullanmıştır (Aksan, 2015). Gerçekten detaylı bir biçimde açıklamış olduğumuz söz varlığı öğelerini düşündüğümüzde, bunların sözcük şeklinde sınırlı bir kavrama sıkıştırılmaları mümkün değildir. Sözün özü, söz varlığı sözcük hazinesini de kapsayan çok geniş bir kavramdır (Kurudayıoğlu, 2005, s. 9).

2.5. Sözcük ve Öğretimi

İnsanlık tarihi boyunca en etkili iletişim aracı olan dilin temelini sözcükler oluşturmaktadır. Sözcük kavramı ile ilgili kesin bir tanımlama yapılması ve ortak bir ölçütün ortaya konulması zordur. Dil bilimi araştırmacıları sözcük kavramını biçimsel, işlevsel, dil becerileri, anlamsal, hem biçimsel hem de işlevsel yönlerden incelemiş ve bir tanım getirmeye çalışmışlardır.

TDK (2024), genel bir tanımlama yaparak sözcüğü; "anlamı olan ses veya ses birliği, söz, sözcük" olarak tanımlamaktadır. Uzun (2004), sözcüğü; iki ucuna birer boşluk verilerek yazılan dil birimidir tanımıyla sözcüğü biçimsel olarak ele almıştır. Banguoğlu (1998, s. 144) ise sözcüğü; "bir veya birkaç heceden meydana gelmiş, her dile göre ayrı anlam birlikleri", Korkmaz (2010), sözcüğü; ses öbeklerinden oluşan, insan zihninde belli bir kavram karşılığı bulunan, somut ve soyut kavramlar arasında bağlantı kurulmasını sağlayan dil birimi olarak nitelemektedir. Ergin (1986) ise, sözcüğü; tek başına kullanılan, anlamı veya dilbilgisel görevi olan ses veya ses toplululuğu olarak tanımlamış ve sözcüğün biçimsel yönünün yanı sıra anlamsal yönüne de vurgu yapmışlardır. Sözcükler genel olarak en küçük anlamlı dilsel birim

olarak tanımlanabilir. Dilin anlamlı en küçük parçasının sözcüklerden oluştuğunu vurgulayan Karadağ (2013), bu sebeple söz varlığının ana unsurunu sözcüklerden meydana geldiğini belirtmiştir. Ülper (2023, s. 4) ise sözcük kavramını temel dil becerileri üzerinden incelemiş ve sözcüğü; "metin üretme sürecinde anlamlı bir iletişimsel yapı ve bağlam oluşturmak ya da üretilmiş olan bir metni okuma sürecinde bağlamsal bir anlama ulaşmak için işlevleri ve anlamları temel alınarak işlemlenen sesbirimsel bireşimlerin oluşturduğu yapı ya da öbek" olarak ifade etmektedir.

Sözcük tanımının yapılması ve ortaya bir ölçüt konulması sözcük hazinesi üzerinde önemli bir etkiye sahiptir. Sözcük sınırlarının belirlenmesi, sözcük hazinesi üzerine yapılan çalışmalar açısından büyük önem taşımaktadır. Sözcük hazinesi üzerine çalışanlar, genelgeçer sözcük tanımı ve bu tanım doğrultusunda sözcük sınırlarının belirlenmesi üzerine çalışmalarını yürütmektedirler (Karadağ ve Kurudayıoğlu, 2005, s. 294). Sözcük üzerine yapılacak olan çalışmalar, sözcük kavramının net bir şekilde ortaya konması sözcük öğretimi açısından büyük önem taşımaktadır.

Dil edinilen bir olgudur. Zihinsel olgunluğa sahip birey önce ailesi sonra da çevresi aracılığıyla anadilini öğrenir. Karadağ'a (2019) göre, dünyaya yeni gelen bir çocuk kendini bir dil ortamında bulduğu için dünyaya gelme ile birlikte dil edinim başlar. Bireyin anlama anlatma becerilerine sahip olması ve iletişimsel yönünün güçlü olması sözcük dağarcığının gelişmiş olması ile doğru orantılıdır. İnsanın düşünce dünyasının gelişmesi ve zenginleştirilmesi, kendini ifade edebilmesi sözcükler yoluyla olmaktadır. Sözcük hazinesinin zenginleştirilmesi demek kişinin düşünce dünyasını zenginleştirmek anlamına gelmektedir (Kurudayıoğlu, 2005). Özbay'a (2009) göre bireyler sözcük dağarcığının zenginliği ölçüsünde geniş düşünebilir ve kendilerini doğru ve güzel ifade edebilirler.

Sözcük öğretimi söz varlığını geliştirmeyi ve etkin kullanmayı hedeflemektedir. Türkçe eğitiminde sözcük öğretimi önemli bir yer kaplamaktadır. Sözcük öğretimiyle kişinin zengin bir sözcük hazinesine sahip olması beklenir. Sözcük hazinesinin zengin oluşu çocuğun temel dil becerilerinin istenilen düzeyde yerine getirmesini sağlayacaktır. Karadağ, sözcük öğretiminde belirlenmesi gereken ana noktaların olması gerektiğini vurgulamıştır (Karadağ, 2013, s. 75). Karadağ'ın (2021, s. 56-61), sözcük öğretimine yönelik vurguladığı önemli noktalar şu şekildedir:

- Sözcük öğretiminde o dilin en çok kullanılan sözcüklerine öncelik verilmelidir.
- Yaş düzeylerine göre öğrencilerin sözcük hazinesi saptanmalıdır.

- Öğretilmesi hedeflenen sözcükler ile öğrencilerin sahip olduğu sözcükler arasında anlam ilişkileri kurulmalıdır.
- Sözcük öğretim sürecinde sözcük hazinesinin ağırlık, genişlik, derinlik bakımından geliştirilmesi amaçlanmalıdır.
- Yeni öğrenilen sözcükler, konuşma ve yazma becerileri gibi alıcı dil becerileri aracılığıyla üretici sözcük hazinesine dâhil edilmelidir.
- Sözcüklerin söyleniş özellikleri öğretilmelidir.
- Sözcüklerin yazım özellikleri öğretilmelidir.
- Kazandırılmak istenen sözcükler bağlam aracılığıyla öğretilmelidir.
- Türkçe sözcüklerin öğretiminde sözcüklerin kökteşlik özelliğinden yararlanılmalıdır.
- Sözcük öğretiminde öğrencilere sözcük öğrenme stratejileri kazandırılmalıdır.

Türkçe eğitiminde sözcük öğretiminin önemli bir yeri vardır. Sözcük öğretiminin doğru ve planlı bir yapılabilmesi okul ortamında mümkündür. Özbay ve Melanlıoğlu (2008) bu konuyla ilgili sözcük hazinesini, yaşantı yoluyla hafızada toplanan birikim olarak tanımlamışlar ve sözcük hazinesinin gelişiminde en etkili dersin Türkçe dersi olduğunu ifade etmişlerdir. Buna göre Türkçe dersi ile bireyin hem dil hem de düşünce evreninin gelişimi sağlanır. Sözcük öğretiminde sözcük hazinesinin geliştirilmesindeki en önemli hususlardan biri öğrencilere kazandırılmak istenen sözcüklerin hangi hedef sözcükler olacağıdır. Bu konuyla ilgili birkaç görüş vardır:

Sözcük öğretiminde kazandırılması gereken sözcüklerin ne olacağı önemli bir konudur. Öğrencilerin yaş düzeyine uygun sözcük hazinesinin belirlenmesi gerekmektedir. Ancak okullarda yaş düzeylerine uygun hangi sözcüklerin öğretileceği belirlenememiştir. Belirli yaştaki çocukların sözcük hazinesi ve sözcük hazinesine ait aktif ve pasif sözcük unsurları üzerine yapılan çalışmalar sınırlıdır (Özbay ve Melanlıoğlu, 2008).

Cemiloğlu (1998) ise öğrencilere kazandırılacak hedef sözcüklerin ne olacağı hususunda iki sorusu konuya ışık tutacaktır:

1. Öğrenciye kazandırılmak istenen sözcük, onun yaşam boyu kullanabileceği, kendisine gerekli olan bir sözcük mü, yoksa metnin iyi anlaşılması için anlamına ihtiyaç duyulan, canlı olmayan bir sözcük mü?

2. Aynı sözcük öğrencinin ihtiyaç önceliklerine ve dil, düşünce gelişimine uygun mu?

Öğrencilere öğretilmesi gereken sözcüklerin ne şekilde tespit edilmesi gerektiğine dair Tağa (2016), sözcüklerin sıklığı ya da kullanım alanına bakarak öğretilecek hedef sözcük olup olmadığına karar verilebilir, şeklinde bir görüş belirtmiştir.

Karadağ (2005) ve Kurudayıoğlu (2005) yaptıkları çalışmayla ilköğretim 1-5. Sınıf öğrencilerinin ve ilköğretim 6-8. sınıf öğrencilerinin sözcük hazinelerini belirlemeye çalışmışlardır (Karadağ, 2013, s. 132). Yapılan çalışmaların sonuçları neticesinde hedeflenen sözcük listesi oluşturulmuştur (Karadağ, 2013, s. 133).

Türkçe eğitiminde etkili bir sözcük öğretimi yapılabilmesi için Türkçe ders kitaplarından ve nitelikli eserlerden kazandırılacak söz varlıkları belli ölçütlere göre seçilmelidir. Etkili bir sözcük öğretimi için öncelikle kazandırılmak istenen sözcüklerin tespit edilmesine yönelik çalışmalar ortaya konulmalı, sözcük öğretiminde, belli bir sözcük seçimi yaklaşımı benimsenmeli, kazandırılması gereken sözcükler bir standarta getirilmelidir (Tağa, 2016, s. 173-174). Sözcük öğretiminde, öğretilmesi beklenen sözcüklere yönelik bir yaklaşım ortaya konması önemlidir.

2.5.1. Sözcük Hazinesinin Geliştirilmesi ve Öğretilmesi

İnsan sosyal bir varlık olarak iletişim kurmak zorundadır. Anlama anlatma becerilerine sahip olmak, iletişim yollarını kullanabilmek ise zengin sözcük hazinesine sahip olmakla mümkündür. Göçer'e (2009) göre, bireyin sahip olduğu sözcük hazinesi, dili etkili, güzel ve doğru bir biçimde kullanabilmesinde etkilidir.

Göğüş (1978), sözcük hazinesini, bireyin kazandığı sözcüklerin hepsine sözcük dağarcığı, Korkmaz (2010) ise, bir kişinin veya toplumun sözcük hazinesinde bulunan sözcüklerin tümü olarak nitelemektedir. Temel dil becerilerini doğru bir şekilde kullanıp iyi bir iletişim kurmayı, duygu ve düşüncelerini karşı tarafa güzel ifade etmesi, karşısındaki kişiyi doğru anlaması sözcük dağarcığının zenginliği ile mümkün olacaktır (Yıldırım, 2020, s. 217).

Sözcük dağarcığı aktif ve pasif sözcük hazinesi iki ana gruptan oluşmaktadır. Aktif sözcük dağarcığının anlatma becerilerine (yazma ve konuşma becerisi), pasif sözcük dağarcığının ise anlama becerilerine (dinleme ve okuma becerisi) dönük olduğu görülmektedir. Aktif sözcük hazinesi, bireyin ürettiği sözcük bilgisini; pasif sözcük hazinesi ise bireyin anlamını bildiği ama kullanmadığı sözcük bilgisini içermektedir. Kişi iletişim kurduğu sırada üretici dil becerilerini (konuşma, yazma) kullandığı için aktif sözcük hazinesini, anlamlandırma yaptığı sırada alıcı dil

becerilerini (okuma ve dinleme) kullandığı için pasif sözcük hazinesini kullanmaktadır (Sevim, 2018).

Bireyin sosyal hayatın içinde, kendini iyi ve doğru ifade etmesini sağlayacak sözcükler olmalıdır. Aktif sözcük dağarcığı ne kadar çok zengin olursa kişinin kendisini etkili bir şekilde ifade etmesi ve iletişim kurması da olumlu yönde ilerleme sağlayacaktır. Aktif sözcük dağarcığını alıcı ve üretici sözcük dağarcığı olarak ele aldığımız zaman dil becerilerinden okuma ve dinleme becerisinin alıcı sözcük dağarcığının; yazma ve konuşma becerisinin de üretici sözcük dağarcığının oluşmasını etkilediği anlaşılmaktadır. Bu becerilerin sözcük dağarcığının oluşumunda etkili olmanın yanında sosyal hayatın içinde en iyi şekilde kullanan birey, kendisini düzgün bir şekilde ifade edebilmektir. Bireyin iletişim kurmasında ve toplumda kendini ifade edebilmesinde sözcük hazinesinin zengin olmasıyla ilişkilidir. Sözcük öğretimiyle amaçlanan pasif söz varlığını aktif söz varlığına dönüştürebilmektir. Demir'e (2006) göre, kişinin aktif ve pasif sözcük hazinesinin arasındaki farkın fazla olması eğitimde sorun yaşadığı anlamına gelmektedir. Çünkü dinlediğini ve okuduğunu anlayan ama anlatamayan bir insan yaratmaktadır. Bu sorunun üstesinden gelinebilmesinin en önemli yolu pasif sözcük hazinesinin aktif sözcük hazinesine dönüştürülmesidir.

Sözcük hazinesinin geliştirilmesinde ve zenginleştirilmesinde en iyi ortam okuldur. Sözcük hazinesini arttırmaya yönelik yapılacak olan etkinliklerin uygulanacağı en uygun ortam eğitim ortamlarıdır. Türkçe dersi, sözcük hazinesinin etkili kullanılmasında ve artırılmasında uygun ortamı sağlamaktadır (Özbay ve Melanlıoğlu, 2008).

Türkçe öğretmenleri, planlı okuma etkinlikleri düzenleyerek çocukların sözcük öğretimini ve söz varlığı gelişimini desteklemelidir.

Öğrencilerin yaşına ve düzeyine uygun edebi eserler öğretmenlerce seçilip eserlerden öğrencilerin anlamını bilmediği sözcükler tespit edilerek bu sözcükleri, öğrencilerin söz varlığına katmak için etkinlik temelli sözcük öğretimi yapılmalıdır.

2.5.2. Sözcük Öğretiminin İlke ve Esasları

Sözcük öğretimi, öğrencilerin sözcük bilgisini genişletme ve derinleştirme üzerine kurulmalıdır. Sözcük öğretiminde şu ilkelere dikkat edilmelidir (Çarkıt ve Kurnaz, 2022, s. 87-92).

- Öğretilmesi hedeflenen sözcükler, dikkatli bir şekilde belirlenmelidir. Okulda yapılan sözcük öğretimi etkinlikleri, ders saatleri ile sınırlı olduğu için sınırlı sayıda sözcük üzerinde durulmaktadır (Çeçen, 2007).
- Öğretim sürecinde sözcüklerin sadece sözlük tanımlarına değil sözcüklerle ilgili olabildiğince zengin bilgilere odaklanmak gerekir.
- Öğretim sürecinde, sözcükler arasındaki bağlantılar vurgulanmalıdır. Sözcükler arasındaki bağlantıları sunmanın en kolay yolu, bir çeşit grafik düzenleyici olan anlambilim haritaları (sözcük ağı) kullanmaktır. Bir harita oluşturmanın amacı, bir sözcük veya sözcük öbeği ile bir dizi ile ilgili sözcük veya kavram arasındaki anlam temelli bağlantıları görsel olarak göstermektir. Semantik haritalar, öğrencilerin metinde okudukları sözcüklerin anlamlarını belirlemelerine, sözcükleri birbiriyle ilişkilendirmelerinde ve zamanı geldiğinde hatırlamalarına yardımcı olur (Zorfas, 2014).
- Öğretilmesi hedeflenen sözcüklerle öğrencilerin sahip olduğu sözcük hazinesi arasında anlam ilişkisi kurulmalıdır (Özay, 2013). Sözcük öğretiminde öğrencilerin anlamlı öğrenmeler gerçekleştirebilmesi için eski ve yeni bilgiler arasında bağlantı kurmaları gerekmektedir.
- Öğrenilecek yeni sözcükler, müfredat boyunca işlenmelidir (Çeçen, 2007).
- Sözcük ile karşılaşma sıklığı, sözcüğün öğrenilmesinde belirleyici bir etkiye sahiptir (Ülper ve Karagül, 2012).
- Öğretim sürecinde sözcük hazinesinin hem nitel hem de nicel boyutu geliştirilmelidir (Özbay ve Melanlıoğlu, 2008; Nation, 2020).
- Öğrenilen sözcük kullanımı teşvik edilmelidir. Çocukların sözcüklerin anlamlarını öğrenmeleri tek başına yeterli değil, öğrendikleri sözcükleri yazma ve konuşma becerileri kapsamında kullanmaları gerekir. Yeni öğrenilen sözcükler, konuşma ve yazma becerileri aracılığıyla üretici sözcük hazinesine dâhil edilmelidir (Karadağ, 2013).
- Sözcüklerin söyleyiş özellikleri öğretilmelidir (Karadağ, 2013). Sözcüklerin doğru telaffuzlarını öğrenmek standart dil gelişimi açısından oldukça önemlidir. Öğretmenlerin bu konuda duyarlı olması, sözcüklerin anlamlarını öğretmeninin yanında telaffuzu geliştirecek etkinliklere de yer vermesi gerekir.

- Sözcüklerin yazım özellikleri öğretilmelidir (Karadağ, 2013). Sözcüğün öğretim sürecinde imlaya önem vermek gerekir. Öğretmenler, derslerinin her anında sözcüklerin doğru yazımına dikkat çekmeli, öğrencilerin yazılarını takip ederek imla becerisini alışkanlığa dönüştürmelidir.
- Yeni sözcükler bağlam aracılığıyla öğretilmelidir (Çeçen, 2007; Özay, 2013). Sözcüğün hangi anlamda olduğu, hangi sözcüklerle kullanıldığı, nasıl yazıldığı vb. birçok şey bağlam içerisinde gözlemlenebilmektedir. Bağlam, sözcüğün anlam ve kullanımı hakkında bilgi sunar. Bağlamı incelemeyi öğrenen bir kişi, hedef sözcükle ilgili birçok şey keşfedebilir.
- Sözcükler üzerinde yapısal ve anlamsal analizler yapılmalıdır. Sınıf içerisinde bazı sözcükler üzerinde gramatikal incelemeler yapılarak sözcüğün biçimbirimlerine dikkat çekilir. Öğrencilerin, eklerin anlam üzerindeki etkisini fark etmeleri sağlanabilir. Bazı sözcüklerin etimolojisi sunularak öğrencilerde gramatikal inceleme farkındalığı yaratılabilir.
- Sözcük öğretim sürecinde olabildiğince farklı yöntem ve teknikler kullanılmalıdır. Öğretim sürecinde sürekli aynı yöntem ve tekniklerin kullanılması monotonluk yaratmaktadır. Sözcük öğretim sürecini daha eğlenceli bir hâle getirmek için farklı yöntemler kullanılmalıdır. Kavram ve anlam haritaları başta olmak üzere grafik düzenleyiciler, dramatizasyon, teknoloji destekli uygulamalar vb. sözcük öğretim sürecini daha heyecanlı hale getirecektir.
- Sözcük öğretim sürecinde teknoloji destekli uygulamalardan faydalanılmalıdır. Bu tarz uygulamalar, öğretim sürecini eğlenceli ve ilgi çekici bir hale getirecektir. Teknoloji destekli uygulamalar, sözcük öğretim sürecinde hem bir materyal hem de bir ölçme aracı olarak kullanılabilir.
- Sözcüklerin öğretiminde, öğrencilere sözcük öğrenme stratejileri kazandırılmalıdır (Karadağ, 2013). Dolayısıyla öğrencilere kendi başlarına sözcük öğrenmelerini sağlayacak stratejilerin öğretilmesi, sözcük hazinesinin geliştirilmesine katkı sağlayacaktır.

2.5.3. Sözcük Öğrenme ve Öğretim Stratejileri

Dil eğitiminde, sözcük hazinesinin yeri oldukça önemlidir. Sözcük hazinesinin olması, ifade düzenleyici ve alıcı dil yeteneklerinin gelişiminde önemli kolaylıklar sağlamalıdır. Sözcük hazinesini geliştirmek, sözcük öğrenmeye bağlıdır. Sözcük öğrenme stratejileri, öğrencilerin

örneklendirmelerini daha kolay, daha çabuk ve daha etkili hale getirmek için aktarabileceği etkinlikler olarak tanımlanmaktadır (Oxford, 1990'dan aktaran Kurnaz ve Çarkıt, 2022, s. 92).

Sözcük öğrenme sürecinde birçok strateji bulunmaktadır. Araştırmacılar, dil öğrenme sürecinde kullanılan stratejileri genellikle, bilişsel stratejiler, sosyal ve duyuşsal stratejiler olmak üzere üç grupta incelemektedir. Bilişsel stratejiler bilgi elde etmek, sıralamak, hatırlamak ve kullanmak için kullandıkları zihinsel süreçleri ifade eder. Tekrarlama, gruplama, not alma, görselleştirme, anahtar kelime, aktarma, tahmin etme vb. bilişsel stratejilerdir. Üstbilişsel stratejik stratejiler, öğrencilerin kendi öğrenme süreçlerini denetleme, düzenleme ve diğer insanlarla iş birliği yapma veya etkileşim kurma yollarıdır. Öğretmen veya akranlardan yardım isteme ve açıklama isteme, buna örnek gösterilebilir. Duyuşsal stratejiler, çalışmalara devam etmek için duyguları veya olumsuz düşünceleri kontrol etmeyi ifade eder. Kendi kendine konuşma ve kendi kendini cesaretlendirme, bu stratejilere örnek gösterilebilir (Bai, 2018, s. 849-855).

Anadili konuşmalarında sözcüklerin sadece öğrenilmesi gerektiği belirtilmektedir. Bu sözcükleri nasıl öğrenecekleri, sözcüklerle ilgili bilgileri nasıl derinleştirecekleri sözcüğü nasıl kullanmaları konusunda stratejiler bilgilendirme durumu öğretmenler sözcük öğrenme tür ve beceri kazandırılmalıdır. Özellikle Türkçe ve sınıf öğretmenleri, sözcük öğrenmeleri için öğrencilere şu stratejileri öğretebilir (Özay, 2013, s. 84) :

- Bilinmeyen bir sözcük ile karşılaşıldığında sözcüğün ana hatlarını bulmak için kullanılan stratejiler,
- Sözcük, ana hatlarını kesinleştirmek ve sözcüğün belirsizliklerini gidermek için kullanılan stratejiler,
- Yeni sözcük ve kavram edinmek için kullanılacak stratejiler,

Bilinmeyen bir sözcüğün anlamını çözmek, öğrenciler öğrenme "sözcüğün ana hatlarını bulma", "dil bilgi ipucunu kullanma", "tahmin yapma", "sözcüğü başka içeriklerde arama", "sözlüksel ipuçlar" vb. stratejileri kullanabilirler (Güneş, 2013; Millet, 2013; Karadağ, 2013).

Öğrenciler, sözcük bilgisini genişletmek ve derinleştirmek için sözlük kullanımına ihtiyaç duymaktadır. Ancak sözlüklerden yeni sözcük ve kavram öğrenmesinin faydalı olabilmesi için "sözcük bilinci kazanma", "iletişime açık olma", "dinleme ve okuma alışkanlığı kazanma" vb. stratejileri kullanması gerekmektedir (Karadağ, 2013). Yeni sözcük ve kavramlar okuma ve dinleme yolu ile öğrenilmekte ve geliştirilmektedir.

2.5.4. Sözcük Öğretiminde Yöntem ve Teknikler

Yapılandırıcı yaklaşım ve öğrenci merkezli eğitim anlayışından hareketle, öğrencilerin sözcük kullanma becerilerini geliştirmeye ağırlık verilmektedir. Bunun için sözcük öğretiminde hem sözcük tanıma hem de kullanma becerisinin her ikisinde de ağırlık verilmekte ve aktif yöntemler kullanılmaktadır (Güneş, 2013). Sözcük hazinesinin zenginleştirilmesi ve sözcük kullanma becerisinin geliştirilebilmesi için sınıf içi etkinliklerin tasarlanması önem kazanmaktadır. Sözcük hazinesinin zenginleştirilmesi için öğrenilen bilginin kalıcılığını sağlayan uygun yöntem, teknik ve ders materyallerinin kullanıldığı sınıf içi uygulamalar yapılmalıdır (Dilidüzgün, 2014). Bu görüş doğrultusunda sözcük öğretimi için yöntem ve teknik kullanılması yöntem ve tekniklerin, öğrencilerin düzeylerine, ilgi ve gereksinimlerine uygun hazırlanması gereklidir. Sözcük öğretiminde kullanılan yöntem ve tekniklerden bazıları şu şekildedir:

2.5.4.1. Beyin Fırtınası Tekniği ile Sözcük Öğretimi

Beyin fırtınası, yaratıcı fikirleri ortaya çıkarmak, çözüm üretmek amacıyla görüş ayırt etmeksizin kullanılan bir tekniktir. Sözcük öğretiminde kullanılan bu teknik Akyol'a (2009) göre ön bilgileri harekete geçirirken çocuğun öğrendiği kelime ve kavram etiketleriyle organize etmesini sağlar. Öğrenciler tarafından söz konusu sözcüğün anlam ilişkisi içinde olduğu diğer sözcükler birbiriyle ilişkilendirilir. Öğrenci, yapılan ilişkilendirilme ile diğer sözcükleri öğrenme imkânı bulmuş olur. Beyin fırtınası tekniği uygulanırken, özgür biçimde dile getirilen düşünceler değerlendirilip sınıflandırılır. Öğretmene düşen görev, öğrencilerin düşüncelerini ifade etmelerini sağlamak için uygun ortamı yaratmaktır.

2.5.4.2. Sözlük Kullanma ile Sözcük Öğretimi

Sözlük; dikkati sağlama, eş söz dizimsel beceri kazandırma, sözcük hazinesi zenginleştirme, aktif katılım ve canlılık sağlama, doğru ve yerinde kullanım örnekleri verme, kendi kendine öğrenme eğilimini geliştirme, öz güven geliştirme, bağlam verme, yardım isteğinde azalmayı sağlama gibi yararlar da sağlar (Budak, 2016, s. 19-26). Sözcük öğretiminde kullanılan yöntemlerden biri de sözlük kullanmadır. Ders öğretimi sırasında karşılaşılan ve anlamı bilinmeyen sözcükler için sözlüğe başvurmak, en çok tercih edilen yöntemdir. Sözcük öğretiminde sıklıkla başvurulan bu yöntem sözcüğün anlamının belirlenmesi ve öğrenilmesi açısından daha etkili olacaktır.

2.5.4.3. Boşluk Doldurma Tekniği ile Sözcük Öğretimi

Boşluk doldurma tekniğinde, cümlenin bağlamına uygun olan sözcüğün tahmin edilerek ya da seçenekler arasından seçilerek cümlenin bağlamına uyacak şekilde yazılmasıyla sözcük öğretiminin gerçekleşmesi amaçlanmaktadır. Cümle ya da paragraf içinde boş bırakılan bazı alanlara bağlama uygun doğru sözcüğün yazılması istenir. Boşluk doldurmada kulanılan sözcüğün cümle veya paragrafın anlamına ve dil bilgisel yapısına uygun olması önemlidir (İnce, 2006). Oluşturulan boşluğun yerine gelecek sözcükleri çağrıştıracak nitelikte olması önemlidir (Karadağ, 2013, s. 97).

2.5.4.4. Kelimenin Cümle İçinde Kullanılması ile Sözcük Öğretimi

Sözcük öğretiminde kullanılan bu yöntemde öğrencinin anlamını bilmediği sözcükleri cümle içerisinde kullanması sağlanır. Bu yolla öğrenci cümle içerisinde kullandığı sözcüğün anlamına yönelik bir tahmin oluşturur. Öğrenciler yeni öğrendikleri sözcükleri cümle içinde kullanırken bir bağlam oluşturacak şekilde cümlelerini kurmaları istenir. Sözcüğün cümle içerisinde kullanılarak öğretildiği bu yöntemde, her sözcüğün cümle içerisinde kullandırılması gereklidir (Özbay ve Melanlıoğlu, 2008, s. 35).

2.5.4.5. Sözcük Listesi Oluşturma ile Sözcük Öğretimi

Sözcük öğretimi açısından kullanılan bu yöntemde kazandırılması hedeflenen sözcüklere yönelik oluşturulacak sözcük listeleriyle öğrencilerin sözcük hazinesine kazandırılması gerektiği düşünülen sözcükler belirlenmiş olur. Sözcük listelerinin oluşturulması, öğrencilerin sözcük hazinesi hakkında öğretmene fikir vereceği gibi öğrencilerin yaş ve düzeyine göre bu sözcükleri ne oranda bilip bilmediğini de tespit etmede yardımcı olur (Karadağ, 2013, s. 131). Sözcük listesi, sözcük öğretim çalışmalarında öğretmenin planlı hareket etmesinin sağlayarak belirsizliği ortadan kaldırmaktadır (İnce, 2006). Sözcük listeleri ders kitapları ya da yazınsal nitelikli çocuk kitaplarından yola çıkılarak oluşturulabilir. Üzerinde durulması gereken en önemli husus, öğretilecek sözcüklerin öğrencinin yaş ve düzeyine göre belirlenmesidir.

2.5.4.6. Sözcüğün Anlamını Tahmin Etme ile Sözcük Öğretimi

Türkçe eğitiminde kullanılan bu yöntemde ilk aşamada öğrencilerden sözcüğün anlamını tahmin etmeleri daha sonra da tahminlerini sözcüğün sözlükteki anlamıyla kıyaslamaları beklenir. Tahmini yapılan sözcüğün sözlükteki anlamıyla karşılaştırılarak sözcüğün anlamının net olarak bilinmesi sağlanmalıdır. Tahmin etme, sözcüğün anlamının kesin olarak çözümü değil, daha çok anlamın doğrulanmasından önceki aşama olarak düşünülmelidir (Karadağ, 2013, s. 87).

2.5.4.7. Soru Cevap Yöntemi ile Sözcük Öğretimi

Bu yöntemde öğretmen, öğretimini kazandırmak istediği hedef sözcüklerin anlamlarının bulunmasını sağlayacak şekilde sorularını hazırlar (Karadağ, 2021). Öğrencilere sorular sorulur ve öğrencilerin sorular üzerinde düşünmesi sağlanır. Aşama aşama ilerleyen süreçte, sorulan sorular, sözcüğün anlamının öğrencinin zihninde oluşmasını sağlar (Çiçek ve Dilekçi, 2022). Bu yöntemde öğrencilerin sahip oldukları bilgilerden hareketle öğrenilmesi kazandırılması hedeflenen sözcüklerin kavram özelliklerinin belirlenmesi, ortaya çıkması, sorulara verilen cevaplar ışığında gerçekleşmektedir.

2.5.4.8. Bağlam ile Sözcük Öğretimi

Öğrenciler sözcükler arasında bağlam ilişkileri kurarak sözcükleri daha kolay hatırlayabilmektedir. Bağlam temelli öğretim, bir kelimenin anlamının içinden geçtiği bağlamdan çıkarım yapılarak elde edildiği bir yöntemdir (Gür, 2014). Güneş (2007), bağlam ile sözcük öğretimi ile sözcüklerin anlamlarına, kendisinden önce ve sonra gelen sözcüğe, sözcüğün içinden geçtiği cümleye, metne ve görsellere bakarak tahmin etmeleri istenir. Son aşamada ise öğrencilerin tahminlerini sözlüğe bakarak kontrol etmeleri sağlanır. Bu yolla zihinsel sözlüğün gelişeceğini ifade eder.

2.5.4.9. Sözcük Defteri ile Sözcük Öğretimi

Öğrencilerin sözcük öğrenme amacıyla kullandığı bir defter türüdür. Öğrenilen sözcükler, deftere yazılırken bu sözcüklerin kalıcılığının artmasına yardımcı olur. Derslerde edinilen bir sözcük defteri sayesinde bu sözcüklerin anlamlarıyla birlikte kâğıda dökülmesi ve bu sözcüklerle cümle kurulmaya çalışılması, sözcüklerin zihinde kalıcı bir şekilde yer edinmesini

sağlar (Çarkıt ve Kurnaz, 2022, s. 114). Bu yöntem, öğrendikleri sözcüklerin kalıcığını sağlamakla birlikte öğrencilerin sözcük hazinelerinin de zenginleşmesine katkı sunmaktadır.

2.5.4.10. Kavram Alanı ile Sözcük Öğretimi

Sözcük öğretiminde kavram alanı yönteminde Türkçe dersi etkinlikleri sırasında anlamı bilinmeyen sözcüklerle aynı kavram alanına giren sözcüklere değinilir. "Örneğin; metinde yat sözcüğü geçiyorsa gemi, tekne, kotra, sandal, yelkenli gibi sözcüklere de değinilir" (MEB, 2006, s. 17). Bu yöntemde, aynı kavram alanına giren sözcüklerin grupladırılması sağlanıldığı gibi sözcükler arasındaki anlamsal farklılıklar da net bir şekilde gösterilmiş olur.

2.5.4.11. Sözcük Türetme Yoluyla Sözcük Öğretimi

Türkçenin sözcük türetme özelliği, genelde söz varlığının özelde sözcük hazinesinin geliştirilmesi/zenginleştirilmesi için önemlidir (Karadağ ve Kurudayıoğlu, 2010, s. 437-455). Örneğin, öğretilmek istenen bir sözcüğün köküne yapım eki getirilerek anlamlı ve farklı sözcükler türetmeleri beklenmektedir. Bu yolla öğrenciler, basit ve türemiş sözcük arasındaki farkı, türemiş sözcüklerin ne şekilde türediği ve sözcükle kök arasındaki anlam bağlantısını öğrenmiş olacaklardır.

2.5.4.12. Şiir, Şarkı ve Türkü Ezberleme ile Sözcük Öğretimi

Türkçe derslerinde sözcük öğretiminde kullanılan bir diğer yöntem, şiirler, şarkılar ve türküler yoluyla sözcük öğretimi yöntemidir. Millî söz varlığımızın önemli bir parçası olan bu sanatsal ürünler, söz varlığının oluşturduğu birikimi kuşaklar arasında aktarılmasını sağlayan edebiyat ve kültür unsurlarıdır. Öğrencilere bu tür ezgili ve uyaklı ürünler ezberletilerek öğrencilerin sözcük hazineleri zenginleştirilirken aynı zamanda kültürel anlamda gelişimi sağlanır (Uğur, 2014, s. 81). Türkçe derslerinde sözcük öğretimine yönelik yaptırılan türkü, şiir, şarkı ezberletme yöntemi, öğrencilerin söz varlığını geliştirmesini sağlamakla birlikte öğrencilere sosyal ve kültürel zenginliğimizin öğretilmesi bakımından önemli görülmektedir.

2.5.4.13. Sözcüklerin Türkçe Karşılıklarını Öğretme ile Sözcük Öğretimi

Sözcük öğretiminde sözcüklerin Türkçe karşılıklarının öğretilmesi ve bu Türkçe karşılıklarının kullandırılması ile ilgili etkinlikler Türkçe ders kitaplarında yer almaktadır. Ders öğretim

programları ve ders kitaplarına da yabancı sözcüklerin Türkçe karşılıklarının kullanılması ile ilgili kazanım ve etkinlikler yer almaktadır. Yabancı dillerden dilimize geçmiş yabancı sözcüklerin Türkçe karşılıklarını öğrenmek büyük önem taşımaktadır. Dilimize yerleşen yabancı sözcüklerin yerine Türkçe karşılıklarını koymak ve bu sözcükleri bulmaya yönelik etkinlikler öğrencilere yaptırılabilir. Öğrencilerin sözcük hazinesine hem kalıcılık hem de yeni bir sözcük kazandırma anlamında önem teşkil etmektedir.

2.5.4.14. Dramatizasyon (Oyunlaştırma) Yöntemi ile Sözcük Öğretimi

Sözcük öğretiminde kullanılan bu yöntemde öğrencinin sözcük öğretimine aktif olarak katıldığı, sözcük öğretimine dâhil olduğu bir yöntemdir. Bu yöntemde öğrenci, öğrenme sürecine aktif bir biçimde katılım sağlamaktadır. Öğrencinin aktif olarak katılımı ile yapılan sözcük öğretiminin kalıcılığı artırılmış olmaktadır. Sözcük hazinesi dil becerilerinin aktif hale getirildiği durumlarda zenginleşmektedir (Yalçın, 2005). Sözcük öğretiminde sözcük hazinesinin zenginleştirilmesi ve kalıcılığının artırılabilmesi için eğlenceli ve etkili yöntemler kullanılmalıdır.

2.5.4.15. Tekerleme, Sayışmaca, Bilmece ve Yanıltmaca Ezberleme ile Sözcük Öğretimi

Türkçe derslerine öğrencilerin sözcük hazinesini geliştirmekiçin kullanılan bir diğer yöntem de tekerleme, sayışmaca, bilmece ve yanıltmaca ezberleme yolu ile sözcük öğretimidir. Oyun sırasındaki diyaloglar ve tekerlemeler konuşma yeteneğini geliştirir, iletişim kurulmasını ve sözcük hazinesinin geliştirilmesini sağlar (Kurudayıoğlu ve Potur, 2012). Etkili ve eğlenceli bir sözcük öğretimi olan bu yöntem öğrencilerin sözcük hazinesinin zenginleştirilmesinin yanı sıra halk kültürünün de öğrencilere kazandırılması açısından önemli görülmektedir.

2.5.4.16. Kavram Haritası Tekniği ile Sözcük Öğretimi

Kavram haritaları, seçilen bir kavramın aynı kategorideki diğer kavramlarla ilişkisini belirten yapılardır (Çarkıt ve Kurnaz, 2022, s. 115). Öğrencilerin kavramları kolay anlaması ve kavramasında etkili bir yöntemdir. Kavram haritaları, öğrenme öğretme sürecinde öğrenciye düşünme, analiz ve sentez yapabilme fırsatı tanımaktadır (Turan ve Boyraz, 2004). Bu yöntemde sözcükler arası ilişkiler görselleştirilerek verilir. Görselleştirme, sözcüklerin hatırlanmasını ve kalıcılığını artırmaktadır. Kavram haritası yöntemiyle, kavramlar arası

ilişkilerin net olarak görülmesi, anlamı bilinmeyen sözcüklerin benzer ve farklı yönlerinin bulunması, sözcüklerin daha kolay hatırlanmasını sağlar (Uğur, 2014).

2.5.4.17. Çözümleme ve Birleştirme Yöntemi ile Sözcük Öğretimi

Sözcük öğretimi içerisinde kullanılan çözümleme ve birleştirme yöntemi daha çok okuma ve dinleme becerilerinde etkili bir yöntem olarak kullanılmaktadır. Türkçe derslerinde özellikle metin temelli sözcük öğretimi çalışmalarında etkilidir. Çözümleme ve birleşim yöntemi sözcüklerin metin içerisinde nasıl ve ne şekilde yer aldığını, sözcüklerin birbiriyle olan anlamsal ilişkilerini kavramada etkili bir yöntemdir. Dilin temel birimleri olan sözcükler dilsel her içerikte yer almaktadır. Çözümleme ve birleşim yönteminde kullanılan çözümleme ve birleşim birimlerini de sözcükler oluşturmaktadır. Çözümleme yoluyla ulaşılacak en alt düzeydeki bilgi anlamlarıdır ve birleşim sürecinde sözcük anlamlarından hareketle cümle ve metnin genel anlamına tekrar ulaşılmaktadır (Karadağ, 2013).

2.5.4.18. Sözcük ve Kavram Havuzundan Seçerek Konuşma ve Yazma

Bu sözcük öğretim tekniğinde temaya ve metne uygun sözcük havuzu oluşturulur. Oluşturulan bu havuzdan bir sözcük seçilir ve anlamı açıklanır ya da seçilen sözcük cümle içinde kullanılır. Bunun yanında seçilen sözcükten hareketle konuşma yapılabilir veya yazı yazılabilir (Çiçek ve Dilekçi, 2022 s. 288). Sözcük ve kavram havuzundan seçme yöntemi, öğrencilerin sözcük dağarcığının geliştirilmesine ve zenginleştirilmesine katkı sağlamaktadır. Sözcük öğretiminde kullanılan bu yöntemde Türkçe ders kitaplarının önemli bir yeri vardır. Sözcük ve kavram havuzundan seçerek konuşma/yazma yönteminde Türkçe kitaplarında sıkça kullanılmaktadır (Şimşek ve Demirel, 2020).

2.5.4.19. Not Alma Tekniği ile Sözcük Öğretimi

Sözcük çalışmalarında, öğrenciler için yeni olan sözcüklerin yazım, anlam ve yapı bakımından kullanılması ve alışkanlık kazandırılmasının önemi büyüktür (Kavcar, Oğuzkan ve Sever, 2004). Sözcük öğretiminde kullanılan bu yöntemde öğrencilerin yeni karşılatıkları sözcükleri not etmeleri gerekmektedir. Not edilen sözcüklerin anlamı bulunarak sözcüğün kavratılması sağlanmaktadır. Anlamı öğrenilen sözcüğün cümle içerisinde kullanılması teşvik edilmelidir.

2.6. Türkçe Dersi Öğretim Programında Sözcük Öğretimi

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'ne uygun hazırlanmış olan yeni Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda birtakım değişiklikler yapılmıştır. Dinleme, okuma, konuşma ve yazma becerileri ayrı öğrenme alanları olarak ele alınmıştır. Kazanım yerine "öğrenim çıktısı", alt kazanımların yerine "süreç bileşeni", konular yerine "içerik çerçevesi" kavramları getirilmiştir. Geleneksel bir kullanım olan dil bilgisi kavramı yerine dil yapıları ifadesi kullanılmıştır. Dil yapıları ve söz varlığının kullanımına ayrı bir önem verilmiş, okuma ve dinleme becerileriyle birlikte kullanılması amaçlanmıştır. Öğrencilerin okuduklarını ve dinlediklerini iyi anlamada dil yapılarını birer araç olarak kullanmaları hedeflenmiştir. Bu amaçla dil yapılarının ve söz varlığını ezberlenmesinin ve edilgen öğrenilmesinin önüne geçilmeye çalışılmıştır. Dinleme ve okuma becerileri dil yapısı ve söz varlığının kazandırılmasında kullanılacak temel iki dil becerisi olarak belirlenmiştir. Öğrenciler dil yapılarını ve söz varlığı, okuduğunu ve dinlediğini anlama ve yazılı ve sözlü olarak ifade etmek için kullanmalıdır. Dil yapıları ve söz varlığı eğitim araç ve gereçlerinde yer verilmelidir. Dil yapıları ve söz varlığı konularına her sınıf seviyesinde 2. temadan itibaren yer verilir. Dil yapıları ve söz varlığının kapsamı oluşturulurken konu dışına çıkılmasını önlemek amacıyla konu sınırlaması yapılmıştır. Dil yapıları ve söz varlığının işlevsel yaklaşımına uygun olarak kullanılmasının önemi üzerinde durulmuştur. Söz varlığı, 6. sınıf temaları arasında bulunan Dilimizin Zenginliği teması içerisinde yer almıştır. Öğrencilerin bu tema ile türkü, bilmece, ninni ve atasözü vb. söz varlığı unsurlarını öğrenmeleri amaçlanmıştır. Yeni Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda (MEB, 2024) 5-8. sınıf düzeyleri için söz varlığı ile ilgili öğrenme çıktıları ve süreç bileşenleri öğrenme alanlarına ve sınıflara göre şu şekildedir:

Öğrenme Çıktısı ve Süreç Bileşenleri

1. Dinleme/İzleme

T.D.5.4. Dinlediğinde/izlediğinde geçen anlamını bilmediği söz varlığı unsurlarının anlamını tahmin edebilme

a) Dinlediğinin/izlediğinin bağlamından söz varlığı unsurlarının anlamıyla ilgili ipuçlarını belirleyip ön bilgileriyle ilişkilendirir.

b) Söz varlığı unsurlarının anlamına ilişkin mantıklı tahminde bulunur.

c) Tahminin doğruluğunu kaynaklardan (sözlük, başvuru kitapları vb.), ebeveyn veya öğretmenden yardım alarak kontrol edip yargıya ulaşır.

T.D.6.4. Dinlediğinde/izlediğinde geçen anlamını bilmediği söz varlığı unsurlarının anlamını tahmin edebilme

a) Dinlediğinin/izlediğinin bağlamından söz varlığı unsurlarının anlamıyla ilgili ipuçlarını belirleyip ön bilgileriyle ilişkilendirir.

b) Söz varlığı unsurlarının anlamına ilişkin mantıklı tahminde bulunur.

c) Tahminin doğruluğunu kaynaklardan (sözlük, başvuru kitapları vb.), ebeveyn veya öğretmenden yardım alarak kontrol edip yargıya ulaşır.

T.D.7.4. Dinlediğinde/izlediğinde geçen anlamını bilmediği söz varlığı unsurlarının anlamını tahmin edebilme

a) Dinlediğinin/izlediğinin bağlamından söz varlığı unsurlarının anlamıyla ilgili ipuçlarını belirleyip ön bilgileriyle ilişkilendirir.

b) Söz varlığı unsurlarının anlamına ilişkin mantıklı tahminde bulunur.

c) Tahminin doğruluğunu kaynaklardan (sözlük, başvuru kitapları vb.), ebeveyn veya öğretmenden yardım alarak kontrol edip yargıya ulaşır.

T.D.8.4. Dinlediğinde/izlediğinde geçen anlamını bilmediği söz varlığı unsurlarının anlamını tahmin edebilme

a) Dinlediğinin/izlediğinin bağlamından söz varlığı unsurlarının anlamıyla ilgili ipuçlarını belirleyip ön bilgileriyle ilişkilendirir.

b) Söz varlığı unsurlarının anlamına ilişkin mantıklı tahminde bulunur.

c) Tahminin doğruluğunu kaynaklardan (sözlük, başvuru kitapları vb.), ebeveyn veya öğretmenden yardım alarak kontrol edip yargıya ulaşır.

T.D.5.19. Dinlediğinden/izlediğinden hareketle söz varlığını geliştirmeye yönelik çözümleme yapabilme

a) Dinlediğinin/izlediğinin anahtar söz varlığı unsurlarını belirler.

b) Belirlenen söz varlığı unsurlarının anlam ilişkilerini inceler.

T.D.6.19. Dinlediğinden/izlediğinden hareketle söz varlığını geliştirmeye yönelik çözümleme yapabilme

a) Dinlediğinin/izlediğinin anahtar söz varlığı unsurlarını belirler.

b) Belirlenen söz varlığı unsurlarının anlam ilişkilerini inceler.

T.D.7.20. Dinlediğinden/izlediğinden hareketle söz varlığını geliştirmeye yönelik çözümleme yapabilme

a) Dinlediğinin/izlediğinin anahtar söz varlığı unsurlarını belirler.

b) Belirlenen söz varlığı unsurlarının anlam ilişkilerini inceler.

T.D.8.20. Dinlediğinden/izlediğinden hareketle söz varlığını geliştirmeye yönelik çözümleme

a) Dinlediğinin/izlediğinin anahtar söz varlığı unsurlarını belirler.

b) Belirlenen söz varlığı unsurlarının anlam ilişkilerini inceler.

2. Okuma

T.O.5.5. Metinde geçen anlamını bilmediği söz varlığı unsurlarının anlamını tahmin edebilme

a) Metnin bağlamından söz varlığı unsurlarının anlamıyla ilgili ipuçlarını belirleyip ön bilgileriyle ilişkilendirir.

b) Söz varlığı unsurlarının anlamına ilişkin mantıklı tahminde bulunur.

c) Tahminin doğruluğunu kaynaklardan (sözlük, başvuru kitapları), ebeveyn veya öğretmenden yardım alarak kontrol edip yargıya ulaşır.

T.O.6.5. Metinde geçen anlamını bilmediği söz varlığı unsurlarının anlamını tahmin edebilme

a) Metnin bağlamından söz varlığı unsurlarının anlamıyla ilgili ipuçlarını belirleyip ön bilgileriyle ilişkilendirir.

b) Söz varlığı unsurlarının anlamına ilişkin mantıklı tahminde bulunur.

c) Tahminin doğruluğunu kaynaklardan (sözlük, başvuru kitapları), ebeveyn veya öğretmenden yardım alarak kontrol edip yargıya ulaşır.

T.O.7.4. Metinde geçen anlamını bilmediği söz varlığı unsurlarının anlamını tahmin edebilme

a) Metnin bağlamından söz varlığı unsurlarının anlamıyla ilgili ipuçlarını belirleyip ön bilgileriyle ilişkilendirir.

b) Söz varlığı unsurlarının anlamına ilişkin mantıklı tahminde bulunur.

c) Tahminin doğruluğunu kaynaklardan (sözlük, başvuru kitapları), ebeveyn veya öğretmenden yardım alarak kontrol edip yargıya ulaşır.

T.O.8.4. Metinde geçen anlamını bilmediği söz varlığı unsurlarının anlamını tahmin edebilme

a) Metnin bağlamından söz varlığı unsurlarının anlamıyla ilgili ipuçlarını belirleyip ön bilgileriyle ilişkilendirir.

b) Söz varlığı unsurlarının anlamına ilişkin mantıklı tahminde bulunur.

c) Tahminin doğruluğunu kaynaklardan (sözlük, başvuru kitapları), ebeveyn veya öğretmenden yardım alarak kontrol edip yargıya ulaşır.

T.O.5.21. Metinden hareketle söz varlığını geliştirmeye yönelik çözümleme yapabilme

a) Metnin anahtar söz varlığı unsurlarını belirler.

b) Belirlenen söz varlığı unsurlarının anlam ilişkilerini inceler.

T.O.6.21. Metinden hareketle söz varlığını geliştirmeye yönelik çözümleme yapabilme

a) Metnin anahtar söz varlığı unsurlarını belirler.

b) Belirlenen söz varlığı unsurlarının anlam ilişkilerini inceler.

T.O.7.21. Metinden hareketle söz varlığını geliştirmeye yönelik çözümleme yapabilme

a) Metnin anahtar söz varlığı unsurlarını belirler.

b) Belirlenen söz varlığı unsurlarının anlam ilişkilerini inceler.

T.O.8.21. Metinden hareketle söz varlığını geliştirmeye yönelik çözümleme yapabilme

a) Metnin anahtar söz varlığı unsurlarını belirler.

b) Belirlenen söz varlığı unsurlarının anlam ilişkilerini inceler.

3. Konuşma

T.K.5.22. Konuşmasını zenginleştirecek biçimde söz varlığını kullanabilme

a) Kullanacağı söz varlığı unsurlarını aralarındaki anlam ilişkilerini dikkate alarak belirler.

b) Aynı anlamı farklı söz varlığı unsurlarıyla (eş ve yakın anlamlı kelime, zıt anlamlı ve eş sesli kelime, çağrıştırdığı kelime; atasözü, deyim, kalıp söz, terim, ikileme, pekiştirme) ifade eder.

c) Söz varlığı unsurlarını bağlama uygun kullanır.

T.K.6.22. Konuşmasını zenginleştirecek biçimde söz varlığını kullanabilme

a) Kullanacağı söz varlığı unsurlarını aralarındaki anlam ilişkilerini dikkate alarak belirler.

b) Aynı anlamı farklı söz varlığı unsurlarıyla (eş ve yakın anlamlı kelime, zıt anlamlı ve eş sesli kelime, çağrıştırdığı kelime; atasözü, deyim, kalıp söz, terim, ikileme, pekiştirme) ifade eder.

c) Söz varlığı unsurlarını bağlama uygun kullanır.

T.K.7.22. Konuşmasını zenginleştirecek biçimde söz varlığını kullanabilme

a) Kullanacağı söz varlığı unsurlarını aralarındaki anlam ilişkilerini dikkate alarak belirler.

b) Aynı anlamı farklı söz varlığı unsurlarıyla (eş ve yakın anlamlı kelime, zıt anlamlı ve eş sesli kelime, çağrıştırdığı kelime; atasözü, deyim, kalıp söz, terim, ikileme, pekiştirme) ifade eder.

c) Söz varlığı unsurlarını bağlama uygun kullanır.

T.K.8.22. Konuşmasını zenginleştirecek biçimde söz varlığını kullanabilme

a) Kullanacağı söz varlığı unsurlarını aralarındaki anlam ilişkilerini dikkate alarak belirler.

b) Aynı anlamı farklı söz varlığı unsurlarıyla (eş ve yakın anlamlı kelime, zıt anlamlı ve eş sesli kelime, çağrıştırdığı kelime; atasözü, deyim, kalıp söz, terim, ikileme, pekiştirme) ifade eder.

c) Söz varlığı unsurlarını bağlama uygun kullanır.

T.K.5.23. Konuşmasında açık ve örtük ifadeleri kullanabilme

a) İletileri açık ve anlaşılır şekilde ifade eder.

b) Örtük iletilerini destekleyecek unsurları (söz sanatları, mecaz, deyim, atasözü ve diğer söz varlığı unsurları) kullanır.

T.K.6.23. Konuşmasında açık ve örtük ifadeleri kullanabilme

a) İletileri açık ve anlaşılır şekilde ifade eder.

b) Örtük iletilerini destekleyecek unsurları (söz sanatları, mecaz, deyim, atasözü ve diğer söz varlığı unsurları) kullanır.

T.K.7.23. Konuşmasında açık ve örtük ifadeleri kullanabilme

a) İletileri açık ve anlaşılır şekilde ifade eder.

b) Örtük iletilerini destekleyecek unsurları (söz sanatları, mecaz, deyim, atasözü ve diğer söz varlığı unsurları) kullanır.

T.K.8.23. Konuşmasında açık ve örtük ifadeleri kullanabilme

a) İletileri açık ve anlaşılır şekilde ifade eder.

b) Örtük iletilerini destekleyecek unsurları (söz sanatları, mecaz, deyim, atasözü ve diğer söz varlığı unsurları) kullanır.

4. Yazma

T.Y.5.18. Yazısını zenginleştirecek biçimde söz varlığını kullanabilme

a) Kullanacağı söz varlığı unsurlarını aralarındaki anlam ilişkilerini dikkate alarak belirler.

b) Aynı anlamı farklı söz varlığı unsurlarıyla (eş ve yakın anlamlı kelime, zıt anlamlı ve eş sesli kelime, çağrıştırdığı kelime; atasözü, deyim, kalıp söz, terim, ikileme, pekiştirme) ifade eder.

c) Söz varlığı unsurlarını bağlama uygun kullanır.

ç) Gerektiğinde yazısında söz varlığı unsurlarının görsel karşılığını kullanır.

T.Y.6.18. Yazısını zenginleştirecek biçimde söz varlığını kullanabilme

a) Kullanacağı söz varlığı unsurlarını aralarındaki anlam ilişkilerini dikkate alarak belirler.

b) Aynı anlamı farklı söz varlığı unsurlarıyla (eş ve yakın anlamlı kelime, zıt anlamlı ve eş sesli kelime, çağrıştırdığı kelime; atasözü, deyim, kalıp söz, terim, ikileme, pekiştirme) ifade eder.

c) Söz varlığı unsurlarını bağlama uygun kullanır.

ç) Gerektiğinde yazısında söz varlığı unsurlarını görsel karşılığını kullanır.

T.Y.7.18. Yazısını zenginleştirecek biçimde söz varlığını kullanabilme

a) Kullanacağı söz varlığı unsurlarını aralarındaki anlam ilişkilerini dikkate alarak belirler.

b) Aynı anlamı farklı söz varlığı unsurlarıyla (eş ve yakın anlamlı kelime, zıt anlamlı ve eş sesli kelime, çağrıştırdığı kelime; atasözü, deyim, kalıp söz, terim, ikileme, pekiştirme) ifade eder.

c) Söz varlığı unsurlarını bağlama uygun kullanır.

ç) Gerektiğinde yazısında söz varlığı unsurlarının görsel karşılığını kullanır.

T.Y.8.18. Yazısını zenginleştirecek biçimde söz varlığını kullanabilme

a) Kullanacağı söz varlığı unsurlarını aralarındaki anlam ilişkilerini dikkate alarak belirler.

b) Aynı anlamı farklı söz varlığı unsurlarıyla (eş ve yakın anlamlı kelime, zıt anlamlı ve eş sesli kelime, çağrıştırdığı kelime; atasözü, deyim, kalıp söz, terim, ikileme, pekiştirme) ifade eder.

c) Söz varlığı unsurlarını bağlama uygun kullanır.

ç) Gerektiğinde yazısında söz varlığı unsurlarının görsel karşılığını kullanır.

T.Y.5.19. Yazısında açık ve örtük ifade etmeye yönelik yapıları kullanabilme

a) İletileri açık ve anlaşılır şekilde ifade eder.

b) Örtük iletilerini destekleyecek unsurları (söz sanatları, mecaz, deyim, atasözü ve diğer söz varlığı unsurları) kullanır.

T.Y.6.19. Yazısında açık ve örtük ifade etmeye yönelik yapıları kullanabilme

a) İletileri açık ve anlaşılır şekilde ifade eder.

b) Örtük iletilerini destekleyecek unsurları (söz sanatları, mecaz, deyim, atasözü ve diğer söz varlığı unsurları) kullanır.

T.Y.7.19. Yazısında açık ve örtük ifade etmeye yönelik yapıları kullanabilme

a) İletileri açık ve anlaşılır şekilde ifade eder.

b) Örtük iletilerini destekleyecek unsurları (söz sanatları, mecaz, deyim, atasözü ve diğer söz varlığı unsurları) kullanır.

T.Y.8.19. Yazısında açık ve örtük ifade etmeye yönelik yapıları kullanabilme

a) İletileri açık ve anlaşılır şekilde ifade eder.

b) Örtük iletilerini destekleyecek unsurları (söz sanatları, mecaz, deyim, atasözü ve diğer söz varlığı unsurları) kullanır.

5. İşlev Temelli Dil Yapıları ve Söz Varlığı

Dinleme/Okuma

DYS. DO.5.3. İsmin yerine tercih edilen söz varlığını ve işlevlerini belirler.

DYS. DO.5.4. İsimleri çeşitli özellikleri bakımından niteleyen ve belirten söz varlığını/dil yapılarını belirler.

DYS. DO.5.5. Karşılaştırma işlevli söz varlığını/dil yapılarını (ama fakat daha, en, kadar, -DAn çok, -DAn az vb.) belirler.

DYS. DO.5.6. Benzerlik işlevli söz varlığını (gibi, tıpkı, tıpkı… gibi, sanki, aynen vb.) belirler.

DYS. DO.5.7. Özetleme işlevli söz varlığını/dil yapılarını (açıkçası, yani, özetle, kısacası, özet olarak, uzun lafın kısası, sonuç olarak vb.) belirler.

DYS. DO.5.8. Dinlediklerinde/izlediklerinde ve okuduklarında Türkçenin doğru, güzel ve etkili kullanıldığı cümleleri belirler.

DYS. DO.6.2. Söz varlığı ve dil yapılarının birleşmesinde karşılaşılan yardımcı ünsüzlerin (y, ş, s, n) ve ses olaylarının (ünlü düşmesi, ünsüz benzeşmesi, ünsüz yumuşaması, ünlü daralması, ünlü türemesi ve ünsüz türemesi) sebeplerini ayırt eder.

DYS. DO.6.4. Sebep işlevli söz varlığını/dil yapılarını (çünkü bu nedenle, için, diye, demek, demek ki, -DIğI için, ...-sI yüzünden/sebebiyle, ...-nın yüzünden/sonucunda vb.) belirler.

DYS. DO.6.5. Amaç ifade etme işlevli söz varlığını/dil yapılarını (-mAk için, amacıyla, için, -mAsI için, niye, niçin, diye, üzere vb.) belirler.

DYS. DO.6.6. Şart işlevli söz varlığını/dil yapılarını (-sA, ise, -DI mI, -DIkçA, -IncA, ama yalnız, lazım, eğer, şayet, ki, mutlaka, kesinlikle, şu şartla, illa vb.) belirler.

DYS. DO.6.7. Zıtlık işlevli söz varlığını (ama, fakat, lakin, aksine, ancak, yoksa, aslında, hem... hem de ..., hâlbuki, tam tersine vb.) belirler.

DYS. DO.6.8. Olumsuzluk işlevli söz varlığını/dil yapılarını (hayır, yok, asla, değil, olmaz, maalesef, ne yazık ki, -sIz, -mA, -mAz vb.) belirler.

DYS. DO.6.9. Karşılaştırma işlevli söz varlığını/dil yapılarını (-DAn daha, ise, işin kötüsü, her ne kadar, nasıl, neredeyse vb.) belirler.

DYS. DO.6.10. Benzerlik işlevli söz varlığını/dil yapılarını (âdeta, benzer, benzer şekilde, aynı, aynı şekilde, -mIş gibi, sanki -msI vb.) belirler.

DYS. DO.6.11. Dinlediklerinde/izlediklerinde ve okuduklarında Türkçenin doğru, güzel ve etkili kullanıldığı cümleler belirler.

DYS.DO.7.2. Yargının gerçekleşme anını (-mAktA, -(I) yor; şu anda, hâlen şimdi, hâlâ vb.) gerçekleşme anın- dan öncesini [-(I)yor, -(I)yordu, -(I)yormuş, -r, -Ar, -DI,-mIş; önce, dün, geçmiş vb.] gerçekleşme anından sonrasını [-(I)yor, -r, -Ar,-AcAk; sonra, yarın, gelecek vb.] ve sürekliliğini (-r, -Ar, -mAz; her gün, her zaman, daima, hiçbir zaman vb.) gösteren söz varlığını/dil yapılarını belirler.

DYS. DO.7.3. Fiilleri çeşitli yönlerden belirten söz varlığının/dil yapılarının cümlenin anlamına katkısını (du- rum, zaman, yer-yön ve soru) belirler.

DYS. DO.7.4. Zıtlık işlevli söz varlığını/dil yapılarını (oysaki, yalnız, meğerse -A karşın, gelgelelim, nerde kaldı, zıddına, dahası, her ne kadar ki, -(y)ken, -(n)A rağ- men vb.) belirler.

DYS. DO.7.5. Sınırlama işlevli söz varlığını/dil yapılarını (-A kadar, -A dek, -A değin, -mAk üzere, sadece, yalnız, ancak, artık, bundan sonra, bir, tek, fakat, yalnızca, sırf, bir… bir ... vb.) belirler.

DYS. DO.7.6. İstek işlevli söz varlığını/dil yapılarını [-sA, -sAnA, -A, -Ar mIsIn, -AyIm, -AlIm, keşke, ne olur, ne olurdu, iste-, talep et-, bari, -AyIm, -AlIm vb.] belirler.

DYS. DO.7.7. Olumsuzluk işlevli söz varlığını/dil yapılarını (güya, ne fayda, ne fayda ki, ne acı ki, ne gelir elden ki, ne mümkün, ne… ne... -mAdAn vb.) belirler.

DYS. DO.7.8. Dinlediklerinde/izlediklerinde ve okuduklarında Türkçenin doğru, güzel ve etkili kullanıldığı cümleleri belirler.

DYS. DO.7.9. Bir fiilin gerçekleşmesinin gerekli olduğunun söylendiği (-mAlI, -mAsI gerek, -mAnIz gerek, -mAmIz gerek, -mAsI lazım vb.), dilek veya koşul ola- rak ifade edildiği (-sA), istek hâlinde belirtildiği (-A, -AyIm, -AlIm) ve emir şeklinde dile getirildiği (Ø, -sIn, -sInlAr) söz varlığı/dil yapılarını belirler.

DYS. DO.8.1. Bir adın yerine tercih edilen söz varlığının/ dil yapılarının art ve ön gönderim işlevlerini belirler.

DYS. DO.8.3. Tahminde bulunma işlevli söz varlığını/ dil yapılarını (belki, belki de, sanki, galiba, tahminim, muhtemelen, bence, güya, acaba, dediğine bakılırsa, gördüğüm kadarıyla, umarım, herhâlde, -Abil-, -mIş- tIr, -mIş olmalı vb.) belirler.

DYS. DO.8.4. Dinlediklerinde/izlediklerinde ve okuduklarında Türkçenin doğru, güzel ve etkili kullanıldığı cümleleri belirler.

DYS. DO.8.5. Fiilleri ve kendisiyle aynı görevdeki kelime veya kelime gruplarını miktar yönünden belirten söz varlığının/dil yapılarının cümlenin anlamına katkısını belirler.

Konuşma/Yazma

DYS. KY.5.2. İsmin yerine kullanılan söz varlığını anlatımı zenginleştirecek şekilde işlevine uygun olarak kullanır.

DYS. KY.5.3. İsimleri çeşitli özellikleri bakımından niteleyen ve belirten söz varlığını/dil yapılarını kullanır.

DYS. KY.5.4. Karşılaştırma işlevli söz varlığını/dil yapılarını (ama, fakat, daha, en, kadar, -DAn çok, -DAn az vb.) kullanır.

DYS. KY.5.6. Özetleme işlevli söz varlığını/dil yapılarını (açıkçası, yani, özetle, kısacası, özet olarak, uzun lafın kısası, sonuç olarak vb.) kullanır.

DYS. KY.5.7. Türkçenin doğru, güzel ve etkili kullanıldığı cümleler kurar.

DYS. KY.6.1. Ses olaylarına (ünlü düşmesi, ünsüz benzeşmesi, ünsüz yumuşaması, ünlü daralması, ünlü türemesi ve ünsüz türemesi) uğrayan söz varlığı ve dil yapılarını doğru kullanır.

DYS. KY.6.3. Sebep işlevli söz varlığını/dil yapılarını (çünkü, bu nedenle, için, diye, demek, demek ki, -DIğI için, ...-sI yüzünden/sebebiyle, ...-nın yüzünden/sonucunda vb.) kullanır.

DYS. KY.6.4. Amaç ifade etme işlevli söz varlığını/dil yapılarını (-mAk için, amacıyla, için, -mAsI için, niye, niçin, diye, üzere vb.) kullanır.

DYS. KY.6.5. Şart işlevli söz varlığını/dil yapılarını (-sA, ise, -DI mI, -DIkçA, -IncA ama yalnız, lazım, eğer, şayet, ki, mutlaka, kesinlikle, şu şartla, illa vb.) kullanır.

DYS. KY.6.6. Zıtlık işlevli söz varlığını (ama, fakat, lakin, aksine, ancak, yoksa, aslında, hem ... hem de ..., hâlbuki, tam tersine vb.) kullanır.

DYS. KY.6.7. Olumsuzluk işlevli söz varlığını/dil yapılarını (hayır, yok, asla, değil, olmaz, maalesef, ne yazık ki, -sIz, -mA, -mAz vb.) kullanır.

DYS. KY.6.8. Karşılaştırma işlevli söz varlığını/dil yapılarını (-DAn daha, ise, işin kötüsü, her ne kadar, nasıl, neredeyse vb.) kullanır.

DYS. KY.6.9. Benzerlik işlevli söz varlığını/dil yapılarını (âdeta, benzer, benzer şekilde, aynı, aynı şekilde, -mIş gibi, sanki -msI vb.) kullanır.

DYS.KY.6.10. Türkçenin doğru, güzel ve etkili kullanıldığı cümleler kurar.

DYS. KY.6.10.1. Cümleleri kendi ifadeleriyle yeniden kurar.

DYS. KY.7.2. Yargının gerçekleşme anını (-mAktA, -(I) yor; şu anda, hâlen şimdi, hâlâ vb.) gerçekleşme anından öncesini [-(I)yor, -(I)yordu, -(I)yormuş, -r, -Ar, -DI, -mIş; önce, dün, geçmiş vb.] ve gerçekleşme anından sonrasını [-(I)yor, -r, -Ar,-AcAk, sonra, yarın, gelecek vb.] ve sürekliliğini (-r, -Ar, -mAz; her gün, her zaman, daima, hiçbir zaman vb.) gösteren söz varlığını/dil yapılarını işlevlerine uygun kullanır.

DYS. KY.7.3. Fiilleri çeşitli yönlerden belirten söz varlığını/dil yapılarını durum, zaman, yer-yön ve soru işlevlerine uygun kullanır.

DYS. KY.7.4. Zıtlık işlevli söz varlığını/dil yapılarını (oysa- ki, yalnız, meğerse -A karşın, gelgelelim, nerde kaldı, zıddına, dahası, her ne kadar ki, -(y)ken, -(n)A rağmen vb.) kullanır.

DYS. KY.7.5. Sınırlama işlevli söz varlığını/dil yapılarını (-A kadar, -A dek, -A değin, -mAk üzere, sadece, yalnız, ancak, artık, bundan sonra, bir, tek, fakat, yalnızca, sırf, bir… bir ... vb.) kullanır.

DYS. KY.7.6. İstek işlevli söz varlığını/dil yapılarını [-sA, -sAnA, -A, -Ar mIsIn, -AyIm, -AlIm, keşke, ne olur, ne olurdu, iste-, talep et-, bari, -AyIm, -AlIm vb.] kullanır.

DYS. KY.7.7. Olumsuzluk işlevli söz varlığını/dil yapılarını (güya, ne fayda, ne fayda ki, ne acı ki, ne gelir elden ki, ne mümkün, ne … ne ..., -mAdAn vb.) kullanır.

DYS. KY.7.8. Türkçenin doğru, güzel ve etkili kullanıldığı cümleler kurar.

DYS. KY.7.9. Bir fiilin gerçekleşmesinin gerekli olduğunun söylendiği (-mAlI, -mAsI gerek, -mAnIz gerek, -mAmIz gerek, -mAsI lazım vb.), dilek veya koşul olarak ifade edildiği (-sA), istek hâlinde belirtildiği (-A, -AyIm, -AlIm) ve emir şeklinde dile getirildiği (Ø, -sIn, -sInlAr) söz varlığı/dil yapılarını belirler.

DYS. KY.8.1. Bir adın yerine tercih edilen söz varlığının/ dil yapılarının art ve ön gönderim işlevlerini kullanır.

DYS. KY.8.3. Tahminde bulunma işlevli söz varlığını/ dil yapılarını (belki, belki de, sanki, galiba, tahminim, muhtemelen, bence, güya, acaba, dediğine bakılırsa, gördüğüm kadarıyla, umarım, herhâlde, -Abil-, -mIş- tIr, -mIş olmalı vb.) kullanır.

DYS. KY.8.4. Türkçenin doğru, güzel ve etkili kullanıldığı cümleler kurar.

DYS. KY.8.5. Fiilleri ve kendisiyle aynı görevdeki kelime veya kelime gruplarını miktar yönünden belirten söz varlığının/dil yapılarının cümlenin anlamına katkısını belirler.

DYS. KY.8.6. İfadelerinde söz varlığını (deyim, atasözü, kelime veya kelime grupları) uygun anlamda kullanır.

2.7. Etkinlik Temelli Sözcük Öğretimi

Bireyin anlama ve anlatma becerilerini geliştirebilmek amacıyla görsel, dilsel ve işitsel uyaranla zenginleştirilmiş anlatım olanaklarından yararlanarak oluşturulacak eğitim durumları, Türkçe öğretimi sürecini daha verimli kılacaktır (Canlı, 2015). Bu bağlamda sözcük öğretimi öğrencinin anlama ve anlatma becerisini geliştirmeye yönelik olduğu için bu öğretim amacıyla hazırlanmış olan etkinliklere de önem verilmesi gerekmektedir

Özmantar vd. ne (2010) göre bir etkinlikte öğrencilere sorumluluk verilmeli ve öğrencilerin aktif katılımları sağlanmalıdır. Etkinlikler yapılırken birtakım araç ve kaynaklardan yararlanılır. Bu araç ve kaynaklar, etkinlikler aracığıyla kazandırılmak istenen becerinin amacına ulaşmasına yardım eder. Bu bağlamda etkinlikler, eğitsel çalışma olarak düşünülür. Özmantar vd. (2010) bir etkinliğin, etkinlik sayılabilmesi için bu etkinliklerin öğrenciler tarafından yapılması; kaynak ve araçlara erişimin kolay olması gerektiğini söyler. Bu açıdan bir öğrencinin erişimin en kolay olduğu kaynak, ders kitabıdır.

Sözcük öğretimi yoluyla öğrencilere kazandırılması istenen dilsel ve düşünsel beceriler için bilimsel veriler doğrultusunda hazırlanmış nitelikli etkinliklere ihtiyaç duyulmaktadır. Nitelikli etkinlik tasarlanması sırasında bazı noktalara dikkat edilmesi gerekir:

1. Etkinliklerin amacı ile kazandırması beklenen beceri ve kazanımlar belirtilmelidir.
2. Öğrencilerin etkinliklerde hangi bilişsel süreçleri kullanacakları ve etkinlikleri yapmak için gerekli süre açıklanmalıdır.
3. Öğrencilerin etkinliklerde yararlanacakları bilgi kaynakları sunulmalıdır.
4. Etkinliklerin yapılmasıyla ortaya çıkacak ürün ve bu ürünü değerlendirme türleri (öz değerlendirme, akran değerlendirmesi, sonuç değerlendirme vb.) belirlenmelidir.
5. Etkinliklerin birbiriyle olan ilişkisi ve öğrencilerin etkinliği gerçekleştirirken ortaya çıkacak gereksinimleri ve bu gereksinimleri gidermek için kimlerden destek alacakları (öğretmen, aile vb.) konusunda bilgi verilmelidir (Contamines, 2013'ten aktaran Güneş, 2017, s. 103-120).

2.8. Sözcük Öğretiminde Ölçme ve Değerlendirme

Öğretim programlarında yer verilen hedef ve kazanımlara ulaşılıp ulaşılmadığı, ölçme ve değerlendirme sonucu ortaya konmaktadır (Başol, 2018). Öğrencilerin, öğretim süreci öncesinde hazırbulunuşluk düzeylerini belirlemek, öğretim süreci içerisinde öğrenme eksikliklerini gidermek ve öğretim süreci sonunda dersin hedeflerine ulaşma düzeylerini tespit etmek amacıyla ölçme ve değerlendirmeye başvurulur (Miller, Linn ve Gronlund, 2009; Tekin, 1987). Sözcük öğretiminde, derse konu olan sözcüklere yönelik öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeylerinin ölçülmesi, hangi sözcüklerin öğretilmesi gerektiğinin belirlenmesi, hedef sözcüklerin ne ölçüde öğrenildiğinin tespit edilmesi, belli bir süre geçtikten sonra bunların ne kadarının hatırlandığının anlaşılması, öğretim sürecinde kullanılan yöntem ve tekniklerin etkililiği ve sonuç olarak programdaki kazanımlara ne düzeyde ulaşıldığına yönelik değerlendirmeler ancak ölçme ve değerlendirme etkinlikleri ile doğru bir şekilde yapılabilir (Tağa ve Öztürk, 2019).

Öğrenme ve öğretim sürecinin her aşamasında olduğu gibi sözcük öğretiminde de ölçme ve değerlendirme etkinliklerinin önemli bir yeri vardır. Sözcük öğretimi etkinliklerinde kullanılan sözcükler, söz konusu metin için her zaman yeterli olmamakta veya bu etkinlikler öğrencilerin bildiği sözcüklerden oluşmaktadır (Aslan, 2013; Çifti ve Çeçen, 2010; Dilidüzgün, 2014). Sözcük öğretiminin kalıcılığını artırmak ve öğrencilerin söz varlığına katkısını sağlamak için

sözcük etkinliklerine yer verilecek sözcüklerin zaman zaman ölçme ve değerlendirmeyle belirlenmesi gereklidir.

Öğrencilerin hedef sözcükleri öğrenme düzeylerinin tespiti ve eksikliklerinin giderilebilmesi için öğretim sürecinde ölçme ve değerlendirme etkinliklerinin uygulanması gerekmektedir. Bu süreç, eksik veya yanlış öğrenmelerle ilgili öğrencilere geri bildirim verilmesi anlamında önemlidir. Sözcük öğretimi etkinlikleri her zaman sözcüklerin tam olarak öğrenilmesini ve öğretilmesini sağlamamaktadır (Tağa ve Öztürk, 2019). Bu düşünceden hareketle öğrenme ve öğretme sürecinde ölçme değerlendirme yapılması etkinliklerin eksik kaldığı noktaların tamamlanması bağlamında kaçınılmazdır. Bir ders yılı içerisinde öğretilen sözcüklerin ne kadarının öğrencilerin söz varlığına kazandırıldığının tespit edilmesi, sözcük öğretiminin öğrencilerin söz varlığına katkısı hakkında genel bir değerlendirme olanağı sunar. Böylece öğretim etkinliklerinin etkisi ve verimliliği sağlıklı bir şekilde değerlendirilerek bu konuda sağlıklı kararlar alınabilir (Tağa ve Öztürk, 2019). Bu bağlamda düşünüldüğünde ölçme ve değerlendirme, öğrencinin yalnızca bilgisini ölçmesinin dışında öğrenme düzeyinin de artmasına katkı sağlayan bir alandır.

Türkçe derslerinin önemli etkinlik alanlarından biri olan sözcük öğretiminde ölçme ve değerlendirme uygulamalarına yer verilmelidir. Öğrencilere öğretilmesi gereken hedef söz varlığı unsurlarının belirlenmesinde, hedef söz varlığı unsurlarına ilişkin öğrenme eksikliklerin giderilmesinde, öğretim ile ilgili doğru kararların alınmasında önemli bir ihtiyaçtır (Tağa ve Öztürk, 2019, s. 183). Öğrencilerin sözcük öğrenme düzeylerinin artması amacıyla sınıf içinde düzenli ölçme ve değerlendirme etkinliklerine yer verilmelidir.

2.9. Abbas Cılga'nın Hayatı, Eserleri ve Sanatı

2.9.1. Hayatı

Abbas Cılga, Sivas'ın Kangal ilçesinde dünyaya geldi. Yıldızeli Pamukpınar Köy Enstitüsünü bitirdi. İlkokul öğretmenliği ve ilköğretim müfettişliği yaptı. Yükseköğrenimini İstanbul Eğitim Enstitüsünde tamamladı. İstanbul Kız Lisesinde öğretmenlik yaptı. Çocuk edebiyatı alanında yazdığı hikâye ve romanlarıyla tanındı. Temmuz 1996'da İstanbul'da vefat etti (URL-6).

2.9.2. Abbas Cılga'nın Çocuk Kitapları

Abbas Cılga'nın farklı türlerde yazdığı eserlerin adlarına, yayınevlerine, basım yıllarına ve eser türlerine ait bilgiler aşağıdaki tabloda verilmiştir (URL-7).

Tablo 1. Abbas Cılga'nın Çocuk Kitapları

Eser Adı	Yayınevi	Basım Yılı	Eser Türü
Yusufcuk	Arkın Kitabevi	1974	Hikâye
Kim Sevmez Uğurböceklerini?	Derinlik Yayınları	1977	Roman
Tomcit İle Bilet	Koza Yayınları	1979	Hikâye
Dedemin Öyküleri	Kültür Bakanlığı Yayınları / Ankara	1979	Hikâye
Atmacalar Ağladı	Büyük Yayın Dağıtım / İstanbul	1980	Roman
Yaramazlar Kuyusu	Bilgi-Başarı Çocuk Yayınları / İstanbul	1983	Hikâye
Şaşar Ali	Karacan Yayıncılık / İstanbul	1982	Roman
Heredot Dede	Örgün Yayınları / İstanbul	1982	Roman
Masa Üstündeki Kavga	Bilge Yayınları / İstanbul	1983	Hikâye
Han Yaptırma Yarışı	Orhan Yayınları/İstanbul	1990	Hikâye
Bülbüller Özgür Olsun	Orhan Yayınları / İstanbul	1990	Hikâye
Özgürlüğün En Yücesi	Orhan Yayınları / İstanbul	1990	Hikâye
Yıldız Tarlası	Orhan Yayınları / İstanbul	1990	Hikâye
Karaçalma	Gerçek Sanat Yayınları / İstanbul	1992	Roman
Beyaz Dinlence	Engin Yayıncılık / İstanbul	2003	Hikâye
Cini'nin İlk Gezisi	Heyamola Yayınları / İstanbul	2007	Hikâye
Sesini İsteyen Kurbağa	Özyürek Yayınevi / İstanbul	2008	Hikâye
Yavru Yunuslar Ekibi	Özyürek Yayınevi / İstanbul	2010	Roman

Gülümseyen Sokak	Özyürek Yayınevi/İstanbul	2010	Hikâye
Dostluk Sınavı	Gendaş Yayınları / İstanbul	2011	Hikâye
Dokunduğum Altın Olsun	Özyürek Yayınevi / İstanbul	2011	Roman
Sıpanın Dört Yıllığı	Gendaş Yayınları / İstanbul	2011	Hikâye
Ya Kediler Ya Ben	Gendaş Yayınevi / İstanbul	2011	Hikâye
Öfkeli Boğa	Gendaş Yayınları / İstanbul	2011	Hikâye
İncili'den İnciler	Gendaş Yayınları / İstanbul	2012	Hikâye
Çalınan Köprü	Gendaş Okul / İstanbul	2012	Hikâye
Yere İnen Yıldız	Gendaş Okul / İstanbul	2012	Hikâye
Filiz'in Kızı	Gendaş Okul / İstanbul	2012	Hikâye
Pondi'yi Yok Ettiler	Gendaş Okul / İstanbul	2012	Hikâye
Gönlümde Büyüyen Serçe	Gendaş Okul / İstanbul	2012	Hikâye
Bilenlere Elma Var	Gendaş Okul / İstanbul	2012	Hikâye
Arının Düşü	Gendaş Okul / İstanbul	2012	Hikâye
Taksim'de Kaval Sesi	Gendaş Okul / İstanbul	2012	Hikâye
Esin'in Düşleri	Morpa Kültür Yayınları / İstanbul	2014	Roman
Kurtların Köye İndiği Gece	Engin Yayıncılık / İstanbul	2018	Roman
Boz Fare'nin Serüvenleri Serisi	Morpa/Vatan Yayınları/İstanbul	2011	Hikâye
Gece Meleyen Keçi	Gendaş Yayınları	2012	Hikâye
Canavardan Kaçan Dedem	Özyürek Yayınları	2018	Hikâye
Havuçburun	Özyürek Yayınları	2018	Hikâye
Kırmızı Kayık	Özyürek Yayınları	2018	Hikâye
Uçan Kanat	Özyürek Yayınları	2018	Hikâye

2.9.3. Sanatı

Abbas Cılga çocuk edebiyatı alanında pek çok esere imza atmıştır. Türk çocuk edebiyatında farklı üslubuyla ses getiren yazar, eserlerinde çocukları iyi ve güzel olana yönelterek onlara yeni bir bakış açısı kazandırmak istemiştir. Hikâye ve romanlarında yardımlaşma, büyüklere saygı ve hayvan sevgisi gibi temalara yer vermiştir. Okumanın ve bilginin önemine inanan yazar, kitap okuyarak hayata yepyeni bir çerçeveden bakılabileceğini anlatmaya çalışır. Köy Enstitüsünden mezun olan Cılga, çocukların hayal güçlerini geliştirebilecekleri, yaratıcılıklarını ve yeteneklerini özgürce hayata geçirebilecekleri ortamlar yaratmanın önemli olduğunu düşünür. Han Yaptırma Yarışı adlı eseriyle 1973 Arkın Çocuk Edebiyatı Ödülünü, Küçük Hakan oyunuyla Türk Ticaret Bankası Çocuk Oyunları Ödülünü, İMBÖ adlı çocuk oyunuyla 1979 Dünya Çocuk Yılı / Milliyet Çocuk Oyunları Ödülünü, Dedemin Öyküsü'yle de 1979 Kültür Bakanlığı Çocuk Edebiyatı Yarışması üçüncülük ödülünü kazanmıştır (URL-7).

2.9.4. Diğer Eserleri

Abbas Cılga'nın farklı türlerde yazdığı eserlerin adlarına, yayınevlerine, basım yıllarına ve eser türlerine ait bilgiler aşağıdaki tabloda verilmiştir (URL-7).

Tablo 2. Abbas Cılga'nın Diğer Eserleri

Eser Adı	Yayınevi	Basım Yılı	Eser Türü
İlkokul Hayat Bilgisi: 2. Sınıf	Gendaş Yayınları / İstanbul	1995	Diğer
Hayat bilgisi 1	Gendaş Yayınları / İstanbul	1995	Diğer
Kedi Kavgası	Gendaş Okul / İstanbul	2012	Şiir

2.10. İlgili Araştırmalar

2.10.1. Söz Varlığı Üzerine Türkiye'de Yapılan Çalışmalar

Alanyazın incelendiğinde Abbas Cılga' ya ait söz varlığı üzerine yazılmış herhangi bir çalışma bulunmamaktadır. Çocuk kitaplarının söz varlığı üzerine Türkiye'de yapılan çalışmalardan birkaçına yer verilmiştir:

Aslan (2022), "Muzaffer İzgü'nün "Ökkeş" Adlı Çocuk Romanı Serisinin Söz Varlığı ve Türkçe Dersi Öğretim Programı'ndaki Söz Varlığı Kazanımlarına Uygunluğu" adlı çalışmasında eserlerin söz varlığı açısından Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda bulunan kazanımlara uygunluğunu tespit etmek ve çocuk edebiyatı alanında kaleme alınacak eserlerde söz varlığı yönünden bulunması gereken özellikleri ortaya koymayı amaçlamıştır. Ökkeş serisinin Türkçe Öğretim Programı'nda yer alan kazanımlara uygun olduğu ve bu serinin okullarda okutulabilecek düzeyde bir eğitim materyali olduğu tespit edilmiştir.

Akyüz (2024), "Şermin Yaşar'ın Çocuk Hikâyelerinin Söz Varlığı Açısından İncelenmesi" adlı çalışmasında yazarın on beş çocuk kitabını incelemiştir. Söz konusu çalışmada eserlere ait söz varlıkları; 29 atasözünün kullanım sıklığı toplamda 29 defa; 766 deyimin kullanım sıklığı toplamda 1175; 429 ikilemenin kullanım sıklığı 563; 172 terimin kullanım sıklığı 417; 94 ilişki sözlerin kullanım sıklığı 183; 31 Anadolu ağzının kullanım sıklığı 131; 19 argo sözün kullanım sıklığı 46; 6 tekerlemenin kullanım sıklığı 6; 2 bilmecenin kullanım sıklığı 2 olarak tespit edilmiştir.

Çal (2024), "Kemalettin Tuğcu'nun "Kuklacı" ve "Yer Altında Bir Şehir" Adlı Eserlerinde Söz Varlığı İncelemesi" adlı çalışmasında "Kuklacı" kitabı söz varlığı öğeleri; deyim (24), atasözü (2), ikileme (114), kalıp sözler (21), terim (59), argo (12) ve yabancı sözcük (2282) olarak tespit edilmiştir. "Yer Altında Bir Şehir" kitabı söz varlığı öğeleri; deyim (73), atasözü (1), kalıp sözler (44), terim (153), argo (4), ikileme (277) ve yabancı sözcük (3466) olarak tespit edilmiştir. Kemalettin Tuğcu'ya ait olan iki kitapta deyimler, ikilemeler, terimler, kalıp ifadeler ve yabancı sözcük açısından zengin olduğu sonucuna varılmıştır. İncelenen iki kitapta atasözü açısından yeterli seviyede olduğu tespit edilmiştir.

Meriç (2023), "Nezihe Meriç'in Çocuk Kitaplarından Küçük Bir Kız Tanıyorum Serisinin Söz Varlığı Açısından İncelenmesi" adlı çalışmasında, Nezihe Meriç'in çocuk hikâyelerinde (Küçük Bir Kız Tanıyorum Altı Yaşında, Küçük Bir Kız Tanıyorum Yedi Yaşında, Küçük Bir Kız Tanıyorum Sekiz Yaşında, Küçük Bir Kız Tanıyorum Dokuz Yaşında, Küçük Bir Kız Tanıyorum On Yaşında, Küçük Bir Kız Tanıyorum On Bir Yaşında, Küçük Bir Kız Tanıyorum On İki Yaşında) yer alan söz varlığı öğeleri tespit edilmiştir. Nezihe Meriç'in Küçük Bir Kız

Tanıyorum adlı kitap serisinin atasözleri, terimler, argo ifadeler dışında gereksinime cevap verecek düzeyde olduğu saptanmıştır. İncelenen hikâye kitaplarının temel söz varlığı ve deyimler yönünden bolca içeriğe sahip olduğu ve çocukların sözcük öğrenimine katkı sağlayacağı sonucuna ulaşılmıştır.

Güner (2023), "Aytül Akal'ın Çocuk Kitaplarındaki Söz Varlığı" adlı çalışmasında Aytül Akal'ın yazdığı, kitapçıların ve yayınevlerinin çok satanlar listesinden seçilen roman, hikâye, masal türündeki toplam 40 kitap tek tek incelenmiş; ardından kullanılan söz varlığı öğeleri belirlenmiştir. Belirlenen öğelerin (atasözleri, deyimler, ikilemeler, kalıp sözler, terimler) sıklıkları tablolaştırılmış ve kitaplardan doğrudan alıntılar yapılarak sunulmuştur. İnceleme sonucunda, Türkçenin söz varlığı ve anlatım olanaklarını yansıttığı; çocukların söz varlığı dağarcıklarını geliştirebilecek nitelikte olduğu değerlendirilmiştir.

2.10.2. Sözcük Öğretimi Üzerine Türkiye'de Yapılan Çalışmalar

Sözcük öğretimiyle ilgili alanyazın incelendiğinde Abbas Cılga'nın eserleri üzerine yapılmış sözcük öğretimi çalışması bulunmamaktadır. Bu bölümde yazınsal nitelikli çocuk kitaplarından hareketle sözcük öğretimine yönelik yapılmış bazı çalışmalara yer verilmiştir.

Arık (2006), "Aka Gündüz'ün Hikâyelerinden Hareketle Kelime Gruplarının Türkçe Eğitimi Açısından Değerlendirilmesi" adlı çalışmasında kelime grupları olarak isim tamlaması, sıfat tamlaması, sıfat fiil birleşimi, isim fiil birleşimi, zarf fiil birleşimi, tekrar grubu, edat grubu, bağlaç grubu, başlık grubu, ünlem grubu, sayı grubu, birleşik isim, birleşik fiil, sahiplik grubu, aidiyet grubu ve kısaltma grupları incelenmiştir.

Şahin (2014), "Sait Faik Abasıyanık'ın Mahalle Kavgası İsimli Eserindeki Hikâyelerin Kelime Grupları ve Türkçe Eğitimi Bakımından Değerlendirilmesi" adlı çalışmasında Türkçedeki kelimeler toplanıp unvan grupları, fiil grupları, tekrar grupları, isim tamlamaları, sıfat tamlamaları, fiilimsi grupları olarak ele alınmıştır. İsim tamlaması 1141, sıfat tamlaması 2493, fiilimsi grubu 1314, unvan grubu 78, birleşik fiil grubu 280 ve tekrar grubu 304 olmak üzere toplamda 5610 kelime grubu tespit edilmiştir.

Ekinci (2021), "Türkçe Eğitimi Açısından Eyyüp Akyüz'e Ait Masal Kitaplarının Söz Varlığı ve İletileri" adlı çalışmasında, Eyyüp Akyüz'ün 'Uyandıran Masallar, Masal Kuyusu, Enfes Masallar, Masal Sepeti ve Mutlu Sinekler İmparatorluğu' adlı eserlerinin deyim, ikileme ve kalıp sözler bakımından zengin oldukları; bununla birlikte incelenen diğer söz varlığı öğeleri bakımından zengin olmadıkları tespit edilmiştir.

Kızılaslan (2023), “Türkçe Eğitimi Açısından Sevinç Çokum’un Hikâyelerindeki Söz Varlığı” adlı çalışmasında Sevinç Çokum’un hikâyelerinde ikileme, yabancı sözcük ve deyim sayısının diğer söz varlıklarına oranla çok daha fazla olduğu tespit edilmiştir. İncelenen hikâyelerde atasözü ve argo dışında söz varlığı öğelerinin yeterli olduğu tespit edilmiştir. Hikâyelerde söz varlığı öğelerinin Türkçenin söz zenginliğini yansıtacak düzeyde olduğu görülmüştür.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YÖNTEM

Çalışmanın bu kısmında araştırmada kullanılan yöntem, araştırmanın modeli, araştırma bağlamında incelenen eserler, veri toplama araçları, verilerin nasıl toplandığı ve nasıl analiz edildiğine ilişkin bilgiler bulunmaktadır.

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu çalışma nitel bir araştırma olup doküman incelemesi yöntemiyle incelenmiştir. Doküman incelemesi, araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin çözümlenmesini kapsamaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2008, s. 187). Araştırma konusu olan eserlerin başka eserlerle kıyaslaması yapılmadan değerlendirmeleri yapılmış, söz varlığı analizleri yapılmıştır.

Abbas Cılga tarafından kaleme alınan Atmacalar Ağladı, Çiftlikteki Yabancı, Dedemin Öyküleri, Dokunduğum Altın Olsun, Gülümseyen Sokak, Herodot Dede, Kim Sevmez Uğurböceklerini?, Masa Üstündeki Kavga, Müjdeci Hüsnü, Sesini İsteyen Kurbağa, Sıpanın Dört Yıllığı, Şaşar Ali, Yaramazlar Kuyusu, Yavru Yunuslar Ekibi, Yusufçuk isimli çocuk hikâye ve roman kitapları atasözleri, deyimler, kalıp sözler, ikilemeler, terimler, yabancı sözcükler, doldurma sözler, argo sözler, kalıplaşmış sözler ve Anadolu ağzı gibi söz varlığı unsurları açısından analiz edilmiştir. Elde edilen verilerle atasözü ve deyim sayısı, tekrar sayısı; ikilemelerin sayısı, tekrar sayısı ve oluşum şekilleri; terim sayısı, tekrar sayısı ve ilgili olduğu bilim dalı; kalıp söz sayısı, tekrar sayısı ve kullanıldığı bağlam; yabancı sözcük sayısı, tekrar sayısı ve ait olduğu dil; doldurma söz sayısı ve tekrar sayısı, argo söz sayısı ve tekrar sayısı, Anadolu ağzı sayısı ve tekrar sayısı, kalıplaşmış söz sayısı tespit edilmiştir. Daha sonra bu söz varlığı unsurlarının öğretimine yönelik uygulama etkinlikleri tasarlanmıştır.

3.2. İncelenen Eserler

Abbas Cılga çocuk edebiyatında hikâye, roman ve şiir türünde eser vermiş bir yazardır. Yazarın tespit edilen 51 tane çocuk kitabı bulunmaktadır. Çocuk kitaplarından 33 tanesi ilkokul öğrencilerine yönelik kaleme alınmış, 18 tanesi ise ortaokul öğrencilerine yönelik yazılmıştır. Çalışmamızda ortaokul öğrencilerine yönelik yazılmış eserlerden 15'i inceleme nesnesi olarak belirlenmiştir. İncelenen eserlere ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 3. İncelenen Eserlere İlişkin Bilgiler

Kitabın Adı	**Türü**	**Yayınevi**	**Basım Yılı**	**Sayfa Sayısı**
Atmacalar Ağladı	Hikâye	Büyük Yayın Dağıtım Yayınları	1980	94
Çiftlikteki Yabancı	Hikâye	Morpa Kültür Yayınları	2005	96
Dedemin Öyküleri	Hikâye	Kültür Bakanlığı Yayınları	1979	125
Dokunduğum Altın Olsun	Hikâye	Özyürek Yayınevi	2008	96
Gülümseyen Sokak	Hikâye	Engin Yayıncılık	2003	94
Herodot Dede	Hikâye	Örgün Yayınları	1982	126
Kim Sevmez Uğurböceklerini?	Hikâye	Derinlik Yayınları	1977	71
Masa Üstündeki Kavga	Hikâye	Bilge Çocuk Dizi	1983	112
Müjdeci Hüsnü	Roman	Kültür Bakanlığı Yayınları	1976	215
Sesini İsteyen Kurbağa	Hikâye	Özyürek Yayınları	1999	96
Sıpanın Dört Yıllığı	Hikâye	Gendaş Yayınları	2001	77
Şaşar Ali	Roman	Milliyet Yayınları	1977	255
Yaramazlar Kuyusu	Roman	Bilgi-Başarı Çocuk Yayınları	1983	107
Yavru Yunuslar Ekibi	Hikâye	Engin Yayınları	2003	136
Yusufcuk	Hikâye	Arkın Yayınları	1974	16

3.3. Veri Toplama Araç ve Teknikleri

Veri toplama tekniği nitel araştırma yöntemlerinden biri olan doküman incelemesi yöntemi ile yapılmıştır. Abbas Cılga'nın incelemeye söz konusu olan çocuk kitapları söz varlığı unsurları açısından incelenmiş olup, değerlendirme yapıldıktan sonra ortaya çıkan veriler tablolaştırılmıştır.

Söz varlığı unsurlarının tespitinde Türk Dil Kurumu'nun çevrim içi veri tabanındaki Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü, Bilim ve Sanat Terimleri Sözlüğü, Türkiye Türkçesi Ağızları Sözlüğü, Türk Dil Kurumu Türkçe Sözlük, Nişanyan Sözlük-Türkçe Etimolojik Sözlük, Türk Dil Kurumu Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü, Ömer Asım Aksoy'a ait Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü, Necmi Akyalçın'a ait Türkçe İkilemeler Sözlüğü, Hamza Zülfikar'a ait Terim Sorunları ve Terim Yapma Yolları, Hulki Aktunç'a ait Büyük Argo Sözlüğü, Özkul Çobanoğlu'na ait Türk Dünyası Ortak Atasözleri Sözlüğü, Mehmet Semih'e ait Türk Edebiyatında Mahlaslar Takma Adlar Tapşırmalar ve Lakaplar Sözlüğü, Bölge Ağızlarında Atasözleri ve Deyimler 1.ve 2. Cilt Sözlük, Musa Yaşar Sağlam'a ait Atasözleri Kaybolan Kültür Mirasımız ve Kubbealtı Sözlüğünden faydalanılmıştır.

3.4. Verilerin Çözümlenmesi

Çocuk kitapların söz varlığı unsurları açısından analiz edilmiştir. Çalışmada nitel bir araştırma yöntemi olan betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Betimsel analiz, verilerin daha önceden belirlenen temalara dayalı olarak özetlenip yorumlandığı ve düzenli bir biçimde sunulduğu bir analiz türüdür (Yıldırım ve Şimşek, 2018, s. 239).

Tespit edilen söz varlığı öğelerinden her biri için ayrı tablo oluşturulmuştur. Oluşturulan tablolar alfabetik sıraya göre düzenlenmiştir. Tablolarda sıklık ve sayfa sayısı kullanılmıştır. Yabancı sözcüklerin etimolojik kökenleri dikkate alınarak ait olduğu kaynak diline tabloda yer verilmiştir. Terim sözcüklerle ilgili tablo oluşturulurken sözcüğün cümle içerisinde kullanıldığı bağlamına uygun olarak ilgili olduğu alana ait bir sınıflandırma yapılmıştır. Kalıp (ilişki) sözleri sınıflandırma yapılırken Hamza Zülfikar'ın kalıp sözleri sınıflandırması ve Hürriyet Gökdayı'nın Türkçede kalıp sözler adlı çalışmasından yararlanılmıştır. Bu çalışmalardan hareketle kullanım alanlarına uygun alt başlıklar belirlenmiştir. Çalışmanın analizinde atasözleri, deyimler, ikilemeler, terimler, kalıp (ilişki) sözleri, doldurma sözler, yabancı sözcükler, Anadolu ağızları, argo sözler, kalıplaşmış sözler gibi söz varlığı unsurları dikkate alınmıştır. Ortaya çıkan

verilerden hareketle tekrar sayısı hesaplanmış ve elde edilen bulgular tablolaştırılmıştır. Tespit edilen söz varlıklarının tümü birleştirilmiş söz varlığı tablosunda yer almıştır.

İncelenen yazınsal nitelikli çocuk kitaplarında yer alan söz varlığı öğelerinin söz dağarcığına kazandırılması amacıyla sözcük öğretim etkinlikleri tasarlanmıştır. Sözcük öğretim etkinlikleri MEB'in (2024) Türkçe Dersi Öğretim Programı öğrenme çıktıları ve süreç bileşenlerine uygun hazırlanmıştır. Sözcük öğretimi için kullanılacak söz varlığı öğeleri Karadağ'ın ve Kurudayıoğlu'nun (2013) sözcük öğretimine yönelik öneri olarak sunduğu, kazandırılması amaçlanan sözcük listeleri göz önünde bulundurularak hazırlanmıştır. Sözcük öğretiminde kullanılan etkinlikler, öğrencilerin anlamını bilmediği düşünülen, az karşılaştığı, karşılaştığı ama anlamını bilmediği söz ya da sözcüklerden oluşturulmuştur. Etkinlikler, öğrencilerin sözcüklerin anlamını öğrenmesi ve kavrayabilmesi, sözcük hazinesini geliştirerek zenginleştirilmesine katkıda bulunması, bu sözcüklerin günlük yaşamda kullanılabilmesinin sağlanması amacıyla hazırlanmıştır. Etkinliklerde, 23 tane atasözü, 47 tane deyim, 42 tane kalıp söz, 36 tane ikileme, 30 tane terim sözcük, 53 tane yabancı sözcük kullanılmıştır. Söz varlığı öğelerinin yer aldığı çocuk kitabına ve sayfa sayısına ait bilgiler etkinlik sonunda yer almıştır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR VE YORUM

4.1. Çocuk Kitaplarının Söz Varlığına İlişkin Elde Edilen Bulgular

Çalışmanın bu kısmında Abbas Cılga'nın Atmacalar Ağladı, Çiftlikte Yabancı, Dedemin Öyküleri, Dokunduğum Altın Olsun, Gülümseyen Sokak, Herodot Dede, Kim Sevmez Uğur Böceklerini?, Masa Üstündeki Kavga, Müjdeci Hüsnü, Sesini İsteyen Kurbağa, Sıpanın Dört Yıllığı, Şaşar Ali, Yaramazlar Kuyusu, Yavru Yunuslar Ekibi, Yusufcuk isimli eserlerde söz varlığı unsurları bulunmaktadır. Söz konusu eserlerde deyimler, atasözleri, ikilemeler, terimler, kalıp sözler, yabancı sözcükler, doldurma sözler, kalıplaşmış sözler, argo sözler ve Anadolu ağzı açısından analiz edilmiştir. Bulgular tablolaştırılmış ve sözcük sayısı verilmiştir. İncelenen eserlerin söz varlığına ilişkin genel bulgular tablo 4.'te verilmiştir.

Tablo 4. Söz Varlığı Unsurlarına Ait Genel Bilgiler

Söz Varlığı Türü	Sözcük Sayısı	Yüzdelik
Atasözleri	37	%0.35
Deyimler	1703	%17.54
İkilemeler	808	%8.32
Terimler	3233	%31.11
İlişki Sözleri	816	%8.40
Yabancı Sözcükler	2707	%27.88
Doldurma Sözler	284	%2.73
Kalıplaşmış Sözler	3	%0.02
Argo Sözler	7	%0.07
Anadolu Ağzı	118	%1.21
Toplam Söz Varlığı	9706	%100.00

Tablo 4'te söz varlığı türü, toplam sözcük sayısı ve yüzdelik bilgisi yer almaktadır. Söz varlığı öğeleri içinde en büyük yüzdelikdilimi %31.11 ile terim sözcükler oluşturmaktadır. En düşük yüzdelik dilime sahip söz varlığı öğesi ise %0.02 ile kalıplaşmış sözler olmuştur.

4.1.1. Atmacalar Ağladı İsimli Hikâyenin Söz Varlığına İlişkin Bulgular

Atmacalar Ağladı isimli hikâyede 71 tane deyim, 60 tane ikileme, 30 tane kalıp söz, 184 tane yabancı sözcük, 2 tane argo söz, 17 tane doldurma söz, 128 tane terim, 8 tane Anadolu ağzı olmak üzere toplam 500 tane söz varlığı unsuru tespit edilmiştir. Söz varlığı unsurları incelenerek tablo haline getirilmiştir.

4.1.1.1. Atmacalar Ağladı İsimli Hikâyede Deyimler

"Atmacalar Ağladı" isimli hikâyede 71 tane deyim tespit edilmiştir. Bu deyimler içinde hem yargı bildirenler hem de söz öbeği biçiminde kurulanlar mevcuttur. Hikâyede yer alan deyimlerin tekrar sayısı ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 5. "Atmacalar Ağladı" İsimli Hikâyede Deyimler

Deyimler	Tekrar Sayısı	Sayfa Sayısı
Adım atmak	2	30-69
Açığa çıkmak	1	35
Adını taşımak	1	68
Ağzına almak	1	43
Akıl etmek	1	65
Akılda kalmak	2	36-88
Akıllılık etmek	1	24
Aldırış etmemek	1	10
Ant içmek	1	79
Araya girmek	3	8-14-85

Ateş almaya gelmek	1	28
Ateşi düşmek	1	85
Ayağa kalkmak	1	94
Başa gelmek	2	93-94
Başına dert açmak	1	23
Bir ben bir Allah bilir	1	43
Birlik olmak	1	26
Boy atmak	1	27
Burnunda tütmek	1	64
Can sıkmak	2	9-51
Can yakmak	3	24-53-90
Canı sıkılmak	4	43-50-64
Canı yanmak	1	90
Dört gözle beklemek	1	34
Elden almak	1	23
Gözden yitirmek	1	72
Gücüne gitmek	1	28
Haklı bulmak	1	61
Halay çekmek	1	37
Heves etmek	2	62
Hoşuna gitmek	4	14-19-27-28/29
İçi içine sığmamak	1	27
İyi etmek	4	50-51-64

Karşı çıkmak	5	28-37-59-89
Karşı koymak	1	94
Kaşlarını çatmak	2	30-43
Katıla katıla gülmek	1	92
Kendini tutamamak	4	15-16-49-81
Kolları sıvamak	1	37
Konuşmaya dalmak	1	51
Korkuya kapılmak	1	69
Neden olmak	2	32-92
Nefes çekmek	3	22-23-24
Nişan almak	6	52-53-57
Oralı olmamak	1	90
Ortak olmak	1	51
Peşine takılmak	5	74-80
Rahatı kaçmak	2	29
Sarmaş dolaş olmak	1	42
Sevinci kursağında kalmak	1	40
Seyirci kalmak	1	37
Sıraya koymak	1	22
Söz dinlemek	1	90
Söz etmek	1	28
Sözünü kesmek	1	30
Surat etmek	2	86-92

Türkü söylemek	1	37
Uygun bulmak	1	33
Uygun gelmek	1	20
Uykusu gelmek	2	6-9
Yanıt vermek	8	5-9-43-44-57-65-71-84
Yerini almak	3	9-34-69
Yok olmak	1	35
Yol tepmek	2	81
Yol yürümek	1	82
Yola çıkmak	2	11
Yola koyulmak	1	44
Yuva yapmak	1	48
Yüz yüze gelmek	1	35

Aşağıda "Atmacalar Ağladı" isimli hikâyede yer alan deyimlere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Sana neler yapacağımı bir ben bilirim, bir de Allah bilir." (AA, s. 43)

"Ateş almaya mı geldin?" (AA, s. 28)

"Hükümet bir grev derdi açtı başımıza." (AA, s. 23)

"Kursağımda bırakacak sevincimi bu atmaca soykası." (AA, s. 40)

"Kardan kurtulup güneşle yüz yüze gelen toprak ısınmaya başlar." (AA, s. 35)

4.1.2.2. Atmacalar Ağladı Hikâyede İkilemeler

"Atmacalar Ağladı" isimli toplamda 60 tane ikileme tespit edilmiştir. Hikâyede yer alan ikilemelerin tekrar sayısı, oluşum şekilleri ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 6. "Atmacalar Ağladı" İsimli Hikâyede İkilemeler

İkileme	Tekrar Sayısı	Sayfa Sayısı	Oluşum Şekilleri
Ağır ağır	6	21-48-49-75-87	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Alt alta	3	20-29-30	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Aydan aya	2	18-21	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Bağıra bağıra	1	43	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Bakıp bakıp	1	32	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Baygın baygın	1	77	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Bıkmak usanmak	2	23	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Bile bile	1	71	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Birer birer	1	82	Sayılardan oluşan ikilemeler
Bol bol	1	37	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Boylu boyunca	1	74	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Buram buram	1	64	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Cıvıl cıvıl	1	61	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Çakmak çakmak	1	93	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Çiğdem çiğdem	1	36	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Çeşit çeşit	1	63	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Çok çok	1	69	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler

Derli toplu	1	48	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Gidip gelmek	1	49	Zıt anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Güzel güzel	1	8	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Homur homur	1	63	Yansıma sözcüklerden oluşan ikilemeler
Hoplata hoplata	1	23	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
İçip içip	1	77	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
İnceden inceye	1	12	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
İri iri	1	21	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Kanlı kanlı	1	12	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Kapı kapı	6	36-81-91-92	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Katıla katıla	1	92	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Mahalle mahalle	1	81	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Neler neler	1	23	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Öfkeli öfkeli	1	69	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Pahalı pahalı	2	91	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Patır patır	1	48	Yansıma sözcüklerden oluşan ikilemeler
Peş peşe	2	10-42	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Pırıl pırıl	1	72	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Sağ salim	1	65	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Sağa sola	1	14	Zıt anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler

Sağına soluna	1	84	Zıt anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Sarmaş dolaş	1	42	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Seve seve	1	37	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Sevine sevine	2	37-57	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Sık sık	2	10-12	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Soğuk soğuk	1	72	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Şırıl şırıl	1	65	Yansıma sözcükten oluşan ikilemeler
Teker teker	1	52	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Tıklım tıklım	1	12	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Tırmana tırmana	1	57	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Top top	1	21	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Uzun uzun	1	70	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Üst üste	4	29-30-52-53	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Vızır vızır	1	61	Yansıma sözcükten oluşan ikilemeler
Yalım yalım	2	85-91	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Yamrı yumru	1	47	İki anlamsız sözcükten oluşan ikilemeler
Yan yana	3	54-57	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Yavaş yavaş	1	49	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Yaya yaya	1	92	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Yeni yeni	1	33	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler

Yok yok	1	62	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Yuvarlak yuvarlak	1	72	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Yüksek yüksek	1	76	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Yüz yüze	1	35	Durum eki alarak oluşan ikilemeler

Aşağıda "Atmacalar Ağladı" isimli hikâyede yer alan ikilemelere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Aydan aya ödüyoruz." (AA, s. 18)

"Taksim Meydanı, insandan yana cıvıl cıvıl, taşıttan yana vızır vızırdı." (AA, s. 61)

"Yamrılığı yumruluğu olmayan kavaklardı." (AA, s. 47)

"Beni kapı kapı, mahalle mahalle taşıdı şu ayaklarım." (AA, s. 81)

"Orada top top kumaşların sıralandığı karşı duvarın dibindeki koltukta biri oturuyordu." (AA, s. 21)

4.1.3.3. Atmacalar Ağladı İsimli Hikâyede Terimler

"Atmacalar Ağladı" isimli hikâyede toplamda tane 128 terim tespit edilmiştir. Hikâyede yer alan terimlerin tekrar sayısı ve ilgili olduğu alanlar aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 7. "Atmacalar Ağladı" İsimli Hikâyede Terimler

Terim	**Tekrar Sayısı**	**İlgili Olduğu Alan**
Ada	2	Coğrafya Terimleri
Ağaç	3	Biyoloji Terimleri
Ağız	3	Coğrafya Terimleri
Akarsu	1	Coğrafya Terimleri
Akıl	2	Ruhbilimi Terimleri

Akşam	1	Gökbilim Terimleri
At	2	Biyoloji Terimleri
Atmaca	12	Biyoloji Terimleri
Ayak	5	Biyoloji Terimleri
Bakır	2	Kimya Terimleri
Biber	3	Biyoloji Terimleri
Buğday	1	Biyoloji Terimleri
Civciv	6	Biyoloji Terimleri
Cüce	2	Veteriner Hekimliği Terimleri
Çağ	1	Tarih Terimleri
Çam	1	Biyoloji Terimleri
Çarık	2	Zanaat Terimleri
Çarşı	4	Kentbilim Terimleri
Çiçek	11	Biyoloji Terimleri
Çiğdem	16	Biyoloji Terimleri
Çocuk	13	Biyoloji Terimleri
Dağ	2	Coğrafya Terimleri
Daire	3	Matematik Terimleri
Dal	3	Biyoloji Terimleri
Deniz	2	Coğrafya Terimleri
Dere	1	Coğrafya Terimleri
Diş	1	Biyoloji Terimleri
Domates	4	Biyoloji Terimleri

Dükkân	4	İktisat Terimleri
Dünya	3	Gökbilim Terimleri
Ebe	4	Kimya Terimleri
El	1	Biyoloji Terimleri
Ezgi	1	Müzik Terimleri
Futbol	2	Spor Terimleri
Gece	2	Gökbilim Terimleri
Gökyüzü	11	Gökbilim Terimleri
Gölge	4	Gökbilim Terimleri
Görenek	3	Halkbilim Terimleri
Gövde	1	Biyoloji Terimleri
Göz	6	Biyoloji Terimleri
Grev	9	İktisat Terimleri
Güneş	7	Gökbilim Terimleri
Güvercin	1	Biyoloji Terimleri
Hayvan	3	Biyoloji Terimleri
Huy	2	Ruhbilim Terimleri
Irmak	1	Coğrafya Terimleri
İlkbahar	4	Gökbilim Terimleri
İnek	2	Biyoloji Terimleri
İnsan	1	Felsefe Terimleri
İşçi	1	İktisat Terimleri
Kanat	2	Biyoloji Terimleri

Karasinek	3	Biyoloji Terimleri
Karga	2	Biyoloji Terimleri
Kaş	1	Biyoloji Terimleri
Kavak	4	Biyoloji Terimleri
Kedi	1	Biyoloji Terimleri
Kent	3	Kentbilim Terimleri
Kış	1	Gökbilim Terimleri
Kıtlık	2	İktisat Terimleri
Kilometre	1	Matematik Terimleri
Kirpik	1	Biyoloji Terimleri
Kitap	2	Kitaplıkbilim Terimleri
Kol	4	Biyoloji Terimleri
Korku	1	Ruhbilim Terimleri
Koyun	3	Biyoloji Terimleri
Köy	14	Kentbilim Terimleri
Kulak	2	Biyoloji Terimleri
Kuş	1	Biyoloji Terimleri
Levha	2	Metalbilim İşlem Terimleri
Lira	4	İktisat Terimleri
Maç	3	Spor Terimleri
Mahalle	2	Kentbilim Terimleri
Manda	2	Biyoloji Terimleri
Mani	5	Yazın Terimleri

Matematik	2	Matematik Terimleri
Mektup	1	Yazın Terimleri
Meyve	2	Biyoloji Terimleri
Müşteri	5	İktisat Terimleri
Müzik	3	Halkbilim Terimleri
Naftalin	2	Kimya Terimleri
Nasır	1	Biyoloji Terimleri
Ozan	2	Yazın Terimleri
Öfke	4	Ruhbilim Terimleri
Öküz	5	Biyoloji Terimleri
Padişah	3	Tarih Terimleri
Para	2	İktisat Terimleri
Parmak	1	Biyoloji Terimleri
Patlıcan	1	Biyoloji Terimleri
Pelit	1	Biyoloji Terimleri
Pınar	3	Coğrafya Terimleri
Pirinç	8	Biyoloji Terimleri
Renk	1	Kimya Terimleri
Resim	2	Güzel Sanatlar Terimleri
Rüzgâr	2	Coğrafya Terimleri
Saat	3	Gökbilim Terimleri
Sabah	3	Gökbilim Terimleri
Saç	2	Biyoloji Terimleri

Saksağan	2	Biyoloji Terimleri
Sebze	2	Biyoloji Terimleri
Selvi	1	Biyoloji Terimleri
Serçe	6	Biyoloji Terimleri
Ses	1	Fizik Terimleri
Seyirlik oyun	1	Gösterim Sanatları Terimleri
Sonbahar	2	Gökbilim Terimleri
Şarkı	3	Yazın Terimleri
Şiir	1	Yazın Terimleri
Şube	3	İktisat Terimleri
Tarla	1	Coğrafya Terimleri
Tavuk	3	Biyoloji Terimleri
Tepe	1	Coğrafya Terimleri
Toprak	3	Biyoloji Terimleri
Töre	4	Halkbilim Terimleri
Tüy	3	Biyoloji Terimleri
Uçak	2	Havacılık Terimleri
Ücret	2	İktisat Terimleri
Ülke	2	Coğrafya Terimleri
Üzüm	4	Biyoloji Terimleri
Vücut	1	Biyoloji Terimleri
Yağış	1	Gökbilim Terimleri
Yağmur	25	Gökbilim Terimleri

Yavru	16	Biyoloji Terimleri
Yazı	2	Yazın Terimleri
Yeryüzü	3	Coğrafya Terimleri
Yıldırım	2	Gökbilim Terimleri
Yıldız	5	Gökbilim Terimleri
Yumurta	7	Biyoloji Terimleri
Yuva	2	Zooloji Terimleri
Yüz	1	Biyoloji Terimleri

Aşağıda "Atmacalar Ağladı" isimli hikâyede yer alan terimlere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Yağmur İstanbul kentini ıslatmıştı." (AA, s. 10)

"Çocuklar mani söyleyerek gezerlerdi kapı kapı." (AA, s. 36)

"Ben ne sevinçler duydum tavuk üreteceğim diye." (AA, s. 40)

"Akarsu görmeyi akarsu seyretmeyi o kadar özledim ki." (AA, s. 65)

"Padişaha kelle götüren ne demektir babaanne?" (AA, s. 63)

4.1.4.4. Atmacalar Ağladı İsimli Hikâyede Kalıp Sözler

"Atmacalar Ağladı" isimli hikâyede toplamda 30 tane kalıp söz tespit edilmiştir. Hikâyede yer alan kalıp sözlerin tekrar sayısı ve ilgili olduğu bağlamlar aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 8. "Atmacalar Ağladı" İsimli Hikâyede Kalıp Sözler

İlişki Sözleri	**Tekrar Sayısı**	**İlgili Olduğu Bağlam**
Allah gecinden versin	1	İyi dilekler, dualar

Aman	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Aman, aman, aman!	1	Reddetmeler, bıkkınlık, çaresizlik
Amanın	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Bak sen şu işe!	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Bir ben bir Allah bilir	1	Uyarılar, korkutmalar, sinirlenmeler, üzülmeler
Buyrun efendim	2	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Buyrun buyrun	1	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Canıma değsin	2	Uyarılar, korkutmalar, sinirlenmeler, üzülmeler
Çok şükür, bin şükür	1	Şükür, minnet ve teşekkür etmeler
Defolun!	1	Reddetmeler, bıkkınlık, çaresizlik
Eyvah!	5	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Güzeeel	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Haklısınız	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Haydi!	9	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Hiç sorma	2	Reddetmeler, bıkkınlık, çaresizlik
Hiiiç	1	Reddetmeler, bıkkınlık, çaresizlik
İnan olsun	1	Yeminlerde kullanılan ilişki sözleri
İyi, iyi	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
İyi ki	3	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
İyi öyleyse	2	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler

Memnun kalacaksınız	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Nasıl mı?	2	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Ne güzel!	3	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Ne iyi	2	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Olur	5	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Öyle ya	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Peki	2	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Yazık	3	Uyarılar, korkutmalar, sinirlenmeler, üzülmeler
Yok yok	1	Reddetmeler, bıkkınlık, çaresizlik

Aşağıda "Atmacalar Ağladı" isimli hikâyede yer alan kalıp sözlere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Peki, benden ne istersin Mehmet? dedi." (AA, s. 8)

"Eyvah! Bir yerlere yıldırım düştü." (AA, s. 9)

"İnan olsun ki ben eskiden çocuktum." (AA, s. 78)

"Buyrun efendim? dedi." (AA, s. 18)

"Allah gecinden versin ya, öldükten sonra Çorum'da da ölürsün." (AA, s. 30)

4.1.5.5. Atmacalar Ağladı İsimli Hikâyede Yabancı Sözcükler

"Atmacalar Ağladı" isimli hikâyede toplamda 184 tane yabancı kökenli sözcük tespit edilmiştir. Yabancı kökenli sözcüklerin tekrar sayısı ve ait olduğu dile ilişkin bulgular aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 9. "Atmacalar Ağladı" İsimli Hikâyede Yabancı Sözcükler

Yabancı Sözcük	Tekrar Sayısı	Ait Olduğu Dil
Ablak	3	Arapça
Adam	1	Arapça
Akıl	2	Arapça
Akraba	1	Arapça
Alet	1	Arapça
Amir	3	Arapça
Apartman	11	Fransızca
Aptal	1	Arapça
Arsa	4	Arapça
Asansör	1	Fransızca
Asker	5	Arapça
Azar	2	Farsça
Bakkal	7	Arapça
Baston	6	İtalyanca
Belediye	2	Arapça
Bereket	1	Arapça
Beyaz	2	Arapça
Biber	3	Rumca
Bisiklet	7	Fransızca
Büfe	1	Fransızca
Cadde	5	Arapça

Ceket	4	Fransızca
Cep	4	Arapça
Cüzdan	1	Arapça+Farsça
Çarşaf	2	Farsça
Çarşı	4	Farsça
Çember	4	Farsça
Çoban	7	Farsça
Çorap	1	Farsça
Çorba	3	Farsça
Daire	3	Arapça
Dakika	1	Arapça
Defter	4	Arapça
Defolmak	2	Arapça+Türkçe
Ders	3	Arapça
Devlet	6	Arapça
Dikkat	1	Arapça
Domates	4	Rumca
Duvar	1	Farsça
Dükkân	4	Arapça
Dünya	3	Arapça
Efendi	3	Rumca
Entari	1	Arapça
Esmer	1	Arapça

Fen	1	Arapça
Futbol	2	İngilizce
Garaj	1	Fransızca
Garip	2	Arapça
Gitar	1	Fransızca
Grev	9	Fransızca
Hafta	3	Farsça
Hak	1	Arapça
Halk	1	Arapça
Hareket	5	Arapça
Hayvan	3	Arapça
Hava	2	Arapça
Hem	1	Farsça
Herkes	1	Farsça
Heves	2	Arapça
Hoş	1	Farsça
Hoşaf	3	Farsça
Huy	2	Farsça
Hükümet	1	Arapça
İhtiyar	4	Arapça
İlkbahar	4	Farsça
İnsan	1	Arapça
İstif	2	Rumca

İştah	3	Arapça
Jandarma	3	İtalyanca
Kafes	2	Arapça
Kâğıt	1	Farsça
Kahve	5	Arapça
Karne	3	Fransızca
Kasket	1	Fransızca
Kavga	2	Farsça
Kazak	1	Fransızca
Kelle	1	Farsça
Kenar	2	Farsça
Kent	3	Soğdca
Kırmızı	1	Arapça
Kısmet	1	Arapça
Kibrit	2	Arapça
Kilometre	1	Fransızca
Kitap	2	Arapça
Koli	1	Fransızca
Köy	14	Farsça
Kravat	2	Fransızca
Kulübe	5	Farsça
Kumaş	2	Arapça
Kutu	1	Rumca

Lamba	3	Rumca
Leblebi	2	Farsça
Lira	4	İtalyanca
Maç	3	Fransızca
Mağaza	5	Fransızca
Mahalle	2	Arapça
Mani	5	Arapça
Mayo	3	Fransızca
Meclis	1	Arapça
Mektup	1	Arapça
Memleket	3	Arapça
Memur	3	Arapça
Mendil	4	Arapça
Merak	1	Arapça
Merdiven	4	Farsça
Meyve	2	Farsça
Milyon	1	Fransızca
Minibüs	3	Fransızca
Motosiklet	3	Fransızca
Mutfak	2	Arapça
Müdür	1	Arapça
Müşteri	4	Arapça
Müzik	5	Fransızca

Naftalin	2	Fransızca
Nasır	1	Arapça
Naylon	3	Fransızca
Neşeli	2	Arapça
Neşe	1	Farsça
Not	4	Fransızca
Nüfus	1	Arapça
Otobüs	3	Fransızca
Otomobil	4	Fransızca
Padişah	3	Farsça
Paket	1	Fransızca
Palto	2	Fransızca
Pantolon	5	Fransızca
Para	2	Farsça
Park	3	Fransızca
Pasta	2	İtalyanca
Patlıcan	1	Arapça
Pelit	1	Arapça
Pencere	2	Farsça
Perde	2	Farsça
Peşin	7	Farsça
Peynir	2	Farsça
Pilav	12	Farsça

Pirinç	8	Farsça
Pişman	4	Farsça
Polis	5	Fransızca
Posta	2	İtalyanca
Puro	2	İtalyanca
Raf	3	Arapça
Rahmet	4	Arapça
Rakam	1	Arapça
Renk	1	Farsça
Resim	2	Arapça
Rüzgâr	2	Farsça
Saat	3	Arapça
Sabah	3	Arapça
Sahip	1	Arapça
Salon	2	Fransızca
Sandalye	1	Arapça
Sarhoş	8	Farsça
Sebze	2	Farsça
Serseri	1	Farsça
Sınıf	3	Arapça
Sigara	1	İspanyolca
Simit	3	Arapça
Siyah	1	Farsça

Sokak	10	Arapça
Sonbahar	2	Farsça
Şarkı	3	Arapça
Şemsiye	6	Arapça
Şiir	1	Arapça
Şube	3	Arapça
Tabak	2	Arapça
Tabure	1	Fransızca
Taksit	6	Arapça
Talih	1	Arapça
Tarhana	2	Farsça
Telefon	1	Fransızca
Televizyon	2	Fransızca
Tespih	1	Arapça
Tezgâh	5	Farsça
Tost	2	İngilizce
Trafik	4	Fransızca
Ücret	2	Arapça
Vapur	2	Fransızca
Vücut	1	Arapça
Zaman	5	Arapça
Zarar	2	Arapça
Zayıf	1	Arapça

Zengin	3	Farsça
Zıkkım	1	Arapça

Aşağıda "Atmacalar Ağladı" isimli hikâyede yer alan yabancı sözcüklere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Geçen yılın ceketini de pantolonunu da giyinemezsin." (AA, s. 8)

"Çarşıda olduğumuz hâlde şemsiyeni kapatmıyorsun." (AA, s. 15)

"Eline mendil alır, halayın başına geçer, halaybaşımız olurdu." (AA, s. 37)

"Kırmızı bir minibüs yanımızda durdu." (AA, s. 13)

"Bir bayram yerine, bir çocuk bahçesine gitmek öyle sevindirmezdi bizi." (AA, s. 59-60)

4.1.6.6. Atmacalar Ağladı İsimli Hikâyede Doldurma Sözler

"Atmacalar Ağladı" isimli hikâyede toplamda 17 tane doldurma söz tespit edilmiştir. Hikâyede yer alan doldurma sözlerin tekrar sayısı ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 10. "Atmacalar Ağladı" İsimli Hikâyede Doldurma Sözler

Doldurma Sözler	**Tekrar Sayısı**	**Sayfa Sayısı**
Ah	24	53-54-62-64-65-66-68-69-70-71-72-80-87-91
Eh	1	66
Ha	1	43
Heeeey!	1	53
Heey	2	49-85
Hıh!	1	57
Hıı?	2	86-91
Oh!	5	65-84-86
Oh! Oh!	1	84
Oooo!	1	77

Pıh! pıh!	1	78
Trik! trik! trik!	1	14
Üfff!	1	36
Vay	3	46-83
Vay!vay!vay!vay!	2	83-93
Yaa	2	42-91
Yaaa	2	57-89

Aşağıda "Atmacalar Ağladı" isimli hikâyede yer alan doldurma sözlere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Bizim için de "Trik! Trik! Trik!" sesleri çıktı." (AA, s. 14)

"Vay! Vay! Vay! Vay! Bu da mı gelecekti başımıza a efendi?" (AA, s. 93)

"Ah seni, ah!" (AA, s. 53)

"Öyle şen, öyle hareketli olurlardı ki üfff!" (AA, s. 36)

"Heeeey! Atmacaya bakın, atmacaya!" (AA, s. 53)

4.1.7.7. Atmacalar Ağladı İsimli Hikâyede Anadolu Ağızları

"Atmacalar Ağladı" isimli hikâyede 8 tane ağız özelliği gösteren sözcük kullanılmıştır. Bu sözcüklerin hangi anlamda kullanıldıkları, tekrar sayısı ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 11. "Atmacalar Ağladı" İsimli Hikâyede Anadolu Ağızları

Anadolu Ağızları	Anlamı	Tekrar Sayısı	Sayfa Sayısı
Cılk	İçi sallanan yumurta	1	42
Çemremek	Kolunu ve paçalarını sıvamak	1	46
Gölek	Küçük su birikintisi, gölcük	1	11
Gurk	Kuluçka	6	40-42-54-57
Muştu	Sevindiren haber	1	57
Pelit	Meşe ağacı	1	45

Soyka	Küçük bir karga türü	2	39-42
Yalım	Alev	2	85-91

Aşağıda "Atmacalar Ağladı" isimli hikâyede yer alan Anadolu ağzına yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Vay soyka vay!" (AA, s. 39)

"Gurklara, civcivlere muştu götüreceğim." (AA, s. 57)

"Pantolonlarımızı iyice çemreyip karşıya geçtik." (AA, s. 46)

"Evden pelit değneğimi alayım." (AA, s. 45)

"Akşam olunca yalım yalım yanar ayacıklar." (AA, s. 85)

4.1.8.8. Atmacalar Ağladı İsimli Hikâyede Argo Sözler

"Atmacalar Ağladı" isimli hikâyede 2 tane argo söz kullanılmıştır. Bu sözlerin tekrar sayısı ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 12. "Atmacalar Ağladı" İsimli Hikâyede Argo Sözler

Argo Sözler	**Tekrar Sayısı**	**Sayfa Sayısı**
Sırık	1	92
Zıkkım	1	23

Aşağıda "Atmacalar Ağladı" isimli hikâyede yer alan argo sözlere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Niçin sırık oğlum karısına bunları anlatmaz?" (AA, s. 92)

"Grev iyi bir zıkkım olsaydı, devlet kendi memuruna verirdi bu hakkı." (AA, s. 24)

4.1.2. Çiftlikteki Yabancı İsimli Hikâyenin Söz Varlığına İlişkin Bulgular

"Çiftlikteki Yabancı" isimli hikâyede 1 tane atasözü, 75 tane deyim, 50 tane ikileme, 16 tane kalıp söz, 66 tane yabancı sözcük, 18 tane doldurma söz, 49 tane terim, 2 tane Anadolu ağzı olmak üzere toplam 277 tane söz varlığı unsuru tespit edilmiştir. Söz varlığı unsurları incelenerek tablo haline getirilmiştir.

4.1.2.1. Çiftlikteki Yabancı İsimli Hikâyede Atasözleri

"Çiftlikteki Yabancı" isimli hikâyede 1 tane atasözü tespit edilmiştir. Hikâyede yer alan atasözünün tekrar sayısı ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 13. "Çiftlikteki Yabancı" İsimli Hikâyede Atasözleri

Atasözleri	Tekrar Sayısı	Sayfa Sayısı
Yol yürümekle borç ödemekle biter	1	27

Aşağıda "Çiftlikteki Yabancı" isimli hikâyede yer alan atasözüne yönelik tanıklı ifadeye yer verilmiştir:

"Ne demişler? " Yol yürümekle, borç ödemekle biter." (ÇY, s. 27)

4.1.2.2. Çiftlikteki Yabancı İsimli Hikâyede Deyimler

"Çiftlikteki Yabancı" isimli hikâyede toplamda 75 tane deyim tespit edilmiştir. Bu deyimler içinde hem yargı bildirenler hem de söz öbeği biçiminde kurulanlar mevcuttur. Hikâyede yer alan deyimlerin tekrar sayısı ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 14. "Çiftlikteki Yabancı" İsimli Hikâyede Deyimler

Deyimler	Tekrar Sayısı	Sayfa Sayısı
Ağzı sulanmak	1	6
Akılda kalmak	1	52
Akılda tutmak	2	63-77
Akıldan çıkmak	1	29
Akla gelmek	4	8-46-50

Akla girmek	1	65
Aklı karışmak	1	69
Aklını kullanmak	1	51
Altüst etmek	1	5
Araya girmek	1	86
Belli etmek	1	48
Bilincine varmak	1	80
Burun buruna gelmek	1	10
Can sıkmak	3	22-35-58
Canı sıkılmak	3	34-38-51
Çığlık atmak	1	43
Ders almak	1	71
Dikkatini toplamak	1	86
Dil çıkarmak	3	45
Doyum olmamak	1	40
Emek çekmek	1	41
Geç kalmak	1	46
Geri çekilmek	1	43
Göz alabildiğine	4	23-30-90-94
Gurur duymak	1	68
Her kafadan bir ses çıkmak	1	78
Hesap etmek	1	75
Hoşa gitmek	2	35-51
İçi dışına çıkmak	1	10
İğne atsan yere düşmez	1	75
İşe yaramak	2	68
İşine gelmek	1	10
Karşı çıkmak	4	26-40-44
Karşı gelmek	2	64-67
Karşı koymak	1	44
Kavga çıkmak	1	75
Kendini beğenmek	11	10-11-13-14-16-19-21-22-79
Kendini tutamamak	2	81-85
Korkuya kapılmak	4	10-17-21-51
Kötü yola düşmek	1	16
Küçük görmek	2	12-13
Meraka düşmek	1	46
Mideye indirmek	1	8
Naz çekmek	1	91
Öfkeye kapılmak	1	18
Özür dilemek	1	80
Pençe atmak	2	40
Pireye kızıp yorgan yakmak	1	76
Rahat etmek	1	32
Rahatı kaçmak	2	5-6
Sağ ol	2	54-56
Selam söylemek	1	45
Silip süpürmek	2	9-78

Söz almak	3	66-71-74
Söz etmek	6	17-21-31-47-91-94
Söze karışmak	3	74-75-81
Sözünü kesmek	1	70
Tadına doyum olmamak	1	31
Tadını çıkarmak	1	90
Tartışmaya girmek	1	19
Ter dökmek	3	41-93
Türkü söylemek	2	54-92
Uzak durmak	1	11
Yakışık almak	1	63
Yanıt vermek	14	13-18-19-21-26-28-33-46-50-53-85-56
Yenik düşmek	1	59
Yitip gitmek	1	58
Yok etmek	7	5-6-17-18-62-95
Yok olmak	4	21-71
Yol açmak	1	78
Yolcu etmek	1	29
Yuva kurmak	1	8
Yüksekten atmak	1	11
Yüreği çarpmak	1	6
Zarar vermek	1	12

Aşağıda "Çiftlikteki Yabancı" isimli hikâyede yer alan deyimlere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"İki yanda göz alabildiğine uzuyordu ekin tarlaları." (ÇY, s. 23)

"Satış yerinde, " İğne atsan yere düşmez." dedikleri biçimde insan kalabalığı oluşacaktır." (ÇY, s. 75)

"Hele bir Reyhan nine varmış; onun masallarının tadına doyum olmazmış." (ÇY, s. 31)

"Pireyi kızıp yorgan mı yakalım arkadaşlar?" (ÇY, s. 76)

"Çok çok selam söylediler." (ÇY, s. 45)

4.1.2.3. Çiftlikteki Yabancı İsimli Hikâyede İkilemeler

"Çiftlikteki Yabancı" isimli hikâyede toplamda 50 tane ikileme tespit edilmiştir. Hikâyede yer alan ikilemelerin tekrar sayısı, oluşum şekilleri ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 15. "Çiftlikteki Yabancı" İsimli Hikâyede İkilemeler

İkileme	Tekrar Sayısı	Sayfa Sayısı	Oluşum Şekilleri
Açılıp kapanan	1	10	Zıt anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Adım adım	1	23	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Ağır ağır	3	28-52	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Alt alta	1	40	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Avuç avuç	1	93	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Ayrı ayrı	2	33-91	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Baka baka	1	91	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Bile bile	1	12	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Burun buruna	1	10	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Çok çok	2	45-63	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Derin derin	1	6	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Doya doya	1	90	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Duvardan duvara	1	8	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Eğri büğrü	1	79	Biri anlamlı biri anlamsız sözcükten oluşan ikilemeler
Geçip gitmek	1	30	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Geri geri	1	21	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Gide gide	1	94	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Günden güne	1	9	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Hemen hemen	1	31	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Baş başa	2	68-69	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Bıkmak usanmak	2	59	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Birer birer	1	70	Sayılardan oluşan ikilemeler
Işıl ışıl	2	28	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
İri iri	1	8	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler

İrili ufaklı	1	68	Zıt anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Karşı karşıya	1	11	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Kendi kendine	5	5-17-47-59-78	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Kendi kendini	2	60-62	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Kıvrıla kıvrıla	1	90	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Kıymık kıymık	1	42	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Kocaman kocaman	1	41	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Kol kola	1	44	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Omuz omuza	1	58	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Öfkeli öfkeli	3	30-40-48	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Peş peşe	1	59	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Pırıl pırıl	2	5-30	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Renk renk	1	31	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Sevine sevine	1	33	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Sıcak sıcak	1	88	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Sık sık	2	37-57	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Silip süpürmek	2	9-78	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Şaşkın şaşkın	1	72	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Söz sohbet	1	24	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Toz duman	2	41	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Toz toprak	1	16	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Üst üste	2	40-94	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Yan yana	1	80	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Yeşil yeşil	1	40	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler

Yürüye yürüye	1	27	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Zaman zaman	2	51-77	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler

Aşağıda "Çiftlikteki Yabancı" isimli hikâyede yer alan ikilemelere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Araba kapısının açılıp kapanan sesinden sonra, çevre yeniden sessizleşti." (ÇY, s. 10)

"Ön yargılı olarak yetiştirdiğin şu rakamlarla baş başa kal." (ÇY, s. 68)

"Şu eğri büğrü yapılının söylediğine bakın hele, dedi 1 öfkeyle." (ÇY, s. 79)

"Sertleşmiş, bayatlamış somundan kıymık kıymık koparıp yeme uğraşısı içindeydi kargalar." (ÇY, s. 42)

"İrili ufaklı birçok sıfır, dersliğin orta yerinde toplandı çabucak." (ÇY, s. 68)

4.1.2.4. Çiftlikteki Yabancı İsimli Hikâyede Terimler

"Çiftlikteki Yabancı" isimli hikâyede toplamda 49 tane terim tespit edilmiştir. Hikâyede yer alan terimlerin tekrar sayısı ve ilgili olduğu alanlar aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 16. "Çiftlikteki Yabancı" İsimli Hikâyede Terimler

Terim	Tekrar Sayısı	İlgili Olduğu Alan
Ağaç	8	Biyoloji Terimleri
Balık	6	Biyoloji Terimleri
Baş	18	Biyoloji Terimleri
Bayır	2	Coğrafya Terimleri
Böcek	5	Biyoloji Terimleri
Bölme	8	Matematik Terimleri
Çıkarma	2	Matematik Terimleri
Çınar	2	Biyoloji Terimleri
Çiftlik	1	Coğrafya Terimleri
Dağ	8	Coğrafya Terimleri
Demir	3	Kimya Terimleri
Eşek	11	Biyoloji Terimleri
Fare	12	Biyoloji Terimleri
Gaga	5	Biyoloji Terimleri
Gövde	3	Biyoloji Terimleri
Horoz	3	Biyoloji Terimleri

Irmak	3	Coğrafya Terimleri
Kalça	1	Biyoloji Terimleri
Karga	9	Biyoloji Terimleri
Kedi	14	Biyoloji Terimleri
Kırmızı	9	Güzel Sanatlar Terimleri
Kitap	9	Kitaplıkbilim Terimleri
Köy	23	Kentbilim Terimleri
Kurbağa	3	Biyoloji Terimleri
Kuş	2	Biyoloji Terimleri
Lale	2	Biyoloji Terimleri
Makine	7	Fizik Terimleri
Masal	7	Yazın Terimleri
Mazot	3	Kimya Terimleri
Mektup	5	Yazın Terimleri
Mermer	5	Coğrafya Terimleri
Öfke	24	Ruhbilim Terimleri
Öküz	1	Biyoloji Terimleri
Örümcek	7	Biyoloji Terimleri
Öykü	1	Yazın Terimleri
Para	7	İktisat Terimleri
Pulluk	1	Tarım Terimleri
Serçe	3	Biyoloji Terimleri
Sinek	4	Biyoloji Terimleri
Şiir	1	Yazın Terimleri
Tarla	5	Tarım Terimleri
Tepe	2	Coğrafya Terimleri
Tilki	1	Biyoloji Terimleri
Toplama	2	Matematik Terimleri
Toprak	11	Tarım Terimleri
Yarasa	3	Biyoloji Terimleri
Yılan	2	Biyoloji Terimleri
Yıldız	1	Gökbilim Terimleri
Yusufçuk	3	Biyoloji Terimleri

Aşağıda "Çiftlikteki Yabancı" isimli hikâyede yer alan terimlere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Böceklerin sesini bastırdı horoz sesi." (ÇY, s. 6)

"Ayrıca insanlarımıza, tarlalarımıza, dağlarımıza, Çaltı Irmağı'na, yağmur yüklü bulutlara, tüm ağaç kardeşlerine selam olsun." (ÇY, s. 95-96)

"Ben bir öykü kitabında bulunuyorum." (ÇY, s. 71)

"Matematiğe bölme işleminin girmesi, insanlar arasında iyi ilişkilerin sürmesine yardımcı olmuştur." (ÇY, s. 63)

“Bölmeyi, çıkarmayı önemseme. Onlar, azaltma buyruğu verirler.” (ÇY, s. 63)

4.1.2.5. Çiftlikteki Yabancı İsimli Hikâyede Kalıp Sözler

“Çiftlikteki Yabancı” isimli hikâyede toplamda 16 tane kalıp söz tespit edilmiştir. Hikâyede yer alan kalıp sözlerin tekrar sayısı ve ilgili olduğu bağlamlar aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 17. “Çiftlikteki Yabancı” İsimli Hikâyede Kalıp Sözler

İlişki Sözleri	Tekrar Sayısı	İlgili Olduğu Bağlam
Aferin	1	Sembolik olarak ödüllendirme bildirenler
Aman	1	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Daha neler!	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Dur bakalım!	1	Uyarılar, korkutmalar, sinirlenmeler, üzülmeler
Eyvah eyvah!	2	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Haydi!	2	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
İyi ki	3	İyi dilekler, dualar
İyi ya	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Öyle miiii?	2	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Peki	3	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Sağ ol	2	Şükür, minnet ve teşekkür etmeler
Selam olsun	3	Selamlaşma bildirenler
Selam söyle	5	Selamlaşma bildirenler
Sevgili	4	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Var ol	3	İyi dilekler, dualar
Yaşasın	4	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler

Aşağıda “Çiftlikteki Yabancı” isimli hikâyede yer alan kalıp sözlere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

“-Yaşasın matematik, dediler.” (ÇY, s. 60)

“Aman Ayşe’m, canım Ayşe’m.

Dağlar başı duman Ayşe’m.” (ÇY, s. 55)

“-Öyle miii? Keşke benden isteseydi, dedi.” (ÇY, s. 54)

“Sağ ol, gülüm dedi.” (ÇY, s. 56)

“Haydi, yanına gidelim.” (ÇY, s. 54)

“Aferin kara kediciğe.” (ÇY, s. 40)

“-Varol benim lalelerden de güzel Lale kızım, sözlerini duyardım.” (ÇY, s. 34)

4.1.2.6. Çiftlikteki Yabancı İsimli Hikâyede Yabancı Sözcükler

“Çiftlikteki Yabancı” isimli hikâyede toplamda 66 tane yabancı kökenli sözcük tespit edilmiştir. Yabancı kökenli sözcüklerin tekrar sayısı ve ait olduğu dile ilişkin bulgular aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 18. “Çiftlikteki Yabancı” İsimli Hikâyede Yabancı Sözcükler

Yabancı Sözcük	Tekrar Sayısı	Ait Olduğu Dil
Ansiklopedi	3	Fransızca
Apartman	2	Fransızca
Asfalt	1	Fransızca
Asker	14	Arapça
Balkon	1	Fransızca
Benzin	4	Fransızca
Borç	5	Soğdca
Cadde	2	Arapça
Çuval	1	Farsça
Davul	1	Arapça
Defter	1	Arapça
Duvar	3	Farsça
Eşya	1	Arapça
Fabrika	6	İtalyanca
Fare	4	Arapça
Fiş	4	Fransızca
Fötr	6	Fransızca
Garaj	4	Fransızca
Gazete	7	İtalyanca
Gitar	1	Fransızca
Hafta	1	Farsça
Havuz	3	Arapça
Hayvan	2	Arapça
Haziran	1	Arapça
Herkes	8	Farsça
Heves	2	Arapça
Horoz	3	Farsça
Huy	1	Farsça
İnsan	1	Arapça
İstasyon	37	Fransızca
Kahve	1	Arapça

Kalem	4	Arapça
Kamyon	1	Fransızca
Kavga	2	Farsça
Kırmızı	9	Arapça
Kitap	9	Arapça
Koridor	1	Fransızca
Köy	23	Farsça
Kurnaz	2	Farsça
Kuruş	6	Almanca
Lağım	1	Arapça
Lale	2	Farsça
Lastik	2	Fransızca
Lira	7	İtalyanca
Lokma	1	Arapça
Lokomotif	1	Fransızca
Madde	1	Arapça
Makine	7	İtalyanca
Masal	7	Arapça
Mayo	2	Fransızca
Mazot	1	Rusça
Mektup	5	Arapça
Memur	1	Arapça
Mendil	2	Arapça
Mermer	5	Arapça
Mermi	2	Arapça
Mevsim	2	Arapça
Meyve	3	Farsça
Mutfak	1	Arapça
Nefes	1	Arapça
Nevruz	1	Farsça
Pamuk	4	Farsça
Para	7	Farsça
Plaj	2	Fransızca
Şiir	1	Arapça
Varil	4	Fransızca

Aşağıda "Çiftlikteki Yabancı" isimli hikâyede yer alan yabancı sözcüklere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"-Hep mermer fabrikasının önünde bekleyip çalışan amcalara mı baktın, diye sordu annesi." (ÇY, s. 42)

"Biraz sonra mayosunu giymiş olarak döndü yanımıza." (ÇY, s. 85)

"Bir daha da süper benzin kokusu duyamazsın." (ÇY, s. 14)

"Haydarpaşa İstasyonu'ndan trene bindirdik." (ÇY, s. 29)

“Apartmanın birinin ön bahçesi çok hoşuma gitti.” (ÇY, s. 38)

4.1.2.7. Çiftlikteki Yabancı İsimli Hikâyede Doldurma Sözler

“Çiftlikteki Yabancı” isimli hikâyede toplamda 18 tane doldurma söz tespit edilmiştir. Hikâyede yer alan doldurma sözlerin tekrar sayısı ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 19. “Çiftlikteki Yabancı” İsimli Hikâyede Doldurma Sözler

Doldurma Sözler	Tekrar Sayısı	Sayfa Sayısı
Aaaa!	1	40
Ah	5	16-28-35-57
Cufi cufi cuf!	4	29-33-35
Deh!	5	23-28
Düüüüt!	2	33-35
Eh	1	44
Hah hah haaa!	4	11-64-72
Hey, hey!	1	24
Hıh!	1	14
Hihi hiii!	1	56
Oh ya	12	13-19-20
Pırrğh!	3	23-26-44
Taka tuka tak!	3	29-33-35
Uf puf!	1	87
Üfff!	2	62-83
Vay!	4	44-45
Vur ha!	4	17
Yaaa	2	27-55

Aşağıda “Çiftlikteki Yabancı” isimli hikâyede yer alan doldurma sözlere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

“Ah, bir insan eli gerek bana.” (ÇY, s. 16)

“Hey, hey!” diye ünlemek istedi.” (ÇY, s. 24)

“Oh ya, oh ya, oh ya!..” (ÇY, s. 20)

“-Eh, kendileri bilir.” (ÇY, s. 44)

“-Vay korkak kargalar, vay!” (ÇY, s. 44)

4.1.2.8. Çiftlikteki Yabancı İsimli Hikâyede Anadolu Ağızları

"Çiftlikteki Yabancı" isimli hikâyede 2 tane ağız özelliği gösteren sözcük kullanılmıştır. Bu sözcüklerin hangi anlamda kullanıldıkları, tekrar sayısı ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 20. "Çiftlikteki Yabancı" İsimli Hikâyede Anadolu Ağızları

Anadolu Ağzı	Anlamı	Tekrar Sayısı	Sayfa Sayısı
Pısmak	Sinmek, büzülmek, korkmak	1	40
Üleşmek	Paylaşmak	3	63

Aşağıda "Çiftlikteki Yabancı" isimli hikâyede yer alan Anadolu ağızlarına yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Üleşmede yanlışlıklar olursa, kişiler arasında sevgisizlik de çoğalır." (ÇY, s. 63)

"Durup dururken sataşan biri karşısında pısmamış." (ÇY, s. 40)

4.1.3. Dedemin Öyküleri İsimli Hikâyenin Söz Varlığına İlişkin Bulgular

"Dedemin Öyküleri" isimli hikâyede 11 tane atasözü, 123 tane deyim, 62 tane ikileme, 62 tane kalıp söz, 68 tane yabancı sözcük, 17 tane doldurma söz, 48 tane terim, 25 tane Anadolu ağzı olmak üzere toplam 416 tane söz varlığı unsuru tespit edilmiştir. Söz varlığı unsurları incelenerek tablo haline getirilmiştir.

4.1.3.1. Dedemin Öyküleri İsimli Hikâyede Atasözleri

"Dedemin Öyküleri" isimli hikâyede 11 tane atasözü tespit edilmiştir. Hikâyede yer alan atasözlerinin tekrar sayısı ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 21. "Dedemin Öyküleri" İsimli Hikâyede Atasözleri

Atasözleri	Tekrar Sayısı	Sayfa Sayısı
Acı sirke kendi kabını acıtır	1	67
Aç açı anlar	1	25
Ağır ol batman gel	1	67
Ateş olmayan yerden duman çıkmaz	1	10

Her eden kendine eder	5	100-101-102
Kendi söyler kendi dinler	1	68
Kendin ettin kendin buldun	1	100
Mart kapıdan baktırır kazma kürek yaktırır	1	125
Sel gider, kum kalır	1	45
Üzümünü ye bağını sorma	1	112
Yolcu yolunda gerek	1	5

Aşağıda "Dedemin Öyküleri" isimli hikâyede yer alan atasözlere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Hem bilmez misin ki: Acı sirke kabını acıtır." (DÖ, s. 67)

"Ağır ol Ahmet! Ağır ol! Ağır ol ki batman gelesin." (DÖ, s. 67)

"Ateş olmayan yerde duman tütmez komşular." (DÖ, s. 10)

"Eh bana izin. Yolcu yolunda gerek dayı can, dedi." (DÖ, s. 5)

"Ne yapayım? Sel gider, kum kalır." (DÖ, s. 45)

4.1.3.2. Dedemin Öyküleri İsimli Hikâyede Deyimler

"Dedemin Öyküleri" isimli hikâyede toplamda 123 tane deyim tespit edilmiştir. Bu deyimler içinde hem yargı bildirenler hem de söz öbeği biçiminde kurulanlar mevcuttur. Hikâyede yer alan deyimlerin tekrar sayısı ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 22. "Dedemin Öyküleri" İsimli Hikâyede Deyimler

Deyimler	**Tekrar Sayısı**	**Sayfa Sayısı**
Acı vermek	1	100
Açtı ağzını yumdu gözünü	1	108
Aç kalmak	1	38
Akıl etmek	1	78
Akıl vermek	1	10
Akılda tutmak	1	26
Akla gelmek	1	14
Aklı ermek	1	69
Aklına turp sıkayım!	1	110
Araya girmek	1	93
Avucunu yalamak	1	110
Ayağına gelmek	1	41

Azar işitmek	1	48
Bardaktan boşanırcasına	1	114
Başına ekşimek	1	45
Başına iş açmak	1	24
Başına sarmak	1	99
Başının çaresine bakmak	2	10
Bir araya gelmek	3	77-113
Boca etmek	1	94
Boş durmamak	1	17
Boy ölçüşmek	1	77
Boy vermek	1	122
Boyun eğmek	1	26
Can baş üstüne	1	46
Can sıkmak	2	21-41
Canı istemek	2	86
Canı sıkılmak	2	97-124
Ceza vermek	1	25
Çekip almak	1	33
Çift sürmek	3	5-81-84
Çul tutmaz	1	108
Ders olmak	1	125
Dudak bükmek	1	103
Duymazlıktan gelmek	2	116
Düşünceye dalmak	1	80
Ele geçmek	1	4
Elinden almak	2	56-76
Eli darda olmak	1	40
Eline geçmek	4	3-43
Eliyle koymuş gibi	1	12
Garibine gitmek	1	3
Geviş getirmek	1	92
Göz göre göre	1	94
Göz gözü görmemek	1	123
Gözü doymamak	1	52
Gözü kör olsun	1	16
Gözünü dört açmak	1	51
Gücüne gitmek	1	123
Haber vermek	1	93
Haciz koymak	1	41
Hakkını helal etmek	1	48
Harman savurmak	1	40
Hasta etmek	1	98
Heves etmek	1	82
Hizmet etmek	1	49

Hop oturup hop kalkmak	1	68
İçini yakmak	1	16
İnan olsun	1	23
İş işten geçmek	1	100
İşe yaramak	3	11-19-53
İşi bitmek	1	103
İşi tatlıya bağlamak	1	46
İyi etmek	1	22
Karar vermek	1	106
Karın doyurmak	2	28-34
Karşı çıkmak	2	12-51
Karşı gelmek	1	41
Kasıp kavurmak	1	123
Kaşları çatmak	1	110
Kazın ayağı öyle değil	1	70
Kemre bağlamak	1	93
Kıymetini bilmek	1	5
Koluna girmek	1	97
Kulak vermek	2	69
Küçük görmek	1	88
Mahkemelik olmak	1	24
Mahkemeye vermek	1	106
Merakta bırakmak	1	87
Nefes almak	2	25-46
Ocağına düşmek	1	92
Oyun oynamak	1	103
Önüne geçmek	1	29
Önüne katmak	1	122
Örnek almak	1	65
Örnek olmak	1	65
Para etmek	1	79
Pay vermek	2	69
Pusuya düşmek	1	24
Sonunu almak	1	20
Söze karışmak	2	66-70
Sözünden çıkmamak	1	40
Sözünü tutmak	3	8-22-76
Su gibi aziz ol	1	21
Sürüp gitmek	2	25-26
Şafak sökmek	1	6
Şaşkına çevirmek	1	9
Şimşek çakmak	1	29
Tadını çıkarmak	1	120
Tadı tuzu kalmamak	1	39

Ter dökmek	1	36
Tuzağa düşürmek	1	19
Uykusuz kalmak	1	52
Uzak durmak	1	66
Yanılgıya düşmek	1	33
Yanında olmak	1	46
Yanıt vermek	4	42-48-97-116
Yarışa girmek	1	4
Yazık olmak	1	123
Yerden yere vurmak	1	95
Yerinden oynamak	1	93
Yerine koymak	2	113-125
Yok olmak	1	57
Yol tepmek	1	48
Yola çıkmak	1	6
Yola getirmek	1	65
Yuva yapmak	1	11
Yüreği dayanmamak	1	88
Yüz tutmak	1	28
Yüzü kalmamak	1	65
Zaman almak	1	25
Zaman tanımak	1	45
Zararlı çıkmak	1	41

Aşağıda "Dedemin Öyküleri" isimli hikâyede yer alan deyimlere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Anam açtı ağzını, yumdu gözünü." (DÖ, s. 108)

"-Aklına turp sıkayım! Getirip de verecekler öyle mi?" (DÖ, s. 110)

"Bardaktan boşanırcasına dökülüyormuş bulutların yükü." (DÖ, s. 114)

"Ben de can baş üstüne, dedim." (DÖ, s. 46)

"-Vay çul tutmaz oğlan vay!" (DÖ, s. 108)

"Gelirler de bizim eştiğimiz kuyunun başında durur da kendi eliyle koymuş gibi bulurlar." (DÖ, s. 12)

"Göz göre göre mundar mı gitsinler?" (DÖ, s. 94)

"Gözü kör olsun yokluğun yoksulluğun." (DÖ, s. 16)

"Kazın ayağı senin bildiği gibi değil." (DÖ, s. 71)

"-Oh! Su gibi aziz olasın Hüseyin Ali, dedi." (DÖ, s. 21)

4.1.3.3. Dedemin Öyküleri İsimli Hikâyede İkilemeler

"Dedemin Öyküleri" isimli hikâyede toplamda 62 tane ikileme tespit edilmiştir. Hikâyede yer alan ikilemelerin tekrar sayısı, oluşum şekilleri ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 23. "Dedemin Öyküleri" İsimli Hikâyede İkilemeler

İkilemeler	Tekrar Sayısı	Sayfa Sayısı	Oluşum Şekilleri
Aç susuz	2	6-48	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Açıktan açığa	1	25	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Ağır ağır	3	29-50-59	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Ana baba	1	58	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Avare avare	1	110	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Avuç avuç	1	14	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Ayrı ayrı	1	78	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Bağıra bağıra	2	66	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Bağırıp çağırmak	1	71	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Beyaz beyaz	1	28	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Bıkıp usanmak	1	64	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Bildim bileli	1	46	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Bile bile	2	20-26	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Bir bir	2	5-10	Sayılardan oluşan ikilemeler
Birer birer	2	4-12	Sayılardan oluşan ikilemeler
Bitip tükenmek	1	64	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Bol bol	5	2-4-31-52-54	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Can baş	1	46	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Çanak çömlek	1	81	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Çeşit çeşit	1	103	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Çığlık çığlığa	2	58-63	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Çil çil	1	88	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Çoluk çocuk	2	70-79	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Davul zurna	1	31	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler

Didik didik	1	10	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Dilim dilim	1	118	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Diyardan diyara	1	48	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Eski püskü	1	82	Biri anlamlı biri anlamsız sözcükten oluşan ikilemeler
Eş dost	1	52	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Evire çevire	1	10	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Geniş geniş	1	54	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Göstere göstere	1	8	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Göz göre göre	1	94	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Göz gözü	1	123	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Güle güle	1	52	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Hâl hatır	1	45	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
İri iri	1	29	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
İştahlı iştahlı	1	92	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Kapı kapı	1	103	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Kasıp kavurmak	1	123	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Kendi kendine	1	62	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Kır bayır	1	99	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Kıyı köşe	1	80	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Kol kanat	1	73	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Korka korka	1	16	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Öfkeli öfkeli	1	70	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Peş peşe	1	96	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Pırıl pırıl	1	44	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Seve seve	3	26-29-43	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Sıcak sıcak	1	119	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Sık sık	1	119	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Söz sohbet	1	71	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Tadı tuzu	2	29-39	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Takır takır	1	27	Yansıma sözcükten oluşan ikilemeler
Taze taze	1	119	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Temiz temiz	2	16	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Yan yana	1	25	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Yarı aç yarı tok	1	24	Zıt anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler

Yavaş yavaş	1	122	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Yerden yere	1	95	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Yokluk yoksulluk	1	16	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Yüz yüze	1	68	Durum eki alarak oluşan ikilemeler

Aşağıda "Dedemin Öyküleri" isimli hikâyede yer alan ikilemelere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Yavrular büyürken ana baba kırlangıcın yuvaya gelişi ne hoştur." (DÖ, s. 58)

"Beyaz beyaz bulutlardandı görünenler." (DÖ, s. 28)

"Diyardan diyara yol teptik." (DÖ, s. 48)

"Çünkü sabaha değin takır takır öksürür." (DÖ, s. 27)

"Ev sahibi, sözünü sohbetini beğendiği konuğuna yarenlik olsun diye demiş ki:" (DÖ, s. 71)

4.1.3.4. Dedemin Öyküleri İsimli Hikâyede Terimler

"Dedemin Öyküleri" isimli hikâyede toplamda 48 tane terim tespit edilmiştir. Hikâyede yer alan terimlerin tekrar sayısı ve ilgili olduğu alanlar aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 24. "Dedemin Öyküleri" İsimli Hikâyede Terimler

Terimler	**Tekrar Sayısı**	**İlgili Olduğu Alan**
Aba	12	Zanaat Terimleri
Ay	1	Gökbilim Terimleri
Boğaz	1	Biyoloji Terimleri
Boynuz	1	Biyoloji Terimleri
Boyunduruk	2	Zanaat Terimleri
Cin	1	Din Bilimleri Terimleri
Çayır	1	Coğrafya Terimleri
Çelik	2	Kimya Terimleri
Çift	2	Tarım Terimleri
Dakika	1	Gökbilim Terimleri
Dava	1	Türe Terimleri
Davul	3	Müzik Terimleri
Demir	3	Kimya Terimleri
Dere	1	Coğrafya Terimleri
Diz kapağı	1	Biyoloji Terimleri

El	1	Biyoloji Terimleri
Et	2	Biyoloji Terimleri
Güreşçi	1	Spor Terimleri
Irmak	1	Coğrafya Terimleri
İlaç	1	Tıp Terimleri
Kabuk	1	Biyoloji Terimleri
Karpuz	2	Biyoloji Terimleri
Kaval	1	Müzik Terimleri
Keçi	1	Biyoloji Terimleri
Kısır	1	Biyoloji Terimleri
Korunga	3	Tarım Terimleri
Leylek	2	Biyoloji Terimleri
Mermer	1	Coğrafya Terimleri
Müze	1	Güzel Sanatlar Terimleri
Nadas	2	Coğrafya Terimleri
Nodul	1	Zanaat Terimleri
Omuz	4	Biyoloji Terimleri
Öğle	2	Gökbilim Terimleri
Öküz	1	Biyoloji Terimleri
Patates	1	Biyoloji Terimleri
Pehlivan	1	Spor Terimleri
Pınar	1	Coğrafya Terimleri
Salya	2	Veteriner Hekimliği Terimleri
Sığırtmaç	3	Tarım Terimleri
Süt	1	Biyoloji Terimleri
Taş	1	Yerbilim Terimleri
Tırnak	1	Biyoloji Terimleri
Üvendire	3	Zanaat Terimleri
Üzüm	1	Biyoloji Terimleri
Yapıt	1	Yazın Terimleri
Yonca	2	Biyoloji Terimleri
Yumurta	1	Biyoloji Terimleri
Zehir	2	Kimya Terimleri

Aşağıda "Dedemin Öyküleri" isimli hikâyede yer alan terimlere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Tarlaya gelince kazılan, yani mermerin çıkarıldığı yeri bulmakta güçlük çekmemiş." (DÖ, s. 87)

"Yemişler yoncayı, içmişler suyu; yemişler yoncayı içmişler suyu!" (DÖ, s. 99)

"Bana bir içme suyu daha ver Hüseyin Ali. Boğazım yumuşasın." (DÖ, s. 23)

“Dere kıyısında bulamazsam bile bulanları araştırırım.” (DÖ, s. 110)

“Yolculardan birinin abası yokmuş.” (DÖ, s. 116)

4.1.3.5. Dedemin Öyküleri İsimli Hikâyede Kalıp Sözler

“Dedemin Öyküleri” isimli hikâyede toplamda 62 tane kalıp söz tespit edilmiştir. Hikâyede yer alan kalıp sözlerin tekrar sayısı ve ilgili olduğu bağlamlar aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 25. “Dedemin Öyküleri” İsimli Hikâyede Kalıp Sözler

İlişki Sözleri	Tekrar Sayısı	İlgili Olduğu Bağlam
Aferin	2	Sembolik olarak ödüllendirme bildirenler
Ağzı açık ayran budalası	1	Uyarılar, korkutmalar, sinirlenmeler, üzülmeler
Ah güzel Allahım	1	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Ah olmaz olaydı	2	Küfür ve beddua/ilenç bildirenler
Allah bereket versin	1	İyi dilekler, dualar
Allah korusun	1	İyi dilekler, dualar
Allah razı olsun	2	İyi dilekler, dualar
Allahını seversen	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Amaaan sen de	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Aman	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Aman dikkat	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Amanın	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Ayaklarına sağlık	2	İyi dilekler, duâlar
Beni bağışla	1	Rica etmeler
Buyrun	2	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Canım	3	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Daha neler neler	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Dediği dedik çaldığı düdük	1	Uyarılar, korkutmalar, sinirlenmeler, üzülmeler
Demem o ki	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Dur hele	2	Uyarılar, korkutmalar, sinirlenmeler, üzülmeler
Eyvah	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Hadi	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Hakkını helal et	1	İyi dilekler, duâlar
Haklısın	2	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Hay hay	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Haydi	2	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Hayrola	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Hoş geldin sefa geldin	1	Selamlaşmalar, özlemler

İki gözün kör olsun	1	Küfür ve beddua/ilenç bildirenler
İyi bari	4	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
İyi ettin	2	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
İyi ki	3	İyi dilekler, duâlar
İyi oldu	1	İyi dilekler, duâlar
Kısmet etsin	1	İyi dilekler, duâlar
Kurban olsun	1	İyi dilekler, duâlar
Ne iyi	2	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Ne olursunuz	1	Rica etmeler
Ne var ki	3	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Neler yok neler	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Ocağı batsın	1	Küfür ve beddua/ilenç bildirenler
Olmaz olsun	1	Küfür ve beddua/ilenç bildirenler
Olsun	4	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Olur mu?	5	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Öyle değil mi?	2	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Öyle deme	1	Reddetmeler, bıkkınlık, çaresizlik
Öyle mi?	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Öyle ya	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Peki	2	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyet
Sen bilirsin	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyet
Söyle bakalım	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Söz gelimi	2	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Sözünü balla kestim	3	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyet
Su gibi aziz ol	1	İyi dilekler ve dualar
Şükür	2	İyi dilekler ve dualar
Şükürler olsun	1	İyi dilekler ve dualar
Vallahi	1	Yeminlerde kullanılan ilişki sözleri
Yaşa aslanım	1	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Yavrum	6	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Yok be	3	Reddetmeler, bıkkınlık, çaresizlik
Yok canım	2	Reddetmeler, bıkkınlık, çaresizlik
Yoksa?	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Zıkkımın kökünü içsin	1	Küfür ve beddua/ilenç bildirenler

Aşağıda "Dedemin Öyküleri" isimli hikâyede yer alan kalıp sözlere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Ölmeden önce bana hakkını helal et." (DÖ, s. 48)

"Şükürler olsun Hüseyin Ali, şükürler olsun!" (DÖ, s. 30)

"Aman İhsan! Ne istersen vereceğim." (DÖ, s. 111)

"İyi ki geldin Hüseyin Ali, mantı yapacağım." (DÖ, s. 108)

"-Allah bereket versin.

-Allah razı olsun." (DÖ, s. 101)

4.1.3.6. Dedemin Öyküleri İsimli Hikâyede Yabancı Sözcükler

"Dedemin Öyküleri" isimli hikâyede toplamda tane 68 yabancı kökenli sözcük tespit edilmiştir. Yabancı kökenli sözcüklerin tekrar sayısı ve ait olduğu dile ilişkin bulgular aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 26. "Dedemin Öyküleri" İsimli Hikâyede Yabancı Sözcükler

Yabancı Sözcük	Tekrar Sayısı	Ait Olduğu Dil
Aba	12	Arapça
Ahbap	1	Arapça
Ahır	1	Farsça
Allah	4	Arapça
Ateş	1	Farsça
Avrupa	1	İtalyanca
Bahar	2	Farsça
Cahil	1	Arapça
Cin	1	Arapça
Çarşı	1	Farsça
Çift	2	Farsça
Dakika	1	Arapça
Dava	1	Arapça
Davul	3	Arapça
Dert	1	Farsça
Dikkat	2	Arapça
Ecnebi	1	Arapça

Efendi	1	Rumca
Endişe	1	Farsça
Eser	1	Arapça
Fötr	1	Fransızca
Haber	1	Arapça
Halis	3	Arapça
Hane	4	Farsça
Herkes	2	Farsça
Heves	3	Arapça
Heybe	3	Arapça
Hısım	1	Arapça
İlaç	1	Arapça
İlkbahar	2	Farsça
Kabul	1	Arapça
Karga tulumba	1	İtalyanca
Kaymakam	2	Arapça
Lenger	1	Farsça
Lira	1	İtalyanca
Mahpus	2	Arapça
Makine	1	İtalyanca
Mal	2	Arapça
Mantı	1	Çince
Mart	11	Latince
Memleket	1	Arapça
Mermer	1	Arapça
Merak	1	Arapça
Muhtar	2	Arapça
Mukayyet	2	Arapça
Mübarek	1	Arapça
Müze	1	Fransızca
Müzevir	1	Arapça
Nadas	2	Rumca
Nevruz	1	Farsça
Nodul	1	Rumca
Nokta	1	Arapça
Patates	1	Rumca
Pehlivan	1	Farsça
Salya	2	Rumca
Selam	1	Arapça
Soba	1	Macarca
Şapka	1	Rusça
Şubat	6	Arapça
Şükür	1	Arapça
Teslim	1	Arapça

Tıraş	1	Farsça
Tülbent	2	Farsça
Üvendire	3	Rumca
Yaren	1	Farsça
Zehir	2	Farsça
Zıkkım	1	Arapça
Ziyankâr	1	Farsça

Aşağıda "Dedemin Öyküleri" isimli hikâyede yer alan yabancı sözcüklere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Zavallının elinden değneğini, omuzundan heybesini kapıp kaçmışlar." (DÖ, s. 102)

"Sofrada ne lenger, ne kaşık, ne de ekmek vardı!" (DÖ, s. 1)

"Bu tütün ecnebilerin eline geçse fötr şapkalarını havaya atarlar." (DÖ, s. 3)

"Mürsel efendi böyle yanıtlar aldıkça daha da çok konuşuyordu." (DÖ, s. 3)

"Çil Musa herkesten daha meraklı, herkesten daha dikkatliydi dedemi dinlerken." (DÖ, s. 87)

4.1.3.7. Dedemin Öyküleri İsimli Hikâyede Doldurma Sözler

"Dedemin Öyküleri" isimli hikâyede toplamda 17 tane doldurma söz tespit edilmiştir. Hikâyede yer alan doldurma sözlerin tekrar sayısı ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 27. "Dedemin Öyküleri" İsimli Hikâyede Doldurma Sözler

Doldurma Sözler	**Tekrar Sayısı**	**Sayfa Sayısı**
Ah	9	17-21-23-31-32
Ah ah	1	17
E	3	8-25
Eh	4	5-47-62
Ey	2	48
Gaak ga da guk	2	19
Ha	1	13
He heeeeey	1	80
Hey	2	84
Ho ho	2	54
Oh	3	21-30-35
Oh oh oh	3	22-34-35
Oooh	1	46

Taaa	2	123
Viiiç	1	58
Yaaaa	1	120
Yooo	1	70

Aşağıda "Dedemin Öyküleri" isimli hikâyede yer alan doldurma sözlere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"-Eh ayaklarına sağlık." (DÖ, s. 5)

"Ah müzevir Dursun ah!" (DÖ, s. 17)

"-Gaak ga da guk! Gaak ga da guk! ötmeye." (DÖ, s. 19)

"-Oh! Oh! Oh! Dedesi kurban olsun." (DÖ, s. 22)

"Viiiç!" diye öter." (DÖ, s. 58)

4.1.3.8. Dedemin Öyküleri İsimli Hikâyede Anadolu Ağızları

"Dedemin Öyküleri" isimli hikâyede 25 tane ağız özelliği gösteren sözcük kullanılmıştır. Bu sözcüklerin hangi anlamda kullanıldıkları, tekrar sayısı ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 28. "Dedemin Öyküleri" İsimli Hikâyede Anadolu Ağızları

Anadolu Ağızları	**Anlamı**	**Tekrar Sayısı**	**Sayfa Sayısı**
Alaf	Hayvanların kışlık yiyeceği, saman, ot, mısır sapı	1	54
Ar etmek	Utanmak	2	45-74
Ayıngacı	Tütün kaçakçısı	5	6-8-9
Boyunduruk	Öküzlerin boyunlarına takılıp birlikte çalışmayı sağlayan aygıt	1	82
Çekişmek	Münakaşa etmek, tartışmak	1	29
Dulda	Gölge	1	79
Evlik	Kiler	6	13-14-72
Gömütlük	Mezarlık	1	99
Korunga	Bir çeşit yaban yoncası, tirfil otu	2	75-99
Külek	Tahta kova	2	70
Küskü	Taş kaldırmakta kullanılan uzun demir çubuk veya basit, ağaçtan kaldıraç	2	51-56
Lenger	Yuvarlak büyük tabak	1	1

Mazı	Kağnı ve arabalarda iki tekerleği birbirine bağlayan ağaç dingil	1	50
Mundar	Murdar	1	49
Müzevir	Dedikoducu, laf getirip götüren, gammaz	4	13-17
Nodul	Hayvanın yürüyüşünü hızlandırmak için üvendirenin veya kısa bir sopanın ucuna çakılmış sivri demir çivi	1	50
Övendire	Çifte koşulan öküzleri yürütmek için kullanılan, ucuna nodul çakılmış uzun değnek; gönder	5	5-50-52-87-91
Salma	Köy bütçesi için köylülerden alınan vergi	6	39-76
Serpelemek	Sürekli olarak ve az serpmek	2	71
Sığırtmaç	Çoban, sığır çobanı	3	99-106
Üleşmek	Paylaşmak	6	71-74-112
Ünlemek	Seslenmek	1	93
Yarenlik	Söyleşi, dostluk	1	9
Yitik	Kayıp	2	111-112
Zıkkım	Zehir, acı	1	3

Aşağıda "Dedemin Öyküleri" isimli hikâyede yer alan Anadolu ağızlarına yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Sofrada ne lenger, ne kaşık, ne de ekmek vardı!" (DÖ, s. 1)

"Köyün ayıngacılardan tütün aldığı hükümet adamlarınca duyulmuş." (DÖ, s. 9)

"Çiğneye çiğneye, küsküyle bastıra bastıra doldurulmuş kocaman un çuvalının ağırlığı altındaydı." (DÖ, s. 51)

"Hayvanlarımızın da alafı bol." (DÖ, s. 54)

"O her zaman böylesi müzevirlikleriyle tüm komşuların tiksintisini kazanmıştır." (DÖ, s. 17)

"Sığırtmaçtan, sürüden kaçıp gitmişler sürüden." (DÖ, s. 99)

"Onlar da böyle az salma öder oldular." (DÖ, s. 39)

"Evlik, yiyeceklerimizin tümünü sakladığımız odalardan birini adıydı." (DÖ, s. 13)

4.1.4. Dokunduğum Altın Olsun İsimli Hikâyenin Söz Varlığına İlişkin Bulgular

"Dokunduğum Altın Olsun" isimli hikâyede 100 tane deyim, 42 tane ikileme, 37 tane kalıp söz, 122 tane yabancı sözcük, 23 tane doldurma söz, 212 tane terim, 5 tane Anadolu ağzı, 1 tane

kalıplaşmış söz olmak üzere toplam 542 tane söz varlığı unsuru tespit edilmiştir. Söz varlığı unsurları incelenerek tablo haline getirilmiştir.

4.1.4.1. Dokunduğum Altın Olsun İsimli Hikâyede Deyimler

"Dokunduğum Altın Olsun" isimli hikâyede toplamda 100 tane deyim tespit edilmiştir. Bu deyimler içinde hem yargı bildirenler hem de söz öbeği biçiminde kurulanlar mevcuttur. Hikâyede yer alan deyimlerin tekrar sayısı ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 29. "Dokunduğum Altın Olsun" İsimli Hikâyede Deyimler

Deyimler	**Tekrar Sayısı**	**Sayfa Sayısı**
…masıyla… mesi bir olmak	1	15
Acı vermek	1	47
Adı kötüye çıkmak	1	29
Ağzı kulaklarına varmak	1	8
Ağzının içine bakmak	1	75
Aklına getirmek	1	54
Aklından çıkarmamak	1	34
Aldırış etmemek	2	34-38
Anlaşmaya varmak	1	81
Başa çıkmak	1	40
Başıboş kalmak	1	62
Başına gelmek	1	13
Başına iş açmak	1	10
Bir araya gelmek	2	15-85
Boş durmamak	1	41
Boşa gitmek	1	32
Boy atmak	1	18
Boy ölçüşmek	3	22-25-72
Buz tutmak	1	62
Can dayanmamak	1	43
Ceza almak	1	47
Ceza çekmek	5	25-49-50
Dışında tutmak	1	80
Dikkat çekmek	2	30-50
Dikkat kesilmek	1	27
Dizlerine kapanmak	1	13
Duymazlıktan gelmek	1	30
Ele almak	2	29-49
Ele geçmek	1	52
Elinde olmamak	1	26
Emek vermek	1	24
Geziye çıkmak	1	92

Görmezlikten gelmek	1	69
Göz açıp kapayınca değin	2	27-85
Göz dikmek	1	49
Göz gözü görmemek	1	62
Göz nuru dökmek	2	22-24
Gözden ırak olmak	1	26
Gözden kaçmamak	1	52
Gözden kaybolmak	2	15-85
Gücüne gitmek	1	72
Hizmet etmek	1	58
Hoşa gitmek	1	11
Islık çalmak	1	66
İçi ısıtmak	3	78-86-96
İşine koyulmak	1	16
Kabul etmek	3	11-49-86
Kabul görmek	1	79
Kanat çırpmak	1	77
Karar vermek	1	38
Karşı çıkmak	2	9-51
Karşı gelmek	2	35
Karşısına almak	2	66-93
Katkıda bulunmak	1	47
Kendini beğenmek	1	24
Kendini bulmak	1	62
Kendini tutamamak	1	21
Korkuya kapılmak	5	25-28-35-62-94
Kötü olmak	1	9
Kusur işlemek	1	13
Nara atmak	1	11
Ne güne duruyor?	1	17
Neden olmak	2	10-20
Övünç duymak	1	58
Rahata ermek	1	32
Saçını başını yolmak	1	73
Sağ kalmak	1	47
Ses vermek	1	66
Sızıp kalmak	1	10
Silinip gitmek	1	82
Sona ermek	1	77
Söz etmek	8	9-21-46-55-90-94
Söz geçirmek	1	38
Söz tutmak	1	69
Söze girmek	5	6-19-31-55-86
Su dökünmek	1	64
Tadına varmak	1	46
Tanık olmak	1	84
Uygun düşmek	1	60
Uykuya dalmak	1	6

Yakışık almak	1	17
Yanıt vermek	12	6-11-13-17-24-28-30-35-49-68-78
Yarışa girmek	1	22
Yenik saymak	1	25
Yer almak	1	43
Yer vermek	1	75
Yeri göğü inletmek	1	42
Yerine getirmek	2	56-81
Yok etmek	2	34-72
Yok olmak	12	43-46-57-62-77-81-85
Yoldan çıkmak	1	62
Yolu düşmek	1	86
Yuva kurmak	1	50
Yüreği ağzına gelmek	1	42
Yüreği yanmak	2	34-35
Yüz bulamamak	1	79
Yüzüne kapatmak	1	79
Zaman almak	2	28-46
Zarar gelmek	2	29-83
Zincire vurmak	3	40-53

Aşağıda "Dokunduğum Altın Olsun" isimli hikâyede yer alan deyimlere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Göz açıp kapayıncaya değin yuvasını bulmuştu sincap." (DO, s. 27)

"Senin gibi bir güzelin, onun gibi bir çirkinin yanında bulunası, arkadaşlık yapması yakışık alır mı hiç?" (DO, s. 17)

"Mutsuz ana Niobe, çocuklarının ölüleri arasında dolaşıyor, saçını başını yoluyor, durmadan gözyaşı döküyordu." (DO, s. 73)

"Durduğu yerde çok durmaz; görünmesiyle yer değiştirmesi, gözden kaybolması bir olurdu!" (DO, s. 15)

"Kendine arkadaş arıyorsan ben ne güne duruyorum?" (DO, s. 17)

4.1.4.2. Dokunduğum Altın Olsun İsimli Hikâyede İkilemeler

"Dokunduğum Altın Olsun" isimli hikâyede toplamda 42 tane ikileme tespit edilmiştir. Hikâyede yer alan ikilemelerin tekrar sayısı, oluşum şekilleri ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 30. "Dokunduğum Altın Olsun" İsimli Hikâyede İkilemeler

İkilemeler	Tekrar Sayısı	Sayfa Sayısı	Oluşum Şekilleri
Art arda	2	15-37	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Baba oğul	1	79	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Bağırıp çağırmak	1	49	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Bıkıp usanmak	1	35	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Birer birer	1	43	Sayılardan oluşan ikilemeler
Bitip tükenmek	1	93	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Cayır cayır	2	42-62	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Dağ bayır	1	16	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Daldan dala	1	14	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Dolu dolu	1	8	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Doya doya	1	95	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Duya duya	1	58	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Eğri büğrü	1	25	Biri anlamlı biri anlamsız sözcükten oluşan ikilemeler
Fıldır fıldır	1	14	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Güzeller güzeli	2	92-95	Tamlama şeklinde oluşan ikilemeler
Hâl hatır	1	29	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Hıçkıra hıçkıra	1	84	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Hoplamak zıplamak	1	51	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
İçin için	1	90	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Kana kana	1	5	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Karı koca	1	79	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Kendi kendine	2	34-84	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Kolay kolay	1	44	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Mini minnacık	1	56	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Olur olmaz	1	53	Biri olumlu biri olumsuz sözcükten oluşan ikilemeler
Oraya buraya	1	11	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Pullu pullu	1	37	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Sararıp solmak	2	92-93	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Seve seve	1	80	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Sık sık	2	38-50	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Sürü sürü	1	5	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler

Şaşkın şaşkın	2	48-82	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Taze taze	1	66	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Ucu bucağı	1	62	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Üst üste	2	29-41	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Yaka yaka	1	46	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Yalım yalım	1	47	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Yan yana	2	25-73	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Ye ye	1	8	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Yiyip içmek	1	10	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Yok ola ola	1	56	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Zaman zaman	1	10	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler

Aşağıda "Dokunduğum Altın Olsun" isimli hikâyede yer alan ikilemelere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Baba oğul yüzlerce ev dolaştıysa da bir yararı olmadı." (DO, s. 79)

"Eğri büğrü kollara, bacaklara sahip olacaksın." (DO, s. 25)

"Dağları üst üste koydular." (DO, s. 41)

"Çünkü ben bir kişiyim. Kişiler yok ola ola; aile yok olur, silinip gider sonunda!.." (DO, s. 56)

"Dayısı kıskançlığa kapılıyor, yeğenine için için öfkeleniyordu…" (DO, s. 90)

4.1.4.3. Dokunduğum Altın Olsun İsimli Hikâyede Terimler

"Dokunduğum Altın Olsun" isimli hikâyede toplamda 212 tane terim tespit edilmiştir. Hikâyede yer alan terimlerin tekrar sayısı ve ilgili olduğu alanlar aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 31. "Dokunduğum Altın Olsun" İsimli Hikâyede Terimler

Terim	**Tekrar Sayısı**	**İlgili Olduğu Alan**
Ada	3	Coğrafya Terimleri
Ada balığı	2	Biyoloji Terimleri
Ağ	13	Su Ürünleri Terimleri
Ağaç	33	Biyoloji Terimleri
Ağıt	1	Yazın Terimleri
Ağız	8	Biyoloji Terimleri
Aile	6	Budunbilim Terimleri
Akıl	3	Ruhbilim Terimleri

Akşam	2	Gökbilim Terimleri
Alet	1	Tarım Terimleri
Alev	1	Kimya Terimleri
Alın	1	Biyoloji Terimleri
Altın	27	Kimya Terimleri
Arı	2	Biyoloji Terimleri
At	14	Biyoloji Terimleri
Ateş	15	Kimya Terimleri
Ateş böceği	3	Biyoloji Terimleri
Ay	5	Gökbilim Terimleri
Ayçiçeği	8	Biyoloji Terimleri
Bacak	1	Biyoloji Terimleri
Bağ	3	Coğrafya Terimleri
Bakır	1	Kimya Terimleri
Balçık	1	Yerbilim Terimleri
Balık	12	Biyoloji Terimleri
Ballıbaba	2	Biyoloji Terimleri
Barış	6	Tarih Terimleri
Batı	10	Gökbilim Terimleri
Bayır	4	Coğrafya Terimleri
Bebek	7	Eğitim Terimleri
Beden	7	Felsefe Terimleri
Beyin	1	Biyoloji Terimleri
Bilim	1	Felsefe Terimleri
Bitki	6	Biyoloji Terimleri
Bora	1	Coğrafya Terimleri
Boynuz	1	Biyoloji Terimleri
Burun	9	Biyoloji Terimleri
Canlı	3	Biyoloji Terimleri
Ceylan	10	Biyoloji Terimleri
Cin	7	Din Bilimi Terimleri
Cisim	1	Felsefe Terimleri
Çağ	3	Tarih Terimleri
Çalılık	2	Biyoloji Terimleri
Çam	1	Biyoloji Terimleri
Çay	9	Biyoloji Terimleri
Çekiç	1	Madencilik Terimleri
Çekirge	1	Biyoloji Terimleri
Çekül	4	Uygulayım Terimleri
Çelik	5	Kimya Terimleri
Çevre	9	Kentbilim Terimleri
Çırak	6	İktisat Terimleri
Çiçek	10	Biyoloji Terimleri
Çimen	8	Biyoloji Terimleri
Çocuk	7	Biyoloji Terimleri
Dağ	3	Coğrafya Terimleri
Daire	3	Matematik Terimleri
Dal	11	Biyoloji Terimleri

Defne	5	Biyoloji Terimleri
Deniz	2	Coğrafya Terimleri
Diş	4	Biyoloji Terimleri
Doğa	6	Biyoloji Terimleri
Doğum	8	Biyoloji Terimleri
Dudak	3	Biyoloji Terimleri
Duman	1	Kimya Terimleri
Dünya	6	Felsefe Terimleri
Düşünce	1	Felsefe Terimleri
Eğitim	7	Eğitim Terimleri
El	4	Biyoloji Terimleri
Erkek	2	Biyoloji Terimleri
Etçil	3	Biyoloji Terimleri
Evren	8	Coğrafya Terimleri
Ezgi	6	Müzik Terimleri
Fırtına	9	Meteoroloji Terimleri
Flüt	1	Müzik Terimleri
Gaga	2	Biyoloji Terimleri
Gece	7	Gökbilim Terimleri
Gemi	1	Su Ürünleri Terimleri
Geyik	3	Biyoloji Terimleri
Göğüs	6	Biyoloji Terimleri
Göğüs kafesi	2	Biyoloji Terimleri
Gökyüzü	7	Gökbilim Terimleri
Göl	8	Coğrafya Terimleri
Gönül	1	Felsefe Terimleri
Gövde	6	Biyoloji Terimleri
Göz	2	Biyoloji Terimleri
Gül	6	Biyoloji Terimleri
Güneş	3	Gökbilim Terimleri
Güvercin	7	Biyoloji Terimleri
Havuç	9	Biyoloji Terimleri
Hayvan	8	Biyoloji Terimleri
Ihlamur	3	Biyoloji Terimleri
Irmak	7	Gökbilim Terimleri
Işık	10	Uygulayım Terimleri
İbibik	8	Biyoloji Terimleri
İç hastalıkları	3	Tıp Terimleri
İnanç	2	Felsefe Terimleri
İnsan	6	Felsefe Terimleri
Jimnastik	1	Spor Terimleri
Kalkan	1	Biyoloji Terimleri
Kan	4	Biyoloji Terimleri
Kanat	8	Biyoloji Terimleri
Kaos	1	Felsefe Terimleri
Karın	7	Biyoloji Terimleri
Kartal	14	Biyoloji Terimleri
Kaya	9	Yerbilim Terimleri

Keçi	18	Biyoloji Terimleri
Keder	32	Kimya Terimleri
Kekik	24	Biyoloji Terimleri
Keklik	1	Biyoloji Terimleri
Kelebek	3	Biyoloji Terimleri
Kırlangıç	1	Biyoloji Terimleri
Kırmızı	1	Güzel Sanatlar Terimleri
Kış	2	Gökbilim Terimleri
Kirpi	7	Biyoloji Terimleri
Kol	9	Biyoloji Terimleri
Koro	5	Gösterim Sanatları Terimleri
Kozalak	8	Biyoloji Terimleri
Kök	3	Biyoloji Terimleri
Köy	6	Kentbilim Terimleri
Kulak kepçesi	1	Biyoloji Terimleri
Kurbağa	7	Biyoloji Terimleri
Kuyruk	4	Biyoloji Terimleri
Kuzey	5	Gökbilim Terimleri
Külçe	8	Metalbilim İşlem Terimleri
Lav	4	Yerbilim Terimleri
Mağara	6	Coğrafya Terimleri
Mal	1	İktisat Terimleri
Masal	10	Yazın Terimleri
Maymun	7	Biyoloji Terimleri
Melek	3	Din Bilimi Terimleri
Meşe	1	Biyoloji Terimleri
Mevsim	9	Gökbilim Terimleri
Meyve	3	Biyoloji Terimleri
Mide	11	Biyoloji Terimleri
Mülk	1	Türe Terimleri
Ok	5	Halkbilim Terimleri
Orman	6	Coğrafya Terimleri
Ova	2	Coğrafya Terimleri
Ozan	1	Yazın Terimleri
Öfke	4	Ruhbilim Terimleri
Öğle	10	Gökbilim Terimleri
Ölüm	24	Biyoloji Terimleri
Örs	1	Metalbilim İşlem Terimleri
Örümcek	2	Biyoloji Terimleri
Öykü	3	Yazın Terimleri
Özgürlük	7	Felsefe Terimleri
Parmak	8	Biyoloji Terimleri
Pınar	11	Coğrafya Terimleri
Renk	1	Kimya Terimleri
Resim	14	Güzel Sanatlar Terimleri
Ressam	1	Güzel Sanatlar Terimleri
Rüzgâr	12	Coğrafya Terimleri
Saat	3	Gökbilim Terimleri

Saç	8	Biyoloji Terimleri
Sahne	1	Gösterim Sanatları Terimleri
Sanayi	8	İktisat Terimleri
Sarmaşık	7	Biyoloji Terimleri
Savaş	3	Tarih Terimleri
Sebze	4	Biyoloji Terimleri
Sel	1	Coğrafya Terimleri
Serçe	1	Biyoloji Terimleri
Serüven	1	Halkbilim Terimleri
Ses	1	Fizik Terimleri
Simge	1	Felsefe Terimleri
Sincap	1	Biyoloji Terimleri
Soy	1	Halkbilim Terimleri
Sözcük	1	Yazın Terimleri
Su	1	Su Ürünleri Terimleri
Sürü	1	Veteriner Hekimliği Terimleri
Süt	1	Biyoloji Terimleri
Sütun	2	Güzel Sanatlar Terimleri
Şarkı	3	Yazın Terimleri
Şenlik	1	Halkbilim Terimleri
Şiir	3	Edebiyat ve Söz Sanatı Terimleri
Tanrı	10	Felsefe Terimleri
Tanrıça	5	Tarih Terimleri
Tapınak	6	Dinbilimi Terimleri
Tarih	1	Tarih Terimleri
Taş	1	Yerbilimi Terimleri
Tavşan	1	Biyoloji Terimleri
Tavuskuşu	1	Biyoloji Terimleri
Tepe	1	Coğrafya Terimleri
Testere	1	Ağaçişleri Terimleri
Tırnak	1	Biyoloji Terimleri
Tırtıl	1	Biyoloji Terimleri
Tilki	1	Biyoloji Terimleri
Tohum	1	Biyoloji Terimleri
Toprak	1	Coğrafya Terimleri
Türkü	1	Yazın Terimleri
Uçurum	1	Coğrafya Terimleri
Usta	1	Tecim, Maliye, Sayışmanlık ve Güvence Terimleri
Uyku	1	Ruhbilim Terimleri
Uzman	1	Eğitim Terimleri
Ülke	1	Türe Terimleri
Üzüm	1	Biyoloji Terimleri
Vadi	1	Coğrafya Terimleri
Varlık	1	Felsefe Terimleri
Yamaç	1	Coğrafya Terimleri
Yanardağ	1	Coğrafya Terimleri

Yapıt	1	Yapıt Hakları Terimleri
Yaprak	1	Biyoloji Terimleri
Yaşam	1	Felsefe Terimleri
Yavru	5	Biyoloji Terimleri
Yelken	1	Denizcilik Terimleri
Yeraltı	1	Coğrafya Terimleri
Yeryüzü	11	Coğrafya Terimleri
Yetişkin	2	Ruhbilim Terimleri
Yılan	1	Biyoloji Terimleri
Yıldız	1	Gökbilim Terimleri
Yumurta	1	Biyoloji Terimleri
Yuva	1	Zooloji Terimleri
Zaman	1	Felsefe Terimleri
Zehir	1	Kimya Terimleri

Aşağıda "Dokunduğum Altın Olsun" isimli hikâyede yer alan terimlere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Şimdilerde Söğütlü Gölü denilen gölün kıyısında bir köy bulunmaktaymış." (DO, s. 57)

"İnsanlar ateşe sahip olduktan sonra; kendilerini daha güçlü bulmaya, tanrılarla denk olduklarını düşünmeye, onlara karşı başkaldırıda bulunmaya bile yöneldiler, çok şımardılar." (DO, s. 53)

"Kendilerine doğru yaklaşanlar; o çevrede yaşayan kaplumbağa Tostop'la yavruları olmalıydı." (DO, s. 27)

"-Siz mitolojik masallar anlatıyordunuz." (DO, s. 31)

"Annelerinin ağzından tek sözcük çıkmasını beklemeden yürüdü tavşancıklar." (DO, s. 46)

4.1.4.4. Dokunduğum Altın Olsun İsimli Hikâyede Kalıp Sözler

"Dokunduğum Altın Olsun" isimli hikâyede toplamda 37 tane kalıp söz tespit edilmiştir. Hikâyede yer alan kalıp sözlerin tekrar sayısı ve ilgili olduğu bağlamlar aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 32. "Dokunduğum Altın Olsun" İsimli Hikâyede Kalıp Sözler

İlişki Sözleri	**Tekrar Sayısı**	**İlgili Olduğu Bağlam**
Aferin	1	Sembolik olarak ödüllendirme bildirenler
Allaha ısmarladık	1	İyi dilekler, dualar

Aman	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Beni bağışla	1	Rica etmeler
Buyrun	1	Seslenmeler, hitaplar, nidalar
Demek böyle	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Dostlarım!	1	Seslenmeler, hitaplar, nidalar
Dur!	1	Uyarılar, korkutmalar, sinirlenmeler, üzülmeler
Eyvah! Eyvah! Eyvah!	1	Uyarılar, korkutmalar, sinirlenmeler, üzülmeler
Geçmiş olsun	1	İyi dilekler, dualar
Haydaa	1	Seslenmeler, hitaplar, nidalar
Haydi	1	Uyarılar, korkutmalar, sinirlenmeler, üzülmeler
Hoş geldin	1	İyi dilekler, dualar
İyi geceler	1	İyi dilekler, dualar
İyi gecelerde olasınız	1	İyi dilekler, dualar
İyi ki	1	Temenniler
İyi olmaz mıydı?	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Ne de güzel	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Ne diye?	1	Soru sorup cevap isteyenler
Ne iyisiniz	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Ne olur	1	Rica etmeler
Neye yarar	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Onur verir	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Öyle değil mi?	1	Soru sorup cevap isteyenler
Öyle miii?	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Peki	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Rica etsek	1	Rica etmeler
Sağ ol	1	İyi dilekler, dualar
Saygı duyarım	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Sevgili	1	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Teşekkür ederim	1	Şükür, minnet ve teşekkür etmeler
Tünaydın	1	İyi dilekler, dualar
Umarım öyle olur	1	İyi dilekler, dualar
Yaşasın	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Yaşayan tüm kardeşlerim	1	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Yavrucuğum	1	Seslenmeler, nidalar, hitaplar

Yazık!	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri

Aşağıda "Dokunduğum Altın Olsun" isimli hikâyede yer alan kalıp sözlere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"-Aman olsun Yüce Zeus!" (DO, s. 50)

"-Eyvah! Eyvah! Eyvah! Yüreğinin acısı, aklını karrnakarışık etmiş zavallı ibibiğin." (DO, s.75)

"-Haydi oradan akılsızlar!.." (DO, s. 74)

"Geçmiş olsun Lipi kardeşimiz." (DO, s. 79)

"Sesimi duyanları rahatsız ettimse özür dilerim." (DO, s. 64)

"-İyi gecelerde olasınız kardeşler! dedi." (DO, s. 78)

4.1.4.5. Dokunduğum Altın Olsun İsimli Hikâyede Yabancı Sözcükler

"Dokunduğum Altın Olsun" isimli hikâyede toplamda 122 tane yabancı kökenli sözcük tespit edilmiştir. Yabancı kökenli sözcüklerin tekrar sayısı ve ait olduğu dile ilişkin bulgular aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 33. "Dokunduğum Altın Olsun" İsimli Hikâyede Yabancı Sözcükler

Yabancı Sözcük	Tekrar Sayısı	Ait Olduğu Dil
Adam	1	Arapça
Ahır	1	Farsça
Aile	6	Arapça
Akıl	3	Arapça
Alet	1	Arapça
Amber	1	Farsça
Asa	1	Arapça
Ateş	15	Farsça
Bahçe	3	Farsça
Beden	7	Arapça
Bora	1	İtalyanca
Borç	1	Soğdca
Burç	2	Arapça
Ceza	1	Arapça

Cin	1	Arapça
Cisim	1	Arapça
Çember	3	Farsça
Çırak	1	Farsça
Çoban	3	Farsça
Çorba	1	Farsça
Çünkü	4	Farsça
Daire	3	Arapça
Defne	5	Rumca
Dev	1	Farsça
Dikkat	1	Arapça
Diyar	2	Arapça
Dünya	6	Arapça
Fakat	11	Arapça
Fazla	1	Arapça
Fırtına	9	İtalyanca
Fidan	2	Rumca
Flüt	1	Fransızca
Garip	3	Arapça
Gergef	2	Arapça
Hafif	1	Arapça
Halka	1	Arapça
Havuç	9	Farsça
Hayvan	8	Arapça
Hem	4	Farsça
Hemen	5	Farsça
Hep	3	Farsça
Her	7	Farsça
Herkes	6	Farsça
Heves	1	Arapça
Hiç	5	Farsça
Hoş	4	Farsça
Ihlamur	3	Rumca
İhtiyar	1	Arapça
İkram	1	Arapça
İnsan	6	Arapça
Jimnastik	1	Fransızca
Kaos	1	Fransızca
Kral	15	Sırpça
Keder	32	Arapça
Kırmızı	1	Arapça
Kibar	1	Arapça
Kin	1	Farsça
Koro	5	İtalyanca
Köy	6	Farsça
Kurnaz	1	Farsça
Külçe	8	Farsça
Lav	4	Fransızca

Mağara	6	Arapça
Mal	1	Arapça
Masal	10	Arapça
Maşrapa	1	Arapça
Mavi	1	Arapça
Maymun	7	Arapça
Meğer	1	Farsça
Melek	3	Arapça
Memleket	1	Arapça
Merak	1	Arapça
Merdiven	1	Farsça
Mermer	1	Arapça
Meşe	1	Farsça
Mevsim	9	Arapça
Meyve	3	Farsça
Mide	11	Arapça
Mitolojik	6	Fransızca
Mülk	1	Arapça
Onur	1	Fransızca
Rahat	1	Arapça
Razı	1	Arapça
Renk	1	Farsça
Ressam	1	Arapça
Saat	3	Arapça
Sahip	1	Arapça
Sahne	1	Arapça
Sakat	1	Arapça
Sanayi	8	Arapça
Saray	1	Farsça
Sarhoş	1	Farsça
Sebze	4	Farsça
Sel	1	Arapça
Sersem	1	Farsça
Serüven	1	Farsça
Sihir	1	Arapça
Silah	1	Arapça
Sincap	1	Farsça
Sini	1	Farsça
Sofra	1	Arapça
Sütun	2	Farsça
Şafak	1	Arapça
Şamata	1	Arapça
Şarap	1	Arapça
Şarkı	3	Arapça
Şey	1	Arapça
Şiir	3	Arapça
Tanrıça	5	Türkçe
Tarih	1	Arapça

Tas	1	Arapça
Tehlike	1	Arapça
Terzi	1	Farsça
Testere	1	Farsça
Tırpan	1	Rumca
Tohum	1	Farsça
Usta	1	Farsça
Vadi	1	Arapça
Zaman	1	Arapça
Zehir	1	Farsça
Zincir	1	Farsça
Zirve	1	Arapça

Aşağıda "Dokunduğum Altın Olsun" isimli hikâyede yer alan yabancı sözcüklere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Hâl hatır soracak, sonra da şuradaki pınardan susuzluğumu giderecektim." (DO, s. 29)

"Şu anne, kekik, çiçek kokularının birbirine karıştığı ılık gecede; aydedeye karşı oturup yıldızlar güzelliğinin seyircisi olmuşken, senin çirkin horlamalarını dinlemek zorunda mıyız biz? dedi." (DO, s. 6)

"Koskoca tanrıça oğlunun bana hizmet ettiğini, beni mutlandırmaya geldiğini düşünür övünç duyarım…" (DO, s. 58)

"Rüzgârlar da savaşa katılıp Zeus'un yanında yer aldılar." (DO, s. 43)

"Ailemin yeryüzünden silinmemesi için yorgunluklara katlanır, gerekli uğraşları yerine getiririm." (DO, s. 56)

4.1.4.6. Dokunduğum Altın Olsun İsimli Hikâyede Doldurma Sözler

"Dokunduğum Altın Olsun" isimli hikâyede toplamda 23 tane doldurma söz tespit edilmiştir. Hikâyede yer alan doldurma sözlerin tekrar sayısı ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 34. "Dokunduğum Altın Olsun" İsimli Hikâyede Doldurma Sözler

Doldurma Sözler	**Tekrar Sayısı**	**Sayfa Sayısı**
Aaa!	1	88
Ah	9	20-30-78-83-88-89-90-94
Ah ah!	5	19-30-69-89
Ay	3	71-74

Cuppadak	1	58
Curp	1	13
Ey	10	47-52-64-73-74-81-95
Gurk! Gurk!	1	89
Ha	2	20-86
Heey!	4	20-66-68
Hey!	3	28-46-85
Hih hih hiii	5	28-29-31
Hoppala hooop!	14	65-66-68-69-70
Hü hü hüt	7	71-72-74
Oh!	1	20
Oh! Oh! Oh!	2	20
Oh!	3	21-58
Ooooh!	1	8
Vah vah!	1	79
Vah! Vah!	1	30
Vırı vırı vırraaak	2	58
Vırraak!	4	55-58
Yuh!	2	20

Aşağıda "Dokunduğum Altın Olsun" isimli hikâyede yer alan doldurma sözlere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"-Heeey! Gördüm onu gördüm!" (DO, s. 20)

"-Hi hi hiii! Aşağıya inelim." (DO, s. 29)

"Hoppala hop!

Hoppala hop!

Hoppala, hoppala

Hoppala hop!.." (DO, s. 65)

"-Ay yazıık! dediler." (DO, s. 71)

"Ah üzümlerdeki o tat!.." (DO, s. 30)

"Vah vah! Bilirim onun nasıl bir acı olduğunu." (DO, s. 79)

4.1.4.7. Dokunduğum Altın İsimli Hikâyede Anadolu Ağızları

"Dokunduğum Altın Olsun" isimli hikâyede 5 tane ağız özelliği gösteren sözcük kullanılmıştır. Bu sözcüklerin hangi anlamda kullanıldıkları, tekrar sayısı ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 35. "Dokunduğum Altın Olsun" İsimli Hikâyede Anadolu Ağızları

Anadolu Ağızları	Anlamı	Tekrar Sayısı	Sayfa Sayısı
Ansımak	Hatırlamak, anımsamak	1	89
Ballıbaba	Boynuz gibi meyvesi olan ve tanelerinden tespih de yapılan ağaç	2	46-55
Gömüt	Mezar	3	63-73
Mutlanmak	Mutlu olmak	8	38-58-78-79-80
Ünlemek	Seslenmek	8	31-47-48-55-68-71-85

Aşağıda "Dokunduğum Altın Olsun" isimli hikâyede yer alan Anadolu ağızlarına yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Konukları güldükçe de yürekten mutlandı yaşlı adam." (DO, s. 80)

"Sevimsiz kişiler, olayları ansımak hiç yaramıyor bana!" (DO, s. 89)

"Onlar için gömüt kazan yoktu." (DO, s. 73)

"Bir kurbağanın ünleme sesi duyuldu onca uzak olmayan bir yerden…" (DO, s. 31)

"Kendini ballıbabalardan birinin üzerine bırakıverdi." (DO, s. 55)

4.1.4.8. Dokunduğum Altın Olsun İsimli Hikâyede Kalıplaşmış Sözler

"Dokunduğum Altın Olsun" isimli hikâyede 1 tane kalıplaşmış söz tespit edilmiştir. Kalıplaşmış sözün sayfa sayısı ve sözün kime ait olduğu aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 36. "Dokunduğum Altın Olsun" İsimli Hikâyede Kalıplaşmış Sözler

Kalıplaşmış Söz	Sayfa Sayısı	Sözün Sahibi
Olmaya devlet cihanda bir nefes sıhhat gibi	78	Kanuni Sultan Süleyman

Aşağıda "Dokunduğum Altın Olsun" isimli hikâyede yer alan kalıplaşmış söze yönelik tanıklı ifadeye yer verilmiştir:

"Olmaya devlet cihanda bir nefes sıhhat gibi diyen biri yaklaşmaktaydı yanlarına." (DO, s. 78)

4.1.5. Gülümseyen Sokak İsimli Hikâyenin Söz Varlığına İlişkin Bulgular

"Gülümseyen Sokak" isimli hikâyede 2 tane atasözü, 107 tane deyim, 53 tane ikileme, 87 tane kalıp söz, 181 tane yabancı sözcük, 16 tane doldurma söz, 272 tane terim, 7 tane Anadolu ağzı, olmak üzere toplam 725 tane söz varlığı unsuru tespit edilmiştir. Söz varlığı unsurları incelenerek tablo haline getirilmiştir.

4.1.5.1. Gülümseyen Sokak İsimli Hikâyede Atasözleri

"Gülümseyen Sokak" isimli hikâyede 2 tane atasözü tespit edilmiştir. Hikâyede yer alan atasözünün tekrar sayısı ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 37. "Gülümseyen Sokak" İsimli Hikâyede Atasözleri

Atasözleri	Tekrar Sayısı	Sayfa Sayısı
Aç tavuk düşünde kendini darı ambarında görür	1	20
Emanetin bağrı yufka olurmuş	1	46

Aşağıda "Gülümseyen Sokak" isimli hikâyede yer alan atasözlere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Benim böylesi düşünceler üretmem, aç tavuğun kendini darı ambarında görmesiyle eş değer!" (GS, s. 20)

"Ben bunun bekçisiyim. Emanetin bağrı yufka olurmuş." (GS, s. 46)

4.1.5.2. Gülümseyen Sokak İsimli Hikâyede Deyimler

"Gülümseyen Sokak" isimli hikâyede toplamda 107 tane deyim tespit edilmiştir. Bu deyimler içinde hem yargı bildirenler hem de söz öbeği biçiminde kurulanlar mevcuttur. Hikâyede yer alan deyimlerin tekrar sayısı ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 38. "Gülümseyen Sokak" İsimli Hikâyede Deyimler

Deyimler	Tekrar Sayısı	Sayfa Sayısı
Acı vermek	3	30-57
Akıl etmek	1	88

Aldırış etmemek	2	75-76
Anlaşmazlığa düşmek	1	19
Avazı çıktığı kadar	1	45
Baş edememek	1	54
Başa çıkmak	1	83
Başına bir şey gelmek	3	43-46
Başına iş gelmek	1	22
Başına(…) gelmek	3	78-80-92
Belaya çatmak	1	65
Bir ağızdan	1	69
Bir araya gelmek	1	5
Bir kulağından girip diğerinden çıkmak	1	41
Boş durmak	3	25-32
Buyur etmek	1	37
Can sıkmak	6	20-30-40-51-74
Canı sıkılmak	1	58
Canını yakmak	1	47
Donup kalmak	1	9
Dört gözle beklemek	1	64
El sürmemek	1	59
Eli ayağı dolaşmak	1	43
Eline düşmek	1	42
Eline geçmek	1	64
Elini kolunu bağlamak	1	21
Emek harcamak	1	11
Emek vermek	1	92
Göz göze gelmek	3	9-10-48
Gözü gibi korumak	1	22
Gözü kalmak	1	48
Gözün aydın	1	45
Gözünde büyütmek	1	66
Gücü yetmek	1	54
Haklı bulmak	1	22
Harekete geçirmek	1	42
Hayır gelmemek	1	37
Hizmetine girmek	1	27
Hor kullanmak	2	21-93
Hoşa gitmek	4	19-23-25-27
Hoşuna gitmek	2	76-87
İçinden geçmek	1	93
İçinden gelmek	3	12-90
İleri gitmek	1	52
İlgi duymak	1	7

İlgi görmek	1	8
İş düşmek	1	32
İş yapmak	2	5-14
İşbaşı yapmak	1	46
İşi yoluna koymak	1	92
İşine koyulmak	1	7
İyi etmek	4	14-51-62-75
İzin almak	1	10
Karar vermek	1	11
Karnı zil çalmak	1	35
Karşı çıkmak	2	21-47
Karşısına dikilmek	1	52
Kazı koz anlamak	1	65
Kendini atmak	1	19
Kendini kaptırmak	1	78
Kendini tutamamak	2	36
Korkuya kapılmak	2	55
Kulağına gelmek	1	24
Ne yapıp yapıp	1	48
Oralı olmamak	2	47-62
Ödü kopmak	2	46-78
Övünç duymak	3	14-30
Özen göstermek	4	9-10-27
Özlemini çekmek	1	62
Rahat etmek	1	21
Rahatına bakmak	1	23
Sona ermek	1	67
Sonuç almak	1	42
Söz birliği etmek	1	10
Söz etmek	3	57-63
Söz vermek	1	74
Sözü uzatmak	1	8
Sözünü kesmek	1	50
Şaka yapmak	1	7
Temiz tutmak	1	93
Teslim almak	1	46
Tokat patlatmak	1	45
Topa tutmak	3	29-30-31
Ucuz atlatmak	1	78
Usuna getirmemek	2	58-59
Usundan geçmek	1	25
Uygun düşmek	1	11
Uzak durmak	1	27
Üstüne titremek	2	43-78

Ver elini…	2	48-62
Yanıt vermek	20	11-22-23-34-36-40-47-49-63-69-70-72-74-75-76-77-78-84-87
Yanlıştan dönmek	1	11
Yardımına koşmak	1	27
Yerine getirmek	3	31-80-82
Yok olmak	2	71
Yoksun kalmak	1	59
Yol kesmek	1	74
Yola düşmek	2	40
Yük olmak	1	61
Yüreği ağzına gelmek	2	78
Yüreği burkulmak	2	29-58
Yüreği çarpmak	1	55
Yüreği yanmak	2	62-78
Yüz yüze gelmek	1	40
Zahmet olmak	1	76
Zaman almak	1	88
Zevk almak	1	92

Aşağıda "Gülümseyen Sokak" isimli hikâyede yer alan deyimlere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Baksana böylesi işler geliyor başına!" (GS, s. 78)

"Neye uğradığını anlayamayan çocuk, avazı çıktığı kadar ağlamaya başladı." (GS, s. 45)

"Yavruları bir ağızdan yanıt verdiler." (GS, s. 69)

"Haydi, gözün aydın." (GS, s. 45)

"Ne yapıp yapıp onun yanında olmalıydı." (GS, s. 48)

Ucuz atlatmak (Deyimler Sözlüğü 2 / Ömer Asım Aksoy)

"Ucuz atlattık şükürler olsun!.." (GS, s. 78)

Ödü kopmak (Deyimler Sözlüğü 2 / Ömer Asım Aksoy)

"Başına bir iş gelecek diye ödüm kopuyor." (GS, s. 78)

Yola düşmek (Deyimler Sözlüğü 2 / Ömer Asım Aksoy)

"Yoksa yollara düştü de kendi aklınca Almanyalara mı gitmeye kalkıştı ne?" (GS, s. 40)

4.1.5.3. Gülümseyen Sokak İsimli Hikâyede İkilemeler

"Gülümseyen Sokak" isimli hikâyede toplamda 53 tane ikileme tespit edilmiştir. Hikâyede yer alan ikilemelerin tekrar sayısı, oluşum şekilleri ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir**.**

Tablo 39. "Gülümseyen Sokak" İsimli Hikâyede İkilemeler

İkilemeler	Tekrar Sayısı	Sayfa Sayısı	Oluşum Şekilleri
Ağır ağır	1	26	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Alt alta	2	26-66	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Art arda	2	60-71	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Baka baka	1	23	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Bildik bileli	1	93	Çekimli eylemden oluşan ikilemeler
Bir bir	2	10-72	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Bol bol	1	92	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Böyle böyle	1	83	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Canla başla	1	88	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Çok çok	2	32-37	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Dolu dolu	1	54	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Ekip biçmek	1	14	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
El ele	1	45	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Eli ayağı	1	43	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Gark gurk	3	49-50-51	Yansıma sözcükten oluşan ikilemeler
Gelip geçmek	1	7	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Gelip gitmek	1	20	Zıt anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Gidiş geliş	1	11	Zıt anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Göz göze	3	9-10-48	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Güp güp	1	46	Yansıma sözcükten oluşan ikilemeler
İsteksiz isteksiz	1	89	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
İşsiz güçsüz	1	87	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Kadınlı erkekli	1	85	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Kargacık burgacık	1	7	İki anlamsız sözcükten oluşan ikilemeler
Kaykış kuykuş	2	87-88	İki anlamsız sözcükten oluşan ikilemeler
Kendi kendine	1	55	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Kıkır kıkır	1	65	Yansıma sözcükten oluşan ikilemeler
Kocaman kocaman	1	58	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler

Koşa koşa	1	14	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Neler neler	1	43	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Neşeli neşeli	1	66	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Neyin nesi	1	7	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Olup biten	1	88	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Oradan oraya	1	40	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Pırıl pırıl	1	54	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Renk renk	1	57	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Sağ selamet	2	46	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Sağa sola	1	10	Zıt anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Sarı sarı	2	67-71	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Seve seve	2	29-80	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Sıra sıra	1	71	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Soluk soluğa	1	74	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Şişine şişine	1	37	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Şuraya buraya	1	24	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Temiz temiz	1	81	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Utangaç utangaç	1	21	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Üst üste	2	27-66	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Üstüne üstüne	1	27	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Yağmur yaş	1	22	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Yalım yalım	1	78	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Yan yana	1	56	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Yiyip içmek	1	92	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Yüz yüze	1	40	Durum eki alarak oluşan ikilemeler

Aşağıda "Gülümseyen Sokak" isimli hikâyede yer alan ikilemelere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Martı gark gurk sesler çıkardı boğazından." (GS, s. 49)

"Herkesle göz göze gelmeye özen göstererek konuştu." (GS, s. 9)

"Böyle birinin sokak resimletmesi, çocukları toplayıp duvarları resimlerle doldurması neyin nesiydi?" (GS, s. 7)

"Rehber başını sağa sola oynattı şaşkınlık belirtisiyle." (GS, s. 10)

"Yüreğim yalım yalım yandı durdu!" (GS, s. 78)

4.1.5.4. Gülümseyen Sokak İsimli Hikâyede Terimler

"Gülümseyen Sokak" isimli hikâyede toplamda 272 tane terim tespit edilmiştir. Hikâyede yer alan terimlerin tekrar sayısı ve ilgili olduğu alanlar aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 40. "Gülümseyen Sokak" İsimli Hikâyede Terimler

Terimler	Tekrar Sayısı	İlgili Olduğu Alan
Açıklama	1	Yazın Terimleri
Adak	1	Halkbilim Terimleri
Ağırlık	8	Fizik Terimleri
Ağıt	1	Yazın Terimleri
Akıl	1	Ruhbilim Terimleri
Akşam	7	Gökbilim Terimleri
Alay	4	Tarih Terimleri
Albay	2	Askerlik Terimleri
Alın	3	Biyoloji Terimleri
Altın	1	Kimya Terimleri
Amaç	5	Eğitim Terimleri
Arazi	1	Coğrafya Terimleri
Arı	1	Biyoloji Terimleri
Arsa	1	Türe Terimleri
Ateş	2	Kimya Terimleri
Avurt	1	Biyoloji Terimleri
Ay	1	Gökbilim Terimleri
Ayak	3	Biyoloji Terimleri
Bağlama	1	Yazın Terimleri
Balık	3	Biyoloji Terimleri
Bardak	9	Kimya Terimleri
Barış	3	Tarih Terimleri
Başak	2	Biyoloji Terimleri
Başarı	2	Yöntembilim Terimleri
Bayır	3	Coğrafya Terimleri
Beceri	2	Yöntembilim Terimleri
Beden	3	Felsefe Terimleri
Beğeni	2	Felsefe Terimleri
Bencil	5	Ruhbilim Terimleri
Bilgi	1	Felsefe Terimleri
Bilinç	2	Ruhbilim Terimleri
Bitki	1	Biyoloji Terimleri
Boğaz	8	Biyoloji Terimleri

Boya	3	Kimya Terimleri
Boynuz	2	Biyoloji Terimleri
Briket	1	Kimya Terimleri
Buğday	1	Biyoloji Terimleri
Buhar	3	Kimya Terimleri
Bulut	3	Coğrafya Terimleri
Burun	4	Biyoloji Terimleri
Bülbül	6	Biyoloji Terimleri
Cam	1	Kimya Terimleri
Can	10	Halkbilim Terimleri
Ceza	4	Türe Terimleri
Cilt	18	Kitaplıkbilim Terimleri
Civciv	7	Biyoloji Terimleri
Coşku	4	Ruhbilim Terimleri
Cüce	1	Veteriner Hekimliği Terimleri
Çağ	1	Tarih Terimleri
Çarşı	5	Kentbilim Terimleri
Çay	2	Biyoloji Terimleri
Çayır	1	Coğrafya Terimleri
Çekimserlik	10	Ruhbilim Terimleri
Çember	10	Matematik Terimleri
Çene	13	Biyoloji Terimleri
Çevre	1	Halkbilim Terimleri
Çınar	1	Biyoloji Terimleri
Çiçek	10	Biyoloji Terimleri
Çil	1	Kimya Terimleri
Çilek	1	Biyoloji Terimleri
Çimen	1	Biyoloji Terimleri
Çizgi	1	Matematik Terimleri
Çocuk	24	Biyoloji Terimleri
Çöl	8	Coğrafya Terimleri
Dağ	10	Coğrafya Terimleri
Dakika	11	Matematik Terimleri
Damla	3	Kimya Terimleri
Davranış	6	Ruhbilim Terimleri
Davul	3	Müzik Terimleri
Denetim	2	Kimya Terimleri
Deniz	4	Coğrafya Terimleri
Ders	6	Eğitim Terimleri
Dil	1	Biyoloji Terimleri
Diş	2	Biyoloji Terimleri
Diz	1	Biyoloji Terimleri
Doğa	1	Halkbilim Terimleri
Doktor	4	Tıp Terimleri
Dudak	3	Biyoloji Terimleri

Duygu	2	Felsefe Terimleri
Dükkân	3	İktisat Terimleri
Dünya	8	Felsefe Terimleri
Düşünce	5	Felsefe Terimleri
Eğik	8	Matematik Terimleri
Ekip	2	Kimya Terimleri
El	1	Biyoloji Terimleri
Emekli	3	Tecim, Maliye, Sayışmanlık ve Güvence Terimleri
Enerji	8	Kimya Terimleri
Ense	1	Biyoloji Terimleri
Enstitü	6	Eğitim Terimleri
Erik	4	Biyoloji Terimleri
Erkek	1	Biyoloji Terimleri
Eşek	3	Biyoloji Terimleri
Et	1	Eğitim Terimleri
Etkileyici	3	Ruhbilim Terimleri
Ev	2	Kentbilim Terimleri
Ezgi	1	Müzik Terimleri
Fakülte	1	Eğitim Terimleri
Fırça	4	Gösterim Sanatları Terimleri
Fırın	7	Metalbilim İşlem Terimleri
Gece	19	Gökbilim Terimleri
Gerçek	2	Felsefe Terimleri
Gezegen	1	Gökbilim Terimleri
Gitar	8	Müzik Terimleri
Gökkuşağı	6	Gökbilim Terimleri
Gökyüzü	8	Gökbilim Terimleri
Gölge	8	Gökbilim Terimleri
Görev	2	Felsefe Terimleri
Göz	6	Biyoloji Terimleri
Gözlem	1	Eğitim Terimleri
Gözyaşı	7	Biyoloji Terimleri
Gün	1	Gökbilim Terimleri
Güneş	5	Gökbilim Terimleri
Güney	1	Gökbilim Terimleri
Gürültü	1	Fizik Terimleri
Güzel	11	Felsefe Terimleri
Hacivat	1	Gösterim Sanatları Terimleri
Hafta	1	Gökbilim Terimleri
Hak	4	Türe Terimleri
Harcama	2	Tecim, Maliye, Sayışmanlık ve Güvence Terimleri
Harf	3	Gramer Terimleri
Hastalık	13	Tıp Terimleri

Hava	12	Gökbilim Terimleri
Hız	5	Fizik Terimleri
Horoz	10	Biyoloji Terimleri
Işık	18	Fizik Terimleri
İbik	1	Biyoloji Terimleri
İmece	21	Kentbilim Terimleri
İnsan	12	Felsefe Terimleri
İş	1	İktisat Terimleri
İşçi	4	İktisat Terimleri
İşsiz	1	İktisat Terimleri
Kalp	1	Biyoloji Terimleri
Kanarya	10	Biyoloji Terimleri
Kanat	1	Biyoloji Terimleri
Karagöz	1	Gösterim Sanatları Terimleri
Karanlık	1	Gökbilim Terimleri
Karınca	3	Biyoloji Terimleri
Karikatür	4	Güzel Sanatlar Terimleri
Kavak	3	Biyoloji Terimleri
Kaz	8	Biyoloji Terimleri
Keder	4	Kimya Terimleri
Kedi	3	Biyoloji Terimleri
Kelebek	1	Biyoloji Terimleri
Kemik	6	Biyoloji Terimleri
Keser	1	Ağaçişleri Terimleri
Kıl	1	Biyoloji Terimleri
Kırmızı	5	Güzel Sanatlar Terimleri
Kıtlık	2	İktisat Terimleri
Kiraz	1	Biyoloji Terimleri
Kişi	4	Felsefe Terimleri
Kitap	2	Kitaplıkbilim Terimleri
Kol	1	Biyoloji Terimleri
Komutan	3	Askerlik Terimleri
Konu	1	Eğitim Terimleri
Konuşma	1	Yazın Terimleri
Korku	6	Ruhbilim Terimleri
Koro	1	Gösterim Sanatları Terimleri
Koşu	1	Atletizm Terimleri
Kötü	4	Felsefe Terimleri
Köy	4	Kentbilim Terimleri
Kulak	1	Biyoloji Terimleri
Kuş	18	Biyoloji Terimleri
Kuşku	1	Ruhbilim Terimleri
Kuzey	9	Gökbilim Terimleri
Kürek	1	Zanaat Terimleri
Lamba	5	Aydınlatma Terimleri

Leke	3	Veteriner Hekimliği Terimleri
Makine	3	Fizik Terimleri
Malzeme	1	Mantık Terimleri
Martı	4	Biyoloji Terimleri
Melek	10	Din Bilimi Terimleri
Mermer	4	Coğrafya Terimleri
Meyve	5	Biyoloji Terimleri
Mısır	1	Biyoloji Terimleri
Mimar	18	Güzel Sanatlar Terimleri
Mimarlık	4	Güzel Sanatlar Terimleri
Naylon	1	Kimya Terimleri
Oda	3	Kentbilim Terimleri
Ok	2	Halkbilim Terimleri
Okul	3	Eğitim Terimleri
Omuz	1	Biyoloji Terimleri
Onur	1	Ruhbilim Terimleri
Orman	1	Coğrafya Terimleri
Ot	8	Biyoloji Terimleri
Oyun	1	Halkbilim Terimleri
Öfke	9	Ruhbilim Terimleri
Öğle	6	Gökbilim Terimleri
Öğrenci	7	Eğitim Terimleri
Öğretmen	5	Eğitim Terimleri
Örnek	11	Eğitim Terimleri
Öykü	4	Yazın Terimleri
Plastik	3	Kimya Terimleri
Papatya	8	Biyoloji Terimleri
Para	4	Tecim, Maliye, Sayışmanlık ve Güvence Terimleri
Parmak	6	Biyoloji Terimleri
Pastırma	14	Veteriner Hekimliği Terimleri
Pirzola	1	Veteriner Hekimliği Terimleri
Raf	1	Ağaçişleri Terimleri
Renk	5	Kimya Terimleri
Resim	23	Güzel Sanatlar Terimleri
Ressam	16	Güzel Sanatlar Terimleri
Rüzgâr	3	Coğrafya Terimleri
Saat	7	Gökbilim Terimleri
Sabah	4	Gökbilim Terimleri
Saç	9	Biyoloji Terimleri
Saniye	5	Gökbilim Terimleri
Savaş	3	Tarih Terimleri
Semer	5	Zanaat Terimleri
Serçe	6	Biyoloji Terimleri
Serüven	1	Halkbilim Terimleri

Ses	4	Fizik Terimleri
Sevgi	1	Felsefe Terimleri
Sınıf	5	Eğitim Terimleri
Sırt	1	Biyoloji Terimleri
Sincap	1	Biyoloji Terimleri
Sinir	2	Biyoloji Terimleri
Sis	4	Coğrafya Terimleri
Soru	2	Eğitim Terimleri
Soy	3	Halkbilim Terimleri
Söz	2	Yazın Terimleri Sözlüğü
Sözcük	7	Yazın Terimleri
Su	1	Kimya Terimleri
Susuz	1	Kimya Terimleri
Sürü	12	Veteriner Hekimliği
Şair	1	Edebiyat ve Söz Sanatı Terimleri
Şaka	1	Yazın Terimleri
Şarkı	7	Edebiyat ve Söz Sanatı Terimleri
Şenlik	2	Halkbilim Terimleri
Şiir	2	Edebiyat ve Söz Sanatı Terimleri
Tablo	4	Güzel Sanatlar Terimleri
Tapu	2	Kentbilim Terimleri
Tarla	4	Coğrafya Terimleri
Tavuk	4	Biyoloji Terimleri
Tecim	7	Tecim, Maliye, Sayışmanlık ve Güvence Terimleri
Tel	1	Fizik Terimleri
Tepe	5	Coğrafya Terimleri
Topluluk	1	Halkbilim Terimleri
Toprak	1	Coğrafya Terimleri
Toynak	1	Biyoloji Terimleri
Türkü	1	Yazın Terimleri
Tüy	5	Biyoloji Terimleri
Usta	6	Tecim, Maliye, Sayışmanlık ve Güvence Terimleri
Uydu	4	Gökbilim Terimleri
Uyku	1	Ruhbilim Terimleri
Ülke	1	Coğrafya Terimleri
Üretkenlik	3	Uygulayım Terimleri
Ürün	2	Tarım Terimleri
Varlık	1	Felsefe Terimleri
Verim	1	Tarım Terimleri
Yağmur	2	Coğrafya Terimleri
Yalnız	1	Ruhbilim Terimleri
Yanak	1	Biyoloji Terimleri
Yapıt	2	Yapıt Hakları Terimleri

Yaprak	3	Biyoloji Terimleri
Yaş	1	Biyoloji Terimleri
Yaşam	3	Felsefe Terimleri
Yaşlı	2	Kimya Terimleri
Yavru	7	Biyoloji Terimleri
Yaya	3	Kentbilim Terimleri
Yaz	1	Gökbilim Terimleri
Yazar	2	Edebiyat ve Söz Sanatı Terimleri
Yazı	5	Dilbilim Terimleri
Yem	4	Veteriner Hekimliği Terimleri
Yenidünya	5	Biyoloji Terimleri
Yeryüzü	3	Coğrafya Terimleri
Yetişkin	3	Ruhbilim Terimleri
Yıldız	19	Gökbilim Terimleri
Yonca	1	Biyoloji Terimleri
Yöntem	3	Eğitim Terimleri
Yuva	4	Zooloji Terimleri
Yüz	2	Biyoloji Terimleri
Zaman	3	Felsefe Terimleri

Aşağıda "Gülümseyen Sokak" isimli hikâyede yer alan terimlere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Mimar Cengiz Bey'le yazar arkadaşı Mehmet Sönmez de oradaydı." (GS, s. 11)

"Mutlu toprak verimli, üretken olur." (GS, s. 29)

"Yalnızlık duyumsadı birden." (GS, s. 72)

"Kadınlı erkekli yetişkinler grubu işe girişti." (GS, s. 85)

"Dünyadan bakınca nokta gibi görünen o yıldızların bunca kocaman olacaklarını usuna getiremezdi yıllarca düşünse…" (GS, s. 58)

4.1.5.5. Gülümseyen Sokak İsimli Hikâyede Kalıp Sözler

"Gülümseyen Sokak" isimli hikâyede toplamda 87 tane kalıp söz tespit edilmiştir. Hikâyede yer alan kalıp sözlerin tekrar sayısı ve ilgili olduğu bağlamlar aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 41. "Gülümseyen Sokak" İsimli Hikâyede Kalıp Sözler

İlişki Sözleri	Tekrar Sayısı	İlgili Olduğu Alan

Ah keşke	1	İyi dilekler, dualar
Ah ne iyi	1	İyi dilekler, dualar
Allah aşkına	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Allah korusun	2	İyi dilekler, dualar
Amaaan istemem	1	Reddetmeler, bıkkınlık, çaresizlik
Aman	1	Uyarılar, korkutmalar, sinirlenmeler, üzülmeler
Aman efendim	1	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Aman evladım	1	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Aman ne güzel	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Aman ne hoş	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Aman ne iyi	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Aman olsun	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Anlaştık mı?	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Ay ne güzel	1	İyi dilekler, dualar
Ay o da ne?	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Bağışlayınız efendim	1	Rica etmeler
Bak hele	1	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Bakın	1	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Bir dakika lütfen	1	Rica etmeler
Bir dakika!	1	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Bu kadar da olmaz ki	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Buyurun	3	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Buyur	3	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Canım	1	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Çok şükürler olsun	1	İyi dilekler, dualar
Daha neler neler	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Değil mi?	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Demek öyle ki	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Dilerim	1	Temenniler
Doğrusu	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Elbette	3	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Ellerine sağlık	1	İyi dilekler, dualar
Eyvah eyvah	1	Uyarılar, korkutmalar, sinirlenmeler, üzülmeler
Güle güle	1	Vedalaşmalar, özlemler
Güle güle otur	1	İyi dilekler, dualar
Haklısın	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler

Haklıyım ya	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Hay hay	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Hay yaşa hay var ol	1	İyi dilekler, dualar
Haydi	2	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Haydi bakalım	1	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Haydi, gözün aydın	1	İyi dilekler, dualar
Hayrola?	1	Soru sorup cevap isteyenler
Hemen hemen	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Hiiiç	1	Reddetmeler, bıkkınlık, çaresizlik
Hoş bulduk	1	Selamlaşma bildirenler
Hoş geldiniz	1	Selamlaşma bildirenler
Hoşça kalınız	1	Selamlaşma bildirenler
İlahi	2	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
İnan olsun ki	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
İnanmaz olur muyum?	2	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
İyi etmişsin	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
İyi ettin	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
İyi geceler	1	İyi dilekler, dualar
İyi ki	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
İyi olmaz mı?	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
İyi olur	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
İyi öyleyse	2	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
İyi seyirler	1	İyi dilekler, dualar
Lütfen	2	Rica etmeler
Merhaba	2	Selamlaşma bildirenler
Ne dersin?	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Ne güzel!	2	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Ne hoş	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Ne iyi	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Ne iyi düşünmüşsün	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Ne söylerim	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Ne yazık	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri

Neye yarar	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Neyin nesiydi?	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Niçin olmasın	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Öyle mi?	3	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Öyleyse	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Peki efendim	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Peki nasıl?	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Peki	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Rica ederim	1	Rica etmeler
Sayın	1	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Sevgili	1	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Şükürler olsun	1	İyi dilekler, dualar
Teşekkür ederim	1	Şükür, minnet ve teşekkür etmeler
Teşekkür ediyorum	1	Şükür, minnet ve teşekkür etmeler
Tünaydın	1	Selamlaşma bildirenler
Var mısın?	2	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Var ol	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Yalan mı?	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Yapmayın Allahınızı severseniz	1	Uyarılar, korkutmalar, sinirlenmeler, üzülmeler

Aşağıda "Gülümseyen Sokak" isimli hikâyede yer alan kalıp sözlere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Sevgili arkadaşlar!" (GS, s. 5)

"Bu güzel işi kim düşündü Allah aşkına?" (GS, s. 15)

"İnanmaz olur muyum hiç?" (GS, s. 22)

"Size iyi geceler, iyi seyirler dilerim." (GS, s. 31)

"Hayrola?" dedi arkadaşı." (GS, s. 32)

"Var ol ustacığım!" (GS, s. 36)

"Lütfen Selime Hanım, lütfen!" (GS, s. 41)

"Hoşça kalınız! dediler." (GS, s. 89)

“Sayın hanımlar, beyler!” (GS, s. 93)

“Tünaydın pisi arkadaş!” (GS, s. 66)

“Otur içinde güle güle.” (GS, s. 64)

4.1.5.6. Gülümseyen Sokak İsimli Hikâyede Yabancı Sözcükler

“Gülümseyen Sokak” isimli hikâyede toplamda 181 tane yabancı kökenli sözcük tespit edilmiştir. Yabancı kökenli sözcüklerin tekrar sayısı ve ait olduğu dile ilişkin bulgular aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 42. “Gülümseyen Sokak” İsimli Hikâyede Yabancı Sözcükler

Yabancı Sözcük	Tekrar Sayısı	Ait Olduğu Dil
Adam	2	Arapça
Afiş	3	Fransızca
Akıl	1	Arapça
Ama	1	Arapça
Ambar	1	Farsça
Arazi	1	Arapça
Arsa	1	Arapça
Ateş	2	Farsça
Avaz	1	Farsça
Ayıp	1	Arapça
Azar	1	Farsça
Badana	1	Fransızca
Bahçe	1	Farsça
Balkon	3	Fransızca
Beden	1	Arapça
Belki	2	Farsça
Beyaz	7	Arapça
Biblo	22	Fransızca
Bina	2	Arapça
Briket	1	Fransızca
Buhar	1	Arapça
Büro	4	Fransızca
Cadde	3	Arapça
Ceza	4	Arapça
Cilt	18	Arapça
Cin	5	Arapça
Cömert	4	Farsça
Çabuk	1	Farsça

Çarşı	1	Farsça
Çember	10	Farsça
Çevik	2	Farsça
Çöp	1	Farsça
Çuval	3	Farsça
Çünkü	2	Farsça
Dakika	2	Arapça
Davul	3	Arapça
Defter	2	Arapça
Ders	6	Arapça
Dev	1	Farsça
Dikkat	1	Arapça
Diyar	2	Arapça
Doktor	4	Fransızca
Dost	2	Farsça
Duvar	7	Farsça
Dükkân	3	Arapça
Dünya	5	Arapça
Eğer	1	Farsça
Ekip	9	Fransızca
Enerji	2	Fransızca
Enstitü	6	Fransızca
Entari	5	Arapça
Esmer	1	Arapça
Evlat	1	Arapça
Fakat	1	Arapça
Fakülte	5	Fransızca
Falan	11	Arapça
Fazla	1	Arapça
Fırça	4	Rumca
Fırın	7	Rumca
Galeri	1	Fransızca
Galiba	1	Arapça
Gitar	8	Fransızca
Gri	4	Fransızca
Grup	4	Fransızca
Gurbet	6	Arapça
Hafif	1	Arapça
Hafta	3	Farsça
Hak	4	Arapça
Halk	1	Arapça
Harf	3	Arapça
Harman	5	Farsça
Hasta	1	Farsça

Hava	1	Arapça
Hayran	6	Arapça
Hem	3	Farsça
Hemen	7	Farsça
Her	3	Farsça
Her şey	1	Farsça + Arapça
Heves	2	Arapça
Hiç	3	Farsça
Hor	6	Farsça
Horoz	10	Farsça
Hoş	3	Farsça
İhtiyar	2	Arapça
İkram	1	Arapça
İnsan	12	Arapça
İstasyon	3	Fransızca
İştah	2	Arapça
Kafes	5	Arapça
Kâğıt	4	Farsça
Kâh	7	Farsça
Kahkaha	5	Arapça
Kalem	9	Arapça
Kalp	5	Arapça
Kamp	5	Fransızca
Karikatür	4	Fransızca
Kavga	1	Arapça
Keder	4	Arapça
Kırmızı	5	Arapça
Kilim	3	Farsça
Kitap	3	Arapça
Koro	1	İtalyanca
Köy	4	Farsça
Kupa	5	Rumca
Leke	7	Farsça
Lokomotif	2	Fransızca
Lütfen	1	Arapça
Makine	1	İtalyanca
Malzeme	3	Arapça
Mangal	5	Arapça
Mark	1	Almanca
Mavi	3	Arapça
Melek	10	Arapça
Memleket	1	Arapça
Memnun	6	Arapça
Memur	1	Arapça

Mendil	1	Arapça
Merak	3	Arapça
Mermer	4	Arapça
Meşgul	1	Arapça
Meyve	5	Farsça
Mıntıka	1	Arapça
Milyon	1	Fransızca
Mimar	18	Arapça
Naylon	1	Fransızca
Neşe	3	Arapça
Nisan	1	Arapça
Nokta	1	Arapça
Onur	1	Fransızca
Para	4	Farsça
Pencere	2	Farsça
Pide	6	Rumca
Pirzola	1	İtalyanca
Plastik	1	Fransızca
Polis	5	Fransızca
Raf	1	Arapça
Rahat	3	Arapça
Rahmet	1	Arapça
Rehber	4	Farsça
Renk	5	Farsça
Resim	23	Arapça
Ressam	16	Arapça
Rüzgâr	3	Farsça
Saat	7	Arapça
Sabah	4	Arapça
Sahip	1	Arapça
Sandalye	1	Arapça
Sandık	4	Arapça
Saniye	5	Arapça
Sayfa	1	Arapça
Semer	5	Rumca
Semt	4	Arapça
Serüven	1	Farsça
Sınıf	4	Arapça
Silah	1	Arapça
Siyah	3	Farsça
Sokak	12	Arapça
Stadyum	1	Latince
Staj	3	Fransızca
Şair	5	Arapça

Şarkı	7	Arapça
Şey	5	Arapça
Şiir	2	Arapça
Şölen	1	Moğolca
Şubat	1	Arapça
Şükür	6	Arapça
Tehlike	1	Arapça
Telaş	1	Arapça
Tesviye	1	Arapça
Teşekkür	1	Arapça
Tohum	1	Farsça
Trafik	1	Fransızca
Tren	24	Fransızca
Usta	6	Farsça
Vagon	2	Fransızca
Vitrin	8	Fransızca
Zahmet	1	Arapça
Zaman	4	Arapça
Zevk	1	Arapça
Ziyaret	1	Arapça
Zurna	3	Farsça

Aşağıda "Gülümseyen Sokak" isimli hikâyede yer alan yabancı sözcüklere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Biblolar, oyuncaklar sertlikten kurtulacak." (GS, s. 59)

"Cin bakışlı, çevik devinimli yumuşacık tüylü üç yavru armağan etmeliydin bana." (GS, s. 67)

"Şimdi niçin insansızdı bu istasyon?" (GS, s. 72)

"Kafesinin kâğıdını değiştiririm." (GS, s. 50)

"Yaşlı kadın insan çemberinin ortasında kalmıştı." (GS, s. 41)

"Sokağın caddeye açıldığı yerdeki son binanın önüne değin yürümüştü." (GS, s. 43)

"Dilerim belediye tapusunu da verir eline." (GS, s. 64)

4.1.5.7. Gülümseyen Sokak İsimli Hikâyede Doldurma Sözler

"Gülümseyen Sokak" isimli hikâyede toplamda 16 tane doldurma söz tespit edilmiştir. Hikâyede yer alan doldurma sözlerin tekrar sayısı ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 43. "Gülümseyen Sokak" İsimli Hikâyede Doldurma Sözler

Doldurma Sözler	Tekrar Sayısı	Sayfa Sayısı
A	1	66
Ah	12	17-20-40-41-45-46-49-50-55-58-64-78
Ah ah	6	26-40-42-45-46-72
Ay	2	55-72
Ciğğuuuut!	2	56-59
Gurk gurk	4	49-50-51-67
Güm be de güm	2	62
Haaa	1	52
Hah hah haaa	1	75
Hey	1	67
Hay hay	1	85
Hıh	1	50
Oh! Oh! Oh!	2	26-69
Uy	1	61
Vay	1	63
Yooo!	2	84

Aşağıda "Gülümseyen Sokak" isimli hikâyede yer alan doldurma sözlere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Oh! Oh! Oh!" Bu sokak nasıl değişmiş, nasıl da güzelleşmiş böyle!" (GS, s. 26)

"Ay ne güzel!" (GS, s. 55)

"Ah Cengiz Bey oğlum, ah!" (GS, s. 46)

"Hız sesi duydu:

"Ciğğuuuut!" (GS, s. 59)

"Yooo! Bu olmaz işte." (GS, s. 84)

4.1.5.8. Gülümseyen Sokak İsimli Hikâyede Anadolu Ağızları

"Gülümseyen Sokak" isimli hikâyede 7 tane ağız özelliği gösteren sözcük kullanılmıştır. Bu sözcüklerin hangi anlamda kullanıldıkları, tekrar sayısı ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 44. "Gülümseyen Sokak" İsimli Hikâyede Anadolu Ağızları

Anadolu Ağızları	Anlamı	Tekrar Sayısı	Sayfa Sayısı
Bol bolamaç	Bol bol	1	47
Darı	Mısır	1	70
Dinelmek	Dikilmek, durup beklemek, ayakta durmak	1	33
Gücük	Şubat ayı	1	63
Mutlanmak	Mutlu olmak	11	8-29-49-50-59-62
Seğirtme	Hızlı adımlarla yürüme, acele etme	3	72-74-75
Yitik	Kayıp	2	26-72

Aşağıda "Gülümseyen Sokak" isimli hikâyede yer alan Anadolu ağızlarına yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Bihrat Bey boya malzemelerinin yanında dinelerek çalışmaları izliyordu." (GS, s. 33)

"Bakılınca; temizliğe, güzelliğe ulaştırılınca sokaklar mutlanır." (GS, s. 8)

"Müge de seğirtme hızını çoğalttı." (GS, s. 72)

"Niçin gücük ayında (şubat ayı demek istiyordu) dışarıda kalmış gibi el ovuşturuyorsun?" (GS, s. 63)

" Her şey bol bolamaçtı." (GS, s. 47)

4.1.6. Herodot Dede İsimli Hikâyenin Söz Varlığına İlişkin Bulgular

"Herodot Dede" isimli hikâyede 1 tane atasözü, 247 tane deyim, 59 tane ikileme, 43 tane kalıp söz, 354 tane yabancı sözcük, 12 tane doldurma söz, 449 tane terim, 6 tane Anadolu ağzı, 1 tane kalıplaşmış söz olmak üzere toplam 1172 tane söz varlığı unsuru tespit edilmiştir. Söz varlığı unsurları incelenerek tablo haline getirilmiştir.

4.1.6.1. Herodot Dede İsimli Hikâyede Atasözleri

"Herodot Dede" isimli hikâyede 1 tane atasözü tespit edilmiştir. Hikâyede yer alan atasözünün tekrar sayısı ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 45. "Herodot Dede" İsimli Hikâyede Atasözleri

Atasözleri	Tekrar Sayısı	Sayfa Sayısı

Kızı bildiğine bırakırsan ya davulcuya ya zurnacıya	1	34

Aşağıda "Herodot Dede" isimli hikâyede yer alan atasözüne yönelik tanıklı ifadeye yer verilmiştir:

"Ne demişler? "Kızını kendi bildiğine bırakırsan, ya davulcuyla evlenir, ya da zurnacıyla" demişler." (HD, s. 34)

4.1.6.2. Herodot Dede İsimli Hikâyede Deyimler

"Herodot Dede" isimli hikâyede toplamda 247 tane deyim tespit edilmiştir. Bu deyimler içinde hem yargı bildirenler hem de söz öbeği biçiminde kurulanlar mevcuttur. Hikâyede yer alan deyimlerin tekrar sayısı ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 46. "Herodot Dede" İsimli Hikâyede Deyimler

Deyimler	**Tekrar Sayısı**	**Sayfa Sayısı**
Acı çekmek	1	74
Acı gelmek	1	10
Acı vermek	1	108
Acısına dayanamamak	1	20
Açığa çıkarmak	1	113
Açlık çekmek	1	20
Adak adamak	1	92
Adı çıkmak	1	113
Adım adım gezmek	1	34
Adını ağzına almamak	1	79
Ağır basmak	1	75
Ağzına gem vurmak	1	20
Ah çekmek	1	50
Akıl almamak	1	15
Akıl danışmak	3	15-16-56
Akıl vermek	2	16-37
Akla gelmek	1	38
Aklında tutmak	1	104
Aklını oynatmak	1	38
Aldırış etmemek	2	75-105
Ant içmek	7	23-24-25-41-67-86-92
Arası açılmak	2	11-17
Ateş vermek	1	50

Ateş yakmak	2	89-101
Ateşe vermek	4	47-48-67-114
Ayaklar altına almak	1	37
Aykırı düşmek	1	70
Balık kavağa çıkınca	1	105
Baş başa kalmak	1	63
Baş başa vermek	1	122
Baş eğmek	1	86
Başa çıkamamak	2	45-58
Başa çıkmak	1	123
Başa geçmek	1	28
Başa gelmek	2	26-33
Başı derde girmek	1	36
Başı kazan gibi olmak	1	37
Başına … gelmek	1	45
Başına geçmek	4	16-17-22-78
Başına gelmek	2	43-74
Başsağlığı dilemek	1	9
Bilincine varmak	1	37
Bir araya gelmek	2	47-119
Birlik olmak	1	28
Boy ölçüşmek	2	46-73
Boyu posu devrilsin	1	35
Boyun eğmek	1	121
Can atmak	1	40
Can vermek	3	14-45-67
Canı sıkılmak	2	105-106
Canına kıymak	1	26
Canına yetmek	1	105
Canını bağışlamak	1	21
Canını sıkmak	1	21
Cezaya çarptırmak	3	11-59-106
Çaba göstermek	1	68
Çekip gitmek	1	122
Ceza vermek	1	55
Darbe indirmek	2	49-74
Darmadağın etmek	2	48-112
Deliye dönmek	2	38-120
Derisini yüzmek	2	88
Ders almak	2	39-51
Ders vermek	1	24
Dert etmek	1	18
Dili çözülmek	1	50
Dillere destan olmak	3	34-44-68

Düğüm çözmek	1	122
Dünyaya gelmek	1	24
Düzen kurmak	1	99
El emeği göz nuru	1	47
El sürmek	1	121
El sürmemek	3	91-101
Elde etmek	8	28-48-56-69-82-98-112
Ele almak	2	73-78
Ele geçirmek	2	25-121
Elinden almak	4	8-13-58-110
Eline geçmek	4	66-67-110
Elini kana bulamak	1	60
Eyleme geçmek	2	26-66
Fotoğraf çekmek	1	38
Geç kalmak	2	26-72
Geri çekilmek	4	18-101-119
Geri kalmamak	3	48-49-79
Geri vermek	3	53-70-80
Gönül almak	2	80-84
Göz dikmek	1	104
Göz göre göre	2	37
Gözden yitirmek	3	77-103-120
Gözü doymak	1	68
Gözü olmak	1	104
Gözünün içine baka baka	1	63
Gözünün önüne getirmek	1	77
Gücüne gitmek	1	30
Gücü yetmek	1	81
Güçlük çekmek	1	89
Gün görmek	1	74
Güneş almak	1	19
Gününü göstermek	1	37
Güven duymak	1	62
Güvence vermek	2	41-86
Haber almak	2	9-104
Haber göndermek	1	25
Hak kazanmak	2	85-112
Haklı çıkmak	1	25
Hallaç pamuğu gibi atmak	1	67
Harekete geçmek	6	26-48-66-104-107-108
Hasta etmek	1	88
Hatırını saymak	1	36
Hayranlık duymak	1	42
Herhangi bir şey pahasına	1	49

Hesap etmek	1	11
Hevesine düşmek	1	15
Hizmet etmek	1	107
Hoşa gitmek	1	58
Hoşuna gitmek	1	44
İçi rahatlamak	1	41
İçi yanmak	1	9
İnim inim inlemek	1	79
İş işten geçmek	2	62-72
İşe koyulmak	2	62-84
İşe yaramak	1	119
İşi bitmek	1	114
İşi tatlıya bağlamak	1	84
İşine yaramak	1	11
İyi olmak	2	21-56
İzin almak	1	18
Kan ağlamak	1	67
Kan dökmek	2	108-121
Kan vermek	1	75
Karar vermek	2	19-72
Karara bağlamak	1	72
Karara varmak	1	72
Karın doyurmak	1	35
Karşı çıkmak	4	13-38-45-125
Karşı gelmek	1	63
Karşı karşıya gelmek	2	18-49
Karşı koymak	3	56-117-120
Kavga çıkarmak	1	38
Kendini tutamamak	4	9-11-84
Kıl payı kurtulmak	1	16
Kılıçtan geçirmek	1	58
Kız vermek	1	37
Kira vermek	1	36
Kiraya vermek	1	9
Korku salmak	1	19
Korkuya kapılmak	3	24-63
Kötülük yapmak	1	28
Kulak vermek	1	102
Kuşku duymak	1	47
Kuşkuya kapılmak	1	24
Kuyruk oluşmak	1	85
Kül olmak	1	67
Lime lime etmek	1	98
Meraka düşmek	1	116

Ne yapıp yapıp	1	84
Neden olmak	4	16-75-121
Nefes almak	1	62
Nişan almak	2	15-16
Not etmek	1	95
Onuruna… vermek	2	64
Oyuna gelmek	1	109
Öç almak	4	65-108-120
Öfke duymak	1	58
Öfke küpüne çevirmek	1	14
Öfkeye kapılmak	1	21
Ölçülü olmak	1	15
Önüne geçmek	1	71
Örnek olmak	1	56
Örnek vermek	1	56
Özen göstermek	1	120
Paniğe kapılmak	1	19
Pay düşmek	1	110
Peşine düşmek	1	111
Sağ kalmak	2	83-109
Selam vermek	1	36
Seyre çıkmak	1	39
Sıkıntı çekmek	2	77-109
Sıkıntıya düşmek	1	109
Solda sıfır kalmak	1	38
Son nefesini vermek	1	24
Sonuç almak	2	48
Son vermek	1	28
Sona ermek	4	31-64-89
Sorguya çekmek	1	84
Söküp atmak	1	46
Söz almak	2	28-40
Söz etmek	16	16-17-18-33-42-50-54-56-70-81-83-92-94-103-104-105
Söz tutmak	3	75-122-123
Söz vermek	4	80-107-114
Sözünü kesmek	2	33-104
Su basmak	1	87
Surat etmek	1	37
Sünnet etmek	1	89
Şırınga etmek	2	90-91
Şimşek çakmak	1	30
Tahta geçmek	1	44
Tarihe geçmek	3	10-12-30

Taş taş üstünde bırakmamak	1	68
Tel çekmek	1	125
Telefon etmek	2	37
Ter dökmek	1	77
Tıraş etmek	6	18-85-92-95-100
Tuzağa düşmek	1	83
Türkü söylemek	1	105
Tüyleri diken diken olmak	1	64
Tüyleri ürpermek	1	18
Usuna gelmek	2	25-60
Uykuya dalmak	1	43
Uzak kalmak	1	17
Ün yapmak	1	73
Üstün olmak	1	43
Yanılgıya düşmek	1	51
Yanına almak	1	67
Yanıp tutuşmak	5	29-46-49-65-83
Yanıt vermek	15	7-20-30-37-41-43-60-63-64-73-79-105-106-125
Yardımına koşmak	1	14
Yas sürmek	2	92-95
Yas tutmak	1	46
Yenilgiye düşmek	1	74
Yenilgiye uğramak	1	108
Yer değiştirmek	1	111
Yer etmek	1	60
Yerinden fırlamak	1	38
Yerine geçmek	2	112-115
Yerine gelmek	1	106
Yerine getirmek	4	16-17-59-60
Yerine koymak	1	61
Yerle bir etmek	2	109-120
Yok etmek	22	27-45-48-49-57-59-68-74-98-99-107-119-121-123
Yok olmak	8	16-21-24-103-107-109-110
Yol açmak	1	98
Yol almak	2	27-111
Yol vermek	1	86
Yola çıkmak	1	110
Yolcu etmek	1	41
Yolu düşmek	1	41
Yolunu bulmak	1	74
Yuva kurmak	1	69

Yüreği parçalanmak	1	9
Yüz yüze gelmek	5	42-44-111-117
Yüz yüze getirmek	1	123
Zamanı geçirmek	2	44-103
Zarar vermek	1	45
Zarara uğramak	1	92
Zincire vurmak	1	74
Zorunda kalmak	2	58-72

Aşağıda "Herodot Dede" isimli hikâyede yer alan deyimlere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Balık kavağa çıkınca" deyimini andırır. Balıklar kavağa çıkabilir mi?" (HD, s. 105)

"Ben de bana bu mutluluğu veren tanrılar onuruna bir akşam yemeği vereceğim." (HD, s. 64)

"Genç kızların, genç kadınların el emeği, göz nuru renk renk işlemelerini, giysilerini tepeler gibi yığdırttı." (HD, s. 47)

"Allah senin boyunu devirsin de akılsız başın topraklarda çürüsün e mi kız!" (HD, s. 35)

"Alışkın olmasalar bile yerde savaşmayı ölümleri pahasına sürdürdüler." (HD, s. 49)

"Kralın gözlerinin içine baka baka yanıt verdi:" (HD, s. 63)

4.1.6.3. Herodot Dede İsimli Hikâyede İkilemeler

"Herodot Dede" isimli hikâyede toplamda 59 tane ikileme tespit edilmiştir. Hikâyede yer alan ikilemelerin tekrar sayısı, oluşum şekilleri ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 47. "Herodot Dede" İsimli Hikâyede İkilemeler

İkilemeler	Tekrar Sayısı	Sayfa Sayısı	Oluşum Şekilleri
Adım adım	2	10-34	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Ağır ağır	1	103	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Baba oğul	1	103	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Babadan oğula	1	92	Durum eki alarak oluşan ikilemeler

Bağıra bağıra	1	39	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Baka baka	1	108	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Bar bar	1	36	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Baş başa	2	63-122	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Baştan aşağı	1	90	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Birer birer	1	67	Sayılardan oluşan ikilemeler
Bol bol	1	11	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Boy pos	2	34-35	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Böğüre böğüre	1	114	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Cayır cayır	1	67	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Çok çok	7	10-12-25-41-85-99-124	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Diken diken	1	64	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Doğrudan doğruya	1	23	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
El kol	1	34	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Geçip gitmek	1	123	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Geri geri	2	100	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Gezip görmek	1	97	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Gidip gelmek	1	7	Zıt anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Gir çık	1	20	Zıt anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Girmek çıkmak	2	28-81	Zıt anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Gizliden gizliye	1	21	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Göğüs göğüse	1	122	Durum eki alarak oluşan ikilemeler

Göre göre	2	37	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Günden güne	1	46	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Güzeller güzeli	1	8	Tamlama şeklinde oluşan ikilemeler
İçin için	1	58	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
İnim inim	2	67-79	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
İnip kalkmak	1	93	Zıt anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Kapı kapı	1	34	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Karı koca	1	69	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Karşı karşıya	4	18-49-109-122	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Kendi kendine	4	75-97-106-126	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Kendi kendini	1	28	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Lime lime	1	98	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Ne yap yap	2	25	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Ne yapıp yapıp	1	84	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Okuma yazma	1	86	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Olup biten	1	48	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Olursa olsun	1	43	Çekimli eylemden oluşan ikilemeler
Öbek öbek	3	18-94-98	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Peş peşe	1	100	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Pırıl pırıl	2	7-125	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Renk renk	1	47	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Sabah sabah	1	52	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Sevine sevine	1	76	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler

Sık sık	2	38-88	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Uçsuz bucaksız	1	21	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Yan yana	1	98	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Yanıp tutuşmak	5	29-46-49-65-83	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Yaşını başını	1	34	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Yavaş yavaş	2	100-123	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Yer yer	1	98	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Yüz yüze	6	42-44-111-117-123	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Zaman zaman	2	65-121	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Zehir zemberek	1	33	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler

Aşağıda "Herodot Dede" isimli hikâyede yer alan ikilemelere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Ne yapıp yapıp bu sahte kralı devireceklerdi." (HD, s. 25)

"İstanbul da ona bakan bir güzeller güzeli!.." (HD, s. 8)

"Topraklarını genişletmek, zenginliğine zenginlik katmak hırsıyla yanıp tutuşmaya başladı." (HD, s. 46)

"Karıncalar onu lime lime ederler." (HD, s. 98)

"Karşımda bar bar bağırdı utanmadan." (HD, s. 36)

4.1.6.4. Herodot Dede İsimli Hikâyede Terimler

"Herodot Dede" isimli hikâyede 449 tane terim tespit edilmiştir. Hikâyede yer alan terimlerin tekrar sayısı ve ilgili olduğu alanlar aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 48. "Herodot Dede" İsimli Hikâyede Terimler

Terimler	Tekrar Sayısı	İlgili Olduğu Alan
Acıma	1	Ruhbilim Terimleri
Acı	5	Ruhbilim Terimleri
Açık artırma	1	İktisat Terimleri
Ada	1	Coğrafya Terimleri
Adak	2	Halkbilim Terimleri
Ağaç	1	Biyoloji Terimleri
Ağırlık	1	Matematik Terimleri
Ağız	1	Coğrafya Terimleri
Ahır	2	Tarım Terimleri
Aile	2	Budunbilim Terimleri
Akbaba	1	Biyoloji Terimleri
Akıl	11	Ruhbilim Terimleri
Akşam	1	Gökbilim Terimleri
Alev	1	Kimya Terimleri
Alışkanlık	1	Felsefe Terimleri
Alışveriş	1	İktisat Terimleri
Allah	3	Din Bilimi Terimleri
Alt çene	1	Biyoloji Terimleri
Altın	10	Kimya Terimleri
Ambar	1	Tarım Terimleri
Anahtar	3	Zanaat Terimleri
Anason	1	Biyoloji Terimleri
Anıt	2	Güzel Sanatlar Terimleri
Arpa	3	Biyoloji Terimleri
Aslan	5	Biyoloji Terimleri
Asma	1	Biyoloji Terimleri
Aşık kemiği	1	Biyoloji Terimleri
At	3	Biyoloji Terimleri
Ateş	1	Kimya Terimleri
Atmaca	1	Biyoloji Terimleri
Avlu	1	Güzel Sanatlar Terimleri
Avurt	1	Biyoloji Terimleri
Ay	1	Gökbilim Terimleri
Ayak	1	Biyoloji Terimleri
Ayna	1	Fizik Terimleri
Bağırsak	1	Biyoloji Terimleri
Bal	1	Tarım Terimleri
Balık	1	Biyoloji Terimleri
Balta	1	Zanaat Terimleri
Barış	1	Tarih Terimleri
Baş	1	Biyoloji Terimleri
Başarı	1	Yöntembilim Terimleri

Başkent	1	Kentbilim Terimleri
Bataklık	1	Coğrafya Terimleri
Batı	1	Gökbilim Terimleri
Bebek	1	Kimya Terimleri
Beceri	1	Ruhbilim Terimleri
Belge	1	Yazın Terimleri
Bildiri	1	Yazın Terimleri
Bilgili	1	Halkbilim Terimleri
Bilim	1	Felsefe Terimleri
Birlik	1	Felsefe Terimleri
Bitki	1	Biyoloji Terimleri
Boğa	1	Biyoloji Terimleri
Boğaz	1	Biyoloji Terimleri
Boy	5	Kimya Terimleri
Boynuz	3	Biyoloji Terimleri
Boyun	1	Biyoloji Terimleri
Bölge	1	Kentbilim Terimleri
Budala	1	Ruhbilim Terimleri
Buhar	1	Kimya Terimleri
Burun	1	Biyoloji Terimleri
But	1	Veteriner Hekimliği Terimleri
Buyruk	1	Felsefe Terimleri
Cam	1	Kimya Terimleri
Can	12	Halkbilim Terimleri
Canlı	1	Biyoloji Terimleri
Cehennem	1	Din Bilimi Terimleri
Civciv	1	Biyoloji Terimleri
Cüzzam	1	Tıp Terimleri
Çadır	1	Coğrafya Terimleri
Çağ	7	Tarih Terimleri
Çakmaktaşı	1	Metalbilim İşlem Terimleri
Çalı	1	Biyoloji Terimleri
Çamur	1	Yerbilim Terimleri
Çay	1	Biyoloji Terimleri
Çerçeve	1	Güzel Sanatlar Terimleri
Çeviri	1	Yapıt Hakları Terimleri
Çevre	4	Halkbilim Terimleri
Ceza	1	Türe Terimleri
Çınar	1	Biyoloji Terimleri
Çiftçi	6	Tarım Terimleri
Çirkin	1	Felsefe Terimleri
Çoban	3	Tarım Terimleri
Çocuk	1	Biyoloji Terimleri
Çöl	1	Coğrafya Terimleri

Çukur	2	Coğrafya Terimleri
Dağ	3	Coğrafya Terimleri
Dal	1	Biyoloji Terimleri
Dalak	1	Biyoloji Terimleri
Damar	1	Biyoloji Terimleri
Damla	1	Kimya Terimleri
Davranış	1	Felsefe Terimleri
Değer	1	Felsefe Terimleri
Delilik	1	Ruhbilim Terimleri
Demir	1	Kimya Terimleri
Deniz	5	Coğrafya Terimleri
Deri	2	Biyoloji Terimleri
Ders	1	Eğitim Terimleri
Deve	1	Biyoloji Terimleri
Deyim	1	Yazın Terimleri
Dil	1	Biyoloji Terimleri
Din adamı	1	Din Bilimi Terimleri
Diş	1	Biyoloji Terimleri
Doğal	1	Biyoloji Terimleri
Doğu	1	Gökbilim Terimleri
Doktor	1	Tıp Terimleri
Dolunay	1	Gökbilim Terimleri
Domuz	1	Biyoloji Terimleri
Dua	1	Budunbilim Terimleri
Dudak	1	Biyoloji Terimleri
Duygu	1	Ruhbilim Terimleri
Duyuru	1	Tecim, Maliye, Sayışmanlık ve Güvence Terimleri
Dünya	2	Felsefe Terimleri
Düzen	1	Felsefe Terimleri
Ekim	1	Tarım Terimleri
Emek	1	İktisat Terimleri
Erkek	1	Biyoloji Terimleri
Eşek	1	Biyoloji Terimleri
Eşya	1	İktisat Terimleri
Et	1	Biyoloji Terimleri
Ev	1	Kentbilim Terimleri
Evcil	1	Veteriner Hekimliği Terimleri
Fabrika	1	İktisat Terimleri
Fotoğraf	1	Sinema ve Televizyon Terimleri
Gaga	1	Biyoloji Terimleri
Gazete	1	Kitaplıkbilim Terimleri
Gece yarısı	1	Gökbilim Terimleri
Geçit	1	Coğrafya Terimleri

Gelenek	1	Halkbilim Terimleri
Gelincik	1	Biyoloji Terimleri
Gemi	1	Su Ürünleri Terimleri
Gençlik	1	Eğitim Terimleri
Geometri	1	Matematik Terimleri
Gerçek	1	Felsefe Terimleri
Gereksinim	1	İktisat Terimleri
Giysi	1	Halkbilim Terimleri
Göçebe	1	Coğrafya Terimleri
Göğüs	1	Biyoloji Terimleri
Gökyüzü	1	Gökbilim Terimleri
Göl	1	Coğrafya Terimleri
Gömüt	31	Kentbilim Terimleri
Görenek	1	Halkbilim Terimleri
Görev	1	Eğitim Terimleri
Gövde	1	Biyoloji Terimleri
Göz	1	Biyoloji Terimleri
Gözaltı	1	Biyoloji Terimleri
Gözyaşı	1	Kimya Terimleri
Gül	1	Biyoloji Terimleri
Gümüş	1	Kimya Terimleri
Güneş	1	Gökbilim Terimleri
Güney	1	Gökbilim Terimleri
Günlük	1	Gökbilim Terimleri
Gürültü	1	Fizik Terimleri
Güvercin	1	Biyoloji Terimleri
Güzellik	1	Felsefe Terimleri
Hacim	1	Mantık Terimleri
Hafta	8	Gökbilim Terimleri
Hak	6	Türe Terimleri
Halka	1	Matematik Terimleri
Harç	1	İktisat Terimleri
Hasat	1	Tarım Terimleri
Hasta	5	Tıp Terimleri
Hastalık	2	Tıp Terimleri
Hava	1	Gökbilim Terimleri
Havlıcan	1	Biyoloji Terimleri
Hayvan	1	Biyoloji Terimleri
Hazine	12	İktisat Terimleri
Hekim	1	Tıp Terimleri
Hendek	1	Tarım Terimleri
Hesap	1	İktisat Terimleri
Heyecan	1	Felsefe Terimleri
Heykel	1	Güzel Sanatlar Terimi

Hizmet	1	İktisat Terimleri
Horoz	1	Biyoloji Terimleri
Hurma	1	Biyoloji Terimleri
Huy	1	Ruhbilim Terimleri
Hükümdar	1	Tarih Terimleri
Irgat	1	İktisat Terimleri
İlaç	6	Kimya Terimleri
İlgi	1	Ruhbilim Terimleri
İnanç	1	Felsefe Terimleri
İnceleme	2	Eğitim Terimleri
İncir	1	Biyoloji Terimleri
İnsan	11	Felsefe Terimleri
İs	1	Kimya Terimleri
İskelet	1	Biyoloji Terimleri
İşaret	1	Gramer Terimleri
İşçi	1	İktisat Terimleri
İşkembe	1	Zooloji Terimleri
İyi	1	Felsefe Terimleri
İyilik	1	Felsefe Terimleri
Kabile	1	Halkbilim Terimleri
Kaburga kemiği	1	Biyoloji Terimleri
Kafatası	1	Biyoloji Terimleri
Kahve	1	Biyoloji Terimleri
Kalas	1	Güzel Sanatlar Terimleri
Kalça	1	Biyoloji Terimleri
Kale	7	Kentbilim Terimleri
Kalp	4	Biyoloji Terimleri
Kama	1	Zanaat Terimleri
Kamış	1	Biyoloji Terimleri
Kan	1	Biyoloji Terimleri
Kanat	1	Biyoloji Terimleri
Kanca	1	Zanaat terimleri
Kanıt	1	Felsefe Terimleri
Kanun boşluğu	1	Türe Terimleri
Karanlık	1	Gökbilim Terimleri
Kare	1	Matematik Terimleri
Karınca	1	Biyoloji Terimleri
Kat	1	Matematik Terimleri
Katır	1	Biyoloji Terimleri
Kavak	2	Biyoloji Terimleri
Kayık	1	Su Ürünleri Terimleri
Kaz	1	Biyoloji Terimleri
Kazanç	1	İktisat Terimleri
Keçi	1	Biyoloji Terimleri

Keder	1	Kimya Terimleri
Kedi	1	Biyoloji Terimleri
Kendir tohumu	1	Biyoloji Terimleri
Kertenkele	1	Biyoloji Terimleri
Keten	1	Biyoloji Terimleri
Kırmızı	2	Güzel Sanatlar Terimi
Kısrak	1	Biyoloji Terimleri
Kıtlık	1	İktisat Terimleri
Kıymet	1	İktisat Terimleri
Kızak	1	Ağaçişleri Terimleri
Kil	1	Yerbilim Terimleri
Kilit	1	Ağaçişleri Terimleri
Kilometre	1	Matematik Terimleri
Kimyon	1	Biyoloji Terimleri
Kira	1	Türe Terimleri
Kişi	1	Felsefe Terimleri
Kişilik	1	Felsefe Terimleri
Kitap	1	Kitaplıkbilim Terimleri
Kol	1	Biyoloji Terimleri
Konu	1	Eğitim Terimleri
Konuşma	1	Yazın Terimleri
Korku	1	Ruhbilim Terimleri
Koyun	1	Biyoloji Terimleri
Köpek	1	Biyoloji Terimleri
Kör	1	Eğitim Terimleri
Köy	3	Kentbilim Terimleri
Köylü	1	Halkbilim Terimleri
Kulak	1	Biyoloji Terimleri
Kulak kepçesi	1	Biyoloji Terimleri
Kule	1	Güzel Sanatlar Terimleri
Kum	1	Coğrafya Terimleri
Kurak	1	Coğrafya Terimleri
Kurbağa	1	Biyoloji Terimleri
Kurban	1	Halkbilim Terimleri
Kurşuni	1	Kimya Terimleri
Kurt	1	Biyoloji Terimleri
Kurul	1	Tecim, Maliye, Sayışmanlık ve Güvence Terimleri
Kuruş	1	İktisat Terimleri
Kuşak	1	Felsefe Terimleri
Kuşatma	1	Tecim, Maliye, Sayışmanlık ve Güvence Terimleri
Kuşku	1	Ruhbilim Terimleri
Kutsal	1	Felsefe Terimleri

Kutup	1	Gökbilim Terimleri
Kuzey	2	Gökbilim Terimleri
Külçe	1	İktisat Terimleri
Küp	1	Matematik Terimleri
Labirent	1	Güzel Sanatlar Terimleri
Laden	1	Biyoloji Terimleri
Leke	1	Veteriner Hekimliği Terimleri
Lira	1	İktisat Terimleri
Maaş	2	İktisat Terimleri
Makat	1	Biyoloji Terimleri
Makine	1	Fizik Terimleri
Mal	1	İktisat Terimleri
Martı	1	Biyoloji Terimleri
Mavna	1	Su Ürünleri Terimleri
Maydanoz	1	Biyoloji Terimleri
Mazgal	1	Güzel Sanatlar Terimleri
Mektup	2	Yazın Terimleri
Mermer	1	Yerbilim Terimleri
Metre	1	Matematik Terimleri
Metrekare	1	Matematik Terimleri
Metreküp	1	Matematik Terimleri
Meyve	1	Biyoloji Terimleri
Mide	1	Biyoloji Terimleri
Minare	1	Güzel Sanatlar Terimleri
Mumya	9	Tarih Terimleri
Mutluluk	1	Felsefe Terimleri
Mür	1	Biyoloji Terimleri
Neden	1	Felsefe Terimleri
Nefret	1	Felsefe Terimleri
Nezle	1	Kimya Terimleri
Not	1	Eğitim Terimleri
Nüfus	1	Coğrafya Terimleri
Oda	1	Kentbilim Terimleri
Ok	1	Halkbilim Terimleri
Olay	1	Eğitim Terimleri
Omuz	1	Biyoloji Terimleri
Onur	1	Felsefe Terimleri
Organ	1	Biyoloji Terimleri
Ormanlık	1	Biyoloji Terimleri
Ot	1	Biyoloji Terimleri
Otlak	5	Coğrafya Terimleri
Ova	1	Coğrafya Terimleri
Oyun	1	Halkbilim Terimleri
Öfke	1	Ruhbilim Terimleri

Öğle	1	Gökbilim Terimleri
Öğürmek	1	Kimya Terimleri
Öküz	1	Biyoloji Terimleri
Ölüm	3	Biyoloji Terimleri
Örümcek ağı	1	Biyoloji Terimleri
Öykü	1	Yazın Terimleri
Özgürlük	1	Felsefe Terimleri
Palmiye	1	Biyoloji Terimleri
Pamuk	1	Biyoloji Terimleri
Para	3	İktisat Terimleri
Pazarlık	1	İktisat Terimleri
Piramit	1	Güzel sanatlar Terimleri
Piyade	1	Tarih Terimleri
Porsuk	1	Biyoloji Terimleri
Prenses	1	Tarih Terimleri
Reçine	1	Biyoloji Terimleri
Renk	1	Kimya Terimleri
Resim	5	Güzel Sanatlar Terimleri
Ruh	1	Felsefe Terimleri
Saat	1	Gökbilim Terimleri
Sabah	3	Gökbilim Terimleri
Sabun	1	Kimya Terimleri
Saç	1	Biyoloji Terimleri
Sakız	1	Biyoloji Terimleri
Sandal	1	Su Ürünleri Terimleri
Santim	1	Matematik Terimleri
Santimetre	1	Matematik Terimleri
Sap	1	Biyoloji Terimleri
Savaş	1	Tarih Terimleri
Saygı	1	Felsefe Terimleri
Sayrı	1	Kimya Terimleri
Sebze	2	Biyoloji Terimleri
Sefer	1	Tarih Terimleri
Sert	1	Metalbilim Terimleri
Ses	1	Fizik Terimleri
Sevgi	1	Felsefe Terimleri
Sevinç	1	Ruh Bilim Terimleri
Sıcak	1	Nükleer Enerji Terimleri
Sıfır	1	Matematik Terimleri
Sınıf	1	Eğitim Terimleri
Sidik	1	Biyoloji Terimleri
Sis	1	Kimya Terimleri
Sonuç	1	Felsefe Terimleri
Soru	1	Eğitim Terimleri

Soylu	4	Tarih Terimleri
Söz	1	Yazın Terimleri
Sözleşme	1	Türe Terimleri
Spor	1	Spor Terimleri
Su	2	Su Ürünleri Terimleri
Su tavuğu	1	Biyoloji Terimleri
Subay	1	Askerlik Terimleri
Suç	1	Hukuk Terimleri
Sürü	3	Veteriner Hekimliği Terimleri
Süt	1	Biyoloji Terimleri
Sütun	1	Güzel Sanatlar Terimleri
Süvari	1	Askerlik Terimleri
Şahin	1	Biyoloji Terimleri
Şiddet	1	Kimya Terimleri
Şimşek	1	Coğrafya Terimleri
Şirket	1	İktisat Terimleri
Şiş	1	Zanaat Terimleri
Tahıl	1	Tarım Terimleri
Taht	8	Tarih Terimleri
Takvim	1	Gökbilim Terimleri
Tapınak	10	Tarih Terimleri
Tarçın	1	Biyoloji Terimleri
Tarım	3	Coğrafya Terimleri
Tarih	1	Tarih Terimleri
Tarla faresi	1	Biyoloji Terimleri
Taş	1	Yerbilim Terimleri
Tavla	1	Veteriner Hekimliği Terimleri
Tavşan	1	Biyoloji Terimleri
Tecim	1	Tecim, Maliye, Sayışmanlık ve Güvence Terimleri
Tehlike	1	Mantık Terimleri
Teke	1	Biyoloji Terimleri
Tel	1	Fizik Terimleri
Telefon	1	Fizik Terimleri
Tepe	1	Coğrafya Terimleri
Ter	1	Kimya Terimleri
Tıp	1	Tıp Terimleri
Tırnak	1	Biyoloji Terimleri
Ticaret merkezi	1	Coğrafya Terimleri
Tilki	1	Biyoloji Terimleri
Timsah	1	Biyoloji Terimleri
Tohum	1	Biyoloji Terimleri
Ton	1	Matematik Terimleri
Toprak	1	Coğrafya Terimleri

Tören	1	Budunbilim Terimleri
Tuğla	1	Metalbilim Terimleri
Turna	1	Biyoloji Terimleri
Tutkal	1	Uygulayım Terimleri
Tutku	1	Felsefe Terimleri
Tutum	1	Ruhbilim Terimleri
Tünek	1	Tarım Terimleri
Türkü	1	Yazın Terimleri
Tüy	1	Biyoloji Terimleri
Usta	1	Tecim, Maliye, Sayışmanlık ve Güvence Terimleri
Uyku	1	Ruhbilim Terimleri
Uzunluk	1	Matematik Terimleri
Ülke	1	Coğrafya Terimleri
Ürün	1	Tarım Terimleri
Üst çene	1	Biyoloji Terimleri
Üvendire	1	Zanaat Terimleri
Üzüm	1	Biyoloji Terimleri
Vahşi	1	Biyoloji Terimleri
Varlık	1	Felsefe Terimleri
Verim	1	Tarım Terimleri
Vücut	1	Biyoloji Terimleri
Yaban domuzu	1	Biyoloji Terimleri
Yağ	1	Kimya Terimleri
Yağmur	1	Coğrafya Terimleri
Yakıt	1	Metalbilim Terimleri
Yalnızlık	1	Ruhbilim Terimleri
Yanak	1	Biyoloji Terimleri
Yangın	1	Madencilik Terimleri
Yapıt	1	Yapıt Hakları Terimleri
Yaprak	1	Biyoloji Terimleri
Yara	1	Kimya Terimleri
Yarasa	1	Biyoloji Terimleri
Yargıç	3	Hukuk Terimleri
Yas	1	Kimya Terimleri
Yasak	1	Ruhbilim Terimleri
Yaş	1	Biyoloji Terimleri
Yaşam	1	Felsefe Terimleri
Yaşlı	1	Kimya Terimleri
Yaşlılık	1	Kimya Terimleri
Yavru	4	Biyoloji Terimleri
Yaya	1	Kentbilim Terimleri
Yaz	1	Gökbilim Terimleri
Yazma	1	Yazın Terimleri

Yele	1	Biyoloji Terimleri
Yer	1	Coğrafya Terimleri
Yerli	1	Budunbilim Terimleri
Yeryüzü	1	Coğrafya Terimleri
Yıl	1	Gökbilim Terimleri
Yılan	1	Biyoloji Terimleri
Yıldız	1	Gökbilim Terimleri
Yorumcu	1	Yazın Terimleri
Yöre	1	Coğrafya Terimleri
Yumurta	3	Biyoloji Terimleri
Yumurtlamak	3	Su Ürünleri Terimleri
Yün	1	Tarım Terimleri
Yüz	1	Biyoloji Terimleri
Yüzyıl	2	Gökbilim Terimleri
Zaman	3	Gökbilim Terimleri
Zehir	4	Kimya Terimleri

Aşağıda "Herodot Dede" isimli hikâyede yer alan terimlere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Nil Nehri'nin Akdeniz'e dökülen kollarının birinin ağzında karargâh kurdu." (HD, s. 18)

"Uyuz, cüzzam gibi hastalıklara yakalananaları öbür insanlardan ayırırlardı." (HD, s. 55)

"Kambiz, geçit sırasında Psammenet'in davranışlarını öğrenmek istiyordu." (HD, s. 20)

"Mısır'da tıp biliminin gelişmesi, çokça doktor olması da sağlıklı kişiler olarak yaşamalarına yardım ediyordu sanırım." (HD, s. 88)

"-İnsan yaşlandıkça geleneklerine daha da çok bağlanıyor." (HD, s. 53)

"Mühürlü hayvan sunağa götürülürdü." (HD, s. 88)

"Arabistanlılar, günlük toplamak için bir tür reçine yakarlar." (HD, s. 98)

4.1.6.5. Herodot Dede İsimli Hikâyede Kalıp Sözler

"Herodot Dede" isimli hikâyede 43 tane kalıp söz tespit edilmiştir. Hikâyede yer alan kalıp sözlerin tekrar sayısı ve ilgili olduğu bağlamlar aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 49. "Herodot Dede" İsimli Hikâyede Kalıp Sözler

İlişki Sözleri	Tekrar Sayısı	İlgili Olduğu Bağlam
Allah senin boyunu devirsin	1	Küfür, beddua/ilenç bildirenler
Aman aman aman	1	Reddetmeler, bıkkınlık, çaresizlik
Anlaştık mı?	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Beyefendiciğim	1	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Bundan kolayı ne var?	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Buyurun	1	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Canı cehenneme	1	Küfür, beddua/ilenç bildirenler
Canı sağ olsun	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Dediğin gibi olsun	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Def olun	1	Uyarılar, korkutmalar, sinirlenmeler, üzülmeler
Demek öyle	1	Uyarılar, korkutmalar, sinirlenmeler, üzülmeler
Derim ya	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Efendimiz	1	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Elbette	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Eyvah	2	Uyarılar, korkutmalar, sinirlenmeler, üzülmeler
Günaydın	1	Selamlaşma bildirenler
Güzelim	1	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Hadi	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Haklısın	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Hesap et bakalım	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
İlahi	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
İnan olsun	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
İstemem Allah istemem	1	Reddetmeler, bıkkınlık, çaresizlik
İstemez miyim hiç	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Kim bilir	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Kuşkusuz	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler

Ne anlar?	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Ne demişler?	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Ne diye?	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Ne olur	1	Rica etmeler
Ne var ki	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Ne yazık	1	Reddetmeler, bıkkınlık, çaresizlik
Ne yazık ki	1	Reddetmeler, bıkkınlık, çaresizlik
Nereye varır	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Neye yarar	1	Reddetmeler, bıkkınlık, çaresizlik
Niçin olmasın	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Olur mu?	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Öyle değil mi?	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Öyle mi?	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Öyledir ya	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Peki	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Sağ olun efendim	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Yeter ki sağlık olsun	1	İyi dilekler, dualar

Aşağıda "Herodot Dede" isimli hikâyede yer alan kalıp sözlere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Aman! Aman! Aman! Başım kazan gibi oldu." (HD, s. 37)

"-İlahi Ünalcığım!" (HD, s. 103)

"-Canı sağ olsun Nazan Hanım'ın." (HD, s. 38)

"-Sağ olun efendim. Zaten kalkacaktım." (HD, s. 32)

"-Sofra hazır. Yemeğe buyrun babacığım, dedi." (HD, s. 136)

"Ben, efendim olarak soyum tanrı Zeus'le, İskit Tanrıçası Hestay'dan başkasını tanımıyorum. Canın cehenneme!" (HD, s. 121)

"Sizden kaçtığımı, aralarına sığınmak istediğimi rica edeceğim." (HD, s. 107)

"Akıllım Astiyag!" (HD, s. 58)

4.1.6.6. Herodot Dede İsimli Hikâyede Yabancı Sözcükler

"Herodot Dede" isimli hikâyede 354 tane yabancı sözcük tespit edilmiştir. Yabancı kökenli sözcüklerin tekrar sayısı ve ait olduğu dile ilişkin bulgular aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 50. "Herodot Dede" İsimli Hikâyede Yabancı Sözcükler

Yabancı Sözcük	Tekrar Sayısı	Ait Olduğu Dil
Adam	1	Arapça
Ahır	1	Farsça
Aile	1	Arapça
Akıl	11	Arapça
Akraba	1	Arapça
Alet	1	Arapça
Allah	2	Arapça
Ama	10	Arapça
Ambar	1	Farsça
Anahtar	3	Rumca
Anason	1	Arapça
Apartman	1	Fransızca
Aptal	1	Arapça
Asker	5	Arapça
Ateş	3	Farsça
Avlu	1	Rumca
Ayna	1	Farsça
Baharat	1	Arapça
Bahçe	1	Farsça
Banka	1	İtalyanca
Banyo	1	İtalyanca
Bazı	1	Arapça
Belki	1	Arapça + Farsça
Bereket	1	Arapça
Beton	1	Fransızca
Beyaz	1	Arapça
Bina	1	Arapça
Blok	1	Fransızca
Borç	1	Soğdca
Budala	1	Arapça
Buhar	1	Arapça

Buket	1	Fransızca
Cadde	1	Arapça
Cehennem	1	Arapça
Cenaze	3	Arapça
Cep	1	Arapça
Ceset	1	Arapça
Ceza	1	Arapça
Cumhuriyet	1	Arapça
Cüzzam	1	Arapça
Çabuk	1	Farsça
Çadır	1	Farsça
Çene	1	Farsça
Çerçeve	1	Farsça
Çeşit	1	Farsça
Çeşme	1	Farsça
Çeyiz	1	Arapça
Çift	1	Farsça
Çirkin	1	Farsça
Çoban	3	Farsça
Çorba	1	Farsça
Çünkü	1	Farsça
Dadı	1	Farsça
Damat	1	Farsça
Darbe	2	Arapça
Davul	1	Arapça
Dehliz	1	Farsça
Ders	2	Arapça
Dert	1	Farsça
Dikkat	1	Arapça
Din	1	Arapça
Diyar	1	Arapça
Doktor	1	Fransızca
Domates	1	Rumca
Dost	1	Farsça
Dua	1	Arapça
Duvar	1	Farsça
Dünya	3	Arapça
Düşman	5	Farsça
Efendi	6	Rumca
Eğer	1	Farsça
Ekonomik	1	Fransızca
Endişe	1	Farsça
Eser	1	Arapça
Eşya	1	Arapça

Evlat	1	Arapça
Fabrika	1	İtalyanca
Fakat	1	Arapça
Fakir	1	Arapça
Fal	1	Arapça
Fare	1	Arapça
Fazla	1	Arapça
Festival	1	Fransızca
Fıçı	1	Rumca
Fukara	1	Arapça
Fotoğraf	1	Fransızca
Garson	1	Fransızca
Gazete	1	İtalyanca
Geometri	1	Fransızca
Gurur	1	Arapça
Haber	1	Arapça
Hafif	1	Arapça
Hafta	1	Farsça
Hak	6	Arapça
Hâlâ	1	Arapça
Hâlbuki	1	Arapça + Türkçe +Farsça
Halka	1	Arapça
Hamur	1	Arapça
Hançer	2	Arapça
Harç	1	Arapça
Hareket	1	Arapça
Hasat	1	Arapça
Hasta	5	Farsça
Hatır	1	Arapça
Hava	1	Arapça
Havlıcan	1	Farsça
Hayır	1	Arapça
Hayran	1	Arapça
Hayvan	1	Arapça
Hazır	1	Arapça
Hazine	1	Arapça
Haziran	1	Arapça
Hedef	1	Arapça
Hekim	3	Arapça
Hem	4	Farsça
Hemen	4	Farsça
Hendek	1	Arapça
Hep	2	Farsça
Her	3	Farsça

Herkes	3	Farsça
Hesap	1	Arapça
Heves	1	Arapça
Heyecan	1	Arapça
Heykel	1	Arapça
Hırs	1	Arapça
Hiç	3	Farsça
Hizmet	1	Arapça
Horoz	1	Farsça
Hoş	1	Farsça
Huy	1	Farsça
Huzur	1	Arapça
Hükümdar	5	Arapça +Farsça
Hükümet	4	Arapça
Irgat	1	Rumca
İkram	1	Arapça
İlaç	2	Arapça
İmparator	6	İtalyanca
İnsan	11	Arapça
İskele	1	İtalyanca
İskelet	2	Fransızca
İşaret	1	Arapça
İşkembe	1	Farsça
İşkence	3	Farsça
Kabile	5	Arapça
Kabul	1	Arapça
Kâğıt	5	Farsça
Kahve	2	Arapça
Kâhya	1	Farsça
Kalas	1	Rumca
Kale	4	Arapça
Kalp	1	Arapça
Kamp	1	Fransızca
Kamyon	1	Fransızca
Kanal	1	Fransızca
Kanca	1	İtalyanca
Kara	2	Arapça
Karar	1	Arapça
Karargâh	2	Arapça+Farsça
Kare	1	Fransızca
Kavga	1	Farsça
Keder	1	Arapça
Keten	1	Arapça
Kırmızı	2	Arapça

Kısmet	1	Arapça
Kıymet	1	Arapça
Kibar	1	Arapça
Kilit	1	Farsça
Kilo	1	Fransızca
Kilometre	1	Fransızca
Kimyon	1	Fransızca
Kira	1	Farsça
Kitap	1	Arapça
Kör	1	Farsça
Köy	3	Farsça
Kral	12	Sırpça
Kraliçe	9	Sırpça
Kule	7	Arapça
Kumadan	5	Fransızca
Kumaş	1	Arapça
Kupa	1	Rumca
Kurban	3	Arapça
Kurnaz	1	Farsça
Kuruş	1	Almanca
Kutup	1	Arapça
Külçe	1	Farsça
Küp	1	Arapça
Labirent	3	Fransızca
Laden	1	Farsça
Leğen	1	Farsça
Leke	1	Farsça
Lezzet	2	Arapça
Lise	1	Fransızca
Lohusa	1	Rumca
Lokma	1	Arapça
Maaş	2	Arapça
Madde	1	Arapça
Makat	1	Arapça
Makine	1	İtalyanca
Mal	3	Arapça
Maşrapa	1	Arapça
Matara	1	Arapça
Mavi	1	Arapça
Mavna	1	Arapça
Maydanoz	1	Rumca
Mazgal	1	Rumca
Mektup	2	Arapça
Memleket	3	Arapça

Memur	4	Arapça
Mendil	2	Arapça
Merak	1	Arapça
Mermer	1	Arapça
Metre	1	Fransızca
Meyve	1	Farsça
Mısır	1	Arapça
Mide	1	Arapça
Mil	1	Fransızca
Milat	3	Arapça
Milli	1	Arapça
Milyon	1	Fransızca
Milyoner	1	Fransızca
Mimar	1	Arapça
Minare	1	Arapça
Muhtaç	1	Arapça
Mumya	7	Farsça
Mutfak	1	Arapça
Müdür	1	Arapça
Mühür	1	Farsça
Nasıl	1	Türkçe+Arapça
Nefes	1	Arapça
Nefret	1	Arapça
Neşe	1	Arapça
Nezle	1	Arapça
Nişan	2	Farsça
Not	1	Fransızca
Nöbet	1	Arapça
Nüfus	1	Arapça
Olta	1	Rumca
Onur	2	Fransızca
Organ	3	Fransızca
Otel	1	Fransızca
Paha	1	Farsça
Palmiye	1	Fransızca
Pamuk	1	Farsça
Panik	1	Fransızca
Papirüs	2	Fransızca
Para	3	Farsça
Pazar	1	Farsça
Pelerin	1	Fransızca
Pembe	1	Farsça
Perde	1	Farsça
Piramit	7	Fransızca

Piyade	1	Farsça
Plan	2	Fransızca
Prenses	2	Fransızca
Rahat	1	Arapça
Rahip	1	Arapça
Reçine	1	Rumca
Rehber	1	Farsça
Renk	1	Farsça
Resim	5	Arapça
Rica	3	Arapça
Ruh	2	Arapça
Rütbe	2	Arapça
Saat	4	Arapça
Sabah	3	Arapça
Sabun	1	Arapça
Saf	1	Arapça
Sahil	1	Arapça
Sahip	1	Arapça
Sahtekâr	1	Farsça
Sakat	1	Arapça
Salon	1	Fransızca
Saltanat	2	Arapça
Sandal	1	Arapça
Sandık	1	Arapça
Sanduka	1	Arapça
Santimetre	1	Fransızca
Saray	5	Farsça
Sarhoş	1	Farsça
Sebze	2	Farsça
Sedir	1	Arapça
Sefer	4	Arapça
Selam	4	Arapça
Serüven	1	Farsça
Seyis	1	Arapça
Sıfır	1	Arapça
Sınıf	1	Arapça
Sınır	1	Rumca
Sigara	1	İspanyolca
Silah	1	Arapça
Siyah	1	Farsça
Sohbet	1	Arapça
Sokak	1	Arapça
Spor	1	Fransızca
Sur	3	Arapça

Surat	1	Arapça
Sünnet	3	Arapça
Sütun	1	Farsça
Süvari	1	Farsça
Şamdan	1	Arapça+Farsça
Şarap	1	Arapça
Şef	1	Fransızca
Şerit	1	Arapça
Şey	1	Arapça
Şiddet	1	Arapça
Şirket	1	Arapça
Şişe	1	Farsça
Şölen	1	Moğolca
Şükretmek	3	Arapça
Şükür	3	Arapça
Tabut	4	Arapça
Taç	3	Arapça
Taht	5	Farsça
Takvim	1	Arapça
Talih	1	Arapça
Tane	1	Farsça
Tarçın	1	Farsça
Tarih	5	Arapça
Tavla	1	Arapça
Tehlike	1	Arapça
Telefon	2	Fransızca
Temiz	1	Arapça
Teslim	1	Arapça
Testi	1	Farsça
Tıp	1	Arapça
Tıraş	1	Farsça
Ticaret	1	Arapça
Tohum	1	Farsça
Ton	1	Fransızca
Tuğla	1	Rumca
Trafik	1	Fransızca
Tulumba	1	İtalyanca
Usta	1	Farsça
Üvendire	1	Rumca
Vahşi	1	Arapça
Vali	2	Arapça
Vapur	1	Fransızca
Vatan	4	Arapça
Vücut	1	Arapça

Zalim	2	Arapça
Zaman	3	Arapça
Zarar	1	Arapça
Zaten	1	Arapça
Zayıf	1	Arapça
Zehir	4	Farsça
Zeki	1	Arapça
Zemberek	1	Farsça
Zengin	1	Farsça
Zerzevat	1	Farsça
Zevk	1	Arapça
Zift	1	Arapça
Zil	1	Farsça
Zincir	5	Farsça
Zurna	1	Farsça

Aşağıda "Herodot Dede" isimli hikâyede yer alan yabancı sözcüklere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"İskit ordusu, kralları Madyas kumandasında Med'lere karşı saldırıya geçmişler, yengi kazanmışlardı." (HD, s. 58)

"Fabrikalar, İstanbul' u isli, kirli bir kente dönüştürdüler." (HD, s. 8)

"Geniş omuzlu, gelişkin vücutlu, siyah, gür, dalgalı saçları varmış." (HD, s. 38)

"Herkes doğumgününü, ekonomik gücüne göre en iyi biçimde, en zengin yemek şölenleri hazırlayarak kutlardı." (HD, s. 53)

"Kral Astiyag, gerçeği öğrendikten sonra çobanını önemsemedi." (HD, s. 63)

4.1.6.7. Herodot Dede İsimli Hikâyede Doldurma Sözler

"Herodot Dede" isimli hikâyede 12 tane doldurma söz tespit edilmiştir. Hikâyede yer alan doldurma sözlerin tekrar sayısı ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 51. "Herodot Dede" İsimli Hikâyede Doldurma Sözler

Doldurma Sözler	**Tekrar Sayısı**	**Sayfa Sayısı**
Aaa!	1	97
Aaaa!	1	52

Ah	6	34-50-75-77
Ah ah	3	9-33
E	1	35
Eh	1	33
Oh!	1	126
Oh! Oh! Oh!	2	8-102
Ooo!	1	102
Pıkh	1	11
Üff	1	38
Yaaa	2	37-51

Aşağıda "Herodot Dede" isimli hikâyede yer alan doldurma sözlere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"-Ah babacığım, ah! İçim yanıyor." (HD, s. 9)

"-Ooo! Günaydın Ünal Beyimiz! Kalktın demek!" (HD, s. 102)

"Üff! Pazar yorgunluğu, Nazan Hanım'ın verdiği yorgunluk yanında solda sıfır kalır doğrusu…" (HD, s. 38)

"Kendimi tutamadım:

-Pıkh!" (HD, s. 11)

"Yaaa Ünalcığım. Krezüs'ün öyküsü böyle işte." (HD, s. 51)

4.1.6.8. Herodot Dede İsimli Hikâyede Anadolu Ağızları

"Herodot Dede" isimli hikâyede 6 tane ağız özelliği gösteren sözcük kullanılmıştır. Bu sözcüklerin hangi anlamda kullanıldıkları, tekrar sayısı ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 52. "Herodot Dede" İsimli Hikâyede Anadolu Ağızları

Anadolu Ağızları	**Anlamı**	**Tekrar Sayısı**	**Sayfa Sayısı**
Ansıtmak	Anımsamak	7	14-30-50-52-53-77-83
Gömüt	Mezar	31	16-21-58-78-80-81-90-91-94-96-109-114-115-121

Sayrı	Hasta	4	70
Tuluk	Peynir, yağ, pekmez vb. yiyeceklerin konduğu hayvan derisinden yapılma kap, tulum	1	75
Övendire	Çifte koşulan öküzleri yürütmek için kullanılan, ucuna nodul çakılmış uzun değnek; gönder	1	21
Ünlemek	Seslenmek	6	16-17-20-50-86-88

Aşağıda "Herodot Dede" isimli hikâyede yer alan Anadolu ağızlarına yönelik tanıklı ifadeler yer verilmiştir:

"Sayrılar sokağa çıkarılarak, kaldırıma bırakılıyor." (HD, s. 70)

"Övendire batırdı." (HD, s. 21)

"Kendi yaptırttığı piramidin gömüt odalarından birine de gömebilirdi oysan." (HD, s. 80)

"Onu insan kanıyla dondurulmuş bir tuluğa attırdı." (HD, s. 75)

"Hangi Tanrı için kurban kesilecekse, onun adı ünlenir, ona yakarılırdı." (HD, s. 88)

4.1.6.9. Herodot Dede İsimli Hikâyede Kalıplaşmış Sözler

"Herodot Dede" isimli hikâyede 1 tane kalıplaşmış söz tespit edilmiştir. Hikâyede yer alan kalıplaşmış sözün sayfa sayısı ve sözün sahibi aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 53. "Herodot Dede" İsimli Hikâyede Kalıplaşmış Sözler

Kalıplaşmış Sözler	**Sayfa Sayısı**	**Sözün Sahibi**
Ya yengi ya ölüm	67	Mustafa Kemal Atatürk

Aşağıda "Herodot Dede" isimli hikâyede yer alan kalıplaşmış söze yönelik tanıklı ifade yer verilmiştir:

"-Ya yengi ya, ölüm!" diyerek ant içtiler." (HD, s. 67)

4.1.7. Kim Sevmez Uğurböceklerini? İsimli Hikâyenin Söz Varlığına İlişkin Bulgular

"Kim Sevmez Uğurböceklerini?" isimli hikâyede 1 tane atasözü, 80 tane deyim, 26 tane ikileme, 74 tane kalıp söz, 143 tane yabancı sözcük, 1 tane argo söz, 14 tane doldurma söz, 163 tane terim, 2 tane Anadolu ağzı olmak üzere toplam 504 tane söz varlığı unsuru tespit edilmiştir. Söz varlığı unsurları incelenerek tablo haline getirilmiştir.

4.1.7.1. Kim Sevmez Uğurböceklerini? İsimli Hikâyede Atasözleri

"Kim Sevmez Uğurböceklerini?" isimli hikâyede 1 tane atasözü tespit edilmiştir. Hikâyede yer alan atasözünün tekrar sayısı ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 54. "Kim Sevmez Uğurböceklerini?" İsimli Hikâyede Atasözleri

Atasözleri	Tekrar Sayısı	Sayfa Sayısı
Ağaç yaşken eğilir	1	37

Aşağıda "Kim Sevmez Uğurböceklerini?" isimli hikâyede yer alan atasözüne yönelik tanıklı ifadeye yer verilmiştir:

" Ağaç yaşken eğilir. Sonra gecikmiş ola…" (KU, s. 37)

4.1.7.2. Kim Sevmez Uğurböceklerini? İsimli Hikâyede Deyimler

"Kim Sevmez Uğurböceklerini?" isimli hikâyede 80 tane deyim tespit edilmiştir. Bu deyimler içinde hem yargı bildirenler hem de söz öbeği biçiminde kurulanlar mevcuttur. Hikâyede yer alan deyimlerin tekrar sayısı ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 55. "Kim Sevmez Uğurböceklerini?" İsimli Hikâyede Deyimler

Deyimler	Tekrar Sayısı	Sayfa Sayısı
Acısını çıkarmak	1	8
Ağzından burnundan getirmek	1	24
Akıl etmek	1	66
Akıl vermek	1	28
Akla gelmek	4	9-47-50-70
Akla gelmemek	2	40

Aklı başına gelmek	1	37
Altını üstüne getirmek	1	8
Araya girmek	3	45
Ayak basmak	1	11
Azar işitmek	1	16
Başa gelmek	1	18
Başını dinlemek	1	35
Başının altından çıkmak	1	27
Bir araya gelmek	1	5
Boca etmek	1	39
Canı istemek	1	23
Canına acımamak	1	12
Canı çıkmak	1	29
Canını yakmak	2	44-54
Cin çarpmak	1	54
Çekidüzen vermek	1	47
Dayak yemek	4	59
Eksik etmemek	1	52
Eline geçmek	1	37
Gelin gitmek	1	40
Geri kalmamak	5	14-19-25-28-36
Gönlünü etmek	1	45
Göz gezdirmek	1	47
Göz kulak olmak	1	69
Gözden yitmek	1	26
Gözüm görmesin	2	27-31
Gücüne gitmek	2	45-59
Hesap sormak	1	45
Hevesi kalmamak	1	18
Israr etmek	1	36
İçi cız etmek	1	34
İçi sızlamak	1	14
İki gözü iki çeşme ağlamak	2	31-64
İstek duymak	1	56
Kafası şişmek	1	5
Kahkaha kopmak	2	48
Kalp kırmak	1	30
Karar almak	1	36
Karar vermek	1	66
Karşı çıkmak	1	20
Karşılık vermek	1	61
Kemiklerini kırmak	1	45
Kendini tutamamak	1	54
Kırkı çıkmak	1	10

Kız vermek	1	42
Nefes almak	1	24
Nefes aldırmamak	1	24
Rahatına bakmak	1	35
Sesini çıkarmamak	1	20
Sokaktan toplamak	1	12
Son vermek	1	17
Söz almak	1	59
Söz etmek	1	64
Söz vermek	1	24
Sözden çıkmamak	1	69
Şafak atmak	1	64
Şaka yapmak	5	45
Şaşırıp kalmak	1	18
Şeytana pabucunu ters giydirmek	1	19
Şölen çekmek	1	60
Takla atmak	1	9
Tespih çekmek	1	52
Tok evin aç kedisi	1	55
Utanç duymak	1	46
Uykuya dalmak	1	52
Üstüne yürümek	1	55
Yanıt vermek	3	18-27-70
Yarışa girmek	1	58
Yayık yaymak	1	51
Yuva yapmak	2	66
Yüreği ağzına gelmek	1	30
Yürek tüketmek	1	30
Yüz yüze gelmek	1	55
Ziyan etmek	1	13

Aşağıda "Kim Sevmez Uğurböceklerini?" isimli hikâyede yer alan deyimlere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"İki dakika rahat nefes aldırdınız, ağzımızdan burnumuzdan getirmeyin hemen, dedi." (KU, s. 24)

"Bu iş sizin başınızın altından çıkıyor değil mi?" (KU, s. 27)

"Sonra Zafer'in kırkı çıkmadan da babası ölmüş." (KU, s. 10)

"Aman şimdiki çocuklar mı? Şeytana pabucu ters giydirirler." (KU, s. 19)

Kalp kırmak (Deyimler Sözlüğü 2 / Ömer Asım Aksoy)

“Bu sefer annem başladı yeğeniyle oğlunun kalbini kırmaya.” (KU, s. 30)

Yürek tüketmek (Deyimler Sözlüğü 2 / Ömer Asım Aksoy)

“Yürek tüketmekte yiğitler.” (KU, s. 30)

“A Kerim!.. A tok evin aç kedisi…” (KU, s. 55)

4.1.7.3. Kim Sevmez Uğurböceklerini? İsimli Hikâyede İkilemeler

“Kim Sevmez Uğurböceklerini?” isimli hikâyede 26 tane ikileme tespit edilmiştir. Hikâyede yer alan ikilemelerin tekrar sayısı, oluşum şekilleri ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 56. “Kim Sevmez Uğurböceklerini?” İsimli Hikâyede İkilemeler

İkilemeler	Tekrar Sayısı	Sayfa Sayısı	Oluşum Şekilleri
Alt üst	1	29	Zıt anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Baş başa	1	15	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Bildim bileli	1	28	Çekimli eylemden oluşan ikilemeler
Bir bir	1	54	Sayılardan oluşan ikilemeler
Birer ikişer	1	19	Sayılardan oluşan ikilemeler
Cap cup	1	62	Yansıma sözcüklerden oluşan ikilemeler
Çın çın	1	44	Yansıma sözcüklerden oluşan ikilemeler
Çok çok	1	56	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Davul zurna	1	40	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Don gömlek	1	64	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Gir çık	2	66	Zıt anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Islak ıslak	1	71	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Karman çorman	1	28	İki anlamsız sözcükten oluşan ikilemeler
Kesik kesik	1	17	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Kıpır kıpır	1	21	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Kıvır kıvır	1	34	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Kocaman kocaman	2	17-60	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Kucak kucak	1	51	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Ne yapıp yapıp	1	66	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Neyin nesi	1	70	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Olup biten	1	19	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Sağ sol	1	44	Zıt anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler

Sık sık	1	58	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Soluk soluğa	1	11	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Yeme içme	1	22	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Yüz yüze	1	55	Durum eki alarak oluşan ikilemeler

Aşağıda "Kim Sevmez Uğurböceklerini?" isimli hikâyede yer alan ikilemelere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Halı, kilim, yorgan, dolap, giysi alt üst edildi." (KU, s. 29)

"Annem bildim bileli temizlik işlerinde titizdir." (KU, s. 28)

"Ortalık kahkahadan çın çın çınlıyordu." (KU, s. 44)

"Ne oldu Hayri ağa? diyerek kapıda don gömlek göründü babam." (KU, s. 64)

"Bizim büyükler yüzümüzü görme meraklısı değildi ya, biz olup bitenleri izleme meraklısıydık." (KU, s. 19)

4.1.7.4. Kim Sevmez Uğurböceklerini? İsimli Hikâyede Terimler

"Kim Sevmez Uğurböceklerini?" isimli hikâyede 163 tane terim tespit edilmiştir. Hikâyede yer alan terimlerin tekrar sayısı ve ilgili olduğu alanlar aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 57. "Kim Sevmez Uğurböceklerini?" İsimli Hikâyede Terimler

Terimler	**Tekrar Sayısı**	**İlgili Olduğu Alan**
Acıma duygusu	1	Ruhbilim Terimleri
Ağaç	19	Biyoloji Terimleri
Ağız	1	Biyoloji Terimleri
Ahır	1	Tarım Terimleri
Akıl	1	Ruhbilim Terimleri
Akşam	2	Gökbilim Terimleri
Allah	1	Din Bilimi Terimleri
Anahtar	3	Ağaçişleri Terimleri
Anı	1	Felsefe Terimleri
Armut	1	Biyoloji Terimleri
Ateş	1	Kimya Terimleri
Ayak	1	Biyoloji Terimleri
Ayna	2	Gökbilim Terimleri

Bacak	1	Biyoloji Terimleri
Balık	2	Biyoloji Terimleri
Biber	1	Biyoloji Terimleri
Bitki	3	Biyoloji Terimleri
Boy	1	Kimya Terimleri
Böcek	1	Biyoloji Terimleri
Buluş	1	Yöntembilim Terimleri
Burun	1	Biyoloji Terimleri
Ceza	1	Türe Terimleri
Cin	1	Din Bilimi Terimleri
Çalı	2	Biyoloji Terimleri
Çamur	17	Coğrafya Terimleri
Çay	7	Biyoloji Terimleri
Çeşit	1	Biyoloji Terimleri
Çevre	2	Halkbilim Terimleri
Çınar	3	Biyoloji Terimleri
Çocuk	1	Eğitim Terimleri
Çocukluk	1	Mantık Terimleri
Dakika	2	Matematik Terimleri
Dal	1	Biyoloji Terimleri
Davranış	4	Eğitim Terimleri
Dil	1	Biyoloji Terimleri
Diz kapakları	3	Biyoloji Terimleri
Duman	1	Kimya Terimleri
Dut	3	Biyoloji Terimleri
Dükkân	1	İktisat Terimleri
Düşünce	2	Felsefe Terimleri
El	1	Biyoloji Terimleri
Elma	2	Biyoloji Terimleri
Emek	3	İktisat Terimleri
Ense	1	Biyoloji Terimleri
Erik	1	Biyoloji Terimleri
Erkek	1	Biyoloji Terimleri
Eşya	1	İktisat Terimleri
Gazete	1	Kitaplıkbilim Terimleri
Gece	2	Gökbilim Terimleri
Giysi	3	Halkbilim Terimleri
Göbek	5	Biyoloji Terimleri
Göğüs	1	Biyoloji Terimleri
Gökyüzü	3	Gökbilim Terimleri
Gönül	1	Felsefe Terimleri
Görev	1	Eğitim Terimleri
Gövde	1	Biyoloji Terimleri
Göz	1	Biyoloji Terimleri

Gürültü	1	Fizik Terimleri
Halay	2	Gösterim Sanatları Terimleri
Hava	1	Gökbilim Terimleri
Hıyar	1	Biyoloji Terimleri
Hız	1	Fizik Terimleri
Hoca	3	Halkbilim Terimleri
Horoz	1	Biyoloji Terimleri
Hoşgörü	11	Felsefe Terimleri
Irmak	1	Coğrafya Terimleri
Isı	1	Kimya Terimleri
Işık	1	Fizik Terimleri
İğde	1	Biyoloji Terimleri
İkindi	1	Din Bilimi Terimleri
İnek	1	Biyoloji Terimleri
İnsan	4	Felsefe Terimleri
Kabalak	2	Tarih Terimleri
Kafa	7	Biyoloji Terimleri
Kamış	1	Biyoloji Terimleri
Kanat	1	Biyoloji Terimleri
Kaş	4	Biyoloji Terimleri
Kaymak	1	Tarım Terimleri
Keçi	1	Biyoloji Terimleri
Kelebek	2	Biyoloji Terimleri
Kırmızı	9	Güzel Sanatlar Terimleri
Kıskançlık	1	Ruhbilim Terimleri
Kış	2	Gökbilim Terimleri
Kişi	1	Felsefe Terimleri
Kitap	1	Kitaplıkbilim Terimleri
Kol	1	Biyoloji Terimleri
Konuşma	1	Gramer Terimleri
Korku	1	Ruhbilim Terimleri
Koşu	3	Atletizm Terimleri
Kovuk	1	Coğrafya Terimleri
Koyun	1	Biyoloji Terimleri
Köpek	1	Biyoloji Terimleri
Köy	3	Kentbilim Terimleri
Kulak	1	Biyoloji Terimleri
Kural	1	Felsefe Terimleri
Kuş	1	Biyoloji Terimleri
Kuşku	2	Ruhbilim Terimleri
Kuyu	1	Coğrafya Terimleri
Kürek	1	Tarım Terimleri
Mani	3	Yazın Terimleri

Maskara	1	Tiyatro Terimleri
Maymun	1	Biyoloji Terimleri
Mengene	2	Zanaat Terimleri
Metre	1	Matematik Terimleri
Meyve	1	Biyoloji Terimleri
Mutluluk	1	Felsefe Terimleri
Oda	1	Kentbilim Terimleri
Olta	2	Su Ürünleri Terimleri
Omuz	7	Biyoloji Terimleri
Ot	11	Biyoloji Terimleri
Oyun	12	Halkbilim Terimleri
Ödül	1	Eğitim Terimleri
Öfke	1	Ruhbilim Terimleri
Öğretmen	1	Eğitim Terimleri
Öküz	2	Biyoloji Terimleri
Öykü	1	Yazın Terimleri
Para	1	İktisat Terimleri
Parmak	3	Biyoloji Terimleri
Pudra	1	Mantık Terimleri
Ruj	1	Mantık Terimleri
Saat	1	Gökbilim Terimleri
Sabah	3	Gökbilim Terimleri
Saç	1	Biyoloji Terimleri
Sayı	4	Matematik Terimleri
Sebze	1	Biyoloji Terimleri
Serçe	1	Biyoloji Terimleri
Ses	1	Fizik Terimleri
Sevgi	1	Felsefe Terimleri
Sevinç	1	Ruhbilim Terimleri
Sınıf	1	Eğitim Terimleri
Soru	1	Eğitim Terimleri
Söğüt ağacı	1	Biyoloji Terimleri
Söz	3	Yazın Terimleri
Sözcük	1	Yazın Terimleri
Su	7	Su Ürünleri Terimleri
Süt	1	Biyoloji Terimleri
Şeker	1	Kimya Terimleri
Şenlik	2	Halkbilim Terimleri
Şeytan	1	Din Bilimi Terimleri
Taş	4	Coğrafya Terimleri
Ter	1	Biyoloji Terimleri
Toprak	1	Coğrafya Terimleri
Töre	2	Halkbilim Terimleri
Türkü	1	Yazın Terimleri

Tütsülemek	1	Ağaçişleri Terimleri
Tüy	1	Biyoloji Terimleri
Uğurböceği	1	Biyoloji Terimleri
Un	2	Tarım Terimleri
Uyku	1	Biyoloji Terimleri
Üsteğmen	1	Askerlik Terimleri
Üzerlik	1	Biyoloji Terimleri
Yanıt	1	Yöntembilim Terimleri
Yaprak	1	Biyoloji Terimleri
Yasak	1	Ruhbilim Terimleri
Yaşam	1	Felsefe Terimleri
Yavru	2	Biyoloji Terimleri
Yaz	1	Gökbilim Terimleri
Yoğurt	1	Biyoloji Terimleri
Yuva	3	Zooloji Terimleri
Yün	1	Tarım Terimleri
Yüz	2	Biyoloji Terimleri
Yüzbaşı	1	Askerlik Terimleri
Zaman	3	Gökbilim Terimleri

Aşağıda "Kim Sevmez Uğurböceklerini?" isimli hikâyede yer alan terimlere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Aramızda önemsenecek bir dargınlık, kıskançlık ya da kavga olmamıştır." (KU, s. 5)

"Birlikte bir kitapçı dükkânı açtık." (KU, s. 9)

"Günlerim ağaçların arasında, ağaçların tepesinde geçiyordu." (KU, s. 11)

"Dumanlarını hem ağzından hem burnundan çıkardı." (KU, s. 24)

"Kız almaya gelen başka köylü düğüncüye şaka yapmak ne zamandan beri kalktı törelerimizden?" (KU, s. 42)

4.1.7.5. Kim Sevmez Uğurböceklerini? İsimli Hikâyede Kalıp Sözler

"Kim Sevmez Uğurböceklerini?" isimli hikâyede 74 tane kalıp söz tespit edilmiştir. Hikâyede yer alan kalıp sözlerin tekrar sayısı ve ilgili olduğu bağlamlar aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 58. "Kim Sevmez Uğurböceklerini?" İsimli Hikâyede Kalıp Sözler

İlişki Sözleri	Tekrar Sayısı	İlgili Olduğu Bağlam
Aferin	1	Sembolik olarak ödüllendirme bildirenler
Allah Allah	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Allah korusun	1	İyi dilekler, dualar
Aman	2	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Amanıın	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Anladın mı?	2	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Anladınız mı?	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Aşk olsun	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Ayıp ayıp	3	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Ayol	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Ben sana edeceğimi biliyorum	1	Uyarılar, korkutmalar, sinirlenmeler, üzülmeler
Buyrun buyrun	4	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Buyur	6	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Çok hoş olurdu canım!	10	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Daha neler neler	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Değil mi?	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Demek	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Demesin mi?	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Demeyin ya	3	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Efendim	7	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Elbet	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Elbette	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Eyvah eyvah eyvah	11	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Geçmiş ola	2	İyi dilekler, dualar
Geçmiş olsun	9	İyi dilekler, dualar
Günaydın	1	Selamlaşmalar
Hadi hadi	1	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Hadi öyleyse	1	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Haydaaaa	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Haydi	3	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Hayırdır inşallah	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Hayırlı haberler olur inşallah	1	İyi dilekler, dualar
Hiç sorma	2	Reddetmeler, bıkkınlıklar, çaresizlik
Hoşça kal	1	Vedalaşma bildirenler
İlahi	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri

İyi oldu	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
İyi öyleyse	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
İyiyim mersi	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Kafamız şişti	2	Reddetmeler, bıkkınlıklar, çaresizlik
Kim bilir	2	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Lütfen	4	Rica etmeler
Nasıl olsa	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Ne gezer	2	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Ne mi yapmalıydı?	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Ne olmuş yani	2	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Ne olur	3	Rica etmeler
Ne olursunuz	1	Rica etmeler
Ne var ki	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Ne yapalım yani	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Ne yazık ki	7	Reddetmeler, bıkkınlık, çaresizlik
Neyin nesiydi?	2	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Neyse	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Neyse ki	1	Şükür, minnet, teşekkür etmeler
Öyle değil mi?	2	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Öyle mi?	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Öyleyse	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Peki	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Peki öyleyse	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Rahatınıza bakın	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Sağ ol	2	Teşekkür etmeler
Sakın haaa	1	Uyarılar, korkutmalar, sinirlenmeler, üzülmeler
Söz	1	Yeminlerde kullanılan ilişki sözleri
Şaşılacak şey doğrusu	4	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Tamam mı?	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Teşekkür ederim	13	Teşekkür etmeler
Uslu olun evladım	1	Uyarılar, korkutmalar, sinirlenmeler, üzülmeler
Uy anneciğim	1	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Üstüme iyilik sağlık	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Yaşasın	4	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Yazık değil mi?	1	Reddetmeler, bıkkınlık, çaresizlik
Yerin dibine batsın	1	Küfür ve beddua/ilenç bildirenler

Yeter artık ayıptır	3	Reddetmeler, bıkkınlık, çaresizlik
Yine bekleriz efendim	1	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Yoksa?	2	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri

Aşağıda "Kim Sevmez Uğurböceklerini?" isimli hikâyede yer alan kalıp sözlere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Eyvah! Eyvah! Eyvah! Sizlerde hiç mi düşünce yok çocuklar?" (KU, s. 13)

"Aman, Allah korusun!" (KU, s. 17)

"Yerin dibine batsın oyununuz!" demesin mi?" (KU, s. 18)

"Hayırlı haberler olur inşallah!" (KU, s. 25)

"Aşure! Aşure! Yaşasın aşure!" (KU, s. 24)

4.1.7.6. Kim Sevmez Uğurböcekleri? İsimli Hikâyede Yabancı Sözcükler

"Kim Sevmez Uğurböceklerini?" isimli hikâyede 143 tane yabancı sözcük tespit edilmiştir. Yabancı kökenli sözcüklerin tekrar sayısı ve ait olduğu dile ilişkin bulgular aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 59. "Kim Sevmez Uğurböceklerini?" İsimli Hikâyede Yabancı Sözcükler

Yabancı Sözcük	Tekrar Sayısı	Ait Olduğu Dil
Adam	1	Arapça
Ahır	1	Farsça
Akıl	1	Arapça
Akran	1	Arapça
Allah	1	Arapça
Anahtar	3	Rumca
Apartman	3	Fransızca
Armut	10	Farsça
Asker	8	Arapça
Aşure	1	Arapça
Ateş	1	Farsça
Ayna	2	Farsça
Azar	4	Farsça
Bahçe	7	Farsça

Berbat	1	Farsça
Biber	1	Rumca
Bomba	1	İtalyanca
Bostan	1	Farsça
Ceket	2	Fransızca
Cep	12	Arapça
Ceza	1	Arapça
Cin	4	Arapça
Çabuk	1	Farsça
Çare	1	Farsça
Çay	1	Çince
Çöp	1	Farsça
Çünkü	1	Farsça
Dakika	2	Arapça
Dert	3	Farsça
Divan	2	Arapça
Dolap	4	Arapça
Duvar	1	Farsça
Dükkân	1	Arapça
Düşman	1	Farsça
Efendi	1	Rumca
Esmer	1	Arapça
Eşya	1	Arapça
Evlat	1	Arapça
Ezber	2	Farsça
Falan	7	Arapça
Fazla	1	Arapça
Fırsat	4	Arapça
Gazete	1	İtalyanca
Haber	2	Arapça
Hafif	3	Arapça
Hâl	1	Arapça
Halka	1	Arapça
Hapis	8	Arapça
Harman	1	Farsça
Hasret	1	Arapça
Hava	4	Arapça
Haydut	1	Arapça
Hayır	2	Arapça
Hem	1	Farsça
Hemen	1	Farsça
Hep	1	Farsça
Her	1	Farsça
Herkes	1	Farsça

Hesap	1	Arapça
Heves	2	Arapça
Hışım	10	Farsça
Hıyar	3	Farsça
Hiç	1	Farsça
Hoca	1	Farsça
Horoz	1	Farsça
Hoş	1	Farsça
Hücum	5	Arapça
İlahi	1	Arapça
İnsan	4	Arapça
İşaret	1	Arapça
İştah	1	Arapça
Kafa	2	Arapça
Kahkaha	1	Arapça
Kalp	1	Arapça
Karar	4	Arapça
Kavga	1	Farsça
Kel	1	Farsça
Kerata	1	Rumca
Kırmızı	9	Arapça
Kiler	1	Farsça
Kilim	1	Farsça
Kitap	1	Arapça
Kolonya	1	İtalyanca
Köy	3	Farsça
Kurabiye	2	Arapça
Kutu	2	Rumca
Kuzen	4	Fransızca
Mahsul	1	Arapça
Mani	1	Arapça
Masa	1	Rumca
Maskara	2	Arapça
Masraf	1	Arapça
Mavi	2	Arapça
Maya	1	Farsça
Maymun	2	Arapça
Meğer	1	Farsça
Mengene	1	Rumca
Merak	1	Arapça
Metre	2	Fransızca
Meyve	4	Farsça
Millet	6	Arapça
Musluk	1	Arapça

Nefes	1	Arapça
Neşe	1	Arapça
Nokta	1	Arapça
Olta	2	Rumca
Para	1	Farsça
Pencere	1	Farsça
Postal	1	Farsça
Pudra	2	Fransızca
Rahat	1	Arapça
Ruj	1	Fransızca
Saat	1	Arapça
Sabah	3	Arapça
Sabır	4	Arapça
Sandalye	7	Arapça
Sebze	1	Farsça
Sepet	3	Farsça
Serüven	1	Farsça
Sınıf	2	Arapça
Sigara	1	İtalyanca
Simit	1	Arapça
Siyah	1	Farsça
Sokak	1	Arapça
Sonbahar	1	Farsça
Şampiyon	1	Fransızca
Şans	2	Fransızca
Şapka	1	Rusça
Şeker	3	Farsça
Şeytan	5	Arapça
Şişe	1	Farsça
Tahta	4	Farsça
Telâş	2	Arapça
Temiz	1	Arapça
Tencere	3	Arapça
Terbiye	1	Arapça
Teslim	2	Arapça
Tespih	4	Arapça
Üniforma	1	İtalyanca
Zaman	3	Arapça
Zayıf	1	Arapça
Zil	2	Farsça
Ziyan	1	Farsça

Aşağıda "Kim Sevmez Uğurböceklerini?" isimli hikâyede yer alan yabancı sözcüklere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Her zaman birbirlerini ararlardı, birlikte olurduk." (KU, s. 10)

"Katıksız hapis veriyorum keratalara!" (KU, s. 31)

"Ağaca saklanmış düşman askerine armut bombasıyla hücuuum!" (KU, s. 12)

"Anahtar da kapının üstünde." (KU, s. 29)

"Bizim köyde Şeytan Vahap derler bir adam vardı." (KU, s. 40)

4.1.7.7. Kim Sevmez Uğurböceklerini? İsimli Hikâyede Doldurma Sözler

"Kim Sevmez Uğurböceklerini?" isimli hikâyede 14 tane doldurma söz tespit edilmiştir. Hikâyede yer alan doldurma sözlerin tekrar sayısı ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 60. "Kim Sevmez Uğurböceklerini?" İsimli Hikâyede Doldurma Sözler

Doldurma Sözler	Tekrar Sayısı	Sayfa Sayısı
A	2	55
Aaaaa	1	17
A-aaaa!	1	26
Ah ah	3	18-61
Curp	1	33
Çıt	1	47
Eh	1	20
Ha?	2	41-57
Haaaa	1	14
Oh	2	12-69
Pıkh	8	14-15-24-31
Pırrr	1	55
Yaaaa	1	26
Yoooo	1	45

Aşağıda "Kim Sevmez Uğurböceklerini?" isimli hikâyede yer alan doldurma sözlere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Annem de yerlere eğildi:

"A-aaaa!"

Teyzem:

“Yaaaa,” dedi.” (KU, s. 26)

“-Yoooo Mustafa! Kızmak yok.” (KU, s. 45)

“Zafer:

“-Pıkh!”

Ben:

“-Pıkh!”

A Kerim!..” (KU, s. 55)

“Pırrr sokağa…” (KU, s. 55)

4.1.7.8. Kim Sevmez Uğurböceklerini? İsimli Hikâyede Anadolu Ağızları

“Kim Sevmez Uğurböceklerini?” isimli hikâyede 2 tane ağız özelliği gösteren sözcük kullanılmıştır. Bu sözcüklerin hangi anlamda kullanıldıkları, tekrar sayısı ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 61. “Kim Sevmez Uğurböceklerini?” İsimli Hikâyede Anadolu Ağızları

Anadolu Ağızları	Anlamı	Tekrar Sayısı	Sayfa Sayısı
Burmak	Bükmek	1	54
Kabalak	Bir çeşit başlık	14	41-42-44-45

Aşağıda “Kim Sevmez Uğurböceklerini?” isimli hikâyede yer alan Anadolu ağızlarına yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

“Şimdi de o oltana o adamın kel kafasından kabalağını takıp çekeceksin.” (KU, s. 41)

“Birkaç kez etimi burdu, canımı yaktı ebeciğim.” (KU, s. 54)

4.1.7.9. Kim Sevmez Uğurböceklerini? İsimli Hikâyede Argo Sözler

“Kim Sevmez Uğurböceklerini?” isimli hikâyede 1 tane argo söz kullanılmıştır. Bu sözlerin tekrar sayısı ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 62. "Kim Sevmez Uğurböceklerini?" İsimli Hikâyede Argo Sözler

Argo Sözler	Tekrar Sayısı	Sayfa Sayısı
Aşırmak	1	60

Aşağıda "Kim Sevmez Uğurböceklerini?" isimli hikâyede yer alan argo sözlere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Aklımızca o hıyarlardan aşıracak, bir güzel hıyar şöleni çekecektik kendimize." (KU, s. 60)

4.1.8. Masa Üstündeki Kavga İsimli Hikâyenin Söz Varlığına İlişkin Bulgular

"Masa Üstündeki Kavga" isimli hikâyede 1 tane atasözü, 88 tane deyim, 60 tane ikileme, 33 tane kalıp söz, 240 tane yabancı sözcük, 22 tane doldurma söz, 306 tane terim, 11 tane Anadolu ağzı olmak üzere toplam 761 tane söz varlığı unsuru tespit edilmiştir. Söz varlığı unsurları incelenerek tablo haline getirilmiştir.

4.1.8.1. Masa Üstündeki Kavga İsimli Hikâyede Atasözleri

"Masa Üstündeki Kavga" isimli hikâyede 1 tane atasözü tespit edilmiştir. Hikâyede yer alan atasözünün tekrar sayısı ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 63. "Masa Üstündeki Kavga" İsimli Hikâyede Atasözleri

Atasözleri	Tekrar Sayısı	Sayfa Sayısı
Sıcakta gül biter, soğukta maraz	1	32

Aşağıda "Masa Üstündeki Kavga" isimli hikâyede yer alan atasözüne yönelik tanıklı ifadeye yer verilmiştir:

"Ne demişler? "Sıcakta gül biter, soğukta maraz." (MK, s. 32)

4.1.8.2. Masa Üstündeki Kavga İsimli Hikâyede Deyimler

"Masa Üstündeki Kavga" isimli hikâyede 88 tane deyim tespit edilmiştir. Bu deyimler içinde hem yargı bildirenler hem de söz öbeği biçiminde kurulanlar mevcuttur. Hikâyede yer alan deyimlerin tekrar sayısı ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 64. "Masa Üstündeki Kavga" İsimli Hikâyede Deyimler

Deyimler	Tekrar Sayısı	Sayfa Sayısı
Acısını çıkarmak	1	33
Ağzının tadını bilmemek	1	12
Akılda tutmak	2	56-80
Akıldan çıkarmak	1	53
Akla gelmek	2	100
Aklı ermek	3	89-93
Aklını oynatmak	2	57-62
Aldırış etmemek	1	42
Altını üstüne getirmek	1	104
Araya girmek	2	5
Azar işitmek	3	57-82-100
Başına… gelmek	1	59
Bilincine varmak	1	4
Bir araya gelmek	2	25-104
Bir eli yağda bir eli balda	1	111
Canı çıkmak	2	46-88
Canı istemek	2	47-48
Canı sıkılmak	1	74
Çalım satmak	2	35-36
Dillerinden anlamamak	1	77
Dişini sıkmak	1	48
Diz çökmek	1	19
Doyum olmamak	1	17
Ekmek elden su gölden	1	56
Eline düşmek	1	112
Eline tutuşturmak	1	80
Eziyet etmek	1	26
Fasulye sırığı	1	6
Geviş getirmek	1	29
Gözden kaybolmak	1	95
Gözden yitmek	1	72
Gücüne gitmek	4	9-10-83-111
Güçlük çekmek	3	8-55-56
Gün doğmak	1	96

Güven vermek	1	37
Hasta etmek	1	32
Hava hoş	1	56
Heves etmek	1	33
Hor görmek	1	39
Hoşa gitmek	4	53-74-96
İçinden gelmek	1	36
İkiz doğurmak	1	22
İyi etmek	5	8-39-48-70-111
İyi gitmek	1	14
İyilik bilmek	1	111
Kanat çırpmak	2	29
Kapıdan çevirmek	2	32
Karşı çıkmak	3	11-23-31
Karşı koymak	1	18
Kaşlarını çatmak	2	10-56
Kendine gel!	1	36
Kendini tutamamak	4	4-5-6-83
Kendini… bir yere atmak	1	48
Korkuya kapılmak	1	78
Kulakları çınlasın	1	6
Küçük dilini yutmak	1	68
Küçük düşürmek	1	12
Merak uyandırmak	2	94
Neden olmak	2	20-95
Nefes çekmek	1	46
Nişan almak	1	73
Saygı duymak	1	6
Sokaktan toplamak	1	56
Söz etmek	5	14-41-57-65-89
Söz işitmek	1	108
Sözünü kesmek	3	30-32-56
Söz vermek	1	8
Tadına bakmak	1	80
Taşa tutmak	1	72
Tekme yemek	1	39
Temiz tutmak	1	81
Uygun bulmak	1	23
Uykusunu almak	1	11
Uzak kalmak	1	5
Yanıt vermek	13	9-15-41-42-47-53-56-68-74-89-103
Yediği önünde yemediği ardında	1	111

Yem olmak	1	15
Yenik düşmek	1	110
Yer değiştirmek	2	28
Yerine getirmek	1	12
Yok etmek	2	8-19
Yok olmak	4	18-19
Yola çıkmak	1	13
Yosun bağlamak	1	73
Yüz vermemek	1	47
Yüzüne vurmamak	1	111
Zam gelmek	1	10
Zaman bırakmak	1	6
Zarar vermek	1	9

Aşağıda "Masa Üstündeki Kavga" isimli hikâyede yer alan deyimlere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Böyle yapmayınca başıma işler geliyor." (MK, s. 59)

"Bir eli yağda, bir eli baldaydı." (MK, s. 111)

"Seninki "Ekmek elden su gölden. Yaşasın Cumhuriyet" der." (MK, s. 56)

"-Sus bakalım fasulye sırığı! diye bağırdı." (MK, s. 6)

"Ama sana göre hava hoş." (MK, s. 56)

Güçlük çekmek (Deyimler Sözlüğü 2 / Ömer Asım Aksoy)

"Çocuğun konuşmakta güçlük çekişi olağan sayılmalıydı." (MK, s. 8)

"Ayakkabılarımı aceleyle giyinip, dışarıya attım kendimi." (MK, s. 48)

"Yediği önünde, yemediği ardındaydı." (MK, s. 111)

4.1.8.3. Masa Üstündeki Kavga İsimli Hikâyede İkilemeler

"Masa Üstündeki Kavga" isimli hikâyede 60 tane ikileme tespit edilmiştir. Hikâyede yer alan ikilemelerin, tekrar sayısı, oluşum şekilleri ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 65. "Masa Üstündeki Kavga" İsimli Hikâyede İkilemeler

İkilemeler	Tekrar Sayısı	Sayfa Sayısı	Oluşum Şekilleri
Alt alta	1	51	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Arka arka	1	38	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Ayrı ayrı	2	11-31	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Basa basa	1	90	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Baştan başa	1	55	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Beyaz beyaz	1	22	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Bir bir	3	39-111	Sayılardan oluşan ikilemeler
Birer birer	1	77	Sayılardan oluşan ikilemeler
Boncuk boncuk	1	18	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Cayır cayır	1	18	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Çatık çatık	2	10-48	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Çeşit çeşit	1	49	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Dağ bayır	1	15	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Dalga dalga	1	65	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Doğru dürüst	1	87	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Doğrudan doğruya	2	43-106	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Gelip geçen	2	50	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Geniş geniş	1	73	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Gıcır gıcır	1	54	Yansıma sözcükten oluşan ikilemeler
Gidip gelmek	1	107	Zıt anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Gözü gönlü	1	36	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Günden güne	2	80-111	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Islak ıslak	3	68-86	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
İleri geri	1	93	Zıt anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
İliği kemiği	1	36	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
İnadım inat	1	6	İyelik ekiyle oluşan ikilemeler
İri iri	2	71-106	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Kara kara	1	22	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Karı koca	1	30	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Kendi kendine	2	16-81	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Kırmızı kırmızı	1	42	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Kötü kötü	1	108	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Kucaktan kucağa	2	105	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Kurda kuşa	1	15	Durum eki alarak oluşan ikilemeler

Löp löp	1	43	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Minnacık minnacık	1	79	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Nazlı nazlı	1	30	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Okuma yazma	1	83	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Onun bunun	1	107	İlgi ekiyle oluşan ikilemeler
Öfkeli öfkeli	1	75	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Peş peşe	2	12-14	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Pırıl pırıl	4	30-35	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Renk renk	1	99	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Sabahtan akşama	1	53	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Salkım salkım	1	70	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Sarı sarı	1	99	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Sevine sevine	1	82	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Sık sık	2	92-97	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Sızım sızım	1	14	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Tek tük	1	44	Biri anlamlı biri anlamsız sözcükten oluşan ikilemeler
Tepeden tırnağa	1	81	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Tiril tiril	1	35	Yansıma sözcükten oluşan ikilemeler
Toz çamur	1	81	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Uzun uzun	1	5	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Üst üste	2	51-88	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Yan yana	4	4-41-97-105	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Yaşına başına	1	15	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Yavaş yavaş	2	68	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Yuvarlak yuvarlak	1	90	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Yüz yüze	1	92	Durum eki alarak oluşan ikilemeler

Aşağıda "Masa Üstündeki Kavga" isimli hikâyede yer alan ikilemelere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"O pazar yerini baştan başa yürür." (MK, s. 55)

"Onun çocuklara kırgın olduğunu bildiğimden, kendimi göstermeden balıkları birer birer fırlattım içeriye." (MK, s. 77)

"Onu, bayırdaki evle, aşağıdaki bakkallar arasında gidip gelirken görürdük çoğunlukla." (MK, s. 107)

"Burunlarında koku, uslarında löp löp ciğer parçaları vardı." (MK, s. 43)

"Öfke'ninki inadım inat, arkadaşım Kel Murat'tı." (MK, s. 6)

4.1.8.4. Masa Üstündeki Kavga İsimli Hikâyede Terimler

"Masa Üstündeki Kavga" isimli hikâyede 306 tane terim tespit edilmiştir. Hikâyede yer alan terimlerin tekrar sayısı ve ilgili olduğu alanlar aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 66. "Masa Üstündeki Kavga" İsimli Hikâyede Terimler

Terimler	Tekrar Sayısı	İlgili Olduğu Alan
Acı	4	Ruhbilim Terimleri
Ağaç	6	Biyoloji Terimleri
Ağırlık	1	Matematik Terimleri
Ağız	5	Biyoloji Terimleri
Akıl	1	Felsefe Terimleri
Alabalık	4	Biyoloji Terimleri
Alın	9	Biyoloji Terimleri
Alışkanlık	8	Felsefe Terimleri
Allah	10	Din Bilimi Terimleri
Anten	1	Fizik Terimleri
Ardıç	1	Biyoloji Terimleri
Arsa	7	Türe Terimleri
Asma	1	Biyoloji Terimleri
At	1	Biyoloji Terimleri
Ateş	1	Kimya Terimleri
Ay	1	Gökbilim Terimleri
Ayak	1	Biyoloji Terimleri
Baca	2	Metalbilim İşlem Terimleri
Bacak	4	Biyoloji Terimleri
Bağırsak	8	Biyoloji Terimleri
Balık	7	Biyoloji Terimleri
Banka	11	İktisat Terimleri
Bardak	1	Kimya Terimleri
Başparmak	1	Biyoloji Terimleri
Bayır	2	Coğrafya Terimleri
Bebek	3	Eğitim Terimleri
Beceri	1	Ruhbilim Terimleri
Bel	1	Biyoloji Terimleri
Biber	2	Biyoloji Terimleri
Biberon	1	Mantık Terimleri
Bilinç	1	Ruhbilim Terimleri
Bitki	1	Biyoloji Terimleri
Boy	1	Kimya Terimleri

Boynuz	1	Biyoloji Terimleri
Bodrum	4	Güzel Sanatlar Terimleri
Buluş	1	Yöntembilim Terimleri
Bulut	2	Gökbilim Terimleri
Burun deliği	1	Biyoloji Terimleri
Buzdolabı	4	Uygulayım Terimleri
Cami	8	Din Bilimi Terimleri
Canlı yayın	9	Sinema ve Televizyon Terimleri
Cehennem	10	Din Bilimi Terimleri
Cüce	1	Veteriner Hekimliği Terimleri
Çam	1	Biyoloji Terimleri
Çamur	2	Yerbilim Terimleri
Çardak	1	Güzel Sanatlar Terimleri
Çengel	1	Matematik Terimleri
Çerçeve	1	Güzel Sanatlar Terimleri
Çevre	2	Halkbilim Terimleri
Çiçek	4	Biyoloji Terimleri
Çoban	6	Tarım Terimleri
Çocuk	9	Eğitim Terimleri
Çocukluk	1	Mantık Terimleri
Çukur	1	Coğrafya Terimleri
Çul	1	Zanaat Terimleri
Dağ	1	Coğrafya Terimleri
Dağ eteği	1	Coğrafya Terimleri
Dal	1	Biyoloji Terimleri
Davranış	1	Eğitim Terimleri
Demir	1	Kimya Terimleri
Deniz	1	Coğrafya Terimleri
Dere	1	Coğrafya Terimleri
Dergi	1	Yazın Terimleri
Dernek	1	Türe Terimleri
Ders	1	Eğitim Terimleri
Deve	2	Biyoloji Terimleri
Devlet	2	Türe Terimleri
Dil	4	Biyoloji Terimleri
Diş	6	Biyoloji Terimleri
Diz	9	Biyoloji Terimleri
Dudak	6	Biyoloji Terimleri
Duman	4	Kimya Terimleri
Dükkân	1	İktisat Terimleri
Dünya	1	Felsefe Terimleri
Düşünce	1	Felsefe Terimleri
Düşünme	1	Felsefe Terimleri
Eklem	1	Biyoloji Terimleri

El	1	Biyoloji Terimleri
Elektrik	2	Fizik Terimleri
Emekli	1	Tecim, Maliye, Sayışmanlık ve Güvence Terimleri
Enerji	1	Fizik Terimleri
Erkek	2	Biyoloji Terimleri
Et	2	Biyoloji Terimleri
Eylem	2	Felsefe Terimleri
Ezgi	2	Yazın Terimleri
Fare	3	Biyoloji Terimleri
Fasulye	1	Biyoloji Terimleri
Fırın	1	Metalbilim Terimleri
Fıstık	1	Biyoloji Terimleri
Fil	1	Biyoloji Terimleri
Fiş	4	İktisat Terimleri
Fiyat	2	İktisat Terimleri
Gazete	4	Kitaplıkbilim Terimleri
Gece	6	Gökbilim Terimleri
Gece yarısı	10	Gökbilim Terimleri
Göğüs	1	Biyoloji Terimleri
Gökyüzü	1	Gökbilim Terimleri
Gölge	1	Gökbilim Terimleri
Gömütlük	2	Kentbilim Terimleri
Görevli	4	Tecim, Maliye, Sayışmanlık ve Güvence Terimleri
Gövde	6	Biyoloji Terimleri
Göz	9	Biyoloji Terimleri
Göz kapakları	1	Biyoloji Terimleri
Gram	1	Matematik Terimleri
Gül	1	Biyoloji Terimleri
Gün	1	Gökbilim Terimleri
Güneş	4	Gökbilim Terimleri
Gürültü	1	Fizik Terimleri
Güzel	1	Felsefe Terimleri
Hac	2	Din Bilimi Terimleri
Hafta	4	Gökbilim Terimleri
Hak	4	Türe Terimleri
Harf	4	Gramer Terimleri
Hasta	1	Tıp Terimleri
Hastalık	1	Tıp Terimleri
Hastane	1	Tıp Terimleri
Hava	1	Gökbilim Terimleri
Hayvan	4	Biyoloji Terimleri
Hezen	6	Zanaat Terimleri

Hindi	2	Biyoloji Terimleri
Horoz	1	Biyoloji Terimleri
Huy	7	Ruhbilim Terimleri
Ihlamur	1	Biyoloji Terimleri
Irmak	1	Coğrafya Terimleri
Işık	1	Fizik Terimleri
İlik	2	Biyoloji Terimleri
İlkokul	4	Eğitim Terimleri
İnsan	31	Felsefe Terimleri
İshal	1	Kimya Terimleri
İstavrit	1	Biyoloji Terimleri
İşaret	4	Gramer Terimleri
İştah	4	Kimya Terimleri
Jelatin	1	Kimya Terimleri
Kabuk	1	Biyoloji Terimleri
Kaplan	4	Biyoloji Terimleri
Kaplumbağa	2	Biyoloji Terimleri
Karakol	1	Tarih Terimleri
Karanlık	1	Astronomi Terimleri
Karga	1	Biyoloji Terimleri
Karın	1	Biyoloji Terimleri
Kasaba	1	Kentbilim Terimleri
Kat	1	Matematik Terimleri
Katırtırnağı	1	Biyoloji Terimleri
Kavak	2	Biyoloji Terimleri
Kaz	2	Biyoloji Terimleri
Keçi	5	Biyoloji Terimleri
Kedi	1	Biyoloji Terimleri
Kemik	1	Biyoloji Terimleri
Kenar	1	Matematik Terimleri
Kent	1	Kentbilim Terimleri
Kıl	4	Biyoloji Terimleri
Kıskançlık	1	Ruhbilim Terimleri
Kış	2	Gökbilim Terimleri
Kıtlık	1	İktisat Terimleri
Kırmızı	1	Güzel Sanatlar Terimleri
Kira	4	İktisat Terimleri
Kişi	4	Felsefe Terimleri
Kitap	1	Kitaplıkbilim Terimleri
Konuşma	1	Gramer Terimleri
Korku	11	Ruhbilim Terimleri
Koyun	1	Biyoloji Terimleri
Kök	1	Biyoloji Terimleri
Kömür	1	Kimya Terimleri

Köpek	1	Biyoloji Terimleri
Kötü	2	Felsefe Terimleri
Köy	1	Kentbilim Terimleri
Kulak	3	Biyoloji Terimleri
Kulak kepçesi	1	Biyoloji Terimleri
Kuş	1	Biyoloji Terimleri
Kuyruk	1	Biyoloji Terimleri
Kuyu	1	Coğrafya Terimleri
Kuzu	4	Biyoloji Terimleri
Lahana	1	Biyoloji Terimleri
Lenger	3	Zanaat Terimleri
Lira	7	İktisat Terimleri
Lise	2	Eğitim Terimleri
Maaş	1	İktisat Terimleri
Maden	4	Kimya Terimleri
Mal	1	İktisat Terimleri
Manda	1	Biyoloji Terimleri
Mantar	1	Biyoloji Terimleri
Masal	1	Yazın Terimleri
Mertek	1	Zanaat Terimleri
Meşe	1	Biyoloji Terimleri
Meyve	4	Biyoloji Terimleri
Mide	2	Biyoloji Terimleri
Minare	4	Güzel Sanatlar Terimleri
Mülk	10	Türe Terimleri
Mülkiyet	10	İktisat Terimleri
Müşteri	6	İktisat Terimleri
Nazar	1	Budunbilim Terimleri
Nokta	1	Gramer Terimleri
Noktalama işareti	3	Gramer Terimleri
Oburluk	5	Mantık Terimleri
Oda	5	Kentbilim Terimleri
Oğlak	3	Biyoloji Terimleri
Okul	1	Eğitim Terimleri
Omuz	4	Biyoloji Terimleri
Orman	1	Coğrafya Terimleri
Ortaokul	3	Eğitim Terimleri
Ot	8	Biyoloji Terimleri
Oyun	2	Halkbilim Terimleri
Ödev	2	Eğitim Terimleri
Öfke	8	Ruhbilim Terimleri
Öğretmen	4	Eğitim Terimleri
Ölüm	10	Biyoloji Terimleri
Öykü	12	Yazın Terimleri

Para	12	İktisat Terimleri
Parmak	2	Biyoloji Terimleri
Patlıcan	8	Biyoloji Terimleri
Pay	1	İktisat Terimleri
Pazarlık	5	İktisat Terimleri
Pençe	1	Zooloji Terimleri
Peşin	1	İktisat Terimleri
Pınar	1	Coğrafya Terimleri
Pirzola	1	Veteriner Hekimliği Terimleri
Pislik	1	Metalbilim Terimleri
Renk	1	Kimya Terimleri
Saat	2	Gökbilim Terimleri
Sabah	7	Gökbilim Terimleri
Saç	4	Biyoloji Terimleri
Salam	3	Veteriner Hekimliği Terimleri
Salatalık	1	Biyoloji Terimleri
Salya	8	Veteriner Hekimliği Terimleri
Sarmaşık	1	Biyoloji Terimleri
Satıcı	1	İktisat Terimleri
Saygı	2	Felsefe Terimleri
Sebze	6	Biyoloji Terimleri
Serçe	1	Biyoloji Terimleri
Ses	4	Fizik Terimleri
Sevinç	2	Ruhbilim Terimleri
Seyirci	1	Tiyatro Terimleri
Sıcak	1	Nükleer Enerji Terimleri
Sığınak	1	Türe Terimleri
Sınıf	1	Eğitim Terimleri
Sırt	10	Biyoloji Terimleri
Sinek	7	Biyoloji Terimleri
Soru işareti	3	Gramer Terimleri
Söz	2	Gramer Terimleri
Sözcük	1	Yazın Terimleri
Su	1	Su Ürünleri Terimleri
Suç	1	Hukuk Terimleri
Sürü	1	Veteriner Hekimliği Terimleri
Şaka	1	Yazın Terimleri
Şeker	7	Kimya Terimleri
Şenlik	1	Halkbilim Terimleri
Şeytan	1	Din Bilimi Terimleri
Şiir	1	Yazın Terimleri
Tablo	3	Güzel Sanatlar Terimleri
Tahta	1	Ağaçişleri Terimleri
Tapınak	1	Güzel Sanatlar Terimleri

Tapu	1	Kentbilim Terimleri
Tarla	1	Coğrafya Terimleri
Tartışma	1	Eğitim Terimleri
Taş	1	Coğrafya Terimleri
Tavuk	1	Biyoloji Terimleri
Televizyon	1	Sinema ve Televizyon Terimleri
Ter	2	Biyoloji Terimleri
Tırnak	1	Biyoloji Terimleri
Tilki	1	Biyoloji Terimleri
Tohum	3	Biyoloji Terimleri
Toprak	4	Coğrafya Terimleri
Tüketici	6	İktisat Terimleri
Tümce	1	Gramer Terimleri
Tüp	1	Kimya Terimleri
Türkü	1	Yazın Terimleri
Tüy	1	Biyoloji Terimleri
Ucuz	1	Tecim, Maliye, Sayışmanlık ve Güvence Terimleri
Uçak	1	Fizik Terimleri
Usta	1	Tecim, Maliye, Sayışmanlık ve Güvence Terimleri
Uyarı	1	Kimya Terimleri
Uyku	1	Biyoloji Terimleri
Uykusuzluk	1	Kimya Terimleri
Uyuz	2	Asalakbilim Terimleri
Ücret	1	İktisat Terimleri
Ünlem	1	Gramer Terimleri
Üye	3	Türe Terimleri
Üzüm	2	Biyoloji Terimleri
Varlık	6	Felsefe Terimleri
Vücut	7	Biyoloji Terimleri
Yağmur	1	Coğrafya Terimleri
Yangın	1	Madencilik Terimleri
Yaprak	1	Biyoloji Terimleri
Yaş	1	Biyoloji Terimleri
Yaşam	1	Felsefe Terimleri
Yatak odası	1	Ağaçişleri Terimleri
Yavru	6	Biyoloji Terimleri
Yazar	4	Kitaplıkbilim Terimleri
Yazı makinesi	2	Bilişim Terimleri
Yazma	1	Yazın Terimleri
Yeryüzü	2	Coğrafya Terimleri
Yıl	1	Gökbilim Terimleri
Yılan	1	Biyoloji Terimleri

Yıldız	1	Gökbilim Terimleri
Yoğurt	1	Biyoloji Terimleri
Yokluk	2	Türe Terimleri
Yosun	1	Biyoloji Terimleri
Yönetici	1	Tecim, Maliye, Sayışmanlık ve Güvence Terimleri
Yöre	2	Coğrafya Terimleri
Yumruk	1	Yumrukoyunu Terimleri
Yumurta	3	Biyoloji Terimleri
Yükçü	7	Tecim, Maliye, Sayışmanlık ve Güvence Terimleri
Yükseklik	6	Matematik Terimleri
Yün	1	Tarım Terimleri
Yüz	2	Biyoloji Terimleri
Zaman	14	Gökbilim Terimleri

Aşağıda "Masa Üstündeki Kavga" isimli hikâyede yer alan terimlere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Korkak sözcüğü, duvarda asılı Mona Lisa tablosuna bakıyordu hep." (MK, s. 8)

"Biz olmasaydık sözcükler, biz olmasaydık tümceler, biz olmasaydık öyküler oluşur muydu?" (MK, s. 9)

"Bir zaman sonra çobanların kucağında, koyunların arasında kuzu görmeye başladım." (MK, s. 22)

"Gel sana gölge oyunları öğreteyim." (MK, s. 29)

"Hükümetimiz, biz emeklileri düşünse de maaşlarımızı evlerimize ödetse olmaz mı sanki?" (MK, s. 46)

4.1.8.5. Masa Üstündeki Kavga İsimli Hikâyede Kalıp Sözler

"Masa Üstündeki Kavga" isimli hikâyede 33 tane kalıp söz tespit edilmiştir. Hikâyede yer alan kalıp sözlerin tekrar sayısı ve ilgili olduğu bağlamlar aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 67. "Masa Üstündeki Kavga" İsimli Hikâyede Kalıp Sözler

İlişki Sözleri	Tekrar Sayısı	İlgili Olduğu Bağlam
Aman evladım	1	Uyarılar, korkutmalar, sinirlenmeler, üzülmeler
Aramızdan kara kedi mi geçti?	1	Uyarılar, korkutmalar, sinirlenmeler, üzülmeler
Boğazında kalsın	1	Küfür, beddua/ilenç bildirenler
Buyrun	1	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Duyulmuş, görülmüş iş mi?	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Eline sağlık	2	İyi dilekler, dualar
Eyvah!	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Gözümüz aydın	1	İyi dilekler, dualar
Hadi	2	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Haydaaaa	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Haydi	3	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Hoş geldin	7	İyi dilekler, dualar
Hoşuna gitmez mi?	9	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
İyi ki	1	İyi dilekler, dualar
İyi mi ettin?	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Kendine gel!	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Ne anlarsınız?	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Ne demeye	2	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Ne güne duruyor?	4	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Ne var ki	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Ne var ne yok bakalım	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Ne yapsak ki?	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Olmaz mı?	5	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Olur mu hiç?	8	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Öyle değil mi?	9	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Öyle miii?	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Öyleyse	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Sana göre hava hoş	2	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Tövbeler olsun	1	Reddetmeler, bıkkınlık, çaresizlik
Usandım ayol	2	Reddetmeler, bıkkınlık, çaresizlik
Yarasın efendim	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Yaşasın	2	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Yoksa?	4	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri

Aşağıda "Masa Üstündeki Kavga" isimli hikâyede yer alan kalıp sözlere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Ne var ki dedem neşesizdi." (MK, s. 15)

"Yaşasın ağaç atamız! Yaşasın tüm çocuklar!" (MK, s. 4)

"Yarasın efendim, diye yanıtladı." (MK, s. 33)

"-Eyvaaah! Çıldırdı benim bey." (MK, s. 36)

"-Ooooh! Ellerine sağlık hanım kızım, dedi." (MK, s. 33)

4.1.8.6. Masa Üstündeki Kavga İsimli Hikâyede Yabancı Sözcükler

"Masa Üstündeki Kavga" isimli hikâyede 240 tane yabancı sözcük tespit edilmiştir. Yabancı kökenli sözcüklerin tekrar sayısı ve ait olduğu dile ilişkin bulgular aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 68. "Masa Üstündeki Kavga" İsimli Hikâyede Yabancı Sözcükler

Yabancı Sözcük	Tekrar Sayısı	Ait Olduğu Dil
Ablak	1	Arapça
Adam	1	Arapça
Akıl	1	Arapça
Alay	1	Rumca
Allah	10	Arapça
Anten	1	Fransızca
Apartman	1	Fransızca
Aptal	2	Arapça
Arsa	7	Arapça
Ateş	1	Farsça
Ayıp	4	Arapça
Ayna	1	Farsça
Azar	1	Farsça
Baca	2	Farsça
Baharat	2	Arapça
Bahçe	4	Farsça
Bahçıvan	2	Farsça
Bakkal	3	Arapça
Balkon	7	Fransızca
Banka	1	İtalyanca
Battaniye	1	Arapça

Bazı	1	Arapça
Belediye	1	Arapça
Bereket	1	Arapça
Beton	1	Fransızca
Beyaz	1	Arapça
Biber	2	Rumca
Biberon	4	Fransızca
Bidon	6	Fransızca
Bodrum	4	Rumca
Cam	10	Farsça
Cami	8	Arapça
Cehennem	10	Arapça
Ciğer	1	Farsça
Cumhuriyet	2	Arapça
Cüzdan	1	Arapça +Farsça
Çabuk	1	Farsça
Çamaşır	1	Farsça
Çardak	1	Farsça
Çengel	1	Farsça
Çerçeve	1	Farsça
Çevik	5	Farsça
Çoban	6	Farsça
Çul	1	Arapça
Çünkü	10	Farsça
Daire	1	Arapça
Defter	1	Arapça
Ders	1	Arapça
Dert	1	Arapça
Dev	1	Farsça
Devlet	2	Arapça
Dikkat	6	Arapça
Duvar	2	Farsça
Dükkân	1	Arapça
Dünya	1	Arapça
Düşman	1	Farsça
Efendi	1	Rumca
Ekran	1	Fransızca
Elektrik	2	Fransızca
Enerji	3	Fransızca
Entari	5	Arapça
Eser	1	Arapça
Esmer	1	Arapça
Eşya	1	Arapça
Evlat	1	Arapça

Fakat	1	Arapça
Fare	3	Arapça
Fasulye	1	Rumca
Fıstık	1	Arapça
Fil	1	Arapça
Fiş	4	Fransızca
Fiyat	2	Arapça
Fötr	5	Fransızca
Fuel oil	1	İngilizce
Garip	1	Arapça
Gazete	4	İtalyanca
Gram	1	Fransızca
Hac	2	Arapça
Hafta	4	Farsça
Hak	4	Arapça
Hal	1	Arapça
Hâlâ	1	Arapça
Hamur	1	Arapça
Hareket	3	Arapça
Harf	4	Arapça
Hasta	1	Farsça
Hastane	1	Farsça
Hayret	1	Arapça
Hayvan	4	Arapça
Hazır	2	Arapça
Hem	1	Farsça
Hemen	7	Farsça
Hep	1	Farsça
Her	1	Farsça
Herkes	8	Farsça
Heves	1	Arapça
Heybe	1	Arapça
Hiç	1	Farsça
Hindi	2	Arapça
Hizmet	1	Arapça
Horoz	1	Farsça
Hoş	3	Farsça
Huy	7	Farsça
İlaç	1	Arapça
İnsan	31	Arapça
İshal	1	Arapça
İskemle	1	Rumca
İşaret	4	Arapça
İştah	1	Arapça

Jelatin	1	Fransızca
Kabul	1	Arapça
Kâğıt	1	Farsça
Kahve	1	Arapça
Kalem	3	Arapça
Kalorifer	2	Fransızca
Kamyon	4	Fransızca
Kamyonet	1	Fransızca
Karar	1	Arapça
Kasaba	1	Arapça
Kasket	1	Fransızca
Kavga	1	Farsça
Kayıp	3	Arapça
Kebap	7	Arapça
Kenar	1	Farsça
Kent	1	Soğdca
Kırmızı	1	Arapça
Kibrit	1	Arapça
Kilo	1	Fransızca
Kira	4	Arapça
Kiremit	1	Rumca
Kitap	1	Arapça
Kolonya	1	İtalyanca
Korna	1	Fransızca
Köy	1	Farsça
Kutu	1	Rumca
Küfe	1	Rumca
Lahana	1	Rumca
Lamba	4	Rumca
Leblebi	2	Farsça
Lenger	3	Farsça
Lira	7	İtalyanca
Lise	2	Fransızca
Lokma	1	Arapça
Lüks	1	Fransızca
Maaş	1	Arapça
Maden	4	Arapça
Madeni	4	Arapça
Mağaza	1	Fransızca
Makas	1	Arapça
Makine	1	İtalyanca
Mal	1	Arapça
Mantar	1	Rumca
Manto	1	Fransızca

Masa	1	Rumca
Masal	1	Arapça
Mavi	2	Arapça
Meğer	4	Farsça
Memleket	1	Arapça
Mendil	1	Arapça
Merak	1	Arapça
Merdane	1	Farsça
Mesela	1	Arapça
Meşe	1	Farsça
Meyve	4	Farsça
Minare	4	Arapça
Minibüs	1	Fransızca
Mukavva	1	Arapça
Mutfak	3	Arapça
Müdür	7	Arapça
Mülk	10	Arapça
Mülkiyet	10	Arapça
Müşteri	6	Arapça
Nankör	1	Farsça
Nasıl	1	Türkçe +Arapça
Nazar	1	Arapça
Nefes	1	Arapça
Neşe	1	Arapça
Nisan	1	Arapça
Nokta	1	Arapça
Palto	1	Fransızca
Para	12	Farsça
Park	1	Fransızca
Parsel	1	Fransızca
Pasta	6	İtalyanca
Patika	7	Bulgarca
Patlıcan	8	Arapça
Pazar	1	Farsça
Pencere	1	Farsça
Pençe	1	Farsça
Pilav	1	Farsça
Pirzola	1	İtalyanca
Polis	6	Fransızca
Rahat	1	Arapça
Renk	1	Farsça
Saat	2	Arapça
Sabah	7	Arapça
Sahip	2	Arapça

Salam	3	İtalyanca
Salya	8	Rumca
Salon	11	Fransızca
Sandalye	9	Arapça
Sandık	10	Arapça
Sebze	6	Farsça
Selam	1	Arapça
Sınıf	1	Arapça
Sigara	1	İspanyolca
Simit	1	Arapça
Siyah	2	Farsça
Soba	6	Macarca
Sofra	1	Arapça
Sokak	1	Arapça
Spiker	3	Fransızca
Şapka	1	Rusça
Şeker	7	Farsça
Şey	10	Arapça
Şeytan	1	Arapça
Şiir	1	Arapça
Şişe	1	Farsça
Tablo	3	Fransızca
Tahta	1	Farsça
Takke	1	Arapça
Taksit	1	Arapça
Tebeşir	6	Farsça
Televizyon	1	Fransızca
Tembel	2	Farsça
Temiz	1	Arapça
Tohum	3	Farsça
Tövbe	1	Arapça
Turşu	1	Farsça
Tüp	1	Fransızca
Ücret	1	Arapça
Valiz	1	Fransızca
Virgül	1	Fransızca
Vücut	7	Arapça
Zam	1	Arapça
Zaman	14	Arapça
Zarar	1	Arapça
Zayıf	1	Arapça
Zenci	1	Arapça
Zil	2	Farsça

Aşağıda "Masa Üstündeki Kavga" isimli hikâyede yer alan yabancı sözcüklere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Kimimiz çul üstünde, kimimiz iskemlede oturuyorduk." (MK, s. 15)

"-Şu mertekler, şu hezenler bizim ormanlarımızın ağaçlarıdır." (MK, s. 19)

"Ağabeyimin arkadaşlarından biri, simitini leblebi iriliğinde parçalara bölerek Çınçın'a uzattı." (MK, s. 26)

"Böylesi apartmana soba sokulur mu hiç?" (MK, s. 35)

"Beyaz sakallı, takke giyen bir dede var." (MK, s. 98)

4.1.8.7. Masa Üstündeki Kavga İsimli Hikâyede Doldurma Sözler

"Masa Üstündeki Kavga" isimli hikâyede 22 tane doldurma söz tespit edilmiştir. Hikâyede yer alan doldurma sözlerin, tekrar sayısı ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 69. "Masa Üstündeki Kavga" İsimli Hikâyede Doldurma Sözler

Doldurma Sözler	Tekrar Sayısı	Sayfa Sayısı
A	1	56
Ah	21	74-79-80-81-82-83-85-86-
Ah ah!	2	10-98
E	1	109
Eee	1	47
Eh	3	35-42-65
Ey	1	42
Gaaaaaak!	2	95
Guuuuuuuuurt	1	53
Ha	1	56
Hey	5	58-66-72
Heeey	3	4-6-26
Hıı?	3	18-19-48
Hımmmm	1	96
Meee meee	1	22
Miyaaaaav!	2	42
Ooooh	1	33
Oşt oşt	1	93
Pist! Pist!	2	42-43
Tik tak	1	28

Üffff	1	66
Vah! Vah! Vah!	1	59

Aşağıda "Masa Üstündeki Kavga" isimli hikâyede yer alan doldurma sözlere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"-Heeey! Kendine çok pay ayırdın." (MK, s. 4)

"-Pist! Pist! Şişesice hayvanlar!" (MK, s. 43)

"-Eh gördün işte!" (MK, s. 42)

"Ah sizi, ah!" (MK, s. 74)

"Vah! Vah! Vah! Demek senin hakkını yediler." (MK, s. 59)

4.1.8.8. Masa Üstündeki Kavga İsimli Hikâyede Anadolu Ağızları

"Masa Üstündeki Kavga" isimli hikâyede 11 tane ağız özelliği gösteren sözcük kullanılmıştır. Bu sözcüklerin hangi anlamda kullanıldıkları, tekrar sayısı ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 70. "Masa Üstündeki Kavga" İsimli Hikâyede Anadolu Ağızları

Anadolu Ağızları	**Anlamı**	**Tekrar Sayısı**	**Sayfa Sayısı**
Belenmek	Toz toprak içinde yuvarlanmak	1	81
Evcek	Tüm aile	1	15
Göbelek	Yenilen bir çeşit mantar	21	12-13-14-15-16-17-18-19
Gömüt	Mezar	4	19-27
Hezen	Dalları budanmış ağaç gövdesi	1	19
Lenger	Yuvarlak büyük tabak	1	17
Mertek	Kısa ve kalın tahta parçası	1	19
Mutlanmak	Mutlu olmak	2	82-90
Seğirtmek	Hızlı adımlarla yürümek	1	110
Ünlemek	Seslenmek	4	107-108-109
Yollanmak	Gitmek, yola çıkmak, ayrılıp uzaklaşmak	1	107

Aşağıda "Masa Üstündeki Kavga" isimli hikâyede yer alan Anadolu ağızlarına yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Göbeleğin anası ağaçtır. Ağacın olmadığı yerde göbelek olur mu hiç?" (MK, s. 17)

"Emine hemen kalkar, Nilay'ı kucaklar yollanırdı bayırdaki eve doğru." (MK, s. 107)

"Yanımda mutlu yaratıklar görmek beni mutlandırır, eğlendirir." (MK, s. 90)

"Çoğunlukla giysilerimi kirleterek, toza çamura belenerek gelirdim eve." (MK, s. 81)

"-Şu mertekler, şu hezenler bizim ormanlarımızın ağaçlarıdır." (MK, s. 19)

4.1.9. Müjdeci Hüsnü İsimli Romanın Söz Varlığına İlişkin Bulgular

"Müjdeci Hüsnü" isimli romanda 6 tane atasözü, 94 tane deyim, 76 tane ikileme, 95 tane kalıp söz, 237 tane yabancı sözcük, 2 tane argo söz, 24 tane doldurma söz, 138 tane terim, 11 tane Anadolu ağzı, olmak üzere toplam 683 tane söz varlığı unsuru tespit edilmiştir. Söz varlığı unsurları incelenerek tablo haline getirilmiştir.

4.1.9.1. Müjdeci Hüsnü İsimli Romanda Atasözleri

"Müjdeci Hüsnü" isimli romanda 6 tane atasözü tespit edilmiştir. Romanda yer alan atasözlerinin tekrar sayısı ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 71. "Müjdeci Hüsnü" İsimli Romanda Atasözleri

Atasözleri	Tekrar Sayısı	Sayfa Sayısı
Akıl akıldan üstündür	1	29
Denize düşen yılana sarılır	1	30
Elden gelen öğün olmaz o da vaktinde bulunmaz	1	46
Herkes gider Mersin'e, sen gidersin tersine	1	162
Gelen mal başına gelsin	1	51
Gün doğmadan neler doğar	1	188

Aşağıda "Müjdeci Hüsnü" isimli romanda yer alan atasözlerine yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

“Ne demişler? “Denize düşen yılana sarılır” , demişler.” (MH, s. 30)

“Ne demişler? Elden gelen öğün olmaz, o da vaktinde bulunmaz.” (MH, s. 46)

“Bir de onun sözünü tutalım dedik. Akıl akıldan üstündür.” (MH, s. 29)

“Herkes gider Mersin’e Hüsnü gider tersine.” (MH, s. 162)

“-Böyle umutsuz olma! Gün doğmadan, neler doğar, dedi.” (MH, s. 188)

4.1.9.2. Müjdeci Hüsnü İsimli Romanda Deyimler

“Müjdeci Hüsnü” isimli romanda 94 tane deyim tespit edilmiştir. Bu deyimler içinde hem yargı bildirenler hem de söz öbeği biçiminde kurulanlar mevcuttur. Romanda yer alan deyimlerin tekrar sayısı ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 72. “Müjdeci Hüsnü” İsimli Romanda Deyimler

Deyimler	Tekrar Sayısı	Sayfa Sayısı
Acı çekmek	1	28
Acısını çıkarmak	1	58
Adak adamak	4	16-17-28-29
Ağır gelmek	2	59-186
Ağızlara sakız olmak	1	154
Ağzı açık kalmak	1	45
Akıl almak	1	29
Akıl almamak	1	202
Akıl edememek	1	52
Akıl etmek	2	16-94
Aklına gelmek	1	176
Aklına uymak	1	66
Aklını başına toplamak	1	135
Aklını çelmek	1	137
Aklının ucundan geçmemek	1	155
Aldırış etmemek	1	79
Anası ağlamak	1	68
Ant içmek	3	23
Boğazı düğümlenmek	1	61
Boş durmamak	1	69
Bulup buluşturmak	1	38
Burnunda tütmek	1	43
Burnundan getirmek	1	152
Burnunu çekmek	2	145-146
Can yakmak	2	138-168

Canı istemek	2	67
Canı sıkılmak	9	18-68-92-98-118-139-146-152-154
Çift sürmek	3	50-51-53
Çile çekmek	2	46-160
Dalga geçmek	2	151-152
Derdine düşmek	1	30
Derdini çekmek	2	30
Dikkat çekmek	1	13
Dili varmamak	1	168
Dilinin döndüğü kadar	1	188
Düşünceye dalmak	1	21
El etmek	1	181
Ele almak	1	8
Eli ayağı dolaşmak	1	209
Göz göze gelmek	1	65
Göz kulak olmak	1	50
Gözden kaybolmak	1	48
Gözünde büyütmek	2	196
Gözünü dikmek	1	59
Gözünün önünden geçmek	1	99
Gücüne gitmek	1	110
Haber salmak	3	94
Harekete geçirmek	1	38
Hık mık etmek	1	41
Hoş tutmak	1	212
Hoşa gitmek	4	12-16-190
İçi ezilmek	1	30
İçi içine sığmamak	2	37-190
İçinden geçmek	2	22-32
İhraç etmek	1	60
İnan olsun	1	25
İşe yaramamak	1	143
İşine koyulmak	1	209
İştah açmak	1	47
İyi etmek	1	43
Kalp kırmak	1	168
Karşı çıkmak	3	22-31-123
Kendini tutamamak	2	48-61
Kıymetini bilmek	1	56
Korku düşmek	1	39
Korkuya kapılmak	1	66
Nefes nefese kalmak	1	53
Oralı olmamak	1	79
Önüne katmak	2	42-176
Pahalıya mal olmak	1	16
Peşine takılmak	1	114
Söz birliği etmek	1	164

Söz etmek	2	58-101
Söze karışmak	2	73-115
Sözü ağzında bırakmak	1	127
Sözü dağıtmak	1	10
Sözünü kesmek	3	10-151-184
Sözünü tutmak	2	29-154
Tereciye tere satmak	1	21
Ters gitmek	1	187
Türkü tutturmak	1	26
Uygun görmek	1	13
Uykuya dalmak	1	145
Ümitsizliğe düşmek	1	63
Yerine getirmek	1	213
Yol almak	2	39-67
Yol aramak	1	212
Yola çıkmak	1	52
Yola düşmek	5	38-41-52-53-66
Yola getirmek	1	136
Yüreği çarpmak	2	182-183
Yüreği yanmak	3	30-78-167
Yüreğini ağzına getirmek	2	157-158
Yüreğinin yağı erimek	2	30-39

Aşağıda "Müjdeci Hüsnü" isimli romanda yer alan deyimlere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Onun bunun ağzına sakız oldu." (MH, s. 154)

"Hüsnü dilinin döndüğünce konuştu." (MH, s. 188)

"Tereciye tere satılırsa, kasabalıya sabun satılır yavrum, dedi." (MH, s. 21)

"Asker bunca yol yürümekle yorulsa, düşman anamızı ağlatır." (MH, s. 68)

"Çünki sen, yavru derdine düşüp yüreğinin yağlarını eritmedin." (MH, s. 30)

4.1.9.3. Müjdeci Hüsnü İsimli Romanda İkilemeler

"Müjdeci Hüsnü" isimli romanda 76 tane ikileme tespit edilmiştir. Romanda yer alan ikilemelerin tekrar sayısı, oluşum şekilleri ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 73. "Müjdeci Hüsnü" İsimli Romanda İkilemeler

İkilemeler	Tekrar Sayısı	Sayfa Sayısı	Oluşum Şekilleri
Acı acı	1	145	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Ağır ağır	7	75-76-81-109-120-127-190	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Aman zaman	1	179	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Avuç avuç	1	68	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Ayrı ayrı	3	43-101-114	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Bağıra bağıra	1	118	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Bir bir	7	89-108-118-163-179-189-199	Sayılardan oluşan ikilemeler
Birer birer	1	43	Sayılardan oluşan ikilemeler
Birleşe birleşe	2	89	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Bulup buluşturmak	1	38	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Burcu burcu	1	43	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Cızır cızır	2	30-39	Yansıma sözcüklerden oluşan ikilemeler
Çakmak çakmak	2	41-134	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Doğrudan doğruya	1	18	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Duvardan duvara	1	210	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Eli ayağına	1	209	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Ev ev	1	164	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Gelip geçmek	1	197	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Geri geri	1	135	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Giren çıkan	1	112	Zıt anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Göz göze	1	65	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Gür gür	1	90	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Güzel güzel	2	38-214	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Hemen hemen	1	196	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Hıçkıra hıçkıra	3	61-187-188	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler

Hık mık	1	41	İki anlamsız sözcükten oluşan ikilemeler
Hırslı hırslı	1	135	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Islak ıslak	1	201	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
İri iri	2	144-200	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Kara kara	1	145	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Kaş göz	2	175-179	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Kendi kendine	10	33-108-128-165-172-189-194-207-261	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Kesik kesik	1	147	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Kıpır kıpır	1	117	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Koyu koyu	1	210	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Köy köy	1	58	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Kurnaz kurnaz	1	130	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Küskün küskün	1	116	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Lıkır lıkır	1	85	Yansıma sözcüklerden oluşan ikilemeler
Nefes nefese	6	26-27-52-53-111-182	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Nemli nemli	1	79	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Onu bunu	1	163	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Onun bunun	1	166	İlgi ekiyle oluşan ikilemeler
Öbek öbek	1	34	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Parça parça	3	155-198	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Peş peşe	2	74-76	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Pırıl pırıl	2	10-152	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Renk renk	1	119	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Sağ salim	1	43	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Saklı gizli	1	32	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Sarsa sarsa	1	185	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler

Sevimli sevimli	2	99	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Sık sık	2	146-200	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Soğuk soğuk	2	42-210	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Şaşkın şaşkın	3	25-51-175	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Taze taze	1	85	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Temiz temiz	2	116	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Ters ters	1	133	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Tombul tombul	1	45	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Tutuna tutuna	1	146	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Umutlana umutlana	1	188	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Uysal uysal	1	131	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Uzun uzun	2	101-145	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Üst baş	2	176-183	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Üzgün üzgün	1	158	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Vıcık vıcık	1	9	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Yan yana	4	34-87	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Yanıp yakınmak	1	133	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Yapıp yapıp	1	173	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Yaşına başına	1	131	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Yaşını başını	1	131	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Yavaş yavaş	1	76	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Yeşil yeşil	2	84-144	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Yüksek yüksek	1	44	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Zehir zıkkım	1	22	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler

Aşağıda "Müjdeci Hüsnü" isimli romanda yer alan ikilemelere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Amanı zamanı yok." (MH, s. 179)

"Buldum buluşturdum, yoğurt mayaladım." (MH, s. 38)

"Zehra Kadın'ın gölgesi duvara koyu koyu düşüyor, gezindikçe, kıpırdadıkça duvardan duvara kayıyordu." (MH, s. 210)

"İsmail Dayı'nın kocaman bıyıkları gür gür kaşları vardı." (MH, s. 90)

"Ananın sıcak sütünü emersin lıkır lıkır." (MH, s. 85)

4.1.9.4. Müjdeci Hüsnü İsimli Romanda Terimler

"Müjdeci Hüsnü" isimli romanda 138 tane terim tespit edilmiştir. Romanda yer alan terimlerin tekrar sayısı ve ilgili olduğu alanlar aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 74. "Müjdeci Hüsnü" İsimli Romanda Terimler

Terimler	Tekrar Sayısı	İlgili Olduğu Alan
Adak	9	Halkbilim Terimleri
Ağaç	2	Biyoloji Terimleri
Ağıl	3	Veteriner Hekimliği Terimleri
Ağız	21	Biyoloji Terimleri
Ahır	4	Tarım Terimleri
Akşam	4	Gökbilim Terimleri
Ark	5	Zanaat Terimleri
At	1	Biyoloji Terimleri
Avuç	4	Biyoloji Terimleri
Ay	1	Gökbilim Terimleri
Bahar	2	Coğrafya Terimleri
Bakır	1	Kimya Terimleri
Baş	21	Biyoloji Terimleri
Bebek	3	Eğitim Terimleri
Boğaz	2	Biyoloji Terimleri
Boyun	2	Biyoloji Terimleri
Böcek	4	Biyoloji Terimleri
Buğday	1	Biyoloji Terimleri
Bulut	3	Coğrafya Terimleri
Cin	2	Din Bilimi Terimleri
Civciv	8	Biyoloji Terimleri

Çene	1	Biyoloji Terimleri
Çiçek	1	Biyoloji Terimleri
Çiğdem	4	Biyoloji Terimleri
Çoban	3	Eğitim Terimleri
Çocuk	3	Biyoloji Terimleri
Çukur	2	Coğrafya Terimleri
Dağ	1	Coğrafya Terimleri
Dere	1	Coğrafya Terimleri
Dişi	4	Biyoloji Terimleri
Doktor	1	Tıp Terimleri
Döl	3	Biyoloji Terimleri
Dudak	2	Biyoloji Terimleri
Diş	6	Biyoloji Terimleri
Dükkân	2	İktisat Terimleri
Dünya	1	Felsefe Terimleri
El	1	Biyoloji Terimleri
Elma	1	Biyoloji Terimleri
Erkek	4	Biyoloji Terimleri
Eşek	1	Biyoloji Terimleri
Evliya	2	Din Bilimi Terimleri
Gece	1	Gökbilim Terimleri
Göğüs	3	Biyoloji Terimleri
Gökyüzü	2	Gökbilim Terimleri
Gölge	6	Gökbilim Terimleri
Göz	3	Biyoloji Terimleri
Gül	1	Biyoloji Terimleri
Güneş	1	Gökbilim Terimleri
Güney	12	Gökbilim Terimleri
Güz	3	Coğrafya Terimleri
Hac	3	Din Bilimi Terimleri
Hacı	2	Din Bilimi Terimleri
Halay	5	Gösterim Sanatları Terimleri
Hastalık	2	Tıp Terimleri
Hayvan	3	Biyoloji Terimleri
Heyecan	1	Felsefe Terimleri
Hikâye	2	Edebiyat ve Söz Sanatı Terimleri
Horoz	1	Biyoloji Terimleri
Huy	1	Ruhbilim Terimleri
İlaç	2	Tıp Terimleri
İlkbahar	2	Gökbilim Terimleri
İnek	5	Biyoloji Terimleri
İnsan	10	Felsefe Terimleri
İpek	8	Biyoloji Terimleri
Kalça	1	Biyoloji Terimleri
Kan	1	Biyoloji Terimleri
Kar	9	Gökbilim Terimleri
Karın	2	Biyoloji Terimleri
Kavak	1	Biyoloji Terimleri

Keçi	3	Biyoloji Terimleri
Kemik	1	Biyoloji Terimleri
Kent	2	Kentbilim Terimleri
Kertenkele	9	Biyoloji Terimleri
Kış	1	Gökbilim Terimleri
Kol	1	Biyoloji Terimleri
Korku	3	Ruhbilim Terimleri
Koyun	1	Biyoloji Terimleri
Köpek	1	Biyoloji Terimleri
Köy	5	Kentbilim Terimleri
Kulak	2	Biyoloji Terimleri
Kurt	1	Biyoloji Terimleri
Kuruş	2	İktisat Terimleri
Kuşluk	1	Gökbilim Terimleri
Kuyruk	1	Biyoloji Terimleri
Kuzey	1	Gökbilim Terimleri
Kuzu	1	Biyoloji Terimleri
Küf	2	Asalakbilim Terimleri
Lira	4	İktisat Terimleri
Mantar	3	Biyoloji Terimleri
Mektup	1	Yazın Terimleri
Menekşe	6	Biyoloji Terimleri
Mevsim	9	Gökbilim Terimleri
Okul	3	Eğitim Terimleri
Omuz	1	Biyoloji Terimleri
Ot	1	Biyoloji Terimleri
Öğle	7	Gökbilim Terimleri
Öğretmen	3	Eğitim Terimleri
Öküz	9	Biyoloji Terimleri
Ölüm	5	Biyoloji Terimleri
Pancar	6	Biyoloji Terimleri
Para	7	İktisat Terimleri
Pelit	1	Biyoloji Terimleri
Renk	1	Kimya Terimleri
Resim	8	Güzel Sanatlar Terimleri
Rüzgâr	3	Coğrafya Terimleri
Sabah	3	Gökbilim Terimleri
Sağlık	1	Kimya Terimleri
Sevinç	10	Ruhbilim Terimleri
Sırt	2	Biyoloji Terimleri
Söğüt	1	Biyoloji Terimleri
Söz	5	Gramer Terimleri
Su	2	Su Ürünleri Terimleri
Sürü	1	Veteriner Hekimliği Terimleri
Şeytan	1	Din Bilimi Terimleri
Şube	4	İktisat Terimleri
Tarla	9	Coğrafya Terimleri
Taş	8	Coğrafya Terimleri
Tazı	3	Biyoloji Terimleri

Tepe	6	Coğrafya Terimleri
Tırnak	12	Biyoloji Terimleri
Tohum	1	Biyoloji Terimleri
Toprak	5	Coğrafya Terimleri
Türbe	2	Güzel Sanatlar Terimleri
Türkü	1	Yazın Terimleri
Tüy	1	Biyoloji Terimleri
Usta	1	Tecim, Maliye, Sayışmanlık ve Güvence Terimleri
Uyku	2	Biyoloji Terimleri
Üzüm	3	Biyoloji Terimleri
Vücut	1	Biyoloji Terimleri
Yağmur	1	Coğrafya Terimleri
Yaprak	1	Biyoloji Terimleri
Yavru	1	Biyoloji Terimleri
Yaz	2	Coğrafya Terimleri
Yıldız	1	Gökbilim Terimleri
Yonca	1	Biyoloji Terimleri
Yumurta	1	Biyoloji Terimleri
Yüz	1	Biyoloji Terimleri
Zaman	3	Gökbilim Terimleri

Aşağıda "Müjdeci Hüsnü" isimli romanda yer alan terimlere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Köyümüzün topraklarında biten otları seveceksin!" (MH, s. 88)

"Dölün ilki de erkek olarak girsin eve." (MH, s. 93)

"Gözlerinin önü birazcık kara olan koyununuzun kuzusu." (MH, s. 96)

"Yaklaşan bir ilkbaharın habercisi ılıklık vardı gecede." (MH, s. 153)

"Sürüsünden kurda koyun kaptıran çobanın da yüreği yanar durur." (MH, s. 78)

4.1.9.5. Müjdeci Hüsnü İsimli Romanda Kalıp Sözler

"Müjdeci Hüsnü" isimli romanda 95 tane kalıp söz tespit edilmiştir. Romanda yer alan kalıp sözlerin tekrar sayısı ve ilgili olduğu bağlamlar aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 75. "Müjdeci Hüsnü" İsimli Romanda Kalıp Sözler

İlişki Sözleri	**Tekrar Sayısı**	**İlgili Olduğu Bağlam**

Aferin	2	Sembolik olarak ödüllendirme bildirenler
Allah Allah	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Allah bağışlasın	2	İyi dilekler, dualar
Allah daha çok versin	1	İyi dilekler, dualar
Allah gecinden versin	2	İyi dilekler, dualar
Allah ne muradın varsa versin	1	İyi dilekler, dualar
Allah sonunu bereketli etsin	1	İyi dilekler, dualar
Allah tuttuğunu altın etsin	1	İyi dilekler, dualar
Allah yardımcısı olsun	1	İyi dilekler, dualar
Amaaaaan	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Aman	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Aslanım	3	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Başım gözüm üstüne	3	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Başım üstüne	8	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Başüstüne	2	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Beyim	2	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Buyur	1	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Canım	5	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Canı sağ olasıca	3	İyi dilekler, dualar
Canını yediğim	2	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Değil mi?	3	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Duacıyız	1	İyi dilekler, dualar
Dur, Allahını seversen	1	Reddetmeler, bıkkınlık, çaresizlik
Dur, hele	2	Reddetmeler, bıkkınlık, çaresizlik
Efendim	6	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
E mi?	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
E, doğru	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
E, hayırlısı	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
E, sen bilirsin	2	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Eh! Gözün aydın	1	İyi dilekler, dualar
Elbette	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Evladım	3	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Eyvah	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Gözün aydın	1	İyi dilekler, dualar
Göz aydınlığı olsun	1	İyi dilekler, dualar
Güle güle	2	Vedalaşma bildirenler
Hay Allah	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Hay Allah'ım	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Haydi	1	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Hay hay	2	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler

Hay, kurban olduğum Allah	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Hayırdır?	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Hayırdır, inşallah	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Hayırlı olur inşallah	2	İyi dilekler, dualar
Hayrola?	1	Temenniler
Hoş geldin	1	Selamlaşma bildirenler
İlahi	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
İnan olsun	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
İnşallah	1	Temenniler
İyi bildin	3	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
İyi ki	9	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
İyi öyleyse	2	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Kardeşlerim	1	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Kısmet etsin	1	Temenniler
Kıymetini bil	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Koçum	1	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Kolay gelsin	10	Temenniler
Kurban olayım	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Kusura bakma	2	Özür dilemeler
Maşallah	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Merhaba	1	Selamlaşma bildirenler
Müjdeler olsun	1	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Nasip etsin	1	Temenniler
Ne bileyim ben	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Ne demek	1	Soru sorup cevap isteyenler
Ne demeye	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Ne dersin?	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Ne var ki	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Olmaz efendim	2	Reddetmeler, bıkkınlık, çaresizlik
Olur mu?	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Öyle değil mi?	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Öyle ya	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Peki	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Peki, öyleyse	2	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Rica ederim	1	Rica etmeler
Sağ olasın	1	İyi dilekler, dualar
Sağ olun	1	İyi dilekler, dualar
Sağ salim olur	2	İyi dilekler, dualar
Sağlık olsun	1	İyi dilekler, dualar
Sefalar getirdin	1	Selamlaşmalar, özlemler

Selam olsun	1	İyi dilekler, dualar
Sen bana güç ver Allahım	1	İyi dilekler, dualar
Şükür	2	İyi dilekler, dualar
Şükürler olsun	1	İyi dilekler, dualar
Tamam mı?	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Vallahi	1	Yeminlerde kullanılan ilişki sözleri
Var mutlu ol	3	İyi dilekler, dualar
Var olun	6	İyi dilekler, dualar
Var sevin	1	İyi dilekler, dualar
Ya ne?	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Yavrum	1	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Yerin dibine batsın	2	Küfür, beddua/ilenç bildirenler
Yok! yok!	9	Reddetmeler, bıkkınlık, çaresizlik
Yok canım	1	Reddetmeler, bıkkınlık, çaresizlik
Yürü ya kulum	1	İyi dilekler, dualar

Aşağıda "Müjdeci Hüsnü" isimli romanda yer alan kalıp sözlere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Aman, kurban olduğum Murtaza Ağam!" (MH, s. 54)

"Allah akıllar versin! İyi mi? Haydi bakalım! Yürü!" (MH, s. 66)

"Allah razı olsun, bacım!" (MH, s. 112)

"Müjden başım üstüne! Hayırdır. Hoş geldin! Buyur, otur." (MH, s. 113)

"Olur mu öyle şey Hüsnü Emmi, olur mu?" (MH, s. 131)

4.1.9.6. Müjdeci Hüsnü İsimli Romanda Yabancı Sözcükler

"Müjdeci Hüsnü" isimli romanda 237 tane yabancı sözcük tespit edilmiştir. Yabancı kökenli sözcüklerin tekrar sayısı ve ait olduğu dile ilişkin bulgular aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 76. "Müjdeci Hüsnü" İsimli Romanda Yabancı Sözcükler

Yabancı Sözcük	Tekrar Sayısı	Ait Olduğu Dil
Adam	1	Arapça
Adres	2	Fransızca
Aile	2	Arapça
Ahır	4	Farsça

Akıl	1	Arapça
Anahtar	1	Rumca
Apartman	1	Fransızca
Avlu	2	Rumca
Asker	7	Arapça
Bakkal	1	Arapça
Bavul	9	İtalyanca
Bazı	2	Arapça
Beyaz	1	Arapça
Borç	4	Soğdca
Cahil	3	Arapça
Cehennem	4	Arapça
Ceket	2	Fransızca
Cep	1	Arapça
Cevap	3	Arapça
Cins	1	Arapça
Cömert	1	Farsça
Cuma	1	Arapça
Cüzdan	4	Arapça+ Farsça
Çabuk	2	Farsça
Çember	1	Farsça
Çene	1	Farsça
Çeşme	1	Farsça
Çift	1	Farsça
Çile	2	Farsça
Çoban	3	Farsça
Çorap	2	Farsça
Çorba	1	Farsça
Davul	1	Arapça
Defter	2	Arapça
Dert	1	Farsça
Doktor	1	Fransızca
Dua	1	Fransızca
Duvar	6	Farsça
Dükkân	2	Arapça
Dünya	1	Arapça
Düşman	3	Farsça
Efendi	1	Rumca
Eğer	1	Farsça
Elbet	4	Arapça
Elbise	2	Arapça
Entari	1	Arapça
Esas	1	Arapça
Esmer	1	Arapça
Esnaf	1	Arapça
Evlat	10	Arapça
Evliya	2	Arapça
Fakat	3	Arapça

Fakir	1	Arapça
Fare	4	Arapça
Fark	5	Arapça
Fistan	1	Rumca
Garip	1	Arapça
Gayret	1	Arapça
Gaz	1	Fransızca
Grup	8	Fransızca
Gurbet	1	Arapça
Haber	4	Arapça
Hac	3	Arapça
Hacı	2	Arapça
Haciz	5	Arapça
Hafif	1	Arapça
Hak	1	Arapça
Haki	1	Farsça
Hâlâ	6	Arapça
Hâlbuki	2	Arapça + Türkçe + Farsça
Hamur	1	Arapça
Hareket	1	Arapça
Harman	6	Farsça
Hasta	3	Farsça
Hatır	1	Arapça
Hava	1	Arapça
Hayat	3	Arapça
Hayır	1	Arapça
Hayran	1	Arapça
Hayvan	3	Arapça
Hediye	1	Arapça
Helva	1	Arapça
Hemen	3	Farsça
Hep	1	Farsça
Herkes	2	Farsça
Hesap	1	Arapça
Heybe	1	Arapça
Heybet	1	Arapça
Heyecan	1	Arapça
Heykel	3	Arapça
Hırs	1	Arapça
Hikâye	2	Arapça
Hizmet	1	Arapça
Hoca	2	Farsça
Horoz	1	Farsça
Hoş	1	Farsça
Hoşaf	1	Farsça
Huy	1	Farsça
Irgat	1	Rumca
İcap	3	Arapça

İdare	2	Arapça
İhraç	1	Arapça
İlaç	2	Arapça
İlahi	1	Arapça
İmkân	2	Arapça
İnsan	1	Arapça
İnşaat	1	Arapça
İnşallah	1	Arapça
İşaret	1	Arapça
İştah	2	Arapça
Jandarma	1	İtalyanca
Kâğıt	1	Farsça
Kahve	1	Arapça
Kalem	2	Arapça
Kalp	4	Arapça
Kamyon	1	Fransızca
Kanuni	1	Arapça
Kasaba	1	Arapça
Kavga	1	Farsça
Kelepçe	1	Farsça
Kent	2	Soğdca
Kırmızı	3	Arapça
Kıymet	1	Arapça
Kibrit	1	Arapça
Kilo	1	Fransızca
Kiremit	5	Rumca
Kitap	1	Arapça
Köy	1	Farsça
Kumandan	1	Fransızca
Kurban	1	Arapça
Kurnaz	1	Farsça
Kuruş	2	Almanca
Kuvvet	4	Arapça
Külot	1	Fransızca
Lacivert	1	Farsça
Laf	1	Farsça
Lakap	1	Arapça
Lamba	3	Rumca
Lira	4	İtalyanca
Lüzum	1	Arapça
Mahmuz	1	Arapça
Mahzen	5	Arapça
Mal	1	Arapça
Mantar	3	Rumca
Manifatura	1	İtalyanca
Maşallah	1	Arapça
Maşrapa	1	Arapça
Mavi	1	Arapça

Mektup	1	Arapça
Merak	2	Arapça
Merdiven	4	Farsça
Meşin	1	Farsça
Mevsim	9	Arapça
Mezar	1	Arapça
Muavin	1	Arapça
Muhtaç	1	Arapça
Muhtar	1	Arapça
Murat	2	Arapça
Muska	8	Arapça
Musluk	6	Arapça
Mühim	12	Arapça
Müjde	1	Farsça
Nasıl	1	Türkçe + Arapça
Nefes	1	Arapça
Nem	1	Farsça
Neşe	3	Arapça
Neşter	1	Farsça
Nokta	2	Arapça
Nöbet	1	Arapça
Nüfus	1	Arapça
Okyanus	1	Arapça
Otobüs	2	Fransızca
Paha	2	Farsça
Pantolon	6	Fransızca
Para	1	Farsça
Parça	1	Farsça
Paydos	8	Rumca
Pelit	1	Arapça
Pencere	3	Farsça
Perçem	2	Farsça
Pilav	1	Farsça
Posta	1	İtalyanca
Rahat	1	Arapça
Rahmet	2	Arapça
Razı	1	Arapça
Renk	1	Farsça
Resim	1	Arapça
Rica	1	Arapça
Rüzgâr	2	Farsça
Saat	7	Arapça
Sabah	1	Arapça
Sabun	1	Arapça
Sadaka	2	Arapça
Sahip	3	Arapça
Salim	1	Arapça
Sandık	1	Arapça

Sanki	1	Türkçe+Farsça
Saray	6	Farsça
Sebep	1	Arapça
Sedef	7	Arapça
Selam	1	Arapça
Sepet	1	Farsça
Sevap	1	Arapça
Sıhhiye	10	Arapça
Sokak	1	Arapça
Somun	1	Fransızca
Surat	1	Arapça
Şapka	1	Rusça
Şeker	2	Farsça
Şeytan	1	Arapça
Şube	4	Arapça
Şükür	1	Arapça
Tahammül	1	Arapça
Tahsildar	1	Arapça + Farsça
Tahta	1	Farsça
Taze	1	Farsça
Teklif	1	Arapça
Temiz	1	Arapça
Temmuz	2	Arapça
Tencere	1	Arapça
Tespih	1	Arapça
Tohum	2	Farsça
Tüccar	3	Arapça
Türbe	2	Arapça
Usta	1	Farsça
Ümit	1	Farsça
Vakit	1	Arapça
Vallahi	2	Arapça
Villa	7	İtalyanca
Vücut	4	Arapça
Yaren	1	Farsça
Zaman	3	Arapça
Zayıf	1	Arapça
Zehir	1	Farsça
Zemzem	3	Arapça
Zincir	1	Farsça
Zurna	1	Farsça

Aşağıda "Müjdeci Hüsnü" isimli romanda yer alan yabancı sözcüklere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Doktora gitme işi kararlaştırılınca, sıra geldi para işine." (MH, s. 19)

“Hem aldığın on lirayı ver, hem de emeğini!” (MH, s. 24)

“Karaların evine dönen sokağın başına gelmişlerdi.” (MH, s. 89)

“Bu adamın öteki dünyada da çekeceğini, Cehennem’e gideceğini anlatıyordu büyükler.” (MH, s. 163)

“Her muhtar seçiminde, “Seçimlerin hileli yapıldığını” söyler, gidip şikâyetçi olurdu.” (MH, s. 166)

4.1.9.7. Müjdeci Hüsnü İsimli Romanda Doldurma Sözler

“Müjdeci Hüsnü” isimli romanda 24 tane doldurma söz tespit edilmiştir. Romanda yer alan doldurma sözlerin tekrar sayısı ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 77. “Müjdeci Hüsnü” İsimli Romanda Doldurma Sözler

Doldurma Sözler	Tekrar Sayısı	Sayfa Sayısı
A	1	151
Ah	1	90
Be	2	152-167
Cınk cınk	1	180
E,	22	14-22--29-37-40-68-97-123-124-125-131-135-148-151-156-157-158-168-207-210
E?	1	23
Eh	11	93-114-125-147-149-160-163-167-202
Ha	3	21-64-125
Haa	1	184
Hay	10	20-28-135-157-200-201-206
Hey	2	77-205
Heeeeey	1	120
Hey	1	105
Hı	1	134
Hımm	2	90
Hımmmm	1	80
Kiiis	3	79-83
Oh	2	140-182
Oh!oh!oh!	2	122
Ooo	3	31-90-195
Ooşt, oşt	3	110-111
Tüü	2	48
Yahu	6	67-68-127-128-148-204

Yoo	2	132-212

Aşağıda "Müjdeci Hüsnü" isimli romanda yer alan doldurma sözlere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Eh hayırlısı." (MH, s. 93)

"Hımm, hayırlısı, dedi." (MH, s. 90)

"Ooo, maşallah!" (MH, s. 90)

"Yahu, Hüsnü Ağa!" (MH, s. 204)

"Hay gelmez olaydın çerçi." (MH, s. 20)

4.1.9.8. Müjdeci Hüsnü İsimli Romanda Anadolu Ağızları

"Müjdeci Hüsnü" isimli romanda 11 tane ağız özelliği gösteren sözcük kullanılmıştır. Bu sözcüklerin hangi anlamda kullanıldıkları, tekrar sayısı ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 78. "Müjdeci Hüsnü" İsimli Romanda Anadolu Ağızları

Anadolu Ağızları	**Anlamı**	**Tekrar Sayısı**	**Sayfa Sayısı**
Batman	Büyük, ağır	3	32-86
Cumalık	Fakirlere verilen yardım hediyesi	1	172
Dizleme	Dize kadar giyilen uzun çorap	6	55-73
Evlek	Tarlalarda suyun akması için açılan suyolu	7	104-105-130-132-138
Evlik	Kiler	3	32-33-55
Geven	Bir çeşit dikenli bitki	1	199
Gever	Suyun arka kanala bağlandığı yer	4	105
Herk etmek	Tarlayı sürüp dinlenmeye bırakmak	1	133
Pöçük	Kısa ve küçük kuyruk	6	71-73-74-78-98
Seğirtmek	Hızlı adımlarla yürümek	3	78-155
Tav	İşin, ürünün olgunlaşma, erginleşme zamanı	1	47

Aşağıda "Müjdeci Hüsnü" isimli romanda yer alan Anadolu ağızlarına yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Ama ben çöktüm, kocadım." (MH, s. 30)

"Tarla tavında gerek." (MH, s. 47)

"Her ark kendi aralarında da bölünüyor, bu bölümlere "Gever" denirdi." (MH, s. 105)

"Komşular, Cuma akşamları "cumalık" denilen yardım hediyelerini Musa'nın evine gönderir oldular." (MH, s. 172)

"Sizin gevenlerinizi sökeceğim dağlar." (MH, s. 199)

"Dağtarla'da herk ediyordu baban." (MH, s. 133)

4.1.9.9. Müjdeci Hüsnü İsimli Romanda Argo Sözler

"Müjdeci Hüsnü" isimli romanda 2 tane argo söz tespit edilmiştir. Bu sözlerin tekrar sayısı ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 79. "Müjdeci Hüsnü" İsimli Romanda Argo Sözler

Argo Sözler	Tekrar Sayısı	Sayfa Sayısı
Dalga geçmek	1	151
Zevzek	3	154-155

Aşağıda "Müjdeci Hüsnü" isimli romanda yer alan argo sözlere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Adam gecenin bu saatinde seninle dalga geçmeye, seninle eğlenmeye geliyor." (MH, s. 151)

"Tutup da zevzek Dikkulağın yüzüne tükürmedi." (MH, s. 154)

4.1.10. Sesini İsteyen Kurbağa İsimli Hikâyenin Söz Varlığına İlişkin Bulgular

"Sesini İsteyen Kurbağa" isimli hikâyede 4 tane atasözü, 123 tane deyim, 61 tane ikileme, 25 tane kalıp söz, 171 tane yabancı sözcük, 1 tane argo söz, 11 tane doldurma söz, 107 tane terim, 7 tane Anadolu ağzı olmak üzere toplam 510 tane söz varlığı unsuru tespit edilmiştir. Söz varlığı unsurları incelenerek tablo haline getirilmiştir.

4.1.10.1. Sesini İsteyen Kurbağa İsimli Hikâyede Atasözleri

"Sesini İsteyen Kurbağa" isimli hikâyede 4 tane atasözü tespit edilmiştir. Hikâyede yer alan atasözlerini tekrar sayısı ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 80. "Sesini İsteyen Kurbağa" İsimli Hikâyede Atasözleri

Atasözleri	Tekrar Sayısı	Sayfa Sayısı
Ekmeği ekmekçiye ver, bir ekmek de üste ver	1	66
Konuk kısmetini birlikte getirir	1	50
Vakit nakittir	1	23
Yenen yerde bereket olur	1	50

Aşağıda "Sesini İsteyen Kurbağa" isimli romanda yer alan atasözlere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Ekmeği ekmekçiye ver, bir ekmek de üstüne ver! Bu atasözü, işini iyi yapanın, ustalığın önemini vurgular." (SK, s. 66)

"Konuk, kısmetini birlikte getirir. Yenen yerde bereket olur, der." (SK, s. 50)

"Buradaki sayın yolcuların da bildikleri gibi; "Vakit nakittir!" demektir." (SK, s. 23)

4.1.10.2. Sesini İsteyen Kurbağa İsimli Hikâyede Deyimler

"Sesini İsteyen Kurbağa" isimli hikâyede 123 tane deyim tespit edilmiştir. Bu deyimler içinde hem yargı bildirenler hem de söz öbeği biçiminde kurulanlar mevcuttur. Hikâyede yer alan deyimlerin tekrar sayısı ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 81. "Sesini İsteyen Kurbağa" İsimli Hikâyede Deyimler

Deyimler	Tekrar Sayısı	Sayfa Sayısı
Acı çekmek	1	10
Acı vermek	1	6
Acısını çıkarmak	1	60
Açığa çıkmak	1	56
Adım atmak	1	62
Aferin almak	1	91

Ağzından bal akmak	1	47
Akıl almamak	1	61
Akılda kalmak	1	57
Akıldan geçmek	2	62-80
Aklına getirmek	1	34
Aldırış etmemek	2	29-86
Altından kalkamamak	1	33
Altüst etmek	1	13
Altüst olmak	1	14
Ant içmek	4	34-36-68
Ant vermek	1	38
Ant verdirmek	1	37
Ayağa kalkmak	2	19-87
Ayak uydurmak	4	8-10-50-86
Aykırı düşmek	1	11
Azar işitmek	1	12
Buyur etmek	1	53
Çaresine bakmak	1	26
Dalıp gitmek	1	58
Dişinden tırnağından artırmak	1	37
Donup kalmak	2	62
Duymazlıktan gelmek	1	18
Dünyaya getirmek	1	78
El atmak	1	37
Düşünceye dalmak	1	58
Ele almak	1	18
Elden gelmemek	1	11
El ele vermek	4	18
Elden çıkarmak	2	33-37
Elifi görse mertek sanmak	2	46-58
Gelin gitmek	1	57
Geri çevirmemek	1	54
Geri kalmak	1	44
Göz göze gelmek	2	28-55
Gözden geçirmek	1	52
Gözü arkada kalmak	1	87
Gözünde büyütmek	1	33
Gücü yetmek	1	83
Güçlük çekmek	1	50
Hak etmek	1	87
Hak kazanmak	1	60
Hesap etmek	1	17
Hevesi kalmamak	1	32
Hoş geldiniz	1	55
Hoşuna gitmek	4	9-65-93-94
İçine sinmek	1	87
İçeriye dalmak	1	87

İçi sızlamak	1	59
İlgi duymak	3	72
İnan olsun	2	28-52
İş çıkarmak	1	38
İşe koyulmak	2	37-52
İşe yaramak	1	38
İyi etmek	7	45-66-86-87
İyi gelmek	1	25
Kabul görmek	1	12
Kafa ütülemek	1	26
Kafası kazan gibi olmak	1	26
Kağıda dökmek	3	61-62
Karar vermek	1	32
Karnı zil çalmak	1	72
Karşı çıkmak	3	28-29-92
Karşı karşıya gelmek	1	45
Kaşlarını çatmak	4	46-47-66-70
Kendini göstermek	1	40
Kendini kaptırmamak	1	33
Kendini vermek	1	49
Kılı kırk yarmak	1	34
Kolları sıvamak	1	49
Konuk etmek	2	84-85
Kulak vermek	1	40
Küçük görmek	1	82
(…-masıyla…-mesi) bir olmak	1	57
Mideye indirmek	1	44
Neden olmak	2	15-37
Okumayı sökmek	1	61
Onuruna… vermek	3	48-57-63
Öç almak	1	14
Öfkeye kapılmak	2	26-44
Özen göstermek	2	28-77
Payını almak	1	14
Parmağı ağzında kalmak	1	50
Pılı pırtı toplamak	3	26
Rahat etmek	1	85
Sahip çıkmak	1	29
Seyirci olmak	2	45-93
Silip süpürmek	3	37-58
Soluğunu tutmak	1	41
Sona ermek	1	29
Söz dinlemek	1	37
Söz etmek	10	12-32-37-56-71-73-77-78
Söz vermek	1	74
Söze girmek	5	17-31-38-55-70
Sözünü kesmek	3	32-57-91
Sürpriz yapmak	5	50-52-54-61

Şakaya almak	1	47
Şakaya gelmemek	1	47
Telefon etmek	1	48
Utanç duymak	1	74
Uygun görmek	1	58
Uykusu gelmek	3	87
Uykuya dalmak	1	85
Uzak durmak	1	60
Ver elini…	1	59
Yakışık almak	1	10
Yalayıp geçmek	1	8
Yanıt vermek	11	6-8-11-12-26-52-68-71-76-77-87
Yerine getirmek	1	19
Yerini almak	1	56
Yok etmek	1	16
Yok olmak	4	10-13-15
Yoksun kalmak	2	13-19
Yorgun düşmek	1	11
Yuva kurmak	1	15
Yük olmak	1	59
Yüreği burkulmak	1	19
Yüreği yanmak	1	59
Yüz bulamamak	1	48
Yüz çevirmek	1	12
Yüze vurmamak	1	50
Zahmet olmak	1	55
Zahmete girmek	1	55
Zaman almak	1	56

Aşağıda "Sesini İsteyen Kurbağa" isimli romanda yer alan deyimlere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Aranızda elifi görse mertek sanır bir ben vardım." (SK, s. 46)

"İnan olsun sürprizini kimseye açıklamayacağım, dedim." (SK, s. 52)

"Girmesiyle çıkması da bir oldu." (SK, s. 47)

"Öğretmenimi eve çağırmak, onuruna yemek vermek istiyorum." (SK, s. 48)

"Ver elini İstanbul…" (SK, s. 59)

4.1.10.3. Sesini İsteyen Kurbağa İsimli Hikâyede İkilemeler

"Sesini İsteyen Kurbağa" isimli hikâyede 61 tane ikileme tespit edilmiştir. Hikâyede yer alan ikilemelerin tekrar sayısı, oluşum şekilleri ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 82. "Sesini İsteyen Kurbağa" İsimli Hikâyede İkilemeler

İkilemeler	Tekrar Sayısı	Sayfa Sayısı	Oluşum Şekilleri
Açar açmaz	1	55	Olumlu ve olumsuz sözcükten oluşan ikilemeler
Ağır ağır	1	62	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Alım satım	1	57	Zıt anlamlı sözcükten oluşan ikilemeler
Alt alta	1	45	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Alt üst	2	13-14	Zıt anlamlı sözcükten oluşan ikilemeler
Art arda	1	37	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Aşağıdan yukarıya	1	69	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Atar atmaz	1	77	Olumlu ve olumsuz sözcüklerden oluşan ikilemeler
Ayrı ayrı	2	21-56	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Az uz	1	37	Zıt anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Baka baka	1	70	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Başlar başlamaz	1	77	Olumlu ve olumsuz sözcüklerden oluşan ikilemeler
Birer ikişer	1	53	Sayılardan oluşan ikilemeler
Bitmez tükenmez	1	25	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Bol bol	2	83-85	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Cayır cayır	1	17	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Çakmak çakmak	1	25	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Çok çok	1	53	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Diş tırnak	1	37	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Dolu dolu	3	13-83-84	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
El ele	3	18	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Geçip gitmek	1	13	Eş ya da yakın anlamlı sözcükten oluşan ikilemeler
Gelip gitmek	1	65	Zıt anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Gidip gelmek	2	52-74	Zıt anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Girer girmez	1	55	Olumlu ve olumsuz sözcükten oluşan ikilemeler
Göz göze	2	28-55	Durum eki alarak oluşan ikilemeler

Güle güle	1	66	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Güzel güzel	1	59	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Hay huy	3	58	Biri anlamlı biri anlamsız sözcükten oluşan ikilemeler
Işıl ışıl	1	74	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
İri iri	1	21	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
İleri geri	1	69	Zıt anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Kardeş kardeş	1	45	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Karşı karşıya	2	44-45	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Kendi kendine	1	74	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Kuzu kuzu	1	78	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Mini mini	2	59	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Neler neler	1	70	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Neyin nesi	1	63	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Okuma yazma	8	46-57-59-61	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Okur yazar	5	57-58-59	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Olup bitmek	1	65	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Pılı pırtı	3	26	Biri anlamlı biri anlamsız sözcüklerden oluşan ikilemeler
Rahat rahat	1	88	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Renk renk	1	40	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Sabah sabah	1	45	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Sık sık	3	30-31-55	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Silip süpürmek	3	37-58	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Siyah beyaz	1	44	Zıt anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Soluk soluğa	1	87	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Şaşkın şaşkın	1	20	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Şunu bunu	1	48	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Şura bura	1	65	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Utangaç utangaç	1	31	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Uzak uzak	1	16	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Üst üste	1	45	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Tıklım tıklım	1	83	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Yalım yalım	1	59	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Yukarıdan aşağıya	1	69	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Yüz yüze	2	18-38	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Zaman zaman	1	53	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler

Aşağıda "Sesini İsteyen Kurbağa" isimli romanda yer alan ikilemelere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Salona adım atar atmaz, coşkulu gürültücü oldu birden." (SK, s. 77)

"Dişimden tırnağımdan artırdığım, kötü günlerim için bir kıyıya ayırdığım tüm paralarım geçti gitti." (SK, s. 37)

"Aşağıdan yukarıya yukarıdan aşağıya gidip gelmelidir." (SK, s. 69)

"Güle güle, harcasın." (SK, s. 66)

"Feritoğullarının konak gibi evlerinin silinip süpürülmesi…" (SK, s. 58)

"İstiklal Caddesi tıklım tıklımdı insan yoğunluğundan yana!" (SK, s. 83)

4.1.10.4. Sesini İsteyen Kurbağa İsimli Hikâyede Terimler

"Sesini İsteyen Kurbağa" isimli hikâyede 107 tane terim tespit edilmiştir. Hikâyede yer alan terimlerin tekrar sayısı ve ilgili olduğu alanlar aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 83. "Sesini İsteyen Kurbağa" İsimli Hikâyede Terimler

Terim	Tekrar Sayısı	İlgili Olduğu Alan
Ağ	11	Su Ürünleri Terimleri
Ağıt	2	Yazın Terimleri
Alın	1	Biyoloji Terimleri
Ayak	12	Biyoloji Terimleri
Bacak	1	Biyoloji Terimleri
Balık	1	Biyoloji Terimleri
Bayır	1	Coğrafya Terimleri
Bebek	5	Eğitim Terimleri
Boyun	1	Biyoloji Terimleri
Böcek	3	Biyoloji Terimleri
Buğday	1	Biyoloji Terimleri
Bulut	6	Coğrafya Terimleri
Burun	2	Biyoloji Terimleri
Bülbül	1	Biyoloji Terimleri
Cami	4	Güzel Sanatlar Terimleri
Çene	1	Biyoloji Terimleri
Çevre	10	Felsefe Terimleri
Çiftlik	1	İktisat Terimleri

Dağ	10	Coğrafya Terimleri
Dakika	2	Matematik Terimleri
Demir	3	Kimya Terimleri
Deniz	26	Coğrafya Terimleri
Devinmek	4	Fizik Terimleri
Dişi	5	Biyoloji Terimleri
Diz	11	Biyoloji Terimleri
Dünya	26	Felsefe Terimleri
Emekli	6	Tecim, Maliye, Sayışmanlık ve Güvence Terimleri
Etçil	1	Biyoloji Terimleri
Fare	4	Biyoloji Terimleri
Fırça	8	Gösterim Sanatları Terimleri
Gazete	1	Kitaplıkbilim Terimleri
Gece	4	Gökbilim Terimleri
Gemi	3	Su Ürünleri Terimleri
Geyik	1	Biyoloji Terimleri
Gökyüzü	11	Gökbilim Terimleri
Göz	1	Biyoloji Terimleri
Hak	1	Türe Terimleri
Halk	2	Halkbilim Terimleri
Hamilelik	9	Kimya Terimleri
Harf	1	Gramer Terimleri
Heceleme	1	Gramer Terimleri
İlaç	3	Kimya Terimleri
İskele	1	Su Ürünleri Terimleri
İyot	1	Kimya Terimleri
Kadı	12	Tarih Terimleri
Kartal	2	Biyoloji Terimleri
Kaş	4	Biyoloji Terimleri
Kedi	26	Biyoloji Terimleri
Kent	6	Kentbilim Terimleri
Keşkek	1	Zanaat Terimleri
Kırmızı	3	Güzel Sanatlar Terimi
Kirpi	1	Biyoloji Terimleri
Kitap	13	Kitaplıkbilim Terimleri
Kol	6	Biyoloji Terimleri
Koro	1	Gösterim Sanatları Terimleri
Körfez	2	Coğrafya Terimleri
Köy	14	Kentbilim Terimleri
Kuluçka	1	Biyoloji Terimleri
Kurbağa	12	Biyoloji Terimleri
Kurs	5	Eğitim Terimleri
Kuş	12	Biyoloji Terimleri
Kuzey	2	Gökbilim Terimleri
Lira	6	İktisat Terimleri
Mahkeme	3	Türe Terimleri
Manda	1	Biyoloji Terimleri

Masal	1	Yazın Terimleri
Mecidiye	14	Tarih Terimleri
Medrese	2	Tarih Terimleri
Mektup	4	Yazın Terimleri
Mide	1	Biyoloji Terimleri
Müzik	4	Halkbilim Terimleri
Nalbur	2	Zanaat Terimleri
Orman	1	Coğrafya Terimleri
Öfke	2	Ruhbilim Terimleri
Öğrenci	1	Eğitim Terimleri
Öğretmen	1	Eğitim Terimleri
Para	7	İktisat Terimleri
Parmak	3	Biyoloji Terimleri
Resim	8	Güzel Sanatlar Terimleri
Ressam	2	Güzel Sanatlar Terimleri
Rüzgâr	2	Coğrafya Terimleri
Saat	4	Gökbilim Terimleri
Sabah	3	Gökbilim Terimleri
Saç	2	Biyoloji Terimleri
Sandal	1	Su Ürünleri Terimleri
Saniye	3	Gökbilim Terimleri
Ses	2	Fizik Terimleri
Sincap	4	Biyoloji Terimleri
Sofa	1	Güzel Sanatlar Terimleri
Sözcük	6	Yazın Terimleri
Şenlik	1	Halkbilim Terimleri
Tarla	2	Coğrafya Terimleri
Tavşan	3	Biyoloji Terimleri
Tavuk	5	Biyoloji Terimleri
Tilki	4	Biyoloji Terimleri
Ulus	1	Halkbilim Terimleri
Usta	12	Tecim, Maliye, Sayışmanlık ve Güvence Terimleri
Ülke	4	Coğrafya Terimleri
Üniversite	2	Eğitim Terimleri
Yağmur	6	Coğrafya Terimleri
Yanak	1	Biyoloji Terimleri
Yayla	1	Coğrafya Terimleri
Yeryüzü	7	Coğrafya Terimleri
Yöre	5	Coğrafya Terimleri
Yumurta	22	Biyoloji Terimleri
Yuva	8	Zooloji Terimleri
Zaman	5	Gökbilim Terimleri

Aşağıda "Sesini İsteyen Kurbağa" isimli romanda yer alan terimlere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

“İşine çok bağlı haktan hukuktan yana bir kadı varmış.” (SK, s. 34)

“Sen gerçekten badana ustası olmak istiyor musun oğlum?” (SK, s. 72)

“Kendisine üniversiteye gidip gitmeyeceği, kitap yazıp yazmayacağı, milletvekili olmayı düşünüp düşünmediği soruldu.” (SK, s. 63)

“Akşamdan denize ağ atmış, erkence gidip toplamış olmalıydılar.” (SK, s. 44)

“O nasıl bir öyküymüş ki?” (SK, s. 34)

“Biliyorum. Anneler bebek bekliyorsa, öylelerine; ‘hamile’ denir” dedim.” (SK, s. 9)

“Atmosferdeki ozon tabakası; dünyamıza şemsiye görevi görmekte, güneşin acı yakıcılığına karşı onu korumaktadır.” (SK, s. 17)

4.1.10.5. Sesini İsteyen Kurbağa İsimli Hikâyede Kalıp Sözler

“Sesini İsteyen Kurbağa” isimli hikâyede 25 tane kalıp söz tespit edilmiştir. Hikâyede yer alan kalıp sözlerin tekrar sayısı ve ilgili olduğu bağlamlar aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 84. “Sesini İsteyen Kurbağa” İsimli Hikâyede Kalıp Sözler

İlişki Sözleri	Tekrar Sayısı	İlgili Olduğu Bağlam
Aferin	2	Sembolik olarak ödüllendirme bildirenler
Amaaan	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Aman	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Bak	5	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Buyursunlar	2	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Canı sağ olasıca	1	İyi dilekler, dualar
Canım	1	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Ellerine sağlık	2	İyi dilekler, dualar
Eyvah!	1	Uyarılar, korkutmalar, sinirlenmeler, üzülmeler
Güle güle	1	İyi dilekler, dualar
Haydi	1	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Hoş geldiniz	4	Selamlaşmalar, özlemler
Hoşgörünüz	1	Rica etmeler
İyi ettin	2	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
İyi yolculuklar	1	İyi dilekler, dualar
Meğer	3	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Ne iyi	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler

Niçin olmasın?	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Özür dilerim	1	Özür dileme bildirenler
Peki	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Rica ederim	2	Rica etmeler
Sefalar getirdiniz	2	Selamlaşmalar, özlemler
Şükürler olsun	1	İyi dilekler, dualar
Takdim etmekteyim	1	Tanışmalar
Yok artık!	2	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri

Aşağıda "Sesini İsteyen Kurbağa" isimli romanda yer alan kalıp sözlere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Haydi, çalıştırın müzik aletini." (SK, s. 64)

"İyi ettin, iyi! Güle güle harcasın." (SK, s. 66)

"Eyvah! Çok sinirlendiniz beyefendi." (SK, s. 25)

"Hoşgörünüz efendim!" (SK, s. 25)

"Sizleri iki dakikacık rahatsız edeceğim için herkesten ayrı ayrı özür dilerim!" (SK, s.21)

"Eğer gelmezsen, bana iyi yolculuklar!" (SK, s. 77)

4.1.10.6. Sesini İsteyen Kurbağa İsimli Hikâyede Yabancı Sözcükler

"Sesini İsteyen Kurbağa" isimli hikâyede 171 tane yabancı kökenli sözcük tespit edilmiştir. Yabancı kökenli sözcüklerin tekrar sayısı ve ait olduğu dile ait ilişkin bulgular aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 85. "Sesini İsteyen Kurbağa" İsimli Hikâyede Yabancı Sözcükler

Yabancı Sözcük	**Tekrar Sayısı**	**Ait Olduğu Dil**
Ablak	1	Arapça
Ahbap	2	Arapça
Ahşap	3	Arapça
Akıl	1	Arapça
Akraba	2	Arapça
Anahtar	3	Rumca
Apartman	14	Fransızca

Ateş	2	Farsça
Atmosfer	2	Fransızca
Ayna	1	Farsça
Azar	4	Farsça
Badana	4	Fransızca
Balkon	1	Fransızca
Banyo	2	İtalyanca
Baston	7	İtalyanca
Berber	1	İtalyanca
Beyan	1	Arapça
Beyaz	7	Arapça
Bomba	1	İtalyanca
Buket	1	Fransızca
Cadde	4	Arapça
Cami	4	Arapça
Cep	1	Arapça
Ciğer	1	Farsça
Daire	2	Arapça
Dakika	1	Arapça
Damat	2	Farsça
Dava	16	Arapça
Demokrasi	3	Fransızca
Divan	4	Arapça
Diyar	1	Arapça
Dost	3	Farsça
Dosya	2	Fransızca
Duvar	14	Farsça
Dükkân	6	Arapça
Dülger	1	Farsça
Dünya	28	Arapça
Düşman	1	Farsça
Efendi	2	Rumca
Elektrik	1	Fransızca
Elif	3	Arapça
Eşya	6	Arapça
Fabrika	1	İtalyanca
Fare	4	Arapça
Fırça	8	Rumca
Fiyat	3	Arapça
Garip	3	Arapça
Gazete	2	İtalyanca
Hafif	1	Arapça
Hafta	2	Farsça
Hak	1	Arapça
Hâlâ	4	Arapça
Hamur	2	Arapça
Harf	1	Arapça
Hasta	1	Farsça

Hastahane	3	Farsça
Hava	4	Arapça
Hemşeri	2	Arapça
Herkes	2	Farsça
Hoş	1	Farsça
Halk	2	Arapça
Hükümet	1	Arapça
İlaç	3	Arapça
İnsan	6	Arapça
İskele	1	İtalyanca
İsraf	2	Arapça
İyot	1	Fransızca
Jokey	4	İngilizce
Kadı	12	Arapça
Kâğıt	9	Farsça
Kahve	2	Arapça
Kahvehane	2	Arapça + Farsça
Kalem	5	Arapça
Kanepe	2	Fransızca
Karanfil	2	Arapça
Karar	1	Arapça
Karyola	1	İtalyanca
Kasap	6	Arapça
Kavga	1	Farsça
Keder	1	Arapça
Kent	4	Soğdca
Keşkek	2	Farsça
Kırmızı	3	Arapça
Kilo	2	Fransızca
Kitap	9	Arapça
Kolonya	1	İtalyanca
Koro	1	İtalyanca
Körfez	2	Rumca
Köy	10	Farsça
Kuluçka	1	Bulgarca
Kurs	9	Arapça
Lamba	1	Rumca
Lastik	1	Fransızca
Levha	1	Arapça
Lira	9	İtalyanca
Madde	2	Arapça
Mağaza	1	Fransızca
Mahkeme	2	Arapça
Makine	1	İtalyanca
Mantı	1	Çince
Marka	1	İtalyanca
Masal	1	Arapça
Mavi	12	Arapça

Mecidiye	14	Arapça
Medrese	2	Arapça
Mektep	4	Arapça
Mektup	4	Arapça
Memleket	4	Arapça
Mendil	1	Arapça
Merak	10	Arapça
Merdiven	2	Farsça
Milyon	3	Fransızca
Minibüs	1	Fransızca
Mutfak	16	Arapça
Mürekkep	2	Arapça
Müzik	4	Fransızca
Nalbur	2	Arapça + Farsça
Neşe	6	Arapça
Onur	2	Fransızca
Otobüs	2	Fransızca
Ozon	1	Fransızca
Pabuç	1	Farsça
Paket	1	Fransızca
Palto	1	Fransızca
Pamuk	1	Farsça
Pantolon	2	Fransızca
Para	11	Farsça
Park	15	Fransızca
Pasta	1	İtalyanca
Pembe	1	Farsça
Pencere	4	Farsça
Pijama	1	Fransızca
Pilav	1	Farsça
Plastik	2	Fransızca
Poşet	2	Fransızca
Rahat	1	Arapça
Rahmet	2	Arapça
Resim	6	Arapça
Ressam	2	Arapça
Rüzgâr	2	Farsça
Saat	4	Arapça
Sabah	3	Arapça
Salon	9	Fransızca
Sandal	1	Rumca
Sandalye	2	Arapça
Saniye	3	Arapça
Semt	1	Arapça
Senatör	1	Fransızca
Sınıf	2	Arapça
Silah	1	Arapça
Siyah	2	Farsça

Sofa	1	Arapça
Sofra	3	Arapça
Sokak	1	Arapça
Sürpriz	9	Fransızca
Şahane	1	Farsça
Şapka	5	Rusça
Şemsiye	3	Arapça
Şeref	1	Arapça
Teknik	1	Fransızca
Telefon	1	Fransızca
Televizyon	3	Fransızca
Tencere	1	Arapça
Trilyon	2	Fransızca
Ukala	1	Arapça
Usta	12	Farsça
Vagon	1	Fransızca
Zahmet	1	Arapça
Zaman	5	Arapça
Zembil	10	Arapça
Zil	6	Farsça

Aşağıda "Sesini İsteyen Kurbağa" isimli romanda yer alan yabancı sözcüklere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Apartmandan meraklı komşular gelip gittiler evin badanalanmış durumunu görmek için." (SK, s. 65)

"Elli milyon lirayı da alıp götürdü senin ustan!" (SK, s. 66)

"Oysa onlar; zaman buldukça park gezisi yapmayı çok çok severlerdi." (SK, s. 81)

"Gene armağan olarak siz sayın müşterilerime; "Sıfır dokuz ince yazı" bir kurşun dolmakalem takdim etmekteyim." (SK, s. 23)

"Kavga öncesi birbirini gözleyen horozlar gibiydiler." (SK, s.28)

4.1.10.7. Sesini İsteyen Kurbağa İsimli Hikâyede Doldurma Sözler

"Sesini İsteyen Kurbağa" isimli hikâyede 11 tane doldurma söz tespit edilmiştir. Hikâyede yer alan doldurma sözlerin tekrar sayısı ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 86. "Sesini İsteyen Kurbağa" İsimli Hikâyede Doldurma Sözler

Doldurma Sözler	Tekrar Sayısı	Sayfa Sayısı
Aaaa	1	55
Aaah ah!	1	12
Ah	6	39-80-81-82
Ah ah!	1	95
Eh	1	96
Hay	1	58
Oh	2	45-70
Oh!Oh!Oh!	1	77
Uf canım, uf!	1	13
Üf!Üf!Üf!	1	82
Yaaaa	1	69

Aşağıda "Sesini İsteyen Kurbağa" isimli romanda yer alan doldurma sözlere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Aaaa! Gülgez!.. dedi." (SK, s. 55)

"Yaaaa?" dedi babam." (SK, s. 69)

"Ah Caner, ah! Çok yorucu birisin doğru." (SK, s. 95)

"Eh bir bu eksikti!" (SK, s. 96)

"Çimenler, çiçekler bolluğu içinde yaşıyorduk ki ; uf canım, uf!..." (SK, s. 13)

4.1.10.8. Sesini İsteyen Kurbağa İsimli Hikâyede Anadolu Ağızları

"Sesini İsteyen Kurbağa" isimli hikâyede 7 tane ağız özelliği gösteren sözcük kullanılmıştır. Bu sözcüklerin hangi anlamda kullanıldıkları, tekrar sayısı ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 87. "Sesini İsteyen Kurbağa" İsimli Hikâyede Anadolu Ağızları

Anadolu Ağzı	Anlamı	Tekrar Sayısı	Sayfa Sayısı
Ansımak	Anımsamak	1	74
Çemremek	Kolunu veya paçalarını sıvamak, eteğini toplamak	1	44
Gölek	Küçük su birikintisi, gölcük	4	12-13
Gömütlük	Mezarlık	1	70

Gönendirmek	Sevindirmek, gün göstermek, mutluluk ve geçim genişliği vermek	1	11
Mertek	Kısa ve kalın tahta parçası	2	46-58
Yangı	Acı, üzüntü	1	61

Aşağıda "Sesini İsteyen Kurbağa" isimli romanda yer alan Anadolu ağızlarına yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Biriyle arkadaşlık kurmak, gönendiricidir." (SK, s. 11)

"Bunları düşündükçe, yüreğimde yangılar oluşurdu." (SK, s. 61)

"Pantolonlarını dizlerine kadar çemremişti genç balıkçılar." (SK, s. 44)

"O kahverengi bastonu gördükçe dedeciğimi ansırım hep." (SK, s. 74)

"Bu hay huy, bu koşturmaca içinde kimin umrunda garip Fatma'nın elifi görse mertek sanışı?" (SK, s. 58)

4.1.10.9. Sesini İsteyen Kurbağa İsimli Hikâyede Argo Sözler

"Sesini İsteyen Kurbağa" isimli hikâyede 1 tane argo söz tespit edilmiştir. Bu sözün tekrar sayısı ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 88. "Sesini İsteyen Kurbağa" İsimli Hikâyede Argo Sözler

Argo Sözler	**Tekrar Sayısı**	**Sayfa Sayısı**
Kafa ütülemek	1	26

Aşağıda "Sesini İsteyen Kurbağa" isimli romanda yer alan argo sözlere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Topla pılını pırtını da git! İnsanların kafasını ütüleyip durma! dedi." (SK, s. 26)

4.1.11. Sıpanın Dört Yıllığı İsimli Hikâyenin Söz Varlığına İlişkin Bulgular

"Sıpanın Dört Yıllığı" isimli hikâyede 1 tane atasözü, 90 tane deyim, 44 tane ikileme, 45 tane kalıp söz, 182 tane yabancı sözcük, 1 tane argo söz, 24 tane doldurma söz, 273 tane terim, 14

tane Anadolu ağzı olmak üzere toplam 673 tane söz varlığı unsuru tespit edilmiştir. Söz varlığı unsurları incelenerek tablo haline getirilmiştir.

4.1.11.1. Sıpanın Dört Yıllığı İsimli Hikâyede Atasözleri

"Sıpanın Dört Yıllığı" isimli hikâyede 1 tane atasözü tespit edilmiştir. Hikâyede yer alan atasözleri tekrar sayısı ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 89. "Sıpanın Dört Yıllığı" İsimli Hikâyede Atasözleri

Atasözleri	Tekrar Sayısı	Sayfa Sayısı
Kızını dövmeyen dizini döver	1	12

Aşağıda "Sıpanın Dört Yıllığı" isimli hikâyede yer alan datasözüne yönelik tanıklı ifadeye yer verilmiştir:

"-Döğmelisin, döğmeli! Kızını döğmeyen dizini döğer!.." (SY, s. 12)

4.1.11.2. Sıpanın Dört Yıllığı İsimli Hikâyede Deyimler

"Sıpanın Dört Yıllığı" isimli hikâyede 90 tane deyim tespit edilmiştir. Bu deyimler içinde hem yargı bildirenler hem de söz öbeği biçiminde kurulanlar mevcuttur. Hikâyede yer alan deyimlerin tekrar sayısı ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 90. "Sıpanın Dört Yıllığı" İsimli Hikâyede Deyimler

Deyimler	Tekrar Sayısı	Sayfa Sayısı
Acı vermek	1	27
Açığa çıkarmak	1	60
Ağzı var dili yok	1	40
Akıl etmek	1	16
Akla gelmek	1	21
Aklına düşmek	1	59
Aldırış etmemek	1	57
Alt etmek	1	64
Araya girmek	4	13-39-43-47
Ayakta kalmak	1	49

Başına iş gelmek	1	19
Bir elmanın yarısı o yarısı bu	1	19
Can acısı	1	40
Canı istemek	1	67
Canı sıkılmak	3	7-33
Canı yanmak	1	30
Canını çıkarmak	1	12
Çekip almak	1	15
Dalıp gitmek	1	13
Destek olmak	1	10
Dikkat çekmek	1	49
Duymazlıktan gelmek	1	40
Dünyaya gelmek	2	25
Düşünceye dalmak	1	7
Elinden almak	1	34
Elinden kurtulmak	1	34
Eline geçmek	1	12
Emek vermek	1	23
Fotoğraf çekmek	1	30
Geri çekilmek	3	7-28
Göz göre göre	3	39-42-71
Göz göze gelmek	1	15
Gözden geçirmek	2	43-67
Gözü yolda	1	47
Güçlük çekmek	2	10-33
Haksızlığa uğramak	1	15
Hatırı sayılır	2	23
Heves etmek	1	12
Hoşa gitmek	1	40
İçi yanmak	2	42-59
İçinden gelmek	1	47
İş çıkarmak	1	54
İşe karışmak	1	18
İşe yaramak	1	51
İyi etmek	1	40
Kara çalmak	4	28
Karşı çıkmak	1	63
Kaşlarını çatmak	3	43-59-63
Katkıda bulunmak	1	71
Kavis çizmek	1	52
Kendini tutamamak	3	10-25-57
Kılına dokunmamak	2	12-42
Kurşun sıkmak	1	53
Merakta bırakmak	1	54

Neden olmak	2	6-26
Ödü patlamak	1	13
Önüne katmak	1	76
Özen göstermek	1	35
Sahip çıkmak	2	42
Sıkıntı vermek	1	49
Sırt sırta vermek	1	72
Söz etmek	5	11-13-39-53-59
Söz vermek	1	75
Söze girmek	3	59-63-75
Sözünü kesmek	1	26
Şaka yapmak	2	26-47
Şaşkına çevirmek	1	38
Tel çekmek	2	42
Telefon etmek	1	67
Telgraf çekmek	2	40
Temizlik yapmak	1	35
Uyku tutmamak	1	19
Uykusu bölünmek	1	6
Uykusu kaçmak	1	27
Uykusunu almak	1	76
Üstüne yürümek	1	39
Yanıt vermek	11	11-28-30-31-32-36-42-47-57-60-65
Yarışa girmek	2	21-56
Yayık yaymak	2	32
Yem olmak	1	51
Yer değiştirmek	3	25-34
Yerinden fırlamak	1	15
Yok etmek	1	51
Yok olmak	1	60
Yoksun kalmak	2	19-67
Yüreği ağzına gelmek	1	15
Yüreği burkulmak	1	30
Yüreği tükenmek	1	45
Yüz yüze gelmek	1	67
Zırnık vermemek	1	20

Aşağıda "Sıpanın Dört Yıllığı" isimli hikâyede yer alan deyimlere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

Can acısı (Deyimler Sözlüğü 2 / Ömer Asım Aksoy)

"Hiç mi can acısı öğrenmemiş canına kurt düşesice Şemsettin?" (SY, s. 40)

Ödü patlamak (Deyimler Sözlüğü 2 / Ömer Asım Aksoy)

“Ya korkudan ödü patlarsa?” (SY, s. 13)

“Ağzı var, dili yok hayvanlar da can taşıyor.” (SY, s. 40)

“Bir elmanın yarısı Murat’ım, yarısı da Fadime’m.” (SY, s. 19)

“Öğünmek gibi olmasın da, dayın hatırı sayılır binicilerden, hatırı sayılır ciritçilerden olur bu köyde.” (SY, s. 23)

“Çok hoş, çok ilginç bir olay olarak görüyordum kara gözlü sıpanın dünyaya gelmiş oluşunu…” (SY, s. 25)

4.1.11.3. Sıpanın Dört Yıllığı İsimli Hikâyede İkilemeler

“Sıpanın Dört Yıllığı” isimli hikâyede 44 tane ikileme tespit edilmiştir. Hikâyede yer alan ikilemelerin tekrar sayısı, oluşum şekilleri ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 91. “Sıpanın Dört Yıllığı” İsimli Hikâyede İkilemeler

İkilemeler	Tekrar Sayısı	Sayfa Sayısı	Oluşum Şekilleri
Bağrış çığrış	1	52	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Baş başa	1	52	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Bir bir	5	13-35-42-43	Sayılardan oluşan ikilemeler
Birer birer	1	56	Sayılardan oluşan ikilemeler
Bol bol	2	31	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Boydan boya	2	25-72	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Çilli çilli	1	54	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Çok çok	2	26-31	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Dağ bayır	1	13	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Dalga dalga	2	5-6	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Didik didik	1	67	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Gelip geçen	1	49	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Göz göre göre	3	39-42-71	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Göz göze	1	15	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Icık cıcık	1	27	Birbirini anlamsal olarak tamamlayan ikilemeler
İçten içe	1	66	Durum eki alarak oluşan ikilemeler

İnip çıkmak	1	8	Zıt anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
İrili ufaklı	2	68-72	Zıt anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
İstemeye istemeye	1	19	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Kazma kürek	3	16-17-18	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Kendi kendine	1	68	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Kıvır kıvır	1	14	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Kikir kikir	1	20	Yansıma sözcükten oluşan ikilemeler
Koşa koşa	1	77	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Küt küt	1	58	Yansıma sözcükten oluşan ikilemeler
Öfkeli öfkeli	1	14	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Patlak patlak	1	37	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Peş peşe	2	16-38	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Pırıl pırıl	1	35	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Sarı sarı	1	35	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Sık sık	1	31	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Sırt sırta	1	72	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Suçlu suçlu	1	66	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Tıklım tıklım	1	72	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Uç uca	2	28-30	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Uzun uzun	1	39	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Üst üste	1	8	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Vura vura	1	13	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Yan yana	2	8-49	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Yeşil yeşil	1	43	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Yılana çıyana	1	13	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Yorgan döşek	2	16-17	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Yüz yüze	1	67	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Zaman zaman	1	44	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler

Aşağıda "Sıpanın Dört Yıllığı" isimli hikâyede yer alan ikilemelere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Yüzü çilli çilli, incecik yapılıydı." (SY, s. 54)

"Oyun çocuklarına, komşulara, akrabalara sormuş durmuşlar bir bir." (SY, s. 13)

"İrili ufaklı yıldızlar, sayılamayacak çokluktaydılar." (SY, s. 68)

"Ya dağda bayırda dolaşırken, yılana çıyana ısırıldıysa?" (SY, s. 13)

"İki çocuk kikir kikir gülmüştük." (SY, s. 20)

4.1.11.4. Sıpanın Dört Yıllığı İsimli Hikâyede Terimler

"Sıpanın Dört Yıllığı" isimli hikâyede 273 tane terim tespit edilmiştir. Hikâyede yer alan terimlerin tekrar sayısı ve ilgili olduğu alanlar aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 92. "Sıpanın Dört Yıllığı" İsimli Hikâyede Terimler

Terimler	Tekrar Sayısı	İlgili Olduğu Alan
Açı	3	Matematik Terimleri
Açıortay	1	Matematik Terimleri
Ağaç	2	Biyoloji Terimleri
Ağıt	1	Halkbilim Terimleri
Ağız	1	Biyoloji Terimleri
Ahır	22	Tarım Terimleri
Ahlat	2	Biyoloji Terimleri
Akıl	2	Ruh Bilimi Terimleri
Akılcı	1	Felsefe Terimleri
Akraba	1	Halkbilim Terimleri
Akşam	1	Gökbilim Terimleri
Algılamak	3	Ruhbilimi Terimleri
Allah	3	Din Bilimi Terimleri
Aslan	3	Biyoloji Terimleri
At	18	Biyoloji Terimleri
Avlu	8	Güzel Sanatlar Terimleri
Ay	1	Gökbilim Terimleri
Ayak	82	Biyoloji Terimleri
Bacak	6	Biyoloji Terimleri
Bağırsak	1	Biyoloji Terimleri
Bakır	4	Kimya Terimleri
Balkon	2	Güzel Sanatlar Terimleri
Baş	8	Biyoloji Terimleri
Bayır	1	Coğrafya Terimleri
Bebek	1	Eğitim Terimleri
Benzin	1	Kimya Terimleri
Beyin	2	Biyoloji Terimleri
Bıyık	1	Biyoloji Terimleri
Biber	1	Biyoloji Terimleri
Biftek	5	Veteriner Hekimliği Terimleri
Bilgi	1	Felsefe Terimleri
Binicilik	1	Gösterim Sanatları Terimleri
Bitki	2	Biyoloji Terimleri

Bonfile	1	Veteriner Hekimliği Terimleri
Boy	1	Kimya Terimleri
Boynuz	2	Biyoloji Terimleri
Boyun	1	Biyoloji Terimleri
Buluş	1	Yöntembilim Terimleri
Burun	2	Biyoloji Terimleri
Cam	1	Kimya Terimleri
Ceza	2	Türe Terimleri
Cin	4	Din Bilimi Terimleri
Cirit	28	Atletizm Terimleri
Coşku	1	Ruhbilim Terimleri
Çamur	1	Yerbilim Terimleri
Çarpım	1	Matematik Terimleri
Çay	3	Biyoloji Terimleri
Çayır	1	Coğrafya Terimleri
Çember	2	Matematik Terimleri
Çene	1	Biyoloji Terimleri
Çerçi	1	İktisat Terimleri
Çiçek	1	Biyoloji Terimleri
Çocuk	7	Eğitim Terimleri
Dağ	5	Coğrafya Terimleri
Dakika	2	Matematik Terimleri
Davranış	1	Eğitim Terimleri
Demir	1	Kimya Terimleri
Deney	1	Eğitim Terimleri
Deniz	7	Coğrafya Terimleri
Dert	3	Ruhbilim Terimleri
Dik açı	1	Matematik Terimleri
Dikdörtgen	2	Matematik Terimleri
Dil	2	Biyoloji Terimleri
Diploma	1	Eğitim Terimleri
Diş	1	Biyoloji Terimleri
Dişi	4	Biyoloji Terimleri
Doğum	1	Halkbilim Terimleri
Duygu	1	Ruhbilim Terimleri
Dünya	1	Felsefe Terimleri
Düşünce	1	Felsefe Terimleri
El	4	Biyoloji Terimleri
Elma	5	Biyoloji Terimleri
Emek	1	İktisat Terimleri
Erkek	5	Biyoloji Terimleri
Eşek	67	Biyoloji Terimleri
Eşya	1	İktisat Terimleri
Et	3	Biyoloji Terimleri

Ev	1	Kentbilim Terimleri
Fıstık	1	Biyoloji Terimleri
Folluk	1	Tarım Terimleri
Gemi	10	Su Ürünleri Terimleri
Giysi	2	Halkbilim Terimleri
Göğüs	2	Biyoloji Terimleri
Gökyüzü	15	Gökbilim Terimleri
Gömütlük	2	Kentbilim Terimleri
Gövde	1	Biyoloji Terimleri
Göz	7	Biyoloji Terimleri
Güldürücü	3	Gösterim Sanatları Terimleri
Gün	1	Gökbilim Terimleri
Güneş	2	Gökbilim Terimleri
Güreş	1	Güreş Terimleri
Gürültü	1	Fizik Terimleri
Güven	1	Ruhbilim Terimleri
Güzel	1	Felsefe Terimleri
Hafta	9	Gökbilim Terimleri
Hasır	4	Tarım Terimleri
Hava	10	Gökbilim Terimleri
Hayvan	29	Biyoloji Terimleri
Hız	5	Fizik Terimleri
Hipotenüs	1	Matematik Terimleri
Horoz	2	Biyoloji Terimleri
Hurma	2	Biyoloji Terimleri
Huy	1	Ruhbilim Terimleri
Işık	1	Fizik Terimleri
İhracat	9	İktisat Terimleri
İkizkenar üçgen	1	Matematik Terimleri
İlaç	2	Kimya Terimleri
İlkbahar	1	Gökbilim Terimleri
İnek	11	Biyoloji Terimleri
İnsan	1	Felsefe Terimleri
İpek	2	Biyoloji Terimleri
İş adamı	3	İktisat Terimleri
İthalat	5	İktisat Terimleri
Kabuk	1	Biyoloji Terimleri
Kafa	2	Biyoloji Terimleri
Kamara	2	Denizcilik Terimleri
Kan	1	Biyoloji Terimleri
Kar	3	Gökbilim Terimleri
Kara	1	Coğrafya Terimleri
Karga	1	Biyoloji Terimleri
Karın	3	Biyoloji Terimleri

Kaş	2	Biyoloji Terimleri
Kavak ağacı	1	Biyoloji Terimleri
Kazık	1	Tarım Terimleri
Keçi	5	Biyoloji Terimleri
Kırlangıç	1	Biyoloji Terimleri
Kış	1	Gökbilim Terimleri
Kıyı	1	Coğrafya Terimleri
Kızıl	2	Kimya Terimleri
Kilometre	1	Matematik Terimleri
Kilometrekare	1	Matematik Terimleri
Kirpik	1	Biyoloji Terimleri
Kişi	3	Felsefe Terimleri
Kitap	9	Kitaplıkbilim Terimleri
Koç	2	Biyoloji Terimleri
Kol	2	Biyoloji Terimleri
Kolej	4	Eğitim Terimleri
Konu	7	Eğitim Terimleri
Korku	1	Ruhbilim Terimleri
Koyun	3	Biyoloji Terimleri
Köpük	5	Kimya Terimleri
Kötü	1	Felsefe Terimleri
Köy	38	Kentbilim Terimleri
Köylü	1	Halkbilim Terimleri
Kulak	7	Biyoloji Terimleri
Kum	1	Coğrafya Terimleri
Kural	1	Felsefe Terimleri
Kurşun	1	Kimya Terimleri
Kurt	1	Biyoloji Terimleri
Kuşku	1	Ruhbilim Terimleri
Kuzu	2	Biyoloji Terimleri
Kürek	1	Tarım Terimleri
Lacivert	1	Güzel Sanatlar Terimleri
Lise	3	Eğitim Terimleri
Makine	1	Fizik Terimleri
Mal	2	İktisat Terimleri
Manda	5	Biyoloji Terimleri
Maymun	13	Biyoloji Terimleri
Mektup	10	Yazın Terimleri
Metre	3	Matematik Terimleri
Metrekare	1	Matematik Terimleri
Meyve	1	Biyoloji Terimleri
Mide	1	Biyoloji Terimleri
Milimetre	2	Matematik Terimleri
Milimetrekare	1	Matematik Terimleri

Müselles	4	Matematik Terimleri
Müzik	2	Halkbilim Terimleri
Nazar	1	Budunbilim Terimleri
Neden	5	Felsefe Terimleri
Oda	8	Kentbilim Terimleri
Okul	1	Eğitim Terimleri
Olay	1	Eğitim Terimleri
Omurga	1	Biyoloji Terimleri
Orman	2	Coğrafya Terimleri
Ot	3	Biyoloji Terimleri
Ova	1	Coğrafya Terimleri
Oyun	1	Halkbilim Terimleri
Öfke	3	Ruhbilim Terimleri
Öğretmen	1	Eğitim Terimleri
Öküz	1	Biyoloji Terimleri
Öykü	1	Yazın Terimleri
Papatya	1	Biyoloji Terimleri
Pirzola	7	Veteriner Hekimliği Terimleri
Protein	5	Biyoloji Terimleri
Resim	2	Güzel Sanatlar Terimleri
Riyaziye	8	Matematik Terimleri
Roman	1	Yazın Terimleri
Saat	1	Gökbilim Terimleri
Sabah	1	Gökbilim Terimleri
Sabun	5	Kimya Terimleri
Saç	1	Biyoloji Terimleri
Sağlık	8	Kimya Terimleri
Sahan	1	Zanaat Terimleri
Samanlık	1	Veteriner Hekimliği Terimleri
Sargı	3	Kimya Terimleri
Savaş	1	Tarih Terimleri
Serüven	1	Halkbilim Terimleri
Ses	2	Fizik Terimleri
Sevgi	1	Ruhbilim Terimleri
Sevinç	1	Ruhbilim Terimleri
Seyirci	2	Tiyatro Terimleri
Sıcak	1	Nükleer Enerji Terimleri
Sıcaklık	1	Kimya Terimleri
Sığırtmaç	1	Biyoloji Terimleri
Sınav	1	Eğitim Terimleri
Sınıf	1	Eğitim Terimleri
Sıpa	53	Biyoloji Terimleri
Sırt	2	Biyoloji Terimleri
Sinema	1	Sinema ve Televizyon Terimleri

Sonuç	1	Felsefe Terimleri
Söz	4	Gramer Terimleri
Sözcük	1	Yazın Terimleri
Stadyum	1	Spor Terimleri
Su	3	Su Ürünleri Terimleri
Sünnet	3	Budunbilim Terimleri
Şeker	5	Kimya Terimleri
Şiir	1	Yazın Terimleri
Şişmanlık	2	Mantık Terimleri
Taban	1	Matematik Terimleri
Tahterevalli	1	Gösterim Sanatları Terimleri
Takım	5	Spor Terimleri
Tandır	1	Zanaat Terimleri
Tarla	2	Coğrafya Terimleri
Tavuk	3	Biyoloji Terimleri
Teknik	1	Eğitim Terimleri
Telefon	1	Fizik Terimleri
Televizyon	1	Sinema ve Televizyon Terimleri
Telgraf	3	Fizik Terimleri
Tepe	3	Coğrafya Terimleri
Ter	1	Biyoloji Terimleri
Test	1	Eğitim Terimleri
Ticaret	1	İktisat Terimleri
Tiyatro	1	Gösterim Sanatları Terimleri
Toprak	5	Coğrafya Terimleri
Tümce	2	Dilbilgisi Terimleri
Türkü	1	Yazın Terimleri
Tüy	1	Biyoloji Terimleri
Ulus	1	Halkbilim Terimleri
Usta	2	Tecim, Maliye, Sayışmanlık ve Güvence Terimleri
Uydu	3	Gökbilim Terimleri
Uyku	3	Biyoloji Terimleri
Uzay	2	Gökbilim Terimleri
Uzunluk	1	Matematik Terimleri
Üçgen	2	Matematik Terimleri
Üniversite	1	Eğitim Terimleri
Üzüm	13	Biyoloji Terimleri
Vücut	1	Biyoloji Terimleri
Yağ	5	Kimya Terimleri
Yalak	1	Zanaat Terimleri
Yanak	23	Biyoloji Terimleri
Yaş	1	Biyoloji Terimleri
Yaşam	1	Felsefe Terimleri

Yavru	9	Biyoloji Terimleri
Yayık	6	Tarım Terimleri
Yaz	1	Gökbilim Terimleri
Yazı	1	Gramer Terimleri
Yeryüzü	1	Coğrafya Terimleri
Yetişkin	3	Ruhbilim Terimleri
Yıl	1	Gökbilim Terimleri
Yılan	1	Biyoloji Terimleri
Yıldız	17	Gökbilim Terimleri
Yol	8	Kentbilim Terimleri
Yolculuk	1	Kentbilim Terimleri
Yonca	2	Biyoloji Terimleri
Yorgunluk	1	Biyoloji Terimleri
Yumurta	10	Biyoloji Terimleri
Yumurtlama	1	Biyoloji Terimleri
Yumurtlamak	1	Biyoloji Terimleri
Yunus	8	Biyoloji Terimleri
Yükseklik	2	Matematik Terimleri
Yüz	2	Biyoloji Terimleri
Zaman	4	Gökbilim Terimleri
Zihin	1	Ruhbilimi Terimleri

Aşağıda "Sıpanın Dört Yıllığı" isimli hikâyede yer alan terimlere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Cirit" dediğim, başparmağım kalınlığında, bir metreden belki biraz uzunca bir değneğin adıdır." (SY, s. 21)

"Kulakları çatık sıpanın ayrı bir sevimliliği vardı." (SY, s. 30)

"Biz sırtından düşerken ölmemiz, gömütlüğe gitmemiz, gömülmemizi dilermiş eşekler!.." (SY, s. 27)

"Protein beyne güç verir." (SY, s. 64)

"Üçüncü sınıftan bu yana kolej sınavlarına hazırlanıyordu o." (SY, s. 67)

"-Üçgenin alanı; yüksekliğiyle taban uzunluğunun çarpımının yarısına eşittir." (SY, s. 71)

4.1.11.4. Sıpanın Dört Yıllığı İsimli Hikâyede Kalıp Sözler

"Sıpanın Dört Yıllığı" isimli hikâyede 45 tane kalıp söz tespit edilmiştir. Hikâyede yer alan kalıp sözlerin tekrar sayısı ve ilgili olduğu bağlamlar aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 93. "Sıpanın Dört Yıllığı" İsimli Hikâyede Kalıp Sözler

İlişki Sözleri	Tekrar Sayısı	İlgili Olduğu Bağlam
Aferin	2	Sembolik olarak ödüllendirme bildirenler
Akılsız seni	3	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Allah Allaaah	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Allah korusun	1	İyi dilekler, dualar
Allahını seversen	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Aman	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Amma da yaptınız	3	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Anladın mı şimdi?	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Ayol	1	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Bin şükür	1	İyi dilekler, dualar
Buyurun	1	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Rica ederim	1	Rica etmeler
Deli olma	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Demek böyle	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Eyvah	1	Uyarılar, korkutmalar, Sinirlenmeler, üzülmeler
Gözlerim kör olaydı da görmeyeydim	1	Küfür, beddua/ilenç bildirenler
Günaydın	3	Selamlaşma bildirenler
Hay Allah	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Haydi	2	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Hiç değilse	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Hoş geldin	1	Selamlaşma bildirenler
İyi sabahlar	2	Selamlaşma bildirenler
İyi uykular	2	İyi dilekler, dualar
İyi yolculuklar	1	İyi dilekler, dualar
İyidir, canı sağ	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
İzin verir miydiniz?	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Kuşkun olmasın	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler

Ne demek	4	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Ne diye?	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Ne iyi etmişler	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Ne oluyoruz?	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Neden olmasın?	2	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Neye yarar?	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Öyle mi?	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Öyleyse	2	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Peki	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Rica ederim	2	Rica etmeler
Selam size	1	Selamlaşma bildirenler
Şükür öyleyse	1	Şükür, minnet, teşekkür etmeler
Tamam mı?	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Umrumda mı?	2	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Uy anaaaamm	2	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Ya ne?	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Yaşasın	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Yok canım	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri

Aşağıda "Sıpanın Dört Yıllığı" isimli hikâyede yer alan kalıp sözlere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"-Günaydın anneanneciğim! demiştim." (SY, s. 32)

"Olsun. Attan düşmek kötülük getirmez insana." (SY, s. 17)

"-Haydi! Haydi! Deli deli konuşma!" (SY, s. 42)

"-Hayır! Ben onu demek istemedim." (SY, s. 66)

"-Hiç kuşkusuz yapılmıştır, demişti dayıcığım." (SY, s. 30)

"Baksana, 'iyi sabahlar' yerine 'Günaydın' demeye başladık." (SY, s. 32)

4.1.11.5. Sıpanın Dört Yıllığı İsimli Hikâyede Yabancı Sözcükler

"Sıpanın Dört Yıllığı" isimli hikâyede 182 tane yabancı sözcük tespit edilmiştir. Yabancı kökenli sözcüklerin tekrar sayısı ve ait olduğu dile ilişkin bulgular aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 94. "Sıpanın Dört Yıllığı" İsimli Hikâyede Yabancı Sözcükler

Yabancı Sözcük	Tekrar Sayısı	Ait Olduğu Dil
Ahır	22	Farsça
Ahlat	2	Rumca
Akıl	2	Arapça
Akraba	1	Arapça
Allah	3	Arapça
Apartman	5	Fransızca
Avlu	8	Rumca
Azar	2	Farsça
Bahçe	1	Farsça
Balkon	2	Fransızca
Banyo	3	İtalyanca
Bazı	7	Arapça
Benzin	1	Fransızca
Beyaz	1	Arapça
Biber	1	Rumca
Biftek	5	Fransızca
Bluz	1	Fransızca
Bonfile	1	Fransızca
Büfe	3	Fransızca
Cam	5	Farsça
Canavar	1	Farsça
Ceza	2	Arapça
Cin	4	Arapça
Cirit	28	Arapça
Çabuk	1	Farsça
Çember	2	Farsça
Çene	1	Farsça
Çeşme	4	Farsça
Çünkü	1	Farsça
Dakika	2	Arapça
Derman	8	Farsça
Dershane	1	Arapça+ Farsça
Dert	3	Farsça

Dikkat	1	Arapça
Diploma	1	İtalyanca
Dost	3	Farsça
Duş	1	Fransızca
Duvar	3	Farsça
Dünya	1	Arapça
Emektar	1	Türkçe + Farsça
Eşya	1	Arapça
Fazla	1	Arapça
Feribot	5	İngilizce
Fıstık	4	Arapça
Fol	7	Rumca
Fotoğraf	1	Fransızca
Fukara	2	Arapça
Gayri	2	Arapça
Gri	1	Fransızca
Güverte	6	İtalyanca
Hafif	1	Arapça
Hafta	9	Farsça
Harman	5	Farsça
Hasır	4	Arapça
Hava	10	Arapça
Hayvan	29	Arapça
Hazır	1	Arapça
Hem	1	Farsça
Hemen	1	Farsça
Hep	1	Farsça
Her	1	Farsça
Herkes	2	Farsça
Heves	1	Arapça
Hiç	1	Farsça
Hipotenüs	1	Fransızca
Horoz	2	Farsça
Hoş	3	Farsça
Hoyrat	2	Rumca
Hurma	2	Farsça
Huy	1	Farsça
İhracat	9	Arapça
İkram	1	Arapça
İlaç	1	Arapça
İlkbahar	2	Farsça
İnsan	1	Arapça
İstasyon	3	Fransızca
İthalat	5	Arapça

Kafa	2	Arapça
Kafes	7	Arapça
Kâğıt	1	Farsça
Kahkaha	5	Arapça
Kalem	1	Arapça
Kamara	2	İtalyanca
Kara	1	Arapça
Kasket	1	Fransızca
Kavis	1	Arapça
Kenar	1	Farsça
Kent	1	Soğdca
Keşfetmek	1	Arapça
Kına	1	Arapça
Kiler	1	Farsça
Kilometre	1	Fransızca
Kitap	9	Arapça
Kolej	4	Fransızca
Kompartıman	2	Fransızca
Koridor	2	Fransızca
Koro	3	İtalyanca
Kovboy	3	Fransızca
Köy	38	Farsça
Lacivert	1	Farsça
Lise	3	Fransızca
Lokma	1	Arapça
Maç	1	Fransızca
Makine	1	İtalyanca
Mal	2	Arapça
Masa	1	Rumca
Mavi	8	Arapça
Mayıs	1	Rumca
Maymun	13	Arapça
Meğer	5	Farsça
Mektup	10	Arapça
Memleket	1	Arapça
Memur	2	Arapça
Merak	2	Arapça
Merdiven	4	Farsça
Metre	3	Fransızca
Meyve	1	Farsça
Mide	1	Arapça
Milimetre	2	Fransızca
Mühendis	9	Arapça
Müselles	4	Arapça

Müzik	2	Fransızca
Nazar	1	Arapça
Nokta	1	Arapça
Paket	1	Fransızca
Pantolon	1	Fransızca
Park	9	Fransızca
Pembe	1	Farsça
Pencere	1	Farsça
Pilav	2	Farsça
Pirzola	1	İtalyanca
Plaj	1	Fransızca
Problem	1	Fransızca
Protein	5	Fransızca
Ray	13	Fransızca
Renk	5	Farsça
Resim	2	Arapça
Riyaziye	8	Arapça
Roman	1	Fransızca
Saat	1	Arapça
Sabah	1	Arapça
Sabun	5	Arapça
Sahan	1	Arapça
Sahip	1	Arapça
Salon	2	Fransızca
Sandalye	3	Arapça
Selam	9	Arapça
Serüven	1	Farsça
Sınıf	1	Arapça
Sinema	1	Fransızca
Siyah	5	Farsça
Sofra	1	Arapça
Sohbet	2	Arapça
Sünnet	3	Arapça
Stadyum	1	Latince
Şeker	5	Farsça
Şey	1	Arapça
Şiir	1	Arapça
Şükür	5	Arapça
Tandır	1	Arapça
Tehlike	1	Arapça
Teknik	1	Fransızca
Telaş	3	Arapça
Telefon	1	Fransızca
Televizyon	1	Fransızca

Telgraf	1	Fransızca
Temiz	1	Arapça
Temmuz	1	Arapça
Termos	2	Fransızca
Test	1	İngilizce
Tıbbi	1	Arapça
Ticaret	1	Arapça
Tiyatro	1	İtalyanca
Tren	5	Fransızca
Usta	2	Farsça
Usul	1	Arapça
Üniversite	1	Fransızca
Valiz	3	Fransızca
Vücut	1	Arapça
Zaman	4	Arapça
Zaten	1	Arapça
Zindan	2	Farsça

Aşağıda "Sıpanın Dört Yıllığı" isimli hikâyede yer alan yabancı sözcüklere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Avluda, kulakları dolduran hoş bir ses vardı:" (SY, s. 31)

"Dışarılara baktım tren penceresinden." (SY, s. 5)

"Mundar hayvanı nasıl da kucaklıyor!..." (SY, s. 36)

"Kafesteki küçük maymun, üçüncü üzüme uzanırken birden çekti elini." (SY, s. 57)

"Bir tabak çorbayla, üç kalem pirzola mı doyurdu seni?" (SY, s. 63)

4.1.11.6. Sıpanın Dört Yıllığı İsimli Hikâyede Doldurma Sözler

"Sıpanın Dört Yıllığı" isimli hikâyede 24 tane doldurma söz tespit edilmiştir. Hikâyede yer alan doldurma sözlerin tekrar sayısı ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 95. "Sıpanın Dört Yıllığı" İsimli Hikâyede Doldurma Sözler

Doldurma Sözler	**Tekrar Sayısı**	**Sayfa Sayısı**
A aaaa	1	7
Ah ah	2	13

Cufi cufi cuf cuf	1	6
Çooo	2	12
Eeee	1	60
Eh	1	20
Foşu foş foş	1	35
Gıt gıt gıdaaak	1	14
Haaaa	1	18
Hah hah haaa!	2	57
Hay şişesice hay	1	11
Heeeey hey	1	6
Hih hihih hiii	2	38
Keh keh	1	45
Küt	2	10-58
Oh	3	50
Pış pış	3	60
Pöh	3	21-23
Üffff	1	71
Vay vay!	1	12
Vay vay vay	2	44
Vayyy	1	20
Yaaaa	1	17
Zınk	1	77

Aşağıda "Sıpanın Dört Yıllığı" isimli hikâyede yer alan doldurma sözlere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"-Heeey hey!.. Selam size dalga dalga tepeler, görkemli dağlar!" (SY, s. 6)

"-A aaaa! Bundan kolay ne var?" (SY, s. 7)

"-Oh şükür öyleyse." (SY, s. 45)

"-Vay vay vay! Vay İstanbullular, vay!" (SY, s. 44)

"- Pöh! demişti dayım." (SY, s. 21)

4.1.11.7. Sıpanın Dört Yıllığı İsimli Hikâyede Anadolu Ağızları

"Sıpanın Dört Yıllığı" isimli hikâyede 14 tane ağız özelliği gösteren sözcük kullanılmıştır. Bu sözcüklerin hangi anlamda kullanıldıkları, tekrar sayısı ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 96. "Sıpanın Dört Yıllığı" İsimli Hikâyede Anadolu Ağızları

Anadolu Ağızları	Anlamı	Tekrar Sayısı	Sayfa Sayısı
Ansımak	Anımsamak	1	6
Çalkama	Sulandırılmış yoğurt, ayran	1	42
Çerçi	Köy, mahalle ve pazar yerlerinde dolaşarak ufak tefek tuhafiye eşyası satan gezginci satıcı	2	16
Dinelmek	Ayakta durmak	2	49-50
Döğünmek	Aşırı üzüntü, çaresizlik, pişmanlık duyarak çırpınmak, kendi kendini dövmek	1	11
Folluk	Tavukların yumurtladıkları yer	1	14
Gada	Dert, hastalık	1	11
Gömütlük	Mezarlık	3	18-27
Hezen	Dalları budanmış ağaç gövdesi	1	31
Mismil	Eti yenen hayvan	6	36-37
Mutlanmak	Mutlu olmak	3	6-19-24
Sığırtmaç	Sığır çobanı	1	6
Sinmek	Gizlenmek, saklanmak	1	57
Ünlemek	Seslenmek	3	5-14

Aşağıda "Sıpanın Dört Yıllığı" isimli hikâyede yer alan Anadolu ağzılarına yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"İstanbul'da; köyde geçirdiğim günleri, arkadaşları, koyunları, kuzuları ansımışımdır hep." (SY, s. 6)

"Sana taze ayrandan bir çalkama yapayım da serinle." (SY, s. 42)

"Sana gelen gadalar bana geleydi sürmeli yavrum." (SY, s. 11)

"Avludaki hezenlerden birisinin üstünden geçirilen ip, iki ucuna bağlanarak askıya alınıyordu yayık." (SY, s. 31)

"Büfe önünde dineliyorduk." (SY, s. 49)

"Sığırtmaca verilmemiş, ahırda bırakılmıştı o gün." (SY, s. 6)

"Eti yenenlere 'mismil' denir." (SY, s. 37)

4.1.12. Şaşar Ali İsimli Romanda Söz Varlığına İlişkin Bulgular

"Şaşar Ali" isimli romanda 6 tane atasözü, 239 tane deyim, 87 tane ikileme, 137 tane kalıp söz, 308 tane yabancı sözcük, 1 tane argo söz, 26 tane doldurma söz, 411 tane terim, 9 tane Anadolu ağzı, 1 tane kalıplaşmış söz olmak üzere toplam 1225 tane söz varlığı unsuru tespit edilmiştir. Söz varlığı unsurları incelenerek tablo haline getirilmiştir.

4.1.12.1. Şaşar Ali İsimli Romanda Atasözleri

"Şaşar Ali" isimli romanda 6 tane atasözü tespit edilmiştir. Romanda yer alan atasözlerin tekrar sayısı ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 97. "Şaşar Ali" İsimli Romanda Atasözleri

Atasözleri	**Tekrar Sayısı**	**Sayfa Sayısı**
Akıl akıldan üstündür	3	95-102-182
Bakarsan bağ olur, bakmazsan dağ olur	2	123-168
Derdini söylemeyen derman bulamaz	1	184
Davul bile dengi dengine	1	159
Görünen dağın uzağı olmaz	1	156
Sora sora Bağdat bulunur	1	79

Aşağıda "Şaşar Ali" isimli romanda yer alan atasözlere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Akıl, akıldan üstündür, demişler." (ŞA, s. 95)

"Derdini söylemeyen nasıl derman bulacak? demiş." (ŞA, s. 184)

"Sora sora Bağdat bulunur.

Sözüne inanıyordum." (ŞA, s. 79)

"Davul bile:

-Dengi dengine. Dengi, dengine!" diyerek öter demişler." (ŞA, s. 159)

4.1.12.2. Şaşar Ali İsimli Romanda Deyimler

"Şaşar Ali" isimli romanda 239 tane deyim tespit edilmiştir. Bu deyimler içinde hem yargı bildirenler hem de söz öbeği biçiminde kurulanlar mevcuttur. Romanda yer alan deyimlerin tekrar sayısı ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 98. "Şaşar Ali" İsimli Romanda Deyimler

Deyimler	Tekrar Sayısı	Sayfa Sayısı
…(aşağı)…(yukarı)	1	238
Acı çekmek	1	231
Acından ölmek	1	237
Açığa çıkarmak	1	191
Açlık çekmek	1	231
Adı çıkmak	2	238
Adım atmak	1	143
Aferin almak	1	244
Ağzı sulanmak	1	135
Ağzı var dili yok	1	123
Ağzına düşmek	1	50
Ağzında büyümek	1	166
Akıl almak	1	51
Akıl etmek	2	123-147
Akıl vermek	1	101
Akıllı olmak	2	21-22
Akla gelmek	2	162-253
Aklı başında	1	147
Aklı ermemek	1	254
Aklına getirmek	1	38
Aklına takılmak	1	127
Aklından geçmek	1	38
Aklını başına toplamak	1	145
Aklını karıştırmak	1	211
Aklını oynatmak	2	228
Alay etmek	1	77
Aldırış etmemek	1	141
Alıp yürümek	1	27
Altından kalkamamak	1	53
Ant içmek	1	42
Arasını açmak	1	170
Araya girmek	2	146-209
Ayağa fırlamak	2	172-254

Ayağa kalkmak	5	131-152-161-162-205
Ayrı tutmak	1	169
Baş başa kalmak	2	191
Baş başa vermek	2	67-114
Başa çıkmak	1	187
Başa gelmek	2	228-230
Başını ağrıtmak	2	129
Bayram yapmak	1	164
Bildim bileli	1	27
Bir elmanın yarısı	2	59-60
Bir olmak	1	26
Birbirine girmek	1	213
Boca etmek	1	147
Boş durmak	1	80
Boş durmamak	2	145-154
Boşa gitmek	1	207
Boyun bükmek	1	60
Can yakmak	4	95-212
Canı cehenneme	1	239
Canı istemek	1	153
Canı sıkılmak	4	64-68-133-135
Canına kıymak	1	189
Canını sıkmak	3	180-183-184
Çember içine almak	2	206-207
Çılgına dönmek	1	145
Çift sürmek	2	45-52
Çile çekmek	1	231
Çişi gelmek	1	14
Davul çalmak	4	58-68-183-226
Değer vermek	1	74
Ders almak	1	168
Dikkat çekmek	1	205
Dil dökmek	1	77
Diş geçirmek	1	208
Dişini sıkmak	1	231
Doğru bulmak	1	193
Döl almak	1	78
Düşünceye dalmak	3	181-244-254
El sürmek	1	124
Elden gitmek	1	138
Elinden gelmek	1	35
Elinden almak	4	39-43-236
Elinden çıkmak	1	220
Eline geçmek	1	192

Elini çabuk tutmak	1	35
Emek çekmek	1	29
Eyleme geçmek	1	182
Eziklik duymak	1	193
Ezilip büzülmek	4	252
Geri çekilmek	1	207
Geri kalmak	1	102
Geri kalmamak	1	75
Göçüp gitmek	1	166
Gölge düşmek	1	120
Gölge etmek	1	98
Gönlünü almak	1	251
Gönül vermek	1	158
Görev almak	1	56
Göz dikmek	1	179
Göz önüne getirmek	2	213-232
Gözden kaybolmak	1	168
Gözünün önüne gelmek	1	30
Güçlük çekmek	4	19-166-245
Güven duymak	1	188
Güvence altına almak	1	139
Haber almak	1	200
Haber göndermek	1	140
Haber vermek	1	97
Hak vermek	1	125
Hak yemek	2	40-43
Hakkını aramak	2	138
Hakkını helal etmek	3	149
Hakkını yemek	1	37
Haksızlığa uğramak	1	138
Halay çekmek	1	58
Haritadan silmek	1	179
Hazıra konmak	1	71
Heves etmek	1	212
Hizmet etmek	2	161-243
Hoş geldiniz	2	10-151
Hoşa gitmek	4	21-26-211
Hoşuna gitmek	1	177
İç çekmek	1	230
İçi karartmak	1	105
İleri gelmek	1	189
İleri gitmek	1	179
İlgi görmek	1	186
İnadı tutmak	1	249

İplik çekmek	1	254
İstek duymak	1	217
İşe almak	1	177
İşe yaramak	2	34-199
İşi düşmek	1	189
İşi gücü bırakmak	1	24
İştahı kabarmak	1	157
İyi etmek	3	152-251-252
İyi olmak	1	43
İyilik görmek	1	29
İzin almak	1	187
Kalbi kırılmak	1	181
Kan akmak	5	42-144-202-204-212
Kanat çırpmak	2	53
Karanlık basmak	1	244
Karar vermek	2	174
Karşı çıkmak	1	146
Karşı gelmek	2	138-146
Kaşlarını çatmak	2	105-209
Kavga çıkmak	1	207
Kavgaya tutuşmak	3	198-201
Kendine gel!	2	32-139
Kendini beğenmek	2	74
Kendini kaptırmak	2	64-224
Kendini tutamamak	2	150-210
Kıkır kıkır gülmek	1	94
Kılıç çekmek	1	193
Kılına dokunmamak	1	213
Kız istemek	1	158
Kız vermek	1	158
Kilo almak	1	184
Korkuya kapılmak	2	29-201
Kucağına oturmak	2	225-226
Kurban olayım	4	50
Kuyruğa girmek	1	183
Kuyruk olmak	1	183
Mahkemeye vermek	1	138
Nasır tutmak	1	238
Ne yapıp yapıp	1	213
Neden olmak	2	57-173
Nefes çekmek	3	25-115
Nefesi kesilmek	1	223
Olan oldu	1	32
Oralı olmamak	2	77-141

Ortadan kaldırmak	1	179
Ödü patlamak	1	228
Öfkeye kapılmak	3	172-193-210
Önüne katmak	1	77
Örnek almak	2	242
Övünç duymak	1	72
Özen göstermek	1	176
Pancar gibi	1	216
Peşine düşmek	2	147-229
Pişmiş tavuğun başına gelmemek	1	230
Posa çıkarmak	1	247
Rahat etmek	1	161
Selam vermek	2	94-206
Sınavdan geçmek	1	168
Sırtından geçinmek	2	37-40
Silinip gitmek	1	168
Sonuç almak	1	41
Sonuç vermek	1	25
Sonunu getirememek	1	224
Söz açmak	1	253
Söz etmek	3	11-58-212
Söz tutmak	2	42-51
Söz vermek	1	77
Söze karışmak	1	156
Sözü bağlamak	1	212
Sözü tartmak	1	211
Sözü uzatmak	1	188
Sözünü kesmek	1	24
Su gibi aziz ol	1	162
Sünnet etmek	4	224-225
Sünnet olmak	2	225-229
Sürüp gitmek	1	127
Süt dökmüş kedi gibi	1	162
Şafak sökmek	2	45-164
Şaka yapmak	1	155
Şan vermek	1	97
Tadı tuzu kalmamak	1	209
Tadını çıkarmak	1	171
Tartışmaya girmek	1	201
Tellal çağırtmak	1	183
Teslim almak	2	183-185
Türkü söylemek	5	49-90-100-113
Türkü yakmak	1	16

Utanç duymak	1	31
Uygun görmek	1	174
Uykusu kaçmak	1	169
Uykuya dalmak	1	176
Uzak durmak	1	134
Ün yapmak	1	120
Üstün görmek	1	211
Üstünde durmak	1	238
Yanıt vermek	15	24-35-42-46-62-71-76-95-133-150-157-189-218-223
Yara almak	4	42-203-204-231
Yararı dokunmak	1	246
Yasa çıkarmak	1	173
Yaygarayı basmak	1	126
Yenik düşmek	3	199-202-231
Yerine geçmek	1	167
Yerine getirmek	3	168-174-191
Yerine koymak	12	23-26-27-209-238-239
Yitip gitmek	1	189
Yol açmak	1	147
Yol almak	5	45-76-78-243-244
Yol etmek	2	100
Yola çıkmak	3	25-77-187
Yola düşmek	2	79-221
Yolcu etmek	1	191
Yolunu tutmak	1	57
Yorgunluğunu almak	1	217
Yüreği titremek	1	28
Yüz yüze bakmak	1	203
Yüzüne vurmak	1	9
Zaman tanımak	1	179
Zaman vermek	1	212

Aşağıda "Şaşar Ali" isimli romanda yer alan deyimlere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Şaşar aşağı, Şaşar yukarı." (ŞA, s. 238)

"Ağzı var, dili yok bir garip." (ŞA, s. 123)

"Ülen Ali, kendine gel yavrum." (ŞA, s. 32)

"Ne yapıp yapıp değiştirmeli." (ŞA, s. 213)

"Pancar gibi kızarmış." (ŞA, s. 216)

“Adamın başına gelenler pişmiş tavuğun başına gelmemiş.” (ŞA, s. 230)

“Su gibi aziz ol Mustafa Efendi, dedi.” (ŞA, s. 162)

“Hem de süt dökmüş kediler gibi suçlu suçlu baktılar birbirlerinin yüzlerine.” (ŞA, s. 162)

Aklına takılmak (Deyimler Sözlüğü 2 / Ömer Asım Aksoy)

“Şaşar Ali’nin aklı bu kez de tavukların insanlara et verişine, yumurta verişine takıldı.” (ŞA, s. 127)

Yüzüne vurmak (Deyimler Sözlüğü 2 / Ömer Asım Aksoy)

“Ne var ki Türkücü’nün yalanı yüzüne vurulmadı.” (ŞA, s. 9)

4.1.12.3. Şaşar Ali İsimli Romanda İkilemeler

“Şaşar Ali” isimli romanda 87 tane ikileme tespit edilmiştir. Romanda yer alan ikilemelerin tekrar sayısı, oluşum şekilleri ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 99. “Şaşar Ali” İsimli Romanda İkilemeler

İkilemeler	Tekrar Sayısı	Sayfa Sayısı	Oluşum Şekilleri
Ağır ağır	2	144-204	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Ağrı sızı	1	226	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Alt alta	1	199	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Apar topar	1	187	İki anlamsız sözcükten oluşan ikilemeler
Arpa saman	1	86	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Avuç avuç	1	52	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Ayrı ayrı	1	90	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Azar azar	1	40	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Baba oğul	3	218-233-235	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Bağıra bağıra	1	22	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Bile bile	2	26-251	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Bir bir	6	30-48-66-160-190-207	Sayılardan oluşan ikilemeler
Birer birer	2	207-225	Sayılardan oluşan ikilemeler
Bol bol	1	200	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Boncuk boncuk	1	150	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler

Bulanık bulanık	1	99	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Cıvıl cıvıl	1	175	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Çiçekten çiçeğe	1	189	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Çifter çifter	1	158	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Çok çok	2	184-199	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Dağ bayır	1	46	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Daldan dala	1	80	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Davul zurna	3	58-69-227	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Dere tepe	1	96	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Elsiz ayaksız	1	98	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Gece gündüz	1	87	Zıt anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Geç git	1	105	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Geçip gitmek	4	153-168-170-201	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Genç yaşlı	1	11	Zıt anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Geri geri	1	102	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Gidip gelmek	1	48	Zıt anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Hele hele	1	215	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
İç içe	1	55	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
İçin için	2	181-189	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
İçten içe	2	10-12	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
İnci inci	1	103	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
İri iri	1	49	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
İş güç	1	24	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Kalın kalın	1	65	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Kara kara	3	80-180	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Kendi kendine	12	26-42-62-68-73-126-224-243-253	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Kendi kendini	1	74	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Kıkır kıkır	1	94	Yansıma sözcükten oluşan ikilemeler
Kırmızı kırmızı	1	103	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Kocaman kocaman	1	102	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Kuru kuru	1	220	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Lokma lokma	1	253	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Mini mini	1	54	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Ne yapıp yapıp	2	159-213	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler

Neşeli neşeli	2	44-82	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Olan biten	1	183	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Olsa olsa	1	79	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Olup biten	1	184	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Onun bunun	1	211	İlgi ekiyle oluşan ikilemeler
Öfkeli öfkeli	1	139	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Patlata patlata	1	22	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Sağa sola	1	23	Zıt anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Sert sert	1	209	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Seve seve	1	85	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Sık sık	3	7-70-71	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Sinsi sinsi	1	252	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Soğuk soğuk	1	220	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Sora sora	1	79	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Söyleye söyleye	1	89	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Sözüm söz	1	42	İyelik ekiyle oluşan ikilemeler
Suçlu suçlu	1	162	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Sürü sürü	1	91	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Şıpır şıpır	1	94	Yansıma sözcüklerden oluşan ikilemeler
Tadı tuzu	1	209	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Takır tukur	1	92	Yansıma sözcüklerden oluşan ikilemeler
Taze taze	1	155	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Teker teker	1	253	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Temiz temiz	1	141	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Tıklım tıklım	2	11-12	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Tıpış tıpış	2	19-80	Yansıma sözcüklerden oluşan ikilemeler
Tin tin	1	78	Yansıma sözcüklerden oluşan ikilemeler
Uzun uzun	1	49	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Üst baş	1	253	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Üst üste	2	25-199	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Yakıp yıkmak	1	98	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Yavaş yavaş	1	172	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Yitip gitmek	1	189	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Yorgun argın	1	103	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Yurtsuz yuvasız	1	148	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Yuvarlak yuvarlak	1	100	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Yüz yüze	1	203	Durum eki alarak oluşan ikilemeler

Zaman zaman	1	194	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler

Aşağıda "Şaşar Ali" isimli romanda yer alan ikilemelere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Muhtar ağır ağır ilerledi." (ŞA, s. 144)

"Genç değirmenciyi apar topar almışlar arabaya." (ŞA, s. 187)

"Tüm tepeler, dağlar, çukurlar, hele hele ekin tarlaları bu sıcağın etkisindeydi." (ŞA, s. 215)

"Aşağı inerken kıkır kıkır güler." (ŞA, s. 94)

"Biz gelelim bizim değirmende olan bitenlere." (ŞA, s. 183)

"Sözümüz söz." (ŞA, s. 42)

"Yakar yıkar ateş ile." (ŞA, s. 98)

4.1.12.4. Şaşar Ali İsimli Romanda Terimler

"Şaşar Ali" isimli romanda 411 tane terim tespit edilmiştir. Romanda yer alan terimlerin tekrar sayısı ve ilgili olduğu alanlar aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 100. "Şaşar Ali" İsimli Romanda Terimler

Terim	Tekrar Sayısı	İlgili Olduğu Alan
Aba	1	Zanaat Terimleri
Acı	2	Kimya Terimleri
Acıma duygusu	1	Ruhbilim Terimleri
Adım	1	Jimnastik Terimleri
Ağaç	1	Biyoloji Terimleri
Ağırlık	1	Fizik Terimleri
Ağız	3	Biyoloji Terimleri
Ağrı	1	Kimya Terimleri
Ahır	1	Tarım Terimleri
Aile	1	Budunbilim Terimleri
Akıl	8	Ruhbilim Terimleri
Akşam	1	Gökbilim Terimleri
Alın	1	Biyoloji Terimleri
Allah	2	Din Bilimi Terimleri
Altın	1	Kimya Terimleri
Anı	1	Felsefe Terimleri

Araştırma	1	Eğitim Terimleri
Arı	2	Biyoloji Terimleri
Arpa	2	Biyoloji Terimleri
Asker ocağı	2	Askerlik Terimleri
Aslan	4	Biyoloji Terimleri
Aşevi	2	Tarih Terimleri
At	3	Biyoloji Terimleri
Ateş	1	Kimya Terimleri
Atlas	2	Coğrafya Terimleri
Avuç	2	Biyoloji Terimleri
Ay	1	Gökbilim Terimleri
Ayak	2	Biyoloji Terimleri
Badem	1	Biyoloji Terimleri
Bağdaş	1	Jimnastik Terimleri
Bahar	1	Coğrafya Terimleri
Bakır	1	Kimya Terimleri
Bal	2	Tarım Terimleri
Balkon	1	Güzel Sanatlar Terimleri
Balta	3	Tarım Terimleri
Baş	5	Biyoloji Terimleri
Başak	2	Biyoloji Terimleri
Başkent	2	Kentbilim Terimleri
Bel	1	Biyoloji Terimleri
Bencillik	2	Ruhbilim Terimleri
Bıldırcın	1	Biyoloji Terimleri
Bilek	1	Biyoloji Terimleri
Bilgi	1	Felsefe Terimleri
Bilmece	1	Yazın Terimleri
Bitki	1	Biyoloji Terimleri
Boğaz	2	Biyoloji Terimleri
Boğum	1	Biyoloji Terimleri
Boru	2	Metalbilim Terimleri
Boynuz	3	Biyoloji Terimleri
Boyun	3	Biyoloji Terimleri
Boyunduruk	1	Zanaat Terimleri
Buğday	1	Biyoloji Terimleri
Buluş	1	Yöntembilim Terimleri
Bulut	1	Coğrafya Terimleri
Burun	3	Biyoloji Terimleri
But	1	Veteriner Hekimliği Terimleri
Buyruk	3	Felsefe Terimleri
Buz	1	Kimya Terimleri
Buzağı	1	Biyoloji Terimleri
Bülbül	1	Biyoloji Terimleri

Cam	1	Kimya Terimleri
Cambaz	2	Gösterim Sanatları Terimleri
Can	6	Halkbilim Terimleri
Canlı	3	Biyoloji Terimleri
Ceza	2	Türe Terimleri
Cin	3	Din Bilimi Terimleri
Cins	2	Felsefe Terimleri
Civciv	2	Biyoloji Terimleri
Coşku	1	Ruhbilim Terimleri
Çaba	2	Eğitim Terimleri
Çamur	3	Coğrafya Terimleri
Çarık	1	Zanaat Terimleri
Çarşı	1	İktisat Terimleri
Çavuş	1	Askerlik Terimleri
Çayır	1	Coğrafya Terimleri
Çene	1	Biyoloji Terimleri
Çerçi	1	İktisat Terimleri
Çevre	1	Kentbilim Terimleri
Çınar	1	Biyoloji Terimleri
Çiçek	1	Biyoloji Terimleri
Çiftçilik	1	Budunbilim Terimleri
Çil	1	Kimya Terimleri
Çimlenmek	1	Tarım Terimleri
Çoban köpeği	1	Veteriner Hekimliği Terimleri
Çocuk	3	Eğitim Terimleri
Çocukluk	1	Mantık Terimleri
Çömelme	1	Jimnastik Terimleri
Dağ	2	Coğrafya Terimleri
Dana	1	Biyoloji Terimleri
Davranış	1	Eğitim Terimleri
Davul	1	Müzik Terimleri
Değer	1	Felsefe Terimleri
Demet	4	Biyoloji Terimleri
Demir	2	Kimya Terimleri
Deniz	1	Coğrafya Terimleri
Dere	3	Coğrafya Terimleri
Deri	1	Biyoloji Terimleri
Derinlik	1	Coğrafya Terimleri
Dert	3	Ruhbilim Terimleri
Destan	3	Yazın Terimleri
Deste	3	Zanaat Terimleri
Devir	1	Yerbilim Terimleri
Diken	2	Biyoloji Terimleri
Dil	1	Biyoloji Terimleri

Diş	1	Biyoloji Terimleri
Dişi	1	Biyoloji Terimleri
Doğa	1	Biyoloji Terimleri
Doktor	1	Tıp Terimleri
Duman	2	Kimya Terimleri
Dükkân	1	İktisat Terimleri
Düşleme	2	Ruhbilim Terimleri
Düşmanlık	1	Ruhbilim Terimleri
Düşünce	1	Felsefe Terimleri
Eğitim	3	Eğitim Terimleri
El	4	Biyoloji Terimleri
Elma	2	Biyoloji Terimleri
Emek	3	İktisat Terimleri
Emekçi	1	İktisat Terimleri
Ense	1	Biyoloji Terimleri
Erkek	1	Biyoloji Terimleri
Eşek	1	Biyoloji Terimleri
Eşik	1	Güzel Sanatlar Terimleri
Et	2	Biyoloji Terimleri
Etki	2	Felsefe Terimleri
Ev	3	Biyoloji Terimleri
Fes	1	Tarih Terimleri
Fil	2	Biyoloji Terimleri
Gaga	1	Biyoloji Terimleri
Gaz	1	Kimya Terimleri
Gece	1	Gökbilim Terimleri
Gece yarısı	3	Gökbilim Terimleri
Gençlik	1	Eğitim Terimleri
Genişlik	3	Matematik Terimleri
Gerçek	1	Felsefe Terimleri
Geyik	1	Biyoloji Terimleri
Giysi	3	Halkbilim Terimleri
Gonca	2	Biyoloji Terimleri
Göbek	1	Biyoloji Terimleri
Göğüs	3	Biyoloji Terimleri
Gök	4	Gökbilim Terimleri
Gökyüzü	1	Gökbilim Terimleri
Gölge	2	Gökbilim Terimleri
Gömütlük	1	Kentbilim Terimleri
Görev	1	Eğitim Terimleri
Gövde	1	Biyoloji Terimleri
Göz	2	Biyoloji Terimleri
Göz kapağı	1	Biyoloji Terimleri
Gözlem	1	Eğitim Terimleri

Gözyaşı	2	Kimya Terimleri
Gram	3	Matematik Terimleri
Gübre	1	Tarım Terimleri
Gül	1	Biyoloji Terimleri
Gül ağacı	1	Biyoloji Terimleri
Gün	1	Gökbilim Terimleri
Gündelikçi	2	İktisat Terimleri
Güneş	1	Gökbilim Terimleri
Güreşçi	1	Güreş Terimleri
Gürültü	2	Fizik Terimleri
Güvence	3	İktisat Terimleri
Güzel	1	Felsefe Terimleri
Hafta	2	Gökbilim Terimleri
Hak	10	Türe Terimleri
Hakan	3	Tarih Terimleri
Halk	1	Halkbilim Terimleri
Halk ozanı	1	Halkbilim Terimleri
Harita	1	Kentbilim Terimleri
Hasta	1	Tıp Terimleri
Hastalık	1	Tıp Terimleri
Hava	1	Gökbilim Terimleri
Hayvan	1	Biyoloji Terimleri
Helal	3	Din Bilimi Terimleri
Hesap	1	İktisat Terimleri
Hız	2	Fizik Terimleri
Hoca	1	Halkbilim Terimleri
Hokkabaz	1	Gösterim Sanatları Terimleri
Horoz	5	Biyoloji Terimleri
Huy	2	Ruhbilim Terimleri
Irmak	3	Coğrafya Terimleri
Işık	2	Fizik Terimleri
İlaç	1	Kimya Terimleri
İlişki	1	Yöntembilim Terimler
İnek	1	Biyoloji Terimleri
İnsan	4	Felsefe Terimleri
İnsancıl	1	Felsefe Terimleri
İpek	1	Biyoloji Terimleri
İs	3	Kimya Terimleri
İskele	1	Su Ürünleri Terimleri
İş	4	İktisat Terimleri
İş bölümü	2	İktisat Terimleri
İşaret	1	Gramer Terimleri
İştah	3	Kimya Terimleri
İşveren	1	İktisat Terimleri

İyi	1	Felsefe Terimleri
Jandarma	2	Askerlik Terimleri
Kabak	1	Biyoloji Terimleri
Kabalak	2	Tarih Terimleri
Kabuk	1	Biyoloji Terimleri
Kaburga	2	Biyoloji Terimleri
Kafa	2	Biyoloji Terimleri
Kafatası	1	Biyoloji Terimleri
Kağnı	1	Zanaat Terimleri
Kalınlık	1	Matematik Terimleri
Kan	2	Biyoloji Terimleri
Kanat	2	Biyoloji Terimleri
Kaplan	3	Biyoloji Terimleri
Kar	2	Gökbilim Terimleri
Kara saban	1	Zanaat Terimleri
Karakol	1	Tarih Terimleri
Karanlık	1	Gökbilim Terimleri
Karınca	1	Biyoloji Terimleri
Kartal	2	Biyoloji Terimleri
Kasaba	2	Kentbilim Terimleri
Kasık	2	Biyoloji Terimleri
Kaş	2	Biyoloji Terimleri
Katır	1	Biyoloji Terimleri
Kaya	3	Coğrafya Terimleri
Kazanç	4	İktisat Terimleri
Keçi	1	Biyoloji Terimleri
Kedi	2	Biyoloji Terimleri
Kelebek bacağı	3	Biyoloji Terimleri
Kemik	2	Biyoloji Terimleri
Kent	34	Kentbilim Terimleri
Kırmızı	3	Güzel Sanatlar Terimleri
Kış	1	Gökbilim Terimleri
Kıymet	2	İktisat Terimleri
Kilit	3	Ağaçişleri Terimleri
Kişi	1	Felsefe Terimleri
Kişilik	1	Felsefe Terimleri
Koç	2	Biyoloji Terimleri
Kol	1	Biyoloji Terimleri
Konu	2	Eğitim Terimleri
Korku	2	Ruhbilim Terimleri
Koruk	2	Biyoloji Terimleri
Koşu	1	Atletizm Terimleri
Koyun	2	Biyoloji Terimleri
Kök	3	Biyoloji Terimleri

Köpek	1	Biyoloji Terimleri
Köpük	2	Kimya Terimleri
Köşek	4	Biyoloji Terimleri
Köşk	1	Güzel Sanatlar Terimleri
Kötü	2	Felsefe Terimleri
Köy	12	Kentbilim Terimleri
Köylü	1	Halkbilim Terimleri
Kulak	5	Biyoloji Terimleri
Kumandan	1	Askerlik Terimleri
Kurbağa	2	Biyoloji Terimleri
Kurt	3	Biyoloji Terimleri
Kurul	1	Tecim, Maliye, Sayışmanlık ve Güvence Terimleri
Kuruş	2	İktisat Terimleri
Kuş	1	Biyoloji Terimleri
Kuşku	2	Ruhbilim Terimleri
Kuyruk	3	Biyoloji Terimleri
Kuyu	1	Coğrafya Terimleri
Kuzu	1	Biyoloji Terimleri
Kümes	1	Tarım Terimleri
Lacivert	3	Güzel Sanatlar Terimleri
Lale	2	Biyoloji Terimleri
Maden	1	Kimya Terimleri
Mahkeme	1	Türe Terimleri
Makine	4	Fizik Terimleri
Manda	1	Biyoloji Terimleri
Masal	17	Yazın Terimleri
Maya	2	Biyoloji Terimleri
Mektup	2	Yazın Terimleri
Meme	2	Biyoloji Terimleri
Mermer	2	Coğrafya Terimleri
Meyve	1	Biyoloji Terimleri
Minare	3	Güzel Sanatlar Terimleri
Mutluluk	1	Felsefe Terimleri
Nadas	3	Coğrafya Terimleri
Nasır	1	Biyoloji Terimleri
Nehir	2	Coğrafya Terimleri
Oda	5	Kentbilim Terimleri
Oğlak	1	Biyoloji Terimleri
Okul	1	Eğitim Terimleri
Olay	1	Eğitim Terimleri
Omuz	1	Biyoloji Terimleri
Onbaşı	10	Askerlik Terimleri
Orak	6	Zanaat Terimleri

Orman	2	Coğrafya Terimleri
Ot	1	Biyoloji Terimleri
Ova	3	Coğrafya Terimleri
Oyun	4	Halkbilim Terimleri
Ozan	1	Yazın Terimleri
Ödül	2	Eğitim Terimleri
Öfke	3	Ruhbilim Terimleri
Öğle	1	Gökbilim Terimleri
Öğrenim	1	Eğitim Terimleri
Öğretmen	1	Eğitim Terimleri
Öküz	2	Biyoloji Terimleri
Ördek	2	Biyoloji Terimleri
Öykü	1	Yazın Terimleri
Padişah	5	Tarih Terimleri
Pancar	2	Biyoloji Terimleri
Para	1	İktisat Terimleri
Parmak	1	Biyoloji Terimleri
Patron	1	İktisat Terimleri
Peynir	1	Tarım Terimleri
Pınar	3	Coğrafya Terimleri
Pirzola	5	Veteriner Hekimliği Terimleri
Posa	1	Veteriner Hekimliği Terimleri
Radyo	2	Sinema ve Televizyon Terimleri
Raf	1	Ağaçişleri Terimleri
Renk	2	Kimya Terimleri
Resim	1	Güzel Sanatlar Terimleri
Rüzgâr	1	Coğrafya Terimleri
Saat	2	Gökbilim Terimleri
Sabah	1	Gökbilim Terimleri
Sacayağı	2	Mantık Terimleri
Saç	2	Biyoloji Terimleri
Sahan	1	Zanaat Terimleri
Sakınca	1	Yöntembilim Terimleri
Saman	3	Tarım Terimleri
Sandal	1	Su Ürünleri Terimleri
Savaş	4	Tarih Terimleri
Sebze	5	Biyoloji Terimleri
Serçe	2	Biyoloji Terimleri
Ses	3	Fizik Terimleri
Sevinç	1	Ruhbilim Terimleri
Sınav	1	Eğitim Terimleri
Sırt	3	Biyoloji Terimleri
Sonbahar	2	Gökbilim Terimleri
Soru	1	Eğitim Terimleri

Söğüt ağacı	1	Biyoloji Terimleri
Söz	5	Gramer Terimleri
Sözcük	1	Yazın Terimleri
Su	2	Su Ürünleri Terimleri
Suç	1	Hukuk Terimleri
Suçüstü	1	Hukuk Terimleri
Sultan	3	Tarih Terimleri
Süngü	2	Askerlik Terimleri
Sünnet	2	Budunbilim Terimleri
Süt	1	Biyoloji Terimleri
Şaka	1	Yazın Terimleri
Şeker	1	Kimya Terimleri
Tabla	2	Ağaçişleri Terimleri
Tahta	1	Ağaçişleri Terimleri
Tan	3	Gökbilim Terimleri
Tarla	2	Coğrafya Terimleri
Taş	2	Coğrafya Terimleri
Tavuk	2	Biyoloji Terimleri
Teğmen	3	Askerlik Terimleri
Teneke	2	Metalbilim Terimleri
Tepe	1	Coğrafya Terimleri
Ter	1	Biyoloji Terimleri
Tohum	1	Biyoloji Terimleri
Tokmak	1	Zanaat Terimleri
Top	1	Ayaktopu Terimleri
Toprak	3	Coğrafya Terimleri
Tuğla	1	Metalbilim Terimleri
Tulum	1	Zanaat Terimleri
Tutuklu	1	Hukuk Terimleri
Tuz	1	Kimya Terimleri
Tümce	1	Dilbilgisi Terimleri
Türkü	15	Yazın Terimleri
Tütün	1	Biyoloji Terimleri
Tüy	2	Biyoloji Terimleri
Ucuz	3	Tecim, Maliye, Sayışmanlık ve Güvence Terimleri
Uçak	3	Fizik Terimleri
Uğraşı	1	İktisat Terimleri
Un	1	Tarım Terimleri
Usta	6	Tecim, Maliye, Sayışmanlık ve Güvence Terimleri
Uyku	2	Biyoloji Terimleri
Ülke	1	Coğrafya Terimleri
Üvendire	1	Zanaat Terimleri

Üzüm	1	Biyoloji Terimleri
Vadi	1	Coğrafya Terimleri
Varlık	1	Felsefe Terimleri
Verim	1	Coğrafya Terimleri
Vezir	56	Tarih Terimleri
Vücut	2	Biyoloji Terimleri
Yağ	1	Kimya Terimleri
Yağmur	1	Coğrafya Terimleri
Yalak	1	Zanaat Terimleri
Yalnızlık	3	Ruhbilim Terimleri
Yanlış	3	Felsefe Terimleri
Yaprak	4	Biyoloji Terimleri
Yara	2	Kimya Terimleri
Yargıcılar kurulu	2	Hukuk Terimleri
Yasa	1	Hukuk Terimleri
Yaşam	1	Felsefe Terimleri
Yatak odası	1	Ağaçişleri Terimleri
Yavru	8	Biyoloji Terimleri
Yaya	2	Kentbilim Terimleri
Yazı makinesi	1	Bilişim Terimleri
Yem	3	Veteriner Hekimliği Terimleri
Yeraltı	2	Coğrafya Terimleri
Yeryüzü	2	Coğrafya Terimleri
Yetişkin	3	Eğitim Terimleri
Yıl	1	Gökbilim Terimleri
Yılan	9	Biyoloji Terimleri
Yıldız	1	Gökbilim Terimleri
Yırtıcı hayvan	1	Biyoloji Terimleri
Yoğurt	2	Biyoloji Terimleri
Yokluk	8	Türe Terimleri
Yokuş	1	Coğrafya Terimleri
Yolculuk	1	Kentbilim Terimleri
Yönetici	1	Tecim, Maliye, Sayışmanlık ve Güvence Terimleri
Yöre	1	Coğrafya Terimleri
Yufka	1	Zanaat Terimleri
Yumruk	1	Yumrukoyunu Terimleri
Yumurta	1	Biyoloji Terimleri
Yumurtlama	1	Biyoloji Terimleri
Yün	2	Tarım Terimleri
Yürek	1	Biyoloji Terimleri
Yürüyüş	2	Atletizm Terimleri
Yüz	1	Biyoloji Terimleri
Yüzbaşı	5	Askerlik Terimleri

Zaman	1	Gökbilim Terimleri
Zambak	1	Biyoloji Terimleri
Zehir	2	Kimya Terimleri

Aşağıda "Şaşar Ali" isimli romanda yer alan terimlere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Köye dönünce de yalanı anlaşıldı." (ŞA, s. 9)

"Birden Kara Ömer'in altındaki eşeği hatırladı." (ŞA, s. 31)

"Böyle zamanlarda türkü söylemek isteği duyardı." (ŞA, s. 49)

"Tarlaların satılışına çok üzüldü." (ŞA, s. 141)

"Yumurtalarını, etlerini yiyeceğiz." (ŞA, s.127)

4.1.12.5. Şaşar Ali İsimli Romanda Kalıp Sözler

"Şaşar Ali" isimli romanda 137 tane kalıp söz tespit edilmiştir. Romanda yer alan kalıp sözlerin tekrar sayısı ve ilgili olduğu bağlamlar aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 101. "Şaşar Ali" isimli Romanda Kalıp Sözler

İlişki Sözleri	Tekrar Sayısı	İlgili Olduğu Bağlam
Aferin	5	Sembolik olarak ödüllendirme bildirenler
Allah Allah	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Allah etmesin	1	İyi dilekler, dualar
Allah kolaylık versin.	1	İyi dilekler, dualar
Allah şaşırtmasın yavrum	1	İyi dilekler, dualar
Amaaaanııın	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Amaaan	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Aman	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Anladın mı?	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Anladınız sanırım	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Anlaşıldı mı?	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki

		sözleri
Aslanım	2	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Başka ne denir?	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Be adamlar	1	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Belli ki	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Bereketli olsun	1	Temenniler
Bırak Allahını seversen	1	Reddetmeler, bıkkınlık, çaresizlik
Bırak şimdi	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Bir de bakmışlar ki	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Bir olur mu?	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Bize bağışla	1	Temenniler
Bre şaşar	1	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Bu ne güzellik	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Bunu böyle bilesin	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Buyrun	1	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Buyur	1	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Canı cehenneme	1	Küfür, beddua/ilenç bildirenler
Canı sağ olasıca	1	İyi dilekler, dualar
Canım	1	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Canını yediğim	1	İyi dilekler, dualar
Canını yesin	1	İyi dilekler, dualar
Çok şükür	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
De bakalım	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Delirdin mi ne yaptın?	1	Uyarılar, korkutmalar, sinirlenmeler, üzülmeler
Demek ki	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Demek öyle	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Demem o ki	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Deseler ki	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Dilerim	1	Temenni bildirenler
Diyelim ki	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Doğru mu acaba?	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri

Doğrusu	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Dur bakalım!	1	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Durun yahu!	1	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Elbette	4	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Ellerine sağlık	1	İyi dilekler, dualar
Evladım	1	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Ey	1	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Eyvaaah	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Eyvah	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Güle güle	3	Vedalaşmalar
Güzelim	1	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Hakkını helal etme	1	Küfür, beddua/ilenç bildirenler
Hay Allah	2	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Haydaaa	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Haydi	1	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Haydi yavrularım	1	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Haydi, hoşça kal	1	Vedalaşmalar, özlemler
Hayrola?	1	Temenniler
Her ne kadar	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Hiç değilse	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Hiç kuşkusuz	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Hiç	1	Reddetmeler, bıkkınlık, çaresizlik
Hoş geldin	2	Selamlaşma, özlem bildirenler
Hoş geldin sefa getirdin	1	Selamlaşma, özlem bildirenler
Hoşça kal	1	İyi dilekler, dualar
İnşallah	1	İyi dilekler, dualar
İşe bak ki	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
İşte o kadar	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
İyi	2	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
İyi edersin	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
İyi günler	1	İyi dilekler, dualar
İzin veriniz	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler

İznin olursa	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Kendine gel!	3	Uyarılar, korkutmalar, sinirlenmeler, üzülmeler
Keşke	1	Temenniler
Kim bilir	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Kolay mı?	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Kurban olayım	2	Özür dilemeler
Kusura kalma	1	Özür dilemeler
Kusurumu bağışla	1	Özür dilemeler
Kuşkusuz	4	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Mutluluklar	1	İyi dilekler, dualar
Nasıl yani?	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Ne bileyim ben	1	Uyarılar, korkutmalar, sinirlenmeler, üzülmeler
Ne de güzel	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Ne de olsa	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Ne demek istiyorsun?	1	Uyarılar, korkutmalar, sinirlenmeler, üzülmeler
Ne demeye	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Ne dersin?	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Ne diye?	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Ne gerek var	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Ne iyi ettin	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Ne var ki	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Ne yazık ki	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Neye yarar ki?	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Neyse	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Oh canım!	1	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Oh ne güzel!	1	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Olmaz olur mu?	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri

Olsun	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Olur elbette	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Öyle besbelli	2	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Öyle değil mi?	3	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Öyle değil	1	Reddetmeler, bıkkınlık, çaresizlik
Öyle elbette	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Öyle mi?	3	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Öyle ya	4	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Öyleyse	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Peki öyleyse	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Peki	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Sağ olasın	1	İyi dilek ve dua bildirenler
Sağlıcakla büyüt	1	İyi dilek ve dua bildirenler
Sağlık olsun	1	İyi dilek ve dua bildirenler
Selam	2	Selamlaşma bildirenler
Sözünü bil	1	Uyarılar, korkutmalar, sinirlenmeler, üzülmeler
Su gibi aziz ol!	1	İyi dilek ve dua bildirenler
Şükür	1	İyi dilek ve dua bildirenler
Tamam	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Vallahi	1	Yeminlerde kullanılan ilişki sözleri
Vay halimize!	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Vay haline!	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Vay haline vay!	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Vur ha vur	1	Uyarılar, korkutmalar, sinirlenmeler, üzülmeler
Ya ne?	2	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Yalan borcun mu var?	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Yani?	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri

Yaşasın	2	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Yavrucuğum	1	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Yavrum?	1	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Yazıklar olsun	2	Uyarılar, korkutmalar, sinirlenmeler, üzülmeler
Yok, bir de	1	Reddetmeler, bıkkınlık, çaresizlik
Yok canım	2	Reddetmeler, bıkkınlık, çaresizlik
Yok vallahi	1	Reddetmeler, bıkkınlık, çaresizlik
Yok, yok	1	Reddetmeler, bıkkınlık, çaresizlik
Yoksa?	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri

Aşağıda "Şaşar Ali" isimli romanda yer alan kalıp sözlere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Ne demek istiyorsun? Evin yasalara uygun olarak satılmış." (ŞA, s. 138)

"Sen onun kusurunu bağışla onbaşım." (ŞA, s. 139)

"Hoş geldin, sefalar getirdin hanemize diyordu." (ŞA, s. 151)

"Hiç değilse biri beni, benim köylülerimi bağışlasın." (ŞA, s. 31)

"Hay hay beyim. Siz istedikten sonra başım gözüm üstüne, diye yanıtladı." (ŞA, s. 73)

4.1.12.6. Şaşar Ali İsimli Romanda Yabancı Sözcükler

"Şaşar Ali" isimli romanda 308 tane yabancı sözcük tespit edilmiştir. Yabancı kökenli sözcüklerin tekrar sayısı ve ait olduğu dile ilişkin bulgular aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 102. "Şaşar Ali" İsimli Romanda Yabancı Sözcükler

Yabancı Sözcük	Tekrar Sayısı	Ait Olduğu Dil
Asker	16	Arapça
Aba	1	Arapça
Ablak	1	Arapça
Acele	1	Arapça
Adam	5	Arapça
Ahır	1	Farsça
Ahmak	1	Arapça

Aile	1	Arapça
Akıl	8	Arapça
Akran	1	Arapça
Alamet	1	Arapça
Aleykümselam	1	Arapça
Allah	2	Arapça
Ama	1	Arapça
Amma	1	Arapça
Arif	1	Arapça
Ateş	1	Farsça
Atlas	2	Arapça
Avare	2	Farsça
Ayıp	1	Arapça
Azar	1	Farsça
Badana	1	Fransızca
Badem	1	Farsça
Bahar	1	Farsça
Bahçe	2	Farsça
Bakkal	1	Arapça
Balkon	2	Fransızca
Baston	1	İtalyanca
Bazen	1	Arapça
Bazı	1	Arapça
Bela	1	Arapça
Belediye	1	Arapça
Bereket	1	Arapça
Beyaz	1	Arapça
Bez	2	Arapça
Bidon	1	Fransızca
Billahi	1	Arapça
Bina	2	Arapça
Borç	1	Soğdca
Bre	1	Rumca
Bülbül	1	Farsça
Cahil	1	Arapça
Cambaz	2	Farsça
Ceket	1	Fransızca
Cenaze	1	Arapça
Cep	2	Arapça
Ceza	2	Arapça
Cin	3	Arapça
Cins	2	Arapça
Cömert	1	Farsça
Çabuk	1	Farsça

Çarşaf	4	Farsça
Çarşı	1	Farsça
Çember	1	Farsça
Çene	1	Farsça
Çeşit	1	Farsça
Çevik	1	Farsça
Çift	1	Farsça
Çile	2	Farsça
Çorap	2	Farsça
Çorba	2	Farsça
Çuval	1	Farsça
Çünkü	1	Farsça
Davul	6	Arapça
Dert	2	Farsça
Derviş	6	Farsça
Destan	17	Farsça
Devam	1	Arapça
Devir	1	Arapça
Dikkat	1	Arapça
Doktor	1	Fransızca
Dost	1	Farsça
Dudu	1	Farsça
Duvar	4	Farsça
Dükkân	1	Arapça
Düşman	1	Farsça
Efendi	3	Rumca
Eğer	4	Farsça
Elbette	1	Arapça
Emmi	12	Arapça
Entari	1	Arapça
Evlat	1	Arapça
Fakat	1	Arapça
Fakir	1	Arapça
Fakirhane	1	Arapça + Farsça
Fazla	1	Arapça
Fıkra	6	Arapça
Fidan	1	Rumca
Fil	2	Arapça
Fötr	1	Fransızca
Fukara	1	Arapça
Galiba	1	Arapça
Garip	1	Arapça
Gayret	1	Fransızca
Gaz	1	Fransızca

Gonca	3	Farsça
Gram	3	Fransızca
Gramofon	9	Fransızca
Grup	1	Fransızca
Gurbet	7	Arapça
Gübre	1	Rumca
Haber	2	Arapça
Hafif	1	Arapça
Hafta	2	Farsça
Hak	10	Arapça
Hâlâ	1	Arapça
Hâlbuki	1	Arapça + Türkçe +Farsça
Halk	1	Arapça
Halka	1	Arapça
Hamarat	3	Arapça
Hamur	1	Arapça
Hane	1	Farsça
Harap	1	Arapça
Hareket	1	Arapça
Harita	2	Arapça
Harman	1	Farsça
Hasta	1	Farsça
Hava	1	Arapça
Havuz	3	Arapça
Hayır	1	Arapça
Hayvan	1	Arapça
Hazır	1	Arapça
Helal	3	Arapça
Helva	1	Arapça
Hem	4	Farsça
Hemen	3	Farsça
Hep	2	Farsça
Her	1	Farsça
Herkes	1	Farsça
Hesap	1	Arapça
Heves	3	Arapça
Hiç	4	Farsça
Hizmet	1	Arapça
Hoca	1	Farsça
Hokkabaz	3	Arapça + Farsça
Horoz	5	Farsça
Hoş	2	Farsça
Huy	2	Farsça
Hücum	1	Arapça

İcat	1	Arapça
İhtiyar	4	Arapça
İlaç	1	Arapça
İlim	4	Arapça
İmam	1	Arapça
İnat	1	Arapça
İnsan	4	Arapça
İnşallah	1	Arapça
İskele	1	İtalyanca
İşaret	1	Arapça
İştah	6	Arapça
İzin	1	Arapça
Jandarma	2	İtalyanca
Kabul	1	Arapça
Kaburga	2	Moğolca
Kabza	1	Arapça
Kadife	1	Arapça
Kafa	2	Arapça
Kâğıt	2	Farsça
Kahkaha	2	Arapça
Kahve	1	Arapça
Karar	3	Arapça
Kasaba	2	Arapça
Kasket	1	Fransızca
Kavga	8	Farsça
Kaybolmak	1	Arapça + Türkçe
Kaymakam	16	Arapça
Kent	34	Soğdca
Kervan	1	Farsça
Kırmızı	3	Arapça
Kıyamet	1	Arapça
Kıymet	2	Arapça
Kibir	3	Arapça
Kilit	3	Farsça
Kilo	2	Fransızca
Kösele	1	Farsça
Köy	12	Farsça
Kral	2	Sırpça
Kravat	1	Fransızca
Kumandan	1	Fransızca
Kumaş	1	Arapça
Kurban	3	Arapça
Kuruş	2	Almanca
Kusur	1	Arapça

Külah	1	Farsça
Külot	1	Fransızca
Kümes	1	Rumca
Lacivert	5	Farsça
Lakap	3	Arapça
Lale	2	Farsça
Lamba	5	Rumca
Lokma	3	Arapça
Maden	1	Arapça
Mahkeme	1	Arapça
Mail	1	Arapça
Makas	1	Arapça
Makine	4	Fransızca
Manto	1	Fransızca
Masal	17	Arapça
Mavi	1	Arapça
Maya	2	Farsça
Meğer	1	Farsça
Mektup	2	Arapça
Memleket	3	Arapça
Mendil	1	Arapça
Merak	16	Arapça
Mercan	1	Arapça
Mermer	2	Arapça
Meyve	1	Farsça
Mihriban	1	Farsça
Milyon	3	Fransızca
Minare	4	Arapça
Mis	1	Arapça
Muhtaç	2	Arapça
Muhtar	1	Arapça
Musluk	1	Arapça
Müdür	1	Arapça
Nadas	3	Rumca
Nahiye	2	Arapça
Nal	1	Arapça
Nasıl	1	Türkçe + Arapça
Nasır	1	Arapça
Nefes	6	Arapça
Nehir	5	Arapça
Neşe	2	Arapça
Noksan	1	Arapça
Nokta	1	Arapça
Otobüs	2	Fransızca

Padişah	5	Farsça
Panik	1	Fransızca
Pantolon	1	Fransızca
Para	1	Farsça
Parça	1	Farsça
Patron	3	Fransızca
Pazar	1	Farsça
Peynir	2	Farsça
Pilav	4	Farsça
Pirinç	1	Farsça
Pirzola	5	İtalyanca
Plak	9	Fransızca
Polis	2	Fransızca
Radyo	2	Fransızca
Raf	1	Arapça
Rahat	2	Arapça
Renk	2	Farsça
Resim	1	Arapça
Rüzgâr	1	Farsça
Saat	2	Arapça
Sabah	1	Arapça
Sahan	1	Arapça
Sahip	1	Arapça
Sanki	1	Türkçe + Farsça
Saray	20	Farsça
Sebze	5	Farsça
Sefa	1	Arapça
Selam	2	Arapça
Selamünaleyküm	1	Arapça
Sersem	1	Farsça
Seyir	1	Arapça
Sigara	9	İspanyolca
Siyah	1	Farsça
Sofra	6	Arapça
Sokak	1	Arapça
Sonbahar	2	Farsça
Sultan	3	Arapça
Suret	1	Arapça
Sünnet	2	Arapça
Şafak	1	Arapça
Şeker	1	Farsça
Şerbet	1	Arapça
Şey	1	Arapça
Şeytan	2	Arapça

Şikâyet	1	Arapça
Şirin	1	Farsça
Şükür	2	Arapça
Tabaka	2	Arapça
Tabanvay	1	Türkçe + İngilizce
Tabla	2	Arapça
Tahta	1	Farsça
Tehlike	1	Arapça
Tellal	1	Arapça
Tembel	6	Farsça
Temiz	1	Arapça
Temmuz	1	Arapça
Teslim	2	Arapça
Tohum	1	Farsça
Tuğla	1	Rumca
Tren	2	Fransızca
Tüfek	1	Farsça
Usta	6	Farsça
Üvendire	1	Rumca
Vadi	1	Arapça
Vali	1	Arapça
Vallahi	1	Arapça
Vezir	56	Arapça
Vücut	1	Arapça
Yetim	1	Arapça
Zaman	1	Arapça
Zambak	1	Arapça
Zannetmek	1	Arapça + Türkçe
Zarar	1	Arapça
Zaten	1	Arapça
Zayıf	2	Arapça
Zehir	2	Farsça
Zengin	1	Farsça
Zırh	1	Farsça
Zor	1	Farsça
Zurna	7	Farsça

Aşağıda "Şaşar Ali" isimli romanda yer alan yabancı sözcüklere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Tahta kaşık, bakır sahanla ağzı arasında aceleci gidip geliyor, sofradaki sac üstünde pişmiş yufka ekmekler bir bir tükeniyordu." (ŞA, s. 48)

“Elini ceket cebine sokup bir parça kopardı.” (ŞA, s. 55)

“Lacivert ceket, lacivert pantolon; sarı, beyaz gömlek, güneşte sararmamış şapkalar içindeki köy insanları her zamankinden göze güzel görünüyordu.” (ŞA, s. 62)

“Ben yazı makinasında yazdırtır bir suretini size gönderirim.” (ŞA, s. 72)

“Elinde kavurga tepsisiyle görünen eşini görünce şaka yapmadan edemedi.” (ŞA, s. 155)

4.1.12.7. Şaşar Ali İsimli Romanda Doldurma Sözler

“Şaşar Ali” isimli romanda 26 tane doldurma söz tespit edilmiştir. Romanda yer alan doldurma sözlerin tekrar sayısı ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 103. “Şaşar Ali” İsimli Romanda Doldurma Sözler

Doldurma Sözler	Tekrar Sayısı	Sayfa Sayısı
Aaaa	2	13-54
Ah	4	67-72-118-238
Ah!Ah!	1	230
Cıvv cıvv	1	35
Cik cik cik	1	121
Coğ coğ	3	35-36
Ço çooo!	1	32
Çooo	1	25
E	7	86-123-127-136-160-208
Ee	3	45-48-212
Eee	7	71-159-209-221-233-230-241
Eh	1	237
Fıss fıss	2	36-43
Gurk gurk gurk	1	121
Hay hay	1	73
Heyy	1	227
Hı?	1	222
Hıı?	1	23
Hi hi hiii	1	95
Hooo	1	52
Keh keh keh	1	27
Oh oh oh	2	50-51
Ooooğ	1	151
Pırr	1	41

Yahu	3	133-226-228
Yooo	1	21

Aşağıda "Şaşar Ali" isimli romanda yer alan doldurma sözlere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"-Cik cik cik! ötüyorlardı." (ŞA, s. 121)

"-E, bakmadan olur mu Ali'm?" (ŞA, s. 123)

"-Oooo! Hüseyin Ağa, buyur!" (ŞA, s. 151)

"-Heyy bırakın çocuğu kovalamayı." (ŞA, s. 227)

"-Yahu sağlık olsun." (ŞA, s. 228)

4.1.12.8. Şaşar Ali İsimli Romanda Anadolu Ağızları

"Şaşar Ali" isimli romanda 9 tane ağız özelliği gösteren sözcük kullanılmıştır. Bu sözcüklerin hangi anlamda kullanıldıkları, tekrar sayısı ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 104. "Şaşar Ali" İsimli Romanda Anadolu Ağızları

Anadolu Ağızları	Anlamı	Tekrar Sayısı	Sayfa Sayısı
Cançıktı	İkindi dinlenmesi	3	235-254
Çıngıl	İnci, boncuk, gümüş ve altından yapılmış süs eşyası	1	96
Köşek	Deve yavrusu	2	75-117
Met	Çelik çomak oyununda kullanılan değnek parçası	1	100
Pekmezini akıtırım	Kafanı kırarım	1	144
Seğirtmek	Hızlı adımlarla yürümek	3	202-227
Söğmek	Sövmek, küfretmek	1	146
Şişek	Bir iki yaşlarında doğurmamış koyun, keçi	2	75-116
Üleştirmek	Paylaştırmak	3	37-166

Aşağıda "Şaşar Ali" isimli romanda yer alan Anadolu ağzına yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

“Bu ikindi dinlenmesinin adı Şaşar Ali’nin köyünde: “Cançıktı”dır.” (ŞA, s. 235)

“Övendereyi, değneği alan seğirtmiş kavga yerine.” (ŞA, s. 202)

“-Eşikten bu yana adım atanın akıtırım pekmezini.” (ŞA, s. 144)

“Deveden olan köşek

Bunu bilmeyen eşek” (ŞA, s. 117)

“Bir oğlum var etten

Bacakları metten” (ŞA, s. 100)

“Dere tepe

Çıngıl küpeler” (ŞA, s. 96)

4.1.12.9. Şaşar Ali İsimli Romanda Argo Sözler

“Şaşar Ali” isimli romanda 1 tane argo söz tespit edilmiştir. Bu sözün tekrar sayısı ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 105. “Şaşar Ali” İsimli Romanda Argo Sözler

Argo Sözler	Tekrar Sayısı	Sayfa Sayısı
Tabanvay	1	79

Aşağıda “Şaşar Ali” isimli romanda yer alan argo sözlere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

“Bindim tabanvaya.” (ŞA, s. 79)

4.1.12.10. Şaşar Ali İsimli Romanda Kalıplaşmış Sözler

“Şaşar Ali” isimli romanda 1 tane kalıplaşmış söz tespit edilmiştir. Kalıplaşmış sözün sayfa sayısı ve sözün kime ait olduğu aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 106. “Şaşar Ali” İsimli Romanda Kalıplaşmış Sözler

Kalıplaşmış Sözler	Sayfa Sayısı	Sözün Sahibi
Köylü milletin efendisidir	251	Mustafa Kemal Atatürk

Aşağıda "Şaşar Ali" isimli romanda yer alan kalıplaşmış söze yönelik tanıklı ifadeye yer verilmiştir:

"Ben şimdiye değin, "Köylü, milletin efendisidir" sözüne inanmıyordum." (ŞA, s. 251)

4.1.13. Yaramazlar Kuyusu İsimli Romanın Söz Varlığına İlişkin Bulgular

"Yaramazlar Kuyusu" isimli romanda 1 tane atasözü, 96 tane deyim, 66 tane ikileme, 70 tane kalıp söz, 207 tane yabancı sözcük, 32 tane doldurma söz, 219 tane terim, 3 tane Anadolu ağzı olmak üzere toplam 694 tane söz varlığı unsuru tespit edilmiştir. Söz varlığı unsurları incelenerek tablo haline getirilmiştir.

4.1.13.1. Yaramazlar Kuyusu İsimli Romanda Atasözleri

"Yaramazlar Kuyusu" isimli romanda 1 tane atasözü tespit edilmiştir. Romanda yer alan atasözünün tekrar sayısı ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 107. "Yaramazlar Kuyusu" İsimli Romanda Atasözleri

Atasözleri	Tekrar Sayısı	Sayfa Sayısı
Birlikten kuvvet doğar	1	184

Aşağıda "Yaramazlar Kuyusu" isimli romanda yer alan atasözüne yönelik tanıklı ifadeye yer verilmiştir:

"-Gaaaak! Birlikten kuvvet doğar!" (YK, s. 184)

4.1.13.2. Yaramazlar Kuyusu İsimli Romanda Deyimler

"Yaramazlar Kuyusu" isimli romanda 96 tane deyim tespit edilmiştir. Bu deyimler içinde hem yargı bildirenler hem de söz öbeği biçiminde kurulanlar mevcuttur. Romanda yer alan deyimlerin tekrar sayısı ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 108. "Yaramazlar Kuyusu" İsimli Romanda Deyimler

Deyimler	Tekrar Sayısı	Sayfa Sayısı
Acı duymak	1	178
Açlık çekmek	1	54
Adam yerine koymamak	1	10
Akla gelmek	2	195-196
Aklı başında olmak	1	218
Aklı ermek	2	15-226
Aklına düşmek	2	89-166
Aklına gelmek	5	17-38-107-122-233
Aldırış etmemek	4	17-149-160-204
Anlam vermek	1	236
Arka çıkmak	2	15-16
Ateşler içinde kalmak	1	117
Ayağa fırlamak	1	39
Başa çıkmak	4	147-151-231
Başa gelmek	1	219
Başına dert açmak	1	215
Başına iş açmak	1	213
Başına… gelmek	1	216
Başından geçmek	1	222
Baştan çıkarmak	1	20
Bir araya gelmek	1	81
Bir aşağı bir yukarı	1	193
Bir olmak	1	23
Boy ölçüşmek	1	84
Can taşımak	1	178
Canı sıkılmak	8	10-25-30-33-38-48-65
Canı yanmak	1	83
Delik deşik etmek	2	197-226
Ders olmak	1	211
Dikkatini çekmek	1	8
Donup kalmak	2	32-33
Doyum olmamak	1	124
Ele geçmek	1	149
Elifi görse mertek sanır	1	13
Elinden gelmek	2	203
Elinden kurtulmak	1	40
Eline geçirmek	2	42-59
Eşek sudan gelinceye dek dövmek	2	40-41
Geri kalmamak	2	52-230

Göz göze gelmek	3	118-175-234
Gözden kaybolmak	1	172
Göze çarpmak	1	217
Gücüne gitmek	3	64-65-73
Hizmete girmek	1	220
Hoşa gitmek	6	8-62-63-112-161
Hoşuna gitmek	5	29-30-33-44-48
İki gözü iki çeşme ağlamak	1	103
İlgisini çekmek	1	29
İşe karışmak	5	17-65
İşe yaramak	1	219
İşine gelmemek	1	33
İyi etmek	1	23
Kan gövdeyi götürmek	1	80
Karar vermek	1	222
Karşılık vermek	3	9-10-34
Kaşla göz arasında	1	12
Kaşları çatmak	2	94-178
Kemikleri sayılmak	1	223
Kendini göstermek	1	207
Kendini tutamamak	1	126
Kılıç sallamak	2	221-224
Korkuya kapılmak	1	231
Köşe kapmaca oynamak	1	40
Kulaklarını dikmek	1	80
Küçük dilini yutmak	1	139
Leb demeden leblebiyi anlamak	1	17
Neyin nesi	1	123
Omuz silkmek	2	91-106
Oralı olmamak	1	58
Ortadan kaybolmak	1	168
Öfkeye kapılmak	2	82-123
Özür dilemek	2	203-204
Selam vermek	1	31
Sıkıntı çekmek	1	30
Silinip gitmek	1	232
Söz etmek	1	97
Söze karışmak	3	209-211-212
Sözü edilmek	1	171
Sözü yarım kalmak	1	10
Sözünü kesmek	2	67-203
Sözünü tutmak	1	32

Şölen çekmek	1	151
Tespih çekmek	2	19
Tırnağı olamamak	1	73
Tir tir titremek	1	23
Uygun düşmek	1	161
Üstün tutmak	1	183
Yaş yaşamış diş dişemiş	1	17
Yazık olmak	2	211
Yer tutmak	1	177
Yerle bir etmek	1	178
Yok etmek	1	214
Yola çıkmak	1	109
Yüreğine inmek	1	16
Zahmet çekmek	1	142
Zarar vermek	1	223

Aşağıda "Yaramazlar Kuyusu" isimli romanda yer alan deyimlere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Yoksa anneyi adam yerine mi koymuyor?" (YK, s. 10)

"Bu nedenle başına çok garip olaylar gelmiş, gülünç durumlara düşmüştür." (YK, s. 216)

"Kasım, mağarada bir aşağı, bir yukarı koşarken ayağı yerdeki çuvallara takıldı." (YK, s. 193)

"Ya bizimki? Elifi görse mertek sanır." (YK, s. 13)

"Ben de seni eşek sudan gelinceye dek dövmezsem bana da Mahinur demesinler." (YK, s. 40-41)

"Bu gülüş Noyan'ın çok gücüne gitti." (YK, s. 64)

4.1.13.3. Yaramazlar Kuyusu İsimli Romanda İkilemeler

"Yaramazlar Kuyusu" isimli romanda 66 tane ikileme tespit edilmiştir. Romanda yer alan ikilemelerin tekrar sayısı, oluşum şekilleri ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 109. "Yaramazlar Kuyusu" İsimli Romanda İkilemeler

İkilemeler	**Tekrar Sayısı**	**Sayfa Sayısı**	**Oluşum Şekilleri**

Ağır ağır	1	9	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Alıp satmak	1	121	Zıt anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Apar topar	1	175	İki anlamsız sözcükten oluşan ikilemeler
Aptal aptal	1	184	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Avuç avuç	1	182	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Ayrı ayrı	2	111-112	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Azar azar	1	54	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Bakıp bakıp	1	88	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Bilgiç bilgiç	1	49	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Bir bir	1	233	Sayılardan oluşan ikilemeler
Birer birer	2	87-167	Sayılardan oluşan ikilemeler
Boncuk boncuk	2	47-90	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Çeke çeke	1	25	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Çil çil	2	194-210	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Çok çok	1	228	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Delik deşik	2	197-226	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Doğrudan doğruya	1	77	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Dönüp dolaşıp	1	18	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Döve döve	1	25	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Eciş bücüş	1	29	İki anlamsız sözcükten oluşan ikilemeler
Elini kolunu	1	218	Birbirini anlamsal olarak tamamlayan ikilemeler
Fıldır fıldır	2	201-210	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Gelip geçen	1	121	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Gide gide	1	161	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Gidip gelen	1	149	Zıt anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Göstere göstere	2	22-166	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Göz göze	3	118-175-234	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
İşi gücü	1	13	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Kara kara	1	77	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Kendi kendine	7	32-34-84-136-149-155-161	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Kıkır kıkır	1	124	Yansıma sözcüklerden oluşan ikilemeler
Kocaman kocaman	2	147-231	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler

Kolay kolay	1	25	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Küçümen küçümen	1	174	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Küt küt	1	232	Yansıma sözcüklerden oluşan ikilemeler
Okşaya okşaya	1	71	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Okuma yazma	2	33-95	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Olup biten	10	142-147-165-170-171-186-199-204-233	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Olup bitmek	1	35	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Onun bunun	2	13-149	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Paldır küldür	1	42	İki anlamsız sözcükten oluşan ikilemeler
Pati pati	1	27	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Peş peşe	1	153	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Pırıl pırıl	1	129	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Pis pis	2	134	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Püfür püfür	1	64	Yansıma sözcüklerden oluşan ikilemeler
Renk renk	1	137	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Sağa sola	1	222-224	Zıt anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Seve seve	1	71	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Sıra sıra	1	77	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Sızım sızım	1	22	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Sinsi sinsi	1	206	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Sokak sokak	1	22	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Şıkır şıkır	1	194	Yansıma sözcüklerden oluşan ikilemeler
Şırıl şırıl	1	186	Yansıma sözcüklerden oluşan ikilemeler
Takır tukur	3	73-200-204	Yansıma sözcüklerden oluşan ikilemeler
Tıkır tıkır	1	234	Yansıma sözcüklerden oluşan ikilemeler
Tıklım tıklım	1	32	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Tıpış tıpış	1	67	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Tir tir	1	23	Yansıma sözcüklerden oluşan ikilemeler
Tiril tiril	2	205-212	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Ufak tefek	2	66	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler

Vura vura	1	21	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Yan yana	4	111-119-158-188	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Yavaş yavaş	7	9-37-146-189-203	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Yiyip bitirmek	1	146	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler

Aşağıda "Yaramazlar Kuyusu" isimli romanda yer alan ikilemelere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Hoca da: "Ben ay alıp satmıyorum" demiş." (YK, s. 121)

"Boncuk boncuk gözyaşları ıslak toprağa dökülüyordu." (YK, s. 47)

"Eciş bücüş bir sürü karınca ölüsü gibi bir şeydi." (YK, s. 29)

"Fıldır fıldır gözlü, kâğıttan ceketli, hamurdan şapkalı bir Pinokyo?" (YK, s. 201)

"Atatürk'le göz göze geleceğini sanıyor, bundan çekiniyordu." (YK, s. 118)

4.1.13.4. Yaramazlar Kuyusu İsimli Romanda Terimler

"Yaramazlar Kuyusu" isimli romanda 219 tane terim tespit edilmiştir. Romanda yer alan terimlerin tekrar sayısı ve ilgili olduğu alanlar aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 110. "Yaramazlar Kuyusu" İsimli Romanda Terimler

Terimler	Tekrar Sayısı	İlgili Olduğu Alan
Acıma	2	Ruhbilim Terimleri
Ada	5	Coğrafya Terimleri
Ağaç	7	Biyoloji Terimleri
Ağız	4	Coğrafya Terimleri
Ağrı	1	Kimya Terimleri
Akşam	1	Gökbilim Terimleri
Alfabe	2	Gramer Terimleri
Allah	3	Din Bilimi Terimleri
Altın	22	İktisat Terimleri
Arpa	3	Biyoloji Terimleri
Aslan	5	Biyoloji Terimleri
At	1	Biyoloji Terimleri
Avuç	1	Biyoloji Terimleri

Ay	2	Gökbilim Terimleri
Bacak	6	Biyoloji Terimleri
Bağlama	3	Yazın Terimleri
Balık	3	Biyoloji Terimleri
Baş	10	Biyoloji Terimleri
Baş ağrısı	1	Kimya Terimleri
Bilek	2	Biyoloji Terimleri
Bilgi	4	Felsefe Terimleri
Boğa	1	Biyoloji Terimleri
Boyun	1	Biyoloji Terimleri
Böcek	2	Biyoloji Terimleri
Buğday	1	Biyoloji Terimleri
Bulut	1	Coğrafya Terimleri
Ceylan	5	Biyoloji Terimleri
Ceza	1	Türe Terimleri
Cin	4	Din Bilimi Terimleri
Civciv	1	Biyoloji Terimleri
Çakal	1	Biyoloji Terimleri
Çam	7	Biyoloji Terimleri
Çamur	3	Coğrafya Terimleri
Çayır	1	Biyoloji Terimleri
Çekirge	1	Biyoloji Terimleri
Çene	1	Biyoloji Terimleri
Çiçek	3	Biyoloji Terimleri
Çocuk	20	Eğitim Terimleri
Dağ	1	Coğrafya Terimleri
Daire	2	Matematik Terimleri
Dal	4	Biyoloji Terimleri
Demir	1	Kimya Terimleri
Deniz	3	Coğrafya Terimleri
Dere	4	Coğrafya Terimleri
Ders	5	Eğitim Terimleri
Deve	3	Biyoloji Terimleri
Dinlenme	5	Eğitim Terimleri
Diş	2	Biyoloji Terimleri
Doktor	4	Tıp Terimleri
Dua	1	Budunbilim Terimleri
Dudak	4	Biyoloji Terimleri
Dükkân	7	İktisat Terimleri
Dünya	1	Felsefe Terimleri
El	2	Biyoloji Terimleri
Elektrik	10	Fizik Terimleri
Eşek	1	Biyoloji Terimleri
Eşya	1	İktisat Terimleri

Fare	14	Biyoloji Terimleri
Fersah	1	Tarih Terimleri
Fıkra	2	Yazın Terimleri
Fındık	8	Biyoloji Terimleri
Fil	3	Biyoloji Terimleri
Fino	2	Biyoloji Terimleri
Fiş	2	İktisat Terimleri
Gazete	1	Kitaplıkbilim Terimleri
Gece	2	Gökbilim Terimleri
Gemi	1	Su Ürünleri Terimleri
Göğüs	1	Biyoloji Terimleri
Gök	2	Gökbilim Terimleri
Gökyüzü	10	Gökbilim Terimleri
Gölge	1	Gökbilim Terimleri
Göz	3	Biyoloji Terimleri
Göz kapağı	2	Biyoloji Terimleri
Gram	1	Matematik Terimleri
Gümüş	1	Kimya Terimleri
Güneş	6	Gökbilim Terimleri
Güvercin	4	Biyoloji Terimleri
Hafta	1	Gökbilim Terimleri
Han	6	Güzel Sanatlar Terimleri
Hasta	2	Tıp Terimleri
Hastane	3	Tıp Terimleri
Hayvan	11	Biyoloji Terimleri
Heyecan	2	Felsefe Terimleri
Hoca	2	Halkbilim Terimleri
Huy	2	Ruhbilim Terimleri
Işık	5	Fizik Terimleri
İğne	4	Tıp Terimleri
İlaç	2	Kimya Terimleri
İlgi	3	Ruhbilim Terimleri
İnci	1	Biyoloji Terimleri
İnsan	11	Felsefe Terimleri
Kalça	2	Biyoloji Terimleri
Kan	4	Biyoloji Terimleri
Kanat	2	Biyoloji Terimleri
Kaplan	1	Biyoloji Terimleri
Kaplumbağa	13	Biyoloji Terimleri
Kara	1	Coğrafya Terimleri
Karatavuk	2	Biyoloji Terimleri
Karga	2	Biyoloji Terimleri
Karın	1	Biyoloji Terimleri
Karpuz	1	Biyoloji Terimleri

Kartal	3	Biyoloji Terimleri
Kasaba	2	Kentbilim Terimleri
Kaş	4	Biyoloji Terimleri
Kaya	1	Coğrafya Terimleri
Kayık	5	Su Ürünleri Terimleri
Kaz	8	Biyoloji Terimleri
Kedi	8	Biyoloji Terimleri
Kekik	2	Biyoloji Terimleri
Kent	1	Kentbilim Terimleri
Kırmızı	3	Güzel Sanatlar Terimleri
Kıskançlık	1	Ruhbilim Terimleri
Kış	2	Gökbilim Terimleri
Kişi	3	Felsefe Terimleri
Kitap	9	Kitaplıkbilim Terimleri
Kol	2	Biyoloji Terimleri
Korku	4	Ruhbilim Terimleri
Koro	3	Gösterim Sanatları Terimleri
Köle	1	Tarih Terimleri
Kömür	1	Kimya Terimleri
Köpek	7	Biyoloji Terimleri
Köstebek	1	Biyoloji Terimleri
Köy	1	Kentbilim Terimleri
Kubbe	1	Güzel Sanatlar Terimleri
Kuklacı	5	Gösterim Sanatları Terimleri
Kulak	2	Biyoloji Terimleri
Kurbağa	1	Biyoloji Terimleri
Kuş	2	Biyoloji Terimleri
Kuvvet	1	Fizik Terimleri
Kuyruk	2	Biyoloji Terimleri
Kuyu	8	Coğrafya Terimleri
Kuzgun	1	Biyoloji Terimleri
Lamba	1	Aydınlatma Terimleri
Lastik	9	Çiftteker Terimleri
Mağara	2	Coğrafya Terimleri
Mahalle	7	Kentbilim Terimleri
Masal	1	Yazın Terimleri
Matematik	1	Matematik Terimleri
Mercimek	2	Biyoloji Terimleri
Meyve	1	Biyoloji Terimleri
Mısır	4	Biyoloji Terimleri
Müzik	1	Halkbilim Terimleri
Nakış	6	Güzel Sanatlar Terimleri
Nohut	2	Biyoloji Terimleri
Oda	7	Kentbilim Terimleri

Ok	1	Halkbilim Terimleri
Okul	30	Eğitim Terimleri
Omuz	1	Biyoloji Terimleri
Orman	1	Coğrafya Terimleri
Oyun	1	Halkbilim Terimleri
Ozan	3	Yazın Terimleri
Öfke	6	Ruhbilim Terimleri
Öğretmen	10	Eğitim Terimleri
Öküz	1	Biyoloji Terimleri
Para	1	İktisat Terimleri
Parmak	1	Biyoloji Terimleri
Pençe	5	Biyoloji Terimleri
Pınar	2	Coğrafya Terimleri
Pire	1	Asalakbilim Terimleri
Pirinç	3	Biyoloji Terimleri
Renk	3	Kimya Terimleri
Resim	1	Güzel Sanatlar Terimleri
Ruh	5	Felsefe Terimleri
Rüzgâr	4	Coğrafya Terimleri
Saat	5	Gökbilim Terimleri
Sabah	2	Gökbilim Terimleri
Saç	5	Biyoloji Terimleri
Sahne	5	Gösterim Sanatları Terimleri
Sandal	2	Su Ürünleri Terimleri
Savaş	1	Tarih Terimleri
Saz	1	Yazın Terimleri
Serçe	1	Biyoloji Terimleri
Ses	11	Fizik Terimleri
Sevgi	9	Felsefe Terimleri
Sevinç	5	Ruhbilim Terimleri
Sınıf	4	Eğitim Terimleri
Sinek	1	Biyoloji Terimleri
Sözcük	1	Yazın Terimleri
Su	1	Su Ürünleri Terimleri
Subay	1	Askerlik Terimleri
Suç	6	Hukuk Terimleri
Susam	9	Biyoloji Terimleri
Şarkı	1	Yazın Terimleri
Şeytan	2	Din Bilimi Terimleri
Şövalye	1	Tarih Terimleri
Tahta	2	Ağaçişleri Terimleri
Tanrı	1	Felsefe Terimleri
Tarih	1	Tarih Terimleri
Tarla	2	Coğrafya Terimleri

Taş	4	Coğrafya Terimleri
Tavşan	7	Biyoloji Terimleri
Tavuk	1	Biyoloji Terimleri
Tazı	2	Biyoloji Terimleri
Tecim	1	Tecim, Maliye, Sayışmanlık ve Güvence Terimleri
Tepe	1	Coğrafya Terimleri
Tilki	17	Biyoloji Terimleri
Tohum	1	Biyoloji Terimleri
Toprak	1	Coğrafya Terimleri
Tulum	5	Tarım Terimleri
Tuz	5	Kimya Terimleri
Tüy	2	Biyoloji Terimleri
Usta	9	Tecim, Maliye, Sayışmanlık ve Güvence Terimleri
Uyku	1	Biyoloji Terimleri
Ülke	1	Coğrafya Terimleri
Vadi	1	Coğrafya Terimleri
Vücut	6	Biyoloji Terimleri
Yanak	1	Biyoloji Terimleri
Yaprak	3	Biyoloji Terimleri
Yavru	1	Biyoloji Terimleri
Yaz	1	Gökbilim Terimleri
Yazar	2	Yapıt Hakları Terimleri
Yazı	1	Gramer Terimleri
Yeryüzü	7	Coğrafya Terimleri
Yıldız	8	Gökbilim Terimleri
Yonca	2	Biyoloji Terimleri
Yumurta	3	Biyoloji Terimleri
Yuva	7	Biyoloji Terimleri
Yüz	7	Biyoloji Terimleri
Zaman	4	Gökbilim Terimleri

Aşağıda "Yaramazlar Kuyusu" isimli romanda yer alan terimlere yönelik tanıklı ifadeye yer verilmiştir:

"Gemideki adamlar denize sandallar indirmeye başladı." (YK, s. 146)

"Yeryüzünde en kötü şey nedir?" (YK, s. 33)

"Gökyüzünde yıldızlar pırıl pırıldı." (YK, s. 165)

"Belki cin, belki şeytan, belki de devlerle karşılaşacağım." (YK, s. 47)

"Adada da tepe büyüklüğünde kocaman bir beyazlık." (YK, s. 145)

4.1.13.5. Yaramazlar Kuyusu İsimli Romanda Kalıp Sözler

"Yaramazlar Kuyusu" isimli romanda 70 tane kalıp söz tespit edilmiştir. Romanda yer alan kalıp sözlerin tekrar sayısı ve ilgili olduğu bağlamlar aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 111. "Yaramazlar Kuyusu" İsimli Romanda Kalıp Sözler

İlişki Sözleri	Tekrar Sayısı	İlgili Olduğu Bağlam
Aferin	1	Sembolik olarak ödüllendirme bildirenler
Allah canını alsın	9	Küfür, beddua/ilenç bildirenler
Allah rahmet etsin	2	İyi dilekler ve dualar
Allaha şükürler olsun	7	İyi dilekler ve dualar
Allahım büyüksün	1	İyi dilekler ve dualar
Aman Allahım	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Amanın	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Anladın mı?	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Anlaşıldı mı?	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Anlatayım öyleyse	9	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Ay yazık!	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Ayol	6	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Baş üstüne	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Çok hoşsun doğrusu	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Doğru mu?	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Dur da anlatayım	2	Uyarılar, korkutmalar, sinirlenmeler, üzülmeler
Efendi canım kurban sana	1	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Efendiler!	5	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Efendim	1	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Elbette	2	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Emrediniz efendimiz	2	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Eti senin, kemiği benim	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Eyvaaaah	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri

Günaydın	1	Selamlaşma bildirenler
Haklısın	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Haydi!	1	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Haydi haydi!	2	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Hele dur bakalım	1	Reddetmeler, bıkkınlık, çaresizlik
Hoş geldiniz	3	Selamlaşma, özlem bildirenler
İlahi	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
İnanılacak şey değil	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
İstemez olur muyum?	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
İşte böyle!	8	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
İyi ki	1	İyi dilekler, dualar
İyi misin?	1	Soru sorup cevap isteyenler
Ne demeye	7	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Ne güzel!	3	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Ne hali varsa görsün	1	Küfür, beddua/ilenç bildirenler
Ne iyi	2	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Ne var ki	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Ne yazık ki	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Nedir başıma gelenler?	5	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
O da ne demek?	9	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Oh ne iyi!	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Olmaz mı?	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Olur mu öyle şey?	1	Reddetmeler, bıkkınlık, çaresizlik
Öyle değil mi?	2	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Öyle mi?	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Öyledir ya	2	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Öyleyse	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Özür dilerim	1	Özür bildirenler
Peki	2	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Peki öyleyse	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Sanki	2	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Sayın	9	Seslenmeler, nidalar, hitaplar

Sen bilirsin	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Sen yok musun sen	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Sevgili	9	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Tamam tamam	2	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Tövbe olmasın, sabrolsun	1	Temenniler
Ya ne denir?	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Yani?	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Yaşasın!	2	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Yavrum?	1	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Yazık oldu	1	Uyarılar, korkutmalar, sinirlenmeler, üzülmeler
Yeter be!	1	Reddetmeler, bıkkınlık, çaresizlik
Yetmez mi?	9	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Yine mi?	2	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Yok	8	Reddetmeler, bıkkınlık, çaresizlik
Yoksa?	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri

Aşağıda "Yaramazlar Kuyusu" isimli romanda yer alan kalıp sözlere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Haklısın. Kimse burada kalmak istemez." (YK, s. 50)

"Allah rahmet etsin! Allah rahmet etsin! dedi." (YK, s. 133)

"Aaa! Aşk olsun anne! Bizim ne suçumuz var? dedi." (YK, s. 14)

"Aferin, Noyan! Sen sahiden çok şey biliyormuşsun." (YK, s. 100)

"Ne sandın ya? Elbette Yaramazlar Kuyusundasın! dedi. (YK, s. 50)

4.1.13.6. Yaramazlar Kuyusu İsimli Romanda Yabancı Sözcükler

"Yaramazlar Kuyusu" isimli romanda 207 tane yabancı sözcük tespit edilmiştir. Yabancı kökenli sözcüklerin tekrar sayısı ve ait olduğu dile ilişkin bulgular aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 112. "Yaramazlar Kuyusu" İsimli Romanda Yabancı Sözcükler

Yabancı Sözcük	Tekrar Sayısı	Ait Olduğu Dil
Acaba	2	Arapça
Adam	5	Arapça
Akıl	5	Arapça
Akran	1	Arapça
Alfabe	2	Fransızca
Allah	3	Arapça
Apartman	3	Fransızca
Aptal	4	Arapça
Asır	3	Arapça
Asker	1	Arapça
Bahçe	2	Farsça
Balkon	1	Fransızca
Banyo	9	İtalyanca
Bela	1	Arapça
Beyaz	2	Arapça
Cadde	2	Arapça
Cahil	3	Arapça
Ceket	1	Fransızca
Cenaze	5	Arapça
Cep	2	Arapça
Cevap	1	Arapça
Ceza	1	Arapça
Ciddi	1	Arapça
Cin	3	Arapça
Cübbe	2	Arapça
Çabuk	9	Farsça
Çevik	1	Farsça
Çuval	3	Farsça
Çünkü	1	Farsça
Daire	2	Arapça
Def olmak	1	Arapça+Türkçe
Defter	5	Arapça
Depo	2	Fransızca
Ders	5	Arapça
Dershane	1	Arapça + Farsça
Dev	1	Farsça
Devlet	1	Arapça
Dikkat	9	Arapça
Divan	7	Arapça
Doktor	4	Fransızca
Dolap	1	Arapça

Dua	1	Arapça
Duvar	7	Farsça
Dükkân	7	Arapça
Dünya	1	Arapça
Düşman	1	Farsça
Efendi	1	Rumca
Elektrik	10	Fransızca
Emir	2	Arapça
Esmer	3	Arapça
Eşya	1	Arapça
Evlat	1	Arapça
Fakat	7	Arapça
Falaka	3	Arapça
Fare	14	Arapça
Fazla	4	Arapça
Fena	1	Arapça
Fersah	1	Arapça
Fıkra	2	Arapça
Fino	2	İtalyanca
Fiş	2	Fransızca
Fukara	1	Arapça
Galiba	2	Arapça
Garip	1	Arapça
Gazete	1	İtalyanca
Gram	1	Fransızca
Grup	1	Fransızca
Günah	1	Farsça
Hafif	1	Arapça
Hafta	1	Farsça
Hala	9	Arapça
Hâlbuki	5	Arapça + Farsça + Türkçe
Halk	1	Arapça
Hamur	1	Arapça
Han	6	Farsça
Harami	2	Arapça
Hareket	4	Arapça
Hasta	2	Farsça
Hastane	3	Farsça
Hatta	3	Arapça
Hayvan	11	Arapça
Hemen	1	Farsça
Hemşire	1	Farsça
Her	1	Farsça
Herkes	7	Farsça

Heybe	11	Arapça
Heyecan	2	Arapça
Hiç	4	Farsça
Hizmet	2	Arapça
Hoca	2	Farsça
Hoş	10	Farsça
Hürmetkâr	1	Arapça + Farsça
Islah	1	Arapça
İhtiyar	1	Arapça
İlaç	2	Arapça
İnsan	11	Arapça
Kabul	5	Arapça
Kâğıt	1	Farsça
Kalem	3	Arapça
Kalp	1	Arapça
Kara	1	Arapça
Kavga	1	Farsça
Kent	1	Soğdca
Kırmızı	3	Arapça
Kıymet	1	Arapça
Kibar	1	Arapça
Kitap	9	Arapça
Koro	3	İtalyanca
Kubbe	1	Arapça
Kukla	1	Rumca
Kulübe	1	Farsça
Kumaş	1	Arapça
Kurnaz	4	Farsça
Kuvvet	1	Arapça
Kral	5	Sırpça
Lamba	1	Rumca
Lastik	9	Fransızca
Mağara	2	Arapça
Mahalle	7	Arapça
Mahvetmek	1	Arapça + Türkçe
Mahvolmak	1	Arapça + Türkçe
Mal	5	Arapça
Masa	6	Rumca
Masal	1	Arapça
Matematik	1	Fransızca
Mavi	5	Arapça
Memleket	2	Arapça
Memur	1	Arapça
Mendil	1	Arapça

Merak	1	Arapça
Mercimek	1	Farsça
Meyve	1	Farsça
Mutfak	3	Arapça
Mübarek	1	Arapça
Müdür	4	Arapça
Müzik	1	Fransızca
Nakış	6	Arapça
Nefes	1	Arapça
Neşe	1	Arapça
Nohut	2	Farsça
Nöbet	1	Arapça
Okka	1	Arapça
Palan	1	Farsça
Para	1	Farsça
Pazar	1	Farsça
Pelerin	1	Fransızca
Pencere	1	Farsça
Pençe	5	Farsça
Perde	1	Farsça
Peri	9	Farsça
Pırlanta	1	İtalyanca
Pirinç	3	Farsça
Polis	2	Fransızca
Renk	3	Farsça
Resim	1	Arapça
Rüzgâr	4	Farsça
Saat	5	Arapça
Sabah	2	Arapça
Sahi	1	Arapça
Sahip	2	Arapça
Sahne	5	Arapça
Sakat	1	Arapça
Salon	1	Fransızca
Sandal	2	Rumca
Sandık	1	Arapça
Sanki	4	Türkçe + Farsça
Saray	5	Farsça
Sayfa	1	Arapça
Selam	1	Arapça
Sele	3	Arapça
Serseri	4	Farsça
Sınıf	4	Arapça
Sihir	1	Arapça

Siyah	1	Farsça
Soba	2	Macarca
Sokak	1	Arapça
Susam	9	Arapça
Şapka	1	Rusça
Şarap	1	Arapça
Şarkı	1	Arapça
Şehir	1	Farsça
Şey	5	Arapça
Şeytan	2	Arapça
Şölen	1	Moğolca
Şövalye	1	Fransızca
Tacir	1	Arapça
Tahta	2	Farsça
Takke	1	Arapça
Tarih	1	Arapça
Tehlike	1	Arapça
Telaş	3	Arapça
Tembel	1	Farsça
Temiz	2	Arapça
Terbiye	1	Arapça
Tespih	1	Arapça
Usta	9	Farsça
Vadi	1	Arapça
Vatan	1	Arapça
Vücut	6	Arapça
Zahmet	2	Arapça
Zaman	4	Arapça
Zarar	1	Arapça
Zaten	1	Arapça
Zayıf	1	Arapça
Zeki	1	Arapça
Zengin	4	Farsça
Zifiri	1	Arapça

Aşağıda "Yaramazlar Kuyusu" isimli romanda yer alan yabancı sözcüklere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Her şeytanlığa aklı erer." (YK, s. 15)

"Kitabın bir başka sayfasındayız." (YK, s. 165)

"Galiba anneannemin masallarındaki yerlerden birine düştüm ben." (YK, s. 44)

“Genç kız beğendiği lambayı alıp çevik adımlarla saray kapısından içeri girdi.” (YK, s. 164)

“Sandıktan sandığa, halıdan halıya, kumaştan kumaşa koşuyordu.” (YK, s. 193)

4.1.13.7. Yaramazlar Kuyusu İsimli Romanda Doldurma Sözler

“Yaramazlar Kuyusu” isimli romanda 32 tane doldurma söz tespit edilmiştir. Romanda yer alan doldurma sözlerin tekrar sayısı ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 113. “Yaramazlar Kuyusu” İsimli Romanda Doldurma Sözler

Doldurma Sözler	Tekrar Sayısı	Sayfa Sayısı
A	2	12-15
Aaa!	8	11-14-16-62-145-172-206
Aaaa!	2	160-177
A-aaa!	1	16
Ah	15	12-20-23-34-50-67-84-113-124-154-164-192-193-205
Ah ah	12	42-59-84-126-191-193-223
Ay	9	129-195-206
Ayyy!	3	131-201
E	2	37-64
Ey	1	194
Gaaaak!	2	182-184
Ha ha ha	2	88
Hah	9	195
Hah hah hah!	1	170
Hev hev	7	75-77-78-80-81
Hay	5	84-196-218-226
Hey	3	160-163
Hıı?	1	193
Hi hi hi	8	53-54-59-64-88
Hmm	1	63
Huu	2	10
İiiii	5	84
Nen nen nen	2	41-42
Oooo!	2	50-205
Pırrr	2	12-15
Tak tak tak	1	21
Tuu	2	134
Uffff	4	47-63-64
Vah	1	196

Vay vay	1	57
Vayyy!	5	172
Yoo!	2	195

Aşağıda "Yaramazlar Kuyusu" isimli romanda yer alan doldurma sözlere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Ufff! Ne de tuzlu gözyaşların varmış!" (YK, s. 47)

"Aaa, Yumurta gibi bir tepe! dedi." (YK, s. 145)

"Fakat sıra okula gelince pırrr!" (YK, s. 15)

"-Tak! Tak! Tak!

-Ne var Mahinur Hanım?" (YK, s. 21)

"Ah bacağım ah! Bacağım kırıldı bacağım." (YK, s. 84)

4.1.13.8. Yaramazlar Kuyusu İsimli Romanda Anadolu Ağızları

"Yaramazlar Kuyusu" isimli romanda 3 tane ağız özelliği gösteren sözcük kullanılmıştır. Bu sözcüklerin hangi anlamda kullanıldıkları, tekrar sayısı ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 114. "Yaramazlar Kuyusu" İsimli Romanda Anadolu Ağızları

Anadolu Ağızları	Anlamı	Tekrar Sayısı	Sayfa Sayısı
Ansımak	Anımsamak	4	104-137-141
Ünlemek	Seslenmek	2	9-10
Yaş yaşamış diş dişemiş	Yaşını başını almak	1	17

Aşağıda "Yaramazlar Kuyusu" isimli romanda yer alan Anadolu ağzına yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Noyan olayı ansıdı." (YK, s. 104)

"Ayol ben yaş yaşamış, diş dişemiş bir kadınım." (YK, s. 17)

"-Meliha! diye ünledi." (YK, s. 9)

4.1.14. Yavru Yunuslar Ekibi İsimli Hikâyenin Söz Varlığına İlişkin Bulgular

"Yavru Yunuslar Ekibi" isimli hikâyede 2 tane atasözü, 168 tane deyim, 57 tane ikileme, 61 tane kalıp söz, 323 tane yabancı sözcük, 26 tane doldurma söz, 433 tane terim, 6 tane Anadolu ağzı olmak üzere toplam 1076 tane söz varlığı unsuru tespit edilmiştir. Söz varlığı unsurları incelenerek tablo haline getirilmiştir.

4.1.14.1. Yavru Yunuslar Ekibi İsimli Hikâyede Atasözleri

"Yavru Yunuslar Ekibi" isimli hikâyede 2 tane atasözü tespit edilmiştir. Hikâyede yer alan atasözlerinin tekrar sayısı ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 115. "Yavru Yunuslar Ekibi" İsimli Hikâyede Atasözleri

Atasözleri	Tekrar Sayısı	Sayfa Sayısı
Dikensiz gül olmaz	1	33
Gülü seven dikenine katlanır	1	33

Aşağıda "Yavru Yunuslar Ekibi" isimli hikâyede yer alan atasözlere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Dikensiz gül bulunmaz." (YE, s. 33)

"Gülü sevenin, dikenine katlanması gerekir." (YE, s. 33)

4.1.14.2. Yavru Yunuslar Ekibi İsimli Hikâyede Deyimler

"Yavru Yunuslar Ekibi" isimli hikâyede 168 tane deyim tespit edilmiştir. Bu deyimler içinde hem yargı bildirenler hem de söz öbeği biçiminde kurulanlar mevcuttur. Hikâyede yer alan deyimlerin tekrar sayısı ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 116. "Yavru Yunuslar Ekibi" İsimli Hikâyede Deyimler

Deyimler	Tekrar Sayısı	Sayfa Sayısı
Acı vermek	2	40
Açığa çıkmak	1	28
Ad vermek	2	52

Adım atmak	4	33-51-116-129
Adımlarını sıklaştırmak	1	116
Ağır gelmek	1	9
Ağzından çıkmak	1	120
Akıl etmek	1	121
Akıl vermek	1	72
Akılda tutmak	2	107-116
Akla yatmak	1	101
Aldırış etmemek	2	26-114
Alt üst etmek	1	41
Ant içmek	10	106-107-108
Ayağa kalkmak	4	25-52-116-123
Ayak uydurmak	1	67
Aykırı düşmek	2	111-129
Baş başa vermek	1	102
Başa çıkmak	1	26
Başı dönmek	1	70
Başına geçmek	1	79
Başını ağrıtmak	2	12-13
Başını dinlemek	1	13
Bir arada olmak	1	113
Boy atmak	1	62
Boy vermek	1	32
Can sıkmak	1	28
Ceza vermek	1	105
Cirit atmak	2	28-30
Çiçek açmak	1	88
Dalıp gitmek	1	71
Delik deşik etmek	1	26
Ders almak	1	96
Dikkat çekmek	3	11-20-30
Dudak sarkıtmak	1	124
Dünyaya gelmek	1	33
Eksik olmamak	1	33
El çırpmak	2	97-123
Elde etmek	2	18-19
Elden çıkarmak	1	12
Elden geçmek	1	72
Ele almak	1	18
Ele geçmek	1	76
Ele vermek	1	10
Elinde olmak	1	12
Emek harcamak	1	70
Geçit vermek	1	92

Geri çevirmek	1	98
Geri dönmek	1	8
Geviş getirmek	2	48-96
Geziye çıkmak	1	123
Gizli tutmak	2	124-126
Göz göze gelmek	2	34-135
Göze görünmemek	1	45
Gözünü ayırmamak	1	89
Güçlük çekmek	1	137
Güneş çarpmak	1	19
Güneşin altında	1	110
Güven vermek	1	20
Güvence vermek	1	111
Haber vermek	1	115
Hak etmek	1	32
Hak vermek	1	83
Hasta etmek	1	110
Hava hoş	1	100
Hayır beklememek	1	26
Haz duymak	1	48
Hoşa gitmek	6	20-22-43-60-130
İçini dökmek	1	137
İleriyi görmek	1	12
İstek duymak	2	44-115
İş çıkmak	1	80
İşaret vermek	1	14
İşe karışmak	1	102
İşe yaramak	3	28-75-131
İşi bitmek	1	25
İyi etmek	5	9-14-114-115-119
İyi olmak	4	51-100-121
İzin çıkmak	1	136
Kabul etmek	1	14
Kan akmak	1	53
Karar almak	5	100-101-102-106
Karar vermek	2	13-72
Karaya vurmak	1	42
Karşı çıkmak	2	126-127
Karşı koymak	2	53
Kavgaya tutuşmak	2	27-113
Kayda geçmek	1	38
Kendi göbeğini kendi kesmek	1	13
Kendini alamamak	2	33-132

Kendini atmak	1	41
Kendini bırakmak	1	129
Kendini göstermek	1	7
Kendini tutamamak	4	5-98-119
Kılıç çekmek	1	53
Kısıntı yapmak	1	33
Kıtlıktan çıkmış gibi yemek	1	38
Kiraya vermek	1	12
Konuşmaya dalmak	1	24
Korkuya kapılmak	1	89
Kulaklarını dikmek	1	91
Kuyruk oluşturmak	1	19
Marmara çırası gibi yanmak	1	19
Merak uyandırmak	1	124
Merakta bırakmak	1	120
Neden olmak	4	30-57-88-94
Neyin nesi	1	120
Not almak	1	31
Nöbet tutmak	1	26
Olay çıkarmak	1	57
Ortaya çıkmak	1	86
Ortaya koymak	1	67
Önüne geçmek	1	19
Peşine takmak	1	38
Rahat etmek	2	28-105
Renk almak	2	6-97
Sararıp solmak	1	115
Sergi açmak	3	67-123
Sevgi beslemek	1	44
Sıkıntı çekmek	1	28
Silah patlamak	2	26
Son vermek	1	132
Söz birliği etmek	1	112
Söz etmek	9	11-18-25-30-90-96-108
Şaşırıp kalmak	1	70
Tadına doymamak	1	129
Tehlike atlatmak	1	90
Telef olmak	1	40
Telefon etmek	1	7
Temiz tutmak	1	107
Ter dökmek	1	87
Tortop olmak	2	132-134
Uğraş vermek	1	64
Umut kesmek	1	65

Usanç vermek	1	93
Usuna gelmek	1	50
Utku kazanmak	1	38
Uygun bulmak	5	7-31-33-80-107
Uygun düşmek	5	10-48-52-80-115
Uykusunu bölmek	1	90
Uykuya yatmak	1	100
Uzak durmak	5	27-28-102-126-127
Üstün olmak	1	102
Üstüne gitmek	1	129
Yakınlık duymak	2	44-51
Yanıt vermek	17	17-24-51-56-58-72-87-93-98-105-110-122-123-124-125-133
Yarım kalmak	1	127
Yas tutmak	1	58
Yem olmak	1	37
Yer değiştirmek	1	110
Yerinde yeller esmek	2	45
Yerine geçmek	1	133
Yerini almak	1	115
Yok etmek	5	17-28-40-56
Yok olmak	3	19-64-65
Yoksun kalmak	1	6
Yoksun olmak	1	45
Yol almak	1	129
Yuva yapmak	2	126
Yürürlüğe girmek	1	18
Yüz yüze gelmek	7	26-33-44-90-91-94
Zaman almak	2	21-49
Zaman bırakmak	1	51
Zangır zangır titremek	1	57
Zarar vermek	6	19-26-27-28-29
Zararlı çıkmak	1	115
Zınk diye durmak	1	91
Ziyaret etmek	1	113

Aşağıda "Yavru Yunuslar Ekibi" isimli hikâyede yer alan deyimlere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Keçi uzanabildiği, ağzını değdirebildiği yeşilliğin yerinde yeller estirir!" (YE, s. 45)

"Ağaçlardan uzaklaşınca, adımlarımı sıklaştırdım." (YE, s. 116)

“Kendi göbeğimi kendim kestim kendi elimle…” (YE, s. 13)

“Marmara çırası gibi yanmak bu adanın çırasıyla ilgili bir deyimdir.” (YE, s. 19)

“Sürünün önündekiler beklemedikleri biriyle karşılaşınca, “zınk” diye durdular birden.” (YE, s. 91)

4.1.14.3. Yavru Yunuslar Ekibi İsimli Hikâyede İkilemeler

“Yavru Yunuslar Ekibi” isimli hikâyede 57 tane ikileme tespit edilmiştir. Hikâyede yer alan ikilemelerin tekrar sayısı, oluşum şekilleri ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 117. “Yavru Yunuslar Ekibi” İsimli Hikâyede İkilemeler

İkilemeler	Tekrar Sayısı	Sayfa Sayısı	Oluşum Şekilleri
Ağır ağır	2	6-132	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Ağzı burnu	1	57	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Akıllı uslu	1	125	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Alt üst	1	41	Zıt anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Avaz avaz	1	104	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Ayrı ayrı	1	75	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Bağrış çığrış	1	57	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Baş başa	1	102	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Bir bir	3	30-72-126	Sayılardan oluşan ikilemeler
Bitip tükenmez	1	9	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Bol bol	2	33-38	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Çığlık çığlığa	1	58	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Çok çok	3	5-33-40	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Değer değmez	1	21	Olumlu ve olumsuz sözcüklerden oluşan ikilemeler
Delik deşik	1	26	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Derli toplu	1	33	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Dolu dolu	1	14	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
El ayak	1	38	Birbirini anlamsal olarak tamamlayan ikilemeler

Geçip gitmek	2	29-42	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Gelip geçen	1	53	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Gidip gelmek	3	40-73	Zıt anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Girintili çıkıntılı	1	91	Zıt anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Göz göze	1	135	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Hoplamak zıplamak	1	93	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
İçin için	1	25	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Karı koca	1	57	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Kendi kendime	3	12-14-37	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Kendi kendine	2	115-126	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Kıpır kıpır	1	7	Yansıma sözcükten oluşan ikilemeler
Kıvır kıvır	1	11	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Kıymık kıymık	1	19	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Koca koca	1	41	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Kocaman kocaman	3	41-128-130	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Küçük küçük	2	57	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Neler neler	2	70-104	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Neyin nesi	1	120	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Pılı pırtı	1	12	Biri anlamlı biri anlamsız sözcüklerden oluşan ikilemeler
Pırıl pırıl	1	16	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Sağa sola	3	29-90-93	Zıt anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Sararıp solmak	1	115	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Silinip süpürülmek	1	40	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Soluk soluğa	1	59	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Sözü sohbeti	1	43	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Şuna buna	1	12	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemelerşuı
Şurdan burdan	1	24	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemelerşuı
Uzun uzun	2	6-120	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler

Üst üste	1	71	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Yan yana	4	18-52-60-91	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Yap yap	1	62	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Yarı yarıya	1	125	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Yer yer	1	19	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Yerli yerinde	1	33	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Yeşil yeşil	1	21	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Yurt yuva	1	41	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Yüz yüze	5	26-44-90-91-94	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Zaman zaman	1	89	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Zangır zangır	1	57	Yansıma sözcükten oluşan ikilemeler

Aşağıda "Yavru Yunuslar Ekibi" isimli hikâyede yer alan ikilemelere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Ağaçların altından geçerken; cırcırböcekleri avaz avaz bağrışıp duruyorlardı." (YE, s. 104)

"İlerlediğim yerlerde kıyı çok girintili çıkıntılıydı." (YE, s. 91)

"Her şey derli toplu, her şey yerli yerindeydi." (YE, s. 33)

"Zaten sinirden her yanım zangır zangır titriyor, dedi." (YE, s. 57)

"Bisikletin tekerlekleri yarı yarıya ince kuma gömülmüştü." (YE, s. 125)

4.1.14.4. Yavru Yunuslar Ekibi İsimli Hikâyede Terimler

"Yavru Yunuslar Ekibi" isimli hikâyede 433 tane terim tespit edilmiştir. Hikâyede yer alan terimlerin tekrar sayısı ve ilgili olduğu alanlar aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 118. "Yavru Yunuslar Ekibi" İsimli Hikâyede Terimler

Terimler	**Tekrar Sayısı**	**İlgili Olduğu Alan**
Acıma duygusu	1	Ruhbilim Terimleri
Ad	2	Budunbilim Terimleri

Ada	15	Biyoloji Terimleri
Ağ	1	Su Ürünleri Terimleri
Ağaç	1	Biyoloji Terimleri
Ağız	1	Biyoloji Terimleri
Ağustos böceği	1	Biyoloji Terimleri
Aile	2	Budunbilim Terimleri
Akarsu	1	Coğrafya Terimleri
Akıl	1	Ruh Bilimi Terimleri
Akılcı	2	Felsefe Terimleri
Akrep	5	Biyoloji Terimleri
Alet	1	Tarım Terimleri
Allık	1	Mantık Terimleri
Anı	1	Felsefe Terimleri
Anlatım	1	Yazın Terimleri
Antlaşma	1	Tarih Terimleri
Araştırma	1	Eğitim Terimleri
Arazi	1	Coğrafya Terimleri
Armut	1	Biyoloji Terimleri
Arsa	1	Türe Terimleri
Ateş	1	Kimya Terimleri
Atık	1	Kimya Terimleri
Atmaca	1	Biyoloji Terimleri
Atölye	2	İktisat Terimleri
Av	1	Veteriner Hekimliği Terimleri
Avuç	1	Biyoloji Terimleri
Ay	1	Gökbilim Terimleri
Ayak	1	Biyoloji Terimleri
Aydınlık	2	Gökbilim Terimleri
Bacak	1	Biyoloji Terimleri
Bağa	3	Biyoloji Terimleri
Bal	1	Tarım Terimleri
Balık	1	Biyoloji Terimleri
Balkon	1	Güzel Sanatlar Terimleri
Bamya	1	Biyoloji Terimleri
Baraj	2	Su Ürünleri Terimleri
Baş	1	Biyoloji Terimleri
Başparmak	1	Biyoloji Terimleri
Başarı	2	Yöntembilim Terimleri
Başlık	1	Kitaplıkbilim Terimleri
Batmak	1	Gökbilim Terimleri
Bayır	1	Coğrafya Terimleri
Beceri	2	Ruhbilim Terimleri
Beğeni	1	Felsefe Terimleri
Benek	1	Biyoloji Terimleri

Besin	1	Biyoloji Terimleri
Beşgen	2	Matematik Terimleri
Beyin kanaması	2	Tıp Terimleri
Bilet	2	Tiyatro Terimleri
Bilgi	1	Felsefe Terimleri
Bit	1	Asalakbilim Terimleri
Bitki	1	Biyoloji Terimleri
Bodrum	2	Güzel Sanatlar Terimleri
Boğaz	1	Biyoloji Terimleri
Boya	1	Güzel Sanatlar Terimleri
Boynuz	1	Biyoloji Terimleri
Boyun	1	Biyoloji Terimleri
Böcek	2	Biyoloji Terimleri
Bölge	1	Kentbilim Terimleri
Bölmek	1	Matematik Terimleri
Bölüm	1	Matematik Terimleri
Buluş	1	Yöntembilim Terimleri
Bulut	3	Coğrafya Terimleri
Burun	1	Biyoloji Terimleri
Canlı	1	Biyoloji Terimleri
Cırcır böceği	11	Biyoloji Terimleri
Cilt	1	Kitaplıkbilim Terimleri
Civciv	1	Biyoloji Terimleri
Coşku	1	Ruhbilim Terimleri
Çadır	1	Coğrafya Terimleri
Çağ	1	Tarih Terimleri
Çam	1	Biyoloji Terimleri
Çapa	1	Tarım Terimleri
Çardak	1	Güzel Sanatlar Terimleri
Çay	1	Biyoloji Terimleri
Çayır	2	Coğrafya Terimleri
Çekirdek	1	Biyoloji Terimleri
Çember	2	Matematik Terimleri
Çene	1	Biyoloji Terimleri
Çevre	1	Kentbilim Terimleri
Çiçek	1	Biyoloji Terimleri
Çil	1	Veteriner Hekimliği Terimleri
Çizgi	1	Matematik Terimleri
Çoban	3	Tarım Terimleri
Çocuk	1	Eğitim Terimleri
Çukur	1	Coğrafya Terimleri
Dağ	2	Coğrafya Terimleri
Daire	1	Matematik Terimleri
Dakika	1	Matematik Terimleri

Dal	1	Biyoloji Terimleri
Davranış	1	Eğitim Terimleri
Demir	1	Kimya Terimleri
Deniz	20	Coğrafya Terimleri
Deniz kestanesi	1	Biyoloji Terimleri
Deniz minaresi	1	Biyoloji Terimleri
Deniz yıldızı	2	Biyoloji Terimleri
Depo	2	İktisat Terimleri
Dere	1	Coğrafya Terimleri
Derece	3	Matematik Terimleri
Dergi	5	Yazın Terimleri
Derinlik	1	Matematik Terimleri
Ders	2	Eğitim Terimleri
Deyim	1	Yazın Terimleri
Dikdörtgen	2	Matematik Terimleri
Diken	2	Biyoloji Terimleri
Dikey	1	Matematik Terimleri
Disiplin	1	Eğitim Terimleri
Diş	1	Biyoloji Terimleri
Dişi	1	Biyoloji Terimleri
Diyet	1	Tıp Terimleri
Dizelge	1	Yöntembilim Terimleri
Doğa	2	Biyoloji Terimleri
Doğal	2	Biyoloji Terimleri
Doğmak	3	Gökbilim Terimleri
Domates	2	Biyoloji Terimleri
Duman	1	Kimya Terimleri
Düşünce	1	Felsefe Terimleri
Eğitim	1	Eğitim Terimleri
El	1	Biyoloji Terimleri
El işi	2	İktisat Terimleri
Emek	1	İktisat Terimleri
Emekli	2	Tecim, Maliye, Sayışmanlık ve Güvence Terimleri
Emekli ikramiyesi	1	İktisat Terimleri
Erkek	1	Biyoloji Terimleri
Eşit	1	Matematik Terimleri
Eşya	2	İktisat Terimleri
Etkinlik	1	Eğitim Terimleri
Ev	3	Kentbilim Terimleri
Fare	5	Biyoloji Terimleri
Fasulye	2	Biyoloji Terimleri
Fide	1	Biyoloji Terimleri
Fiyat	1	İktisat Terimleri

Fotoğraf	1	Sinema ve Televizyon Terimleri
Gaz	1	Kimya Terimleri
Gazete	4	Kitaplıkbilim Terimleri
Gece	2	Gökbilim Terimleri
Gemi	5	Su Ürünleri Terimleri
Gereksinim	1	İktisat Terimleri
Geyik	6	Biyoloji Terimleri
Gırtlak	1	Biyoloji Terimleri
Giysi	1	Halkbilim Terimleri
Göbek	1	Biyoloji Terimleri
Gökyüzü	1	Gökbilim Terimleri
Gölge	1	Gökbilim Terimleri
Gönül	2	Felsefe Terimleri
Gövde	2	Biyoloji Terimleri
Göz	1	Biyoloji Terimleri
Göz bebeği	2	Biyoloji Terimleri
Gül	1	Felsefe Terimleri
Gümüş	1	Kimya Terimleri
Gün	1	Gökbilim Terimleri
Güneş	1	Gökbilim Terimleri
Gürültü	2	Fizik Terimleri
Gürz	1	Askerlik Terimleri
Güve	1	Asalakbilim Terimleri
Güzel	1	Felsefe Terimleri
Hafta	1	Gökbilim Terimleri
Hak	2	Türe Terimleri
Halk	1	Halkbilim Terimleri
Harç	2	Kimya Terimleri
Harf	1	Gramer Terimleri
Hasat	1	Veteriner Hekimliği Terimleri
Hasır	2	Tarım Terimleri
Hasta	2	Tıp Terimleri
Hastalık	1	Tıp Terimleri
Hastane	1	Tıp Terimleri
Haşere	3	Asalakbilim Terimleri
Hava	1	Gökbilim Terimleri
Havuç	1	Biyoloji Terimleri
Hayvan	1	Biyoloji Terimleri
Haz	1	Felsefe Terimleri
Hizmet	2	İktisat Terimleri
Huy	2	Ruhbilim Terimleri
Irmak	2	Coğrafya Terimleri
Isı	1	Fizik Terimleri

Işık	1	Fizik Terimleri
İlaç	2	Kimya Terimleri
İlkokul	1	Eğitim Terimleri
İnceleme	1	Eğitim Terimleri
İncir	2	Biyoloji Terimleri
İnsan	3	Felsefe Terimleri
İstiridye	1	Biyoloji Terimleri
İskele	1	Su Ürünleri Terimleri
İskelet	1	Biyoloji Terimleri
İş	1	İktisat Terimleri
İşaret	5	Gramer Terimleri
İşçi	1	İktisat Terimleri
İşletmecilik	2	İktisat Terimleri
İşsiz	1	İktisat Terimleri
İştah	1	Kimya Terimleri
Jimnastik	1	Spor Terimleri
Kabak	4	Biyoloji Terimleri
Kabuk	2	Biyoloji Terimleri
Kalınlık	3	Matematik Terimleri
Kalker	1	Kimya Terimleri
Kamera	1	Sinema ve Televizyon Terimleri
Kanarya	1	Biyoloji Terimleri
Kanat	1	Biyoloji Terimleri
Kaplumbağa	2	Biyoloji Terimleri
Kara	3	Coğrafya Terimleri
Karakoşnil	1	Biyoloji Terimleri
Karar	1	Felsefe Terimleri
Karga	1	Biyoloji Terimleri
Karın	1	Biyoloji Terimleri
Karınca	1	Biyoloji Terimleri
Kas	1	Biyoloji Terimleri
Kaş	1	Biyoloji Terimleri
Kat	1	Matematik Terimleri
Kavak	2	Biyoloji Terimleri
Kaya	2	Coğrafya Terimleri
Kaygı	1	Ruhbilim Terimleri
Kaynak	2	Coğrafya Terimleri
Keçi	3	Biyoloji Terimleri
Kelebek	1	Biyoloji Terimleri
Kereste	1	Ağaçişleri Terimleri
Kerpeten	4	Ağaçişleri Terimleri
Kıl	1	Biyoloji Terimleri
Kır çiçeği	1	Biyoloji Terimleri
Kırmızı	2	Güzel Sanatlar Terimleri

Kış	1	Gökbilim Terimleri
Kıyı	2	Coğrafya Terimleri
Kilise	1	Din Bilimi Terimleri
Kilo	6	Matematik Terimleri
Kilometre	1	Matematik Terimleri
Kiracı	1	Türe Terimleri
Kirpik	1	Biyoloji Terimleri
Kişi	2	Felsefe Terimleri
Kitap	2	Kitaplıkbilim Terimleri
Kitaplık	1	Kitaplıkbilim Terimleri
Kol	1	Biyoloji Terimleri
Komutan	1	Askerlik Terimleri
Konu	1	Eğitim Terimleri
Konuşma	1	Gramer Terimleri
Korku	1	Ruhbilim Terimleri
Koro	3	Gösterim Sanatları Terimleri
Koy	1	Coğrafya Terimleri
Kök	1	Biyoloji Terimleri
Köpek	1	Biyoloji Terimleri
Kötü	1	Felsefe Terimleri
Köy	1	Kentbilim Terimleri
Kristal	2	Yerbilim Terimleri
Kulak	1	Biyoloji Terimleri
Kule	2	Güzel Sanatlar Terimleri
Kuluçka	2	Biyoloji Terimleri
Kum	1	Coğrafya Terimleri
Kumsal	1	Coğrafya Terimleri
Kurak	1	Coğrafya Terimleri
Kural	1	Felsefe Terimleri
Kurt	1	Biyoloji Terimleri
Kurtçuk	1	Biyoloji Terimleri
Kuş	1	Biyoloji Terimleri
Kuşku	1	Ruhbilim Terimleri
Kuyruk	1	Biyoloji Terimleri
Kuyu	1	Coğrafya Terimleri
Kuyumcu	2	İktisat Terimleri
Lamba	1	Aydınlatma Terimleri
Leylek	5	Biyoloji Terimleri
Madde	3	Jeoloji Terimleri
Mağara	2	Coğrafya Terimleri
Malzeme	1	Mantık Terimleri
Mantar	2	Biyoloji Terimleri
Martı	2	Biyoloji Terimleri
Mazot	3	Kimya Terimleri

Mendirek	2	Denizcilik Terimleri
Mercan	2	Biyoloji Terimleri
Mermer	2	Coğrafya Terimleri
Metre	1	Matematik Terimleri
Mevsim	1	Gökbilim Terimleri
Meyve	4	Biyoloji Terimleri
Midye	5	Biyoloji Terimleri
Mimar	2	Güzel Sanatlar Terimleri
Minare	1	Güzel Sanatlar Terimleri
Motor	1	Fizik Terimleri
Mutluluk	1	Felsefe Terimleri
Müşteri	1	İktisat Terimleri
Müzik	1	Halkbilim Terimleri
Neden	5	Felsefe Terimleri
Nem	1	Kimya Terimleri
Nesne	2	Felsefe Terimleri
Not	1	Eğitim Terimleri
Oda	1	Kentbilim Terimleri
Oğlak	2	Biyoloji Terimleri
Okul	1	Eğitim Terimleri
Okyanus	2	Coğrafya Terimleri
Olanak	3	Felsefe Terimleri
Olay	1	Eğitim Terimleri
Org	4	Müzik Terimleri
Orman	1	Coğrafya Terimleri
Ortaokul	1	Eğitim Terimleri
Ot	1	Biyoloji Terimleri
Oval	1	Matematik Terimleri
Oyun	4	Halkbilim Terimleri
Öfke	2	Ruhbilim Terimleri
Öğle	1	Gökbilim Terimleri
Öğretmen	1	Eğitim Terimleri
Ölüm	1	Biyoloji Terimleri
Ördek	1	Biyoloji Terimleri
Öykü	1	Yazın Terimleri
Öz	1	Felsefe Terimleri
Özgürlük	1	Felsefe Terimleri
Padişah	1	Tarih Terimleri
Para	1	İktisat Terimleri
Parazit	1	Biyoloji Terimleri
Pas	1	Kimya Terimleri
Pavurya	1	Biyoloji Terimleri
Peynir	1	Tarım Terimleri
Pınar	1	Coğrafya Terimleri

Plastik	1	Kimya Terimleri
Portakal	1	Biyoloji Terimleri
Post	1	Biyoloji Terimleri
Program	2	Eğitim Terimleri
Raf	1	Ağaçişleri Terimleri
Rakam	1	Matematik Terimleri
Renk	2	Kimya Terimleri
Resim	1	Güzel Sanatlar Terimleri
Romatizma	1	Tıp Terimleri
Rüzgâr	1	Coğrafya Terimleri
Saat	9	Gökbilim Terimleri
Sabah	1	Gökbilim Terimleri
Sabun	1	Kimya Terimleri
Saç	1	Biyoloji Terimleri
Saka	1	Biyoloji Terimleri
Salatalık	1	Biyoloji Terimleri
Salyangoz	4	Biyoloji Terimleri
Santim	1	Matematik Terimleri
Sarımsak	1	Biyoloji Terimleri
Satır	1	Yazın Terimleri
Savaş	1	Tarih Terimleri
Sebze	1	Biyoloji Terimleri
Sedef	1	Biyoloji Terimleri
Serçe	1	Biyoloji Terimleri
Sergi	1	Güzel Sanatlar Terimleri
Ses	1	Fizik Terimleri
Sevgi	2	Felsefe Terimleri
Sevinç	1	Ruhbilim Terimleri
Seyahatname	1	Yazın Terimleri
Seyirci	1	Tiyatro Terimleri
Sınıf	1	Eğitim Terimleri
Sırt	1	Biyoloji Terimleri
Silindir	1	Matematik Terimleri
Sinek	14	Biyoloji Terimleri
Sis	1	Coğrafya Terimleri
Soğan	1	Biyoloji Terimleri
Somun	2	Biyoloji Terimleri
Soru	1	Eğitim Terimleri
Söğüt ağacı	1	Biyoloji Terimleri
Söz	1	Gramer Terimleri
Sözcük	1	Yazın Terimleri
Spor	1	Spor Terimleri
Su	3	Su Ürünleri Terimleri
Suçüstü yakalamak	1	Hukuk Terimleri

Sürü	1	Veteriner Hekimliği Terimleri
Süt	1	Biyoloji Terimleri
Şarkı	1	Yazın Terimleri
Şeftali	1	Biyoloji Terimleri
Şiddet	1	Kimya Terimleri
Şiir	1	Edebiyat ve Söz Sanatı Terimleri
Taç yaprak	1	Biyoloji Terimleri
Tahta	1	Ağaçişleri Terimleri
Tanık	1	Hukuk Terimleri
Tarih	1	Tarih Terimleri
Tarla	1	Coğrafya Terimleri
Tartışma	1	Yöntembilim Terimleri
Taş	1	Coğrafya Terimleri
Taşeron	1	İktisat Terimleri
Tavşan	1	Biyoloji Terimleri
Tavuk	1	Biyoloji Terimleri
Tehlike	1	Mantık Terimleri
Tekne	1	Su Ürünleri Terimleri
Telefon	1	Fizik Terimleri
Televizyon	2	Sinema ve Televizyon Terimleri
Tepe	3	Coğrafya Terimleri
Ter	1	Biyoloji Terimleri
Tohum	3	Biyoloji Terimleri
Tomurcuk	2	Biyoloji Terimleri
Topluluk	1	Halkbilim Terimleri
Toprak	1	Coğrafya Terimleri
Tuğla	1	Metalbilim Terimleri
Tümce	2	Dil Bilgisi Terimleri
Tüy	1	Biyoloji Terimleri
Ulus	1	Halkbilim Terimleri
Us	1	Felsefe Terimleri
Usta	1	Tecim, Maliye, Sayışmanlık ve Güvence Terimleri
Uygar	1	Halkbilim Terimleri
Uyku	2	Biyoloji Terimleri
Uzman	1	Eğitim Terimleri
Uzunluk	2	Matematik Terimleri
Ürün	1	Tarım Terimleri
Üye	2	Türe Terimleri
Üzüm	1	Biyoloji Terimleri
Vadi	1	Coğrafya Terimleri
Varlık	1	Felsefe Terimleri

Verim	1	Tarım Terimleri
Vernik	2	Ağaçişleri Terimleri
Vücut	1	Biyoloji Terimleri
Yaban otu	1	Biyoloji Terimleri
Yağmur	1	Coğrafya Terimleri
Yalnızlık	2	Ruhbilim Terimleri
Yanak	1	Biyoloji Terimleri
Yapı	1	Kentbilim Terimleri
Yapıt	1	Yapıt Hakları Terimleri
Yaprak	2	Biyoloji Terimleri
Yarımada	2	Coğrafya Terimleri
Yaş	1	Biyoloji Terimleri
Yaşam	1	Felsefe Terimleri
Yatak odası	2	Ağaçişleri Terimleri
Yatay	1	Matematik Terimleri
Yavru	5	Biyoloji Terimleri
Yaya	3	Kentbilim Terimleri
Yayımlamak	1	Yapıt Hakları Terimleri
Yaz	1	Gökbilim Terimleri
Yazar	1	Yapıt Hakları Terimleri
Yel	1	Coğrafya Terimleri
Yemiş	1	Biyoloji Terimleri
Yeryüzü	2	Coğrafya Terimleri
Yeti	3	Felsefe Terimleri
Yetişkin	1	Ruhbilim Terimleri
Yıl	1	Gökbilim Terimleri
Yılan	7	Biyoloji Terimleri
Yıldız	1	Gökbilim Terimleri
Yoğurt	1	Biyoloji Terimleri
Yoklama	1	Eğitim Terimleri
Yokuş	2	Coğrafya Terimleri
Yol	1	Kentbilim Terimleri
Yolculuk	1	Kentbilim Terimleri
Yumurta	1	Biyoloji Terimleri
Yunus	5	Biyoloji Terimleri
Yürüyüş	1	Atletizm Terimleri
Yüz	1	Biyoloji Terimleri
Zaman	1	Gökbilim Terimleri
Zehir	2	Kimya Terimleri
Zeytin	3	Biyoloji Terimleri

Aşağıda “Yavru Yunuslar Ekibi” isimli hikâyede yer alan terimlere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

“Ay ışığı bolluğunda; uzaktaki adalar, tepeler, dağlar, daha da belirginleşiyordu.” (YE, s. 7)

“İlk şiirimin çıktığı dergiyi okula da götürmüştüm.” (YE, s. 6)

“Armut ağaçlarının altından geçerek, yandaki açık araziye çıktık.” (YE, s. 103)

“Günlük çalışma dizelgenizi de oluşturabildiniz mi Demet?” diye sordu.” (YE, s. 105)

“Bir müzik aleti, bizi birbirimize çabuk ısındırdı, kaynaşmamızı hızlandırdı.” (YE, s. 96)

4.1.14.5. Yavru Yunuslar Ekibi İsimli Hikâyede Kalıp Sözler

“Yavru Yunuslar Ekibi” isimli hikâyede 61 tane kalıp söz tespit edilmiştir. Hikâyede yer alan kalıp sözlerin tekrar sayısı ve ilgili olduğu bağlamlar aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 119. “Yavru Yunuslar Ekibi” İsimli Hikâyede Kalıp Sözler

İlişki Sözleri	Tekrar Sayısı	İlgili Olduğu Bağlam
Akıllım	1	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Allah korusun	1	İyi dilekler, dualar
Aman	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Aman efendim aman	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Aman ne güzel	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Aman Tanrım	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Besbelli	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Buna derim işte	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Buyur	1	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Buyurun	1	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Demek	2	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Dikkat edin	1	Uyarı bildiren sözler
Doğru değil mi?	2	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Doğrusu	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Efendim?	1	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Elbette	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Ellerinizden öper	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan sözler

Eyvah eyvah!	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan sözler
Gelin buyrun	1	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Gerçek mi?	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Gördün mü ya?	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan sözler
Günaydın	2	Selamlaşma bildirenler
Güzel	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Haklısın	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Hava hoş	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Haydaaaa	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Haydi	1	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Haydi bakalım	1	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Hayırlı olsun	2	İyi dilekler, dualar
Hayrola?	1	Temenni bildirenler
Hiç kuşkusuz	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Hoş geldin	1	Selamlaşma bildirenler
İyi ki	1	İyi dilekler, dualar
İyi öyleyse	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
İyi yolculuklar	2	İyi dilekler, dualar
Keşke	1	İyi dilekler, dualar
Kim bilir	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Kuşkusuz	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Namusum şerefim üzerine	2	Yeminlerde kullanılan ilişki sözleri
Ne dersiniz?	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Ne diye?	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Ne gezer?	2	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Ne güzel	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Ne iyi etmiş	2	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Neyin nesi ki?	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Neyse efendim	1	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Niçin olmasın	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler

Olmaz mı?	3	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Öyle mi?	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Öyle ya	2	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Öyleyse niçin?	1	Karşılıklı konuşmalarda kullanılan ilişki sözleri
Peki	1	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Rica edeceğim	1	Rica bildirenler
Sevgili	4	Seslenmeler, nidalar, hitaplar
Şuna bak!	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Teşekkür ederim	1	Teşekkür etmeler
Ya ne?	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Yaa, öyle mi?	1	Şaşırılan durumlarda kullanılan ilişki sözleri
Yaşasın!	2	Onaylamalar, izin istemeler, kabuller, doğrulamalar, memnuniyetler
Yazıık	1	Reddetmeler, bıkkınlık, çaresizlik
Yazık değil mi?	1	Reddetmeler, bıkkınlık, çaresizlik

Aşağıda "Yavru Yunuslar Ekibi" isimli hikâyede yer alan kalıp sözlere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Haydi inelim işte!" diyordu." (YE, s. 11)

"Hiç kuşkusuz inanıyorum size Sururi Beyciğim!" (YE, s. 14)

"Hoş geldin! Öbürleri de gelirler mi ki?" (YE, s. 112)

"Demek sen Nadide Hanım'ın öğrencisi olmaya kesin karar verdin?" (YE, s. 72)

"…arkadaşlarımı gerçek adıyla değil, ekip üyesi adıyla çağıracağıma; namusum, şerefim üzerine ant içerim!" (YE, s. 108)

4.1.14.6. Yavru Yunuslar Ekibi İsimli Hikâyede Yabancı Sözcükler

"Yavru Yunuslar Ekibi" isimli hikâyede 323 tane yabancı sözcük tespit edilmiştir. Yabancı kökenli sözcüklerin tekrar sayısı ve ait olduğu dile ilişkin bulgular aşağıdaki tabloda verilmiştir**.**

Tablo 120. "Yavru Yunuslar Ekibi" İsimli Hikâyede Yabancı Sözcükler

Yabancı Sözcük	Tekrar Sayısı	Ait Olduğu Dil
Adam	10	Arapça
Ahşap	1	Arapça
Aile	2	Arapça
Akıl	1	Arapça
Akrep	5	Arapça
Alet	1	Arapça
Ama	5	Arapça
Amerikan	1	Fransızca
Anahtar	1	Rumca
Asır	1	Arapça
Ateş	1	Farsça
Atölye	2	Fransızca
Bağ	1	Farsça
Bahçe	1	Farsça
Balkon	1	Fransızca
Bamya	1	Arapça
Bank	1	Fransızca
Baraj	2	Fransızca
Bari	1	Farsça
Baston	1	İtalyanca
Bazı	1	Arapça
Bej	1	Fransızca
Beyaz	5	Arapça
Bidon	2	Fransızca
Bilet	2	Fransızca
Bina	3	Arapça
Bisiklet	1	Fransızca
Bluz	1	Fransızca
Bodrum	2	Rumca
Buket	1	Fransızca
Cezve	1	Arapça
Cilt	1	Arapça
Cömert	1	Farsça
Cumartesi	2	Arapça + Türkçe
Çabuk	1	Farsça
Çadır	1	Farsça
Çapari	2	Rumca
Çardak	1	Farsça
Çarşaf	1	Farsça
Çember	2	Farsça
Çeşit	1	Farsça

Çeşme	2	Farsça
Çevik	1	Farsça
Çıra	1	Farsça
Çoban	3	Farsça
Çöp	1	Farsça
Çünkü	1	Farsça
Daire	1	Arapça
Dakika	1	Arapça
Darbe	1	Arapça
Defter	21	Arapça
Depo	2	Fransızca
Derece	3	Arapça
Ders	2	Arapça
Destek	1	Farsça
Dev	1	Farsça
Devam	2	Arapça
Dikkat	1	Arapça
Disiplin	1	İngilizce
Divan	1	Arapça
Diyar	1	Arapça
Diyet	1	Arapça
Domates	2	Rumca
Dost	1	Farsça
Duvar	1	Farsça
Dünya	1	Arapça
Düşman	1	Farsça
Efendi	1	Rumca
Eğer	1	Farsça
Ekip	1	Fransızca
Elbette	1	Arapça
Emir	1	Arapça
Enkaz	1	Arapça
Eser	1	Arapça
Esmer	1	Arapça
Eşya	2	Arapça
Fakat	1	Arapça
Fakir	1	Arapça
Faraş	2	Arapça
Fasulye	2	Rumca
Fatih	2	Arapça
Fener	1	Rumca
Fiyat	1	Arapça
Flama	1	İtalyanca
Fon	1	Fransızca

Fotoğraf	1	Fransızca
Fren	1	Fransızca
Garip	3	Arapça
Gaz	1	Fransızca
Gazete	4	İtalyanca
Gidon	1	Fransızca
Gri	1	Fransızca
Grup	4	Fransızca
Gurur	1	Arapça
Gürz	1	Farsça
Güverte	1	İtalyanca
Haber	1	Arapça
Hafif	2	Arapça
Hafta	1	Farsça
Hak	2	Arapça
Hâl	1	Arapça
Halk	1	Arapça
Halka	1	Arapça
Hareket	1	Arapça
Harf	1	Arapça
Hasat	1	Arapça
Hasır	2	Arapça
Hasta	2	Farsça
Hastane	1	Farsça
Haşere	3	Arapça
Hava	1	Arapça
Havuç	1	Farsça
Hayır	1	Arapça
Haz	1	Arapça
Hazır	1	Arapça
Haziran	2	Arapça
Hem	1	Farsça
Hemen	1	Farsça
Hep	1	Farsça
Her	2	Farsça
Herkes	1	Farsça
Hiç	1	Farsça
Hizmet	2	Arapça
Hortum	1	Arapça
Hoşnut	1	Farsça
Huy	2	Farsça
İhtiyar	1	Arapça
İkram	1	Arapça
İkramiye	1	Arapça

İlaç	2	Arapça
İnsan	3	Arapça
İnşaat	1	Arapça
İskele	1	İtalyanca
İskelet	1	Fransızca
İstiridye	1	Rumca
İşaret	5	Arapça
İştah	1	Arapça
İzin	1	Arapça
Jimnastik	1	Fransızca
Kabul	1	Arapça
Kadran	1	Fransızca
Kahkaha	1	Arapça
Kahvehane	1	Arapça + Farsça
Kalem	1	Arapça
Kalfa	1	Arapça
Kalker	1	Fransızca
Kalorifer	1	Fransızca
Kamera	1	Fransızca
Kamuflaj	1	Fransızca
Kamufle	1	Fransızca
Kanepe	2	Fransızca
Kara	3	Arapça
Karar	1	Arapça
Karargâh	2	Arapça + Farsça
Karton	1	Fransızca
Kebap	1	Arapça
Kent	1	Soğdca
Kereste	1	Farsça
Kerpeten	4	Arapça
Keşke	1	Farsça
Kırmızı	2	Arapça
Kıymet	1	Arapça
Kibar	1	Arapça
Kibrit	1	Arapça
Kilise	1	Rumca
Kilo	6	Fransızca
Kilometre	1	Fransızca
Kitap	2	Arapça
Kolye	1	Fransızca
Koro	3	İtalyanca
Köy	1	Farsça
Kravat	1	Fransızca
Kristal	2	Fransızca

Kule	2	Arapça
Kuluçka	2	Bulgarca
Kumaş	1	Arapça
Kutu	8	Rumca
Lamba	1	Rumca
Lokanta	1	İtalyanca
Lokma	1	Arapça
Madde	3	Arapça
Madeni	1	Arapça
Mağara	2	Arapça
Mal	1	Arapça
Mala	2	Farsça
Malzeme	1	Arapça
Mantar	2	Rumca
Masa	3	Rumca
Mavi	1	Arapça
Mayıs	1	Rumca
Mazot	3	Rusça
Meğer	1	Farsça
Memleket	1	Arapça
Mendirek	2	Rumca
Merak	1	Arapça
Mercan	2	Arapça
Merdiven	1	Farsça
Mermer	2	Arapça
Metre	1	Fransızca
Mevsim	1	Arapça
Meyve	4	Farsça
Midye	5	Rumca
Mimar	2	Arapça
Minare	1	Arapça
Motor	1	Fransızca
Mukavva	1	Arapça
Mühendis	1	Arapça
Müşteri	1	Arapça
Müteahhit	2	Arapça
Müzik	1	Fransızca
Namus	1	Arapça
Nem	1	Farsça
Neşe	1	Arapça
Nisan	1	Arapça
Noksan	1	Arapça
Nokta	1	Arapça
Not	1	Fransızca

Nöbet	1	Arapça
Numara	1	İtalyanca
Okyanus	2	Arapça
Organ	1	Fransızca
Oval	1	Fransızca
Padişah	1	Farsça
Pansiyon	2	Fransızca
Pantolon	1	Fransızca
Para	1	Farsça
Parazit	1	Fransızca
Parça	1	Farsça
Parola	1	İtalyanca
Pavurya	1	Rumca
Pedal	1	Fransızca
Pembe	1	Farsça
Pencere	2	Farsça
Pense	2	Fransızca
Perde	1	Farsça
Peynir	1	Farsça
Plan	1	Fransızca
Plastik	1	Fransızca
Pompa	2	İtalyanca
Post	1	Farsça
Poşet	2	Fransızca
Program	2	Fransızca
Raf	1	Arapça
Rahat	1	Arapça
Rakam	1	Arapça
Rekor	1	Fransızca
Renk	2	Farsça
Resim	1	Arapça
Restoran	3	Fransızca
Romatizma	1	İtalyanca
Rüzgâr	1	Farsça
Saat	9	Arapça
Sabah	1	Arapça
Sahil	1	Arapça
Sahip	1	Arapça
Salon	2	Fransızca
Salyangoz	4	Rumca
Sandalye	1	Arapça
Santim	1	Fransızca
Satır	1	Arapça
Sayfa	1	Arapça

Sebze	1	Farsça
Sedef	1	Arapça
Semt	1	Arapça
Sepet	2	Farsça
Serüven	1	Farsça
Seyahatname	1	Arapça + Farsça
Sınıf	1	Arapça
Sigara	2	İspanyolca
Silah	1	Arapça
Silindir	1	Fransızca
Siyah	1	Farsça
Sofra	1	Farsça
Sohbet	1	Arapça
Somun	2	Rumca
Spor	1	Fransızca
Sünger	1	Rumca
Şemsiye	1	Arapça
Şantiye	2	Fransızca
Şapka	2	Rusça
Şarap	1	Arapça
Şaraphane	1	Arapça + Farsça
Şarkı	1	Arapça
Şeftali	1	Farsça
Şeref	1	Arapça
Şey	2	Arapça
Şiddet	1	Arapça
Şiir	1	Arapça
Tabak	1	Arapça
Tahribat	2	Arapça
Tahrip	1	Arapça
Tahta	1	Farsça
Tarihi	1	Arapça
Taşeron	1	Fransızca
Tehlike	1	Arapça
Tekniker	1	Almanca
Telaş	1	Arapça
Telefon	1	Fransızca
Televizyon	2	Fransızca
Temiz	1	Arapça
Testi	1	Farsça
Teşekkür	2	Arapça
Tezgâh	1	Farsça
Tıraş	1	Farsça
Tişört	1	İngilizce

Tohum	3	Farsça
Trafik	1	Fransızca
Tuğla	1	Rumca
Turizm	2	Fransızca
Tüfek	1	Farsça
Usta	1	Farsça
Vapur	1	Fransızca
Vernik	2	Rumca
Vücut	1	Arapça
Yaban	1	Farsça
Zaman	1	Arapça
Zarar	1	Arapça
Zaten	1	Arapça
Zayıf	1	Arapça
Zehir	2	Farsça
Zincir	1	Farsça
Ziyade	1	Arapça
Ziyaret	1	Arapça

Aşağıda "Yavru Yunuslar Ekibi" isimli hikâyede yer alan yabancı sözcüklere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"İskelede şaşkınlık yaşadım insan çokluğundan yana." (YE, s. 20)

"Hele sabahları; tarihi kulenin çevresinde uçuşuyor, çok güzel bir görünüm oluşturuyorlardı." (YE, s. 54)

"Kutular… Yapıştırıcı… Karton… Mukavva… Çakı… Nadide Hanım teyzenin malzemelerinde işte…" (YE, s. 72)

"Parolayı bilmeyenler, karargâhtan içeri adım atamaz!" (YE, s. 116)

"Pansiyon sahibi hanım güler yüzlüydü, ama kocası yaşlı adam çok asık suratlının biriydi." (YE, s. 57)

4.1.14.7. Yavru Yunuslar Ekibi İsimli Hikâyede Doldurma Sözler

"Yavru Yunuslar Ekibi" isimli hikâyede 26 tane doldurma söz tespit edilmiştir. Hikâyede yer alan doldurma sözlerin tekrar sayısı ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 121. "Yavru Yunuslar Ekibi" İsimli Hikâyede Doldurma Sözler

Doldurma Sözler	Tekrar Sayısı	Sayfa Sayısı
Aaaa	4	113-120-132-135
Ah	6	30-38-56-68-85-122
Ah ah	3	64-125
Ay	1	83
Cır cır cır	1	62
Cırk	1	62
Cıvk! Cıvk!	1	90
Coğ coooo	2	49
Çat	1	50
Duş duş duuuş	1	91
Eh	1	33
Hah hah haaa	1	26
Heeeey	2	51-58
Heey	2	22-110
Hev hev	4	128-130
Hey	1	104
Oh	3	12-80-124
Oh oh	1	16
Oh oh oh	2	12-13
Oooo	3	24-25-70
Pat	1	125
Uuuuuuu	1	130
Üf üf üf	1	32
Üfff	1	127
Üüüf	1	54
Zınk	2	91-120

Aşağıda "Yavru Yunuslar Ekibi" isimli hikâyede yer alan doldurma sözlere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Aaaa! Bu doğru işte." (YE, s. 113)

"Tarzan ünleyişiyle:

"U u uuuuu!" diyordu." (YE, s. 130)

"Ötüşlerini birden "Cırk!" diye kesmesinler mi!" (YE, s. 62)

"Üfff! Burada bir gemi kalıntısı var, gemi!" (YE, s. 127)

4.1.14.8. Yavru Yunuslar Ekibi İsimli Hikâyede Anadolu Ağızları

"Yavru Yunuslar Ekibi" isimli hikâyede 6 tane ağız özelliği gösteren sözcük kullanılmıştır. Bu sözcüklerin hangi anlamda kullanıldıkları, tekrar sayısı ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 122. "Yavru Yunuslar Ekibi" İsimli Hikâyede Anadolu Ağızları

Anadolu Ağızları	Anlamı	Tekrar Sayısı	Sayfa Sayısı
Bağa	Kaplumbağa	1	76
Kavlamak	Soyunmak	1	78
Şaplak	Kamçı ucundaki kösele parçası	4	50-51
Ünlemek	Seslenmek	6	49-51-68-94-104-110
Yemiş	İncir	2	32
Yitik	Kayıp	3	37-41-100

Aşağıda "Yavru Yunuslar Ekibi" isimli hikâyede yer alan Anadolu ağzına yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"İçi boşalmış bağayı bana uzattı." (YE, s. 76)

"Tam yirmi dört tane sinek öldürdüm şaplakla." (YE, s. 51)

"Yitiğimizin yokluğuna alışmış, onu unutmuştuk bile." (YE, s. 37)

"Koca bir tabak dolusu yemiş getirdi önüme." (YE, s. 32)

"İçi kavlayıp sedefleri dökülmüş olanları almıyorum." (YE, s. 78)

4.1.15. Yusufcuk İsimli Hikâyenin Söz Varlığına İlişkin Bulgular

"Yusufcuk" isimli hikâyede 2 tane deyim, 5 tane ikileme, 1 tane kalıp söz, 12 tane yabancı sözcük, 2 tane doldurma söz, 15 tane terim, 2 tane Anadolu ağzı olmak üzere toplam 39 tane söz varlığı unsuru tespit edilmiştir. Söz varlığı unsurları incelenerek tablo haline getirilmiştir.

4.1.15.1.Yusufcuk İsimli Hikâyede Deyimler

"Yusufcuk" isimli hikâyede 2 tane deyim tespit edilmiştir. Bu deyimler içinde hem yargı bildirenler hem de söz öbeği biçiminde kurulanlar mevcuttur. Hikâyede yer alan deyimlerin tekrar sayısı ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 123. "Yusufcuk" İsimli Hikâyede Deyimler

Deyimler	Tekrar Sayısı	Sayfa Sayısı
Aklından çıkmamak	1	2
Ses vermek	1	11

Aşağıda "Yusufcuk" isimli hikâyede yer alan deyimlere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Hiç de aklımdan çıkmadı." (Y, s. 2)

"Ses vermiyormuş Yusufcuk." (Y, s. 11)

4.1.15.2. Yusufcuk Hikâyesinde İkilemeler

"Yusufcuk" isimli hikâyede toplamda 5 tane ikileme tespit edilmiştir. Hikâyede yer alan ikilemelerin tekrar sayısı, sayfa sayısı ve oluşum şekilleri aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 124. "Yusufcuk" İsimli Hikâyede İkilemeler

İkilemeler	Tekrar Sayısı	Sayfa Sayısı	Oluşum Şekilleri
Daldan dala	1	14	Durum eki alarak oluşan ikilemeler
Dere tepe	1	12	Eş ya da yakın anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
Kana kana	1	13	Aynı sözcükten oluşan ikilemeler
Ufak tefek	1	7	Biri anlamlı biri anlamsız sözcükten oluşan ikilemeler
Yorgun argın	1	13	Biri anlamlı biri anlamsız sözcükten oluşan ikilemeler

Aşağıda "Yusufcuk" isimli hikâyede yer alan ikilemelere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

“Daldan dala konuyormuş.” (Y, s. 14)

“Çok yürümüş dere tepe.” (Y, s. 12)

“Sular içmiş kana kana.” (Y, s. 13)

“Ufak tefek olduğundan:” (Y, s. 7)

“En sonunda yorgun argın.” (Y, s. 13)

4.1.15.3. Yusufcuk İsimli Hikâyede Terimler

“Yusufcuk” isimli öyküde 15 tane terim tespit edilmiştir. Hikâyede yer alan terimlerin tekrar sayısı ve ilgili olduğu alanlar aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 125. “Yusufcuk” İsimli Hikâyede Terimler

Terimler	Tekrar Sayısı	İlgili Olduğu Alan
Akşam	2	Gökbilim Terimleri
Allah	1	Dinbilimi Terimleri
Ay	1	Gökbilim Terimleri
Deve	3	Biyoloji Terimleri
Devekuşu	2	Biyoloji Terimleri
Diz	1	Biyoloji Terimleri
Göz	1	Biyoloji Terimleri
Kol	1	Biyoloji Terimleri
Kuş	5	Biyoloji Terimleri
Mantar	3	Biyoloji Terimleri
Masal	1	Yazın Terimleri
Orman	3	Coğrafya Terimleri
Ülke	1	Coğrafya Terimleri
Yıldız	2	Gökbilim Terimleri
Zaman	2	Gökbilim Terimleri

Aşağıda “Yusufcuk” isimli hikâyede yer alan terimlere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

“Yusufcuğun masalını,

Bana ninem anlatmıştı.” (Y, s. 2)

“Yıldızların anası ay,” (Y, s. 3)

“Ormana gitmişler hemen.” (Y, s. 10)

“Devekuşu kovalama.” (Y, s. 6)

“Mantarlar irice olsun.” (Y, s. 9)

4.1.15.4. Yusufcuk İsimli Hikâyede Kalıp Sözler

“Yusufcuk” isimli hikâyede toplamda 2 tane kalıp söz tespit edilmiştir. Hikâyede yer alan kalıp sözlerin tekrar sayısı ve ilgili olduğu bağlamlar aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 126. “Yusufcuk” İsimli Hikâyede Kalıp Sözler

Kalıp sözler	Tekrar Sayısı	İlgili Olduğu Bağlam
Haydi!	1	Seslenmeler, nidalar, hitaplar

Aşağıda “Yusufcuk” isimli hikâyede yer alan kalıp sözlere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

“-Haydi ormana gidin de:” (Y, s. 9)

4.1.15.5. Yusufcuk İsimli Hikâyede Yabancı Sözcükler

“Yusufcuk” isimli hikâyede 12 tane yabancı kökenli sözcük tespit edilmiştir. Yabancı kökenli sözcüklerin tekrar sayısı ve ait olduğu dile ilişkin bulgular aşağıdaki tabloda verilmiştir**.**

Tablo 127. “Yusufcuk” İsimli Hikâyede Yabancı Sözcükler

Yabancı Sözcük	Tekrar Sayısı	Ait Olduğu Dil
Allah	1	Arapça
Ayna	1	Farsça
Dev	1	Farsça
Evvel	1	Arapça
Felek	1	Arapça
Mantar	3	Rumca
Masal	1	Arapça
Nefes	1	Arapça
Sepet	3	Farsça
Sihir	1	Arapça
Yetim	1	Arapça
Zaman	2	Arapça

Aşağıda "Yusufcuk" isimli hikâyede yer alan yabancı sözcüklere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Evvel zaman içinde." (Y, s. 3)

"Neler gelmiş, neler geçmiş, felekten;" (Y, s. 4)

"Sepet iyice dolunca," (Y, s. 11)

"Devler cirit oynarmış," (Y, s. 3)

"Allahın kulu çokmuş." (Y, s. 3)

4.1.15.6. Yusufcuk İsimli Hikâyede Doldurma Sözler

"Yusufcuk" isimli hikâyede toplamda 2 tane doldurma söz tespit edilmiştir. Hikâyede yer alan doldurma sözlerin tekrar sayısı ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 128. "Yusufcuk" İsimli Hikâyede Doldurma Sözler

Doldurma Sözler	Tekrar Sayısı	Sayfa Sayısı
Oooh!	1	4
Hey	1	5

Aşağıda "Yusufcuk" isimli hikâyede yer alan doldurma sözlere yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"-Oooh!

Söylemekle sonu gelmez." (Y, s. 4)

"Hey deve, deve!" (Y, s. 5)

4.1.15.7. Yusufcuk İsimli Hikâyede Anadolu Ağızları

"Yusufcuk" isimli hikâyede 2 tane ağız özelliği gösteren sözcük kullanılmıştır. Bu sözcüklerin hangi anlamda kullanıldıkları, tekrar sayısı ve sayfa sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 129. "Yusufcuk" İsimli Hikâyede Anadolu Ağızları

Anadolu Ağızları	Anlamı	Tekrar Sayısı	Sayfa Sayısı
Ansımak	Anımsamak	1	11
Ünlemek	Seslenmek	1	12

Aşağıda "Yusufcuk" isimli hikâyede yer alan Anadolu ağzına yönelik tanıklı ifadelere yer verilmiştir:

"Yusuf'u ansımış abla." (Y, s. 11)

"Koşmuş, ünlemiş, aramış." (Y, s. 12)

4.1.127. Birleştirilmiş Söz Varlığı Tablosu

Değerlendirilen çocuk kitaplarında bulunan söz varlığı unsurları Tablo 131'de birleştirilmiştir.

Tablo 130. Birleştirilmiş Söz Varlığı

Sözcük	Sıklık	Tür
(…-masıyla…-mesi) bir olmak	2	Deyim
…(aşağı)…(yukarı)	1	Deyim
A	7	Doldurma Söz
A aaaa	1	Doldurma Söz
Aaa!	10	Doldurma Söz
Aaaa	7	Doldurma Söz
Aaaa!	4	Doldurma Söz
A-aaa!	1	Doldurma Söz
Aaaaa	2	Doldurma Söz
A-aaaa!	1	Doldurma Söz
Aaah ah!	1	Doldurma Söz
Aba	11	Yabancı Sözcük
Aba	11	Terim
Ablak	3	Yabancı Sözcük
Acele	1	Yabancı Sözcük
Acı acı	1	İkileme
Acı çekmek	3	Deyim
Acı duymak	1	Deyim
Acı gelmek	1	Deyim
Acı sirke kendi kabını acıtır	1	Atasözü
Acaba	3	Yabancı Sözcük
Acele	1	Yabancı Sözcük
Acı	7	Terim
Acı duymak	1	Yabancı Sözcük
Acı gelmek	1	Deyim

Acı sirke kendi kabını acıtır	1	Atasözü
Acı vermek	10	Deyim
Acıma	3	Terim
Acıma duygusu	2	Terim
Acından ölmek	1	Deyim
Acısına dayanamamak	1	Deyim
Acısını çıkarmak	1	Deyim
Aç açı anlar	1	Atasözü
Aç kalmak	1	Deyim
Aç susuz	2	İkileme
Aç tavuk düşünde kendini darı ambarında görür	1	Atasözü
Açar açmaz	1	İkileme
Açı	3	Terim
Açığa çıkarmak	4	Deyim
Açığa çıkmak	1	Deyim
Açık artırma	1	Terim
Açıklama	1	Terim
Açıktan açığa	1	İkileme
Açılıp kapanan	1	İkileme
Açıortay	1	Terim
Açlık çekmek	2	Deyim
Açtı ağzını yumdu gözünü	1	Deyim
Ad	1	Terim
Ad vermek	2	Deyim
Ada	22	Terim
Ada balığı	2	Terim
Adak	3	Terim
Adak adamak	4	Deyim
Adam	28	Yabancı Sözcük
Adam yerine koymamak	1	Deyim
Adı çıkmak	3	Deyim
Adı kötüye çıkmak	1	Deyim
Adım	1	Terim
Adım adım	3	İkileme
Adım adım gezmek	1	Deyim
Adım atmak	6	Deyim
Adımlarını sıklaştırmak	1	Deyim
Adını ağzına almamak	1	Deyim
Adını taşımak	1	Deyim
Adres	2	Yabancı Sözcük
Aferin	16	Kalıp Söz
Aferin almak	2	Deyim
Afiş	3	Yabancı Sözcük
Ağ	12	Terim
Ağaç	83	Terim
Ağaç yaşken eğilir	1	Atasözü
Ağıl	3	Terim

Ağır ağır	27	İkileme
Ağır basmak	1	Deyim
Ağır gelmek	3	Deyim
Ağır ol batman gel	1	Atasözü
Ağırlık	2	Terim
Ağıt	3	Terim
Ağız	48	Terim
Ağızlara sakız olmak	1	Deyim
Ağrı	1	Terim
Ağrı sızı	1	İkileme
Ağustos böceği	1	Terim
Ağzı açık ayran budalası	1	Kalıp Söz
Ağzı açık kalmak	1	Deyim
Ağzı burnu	1	İkileme
Ağzı kulaklarına varmak	1	Deyim
Ağzı sulanmak	2	Deyim
Ağzı var dili yok	2	Deyim
Ağzına almak	1	Deyim
Ağzına düşmek	1	Deyim
Ağzına gem vurmak	1	Deyim
Ağzında büyümek	1	Deyim
Ağzından bal akmak	1	Deyim
Ağzından burnundan getirmek	1	Deyim
Ağzından çıkmak	1	Deyim
Ağzının içine bakmak	1	Deyim
Ağzının tadını bilmemek	1	Deyim
Ah	118	Doldurma Söz
Ah ah	30	Doldurma Söz
Ah ah!	8	Doldurma Söz
Ah çekmek	1	Deyim
Ah güzel Allahım	1	Kalıp Söz
Ah keşke	1	Kalıp Söz
Ah ne iyi	1	Kalıp Söz
Ah olmaz olaydı	1	Kalıp Söz
Ah! Ah!	1	Doldurma Söz
Ahbap	2	Yabancı Sözcük
Ahır	12	Yabancı Sözcük
Ahır	12	Terim
Ahlat	2	Yabancı Sözcük
Ahlat	2	Terim
Ahmak	1	Yabancı Sözcük
Ahşap	4	Yabancı Sözcük
Aile	9	Yabancı Sözcük
Aile	9	Terim
Akarsu	2	Terim
Akbaba	1	Terim
Akıl	33	Yabancı Sözcük
Akıl	25	Terim

Akıl akıldan üstündür	3	Atasözü
Akıl almak	2	Deyim
Akıl almamak	2	Deyim
Akıl danışmak	1	Deyim
Akıl edememek	1	Deyim
Akıl etmek	10	Deyim
Akıl vermek	5	Deyim
Akılcı	2	Terim
Akılda kalmak	3	Deyim
Akılda tutmak	4	Deyim
Akıldan çıkarmak	1	Deyim
Akıldan çıkmak	1	Deyim
Akıldan geçmek	1	Deyim
Akıllı olmak	1	Deyim
Akıllı uslu	1	İkileme
Akıllılık etmek	1	Deyim
Akıllım	1	Kalıp Söz
Akılsız seni	1	Kalıp Söz
Akla gelmek	11	Deyim
Akla gelmemek	1	Deyim
Akla girmek	1	Deyim
Akla yatmak	1	Deyim
Aklı başına gelmek	1	Deyim
Aklı başında	1	Deyim
Aklı başında olmak	1	Deyim
Aklı ermek	3	Deyim
Aklı ermemek	1	Deyim
Aklı karışmak	1	Deyim
Aklına düşmek	2	Deyim
Aklına gelmek	2	Deyim
Aklına getirmek	3	Deyim
Aklına takılmak	1	Deyim
Aklına turp sıkayım!	1	Deyim
Aklına uymak	1	Deyim
Aklında tutmak	1	Deyim
Aklından çıkarmamak	1	Deyim
Aklından çıkmamak	1	Deyim
Aklından geçmek	1	Deyim
Aklını başına toplamak	2	Deyim
Aklını çelmek	1	Deyim
Aklını karıştırmak	1	Deyim
Aklını kullanmak	1	Deyim
Aklını oynatmak	3	Deyim
Aklının ucundan geçmemek	1	Deyim
Akraba	5	Yabancı Sözcük
Akraba	5	Terim
Akran	3	Yabancı Sözcük
Akrep	2	Yabancı Sözcük

Akrep	2	Terim
Akşam	17	Terim
Alabalık	1	Terim
Alaf	1	Anadolu Ağzı
Alamet	1	Yabancı Sözcük
Alay	2	Terim
Alay	2	Yabancı Sözcük
Alay etmek	2	Deyim
Albay	1	Terim
Aldırış etmemek	14	Deyim
Alet	6	Yabancı Sözcük
Alet	6	Terim
Alev	2	Terim
Aleykümselam	1	Kalıp Söz
Aleykümselam	1	Yabancı Sözcük
Alfabe	2	Terim
Alfabe	2	Yabancı Sözcük
Algılamak	1	Terim
Alım satım	1	Terim
Alın	5	Terim
Alıp satmak	1	Terim
Alıp yürümek	1	Deyim
Alışkanlık	1	Terim
Alışveriş	1	Terim
Allah	14	Terim
Allah	14	Yabancı Sözcük
Allah Allaaah	1	Kalıp Söz
Allah Allah	3	Kalıp Söz
Allah aşkına	1	Kalıp Söz
Allah bağışlasın	1	Kalıp Söz
Allah bereket versin	1	Kalıp Söz
Allah canını alsın	1	Kalıp Söz
Allah çocuklarını bağışlasın	1	Kalıp Söz
Allah daha çok versin	1	Kalıp Söz
Allah etmesin	1	Kalıp Söz
Allah gecinden versin	3	Kalıp Söz
Allah kolaylık versin	1	Kalıp Söz
Allah korusun	5	Kalıp Söz
Allah ne muradın varsa versin	1	Kalıp Söz
Allah rahmet etsin	1	Kalıp Söz
Allah razı olsun	1	Kalıp Söz
Allah senin boyunu devirsin	1	Kalıp Söz
Allah sonunu bereketli etsin	1	Kalıp Söz
Allah şaşırtmasın yavrum	1	Kalıp Söz
Allah tuttuğunu altın etsin	1	Kalıp Söz
Allah yardımcısı olsun	1	Kalıp Söz
Allaha ısmarladık	1	Kalıp Söz
Allaha şükürler olsun	1	Kalıp Söz

Allahım büyüksün	1	Kalıp Söz
Allahını seversen	2	Kalıp Söz
Allık	1	Terim
Alt alta	15	İkileme
Alt çene	1	Terim
Alt etmek	2	Deyim
Alt üst	3	İkileme
Alt üst etmek	3	Deyim
Altın	12	Terim
Altından kalkamamak	2	Deyim
Altını üstüne getirmek	2	Deyim
Altüst etmek	2	Deyim
Altüst olmak	1	Deyim
Ama	17	Yabancı Sözcük
Amaaaaan	1	Kalıp Söz
Amaaaanıııın	1	Kalıp Söz
Amaaan	2	Kalıp Söz
Amaaan sen de	1	Kalıp Söz
Amaç	1	Terim
Aman	12	Kalıp Söz
Aman Allahım	1	Kalıp Söz
Aman aman aman	1	Kalıp Söz
Aman dikkat	1	Kalıp Söz
Aman efendim	1	Kalıp Söz
Aman efendim aman	1	Kalıp Söz
Aman evladım	2	Kalıp Söz
Aman ne güzel	2	Kalıp Söz
Aman ne hoş	1	Kalıp Söz
Aman ne iyi	1	Kalıp Söz
Aman olsun	1	Kalıp Söz
Aman Tanrım	1	Kalıp Söz
Aman zaman	1	İkileme
Aman, aman, aman!	1	Kalıp Söz
Amanııın	1	Kalıp Söz
Amanın	3	Kalıp Söz
Ambar	3	Terim
Ambar	3	Yabancı Sözcük
Amber	1	Yabancı Sözcük
Amerikan	1	Yabancı Sözcük
Amir	1	Yabancı Sözcük
Amma	2	Yabancı Sözcük
Amma	2	Kalıp Söz
Amma da yaptınız	1	Kalıp Söz
Ana baba	1	İkileme
Anahtar	6	Terim
Anahtar	6	Yabancı Sözcük
Anası ağlamak	1	Deyim
Anason	2	Yabancı Sözcük

Anason	2	Terim
Anı	3	Terim
Anıt	1	Terim
Anladınız mı?	1	Kalıp Söz
Anladınız sanırım	1	Kalıp Söz
Anlam vermek	1	Deyim
Anlaşıldı	1	Kalıp Söz
Anlaşıldı mı?	2	Kalıp Söz
Anlaşmaya varmak	1	Deyim
Anlaşmazlığa düşmek	1	Deyim
Anlaştık mı?	2	Kalıp Söz
Anlatım	1	Terim
Anlatın anlatın	1	Kalıp Söz
Anlatsana	1	Kalıp Söz
Ansımak	8	Anadolu Ağzı
Ansıtmak	1	Anadolu Ağzı
Ansiklopedi	1	Terim
Ansiklopedi	1	Yabancı Sözcük
Ant içmek	20	Deyim
Ant verdirmek	1	Deyim
Ant vermek	1	Deyim
Anten	2	Terim
Anten	2	Yabancı Sözcük
Antlaşma	1	Terim
Apar topar	2	İkileme
Apartman	41	Yabancı Sözcük
Aptal	7	Yabancı Sözcük
Aptal aptal	1	İkileme
Ar etmek	1	Deyim
Aramızdan kara kedi mi geçti?	1	Deyim
Arası açılmak	1	Deyim
Arasını açmak	1	Deyim
Araştırma	2	Terim
Araya girmek	10	Deyim
Arazi	3	Terim
Arazi	3	Yabancı Sözcük
Ardıç	1	Terim
Arı	3	Terim
Arif	1	Yabancı Sözcük
Ark	2	Terim
Arka arka	1	İkileme
Arka çıkmak	1	Deyim
Armut	3	Yabancı Sözcük
Armut	3	Terim
Arpa	5	Terim
Arpa saman	1	İkileme
Arsa	6	Yabancı Sözcük
Arsa	6	Terim

Art arda	3	İkileme
Asa	1	Yabancı Sözcük
Asansör	1	Yabancı Sözcük
Asfalt	1	Yabancı Sözcük
Asfalt	1	Terim
Asır	2	Yabancı Sözcük
Asker	51	Yabancı Sözcük
Asker ocağı	1	Terim
Aslan	4	Terim
Aslanım	3	Kalıp Söz
Asma	2	Terim
Aşağıdan yukarıya	1	İkileme
Aşevi	1	Terim
Aşık kemiği	1	Terim
Aşırmak	1	Argo Söz
Aşk olsun	1	Kalıp Söz
Aşure	1	Yabancı Sözcük
At	8	Terim
Atar atmaz	1	İkileme
Ateş	16	Terim
Ateş	16	Yabancı Sözcük
Ateş almaya gelmek	1	Deyim
Ateş böceği	1	Terim
Ateş olmayan yerden duman çıkmaz	1	Atasözü
Ateş vermek	1	Deyim
Ateş yakmak	1	Deyim
Ateşe vermek	1	Deyim
Ateşi düşmek	1	Deyim
Ateşler içinde kalmak	1	Deyim
Atık	1	Terim
Atlas	2	Yabancı Sözcük
Atmaca	3	Terim
Atmosfer	1	Terim
Atmosfer	1	Yabancı Sözcük
Atölye	2	Terim
Atölye	2	Yabancı Sözcük
Av	1	Terim
Avare	1	Yabancı Sözcük
Avare avare	1	İkileme
Avaz	1	Yabancı Sözcük
Avaz avaz	1	İkileme
Avazı çıktığı kadar	1	Deyim
Avlu	5	Yabancı Sözcük
Avlu	5	Terim
Avrupa	1	Yabancı Sözcük
Avucunu yalamak	1	Deyim
Avuç avuç	5	İkileme

Ay	10	Terim
Ay	15	Doldurma Söz
Ay ne güzel	1	Kalıp Söz
Ay o da ne?	1	Kalıp Söz
Ay yazık!	1	Kalıp Söz
Ayağa fırlamak	1	Deyim
Ayağa kalkmak	9	Deyim
Ayağına gelmek	1	Deyim
Ayak	108	Terim
Ayak basmak	1	Deyim
Ayak uydurmak	2	Deyim
Ayaklar altına almak	1	Deyim
Ayaklarına sağlık	1	Kalıp Söz
Ayakta kalmak	1	Deyim
Ayçiçeği	1	Terim
Aydan aya	2	İkileme
Aydınlık	1	Terim
Ayıngacı	1	Anadolu Ağzı
Ayıp	3	Yabancı Sözcük
Ayıp ayıp	1	İkileme
Aykırı düşmek	4	Deyim
Ayna	7	Terim
Ayna	7	Yabancı Sözcük
Ayol	2	Kalıp Söz
Ayol?	1	Kalıp Söz
Ayrı ayrı	8	İkileme
Ayrı tutmak	1	Deyim
Ayyy!	1	Doldurma Söz
Az uz	1	İkileme
Azar	10	Yabancı Sözcük
Azar azar	2	İkileme
Azar işitmek	4	Deyim
Baba oğul	3	İkileme
Babadan oğula	1	İkileme
Baca	2	Terim
Baca	2	Yabancı Sözcük
Bacak	12	Terim
Badana	6	Yabancı Sözcük
Badem	2	Terim
Bağ	2	Terim
Bağa	2	Anadolu Ağzı
Bağdaş	1	Terim
Bağıra bağıra	6	İkileme
Bağırıp çağırmak	2	İkileme
Bağırsak	3	Terim
Bağışlayınız efendim	1	Kalıp Söz
Bağlama	2	Terim
Bağrış çığrış	2	İkileme

Bahar	4	Yabancı Sözcük
Bahar	4	Terim
Baharat	2	Yabancı Sözcük
Bahçe	19	Yabancı Sözcük
Bahçıvan	1	Yabancı Sözcük
Bak sen şu işe!	1	Kalıp Söz
Baka baka	4	İkileme
Bakarsan bağ olur, bakmazsan dağ olur	2	Atasözü
Bakıp bakıp	2	İkileme
Bakır	5	Terim
Bakkal	4	Terim
Bakkal	4	Yabancı Sözcük
Bal	3	Terim
Balçık	1	Terim
Balık	14	Terim
Balık kavağa çıkınca	1	Deyim
Balkon	16	Yabancı Sözcük
Balkon	16	Terim
Ballıbaba	2	Anadolu Ağzı
Ballıbaba	2	Terim
Balta	4	Terim
Bamya	2	Terim
Bamya	2	Yabancı Sözcük
Bank	1	Yabancı Sözcük
Banka	3	Yabacı Sözcük
Banka	3	Terim
Banmak	1	Anadolu Ağzı
Banyo	16	Yabancı Sözcük
Bar bar	1	İkileme
Baraj	2	Terim
Baraj	2	Yabancı Sözcük
Bardak	2	Terim
Bardaktan boşanırcasına	1	Deyim
Barış	3	Terim
Basa basa	1	İkileme
Baston	9	Yabancı Sözcük
Baş	43	Terim
Baş ağrısı	1	Terim
Baş başa	5	İkileme
Baş başa kalmak	2	Deyim
Baş başa vermek	4	Deyim
Baş edememek	1	Deyim
Baş eğmek	1	Deyim
Baş üstüne	1	Kalıp Söz
Başa çıkamamak	1	Deyim
Başa çıkmak	6	Deyim
Başa geçmek	1	Deyim

Başa gelmek	8	Deyim
Başak	4	Terim
Başarı	3	Terim
Başı derde girmek	1	Deyim
Başı dönmek	1	Deyim
Başı kazan gibi olmak	1	Deyim
Başıboş kalmak	1	Deyim
Başım gözüm üstüne	1	Kalıp Söz
Başım üstüne	1	Kalıp Söz
Başına… gelmek	1	Deyim
Başına bir şey gelmek	1	Deyim
Başına dert açmak	2	Deyim
Başına ekşimek	1	Deyim
Başına geçmek	5	Deyim
Başına gelmek	2	Deyim
Başına iş açmak	3	Deyim
Başına iş gelmek	2	Deyim
Başına sarmak	1	Deyim
Başına(…) gelmek	3	Deyim
Başından geçmek	1	Deyim
Başını ağrıtmak	2	Deyim
Başını dinlemek	2	Deyim
Başının altından çıkmak	1	Deyim
Başının çaresine bakmak	1	Deyim
Başka ne denir?	1	Kalıp Söz
Başkent	2	Terim
Başlar başlamaz	1	İkileme
Başlık	1	Terim
Başparmak	2	Terim
Başsağlığı dilemek	1	Deyim
Baştan aşağı	1	İkileme
Baştan başa	1	İkileme
Baştan çıkarmak	1	Deyim
Başüstüne	1	Kalıp Söz
Bataklık	1	Terim
Batı	2	Terim
Batmak	1	Terim
Batman	1	Anadolu Ağzı
Battaniye	1	Yabancı Sözcük
Bavul	1	Yabancı Sözcük
Baygın baygın	1	İkileme
Bayır	7	Terim
Bayram yapmak	1	Deyim
Bazen	1	Yabancı Sözcük
Bazı	2	Yabancı Sözcük
Bebek	6	Terim
Beceri	4	Terim
Beden	4	Terim

Beden	4	Yabancı Sözcük
Beğeni	2	Terim
Bej	1	Yabancı Sözcük
Bel	2	Terim
Bela	2	Yabancı Sözcük
Belaya çatmak	1	Deyim
Belediye	3	Yabancı Sözcük
Belenmek	1	Anadolu Ağzı
Belge	1	Terim
Belki	3	Yabancı Sözcük
Belli etmek	1	Deyim
Belli ki	1	Kalıp Söz
Ben sana edeceğimi biliyorum	1	Kalıp Söz
Bencil	1	Terim
Bencillik	1	Terim
Benek	1	Terim
Beni bağışla	2	Kalıp Söz
Benzin	3	Terim
Benzin	3	Yabancı Sözcük
Berbat	1	Yabancı Sözcük
Berber	1	Yabancı Sözcük
Bereket	4	Yabancı Sözcük
Bereketli olsun	1	Kalıp Söz
Besbelli	1	Kalıp Söz
Besin	1	Terim
Beşgen	1	Terim
Beton	2	Yabancı Sözcük
Beyan	1	Yabancı Sözcük
Beyaz	26	Yabancı Sözcük
Beyaz beyaz	2	İkileme
Beyefendiciğim	1	Kalıp Söz
Beyim	1	Kalıp Söz
Beyin	2	Terim
Beyin kanaması	1	Terim
Bez	1	Yabancı Sözcük
Bıkıp usanmak	2	İkileme
Bıkmak usanmak	7	İkileme
Bıldırcın	1	Terim
Bırak Allahını seversen	1	Kalıp Söz
Bırak şimdi	1	Kalıp Söz
Bıyık	1	Terim
Biber	8	Terim
Biber	8	Yabancı Sözcük
Biberon	2	Yabancı Sözcük
Biberon	2	Terim
Biblo	1	Yabancı Sözcük
Bidon	3	Yabancı Sözcük
Biftek	2	Yabancı Sözcük

Biftek	2	Terim
Bildik bileli	1	İkileme
Bildim bileli	3	İkileme
Bildiri	1	Terim
Bile bile	4	İkileme
Bilek	2	Terim
Bilet	2	Yabancı Sözcük
Bilet	2	Terim
Bilgi	5	Terim
Bilgiç bilgiç	1	İkileme
Bilim	2	Terim
Bilincine varmak	3	Deyim
Bilinç	2	Terim
Billahi	1	Yabancı Sözcük
Bilmece	1	Terim
Bin şükür	1	Kalıp Söz
Bina	8	Yabancı Sözcük
Binicilik	1	Terim
Bir ağızdan	1	Deyim
Bir arada olmak	1	Deyim
Bir araya gelmek	7	Deyim
Bir aşağı bir yukarı	1	Deyim
Bir ben bir Allah bilir	2	Kalıp Söz
Bir bir	9	İkileme
Bir dakika lütfen	1	Kalıp Söz
Bir dakika!	1	Kalıp Söz
Bir de bakmışlar ki	1	Kalıp Söz
Bir eli yağda bir eli balda	1	Deyim
Bir elmanın yarısı	1	Deyim
Bir elmanın yarısı o yarısı bu	1	Deyim
Bir kulağından girip diğerinden çıkmak	1	Deyim
Bir olmak	2	Deyim
Bir olur mu?	1	Kalıp Söz
Birbirine girmek	1	Deyim
Birer birer	13	İkileme
Birer ikişer	2	İkileme
Birleşe birleşe	1	İkileme
Birlik	1	Terim
Birlik olmak	2	Deyim
Birlikten kuvvet doğar	1	Atasözü
Bisiklet	2	Yabancı Sözcük
Bit	1	Terim
Bit	1	Yabancı Sözcük
Bitip tükenmek	2	İkileme
Bitip tükenmez	1	İkileme
Bitki	8	Terim
Bitmez tükenmez	1	İkileme

Bize bağışla	1	Kalıp Söz
Blok	1	Terim
Blok	1	Yabancı Sözcük
Bluz	2	Yabancı Sözcük
Boca etmek	3	Deyim
Bodrum	4	Yabancı Sözcük
Bodrum	4	Terim
Boğa	2	Terim
Boğaz	6	Terim
Boğazı düğümlenmek	1	Deyim
Boğazında kalsın	1	Kalıp Söz
Boğum	1	Terim
Bol bol	15	İkileme
Bol bolamaç	1	Anadolu Ağzı
Bomba	2	Yabancı Sözcük
Bomba	2	Terim
Boncuk boncuk	3	İkileme
Bonfile	2	Terim
Bonfile	2	Yabancı Sözcük
Bora	2	Terim
Bora	2	Yabancı Sözcük
Borç	7	Terim
Borç	7	Yabancı Sözcük
Boru	1	Terim
Bostan	1	Yabancı Sözcük
Boş durmak	2	Deyim
Boş durmamak	4	Deyim
Boşa gitmek	2	Deyim
Boy	4	Terim
Boy atmak	2	Deyim
Boy ölçüşmek	4	Deyim
Boy pos	1	İkileme
Boy vermek	2	Deyim
Boya	2	Terim
Boydan boya	1	İkileme
Boylu boyunca	1	İkileme
Boynuz	8	Terim
Boyu posu devrilsin	1	Kalıp Söz
Boyun	8	Terim
Boyun bükmek	1	Deyim
Boyun eğmek	2	Deyim
Boyunduruk	3	Terim
Böcek	11	Terim
Böğüre böğüre	1	İkileme
Bölge	2	Terim
Bölme	1	Terim
Bölmek	1	Terim
Bölüm	1	Terim

Böyle böyle	1	İkileme
Böyle diyor ya	1	Kalıp Söz
Böyledir işte	1	Kalıp Söz
Bre	1	Yabancı Sözcük
Bre	1	Kalıp Söz
Bre şaşar	1	Kalıp Söz
Briket	2	Yabancı Sözcük
Briket	2	Terim
Bu doğru işte	1	Kalıp Söz
Bu kadar da olmaz ki	1	Kalıp Söz
Bu ne güzellik	1	Kalıp Söz
Budala	2	Yabancı Sözcük
Buğday	3	Terim
Buhar	2	Terim
Buhar	2	Yabancı Sözcük
Buket	3	Yabancı Sözcük
Bulanık bulanık	1	İkileme
Bulup buluşturmak	2	İkileme
Buluş	5	Terim
Bulut	18	Terim
Buna derim işte	1	Kalıp Söz
Bundan kolayı ne var?	1	Kalıp Söz
Bunu böyle bilesin	1	Kalıp Söz
Buram buram	1	İkileme
Burcu burcu	1	İkileme
Burç	1	Terim
Burç	1	Yabancı Sözcük
Burmak	1	Terim
Burnunda tütmek	2	Deyim
Burnundan getirmek	1	Deyim
Burnunu çekmek	1	Deyim
Burun	11	Terim
Burun buruna	1	İkileme
Burun buruna gelmek	1	Deyim
Burun deliği	1	Terim
But	2	Terim
Buyruk	4	Terim
Buyrun	4	Kalıp Söz
Buyrun buyrun	2	İkileme
Buyrun efendim	1	Kalıp Söz
Buyur	11	Kalıp Söz
Buyur etmek	2	Deyim
Buyursunlar	1	Kalıp Söz
Buyurun	6	Kalıp Söz
Buz	1	Terim
Buz tutmak	1	Deyim
Buzağı	1	Terim
Buzdolabı	1	Terim

Büfe	2	Yabancı Sözcük
Bülbül	7	Terim
Bülbül	7	Yabancı Sözcük
Büro	1	Yabancı Sözcük
Cadde	17	Yabancı Sözcük
Cahil	7	Yabancı Sözcük
Cam	4	Terim
Cam	6	Yabancı Sözcük
Cambaz	2	Yabancı Sözcük
Cambaz	2	Terim
Cami	4	Terim
Cami	4	Yabancı Sözcük
Can	28	Terim
Can	28	Yabancı Sözcük
Can acısı	1	Deyim
Can atmak	1	Deyim
Can baş	1	İkileme
Can baş üstüne	1	Deyim
Can dayanmamak	1	Deyim
Can sıkmak	5	Deyim
Can taşımak	1	Deyim
Can vermek	1	Deyim
Can yakmak	7	Deyim
Canavar	1	Terim
Canavar	1	Yabancı Sözcük
Cançıktı	1	Anadolu Ağzı
Canı cehenneme	3	Deyim
Canı çıkmak	2	Deyim
Canı istemek	7	Deyim
Canı sağ olasıca	3	Kalıp Söz
Canı sağ olsun	1	Kalıp Söz
Canı sıkılmak	24	Deyim
Canı yanmak	3	Deyim
Canım	5	Kalıp Söz
Canıma değsin	1	Kalıp Söz
Canına acımamak	1	Deyim
Canına kıymak	2	Deyim
Canına yetmek	1	Deyim
Canını bağışlamak	1	Deyim
Canını çıkarmak	1	Deyim
Canını sıkmak	2	Deyim
Canını yakmak	2	Deyim
Canını yediğim	2	Kalıp Söz
Canını yesin	1	Kalıp Söz
Canla başla	1	İkileme
Canlı	5	Terim
Canlı yayın	1	Terim
Cap cup	1	Doldurma Söz

Cayır cayır	4	İkileme
Cehennem	5	Yabancı Sözcük
Ceket	9	Yabancı Sözcük
Cep	23	Yabancı Sözcük
Ceset	1	Yabancı Sözcük
Cevap	4	Yabancı Sözcük
Ceylan	2	Yabancı Sözcük
Ceylan	2	Terim
Ceza	10	Terim
Ceza	13	Yabancı Sözcük
Ceza almak	1	Deyim
Ceza çekmek	1	Deyim
Ceza vermek	3	Deyim
Cezaya çarptırmak	1	Deyim
Cezve	1	Yabancı Sözcük
Cılk	1	Anadolu Ağzı
Cınk cınk	1	Doldurma Söz
Cır cır cır	1	Doldurma Söz
Cırcır böceği	1	Terim
Cırk	1	Doldurma Söz
Cıvıl cıvıl	2	İkileme
Cıvk! Cıvk!	1	Doldurma Söz
Cıvv cıvv	1	Doldurma Söz
Cızır cızır	1	İkileme
Ciddi	1	Yabancı Sözcük
Ciğer	2	Yabancı Sözcük
Ciğğuuuut	1	Doldurma Söz
Cik cik cik	1	Doldurma Söz
Cilt	19	Terim
Cilt	19	Yabancı Sözcük
Cin	20	Terim
Cin	23	Yabancı Sözcük
Cin çarpmak	1	Deyim
Cins	3	Yabancı Sözcük
Cins	3	Terim
Cirit	2	Yabancı Sözcük
Cirit	2	Terim
Cirit atmak	1	Deyim
Cisim	2	Yabancı Sözcük
Cisim	2	Terim
Civciv	9	Terim
Coğ coğ	1	Doldurma Söz
Coğ coooo	1	Doldurma Söz
Coşku	4	Terim
Cömert	7	Yabancı Sözcük
Cufi cufi cuf cuf	1	Doldurma Söz
Cufi cufi cuf!	1	Doldurma Söz
Cuma	1	Yabancı Sözcük

Cumalık	1	Anadolu Ağzı
Cumartesi	1	Yabancı Sözcük
Cumhuriyet	2	Yabancı Sözcük
Cuppadak	1	Doldurma Söz
Curp	2	Doldurma Söz
Cübbe	1	Yabancı Sözcük
Cüce	3	Terim
Cüzdan	3	Yabancı Sözcük
Cüzzam	2	Yabancı Sözcük
Cüzzam	2	Terim
Çaba	1	Terim
Çaba göstermek	1	Deyim
Çabuk	16	Yabancı Sözcük
Çadır	4	Yabancı Sözcük
Çadır	4	Terim
Çağ	5	Terim
Çakal	1	Terim
Çakal	1	Yabancı Sözcük
Çakmak çakmak	4	İkileme
Çakmaktaşı	1	Terim
Çalı	3	Terim
Çalılık	1	Terim
Çalım satmak	1	Deyim
Çalkama	1	Terim
Çam	5	Terim
Çamaşır	1	Yabancı Sözcük
Çamur	6	Terim
Çanak çömlek	1	İkileme
Çapa	1	Terim
Çapari	1	Yabancı Sözcük
Çardak	4	Yabancı Sözcük
Çardak	4	Terim
Çare	1	Yabancı Sözcük
Çaresine bakmak	1	Deyim
Çarık	2	Terim
Çarpım	1	Terim
Çarşaf	3	Yabancı Sözcük
Çarşı	7	Yabancı Sözcük
Çarşı	7	Terim
Çat	1	Terim
Çatal	1	Terim
Çatık çatık	1	İkileme
Çavuş	1	Terim
Çay	11	Terim
Çayır	6	Terim
Çeke çeke	1	İkileme
Çekiç	1	Terim
Çekidüzen vermek	1	Deyim

Çekimserlik	1	Terim
Çekip almak	2	Deyim
Çekip gitmek	1	Deyim
Çekirdek	1	Terim
Çekirge	2	Terim
Çekişmek	1	Anadolu Ağzı
Çekül	1	Terim
Çelik	2	Terim
Çember	13	Terim
Çember	13	Yabancı Sözcük
Çember içine almak	1	Deyim
Çemremek	2	Anadolu Ağzı
Çene	17	Yabancı Sözcük
Çene	17	Terim
Çengel	2	Yabancı Sözcük
Çengel	2	Terim
Çerçeve	4	Yabancı Sözcük
Çerçeve	4	Terim
Çerçi	3	Terim
Çeşit	4	Yabancı Sözcük
Çeşit çeşit	3	İkileme
Çeşme	4	Yabancı Sözcük
Çeşme	4	Terim
Çevik	6	Yabancı Sözcük
Çeviri	1	Terim
Çevre	19	Terim
Çeyiz	1	Yabancı Sözcük
Çeyiz	1	Terim
Çığlık atmak	1	Deyim
Çığlık çığlığa	2	İkileme
Çıkarma	1	Terim
Çılgına dönmek	1	Deyim
Çın çın	1	İkileme
Çınar	8	Terim
Çınar	5	Yabancı Sözcük
Çıngıl	1	Anadolu Ağzı
Çıra	1	Yabancı Sözcük
Çırak	2	Yabancı Sözcük
Çırak	2	Terim
Çıt	1	Doldurma Söz
Çiçek	20	Terim
Çiçek açmak	1	Deyim
Çiçekten çiçeğe	1	İkileme
Çift	5	Terim
Çift	5	Yabancı Sözcük
Çift sürmek	6	Deyim
Çiftçi	1	Terim
Çiftçilik	1	Terim

Çifter çifter	1	İkileme
Çiftlik	3	Terim
Çiğdem	2	Terim
Çiğdem çiğdem	1	İkileme
Çil	2	Terim
Çil çil	3	İkileme
Çile	2	Yabancı Sözcük
Çile çekmek	2	Deyim
Çilek	1	Terim
Çilli çilli	1	İkileme
Çimlenmek	1	Terim
Çirkin	2	Yabancı Sözcük
Çirkin	2	Terim
Çişi gelmek	1	Deyim
Çizgi	2	Terim
Ço çooo!	1	Doldurma Söz
Çoban	13	Terim
Çoban	13	Yabancı Sözcük
Çoban köpeği	1	Terim
Çocuk	89	Terim
Çocukluk	3	Terim
Çok çok	21	İkileme
Çok şükür	1	Kalıp Söz
Çok şükür, bin şükür	1	Kalıp Söz
Çok şükürler olsun	1	Kalıp Söz
Çoluk çocuk	1	İkileme
Çooo	2	Doldurma Söz
Çorap	3	Yabancı Sözcük
Çorba	5	Yabancı Sözcük
Çöl	2	Terim
Çömelme	1	Terim
Çöp	3	Yabancı Sözcük
Çöp	4	Terim
Çukur	6	Terim
Çul	2	Yabancı Sözcük
Çul	2	Terim
Çul tutmaz	1	Deyim
Çuval	5	Yabancı Sözcük
Çünkü	19	Yabancı Sözcük
Dadı	1	Yabancı Sözcük
Dağ	43	Terim
Dağ bayır	4	İkileme
Dağ eteği	1	Terim
Daha neler neler	3	Kalıp Söz
Daha neler!	1	Kalıp Söz
Daire	10	Terim
Daire	10	Yabancı Sözcük
Dakika	13	Yabancı Sözcük

Dakika	13	Terim
Dal	17	Terim
Dalak	1	Terim
Daldan dala	3	İkileme
Dalga dalga	3	İkileme
Dalga geçmek	2	Deyim
Dalıp gitmek	3	Deyim
Damar	1	Terim
Damat	3	Yabancı Sözcük
Damla	2	Terim
Dana	1	Terim
Darbe	2	Yabancı Sözcük
Darbe indirmek	1	Deyim
Darı	1	Anadolu Ağzı
Darmadağın etmek	1	Deyim
Dava	3	Yabancı Sözcük
Dava	3	Terim
Davranış	13	Terim
Davul	11	Terim
Davul	11	Yabancı Sözcük
Davul bile dengi dengine	1	Atasözü
Davul çalmak	1	Deyim
Davul zurna	3	İkileme
Dayak yemek	1	Deyim
De bakalım	1	Kalıp Söz
Dediği dedik çaldığı düdük	1	Kalıp Söz
Dediğin gibi olsun	1	Kalıp Söz
Def olmak	3	Yabancı Sözcük
Def olun	1	Yabancı Sözcük
Defne	2	Yabancı Sözcük
Defne	2	Terim
Defter	36	Yabancı Sözcük
Değer	2	Terim
Değer değmez	1	İkileme
Değil mi?	3	Kalıp Söz
Deh!	1	Doldurma Söz
Dehliz	1	Yabancı Sözcük
Deli olma	1	Kalıp Söz
Delik deşik	2	İkileme
Delik deşik etmek	2	Deyim
Delilik	1	Terim
Delirdin mi ne yaptın?	1	Kalıp Söz
Deliye dönmek	1	Deyim
Demek	2	Kalıp Söz
Demek böyle	2	Kalıp Söz
Demek ki	1	Kalıp Söz
Demek öyle	3	Kalıp Söz
Demem o ki	2	Kalıp Söz

Demesin mi?	1	Kalıp Söz
Demet	1	Yabancı Sözcük
Demet	1	Terim
Demir	11	Terim
Demokrasi	1	Yabancı Sözcük
Demokrasi	1	Terim
Denetim	1	Terim
Deney	1	Terim
Deniz	70	Terim
Deniz kestanesi	1	Terim
Deniz minaresi	1	Terim
Deniz yıldızı	1	Terim
Denize düşen yılana sarılır	1	Atasözü
Depo	3	Yabancı Sözcük
Depo	3	Terim
Derdine düşmek	1	Deyim
Derdini çekmek	1	Deyim
Derdini söylemeyen derman bulamaz	1	Atasözü
Dere	7	Terim
Dere tepe	2	İkileme
Derece	2	Yabancı Sözcük
Derece	2	Terim
Dergi	2	Terim
Deri	3	Terim
Derin derin	1	İkileme
Derinlik	2	Terim
Derisini yüzmek	1	Deyim
Derli toplu	2	İkileme
Derman	1	Yabancı Sözcük
Dernek	1	Terim
Ders	17	Yabancı Sözcük
Ders	17	Terim
Ders almak	4	Deyim
Ders olmak	2	Deyim
Ders vermek	1	Deyim
Dershane	2	Yabancı Sözcük
Dert	9	Yabancı Sözcük
Dert	9	Terim
Dert etmek	1	Deyim
Derviş	1	Yabancı Sözcük
Destan	2	Yabancı Sözcük
Destan	2	Terim
Deste	1	Terim
Destek	1	Yabancı Sözcük
Destek	1	Terim
Destek olmak	1	Deyim
Dev	6	Yabancı Sözcük

Devam	3	Yabancı Sözcük
Deve	6	Terim
Devekuşu	1	Terim
Devir	2	Yabancı Sözcük
Devir	2	Terim
Devlet	9	Yabancı Sözcük
Deyim	2	Terim
Dışında tutmak	1	Deyim
Didik didik	2	İkileme
Dik açı	1	Terim
Dikdörtgen	2	Terim
Diken	4	Terim
Diken diken	1	İkileme
Dikensiz gül olmaz	1	Atasözü
Dikey	1	Terim
Dikkat	23	Terim
Dikkat	23	Yabancı Sözcük
Dikkat çekmek	5	Deyim
Dikkat edin	1	Kalıp Söz
Dikkat kesilmek	1	Deyim
Dikkatini çekmek	1	Deyim
Dikkatini toplamak	1	Deyim
Dil	6	Terim
Dil çıkarmak	1	Deyim
Dil dökmek	1	Deyim
Dilerim	2	Kalıp Söz
Dili çözülmek	1	Deyim
Dili varmamak	1	Deyim
Dilim dilim	1	İkileme
Dilinin döndüğü kadar	1	Deyim
Dillere destan olmak	1	Deyim
Dillerinden anlamamak	1	Deyim
Din	1	Yabancı Sözcük
Din	1	Terim
Din adamı	1	Terim
Dinelmek	1	Anadolu Ağzı
Dinlenme	1	Terim
Diploma	2	Terim
Diploma	2	Yabancı Sözcük
Disiplin	2	Yabancı Sözcük
Disiplin	2	Terim
Diş	25	Terim
Diş geçirmek	1	Deyim
Diş tırnak	1	İkileme
Dişi	7	Terim
Dişinden tırnağından artırmak	1	Deyim
Dişini sıkmak	2	Deyim
Divan	7	Yabancı Sözcük

Divan	7	Terim
Diyar	5	Yabancı Sözcük
Diyardan diyara	1	İkileme
Diyelim ki	1	Kalıp Söz
Diyet	2	Yabancı Sözcük
Diyet	2	Terim
Diz	12	Terim
Diz çökmek	1	Deyim
Diz kapağı	2	Terim
Dizelge	1	Terim
Dizleme	1	Anadolu Ağzı
Dizlerine kapanmak	1	Deyim
Doğa	4	Terim
Doğal	3	Terim
Doğmak	1	Terim
Doğru bulmak	1	Deyim
Doğru değil mi?	1	Kalıp Söz
Doğru dürüst	1	İkileme
Doğru mu?	1	Kalıp Söz
Doğru mu acaba?	1	Kalıp Söz
Doğrudan doğruya	4	İkileme
Doğrusu	3	Kalıp Söz
Doğu	1	Terim
Doğum	2	Terim
Doktor	11	Yabancı Sözcük
Doktor	11	Terim
Dolap	2	Terim
Dolap	2	Yabancı Sözcük
Dolu dolu	5	İkileme
Dolunay	1	Terim
Domates	5	Terim
Domates	5	Yabancı Sözcük
Domuz	1	Terim
Don gömlek	1	İkileme
Donup kalmak	3	Deyim
Dost	8	Yabancı Sözcük
Dostlarım!	1	Kalıp Söz
Dosya	1	Yabancı Sözcük
Dosya	1	Terim
Doya doya	4	İkileme
Doyum olmamak	3	Deyim
Döğünmek	1	Anadolu Ağzı
Döl	1	Terim
Döl almak	1	Deyim
Dönüp dolaşıp	1	İkileme
Dört gözle beklemek	2	Deyim
Döve döve	1	İkileme
Dua	5	Yabancı Sözcük

Dua	5	Terim
Duacıyız	1	Kalıp Söz
Dudak	6	Terim
Dudak bükmek	1	Deyim
Dudak sarkıtmak	1	Deyim
Dudu	1	Yabancı Sözcük
Dulda	1	Terim
Duman	4	Terim
Dur	2	Terim
Dur bakalım!	2	Kalıp Söz
Dur da anlatayım	1	Kalıp Söz
Dur hele	2	Kalıp Söz
Dur!	1	Kalıp Söz
Dur, hele	1	Kalıp Söz
Dura dura	1	Kalıp Söz
Durun yahu!	1	Kalıp Söz
Duş	1	Yabancı Sözcük
Duş duş duuuş	1	Doldurma Söz
Dut	1	Yabancı Sözcük
Dut	1	Terim
Duvar	38	Yabancı Sözcük
Duvardan duvara	2	İkileme
Duya duya	2	İkileme
Duygu	3	Terim
Duymazlıktan gelmek	4	Deyim
Duyulmuş, görülmüş iş mi	1	Deyim
Duyuru	1	Terim
Düğüm çözmek	1	Deyim
Dükkân	15	Terim
Dükkân	15	Yabancı Sözcük
Dülger	1	Yabancı Sözcük
Dünya	47	Terim
Dünya	47	Yabancı Sözcük
Dünyaya gelmek	3	Deyim
Dünyaya getirmek	1	Deyim
Düşleme	1	Terim
Düşman	13	Yabancı Sözcük
Düşmanlık	1	Terim
Düşünce	9	Terim
Düşünceye dalmak	5	Deyim
Düşünme	1	Terim
Düüüüt!	1	Doldurma Söz
Düzen	1	Terim
Düzen kurmak	1	Deyim
E	36	Doldurma Söz
E?	1	Doldurma Söz
E,	36	Doldurma Söz
Ebe	1	Terim

Eciş bücüş	1	İkileme
Ecnebi	1	Yabancı Sözcük
Ee	1	Doldurma Söz
Eee	2	Doldurma Söz
Eeee	3	Doldurma Söz
Efendi	10	Yabancı Sözcük
Efendi canım kurban sana	1	Kalıp Söz
Efendiler!	1	Kalıp Söz
Efendim	14	Kalıp Söz
Efendim?	1	Kalıp Söz
Efendimiz	1	Kalıp Söz
Eğer	13	Yabancı Sözcük
Eğik	1	Terim
Eğitim	3	Terim
Eğri büğrü	2	İkileme
Eh	26	Doldurma Söz
Eh! Gözün aydın	1	Kalıp Söz
Ekim	1	Terim
Ekip	3	Terim
Ekip	3	Yabancı Sözcük
Ekip biçmek	1	İkileme
Eklem	1	Terim
Ekmeği ekmekçiye ver, bir ekmek de üste ver	1	Atasözü
Ekmek elden su gölden	1	Atasözü
Ekonomik	1	Yabancı Sözcük
Ekran	1	Yabancı Sözcük
Ekran	1	Terim
Eksik etmemek	1	Deyim
Eksik olmamak	1	Deyim
El	11	Terim
El atmak	1	Deyim
El ayak	1	İkileme
El çırpmak	1	Deyim
El ele	2	İkileme
El ele vermek	1	Deyim
El emeği göz nuru	1	Deyim
El etmek	1	Deyim
El işi	1	Terim
El kol	1	İkileme
El sürmek	2	Deyim
El sürmemek	4	Deyim
Elbet	2	Yabancı Sözcük
Elbette	9	Yabancı Sözcük
Elbise	1	Yabancı Sözcük
Elde etmek	2	Deyim
Elden almak	1	Deyim
Elden çıkarmak	2	Deyim

Elden geçmek	1	Deyim
Elden gelen öğün olmaz o da vaktinde bulunmaz	1	Atasözü
Elden gelmemek	1	Deyim
Elden gitmek	1	Deyim
Ele almak	7	Deyim
Ele geçirmek	1	Deyim
Ele geçmek	4	Deyim
Ele vermek	1	Deyim
Elektrik	5	Yabancı Sözcük
Elektrik	5	Terim
Eli ayağı	1	İkileme
Eli ayağı dolaşmak	2	Deyim
Eli darda olmak	1	Deyim
Elif	1	Yabancı Sözcük
Elif	1	Terim
Elifi görse mertek sanır	2	Deyim
Elinde olmak	1	Deyim
Elinde olmamak	1	Deyim
Elinden almak	4	Deyim
Elinden çıkmak	1	Deyim
Elinden gelmek	2	Deyim
Elinden kurtulmak	2	Deyim
Eline düşmek	2	Deyim
Eline geçirmek	1	Deyim
Eline geçmek	6	Deyim
Eline sağlık	1	Kalıp Söz
Eline tutuşturmak	1	Deyim
Elini çabuk tutmak	1	Deyim
Elini kana bulamak	1	Deyim
Elini kolunu	1	İkileme
Elini kolunu bağlamak	1	Deyim
Eliyle koymuş gibi	1	Deyim
Ellerine sağlık	3	Kalıp Söz
Ellerinizden öper	1	Kalıp Söz
Elma	4	Terim
Elsiz ayaksız	1	İkileme
Emanetin bağrı yufka olurmuş	1	Atasözü
Emek	8	Terim
Emek çekmek	2	Deyim
Emek harcamak	2	Deyim
Emek vermek	3	Deyim
Emekçi	1	Terim
Emekli	11	Terim
Emekli ikramiyesi	1	Terim
Emektar	1	Yabancı Sözcük
Emir	2	Yabancı Sözcük
Emir	2	Terim

Emrediniz efendimiz	1	Kalıp Söz
Endişe	2	Yabancı Sözcük
Enerji	4	Yabancı Sözcük
Enerji	4	Terim
Enkaz	1	Terim
Ense	3	Terim
Enstitü	2	Terim
Enstitü	2	Yabancı Sözcük
Entari	5	Yabancı Sözcük
Erik	5	Terim
Erkek	11	Terim
Esas	1	Yabancı Sözcük
Eser	4	Yabancı Sözcük
Eski püskü	1	İkileme
Esmer	8	Yabancı Sözcük
Esnaf	1	Yabancı Sözcük
Esnaf	1	Terim
Eş dost	1	İkileme
Eşek	71	Terim
Eşek sudan gelinceye dek dövmek	1	Deyim
Eşik	1	Terim
Eşit	1	Terim
Eşya	4	Yabancı Sözcük
Eşya	13	Terim
Et	6	Terim
Etçil	2	Terim
Eti senin, kemiği benim	1	Atasözü
Etki	1	Terim
Etkileyici	1	Terim
Etkinlik	1	Terim
Ev	9	Terim
Ev ev	3	İkileme
Evcek	1	Anadolu Ağzı
Evcil	1	Terim
Evden eve	1	İkileme
Evire çevire	1	İkileme
Evlat	15	Yabancı Sözcük
Evlek	1	Anadolu Ağzı
Evlik	9	Anadolu Ağzı
Evliya	2	Yabancı Sözcük
Evren	1	Terim
Evvel	1	Yabancı Sözcük
Eylem	1	Terim
Eyleme geçmek	2	Deyim
Eyvaaaah	2	Kalıp Söz
Eyvah	6	Kalıp Söz
Eyvah	6	Yabancı Sözcük
Eyvah eyvah!	5	Kalıp Söz

Eyvah!	1	Kalıp Söz
Eyvah! Eyvah! Eyvah!	2	Kalıp Söz
Ezber	1	Yabancı Sözcük
Ezgi	4	Terim
Eziklik duymak	1	Deyim
Ezilip büzülmek	1	İkileme
Eziyet etmek	1	Deyim
Fabrika	11	Yabancı Sözcük
Fabrika	11	Terim
Fakat	14	Yabancı Sözcük
Fakir	4	Yabancı Sözcük
Fakirhane	1	Yabancı Sözcük
Fakülte	2	Yabancı Sözcük
Fakülte	2	Terim
Fal	1	Yabancı Sözcük
Falaka	1	Yabancı Sözcük
Falaka	1	Terim
Falan	18	Yabancı Sözcük
Faraş	1	Yabancı Sözcük
Fare	34	Yabancı Sözcük
Fare	34	Terim
Fark	1	Yabancı Sözcük
Fark	1	Terim
Fasulye	4	Terim
Fasulye	4	Yabancı Sözcük
Fasulye sırığı	1	Deyim
Fatih	1	Yabancı Sözcük
Fatih	1	Terim
Fazla	7	Yabancı Sözcük
Fazla	2	Terim
Felek	2	Yabancı Sözcük
Fen	1	Yabancı Sözcük
Fena	1	Yabancı Sözcük
Fener	1	Yabancı Sözcük
Fener	1	Terim
Feribot	1	Yabancı Sözcük
Fersah	2	Yabancı Sözcük
Fersah	2	Terim
Fes	1	Yabancı Sözcük
Fes	1	Terim
Festival	1	Terim
Festival	1	Yabancı Sözcük
Fıçı	1	Yabancı Sözcük
Fıçı	1	Terim
Fıkra	3	Yabancı Sözcük
Fıkra	3	Terim
Fıldır fıldır	2	İkileme
Fındık	1	Terim

Fındık	1	Yabancı Sözcük
Fırça	12	Yabancı Sözcük
Fırça	12	Terim
Fırın	3	Yabancı Sözcük
Fırın	3	Terim
Fırsat	1	Yabancı Sözcük
Fırtına	2	Yabancı Sözcük
Fırtına	2	Terim
Fıss fıss	1	İkileme
Fıstık	4	Yabancı Sözcük
Fidan	2	Yabancı Sözcük
Fide	1	Yabancı Sözcük
Fide	1	Terim
Fil	5	Yabancı Sözcük
Fil	5	Terim
Fino	2	Yabancı Sözcük
Fistan	1	Yabancı Sözcük
Fiş	5	Yabancı Sözcük
Fiş	5	Terim
Fiyat	5	Terim
Fiyat	5	Yabancı Sözcük
Flama	1	Yabancı Sözcük
Flüt	2	Yabancı Sözcük
Fol	1	Yabancı Sözcük
Folluk	2	Terim
Fon	1	Terim
Fon	1	Yabancı Sözcük
Foşu foş foş	1	Doldurma Söz
Fotoğraf	2	Terim
Fotoğraf	2	Yabancı Sözcük
Fotoğraf çekmek	2	Deyim
Fötr	7	Yabancı Sözcük
Fren	1	Yabancı Sözcük
Fuel oil	1	Yabancı Sözcük
Fukara	4	Yabancı Sözcük
Futbol	2	Yabancı Sözcük
Futbol	2	Terim
Gaaaaaak!	1	Doldurma Söz
Gaaaak!	1	Doldurma Söz
Gaak ga da guk	1	Doldurma Söz
Gada	1	Anadolu Ağzı
Gaga	7	Terim
Galeri	1	Yabancı Sözcük
Galiba	3	Yabancı Sözcük
Garaj	2	Yabancı Sözcük
Garibine gitmek	1	Deyim
Garip	12	Yabancı Sözcük
Gark gurk	1	Doldurma Söz

Garson	1	Yabancı Sözcük
Gayret	2	Yabancı Sözcük
Gayri	2	Yabancı Sözcük
Gaz	5	Yabancı sözcük
Gaz	5	Terim
Gazete	13	Yabancı Sözcük
Gazete	13	Terim
Gece	44	Terim
Gece gündüz	1	İkileme
Gece yarısı	3	Terim
Geç git	1	İkileme
Geç kalmak	2	Deyim
Geçip gitmek	16	İkileme
Geçit	1	Terim
Geçit vermek	1	Deyim
Geçmiş ola	1	Kalıp Söz
Geçmiş olsun	2	Deyim
Geçmiş olsun	2	Kalıp Söz
Gelen mal başına gelsin	1	Atasözü
Gelenek	1	Terim
Gelin	1	Terim
Gelin buyrun	1	Kalıp Söz
Gelin gitmek	2	Deyim
Gelincik	1	Terim
Gelip geçen	4	İkileme
Gelip geçmek	2	İkileme
Gelip gitmek	2	İkileme
Gemi	9	Terim
Genç yaşlı	1	İkileme
Gençlik	2	Terim
Geniş geniş	2	İkileme
Genişlik	1	Terim
Geometri	2	Terim
Geometri	2	Yabancı Sözcük
Gerçek	3	Terim
Gerçek mi?	2	Kalıp Söz
Gereksinim	2	Terim
Gergef	1	Yabancı Sözcük
Geri çekilmek	4	Deyim
Geri çevirmek	1	Deyim
Geri çevirmemek	1	Deyim
Geri dönmek	1	Deyim
Geri geri	5	İkileme
Geri kalmak	2	Deyim
Geri kalmamak	4	Deyim
Geri vermek	1	Deyim
Geven	1	Anadolu Ağzı
Gever	1	Anadolu Ağzı

Geviş getirmek	3	Deyim
Geyik	4	Terim
Gezegen	1	Terim
Gezip görmek	1	Deyim
Geziye çıkmak	2	Deyim
Geziye çıkmak	2	Deyim
Gıcır gıcır	1	İkileme
Gırtlak	1	Terim
Gıt gıt gıdaaak	1	Doldurma Söz
Gide gide	2	İkileme
Gidip gelen	1	İkileme
Gidip gelmek	6	İkileme
Gidiş geliş	1	İkileme
Gidon	1	Yabancı Sözcük
Gir çık	2	İkileme
Giren çıkan	1	İkileme
Girer girmez	1	İkileme
Girintili çıkıntılı	1	İkileme
Girmek çıkmak	1	İkileme
Gitar	4	Yabancı Sözcük
Gitar	4	Terim
Giysi	8	Terim
Gizli tutmak	1	Deyim
Gizliden gizliye	1	İkileme
Gonca	2	Terim
Gonca	2	Yabancı Sözcük
Göbek	7	Terim
Göbelek	21	Anadolu Ağzı
Göbelek	21	Terim
Göçebe	1	Terim
Göçüp gitmek	1	İkileme
Göğüs	8	Terim
Göğüs göğüse	1	İkileme
Göğüs kafesi	1	Terim
Gök	2	Terim
Gökkuşağı	1	Terim
Gökyüzü	71	Terim
Göl	2	Terim
Gölek	7	Terim
Gölge	7	Terim
Gölge düşmek	1	Deyim
Gölge etmek	1	Deyim
Gömüt	38	Anadolu Ağzı
Gömütlük	6	Anadolu Ağzı
Gönendirmek	1	Anadolu Ağzı
Gönlünü almak	1	Deyim
Gönlünü etmek	1	Deyim
Gönül	3	Yabancı Sözcük

Gönül	3	Terim
Gönül almak	1	Deyim
Gönül vermek	1	Deyim
Gördün mü ya?	1	Kalıp Söz
Göre göre	1	İkileme
Görenek	2	Terim
Görev	5	Terim
Görev almak	1	Deyim
Görevli	1	Terim
Görmezlikten gelmek	1	Deyim
Görünen dağın uzağı olmaz	1	Atasözü
Göstere göstere	2	İkileme
Gövde	15	Terim
Göz	44	Terim
Göz açıp kapayınca değin	1	Deyim
Göz alabildiğine	1	Deyim
Göz aydınlığı olsun	1	Kalıp Söz
Göz bebeği	1	Terim
Göz dikmek	3	Deyim
Göz gezdirmek	1	Deyim
Göz göre göre	5	Deyim
Göz göre göre	5	İkileme
Göz göze	6	İkileme
Göz göze gelmek	6	Deyim
Göz gözü görmemek	2	Deyim
Göz kapağı	3	Terim
Göz kulak olmak	2	Deyim
Göz nuru dökmek	1	Deyim
Göz önüne getirmek	1	Deyim
Gözaltı	1	Terim
Gözden geçirmek	2	Deyim
Gözden ırak olmak	1	Deyim
Gözden kaçmamak	1	Deyim
Gözden kaybolmak	5	Deyim
Gözden yitirmek	2	Deyim
Gözden yitmek	2	Deyim
Göze çarpmak	1	Deyim
Göze görünmemek	1	Deyim
Gözlem	2	Terim
Gözlerim kör olaydı da görmeyeydim	1	Kalıp Söz
Gözü arkada kalmak	1	Deyim
Gözü doymak	1	Deyim
Gözü doymamak	1	Deyim
Gözü gibi korumak	1	Deyim
Gözü gönlü	1	İkileme
Gözü kalmak	1	Deyim

Gözü kör olsun	1	Kalıp söz
Gözü olmak	1	Deyim
Gözü yolda	1	Deyim
Gözüm görmesin	1	Kalıp Söz
Gözümüz aydın	1	Kalıp Söz
Gözün aydın	1	Kalıp Söz
Gözünde büyütmek	3	Deyim
Gözünü ayırmamak	1	Deyim
Gözünü dikmek	1	Deyim
Gözünü dört açmak	1	Deyim
Gözünün içine baka baka	1	Deyim
Gözünün önünden geçmek	1	Deyim
Gözünün önüne gelmek	1	Deyim
Gözünün önüne getirmek	1	Deyim
Gözyaşı	10	Terim
Gram	6	Yabancı Sözcük
Gram	6	Terim
Gramofon	1	Yabancı Sözcük
Grev	2	Terim
Grev	2	Yabancı Sözcük
Gri	3	Yabancı Sözcük
Grup	9	Yabancı Sözcük
Gurbet	3	Yabancı Sözcük
Gurk	1	Anadolu Ağzı
Gurk gurk	1	Doldurma Söz
Gurk gurk gurk	1	Doldurma Söz
Gurk! Gurk!	1	Doldurma Söz
Gurur	2	Yabancı Sözcük
Gurur duymak	1	Deyim
Guuuuuuuuurt	1	Doldurma Söz
Gübre	2	Yabancı Sözcük
Gübre	2	Terim
Gücü yetmek	3	Deyim
Gücük	1	Anadolu Ağzı
Gücüne gitmek	8	Deyim
Güçlük çekmek	6	Deyim
Gül	6	Terim
Gül ağacı	1	Terim
Güldürücü	1	Terim
Güle güle	6	İkileme
Güle güle	6	Kalıp Söz
Güle güle otur	1	Kalıp Söz
Gülü seven dikenine katlanır	1	Atasözü
Güm be de güm	1	Doldurma Söz
Gümüş	3	Terim
Gün	3	Terim
Gün doğmadan neler doğar	1	Atasözü
Gün doğmak	1	Deyim

Gün görmek	1	Deyim
Günah	1	Yabancı Sözcük
Günaydın	5	Kalıp Söz
Gündelikçi	1	Terim
Günden güne	4	İkileme
Güneş	31	Terim
Güneş almak	1	Deyim
Güneş çarpmak	1	Deyim
Güney	3	Terim
Günlük	1	Terim
Gününü göstermek	1	Deyim
Güp güp	1	Doldurma Söz
Gür gür	1	İkileme
Güreş	1	Terim
Güreşçi	2	Terim
Gürültü	7	Terim
Gürz	2	Yabancı Sözcük
Gürz	2	Terim
Güve	1	Terim
Güven	1	Terim
Güven duymak	2	Deyim
Güven vermek	2	Deyim
Güvence	1	Terim
Güvence altına almak	1	Deyim
Güvence vermek	2	Deyim
Güvercin	8	Terim
Güverte	2	Terim
Güverte	2	Yabancı Sözük
Güz	1	Terim
Güzeeel	1	Kalıp Söz
Güzel	13	Terim
Güzel güzel	4	İkileme
Güzelim	2	Kalıp Söz
Güzeller güzeli	2	İkileme
Güzellik	1	Terim
Ha	5	Doldurma Söz
Ha ha ha	1	Doldurma Söz
Ha?	2	Doldurma Söz
Haa	1	Doldurma Söz
Haaa	1	Doldurma Söz
Haaaa	2	Doldurma Söz
Haber	5	Yabancı Sözcük
Haber almak	3	Deyim
Haber göndermek	2	Deyim
Haber salmak	1	Deyim
Haber vermek	3	Deyim
Hac	4	Terim
Hac	4	Yabancı Sözcük

Hacı	2	Yabancı Sözcük
Hacı	2	Terim
Hacim	1	Terim
Hacim	1	Yabancı Sözcük
Hacivat	1	Terim
Haciz	1	Yabancı Sözcük
Haciz	1	Terim
Haciz koymak	1	Deyim
Hadi	3	Kalıp Söz
Hadi hadi	1	Kalıp Söz
Hadi öyleyse	1	Kalıp Söz
Hafif	10	Yabancı Sözcük
Hafta	16	Terim
Hafta	16	Yabancı Sözcük
Hah	1	Doldurma Söz
Hah hah haaa	2	Doldurma Söz
Hah hah haaa!	2	Doldurma Söz
Hah hah hah!	1	Doldurma Söz
Hak	23	Terim
Hak	23	Yabancı Sözcük
Hak etmek	2	Deyim
Hak kazanmak	2	Deyim
Hak vermek	2	Deyim
Hak yemek	1	Deyim
Hakan	1	Terim
Haki	1	Yabancı Sözcük
Hakkını aramak	1	Deyim
Hakkını helal et	1	Kalıp Söz
Hakkını helal etmek	3	Deyim
Hakkını yemek	1	Deyim
Haklı bulmak	2	Deyim
Haklı çıkmak	1	Deyim
Haklısın	5	Kalıp Söz
Haklısınız	1	Kalıp Söz
Haklıyım ya	1	Kalıp Söz
Haksızlığa uğramak	2	Deyim
Hâl	3	Yabancı Sözcük
Hâl hatır	2	İkileme
Hâlâ	6	Yabancı Sözcük
Halay	2	Terim
Halay çekmek	2	Deyim
Hâlbuki	4	Yabancı Sözcük
Halis	1	Terim
Halk	9	Yabancı Sözcük
Halk	9	Terim
Halk ozanı	1	Terim
Halka	6	Yabancı Sözcük
Halka	3	Terim

Hallaç pamuğu gibi atmak	1	Deyim
Hamarat	1	Yabancı Sözcük
Hamilelik	1	Terim
Hamur	6	Yabancı Sözcük
Han	2	Terim
Hançer	1	Yabancı Sözcük
Hane	2	Yabancı Sözcük
Harami	1	Yabancı Sözcük
Harap	1	Yabancı Sözcük
Harcama	1	Terim
Harç	3	Terim
Harç	3	Yabancı Sözcük
Hareket	7	Terim
Hareket	7	Yabancı Sözcük
Harekete geçirmek	2	Deyim
Harekete geçmek	1	Deyim
Harf	8	Terim
Harf	8	Yabancı Sözcük
Harita	2	Terim
Harita	2	Yabancı Sözcük
Haritadan silmek	1	Deyim
Harman	7	Yabancı Sözcük
Harman savurmak	1	Deyim
Hasat	4	Yabancı Sözcük
Hasat	4	Terim
Hasır	4	Yabancı Sözcük
Hasır	4	Terim
Hasret	1	Yabancı Sözcük
Hasta	13	Yabancı Sözcük
Hasta	13	Terim
Hasta etmek	4	Deyim
Hastahane	1	Yabancı Sözcük
Hastalık	20	Terim
Hastane	6	Yabancı Sözcük
Hastane	6	Terim
Haşere	2	Yabancı Sözcük
Haşere	2	Terim
Hatır	2	Yabancı Sözcük
Hatırı sayılır	1	Deyim
Hatırını saymak	1	Deyim
Hatta	1	Yabancı Sözcük
Hava	16	Terim
Hava	16	Yabancı Sözcük
Hava hoş	3	Deyim
Havlıcan	2	Terim
Havlıcan	2	Yabancı Sözcük
Havuç	4	Terim
Havuç	4	Yabancı Sözcük

Havuz	2	Yabancı Sözcük
Havuz	2	Yabancı Sözcük
Hay Allah	3	Kalıp Söz
Hay Allah'ım	1	Kalıp Söz
Hay hay	5	Kalıp Söz
Hay huy	1	İkileme
Hay şişesice hay	1	Kalıp Söz
Hay yaşa hay var ol	1	Kalıp Söz
Hay, kurban olduğum Allah	1	Kalıp Söz
Hayat	1	Terim
Hayat	1	Yabancı Sözcük
Haydaa	1	Kalıp Söz
Haydaaa	1	Kalıp Söz
Haydaaaa	3	Kalıp Söz
Haydi	30	Kalıp Söz
Haydi bakalım	2	Kalıp Söz
Haydi haydi	1	Kalıp Söz
Haydi yavrularım	1	Kalıp Söz
Haydi!	2	Kalıp Söz
Haydi, hoşça kal	1	Kalıp Söz
Haydut	1	Yabancı Sözcük
Hayır beklememek	1	Deyim
Hayır gelmemek	1	Deyim
Hayırdır?	1	Kalıp Söz
Hayırdır inşallah	2	Kalıp Söz
Hayırlı haberler olur inşallah	1	Kalıp Söz
Hayırlı olsun	1	Kalıp Söz
Hayırlı olur inşallah	1	Kalıp Söz
Hayran	3	Yabancı Sözcük
Hayranlık duymak	1	Deyim
Hayret	1	Yabancı Sözcük
Hayrola	5	Kalıp Söz
Hayvan	48	Yabancı Sözcük
Hayvan	48	Terim
Haz	2	Terim
Haz	2	Yabancı Sözcük
Haz duymak	1	Deyim
Hazır	5	Yabancı Sözcük
Hazıra konmak	1	Yabancı Sözcük
Hazine	2	Terim
Hazine	2	Yabancı Sözcük
Haziran	3	Terim
Haziran	3	Yabancı Sözcük
He heeeeey	1	Doldurma Söz
Heceleme	1	Terim
Hedef	1	Yabancı Sözcük
Hediye	1	Yabancı Sözcük
Heeeeey	1	Doldurma Söz

Heeeey	1	Doldurma Söz
Heeeey hey	1	Doldurma Söz
Heeeey!	1	Doldurma Söz
Heeey	1	Doldurma Söz
Heey	2	Doldurma Söz
Heey!	1	Doldurma Söz
Hekim	2	Terim
Hekim	2	Yabancı Sözcük
Helal	2	Yabancı Sözcük
Helal	2	Terim
Hele dur bakalım	1	Kalıp Söz
Hele hele	1	Kalıp Söz
Helva	2	Yabancı Sözcük
Hem	15	Yabancı Sözcük
Hemen	23	Yabancı Sözcük
Hemen hemen	3	İkileme
Hemşeri	1	Terim
Hemşire	1	Yabancı Sözcük
Hendek	2	Yabancı Sözcük
Hendek	2	Yabancı Sözcük
Hep	8	Yabancı Sözcük
Her	10	Yabancı Sözcük
Her eden kendine eder	5	Atasözü
Her kafadan bir ses çıkmak	1	Deyim
Her ne kadar	1	Kalıp Söz
Her şey	1	Yabancı Sözcük
Herhangi bir şey pahasına	1	Deyim
Herk etmek	1	Anadolu Ağzı
Herkes	24	Yabancı Sözcük
Herkes gider Mersin’e, sen gidersin tersine	1	Atasözü
Hesap	6	Terim
Hesap	6	Yabancı Sözcük
Hesap et bakalım	1	Kalıp Söz
Hesap etmek	3	Deyim
Hesap sormak	1	Deyim
Hev hev	2	Doldurma Söz
Heves	10	Yabancı Sözcük
Heves etmek	5	Deyim
Hevesi kalmamak	2	Deyim
Hevesine düşmek	1	Deyim
Hey	12	Doldurma Söz
Hey!	1	Doldurma Söz
Hey, hey!	2	Doldurma Söz
Heybe	4	Yabancı Sözcük
Heybe	4	Yabancı Sözcük
Heybet	1	Yabancı Sözcük
Heyecan	6	Terim

Heyecan	6	Yabancı Sözcük
Heykel	3	Yabancı Sözcük
Heykel	3	Terim
Heyy	1	Doldurma Söz
Hezen	3	Anadolu Ağzı
Hı	1	Doldurma Söz
Hı?	1	Doldurma Söz
Hıçkıra hıçkıra	2	İkileme
Hıh	1	Doldurma Söz
Hıh!	2	Doldurma Söz
Hıı?	3	Doldurma Söz
Hııı?	1	Doldurma Söz
Hık mık	1	İkileme
Hık mık etmek	1	Deyim
Hımm	1	Doldurma Söz
Hımmmm	2	Doldurma Söz
Hırs	2	Yabancı Sözcük
Hırslı hırslı	1	İkileme
Hısım	1	Yabancı Sözcük
Hısım	1	Terim
Hışım	1	Yabancı Sözcük
Hıyar	2	Terim
Hıyar	2	Yabancı Sözcük
Hız	4	Terim
Hi hi hi	1	Doldurma Söz
Hi hi hiii	1	Doldurma Söz
Hiç	15	Yabancı Sözcük
Hiç değilse	2	Kalıp Söz
Hiç kuşkusuz	2	Kalıp Söz
Hih hih hiii	1	Doldurma Söz
Hih hihih hiii	1	Doldurma Söz
Hihi hiii!	1	Doldurma Söz
Hikâye	2	Terim
Hikâye	2	Yabancı Sözcük
Hindi	2	Yabancı Sözcük
Hindi	2	Terim
Hipotenüs	2	Yabancı Sözcük
Hipotenüs	2	Terim
Hizmet	8	Yabancı Sözcük
Hizmet	8	Terim
Hizmet etmek	4	Deyim
Hizmete girmek	1	Deyim
Hizmetine girmek	1	Deyim
Hmm	1	Doldurma Söz
Ho ho	1	Doldurma Söz
Hoca	7	Yabancı Sözcük
Hoca	7	Terim
Hokkabaz	2	Terim

Hokkabaz	2	Yabancı Sözcük
Homur homur	1	İkileme
Hooo	1	Doldurma Söz
Hop oturup hop kalkmak	1	Deyim
Hoplamak zıplamak	2	İkileme
Hoplata hoplata	1	İkileme
Hoppala hooop!	14	Doldurma Söz
Hor	2	Yabancı Sözcük
Hor görmek	1	Deyim
Hor kullanmak	1	Deyim
Horoz	22	Terim
Horoz	22	Yabancı Sözcük
Hortum	1	Yabancı Sözcük
Hoş	11	Yabancı Sözcük
Hoş bulduk	1	Kalıp Söz
Hoş geldin	13	Kalıp Söz
Hoş geldin sefa geldin	1	Kalıp Söz
Hoş geldin sefa getirdin	1	Kalıp Söz
Hoş geldiniz	5	Deyim
Hoş geldiniz	5	Kalıp Söz
Hoş tutmak	1	Deyim
Hoşa gitmek	28	Deyim
Hoşaf	2	Yabancı Sözcük
Hoşça kal	2	Kalıp Söz
Hoşça kalınız	1	Kalıp Söz
Hoşgörü	1	Terim
Hoşgörünüz	1	Kalıp Söz
Hoşnut	1	Yabancı Sözcük
Hoşuna gitmek	6	Deyim
Hoşuna gitmez mi?	1	Kalıp Söz
Hoyrat	1	Yabancı Sözcük
Hurma	3	Yabancı Sözcük
Hurma	3	Terim
Huu	1	Doldurma Söz
Huy	16	Yabancı Sözcük
Huy	16	Terim
Huzur	1	Yabancı Sözcük
Hü hü hüt	1	Doldurma Söz
Hücum	6	Yabancı Sözcük
Hükümdar	2	Yabancı Sözcük
Hükümdar	2	Terim
Hükümet	3	Terim
Hükümet	3	Yabancı Sözcük
Hürmetkâr	1	Yabancı Sözcük
Icık cıcık	1	İkileme
Ihlamur	3	Terim
Ihlamur	3	Yabancı Sözcük
Irgat	3	Terim

Irgat	3	Yabancı Sözcük
Irmak	18	Terim
Isı	2	Terim
Islah	1	Yabancı Sözcük
Islak ıslak	3	İkileme
Islık çalmak	1	Deyim
Israr etmek	1	Deyim
Işık	22	Terim
Işıl ışıl	2	İkileme
İbibik	1	Terim
İbik	1	Terim
İcap	1	Yabancı Sözcük
İcat	1	Yabancı Sözcük
İç çekmek	1	Deyim
İç hastalıkları	1	Terim
İç içe	1	İkileme
İçeriye dalmak	1	Deyim
İçi cız etmek	1	Deyim
İçi dışına çıkmak	1	Deyim
İçi ezilmek	1	Deyim
İçi ısıtmak	1	Deyim
İçi içine sığmamak	3	Deyim
İçi karartmak	1	Deyim
İçi rahatlamak	1	Deyim
İçi sızlamak	2	Deyim
İçi yanmak	2	Deyim
İçin için	4	İkileme
İçinden geçmek	2	Deyim
İçinden gelmek	3	Deyim
İçine sinmek	1	Deyim
İçini dökmek	1	Deyim
İçini yakmak	1	Deyim
İçip içip	1	İkileme
İçten içe	2	İkileme
İdare	1	Terim
İğde	1	Terim
İğne atsan yere düşmez	1	Deyim
İhracat	2	Terim
İhracat	2	Deyim
İhraç	1	Deyim
İhraç etmek	1	Deyim
İhtiyar	7	Yabancı Sözcük
İiiii	1	Doldurma Söz
İki gözü iki çeşme ağlamak	1	Deyim
İki gözün kör olsun	1	Kalıp Söz
İkindi	1	Terim
İkiz doğurmak	1	Deyim
İkizkenar üçgen	1	Terim

İkram	5	Yabancı Sözcük
İkramiye	1	Yabancı Sözcük
İkramiye	1	Terim
İlaç	20	Terim
İlaç	20	Yabancı Sözcük
İlahi	7	Kalıp Söz
İleri gelmek	1	Deyim
İleri geri	2	İkileme
İleri gitmek	2	Deyim
İleriyi görmek	1	Deyim
İlgi	2	Terim
İlgi duymak	2	Deyim
İlgi görmek	2	Deyim
İlginç	1	Deyim
İlgisini çekmek	1	Deyim
İliği kemiği	1	İkileme
İlik	1	Terim
İlim	1	Terim
İlim	1	Yabancı Sözcük
İlişki	1	Terim
İlkbahar	6	Terim
İlkbahar	6	Yabancı Sözcük
İlkokul	2	Terim
İmam	1	Yabancı Sözcük
İmece	1	Terim
İmkân	1	Yabancı Sözcük
İmparator	1	Yabancı Sözcük
İnadı tutmak	1	Deyim
İnadım inat	1	İkileme
İnan olsun	6	Kalıp Söz
İnan olsun	6	Deyim
İnan olsun ki	1	Kalıp Söz
İnanç	2	Terim
İnanılacak şey değil	1	Kalıp Söz
İnanmaz olur muyum?	1	Kalıp Söz
İnat	1	Yabancı Sözcük
İnceden inceye	1	İkileme
İnceleme	2	Terim
İnci	1	Terim
İnci inci	1	İkileme
İncir	2	Yabancı Sözcük
İncir	2	Terim
İnek	5	Terim
İnim inim	1	İkileme
İnim inim inlemek	1	Deyim
İnip çıkmak	1	İkileme
İnip kalkmak	1	İkileme
İnsan	67	Yabancı Sözcük

İnsan	67	Terim
İnsancıl	1	Terim
İnşaat	2	Yabancı Sözcük
İnşallah	4	Kalıp Söz
İnşallah	4	Yabancı Sözcük
İpek	3	Terim
İplik çekmek	1	Deyim
İri iri	9	İkileme
İrili ufaklı	3	İkileme
İs	4	Terim
İshal	2	Terim
İshal	2	Yabancı Sözcük
İskele	7	Terim
İskele	7	Yabancı Sözcük
İskelet	3	Terim
İskelet	3	Yabancı Sözcük
İskemle	1	Yabancı Sözcük
İsraf	1	Yabancı Sözcük
İstasyon	43	Yabancı Sözcük
İstavrit	1	Terim
İstek duymak	3	Deyim
İsteksiz isteksiz	1	İkileme
İstemem Allah istemem	1	Kalıp Söz
İstemeye istemeye	1	İkileme
İstemez miyim hiç?	1	Kalıp Söz
İstemez olur muyum?	1	Kalıp Söz
İstif	1	Yabancı Sözcük
İstiridye	2	Yabancı Sözcük
İstiridye	2	Terim
İş	6	Terim
İş adamı	1	Terim
İş bölümü	1	Terim
İş çıkarmak	2	Deyim
İş çıkmak	1	Deyim
İş düşmek	1	Deyim
İş güç	1	İkileme
İş işten geçmek	2	Deyim
İş yapmak	1	Deyim
İşaret	10	Terim
İşaret	10	Yabancı Sözcük
İşaret vermek	1	Deyim
İşbaşı yapmak	1	Deyim
İşçi	4	Terim
İşe almak	1	Deyim
İşe bak ki	1	Kalıp Söz
İşe karışmak	3	Deyim
İşe koyulmak	2	Deyim
İşe yaramak	8	Deyim

İşe yaramamak	1	Deyim
İşi bitmek	3	Deyim
İşi düşmek	1	Deyim
İşi gücü	1	İkileme
İşi gücü bırakmak	1	Deyim
İşi tatlıya bağlamak	2	Deyim
İşi yoluna koymak	1	Deyim
İşine gelmek	1	Deyim
İşine gelmemek	2	Deyim
İşine koyulmak	3	Deyim
İşine yaramak	1	Deyim
İşkembe	2	Yabancı Sözcük
İşkembe	2	Terim
İşkence	1	Terim
İşletmecilik	1	Terim
İşsiz	2	Terim
İşsiz güçsüz	1	İkileme
İştah	10	Terim
İştah	10	Yabancı Sözcük
İştah açmak	1	Deyim
İştahı kabarmak	1	Deyim
İştahlı iştahlı	1	İkileme
İşte böyle!	1	Kalıp Söz
İşte böyle ol	1	Kalıp Söz
İşte o kadar	1	Kalıp Söz
İşveren	1	Terim
İthalat	2	Terim
İthalat	2	Yabancı Sözcük
İyi bari	1	Kalıp Söz
İyi bildin	1	Kalıp Söz
İyi edersin	1	Kalıp Söz
İyi etmek	32	Deyim
İyi etmişsin	1	Kalıp Söz
İyi ettin	3	Kalıp Söz
İyi geceler	2	Kalıp Söz
İyi gecelerde olasınız	1	Kalıp Söz
İyi gelmek	1	Deyim
İyi gitmek	1	Deyim
İyi günler	1	Kalıp Söz
İyi ki	23	Kalıp Söz
İyi mi ettin?	1	Kalıp Söz
İyi misin?	1	Kalıp Söz
İyi oldu	2	Kalıp Söz
İyi oldu iyi	1	Kalıp Söz
İyi olmak	7	Deyim
İyi olmaz mı?	1	Kalıp Söz
İyi olmaz mıydı?	1	Kalıp Söz
İyi olur	1	Kalıp Söz

İyi öyleyse	8	Kalıp Söz
İyi sabahlar	1	Kalıp Söz
İyi seyirler	1	Kalıp Söz
İyi uykular	1	Kalıp Söz
İyi ya	2	Kalıp Söz
İyi yolculuklar	3	Kalıp Söz
İyi, iyi	2	Kalıp Söz
İyidir, canı sağ	1	Kalıp Söz
İyilik	1	Terim
İyilik bilmek	1	Deyim
İyilik görmek	1	Deyim
İyiyim mersi	1	Kalıp Söz
İyot	2	Terim
İyot	2	Yabancı Sözcük
İzin	2	Terim
İzin almak	3	Deyim
İzin çıkmak	1	Deyim
İzin veriniz	1	Kalıp Söz
İzin verir miydiniz?	1	Kalıp Söz
İznin olursa	1	Kalıp Söz
Jandarma	4	Terim
Jandarma	4	Yabancı Sözcük
Jelatin	2	Yabancı Sözcük
Jelatin	2	Terim
Jimnastik	4	Terim
Jimnastik	4	Yabancı Sözcük
Jokey	1	Yabancı Sözcük
Jokey	1	Terim
Kabak	5	Terim
Kabalak	4	Terim
Kabalak	4	Anadolu Ağzı
Kabile	2	Yabancı Sözcük
Kabile	2	Terim
Kabuk	5	Terim
Kabul	6	Yabancı Sözcük
Kabul etmek	2	Deyim
Kabul görmek	2	Deyim
Kaburga	2	Terim
Kaburga	2	Yabancı Sözcük
Kaburga kemiği	1	Terim
Kabza	1	Yabancı Sözcük
Kadı	2	Terim
Kadı	2	Yabancı Sözcük
Kadınlı erkekli	1	İkileme
Kadife	1	Yabancı Sözcük
Kadran	1	Yabancı Sözcük
Kafa	6	Terim
Kafa	6	Yabancı Sözcük

Kafa ütülemek	2	Argo Söz
Kafamız şişti	1	Kalıp Söz
Kafası kazan gibi olmak	1	Deyim
Kafası şişmek	1	Deyim
Kafatası	2	Terim
Kafes	3	Yabancı Sözcük
Kâğıda dökmek	1	Deyim
Kâğıt	24	Yabancı Sözcük
Kağnı	1	Terim
Kâh	1	Yabancı Sözcük
Kahkaha	5	Yabancı Sözcük
Kahkaha kopmak	1	Deyim
Kahve	8	Yabancı Sözcük
Kahve	8	Terim
Kahvehane	2	Yabancı Sözcük
Kâhya	2	Yabancı Sözcük
Kalas	2	Terim
Kalas	2	Yabancı Sözcük
Kalbi kırılmak	1	Deyim
Kalça	4	Terim
Kale	2	Terim
Kale	2	Yabancı Sözcük
Kalem	17	Yabancı Sözcük
Kalfa	1	Yabancı Sözcük
Kalın kalın	1	İkileme
Kalınlık	4	Terim
Kalkan	1	Terim
Kalker	2	Yabancı Sözcük
Kalker	2	Terim
Kalorifer	2	Yabancı Sözcük
Kalp	7	Yabancı Sözcük
Kalp	7	Terim
Kalp kırmak	2	Deyim
Kama	1	Terim
Kamara	2	Terim
Kamara	2	Yabancı Sözcük
Kamera	2	Yabancı Sözcük
Kamera	2	Terim
Kamış	2	Terim
Kamp	2	Yabancı Sözcük
Kamuflaj	1	Yabancı Sözcük
Kamufle	1	Yabancı Sözcük
Kamyon	4	Yabancı Sözcük
Kamyonet	1	Yabancı Sözcük
Kan	6	Terim
Kan ağlamak	1	Deyim
Kan akmak	2	Deyim
Kan dökmek	1	Deyim

Kan gövdeyi götürmek	1	Deyim
Kan vermek	1	Deyim
Kana kana	2	İkileme
Kanal	1	Terim
Kanal	1	Yabancı Sözcük
Kanarya	11	Terim
Kanat	16	Terim
Kanat çırpmak	3	Deyim
Kanca	2	Yabancı Sözcük
Kanca	2	Terim
Kanepe	2	Yabancı Sözcük
Kanıt	1	Terim
Kanlı kanlı	1	İkileme
Kanun boşluğu	1	Terim
Kanunî	1	Terim
Kanunî	1	Yabancı Sözcük
Kaos	2	Yabancı Sözcük
Kapı kapı	8	İkileme
Kapıdan çevirmek	1	Deyim
Kaplan	3	Terim
Kaplumbağa	3	Terim
Kar	3	Terim
Kara	8	Yabancı Sözcük
Kara	8	Terim
Kara çalmak	1	Deyim
Kara kara	4	İkileme
Kara saban	1	Terim
Karagöz	1	Terim
Karakol	2	Terim
Karakoşnil	1	Terim
Karanfil	1	Terim
Karanfil	1	Yabancı Sözcük
Karanlık	4	Terim
Karanlık basmak	1	Deyim
Karar	10	Yabancı Sözcük
Karar almak	2	Deyim
Karar vermek	9	Deyim
Karara bağlamak	1	Deyim
Karara varmak	1	Deyim
Karargâh	2	Terim
Karargâh	2	Yabancı Sözcük
Karasinek	1	Terim
Karatavuk	1	Terim
Karaya vurmak	1	Deyim
Kardeş kardeş	1	İkileme
Kardeşlerim	1	Kalıp Söz
Kare	2	Terim
Kare	2	Yabancı Sözcük

Karga	13	Terim
Karga tulumba	1	Yabancı Sözcük
Kargacık burgacık	1	İkileme
Karı koca	4	İkileme
Karın	6	Terim
Karın doyurmak	2	Deyim
Karınca	6	Terim
Karikatür	2	Terim
Karikatür	2	Yabancı Sözcük
Karman çorman	1	İkileme
Karne	1	Terim
Karne	1	Yabancı Sözcük
Karnı zil çalmak	1	Deyim
Karpuz	2	Terim
Karpuz	2	Yabancı Sözcük
Karşı çıkmak	22	Deyim
Karşı gelmek	5	Deyim
Karşı karşıya	2	İkileme
Karşı karşıya gelmek	2	Deyim
Karşı koymak	6	Deyim
Karşılık vermek	2	Deyim
Karşısına almak	1	Deyim
Karşısına dikilmek	1	Deyim
Kartal	4	Terim
Karton	1	Yabancı Sözcük
Karyola	1	Yabancı Sözcük
Kas	1	Terim
Kasaba	6	Terim
Kasaba	6	Yabancı Sözcük
Kasap	1	Yabancı Sözcük
Kasık	1	Terim
Kasıp kavurmak	2	İkileme
Kasket	4	Yabancı Sözcük
Kaş	17	Terim
Kaş göz	1	İkileme
Kaşla göz arasında	1	Deyim
Kaşları çatmak	2	Deyim
Kaşlarını çatmak	5	Deyim
Kat	3	Terim
Katıla katıla	1	İkileme
Katıla katıla gülmek	1	Deyim
Katır	2	Terim
Katırtırnağı	2	Terim
Katkıda bulunmak	2	Deyim
Kavak	8	Terim
Kavak ağacı	1	Terim
Kaval	1	Terim
Kavga	17	Yabancı Sözcük

Kavga çıkarmak	1	Deyim
Kavga çıkmak	2	Deyim
Kavgaya tutuşmak	2	Deyim
Kavis	1	Yabancı Sözcük
Kavis çizmek	1	Deyim
Kavlamak	1	Anadolu Ağzı
Kaya	4	Terim
Kaybolmak	1	Yabancı Sözcük
Kayda geçmek	1	Deyim
Kaygı	1	Terim
Kayık	2	Terim
Kayıp	1	Yabancı Sözcük
Kaykış kuykuş	1	İkileme
Kaymak	1	Terim
Kaymakam	2	Yabancı Sözcük
Kaynak	1	Terim
Kaz	9	Terim
Kazak	1	Yabancı Sözcük
Kazanç	2	Terim
Kazı koz anlamak	1	Deyim
Kazık	1	Terim
Kazın ayağı öyle değil	1	Deyim
Kazma kürek	1	İkileme
Kebap	2	Yabancı Sözcük
Keçi	13	Terim
Keder	7	Yabancı Sözcük
Kedi	46	Terim
Keh keh	1	Doldurma Söz
Keh keh keh	1	Doldurma Söz
Kekik	2	Terim
Kel	1	Yabancı Sözcük
Kelebek	4	Terim
Kelebek bacağı	1	Terim
Kelepçe	1	Yabancı Sözcük
Kelle	1	Yabancı Sözcük
Kemik	10	Terim
Kemikleri sayılmak	1	Deyim
Kemiklerini kırmak	1	Deyim
Kemre bağlamak	1	Deyim
Kenar	4	Terim
Kenar	4	Yabancı Sözcük
Kendi göbeğini kendi kesmek	1	Deyim
Kendi kendime	1	İkileme
Kendi kendine	48	İkileme
Kendi kendini	4	İkileme
Kendi söyler kendi dinler	1	Deyim
Kendin ettin kendin buldun	1	Atasözü
Kendine gel!	4	Kalıp Söz

Kendini alamamak	1	Deyim
Kendini atmak	2	Deyim
Kendini beğenmek	3	Deyim
Kendini bırakmak	1	Deyim
Kendini bulmak	1	Deyim
Kendini göstermek	3	Deyim
Kendini kaptırmak	2	Deyim
Kendini kaptırmamak	1	Deyim
Kendini tutamamak	14	Deyim
Kendini vermek	1	Deyim
Kendini… bir yere atmak	1	Deyim
Kendir tohumu	1	Terim
Kent	46	Terim
Kent	46	Yabancı Sözcük
Kerata	1	Yabancı Sözcük
Kereste	2	Terim
Kereste	2	Yabancı Sözcük
Kerpeten	2	Terim
Kerpeten	2	Yabancı Sözcük
Kertenkele	2	Terim
Kertenkele	2	Yabancı Sözcük
Kervan	1	Yabancı Sözcük
Keser	1	Terim
Kesik kesik	2	İkileme
Keşfetmek	1	Yabancı Sözcük
Keşke	4	Yabancı Sözcük
Keşkek	2	Yabancı Sözcük
Keten	2	Yabancı Sözcük
Keten	2	Terim
Kıkır kıkır	3	İkileme
Kıkır kıkır gülmek	1	Deyim
Kıl	3	Terim
Kıl payı kurtulmak	1	Deyim
Kılı kırk yarmak	1	Deyim
Kılıç çekmek	2	Deyim
Kılıç sallamak	1	Deyim
Kılıçtan geçirmek	1	Deyim
Kılına dokunmamak	2	Deyim
Kına	1	Terim
Kıpır kıpır	3	İkileme
Kır bayır	1	İkileme
Kır çiçeği	1	Terim
Kırkı çıkmak	1	Deyim
Kırlangıç	2	Terim
Kırmızı	40	Yabancı Sözcük
Kırmızı	40	Terim
Kırmızı kırmızı	2	İkileme
Kısıntı yapmak	1	Deyim

Kısır	1	Terim
Kıskançlık	3	Terim
Kısmet	2	Yabancı Sözcük
Kısmet	2	Yabancı Sözcük
Kısmet etsin	2	Kalıp Söz
Kısrak	1	Terim
Kış	9	Terim
Kıtlık	4	Terim
Kıtlıktan çıkmış gibi yemek	1	Deyim
Kıvır kıvır	3	İkileme
Kıvrıla kıvrıla	1	İkileme
Kıyamet	1	Yabancı Sözcük
Kıyı	2	Terim
Kıyı köşe	1	İkileme
Kıymet	7	Yabancı Sözcük
Kıymet	7	Terim
Kıymetini bil	1	Deyim
Kıymetini bilmek	2	Deyim
Kıymık kıymık	2	İkileme
Kız istemek	1	Deyim
Kız vermek	3	Deyim
Kızak	1	Terim
Kızı bildiğine bırakırsan ya davulcuya ya zurnacıya	1	Atasözü
Kızıl	1	Terim
Kızını dövmeyen dizini döver	1	Atasözü
Kibar	4	Yabancı Sözcük
Kibir	1	Yabancı Sözcük
Kibrit	4	Yabancı Sözcük
Kiiis	1	Doldurma Söz
Kikir kikir	1	İkileme
Kil	1	Terim
Kiler	2	Yabancı Sözcük
Kilim	2	Yabancı Sözcük
Kilise	2	Terim
Kilise	2	Yabancı Sözcük
Kilit	4	Yabancı Sözcük
Kilit	4	Terim
Kilo	7	Yabancı Sözcük
Kilo almak	1	Deyim
Kilometre	8	Terim
Kilometre	8	Yabancı Sözcük
Kim bilir	5	Kalıp Söz
Kimyon	2	Terim
Kimyon	2	Yabancı Sözcük
Kin	1	Terim
Kira	4	Terim
Kira	4	Yabancı Sözcük

Kira vermek	1	Deyim
Kiracı	1	Terim
Kiraya vermek	2	Deyim
Kiraz	1	Terim
Kiremit	1	Yabancı Sözcük
Kirpi	2	Terim
Kirpik	3	Terim
Kişi	15	Terim
Kişilik	2	Terim
Kitap	51	Terim
Kitap	51	Yabancı Sözcük
Kitaplık	1	Terim
Koca koca	1	İkileme
Kocaman kocaman	10	İkileme
Koç	2	Terim
Koçum	1	Kalıp Söz
Kol	15	Terim
Kol kanat	1	İkileme
Kol kola	1	İkileme
Kolay gelsin	1	Kalıp Söz
Kolay kolay	2	İkileme
Kolay mı?	1	Kalıp Söz
Kolej	2	Terim
Kolej	2	Yabancı Sözcük
Koli	1	Yabancı Sözcük
Koli	1	Terim
Kolları sıvamak	2	Deyim
Kolonya	3	Yabancı Sözcük
Koluna girmek	1	Deyim
Kolye	1	Yabancı Sözcük
Kompartıman	1	Yabancı Sözcük
Komutan	4	Terim
Komutan	4	Yabancı Sözcük
Konu	5	Terim
Konuk etmek	1	Deyim
Konuk kısmetini birlikte getirir	1	Atasözü
Konuşma	5	Terim
Konuşmaya dalmak	2	Deyim
Koridor	2	Yabancı Sözcük
Korka korka	1	İkileme
Korku	30	Terim
Korku düşmek	1	Deyim
Korku salmak	1	Deyim
Korkuya kapılmak	10	Deyim
Korna	1	Yabancı Sözcük
Koro	11	Terim
Koro	11	Yabancı Sözcük
Koruk	1	Terim

Korunga	2	Terim
Koşa koşa	2	İkileme
Koşu	5	Terim
Kovboy	1	Yabancı Sözcük
Kovuk	1	Terim
Koy	1	Terim
Koyu koyu	1	İkileme
Koyun	10	Terim
Kozalak	1	Terim
Kök	4	Terim
Köle	1	Terim
Kömür	2	Terim
Köpek	7	Terim
Köpük	2	Terim
Kör	2	Terim
Körfez	2	Terim
Körfez	2	Yabancı Sözcük
Kösele	1	Yabancı Sözcük
Köstebek	1	Terim
Köşe kapmaca oynamak	1	Deyim
Köşek	2	Anadolu Ağzı
Köşk	1	Terim
Kötü	7	Terim
Kötü kötü	1	İkileme
Kötü olmak	1	Deyim
Kötü yola düşmek	1	Deyim
Kötülük yapmak	1	Deyim
Köy	115	Terim
Köy	115	Yabancı Sözcük
Köy köy	1	İkileme
Köylü	2	Terim
Köylü milletin efendisidir	1	Kalıplaşmış Söz
Kral	14	Yabancı Sözcük
Kraliçe	1	Yabancı Sözcük
Kravat	3	Yabancı Sözcük
Kristal	2	Terim
Kristal	2	Yabancı Sözcük
Kubbe	2	Yabancı Sözcük
Kubbe	2	Terim
Kucağına oturmak	1	Deyim
Kucak kucak	1	İkileme
Kucaktan kucağa	1	İkileme
Kukla	1	Terim
Kukla	1	Yabancı Sözcük
Kuklacı	1	Terim
Kulağına gelmek	1	Deyim
Kulak	13	Terim

Kulak kepçesi	3	Terim
Kulak vermek	3	Deyim
Kulakları çınlasın	1	Deyim
Kulaklarını dikmek	2	Deyim
Kule	3	Terim
Kule	4	Yabancı Sözcük
Kuluçka	4	Terim
Kuluçka	4	Yabancı Sözcük
Kulübe	2	Yabancı Sözcük
Kum	3	Terim
Kumandan	4	Terim
Kumandan	4	Yabancı Sözcük
Kumaş	5	Yabancı Sözcük
Kumsal	1	Terim
Kupa	2	Yabancı Sözcük
Kurabiye	1	Yabancı Sözcük
Kurak	2	Terim
Kural	3	Terim
Kurbağa	120	Terim
Kurban	4	Yabancı Sözcük
Kurban olayım	3	Kalıp Söz
Kurban olsun	1	Kalıp Söz
Kurda kuşa	1	İkileme
Kurnaz	5	Yabancı Sözcük
Kurnaz kurnaz	1	İkileme
Kurs	2	Yabancı Sözcük
Kurs	2	Terim
Kurşun	1	Terim
Kurşun sıkmak	1	Deyim
Kurşuni	1	Yabancı Sözcük
Kurt	5	Terim
Kurtçuk	1	Terim
Kuru kuru	1	İkileme
Kurul	2	Terim
Kuruş	7	Yabancı Sözcük
Kuruş	7	Terim
Kusur	1	Yabancı Sözcük
Kusur işlemek	1	Deyim
Kusura bakma	1	Kalıp Söz
Kusura kalma	1	Kalıp Söz
Kusurumu bağışla	1	Kalıp Söz
Kuş	35	Terim
Kuşak	1	Terim
Kuşatma	1	Terim
Kuşku	7	Terim
Kuşku duymak	1	Deyim
Kuşkun olmasın	1	Kalıp Söz
Kuşkusuz	3	Kalıp Söz
Kuşkuya kapılmak	1	Deyim

Kuşluk	1	Terim
Kutsal	1	Yabancı Sözcük
Kutu	10	Yabancı Sözcük
Kutup	1	Yabancı Sözcük
Kutup	1	Terim
Kuvvet	3	Terim
Kuvvet	3	Yabancı Sözcük
Kuyruğa girmek	1	Deyim
Kuyruk	6	Terim
Kuyruk olmak	1	Deyim
Kuyruk oluşmak	1	Deyim
Kuyruk oluşturmak	1	Deyim
Kuyu	5	Terim
Kuyumcu	1	Terim
Kuzen	1	Yabancı Sözcük
Kuzey	13	Terim
Kuzgun	1	Terim
Kuzu	5	Terim
Kuzu kuzu	1	İkileme
Küçük dilini yutmak	2	Deyim
Küçük düşürmek	1	Deyim
Küçük görmek	3	Deyim
Küçük küçük	1	İkileme
Küçümen küçümen	1	İkileme
Küf	1	Terim
Küfe	1	Yabancı Sözcük
Kül olmak	1	Deyim
Külah	1	Yabancı Sözcük
Külçe	4	Terim
Külçe	4	Yabancı Sözcük
Külek	1	Anadolu Ağzı
Külot	2	Yabancı Sözcük
Kümes	2	Yabancı Sözcük
Kümes	2	Terim
Küp	2	Yabancı Sözcük
Küp	2	Terim
Kürek	3	Terim
Küskü	1	Anadolu Ağzı
Küskü	1	Terim
Küskün küskün	1	İkileme
Küt	1	Doldurma Söz
Küt küt	2	İkileme
Labirent	2	Yabancı Sözcük
Labirent	2	Terim
Lacivert	5	Terim
Lacivert	5	Yabancı Sözcük
Laden	2	Terim
Laden	2	Yabancı Sözcük

Laf	1	Yabancı Sözcük
Lağım	1	Yabancı Sözcük
Lahana	2	Yabancı sözcük
Lahana	2	Terim
Lakap	2	Yabancı Sözcük
Lale	4	Terim
Lale	4	Yabancı Sözcük
Lamba	18	Terim
Lamba	18	Yabancı Sözcük
Lastik	4	Terim
Lastik	4	Yabancı Sözcük
Lav	2	Terim
Lav	2	Yabancı Sözcük
Leb demeden leblebiyi anlamak	1	Deyim
Leblebi	2	Yabancı Sözcük
Leğen	1	Yabancı Sözcük
Leke	4	Yabancı Sözcük
Lenger	2	Anadolu Ağzı
Lenger	5	Yabancı Sözcük
Lenger	5	Terim
Levha	2	Yabancı Sözcük
Levha	2	Terim
Leylek	2	Terim
Leylek	2	Yabancı Sözcük
Lezzet	1	Yabancı Sözcük
Lıkır lıkır	1	İkileme
Lime lime	1	İkileme
Lime lime etmek	1	Deyim
Lira	11	Terim
Lira	11	Yabancı Sözcük
Lise	5	Yabancı Sözcük
Lise	5	Terim
Lohusa	1	Yabancı Sözcük
Lokanta	1	Yabancı Sözcük
Lokma	6	Yabancı Sözcük
Lokma lokma	1	İkileme
Lokomotif	2	Yabancı Sözcük
Löp löp	1	İkileme
Lüks	1	Yabancı Sözcük
Lütfen	3	Kalıp Söz
Lütfen	3	Yabancı Sözcük
Lüzum	1	Yabancı Sözcük
Maaş	4	Yabancı Sözcük
Maaş	4	Terim
Maç	3	Yabancı Sözcük
Madde	5	Yabancı Sözcük
Madde	5	Terim
Maden	4	Yabancı Sözcük

Maden	4	Terim
Madeni	2	Yabancı Sözcük
Mağara	8	Yabancı Sözcük
Mağara	8	Terim
Mağaza	3	Yabancı Sözcük
Mahalle	6	Yabancı Sözcük
Mahalle	6	Terim
Mahalle mahalle	1	İkileme
Mahkeme	4	Terim
Mahkeme	4	Yabancı Sözcük
Mahkemelik olmak	1	Deyim
Mahkemeye vermek	1	Deyim
Mahmuz	1	Yabancı Sözcük
Mahpus	1	Yabancı Sözcük
Mahsul	1	Yabancı Sözcük
Mahvetmek	1	Yabancı Sözcük
Mahvolmak	1	Yabancı Sözcük
Mahzen	1	Yabancı Sözcük
Mail	1	Yabancı Sözcük
Makas	2	Yabancı Sözcük
Makat	2	Yabancı Sözcük
Makat	2	Terim
Makine	15	Terim
Makine	15	Yabancı Sözcük
Mal	12	Yabancı Sözcük
Mal	12	Terim
Mala	1	Yabancı Sözcük
Malzeme	4	Yabancı Sözcük
Malzeme	4	Terim
Manda	5	Terim
Mangal	1	Yabancı Sözcük
Mani	4	Terim
Mani	4	Yabancı Sözcük
Manifatura	1	Yabancı Sözcük
Mantar	8	Terim
Mantar	8	Yabancı Sözcük
Mantı	2	Yabancı Sözcük
Manto	2	Yabancı Sözcük
Mark	1	Yabancı Sözcük
Marka	1	Yabancı Sözcük
Marmara çırası gibi yanmak	1	Deyim
Mart	1	Yabancı Sözcük
Mart kapıdan baktırır kazma kürek yaktırır	1	Atasözü
Martı	3	Terim
Martı	3	Yabancı Sözcük
Masa	5	Yabancı Sözcük
Masal	38	Yabancı Sözcük

Masal	38	Terim
Maskara	2	Yabancı Sözcük
Maskara	2	Terim
Masraf	1	Yabancı Sözcük
Maşallah	2	Yabancı Sözcük
Maşallah	2	Kalıp Söz
Maşrapa	3	Yabancı Sözcük
Matara	1	Yabancı Sözcük
Matematik	3	Yabancı Sözcük
Matematik	3	Terim
Mavi	34	Yabancı Sözcük
Mavna	2	Terim
Mavna	2	Yabancı Sözcük
Maya	3	Yabancı Sözcük
Maya	3	Terim
Maydanoz	2	Terim
Maydanoz	2	Yabancı Sözcük
Mayıs	2	Yabancı Sözcük
Maymun	6	Terim
Maymun	6	Yabancı Sözcük
Mayo	2	Yabancı Sözcük
Mazgal	2	Yabancı Sözcük
Mazı	1	Anadolu Ağzı
Mazı	1	Terim
Mazot	4	Terim
Mazot	4	Yabancı Sözcük
Mecidiye	2	Yabancı Sözcük
Mecidiye	2	Terim
Meclis	1	Yabancı Sözcük
Medrese	2	Yabancı Sözcük
Medrese	2	Terim
Meee meee	1	Doldurma Söz
Meğer	9	Yabancı Sözcük
Mektep	1	Yabancı Sözcük
Mektup	13	Terim
Mektup	13	Yabancı Sözcük
Melek	4	Yabancı Sözcük
Melek	4	Terim
Meme	1	Terim
Memleket	19	Yabancı Sözcük
Memnun	1	Yabancı Sözcük
Memnun kalacaksınız	1	Kalıp Söz
Memur	6	Yabancı Sözcük
Mendil	8	Yabancı Sözcük
Mendirek	2	Terim
Mendirek	2	Yabancı Sözcük
Menekşe	1	Terim
Menekşe	1	Yabancı Sözcük

Mengene	2	Yabancı Sözcük
Mengene	2	Terim
Merak	36	Yabancı Sözcük
Merak uyandırmak	2	Deyim
Meraka düşmek	2	Deyim
Merakta bırakmak	3	Deyim
Mercan	3	Yabancı Sözcük
Mercan	3	Terim
Mercimek	2	Terim
Mercimek	2	Yabancı Sözcük
Merdane	1	Terim
Merdiven	12	Yabancı Sözcük
Merhaba	2	Yabancı Sözcük
Merhaba	2	Kalıp Söz
Mermer	14	Yabancı Sözcük
Mermer	14	Terim
Mermi	1	Yabancı Sözcük
Mertek	3	Anadolu Ağzı
Mertek	3	Terim
Mesela	1	Yabancı Sözcük
Meşe	4	Terim
Meşe	4	Yabancı Sözcük
Meşgul	1	Yabancı Sözcük
Meşin	1	Yabancı Sözcük
Met	2	Anadolu Ağzı
Metre	8	Terim
Metre	8	Yabancı Sözcük
Metrekare	2	Terim
Metreküp	1	Terim
Mevsim	7	Terim
Mevsim	7	Yabancı Sözcük
Meyve	21	Terim
Meyve	21	Yabancı Sözcük
Mezar	1	Yabancı Sözcük
Mıntıka	1	Yabancı Sözcük
Mısır	3	Terim
Mısır	3	Yabancı Sözcük
Mide	8	Terim
Mide	8	Yabancı Sözcük
Mideye indirmek	2	Deyim
Midye	2	Yabancı Sözcük
Midye	2	Terim
Mihriban	1	Yabancı Sözcük
Mil	1	Yabancı Sözcük
Milat	1	Yabancı Sözcük
Milimetre	2	Yabancı Sözcük
Milimetre	2	Terim
Milimetrekare	1	Terim

Millet	1	Yabancı Sözcük
Milli	1	Yabancı Sözcük
Milyon	8	Yabancı Sözcük
Milyoner	1	Yabancı Sözcük
Mimar	20	Terim
Mimar	20	Yabancı Sözcük
Mimarlık	1	Terim
Minare	8	Yabancı Sözcük
Minare	8	Terim
Mini mini	2	İkileme
Mini minnacık	1	İkileme
Minibüs	3	Yabancı Sözcük
Minnacık minnacık	1	İkileme
Mis	1	Yabancı Sözcük
Mismil	1	Anadolu Ağzı
Mitolojik	1	Terim
Miyaaaaav!	1	Doldurma Söz
Motor	2	Yabancı Sözcük
Motor	2	Terim
Motosiklet	1	Yabancı Sözcük
Muavin	1	Yabancı Sözcük
Muhtaç	3	Yabancı Sözcük
Muhtar	3	Yabancı Sözcük
Mukavva	2	Yabancı Sözcük
Mukayyet	1	Yabancı Sözcük
Mumya	2	Yabancı Sözcük
Mumya	2	Terim
Mundar	1	Anadolu Ağzı
Murat	1	Yabancı Sözcük
Muska	1	Yabancı Sözcük
Muska	1	Terim
Musluk	3	Yabancı Sözcük
Muştu	1	Anadolu Ağzı
Mutfak	17	Yabancı Sözcük
Mutlanmak	24	Anadolu Ağzı
Mutluluk	4	Terim
Mutluluklar	1	Kalıp Söz
Mübarek	2	Kalıp Söz
Mübarek	2	Yabancı Sözcük
Müdür	5	Yabancı Sözcük
Mühendis	2	Yabancı Sözcük
Mühim	1	Yabancı Sözcük
Mühür	1	Yabancı Sözcük
Müjde	1	Yabancı Sözcük
Müjdeler olsun	1	Kalıp Söz
Mülk	4	Yabancı Sözcük
Mülk	4	Terim
Mülkiyet	2	Terim

Mülkiyet	2	Yabancı Sözcük
Mür	1	Terim
Mürekkep	1	Yabancı Sözcük
Müselles	2	Terim
Müselles	2	Yabancı Sözcük
Müşteri	6	Yabancı Sözcük
Müşteri	6	Terim
Müteahhit	1	Yabancı Sözcük
Müze	2	Terim
Müze	2	Yabancı Sözcük
Müzevir	2	Anadolu Ağzı
Müzevir	2	Yabancı Sözcük
Müzik	10	Yabancı Sözcük
Müzik	10	Terim
Nadas	4	Yabancı Sözcük
Nadas	4	Terim
Naftalin	2	Yabancı Sözcük
Naftalin	2	Terim
Nahiye	1	Yabancı Sözcük
Nakış	2	Yabancı Sözcük
Nakış	2	Terim
Nal	1	Yabancı Sözcük
Nalbur	2	Yabancı Sözcük
Namus	1	Yabancı Sözcük
Namusum şerefim üzerine	1	Kalıp Söz
Nankör	1	Yabancı Sözcük
Nara atmak	1	Deyim
Nasıl mı?	2	Kalıp Söz
Nasıl olsa	1	Kalıp Söz
Nasıl yani?	1	Kalıp Söz
Nasır	4	Yabancı Sözcük
Nasır	4	Terim
Nasır tutmak	1	Deyim
Nasip etsin	1	Kalıp Söz
Naylon	3	Yabancı Sözcük
Naylon	3	Terim
Naz çekmek	1	Deyim
Nazar	4	Yabancı Sözcük
Nazar	4	Terim
Nazlı nazlı	1	İkileme
Ne anlar?	1	Kalıp Söz
Ne anlarsınız?	1	Kalıp Söz
Ne bileyim ben	2	Kalıp Söz
Ne de güzel	2	Kalıp Söz
Ne de olsa	1	Kalıp Söz
Ne demek	2	Kalıp Söz
Ne demek istiyorsun?	1	Kalıp Söz
Ne demeye	4	Kalıp Söz

Ne demişler?	2	Kalıp Söz
Ne dersin?	3	Kalıp Söz
Ne dersiniz?	1	Kalıp Söz
Ne diye?	5	Kalıp Söz
Ne gerek var	1	Kalıp Söz
Ne gezer	4	Kalıp Söz
Ne güne duruyor?	5	Kalıp Söz
Ne güzel!	8	Kalıp Söz
Ne hali varsa görsün	1	Kalıp Söz
Ne hoş	1	Kalıp Söz
Ne iyi	8	Kalıp Söz
Ne iyi düşünmüşsün	1	Kalıp Söz
Ne iyi etmiş	1	Kalıp Söz
Ne iyi etmişler	1	Kalıp Söz
Ne iyi ettin	1	Kalıp Söz
Ne iyisiniz	1	Kalıp Söz
Ne mi olur?	1	Kalıp Söz
Ne mi yapmalıydı	1	Kalıp Söz
Ne olmuş yani	1	Kalıp Söz
Ne olur	5	Kalıp Söz
Ne olursunuz	2	Kalıp Söz
Ne oluyoruz?	1	Kalıp Söz
Ne söylerim	1	Kalıp Söz
Ne var ki	9	Kalıp Söz
Ne var ne yok bakalım	1	Kalıp Söz
Ne yap yap	1	İkileme
Ne yapalım yani	1	Kalıp Söz
Ne yapıp yapıp	6	İkileme
Ne yapsak ki?	1	Kalıp Söz
Ne yazık	3	Kalıp Söz
Ne yazık ki	10	Kalıp Söz
Neden olmak	8	Deyim
Neden olmasın	1	Kalıp Söz
Nedir başıma gelenler?	1	Kalıp Söz
Nefes	13	Yabancı Sözcük
Nefes	13	Terim
Nefes aldırmamak	1	Deyim
Nefes almak	3	Deyim
Nefes çekmek	3	Deyim
Nefes nefese	1	İkileme
Nefes nefese kalmak	1	Deyim
Nefesi kesilmek	1	Deyim
Nefret	2	Yabancı Sözcük
Nefret	2	Terim
Nehir	2	Yabancı Sözcük
Nehir	2	Terim
Neler	1	Kalıp Söz
Neler neler	6	İkileme

Neler yok neler	1	Kalıp Söz
Nem	3	Yabancı Sözcük
Nem	3	Terim
Nemli nemli	1	İkileme
Nen nen nen	1	Doldurma Söz
Nereye varır	1	Kalıp Söz
Nesne	1	Terim
Neşe	18	Yabancı Sözcük
Neşeli neşeli	2	İkileme
Neşter	1	Yabancı Sözcük
Neşter	1	Terim
Nevruz	2	Yabancı Sözcük
Nevruz	2	Terim
Neye yarar	4	Kalıp Söz
Neye yarar ki?	1	Kalıp Söz
Neyin nesi	9	Deyim
Neyin nesi	9	İkileme
Neyin nesi?	9	Kalıp Söz
Neyse	4	Kalıp Söz
Neyse efendim	2	Kalıp Söz
Neyse ki	1	Kalıp Söz
Nezle	2	Yabancı Sözcük
Nezle	2	Terim
Niçin olmasın	4	Kalıp Söz
Nisan	3	Yabancı Sözcük
Nişan	1	Yabancı Sözcük
Nişan almak	3	Deyim
Nodul	3	Anadolu Ağzı
Nodul	3	Yabancı Sözcük
Nodul	3	Terim
Nohut	2	Terim
Nohut	2	Yabancı Sözcük
Noksan	2	Yabancı Sözcük
Nokta	9	Terim
Nokta	9	Yabancı Sözcük
Noktalama işareti	1	Terim
Not	5	Yabancı Sözcük
Not	5	Terim
Not almak	1	Deyim
Not etmek	1	Deyim
Nöbet	4	Yabancı Sözcük
Numara	1	Yabancı Sözcük
Nüfus	4	Yabancı Sözcük
Nüfus	4	Terim
O da ne demek?	1	Kalıp Söz
Oburluk	1	Terim
Ocağı batsın	1	Kalıp Söz
Ocağına düşmek	1	Deyim

Oda	11	Terim
Odur ki	1	Kalıp Söz
Oğlak	3	Terim
Oh	13	Doldurma Söz
Oh canım!	11	Doldurma Söz
Oh ne güzel	1	Doldurma Söz
Oh ne iyi	1	Doldurma Söz
Oh oh	1	Doldurma Söz
Oh oh oh	4	Doldurma Söz
Oh ya	1	Doldurma Söz
Oh!	4	Doldurma Söz
Oh! Oh!	1	Doldurma Söz
Oh! Oh! Oh!	4	Doldurma Söz
Ok	4	Terim
Okka	1	Yabancı Sözcük
Okka	1	Terim
Okşaya okşaya	1	İkileme
Okul	9	Terim
Okuma yazma	9	İkileme
Okumayı sökmek	1	Deyim
Okyanus	3	Terim
Okyanus	3	Yabancı Sözcük
Olan biten	1	İkileme
Olan oldu	1	Deyim
Olanak	1	Terim
Olay	4	Terim
Olay çıkarmak	1	Deyim
Olmaya devlet cihanda bir nefes sıhhat gibi	1	Kalıplaşmış Söz
Olmaz mı?	6	Kalıp Söz
Olmaz olsun	1	Kalıp Söz
Olmaz olur mu?	1	Kalıp Söz
Olsa olsa	1	Kalıp Söz
Olta	3	Yabancı Sözcük
Olta	3	Terim
Olup biten	5	İkileme
Olup bitmek	2	İkileme
Olur elbette	1	Kalıp Söz
Olur mu hiç?	1	Kalıp Söz
Olur mu öyle şey?	1	Kalıp Söz
Olur mu?	1	Kalıp Söz
Olur olmaz	1	İkileme
Olursa olsun	1	İkileme
Omurga	1	Terim
Omuz	10	Terim
Omuz omuza	1	İkileme
Omuz silkmek	1	Deyim
Onbaşı	1	Terim

Onu bunu	1	İkileme
Onun bunun	4	İkileme
Onur	6	Yabancı Sözcük
Onur verir	1	Kalıp Söz
Onuruna… vermek	2	Deyim
Ooo	1	Doldurma Söz
Ooo!	1	Doldurma Söz
Oooh	1	Doldurma Söz
Oooh!	1	Doldurma Söz
Oooo	1	Doldurma Söz
Oooo!	2	Doldurma Söz
Ooooğ	1	Doldurma Söz
Ooooh	1	Doldurma Söz
Ooooh!	1	Doldurma Söz
Ooşt, oşt	1	Doldurma Söz
Oradan oraya	1	İkileme
Orak	1	Terim
Oralı olmamak	5	Deyim
Oraya buraya	1	İkileme
Org	1	Terim
Org	1	Yabancı Sözcük
Organ	3	Yabancı Sözcük
Organ	3	Terim
Orman	11	Terim
Ormanlık	1	Terim
Ortadan kaldırmak	1	Deyim
Ortadan kaybolmak	1	Deyim
Ortak olmak	1	Deyim
Ortaokul	2	Terim
Ortaya çıkmak	1	Deyim
Ortaya koymak	1	Deyim
Oşt oşt	1	Doldurma Söz
Ot	31	Terim
Otel	1	Yabancı Sözcük
Otlak	1	Terim
Otobüs	9	Yabancı Sözcük
Otomobil	1	Yabancı Sözcük
Ova	4	Terim
Oval	2	Yabancı Sözcük
Oyun	24	Terim
Oyun oynamak	1	Deyim
Oyuna gelmek	1	Deyim
Ozan	4	Terim
Ozan	4	Terim
Ozon	1	Yabancı Sözcük
Ozon	1	Terim
Öbek öbek	2	İkileme
Öç almak	2	Deyim

Ödev	1	Terim
Ödü kopmak	1	Deyim
Ödü patlamak	2	Deyim
Ödül	3	Terim
Öfke	42	Terim
Öfke duymak	1	Deyim
Öfke küpüne çevirmek	1	Deyim
Öfkeli öfkeli	8	İkileme
Öfkeye kapılmak	5	Deyim
Öğle	9	Terim
Öğrenci	8	Terim
Öğrenim	1	Terim
Öğretmen	27	Terim
Öküz	16	Terim
Ölçülü olmak	1	Deyim
Ölüm	19	Terim
Önüne geçmek	3	Deyim
Önüne katmak	4	Deyim
Ördek	3	Terim
Örnek	1	Terim
Örnek almak	2	Deyim
Örnek olmak	2	Deyim
Örnek vermek	1	Deyim
Örs	1	Terim
Örümcek	2	Terim
Örümcek ağı	1	Terim
Övendire	8	Anadolu Ağzı
Övünç duymak	3	Deyim
Öykü	9	Terim
Öyle değil mi?	21	Kalıp Söz
Öyle değil	1	Kalıp Söz
Öyle deme	1	Kalıp Söz
Öyle elbette	1	Kalıp Söz
Öyle mi?	10	Kalıp Söz
Öyle miii?	1	Kalıp Söz
Öyle ya	9	Kalıp Söz
Öyledir ya	3	Kalıp Söz
Öyleyse	7	Kalıp Söz
Öyleyse niçin?	1	Kalıp Söz
Öz	1	Terim
Özen göstermek	5	Deyim
Özgürlük	3	Terim
Özlemini çekmek	1	Deyim
Özür dilemek	2	Deyim
Özür dilerim	2	Kalıp Söz
Pabuç	1	Yabancı Sözcük
Padişah	6	Terim
Padişah	6	Yabancı Sözcük

Paha	2	Yabancı Sözcük
Paha	2	Terim
Pahalı pahalı	2	İkileme
Pahalıya mal olmak	1	Deyim
Paket	3	Yabancı Sözcük
Palan	1	Yabancı Sözcük
Paldır küldür	1	İkileme
Palmiye	2	Yabancı Sözcük
Palmiye	2	Terim
Palto	3	Yabancı Sözcük
Pamuk	6	Terim
Pamuk	6	Yabancı Sözcük
Pancar	2	Terim
Pancar gibi	1	Deyim
Paniğe kapılmak	1	Deyim
Panik	2	Yabancı Sözcük
Pansiyon	1	Yabancı Sözcük
Pantolon	6	Yabancı Sözcük
Papatya	2	Terim
Papatya	2	Yabancı Sözcük
Papirüs	1	Terim
Papirüs	1	Yabancı Sözcük
Para	58	Terim
Para	58	Yabancı Sözcük
Para etmek	1	Deyim
Parazit	2	Terim
Parazit	2	Yabancı Sözcük
Parça	3	Terim
Parça	3	Yabancı Sözcük
Parça parça	1	İkileme
Park	4	Yabancı Sözcük
Parmağı ağzında kalmak	1	Deyim
Parmak	13	Terim
Parola	1	Yabancı Sözcük
Parsel	1	Yabancı Sözcük
Pas	1	Terim
Pasta	3	Yabancı Sözcük
Pastırma	1	Terim
Pat	1	Doldurma Söz
Patates	2	Terim
Patates	2	Yabancı Sözcük
Patır patır	1	İkileme
Pati pati	1	İkileme
Patika	1	Yabancı Sözcük
Patlak patlak	1	İkileme
Patlata patlata	1	İkileme
Patlıcan	4	Terim
Patlıcan	4	Yabancı Sözcük

Patron	2	Yabancı Sözcük
Patron	2	Terim
Pavurya	2	Yabancı Sözcük
Pavurya	2	Terim
Pay	1	Terim
Pay düşmek	1	Deyim
Pay vermek	1	Deyim
Paydos	1	Yabancı Sözcük
Payını almak	1	Deyim
Pazar	4	Yabancı Sözcük
Pazar	4	Terim
Pazarlık	2	Terim
Pedal	1	Yabancı Sözcük
Pehlivan	2	Terim
Pehlivan	2	Yabancı Sözcük
Peki	11	Kalıp Söz
Peki efendim	1	Kalıp Söz
Peki nasıl?	1	Kalıp Söz
Peki niçin?	1	Kalıp Söz
Peki öyleyse	3	Kalıp Söz
Pekmezini akıtırım	1	Anadolu Ağzı
Pelerin	2	Yabancı Sözcük
Pelit	5	Anadolu Ağzı
Pelit	5	Terim
Pelit	5	Yabancı Sözcük
Pembe	4	Yabancı Sözcük
Pencere	9	Yabancı Sözcük
Pençe	4	Yabancı Sözcük
Pençe	4	Terim
Pençe atmak	1	Deyim
Pense	1	Yabancı Sözcük
Perçem	1	Yabancı Sözcük
Perde	4	Yabancı Sözcük
Peri	1	Yabancı Sözcük
Peş peşe	12	İkileme
Peşin	2	Yabancı sözcük
Peşine düşmek	2	Deyim
Peşine takılmak	6	Deyim
Peynir	5	Yabancı Sözcük
Peynir	12	Terim
Pıh!pıh!	1	Doldurma Söz
Pıkh	2	Doldurma Söz
Pılı pırtı	4	İkileme
Pılı pırtı toplamak	1	Deyim
Pınar	7	Terim
Pırıl pırıl	16	İkileme
Pırlanta	1	Yabancı Sözcük
Pırr	1	Doldurma Söz

Pırrğh!	1	Doldurma Söz
Pırrr	2	Doldurma Söz
Pısmak	1	Anadolu Ağzı
Pış pış	1	İkileme
Pide	1	Yabancı Sözcük
Pijama	1	Yabancı Sözcük
Pilav	6	Yabancı Sözcük
Piramit	2	Yabancı Sözcük
Piramit	2	Terim
Pire	1	Terim
Pireye kızıp yorgan yakmak	1	Deyim
Pirinç	5	Terim
Pirinç	5	Yabancı Sözcük
Pirzola	8	Yabancı Sözcük
Pirzola	8	Terim
Pis pis	1	İkileme
Pislik	1	Terim
Pist! Pist!	1	Doldurma Söz
Pişman	1	Yabancı Sözcük
Pişmiş tavuğun başına gelmemek	1	Deyim
Piyade	2	Terim
Piyade	2	Yabancı Sözcük
Plaj	2	Yabancı Sözcük
Plak	1	Yabancı Sözcük
Plan	2	Yabancı Sözcük
Plan	2	Terim
Plastik	5	Terim
Plastik	5	Yabancı Sözcük
Polis	5	Yabancı Sözcük
Pompa	1	Yabancı Sözcük
Pompa	1	Terim
Porsuk	1	Terim
Portakal	1	Terim
Portakal	1	Yabancı Sözcük
Posa	1	Terim
Posa çıkarmak	1	Deyim
Post	2	Yabancı Sözcük
Post	2	Terim
Posta	2	Yabancı Sözcük
Postal	1	Yabancı Sözcük
Poşet	2	Yabancı Sözcük
Pöçük	1	Anadolu Ağzı
Pöh	1	Doldurma Söz
Prenses	2	Terim
Prenses	2	Yabancı Sözcük
Problem	1	Yabancı Sözcük
Program	2	Yabancı Sözcük

Program	2	Terim
Protein	2	Terim
Protein	2	Yabancı Sözcük
Pudra	2	Yabancı Sözcük
Pullu pullu	1	İkileme
Pulluk	1	Terim
Pulluk	1	Yabancı Sözcük
Puro	1	Yabancı Sözcük
Pusuya düşmek	1	Deyim
Püfür püfür	1	İkileme
Radyo	2	Terim
Radyo	2	Yabancı Sözcük
Raf	7	Yabancı Sözcük
Raf	7	Terim
Rahat	12	Yabancı Sözcük
Rahat etmek	5	Deyim
Rahat rahat	1	İkileme
Rahata ermek	1	Deyim
Rahatı kaçmak	2	Deyim
Rahatına bakmak	2	Deyim
Rahatınıza bakın	1	Kalıp Söz
Rahip	1	Yabancı Sözcük
Rahmet	3	Yabancı Sözcük
Rakam	3	Yabancı Sözcük
Rakam	3	Terim
Ray	1	Yabancı Sözcük
Razı	2	Yabancı Sözcük
Reçine	2	Yabancı Sözcük
Reçine	2	Terim
Rehber	2	Yabancı Sözcük
Rekor	1	Yabancı Sözcük
Renk	19	Terim
Renk	19	Yabancı Sözcük
Renk almak	1	Deyim
Renk renk	7	İkileme
Resim	58	Yabancı Sözcük
Resim	58	Terim
Ressam	19	Terim
Ressam	19	Yabancı Sözcük
Restoran	1	Yabancı Sözcük
Rica	2	Yabancı Sözcük
Rica edeceğim	1	Kalıp Söz
Rica ederim	6	Kalıp Söz
Rica etsek	1	Kalıp Söz
Riyaziye	2	Yabancı Sözcük
Roman	2	Yabancı Sözcük
Roman	2	Terim
Romatizma	2	Terim

Romatizma	2	Yabancı Sözcük
Ruh	3	Terim
Ruh	3	Yabancı Sözcük
Ruj	2	Yabancı Sözcük
Rütbe	1	Yabancı Sözcük
Rüzgâr	15	Yabancı Sözcük
Rüzgâr	15	Terim
Saat	43	Yabancı Sözcük
Saat	43	Terim
Sabah	26	Yabancı Sözcük
Sabah	26	Terim
Sabah sabah	2	İkileme
Sabahtan akşama	1	İkileme
Sabır	1	Yabancı Sözcük
Sabun	6	Yabancı Sözcük
Sabun	6	Terim
Saç	26	Terim
Saçını başını yolmak	1	Deyim
Sadaka	1	Yabancı Sözcük
Saf	1	Yabancı Sözcük
Sağ kalmak	2	Deyim
Sağ ol	4	Kalıp Söz
Sağ olasın	2	Kalıp Söz
Sağ olun	1	Kalıp Söz
Sağ olun efendim	1	Kalıp Söz
Sağ salim	2	İkileme
Sağ salim olur	1	Kalıp Söz
Sağ selamet	1	İkileme
Sağ sol	1	İkileme
Sağa sola	7	İkileme
Sağına soluna	1	İkileme
Sağlıcakla büyüt	1	Kalıp Söz
Sağlık	2	Terim
Sağlık olsun	2	Kalıp Söz
Sahan	4	Yabancı Sözcük
Sahan	4	Terim
Sahi	1	Yabancı Sözcük
Sahil	2	Yabancı Sözcük
Sahip	10	Yabancı Sözcük
Sahip çıkmak	2	Deyim
Sahne	4	Yabancı Sözcük
Sahne	4	Terim
Sahtekâr	1	Yabancı Sözcük
Saka	1	Terim
Sakat	3	Yabancı Sözcük
Sakın haaa	1	Kalıp Söz
Sakınca	1	Terim
Saklı gizli	1	İkileme

Saksağan	1	Terim
Salam	2	Terim
Salam	2	Yabancı Sözcük
Salatalık	2	Terim
Salim	1	Yabancı Sözcük
Salkım salkım	1	İkileme
Salma	1	Anadolu Ağzı
Salon	12	Yabancı Sözcük
Saltanat	1	Yabancı Sözcük
Salya	4	Terim
Salya	4	Yabancı Sözcük
Salyangoz	2	Terim
Salyangoz	2	Yabancı Sözcük
Saman	1	Terim
Samanlık	1	Terim
Sana göre hava hoş	1	Kalıp Söz
Sanayi	2	Terim
Sanayi	2	Yabancı Sözcük
Sandal	7	Yabancı Sözcük
Sandal	7	Terim
Sandalye	11	Yabancı Sözcük
Sandık	5	Yabancı Sözcük
Sanduka	1	Yabancı Sözcük
Saniye	8	Terim
Saniye	8	Yabancı Sözcük
Sanki	7	Yabancı Sözcük
Santim	3	Yabancı Sözcük
Santim	3	Terim
Santimetre	2	Terim
Santimetre	2	Yabancı Sözcük
Sap	1	Terim
Sararıp solmak	3	İkileme
Saray	12	Yabancı Sözcük
Sargı	1	Terim
Sarhoş	3	Yabancı Sözcük
Sarı sarı	3	İkileme
Sarımsak	1	Terim
Sarmaş dolaş	1	İkileme
Sarmaş dolaş olmak	1	Deyim
Sarmaşık	2	Terim
Sarsa sarsa	1	İkileme
Satıcı	1	Terim
Satır	2	Yabancı Sözcük
Satır	2	Terim
Savaş	7	Terim
Sayfa	3	Yabancı Sözcük
Saygı	2	Terim
Saygı duyarım	1	Kalıp Söz

Saygı duymak	1	Deyim
Sayı	1	Terim
Sayın	2	Kalıp Söz
Sayrı	2	Anadolu Ağzı
Saz	1	Terim
Sebep	1	Terim
Sebze	14	Yabancı Sözcük
Sebze	14	Terim
Sedef	3	Terim
Sedef	3	Yabancı Sözcük
Sedir	1	Yabancı Sözcük
Sefa	1	Yabancı Sözcük
Sefalar getirdin	1	Kalıp Söz
Sefalar getirdiniz	1	Kalıp Söz
Sefer	2	Yabancı Sözcük
Seğirtme	1	Anadolu Ağzı
Seğirtmek	4	Anadolu Ağzı
Sel	2	Terim
Sel	2	Yabancı Sözcük
Sel gider, kum kalır	1	Atasözü
Selam	8	Yabancı Sözcük
Selam olsun	2	Kalıp Söz
Selam size	1	Kalıp Söz
Selam söyle	1	Kalıp Söz
Selam söylemek	1	Deyim
Selam vermek	3	Deyim
Selamünaleyküm	1	Yabancı Sözcük
Sele	1	Yabancı Sözcük
Selvi	1	Terim
Semer	2	Terim
Semer	2	Yabancı Sözcük
Semt	6	Yabancı Sözcük
Sen bana güç ver Allahım	1	Kalıp Söz
Sen bilirsin	2	Kalıp Söz
Sen yok musun sen	1	Kalıp Söz
Senatör	1	Yabancı Sözcük
Sepet	4	Yabancı Sözcük
Serçe	20	Terim
Sergi	1	Terim
Sergi açmak	1	Deyim
Serpelemek	1	Anadolu Ağzı
Sersem	2	Yabancı Sözcük
Serseri	2	Yabancı Sözcük
Sert	1	Terim
Sert	1	Yabancı Sözcük
Sert sert	1	İkileme
Serüven	9	Terim
Serüven	9	Yabancı Sözcük

Ses	27	Terim
Ses vermek	2	Deyim
Sesini çıkarmamak	1	Deyim
Sevap	1	Yabancı Sözcük
Seve seve	9	İkileme
Sevgi	15	Terim
Sevgi beslemek	1	Deyim
Sevgili	9	Kalıp Söz
Sevimli sevimli	1	İkileme
Sevinci kursağında kalmak	1	Deyim
Sevinç	12	Terim
Sevine sevine	5	İkileme
Seyahatname	2	Terim
Seyahatname	2	Yabancı Sözcük
Seyir	1	Yabancı Sözcük
Seyirci	3	Terim
Seyirci kalmak	1	Deyim
Seyirci olmak	1	Deyim
Seyirlik oyun	1	Terim
Seyis	1	Yabancı Sözcük
Seyre çıkmak	1	Deyim
Sıcak	3	Terim
Sıcak sıcak	2	İkileme
Sıcaklık	1	Terim
Sıcakta gül biter, soğukta maraz	1	Atasözü
Sıfır	1	Yabancı Sözcük
Sıfır	1	Terim
Sığınak	1	Terim
Sığırtmaç	4	Anadolu Ağzı
Sıhhiye	1	Yabancı Sözcük
Sık sık	20	İkileme
Sıkıntı çekmek	3	Deyim
Sıkıntı vermek	1	Deyim
Sıkıntıya düşmek	1	Deyim
Sınav	2	Terim
Sınavdan geçmek	1	Deyim
Sınıf	16	Yabancı Sözcük
Sınıf	16	Terim
Sınır	1	Terim
Sınır	1	Yabancı Sözcük
Sıpa	1	Terim
Sıra sıra	2	İkileme
Sıraya koymak	1	Deyim
Sırık	1	Argo Söz
Sırt	12	Terim
Sırt sırta	1	İkileme
Sırt sırta vermek	1	Deyim
Sırtından geçinmek	1	Deyim

Sızım sızım	2	İkileme
Sızıp kalmak	1	Deyim
Sidik	1	Terim
Sigara	6	Yabancı Sözcük
Sihir	3	Yabancı Sözcük
Silah	5	Yabancı Sözcük
Silah patlamak	1	Deyim
Silindir	2	Terim
Silindir	2	Yabancı Sözcük
Silinip gitmek	3	Deyim
Silinip süpürülmek	1	İkileme
Silip süpürmek	6	İkileme
Simge	1	Terim
Simit	3	Yabancı Sözcük
Sincap	5	Terim
Sincap	5	Yabancı Sözcük
Sinek	18	Terim
Sinema	2	Terim
Sinema	2	Yabancı Sözcük
Sini	1	Yabancı Sözcük
Sinir	1	Terim
Sinsi sinsi	2	İkileme
Sis	5	Terim
Siyah	10	Yabancı Sözcük
Siyah beyaz	1	İkileme
Soba	7	Yabancı Sözcük
Sofa	2	Yabancı Sözcük
Sofra	10	Yabancı Sözcük
Soğan	1	Terim
Soğuk soğuk	4	İkileme
Sohbet	3	Yabancı Sözcük
Sokak	16	Yabancı Sözcük
Sokak sokak	1	İkileme
Sokaktan toplamak	2	Deyim
Solda sıfır kalmak	1	Deyim
Soluğunu tutmak	1	Deyim
Soluk soluğa	4	İkileme
Somun	3	Yabancı Sözcük
Son nefesini vermek	1	Deyim
Son vermek	3	Deyim
Sona ermek	6	Deyim
Sonbahar	5	Terim
Sonbahar	5	Yabancı Sözcük
Sonuç	2	Terim
Sonuç almak	3	Deyim
Sonuç vermek	1	Deyim
Sonunu almak	1	Deyim
Sonunu getirememek	1	Deyim

Sora sora	1	İkileme
Sora sora Bağdat bulunur	1	Atasözü
Sorguya çekmek	1	Deyim
Soru	6	Terim
Soru işareti	1	Terim
Soy	2	Terim
Soyka	1	Anadolu Ağzı
Soylu	1	Terim
Söğmek	1	Anadolu Ağzı
Söğüt	1	Terim
Söğüt ağacı	3	Terim
Söküp atmak	1	Deyim
Söyleye söyleye	1	İkileme
Söz	19	Terim
Söz açmak	1	Deyim
Söz almak	4	Deyim
Söz birliği etmek	4	Deyim
Söz dinlemek	2	Deyim
Söz etmek	46	Deyim
Söz geçirmek	1	Deyim
Söz gelimi	1	Kalıp Söz
Söz işitmek	1	Deyim
Söz sohbet	2	İkileme
Söz tutmak	3	Deyim
Söz vermek	7	Deyim
Sözcük	17	Terim
Sözden çıkmamak	1	Deyim
Söze girmek	3	Deyim
Söze karışmak	7	Deyim
Sözleşme	1	Deyim
Sözü ağzında bırakmak	1	Deyim
Sözü bağlamak	1	Deyim
Sözü dağıtmak	1	Deyim
Sözü edilmek	1	Deyim
Sözü sohbeti	1	İkileme
Sözü tartmak	1	Deyim
Sözü uzatmak	1	Deyim
Sözü yarım kalmak	1	Deyim
Sözüm söz	1	İkileme
Sözünden çıkmamak	1	Deyim
Sözünü balla kestim	1	Kalıp Söz
Sözünü bil	1	Kalıp Söz
Sözünü kesmek	16	Deyim
Sözünü tutmak	6	Deyim
Spiker	1	Yabancı Sözcük
Spor	4	Terim
Spor	4	Yabancı Sözcük
Stadyum	3	Terim

Stadyum	3	Yabancı Sözcük
Staj	1	Yabancı Sözcük
Su	22	Terim
Su basmak	1	Deyim
Su dökünmek	1	Deyim
Su gibi aziz ol!	1	Kalıp Söz
Su gibi aziz ol!	1	Deyim
Su tavuğu	1	Terim
Subay	2	Terim
Suç	4	Terim
Suçlu suçlu	2	İkileme
Suçüstü	1	Terim
Suçüstü yakalamak	1	Terim
Sultan	2	Terim
Sultan	2	Yabancı Sözcük
Sur	1	Yabancı Sözcük
Surat	2	Yabancı Sözcük
Surat etmek	2	Deyim
Suret	1	Yabancı Sözcük
Susam	2	Terim
Susam	2	Yabancı Sözcük
Susuz	1	Terim
Sünger	1	Yabancı Sözcük
Süngü	1	Terim
Sünnet	5	Terim
Sünnet	5	Yabancı Sözcük
Sünnet etmek	5	Deyim
Sünnet olmak	1	Deyim
Sürpriz	1	Yabancı Sözcük
Sürpriz yapmak	1	Deyim
Sürü	18	Terim
Sürü sürü	2	İkileme
Sürüp gitmek	2	Deyim
Süt	6	Terim
Süt dökmüş kedi gibi	1	Deyim
Sütun	4	Yabancı Sözcük
Sütun	4	Terim
Süvari	2	Yabancı Sözcük
Süvari	2	Terim
Şafak	1	Yabancı Sözcük
Şafak atmak	1	Deyim
Şafak sökmek	2	Deyim
Şahane	1	Yabancı Sözcük
Şahin	1	Terim
Şair	2	Terim
Şair	2	Yabancı Sözcük
Şaka	3	Terim
Şaka yapmak	7	Deyim

Şakaya almak	1	Deyim
Şakaya gelmemek	1	Deyim
Şamata	1	Yabancı Sözcük
Şamdan	1	Yabancı Sözcük
Şampiyon	1	Yabancı Sözcük
Şan vermek	1	Deyim
Şans	1	Yabancı Sözcük
Şantiye	1	Yabancı Sözcük
Şapka	12	Yabancı Sözcük
Şaplak	1	Anadolu Ağzı
Şarap	4	Yabancı Sözcük
Şaraphane	1	Yabancı Sözcük
Şarkı	11	Yabancı Sözcük
Şarkı	11	Terim
Şaşılacak şey doğrusu	1	Kalıp Söz
Şaşırıp kalmak	2	Deyim
Şaşkın şaşkın	7	İkileme
Şaşkına çevirmek	2	Deyim
Şef	1	Yabancı Sözcük
Şeftali	2	Terim
Şeftali	2	Yabancı Sözcük
Şehir	1	Yabancı Sözcük
Şeker	9	Terim
Şeker	9	Yabancı Sözcük
Şemsiye	4	Yabancı Sözcük
Şenlik	5	Terim
Şerbet	1	Yabancı Sözcük
Şeref	2	Yabancı Sözcük
Şerit	1	Yabancı Sözcük
Şerit	1	Terim
Şey	24	Yabancı Sözcük
Şeytan	9	Terim
Şeytan	7	Yabancı Sözcük
Şeytana pabucunu ters giydirmek	1	Deyim
Şıkır şıkır	1	İkileme
Şıpır şıpır	1	İkileme
Şırıl şırıl	2	İkileme
Şırınga etmek	1	Deyim
Şiddet	4	Yabancı Sözcük
Şiddet	4	Terim
Şiir	14	Terim
Şiir	14	Yabancı Sözcük
Şikâyet	1	Yabancı Sözcük
Şimşek	1	Terim
Şimşek çakmak	2	Deyim
Şirin	1	Yabancı Sözcük
Şirket	2	Yabancı Sözcük
Şirket	2	Terim

Şişe	3	Yabancı Sözcük
Şişek	1	Anadolu Ağzı
Şişine şişine	1	İkileme
Şişmanlık	1	Terim
Şölen	3	Yabancı Sözcük
Şölen çekmek	2	Deyim
Şövalye	2	Terim
Şövalye	2	Yabancı Sözcük
Şubat	2	Yabancı Sözcük
Şube	4	Yabancı Sözcük
Şube	4	Terim
Şuna buna	1	İkileme
Şunu bunu	1	İkileme
Şura bura	1	İkileme
Şuraya buraya	1	İkileme
Şurdan burdan	1	İkileme
Şükretmek	1	Yabancı Sözcük
Şükür	15	Yabancı Sözcük
Şükür	15	Kalıp Söz
Şükür öyleyse	1	Kalıp Söz
Şükürler olsun	4	Kalıp Söz
Taaa	1	Doldurma Söz
Tabak	2	Yabancı Sözcük
Tabaka	1	Yabancı Sözcük
Tabanvay	2	Argo Söz
Tabla	2	Yabancı Sözcük
Tabla	2	Terim
Tablo	3	Yabancı Sözcük
Tablo	3	Terim
Tabure	1	Yabancı Sözcük
Tabut	1	Yabancı Sözcük
Tacir	1	Yabancı Sözcük
Taç	1	Terim
Taç yaprak	1	Terim
Tadı tuzu	2	İkileme
Tadı tuzu kalmamak	2	Deyim
Tadına bakmak	1	Deyim
Tadına doymamak	1	Deyim
Tadına doyum olmamak	1	Deyim
Tadına varmak	1	Deyim
Tadını çıkarmak	3	Deyim
Tahammül	1	Yabancı Sözcük
Tahıl	1	Yabancı Sözcük
Tahıl	1	Terim
Tahribat	1	Yabancı Sözcük
Tahrip	1	Yabancı Sözcük
Tahsildar	1	Yabancı Sözcük
Taht	2	Yabancı Sözcük

Taht	2	Terim
Tahta	10	Yabancı Sözcük
Tahta	10	Terim
Tahta geçmek	1	Deyim
Tahterevalli	1	Yabancı Sözcük
Tak tak tak	1	Doldurma Söz
Taka tuka tak!	1	Doldurma Söz
Takdim etmekteyim	1	Kalıp Söz
Takım	1	Terim
Takır takır	1	İkileme
Takır tukur	2	İkileme
Takke	2	Yabancı Sözcük
Takla atmak	1	Deyim
Taksit	2	Yabancı Sözcük
Takvim	2	Yabancı Sözcük
Takvim	2	Terim
Talih	2	Yabancı Sözcük
Tamam mı?	3	Kalıp Söz
Tamam tamam	1	Kalıp Söz
Tan	1	Terim
Tandır	2	Yabancı Sözcük
Tandır	2	Terim
Tane	1	Yabancı Sözcük
Tanık	1	Terim
Tanık olmak	1	Deyim
Tanrı	2	Terim
Tanrıça	2	Yabancı Sözcük
Tanrıça	2	Terim
Tapınak	3	Terim
Tapu	2	Terim
Tarçın	2	Terim
Tarçın	2	Yabancı Sözcük
Tarhana	1	Yabancı Sözcük
Tarım	1	Terim
Tarih	7	Terim
Tarih	7	Yabancı Sözcük
Tarihe geçmek	1	Deyim
Tarihi	1	Yabancı Sözcük
Tarla	28	Terim
Tarla faresi	1	Deyim
Tartışma	2	Terim
Tartışmaya girmek	2	Deyim
Tas	1	Yabancı Sözcük
Taş	22	Terim
Taş taş üstünde bırakmamak	1	Deyim
Taşa tutmak	1	Deyim
Taşeron	2	Yabancı Sözcük
Taşeron	2	Terim

Tav	1	Yabancı Sözcük
Tav	1	Terim
Tavla	2	Terim
Tavla	2	Yabancı Sözcük
Tavşan	5	Terim
Tavuk	16	Terim
Tavuskuşu	1	Terim
Taze	1	Yabancı Sözcük
Taze taze	4	İkileme
Tazı	2	Yabancı Sözcük
Tazı	2	Terim
Tebeşir	1	Yabancı Sözcük
Tecim	3	Terim
Tecim	3	Yabancı Sözcük
Teğmen	1	Terim
Tehlike	9	Yabancı Sözcük
Tehlike	9	Terim
Tehlike atlatmak	1	Deyim
Tek tük	1	İkileme
Teke	1	Terim
Teker teker	2	İkileme
Teklif	1	Yabancı Sözcük
Tekme yemek	1	Deyim
Tekne	1	Yabancı Sözcük
Teknik	3	Terim
Teknik	3	Yabancı Sözcük
Tekniker	1	Yabancı Sözcük
Tel	2	Terim
Tel çekmek	2	Deyim
Telaş	5	Yabancı Sözcük
Telef olmak	1	Deyim
Telefon	8	Yabancı Sözcük
Telefon	8	Terim
Telefon etmek	4	Deyim
Televizyon	8	Yabancı Sözcük
Televizyon	8	Terim
Telgraf	2	Yabancı Sözcük
Telgraf	2	Terim
Telgraf çekmek	1	Deyim
Tellal	1	Yabancı Sözcük
Tellal çağırtmak	1	Deyim
Tembel	3	Yabancı Sözcük
Temiz	8	Yabancı Sözcük
Temiz temiz	4	İkileme
Temiz tutmak	3	Deyim
Temizlik yapmak	1	Deyim
Temmuz	3	Yabancı Sözcük
Tencere	3	Yabancı Sözcük

Teneke	1	Yabancı Sözcük
Teneke	1	Terim
Tepe	18	Terim
Tepeden tırnağa	1	İkileme
Ter	6	Terim
Ter dökmek	4	Deyim
Terbiye	2	Yabancı Sözcük
Tereciye tere satmak	1	Deyim
Termos	1	Yabancı Sözcük
Ters gitmek	1	Deyim
Ters ters	1	İkileme
Terzi	1	Yabancı Sözcük
Teslim	4	Yabancı Sözcük
Teslim almak	2	Deyim
Tespih	4	Yabancı Sözcük
Tespih çekmek	2	Deyim
Test	2	Terim
Test	2	Yabancı Sözcük
Testere	2	Terim
Testere	2	Yabancı Sözcük
Testi	2	Yabancı Sözcük
Tesviye	1	Yabancı Sözcük
Teşekkür	2	Yabancı Sözcük
Teşekkür ederim	16	Kalıp Söz
Teşekkür ediyorum	1	Kalıp Söz
Tezgâh	2	Yabancı Sözcük
Tıbbi	1	Yabancı Sözcük
Tıkır tıkır	1	İkileme
Tıklım tıklım	6	İkileme
Tıp	2	Yabancı Sözcük
Tıp	2	Terim
Tıpış tıpış	2	İkileme
Tıraş etmek	1	Deyim
Tırmana tırmana	1	İkileme
Tırnağı olamamak	1	Deyim
Tırnak	13	Terim
Tırpan	1	Yabancı Sözcük
Tırpan	1	Terim
Tırtıl	1	Terim
Ticaret	3	Yabancı Sözcük
Ticaret	3	Terim
Ticaret merkezi	1	Terim
Tik tak	1	İkileme
Tilki	6	Terim
Timsah	1	Yabancı Sözcük
Timsah	1	Terim
Tin tin	1	İkileme
Tir tir	1	İkileme

Tir tir titremek	1	Deyim
Tiril tiril	2	İkileme
Tişört	1	Yabancı Sözcük
Tiyatro	2	Terim
Tiyatro	2	Yabancı Sözcük
Tohum	14	Yabancı Sözcük
Tohum	14	Terim
Tok evin aç kedisi	1	Deyim
Tokat patlatmak	1	Deyim
Tokmak	1	Terim
Tombul tombul	1	İkileme
Tomurcuk	1	Terim
Ton	2	Terim
Ton	2	Yabancı Sözcük
Top	1	Terim
Top top	1	İkileme
Topa tutmak	1	Deyim
Toplama	1	Terim
Topluluk	2	Terim
Toprak	31	Terim
Tortop olmak	1	Deyim
Tost	1	Yabancı Sözcük
Toynak	1	Terim
Toz çamur	1	İkileme
Toz duman	1	İkileme
Toz toprak	1	İkileme
Töre	2	Terim
Tören	1	Terim
Tövbe	1	Yabancı Sözcük
Tövbe olmasın, sabrolsun	1	Kalıp Söz
Tövbeler olsun	1	Kalıp Söz
Trafik	4	Yabancı Sözcük
Tren	28	Yabancı Sözcük
Trik! trik! trik!	1	Doldurma Söz
Trilyon	1	Yabancı Sözcük
Tuğla	6	Yabancı Sözcük
Tuğla	6	Terim
Tuluk	1	Anadolu Ağzı
Tulum	2	Terim
Tulumba	1	Yabancı Sözcük
Turizm	1	Yabancı Sözcük
Turna	1	Terim
Turşu	1	Yabancı Sözcük
Tutkal	1	Terim
Tutku	1	Terim
Tutuklu	1	Terim
Tutum	1	Terim
Tutuna tutuna	1	İkileme

Tuu	1	Doldurma Söz
Tuz	2	Terim
Tuzağa düşmek	1	Deyim
Tuzağa düşürmek	1	Deyim
Tüccar	1	Yabancı Sözcük
Tüfek	2	Yabancı Sözcük
Tüketici	1	Terim
Tülbent	1	Yabancı Sözcük
Tümce	4	Terim
Tünaydın	2	Kalıp Söz
Tünek	1	Terim
Tüp	2	Yabancı Sözcük
Türbe	2	Terim
Türbe	2	Yabancı Sözcük
Türkü	20	Terim
Türkü söylemek	4	Deyim
Türkü tutturmak	1	Deyim
Türkü yakmak	1	Deyim
Tütsülemek	1	Terim
Tütün	1	Terim
Tüü	1	Doldurma Söz
Tüy	12	Terim
Tüyleri diken diken olmak	1	Deyim
Tüyleri ürpermek	1	Deyim
Ucu bucağı	1	İkileme
Ucuz	2	Terim
Ucuz atlatmak	1	Deyim
Uç uca	1	İkileme
Uçak	3	Terim
Uçsuz bucaksız	1	İkileme
Uçurum	1	Terim
Uf canım, uf!	1	Doldurma Söz
Uf puf!	1	Doldurma Söz
Ufak tefek	2	İkileme
Uffff	1	Doldurma Söz
Uğraş vermek	1	Deyim
Uğraşı	1	Terim
Uğurböceği	1	Terim
Ukala	1	Yabancı Sözcük
Ulus	3	Terim
Umrumda mı?	1	Kalıp Söz
Umut kesmek	1	Deyim
Umutlana umutlana	1	İkileme
Un	2	Terim
Us	1	Terim
Usanç vermek	1	Deyim
Usandım ayol	1	Kalıp Söz
Uslu olun evladım	1	Kalıp Söz

Usta	28	Terim
Usta	28	Yabancı Sözcük
Usul	1	Yabancı Sözcük
Usuna gelmek	2	Deyim
Usuna getirmemek	1	Deyim
Usundan geçmek	1	Deyim
Utanç duymak	3	Deyim
Utangaç utangaç	2	İkileme
Utku kazanmak	1	Deyim
Uuuuuuu	1	Doldurma Söz
Uy	1	Doldurma Söz
Uy anaaaamm	1	Kalıp Söz
Uy anneciğim	1	Kalıp Söz
Uyarı	1	Terim
Uydu	2	Terim
Uygar	1	Terim
Uygun bulmak	3	Deyim
Uygun düşmek	4	Deyim
Uygun gelmek	1	Deyim
Uygun görmek	3	Deyim
Uyku	10	Terim
Uyku tutmamak	1	Deyim
Uykusu bölünmek	1	Deyim
Uykusu gelmek	2	Deyim
Uykusu kaçmak	2	Deyim
Uykusunu almak	2	Deyim
Uykusunu bölmek	1	Deyim
Uykusuz kalmak	1	Deyim
Uykusuzluk	1	Terim
Uykuya dalmak	6	Deyim
Uykuya yatmak	1	Deyim
Uysal uysal	1	İkileme
Uyuz	1	Terim
Uzak durmak	6	Deyim
Uzak kalmak	2	Deyim
Uzak uzak	1	İkileme
Uzay	1	Terim
Uzman	2	Terim
Uzun uzun	8	İkileme
Uzunluk	3	Terim
Ücret	4	Yabancı Sözcük
Ücret	4	Terim
Üçgen	1	Terim
Üf üf üf	1	Doldurma Söz
Üf!Üf!Üf!	1	Doldurma Söz
Üff	1	Doldurma Söz
Üfff	1	Doldurma Söz
Üfff!	2	Doldurma Söz

Üffff	2	Doldurma Söz
Üleşmek	2	Anadolu Ağzı
Üleştirmek	1	Anadolu Ağzı
Ülke	10	Terim
Ümit	1	Yabancı Sözcük
Ümitsizliğe düşmek	1	Deyim
Ün yapmak	2	Deyim
Üniforma	1	Yabancı Sözcük
Üniversite	3	Terim
Üniversite	3	Yabancı Sözcük
Ünlem	1	Terim
Ünlemek	31	Anadolu Ağzı
Üretim	1	Terim
Üretkenlik	1	Terim
Üretmek	1	Terim
Ürün	3	Terim
Üst baş	2	İkileme
Üst çene	1	Terim
Üst üste	12	İkileme
Üsteğmen	1	Terim
Üstüme iyilik sağlık	1	Kalıp Söz
Üstün görmek	1	Deyim
Üstün olmak	2	Deyim
Üstün tutmak	1	Deyim
Üstünde durmak	1	Deyim
Üstüne gitmek	1	Deyim
Üstüne titremek	1	Deyim
Üstüne üstüne	17	İkileme
Üstüne yürümek	2	Deyim
Üüüf	1	Doldurma Söz
Üvendire	8	Terim
Üvendire	8	Yabancı Sözcük
Üye	2	Terim
Üzerlik	1	Terim
Üzgün üzgün	1	İkileme
Üzüm	9	Terim
Üzümünü ye bağını sorma	1	Atasözü
Vadi	7	Terim
Vadi	7	Yabancı Sözcük
Vagon	3	Yabancı Sözcük
Vah	1	Doldurma Söz
Vah vah	1	Doldurma Söz
Vah vah!	1	Doldurma Söz
Vah! Vah!	1	Doldurma Söz
Vah! Vah! Vah!	1	Doldurma Söz
Vahşi	2	Yabancı Sözcük
Vahşi	2	Terim
Vakit	1	Yabancı Sözcük

Vakit nakittir	1	Atasözü
Vali	3	Yabancı Sözcük
Valiz	2	Yabancı Sözcük
Vallahi	5	Yabancı Sözcük
Vallahi	5	Kalıp Söz
Vapur	3	Yabancı Sözcük
Var mısın?	1	Kalıp Söz
Var mutlu ol	1	Kalıp Söz
Var ol	2	Kalıp Söz
Var olun	1	Kalıp Söz
Var sevin	1	Kalıp Söz
Varil	1	Yabancı Sözcük
Varlık	6	Terim
Vatan	2	Yabancı Sözcük
Vay halimize!	1	Kalıp Söz
Vay haline!	1	Kalıp Söz
Vay haline vay!	1	Kalıp Söz
Vay vay	2	Doldurma Söz
Vay vay vay	1	Doldurma Söz
Vay vay!	1	Doldurma Söz
Vay!	1	Doldurma Söz
Vay!vay!vay!vay!	1	Doldurma Söz
Vayyy	1	Doldurma Söz
Vayyy!	1	Doldurma Söz
Ver elini…	2	Deyim
Verim	4	Terim
Vernik	2	Terim
Vernik	2	Yabancı Sözcük
Vezir	2	Terim
Vezir	2	Yabancı Sözcük
Vıcık vıcık	1	İkileme
Vırı vırı vırraaak	1	Doldurma Söz
Vırraak!	1	Doldurma Söz
Vızır vızır	1	İkileme
Viiiç	1	Doldurma Söz
Villa	1	Yabancı Sözcük
Virgül	1	Yabancı Sözcük
Virgül	1	Terim
Vitrin	1	Yabancı Sözcük
Vur ha vur	1	Doldurma Söz
Vur ha!	1	Doldurma Söz
Vura vura	2	İkileme
Vücut	18	Terim
Vücut	18	Yabancı Sözcük
Ya ne?	3	Kalıp Söz
Ya ne denir?	1	Kalıp Söz
Ya yengi ya ölüm	1	Kalıplaşmış Söz
Yaa, öyle mi?	1	Kalıp Söz

Yaaa	4	Doldurma Söz
Yaaaa	5	Dolduma Söz
Yaban	1	Terim
Yaban	1	Yabancı Sözcük
Yaban domuzu	2	Terim
Yaban otu	1	Terim
Yağ	3	Terim
Yağış	1	Terim
Yağmur	13	Terim
Yağmur yaş	1	İkileme
Yahu	2	Doldurma Söz
Yahu!	1	Doldurma Söz
Yaka yaka	1	İkileme
Yakınlık duymak	1	Deyim
Yakıp yıkmak	1	İkileme
Yakışık almak	3	Deyim
Yakıt	1	Terim
Yalak	2	Terim
Yalan borcun mu var?	1	Kalıp Söz
Yalan mı?	1	Kalıp Söz
Yalayıp geçmek	1	Deyim
Yalım	1	Anadolu Ağzı
Yalım yalım	5	İkileme
Yalnız	1	Terim
Yalnızlık	3	Terim
Yamaç	1	Terim
Yamrı yumru	1	İkileme
Yan yana	27	İkileme
Yanak	6	Terim
Yanardağ	1	Terim
Yangı	1	Terim
Yangı	1	Anadolu Ağzı
Yangın	2	Terim
Yanık yanık	1	İkileme
Yanılgıya düşmek	2	Deyim
Yanına almak	1	Deyim
Yanında olmak	1	Deyim
Yanıp tutuşmak	2	Deyim
Yanıp yakınmak	1	İkileme
Yanıt	1	Terim
Yanıt vermek	141	Deyim
Yani?	2	Kalıp Söz
Yanlıştan dönmek	1	Deyim
Yap yap	1	İkileme
Yapı	1	Terim
Yapıp yapıp	1	İkileme
Yapıt	5	Kalıp Söz
Yapmayın Allahınızı severseniz	1	Kalıp Söz

Yaprak	9	Terim
Yara	2	Terim
Yara almak	1	Deyim
Yararı dokunmak	1	Deyim
Yarasa	2	Terim
Yarasın efendim	1	Kalıp Söz
Yardımına koşmak	2	Deyim
Yaren	2	Yabancı Sözcük
Yarenlik	1	Anadolu Ağzı
Yargıcılar kurulu	1	Terim
Yargıç	1	Terim
Yarı aç yarı tok	1	İkileme
Yarı yarıya	1	İkileme
Yarım kalmak	1	Deyim
Yarımada	1	Terim
Yarışa girmek	4	Deyim
Yas	1	Terim
Yas sürmek	1	Deyim
Yas tutmak	2	Deyim
Yasa	1	Terim
Yasa çıkarmak	1	Deyim
Yasak	2	Terim
Yaş	5	Terim
Yaş yaşamış diş dişemiş	1	Deyim
Yaş yaşamış diş dişemiş	1	Anadolu Ağzı
Yaşa aslanım	1	Kalıp Söz
Yaşam	8	Terim
Yaşasın	12	Kalıp Söz
Yaşayan tüm kardeşlerim	1	Kalıp Söz
Yaşına başına	2	İkileme
Yaşını başını	2	İkileme
Yaşlı	2	Terim
Yaşlılık	1	Terim
Yatak odası	3	Terim
Yatay	1	Terim
Yavaş yavaş	15	İkileme
Yavru	33	Terim
Yavrucuğum	2	Kalıp Söz
Yavrum	7	Yabancı Sözcük
Yavrum?	2	Kalıp Söz
Yaya	4	Terim
Yaya yaya	1	İkileme
Yaygarayı basmak	1	Deyim
Yayık	1	Anadolu Ağzı
Yayık yaymak	2	Deyim
Yayık yaymak	2	Anadolu Ağzı
Yayımlamak	1	Terim

Yayla	1	Terim
Yaz	7	Terim
Yazar	4	Terim
Yazı	4	Terim
Yazı makinesi	2	Terim
Yazıık	1	Kalıp Söz
Yazıık!	1	Kalıp Söz
Yazık	1	Kalıp Söz
Yazık değil mi?	2	Kalıp Söz
Yazık oldu	1	Kalıp Söz
Yazık olmak	2	Deyim
Yazık!	1	Kalıp Söz
Yazıklar olsun	1	Kalıp Söz
Yazma	2	Terim
Ye ye	1	İkileme
Yediği önünde yemediği ardında	1	Deyim
Yel	1	Terim
Yele	1	Terim
Yelken	1	Terim
Yem	2	Terim
Yem olmak	3	Deyim
Yeme içme	1	İkileme
Yemiş	2	Terim
Yemiş	2	Anadolu Ağzı
Yenen yerde bereket olur	1	Atasözü
Yeni yeni	1	İkileme
Yenidünya	1	Terim
Yenik düşmek	3	Deyim
Yenik saymak	1	Deyim
Yenilgiye düşmek	1	Deyim
Yenilgiye uğramak	1	Deyim
Yer	1	Terim
Yer almak	1	Deyim
Yer değiştirmek	4	Deyim
Yer etmek	1	Deyim
Yer tutmak	1	Deyim
Yer vermek	1	Deyim
Yer yer	2	İkileme
Yeraltı	2	Terim
Yerden yere	1	İkileme
Yerden yere vurmak	1	Deyim
Yeri göğü inletmek	1	Deyim
Yerin dibine batsın	2	Kalıp Söz
Yerinde yeller esmek	1	Deyim
Yerinden fırlamak	2	Deyim
Yerinden oynamak	1	Deyim
Yerine geçmek	3	Deyim

Yerine gelmek	1	Deyim
Yerine getirmek	7	Deyim
Yerine koymak	3	Deyim
Yerini almak	3	Deyim
Yerle bir etmek	2	Deyim
Yerli	1	Terim
Yerli yerinde	1	İkileme
Yeryüzü	15	Terim
Yeşil yeşil	5	İkileme
Yeter artık ayıptır	1	Kalıp Söz
Yeter be!	1	Kalıp Söz
Yeter ki sağlık olsun	1	Kalıp Söz
Yeti	1	Terim
Yetim	2	Yabancı Sözcük
Yetişkin	5	Terim
Yetmez mi?	1	Kalıp Söz
Yıl	5	Terim
Yılan	19	Terim
Yılana çıyana	1	İkileme
Yıldırım	1	Terim
Yıldız	25	Terim
Yırtıcı hayvan	1	Terim
Yine bekleriz efendim	1	Kalıp Söz
Yine mi?	1	Kalıp Söz
Yitik	3	Anadolu Ağzı
Yitip gitmek	3	Deyim
Yiyip bitirmek	1	İkileme
Yiyip içmek	2	İkileme
Yiyip içmek	2	İkileme
Yoğurt	4	Terim
Yok artık!	1	Kalıp Söz
Yok be	2	Kalıp Söz
Yok canım	4	Kalıp Söz
Yok etmek	42	Deyim
Yok ola ola	1	İkileme
Yok olmak	40	Deyim
Yok vallahi	1	Kalıp Söz
Yok yok	2	Kalıp Söz
Yok! yok!	1	Kalıp Söz
Yok, yok	1	Kalıp Söz
Yoklama	1	Terim
Yokluk	2	Terim
Yokluk yoksulluk	1	İkileme
Yoksa?	3	Kalıp Söz
Yoksun kalmak	4	Deyim
Yoksun olmak	1	Deyim
Yokuş	2	Terim
Yol	2	Terim

Yol açmak	3	Deyim
Yol almak	8	Deyim
Yol aramak	1	Deyim
Yol etmek	1	Deyim
Yol kesmek	1	Deyim
Yol tepmek	2	Deyim
Yol vermek	1	Deyim
Yol yürümek	1	Deyim
Yol yürümekle borç ödemekle biter	1	Atasözü
Yola çıkmak	9	Deyim
Yola düşmek	3	Deyim
Yola getirmek	2	Deyim
Yola koyulmak	1	Deyim
Yolcu etmek	3	Deyim
Yolcu yolunda gerek	1	Atasözü
Yolculuk	3	Terim
Yoldan çıkmak	1	Deyim
Yollanmak	1	Anadolu Ağzı
Yolu düşmek	2	Deyim
Yolunu bulmak	1	Deyim
Yolunu tutmak	1	Deyim
Yonca	5	Terim
Yoo	1	Doldurma Söz
Yoo!	1	Doldurma Söz
Yooo	2	Doldurma Söz
Yooo!	1	Doldurma Söz
Yoooo	1	Doldurma Söz
Yorgan döşek	1	İkileme
Yorgun argın	2	İkileme
Yorgun düşmek	1	Deyim
Yorgunluğunu almak	1	Deyim
Yorgunluk	1	Terim
Yorumcu	1	Terim
Yosun	1	Terim
Yosun bağlamak	1	Deyim
Yönetici	2	Terim
Yöntem	1	Terim
Yöre	7	Terim
Yufka	1	Terim
Yuh!	1	Doldurma Söz
Yukarıdan aşağıya	1	İkileme
Yumruk	2	Terim
Yumurta	31	Terim
Yumurtlama	4	Terim
Yumurtlamak	2	Terim
Yunus	2	Terim
Yurt yuva	2	İkileme

Yurtsuz yuvasız	2	İkileme
Yusufçuk	1	Terim
Yuva	15	Terim
Yuva kurmak	4	Deyim
Yuva yapmak	4	Deyim
Yuvarlak yuvarlak	3	İkileme
Yük olmak	2	Deyim
Yükçü	1	Terim
Yüksek yüksek	2	İkileme
Yükseklik	2	Terim
Yüksekten atmak	1	Deyim
Yün	4	Terim
Yüreği ağzına gelmek	4	Deyim
Yüreği burkulmak	3	Deyim
Yüreği çarpmak	3	Deyim
Yüreği dayanmamak	1	Deyim
Yüreği parçalanmak	1	Deyim
Yüreği titremek	1	Deyim
Yüreği tükenmek	1	Deyim
Yüreği yanmak	5	Deyim
Yüreğine inmek	1	Deyim
Yüreğini ağzına getirmek	1	Deyim
Yüreğinin yağı erimek	1	Deyim
Yürek	1	Terim
Yürek tüketmek	1	Deyim
Yürü ya kulum	1	Kalıp Söz
Yürürlüğe girmek	1	Deyim
Yürüye yürüye	1	İkileme
Yürüyüş	2	Terim
Yüz	10	Terim
Yüz bulamamak	2	Deyim
Yüz çevirmek	1	Deyim
Yüz tutmak	1	Deyim
Yüz vermemek	1	Deyim
Yüz yüze	20	İkileme
Yüz yüze bakmak	1	Deyim
Yüz yüze gelmek	15	Deyim
Yüz yüze getirmek	1	Deyim
Yüzbaşı	6	Terim
Yüze vurmamak	1	Deyim
Yüzü kalmamak	1	Deyim
Yüzüne kapatmak	1	Deyim
Yüzüne vurmak	1	Deyim
Yüzüne vurmamak	1	Deyim
Yüzyıl	1	Terim
Zahmet	2	Yabancı Sözcük
Zahmet çekmek	1	Deyim
Zahmet olmak	2	Deyim

Zahmete girmek	1	Deyim
Zalim	1	Yabancı Sözcük
Zam	1	Yabancı Sözcük
Zam gelmek	1	Deyim
Zaman	46	Terim
Zaman	46	Yabancı Sözcük
Zaman almak	5	Deyim
Zaman bırakmak	2	Deyim
Zaman kollamak	1	Deyim
Zaman tanımak	2	Deyim
Zaman vermek	1	Deyim
Zaman zaman	9	İkileme
Zamanı geçirmek	1	Deyim
Zambak	2	Yabancı Sözcük
Zambak	2	Terim
Zangır zangır	1	İkileme
Zangır zangır titremek	1	Deyim
Zannetmek	1	Yabancı Sözcük
Zarar	6	Yabancı Sözcük
Zarar gelmek	1	Deyim
Zarar vermek	10	Deyim
Zarara uğramak	1	Deyim
Zararlı çıkmak	2	Deyim
Zaten	5	Yabancı Sözcük
Zayıf	8	Yabancı Sözcük
Zehir	11	Yabancı Sözcük
Zehir	11	Terim
Zehir zemberek	1	İkileme
Zehir zıkkım	1	İkileme
Zeki	2	Yabancı Sözcük
Zemberek	1	Yabancı Sözcük
Zembil	1	Yabancı Sözcük
Zemzem	1	Yabancı Sözcük
Zenci	1	Yabancı Sözcük
Zengin	4	Yabancı Sözcük
Zerzevat	1	Yabancı Sözcük
Zevk	2	Yabancı Sözcük
Zevk almak	1	Deyim
Zevzek	3	Argo Söz
Zeytin	1	Yabancı Sözcük
Zeytin	1	Terim
Zıkkım	4	Argo Söz
Zıkkım	4	Yabancı Sözcük
Zıkkımın kökünü içsin	1	Kalıp Söz
Zınk	2	Yabancı Sözcük
Zınk diye durmak	1	Deyim
Zırh	1	Yabancı Sözcük
Zırnık vermemek	1	Deyim

Zifiri	1	Yabancı Sözcük
Zift	1	Yabancı Sözcük
Zihin	1	Yabancı Sözcük
Zihin	1	Terim
Zil	9	Yabancı Sözcük
Zincir	6	Yabancı Sözcük
Zincire vurmak	2	Deyim
Zindan	1	Yabancı Sözcük
Zirve	1	Yabancı Sözcük
Ziyade	1	Yabancı Sözcük
Ziyan	1	Yabancı Sözcük
Ziyan etmek	1	Deyim
Ziyankâr	1	Yabancı Sözcük
Ziyaret	2	Yabancı Sözcük
Ziyaret etmek	1	Deyim
Zor	1	Yabancı Sözcük
Zorunda kalmak	1	Deyim
Zurna	9	Yabancı Sözcük
Zurna	9	Terim

4.2. Abbas Cılga'nın Yazınsal Nitelikli Çocuk Kitaplarında Yer Alan Söz Varlığı Unsurlarına İlişkin Sözcük Öğretimi Etkinlik Örnekleri

Sözcük öğretimi için tasarlanmış etkinlikler aşağıda verilmiştir.

4.2.1. Atasözleri Etkinliği -1

Etkinlik Adı: Atasözü Bul-Eşleştir

Öğrenme Çıktıları ve Süreç Bileşenleri (MEB, 2024)

T.O.5.5. Metinde geçen anlamını bilmediği söz varlığı unsurlarının anlamını tahmin edebilme

a) Metnin bağlamından söz varlığı unsurlarının anlamıyla ilgili ipuçlarını belirleyip ön bilgileriyle ilişkilendirir.

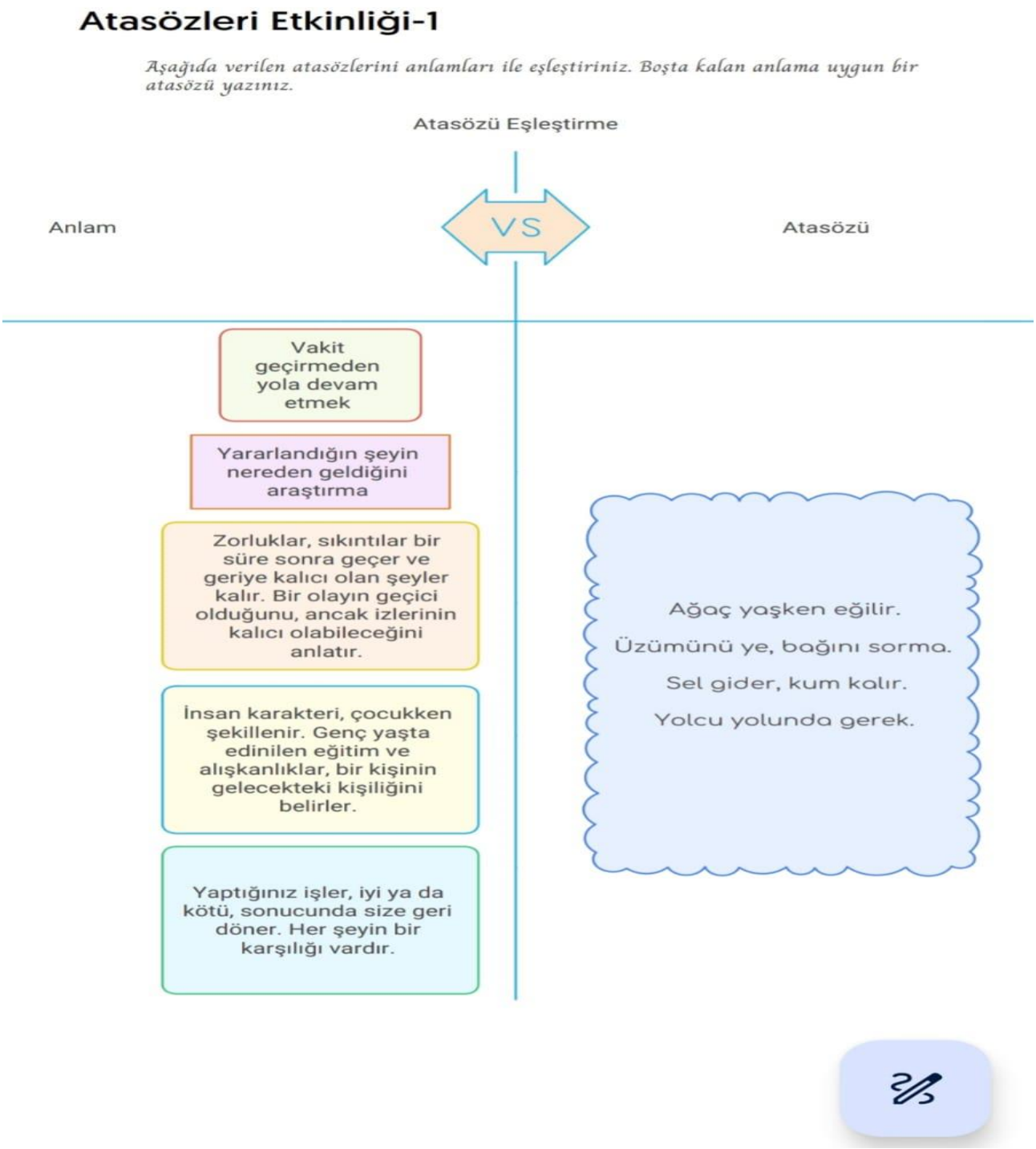
b) Söz varlığı unsurlarının anlamına ilişkin mantıklı tahminde bulunur.

c) Tahminin doğruluğunu kaynaklardan (sözlük, başvuru kitapları), ebeveyn veya öğretmenden yardım alarak kontrol edip yargıya ulaşır.

DYS. KY.8.6. İfadelerinde söz varlığını (deyim, atasözü, kelime veya kelime grupları) uygun anlamda kullanır.

Etkinliğin Amacı: Bu etkinlikte, öğrencilerin etkinlikte kullanılan atasözlerini anlamına uygun kullanmaları amaçlanmaktadır.

Etkinliğin Uygulanışı: Öğrencilerden atasözlerinin anlamlarından yola çıkarak eşleştirme yapmaları istenir. Anlamı verilen ama atasözü karşılığı verilmeyen cümleye uygun atasözünü bulmaları istenir.

Şekil 1. Atasözleri Etkinliği-1

4.2.2. Atasözleri Etkinliği -2

Etkinlik Adı: Atasözü Birleşsin!

Öğrenme Çıktıları ve Süreç Bileşenleri (MEB, 2024)

T.Y.6.18. Yazısını zenginleştirecek biçimde söz varlığını kullanabilme

a) Kullanacağı söz varlığı unsurlarını aralarındaki anlam ilişkilerini dikkate alarak belirler.

b) Aynı anlamı farklı söz varlığı unsurlarıyla (eş ve yakın anlamlı kelime, zıt anlamlı ve eş sesli kelime, çağrıştırdığı kelime; atasözü, deyim, kalıp söz, terim, ikileme, pekiştirme) ifade eder.

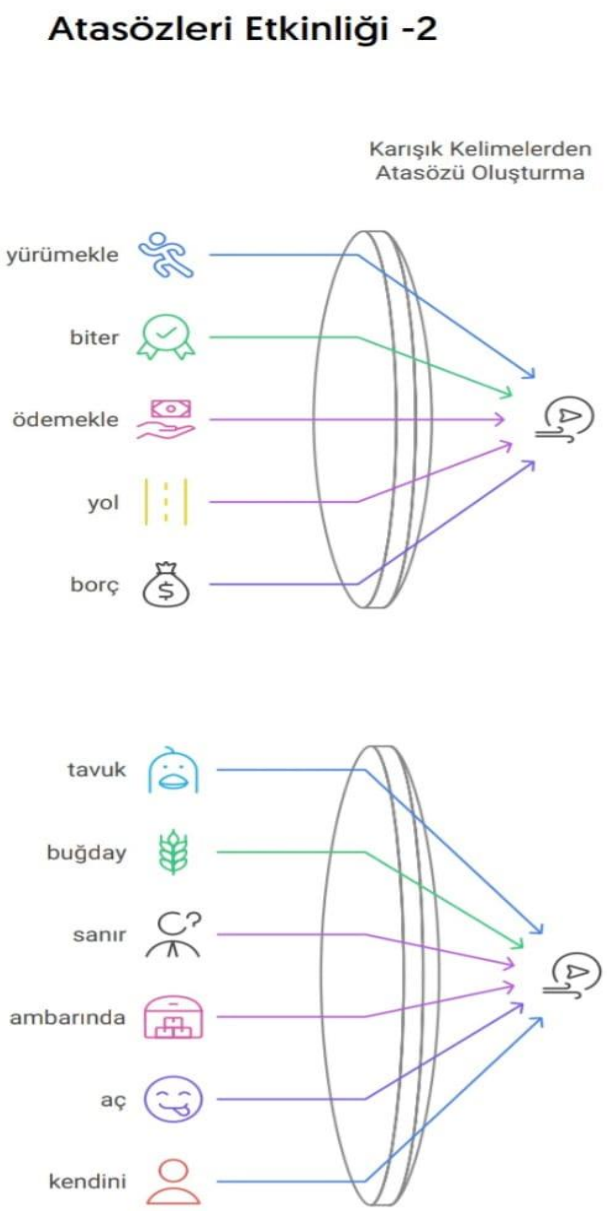
c) Söz varlığı unsurlarını bağlama uygun kullanır.

ç) Gerektiğinde yazısında söz varlığı unsurlarının görsel karşılığını kullanır.

DYS. KY.7.8. Türkçenin doğru, güzel ve etkili kullanıldığı cümleler kurar.

Etkinliği Amacı: Bu etkinlikte, öğrencilerin karışık verilen atasözleri, biçimsel ve anlamsal yönden kurallı bir cümle haline getirmesi amaçlanmaktadır.

Etkinliğin Uygulanışı: Öğrencilere atasözünü oluşturan sözcükler karışık olarak verilir. Karışık olarak verilen sözcükleri anlamlı bir şekilde bir araya getirmeleri istenir. Bulunan atasözü karışık verilen sözcüklerin karşısına anlamlı bir cümle şeklinde yazılır.

Şekil 2. Atasözleri Etkinliği-2

4.2.3. Atasözleri Etkinliği-3

Etkinlik Adı: Ne Anlatmak İstiyorsun?

Öğrenme Çıktıları ve Süreç Bileşenleri (MEB, 2024)

T.O.8.21. Metinden hareketle söz varlığını geliştirmeye yönelik çözümleme yapabilme

a) Metnin anahtar söz varlığı unsurlarını belirler.

b) Belirlenen söz varlığı unsurlarının anlam ilişkilerini inceler.

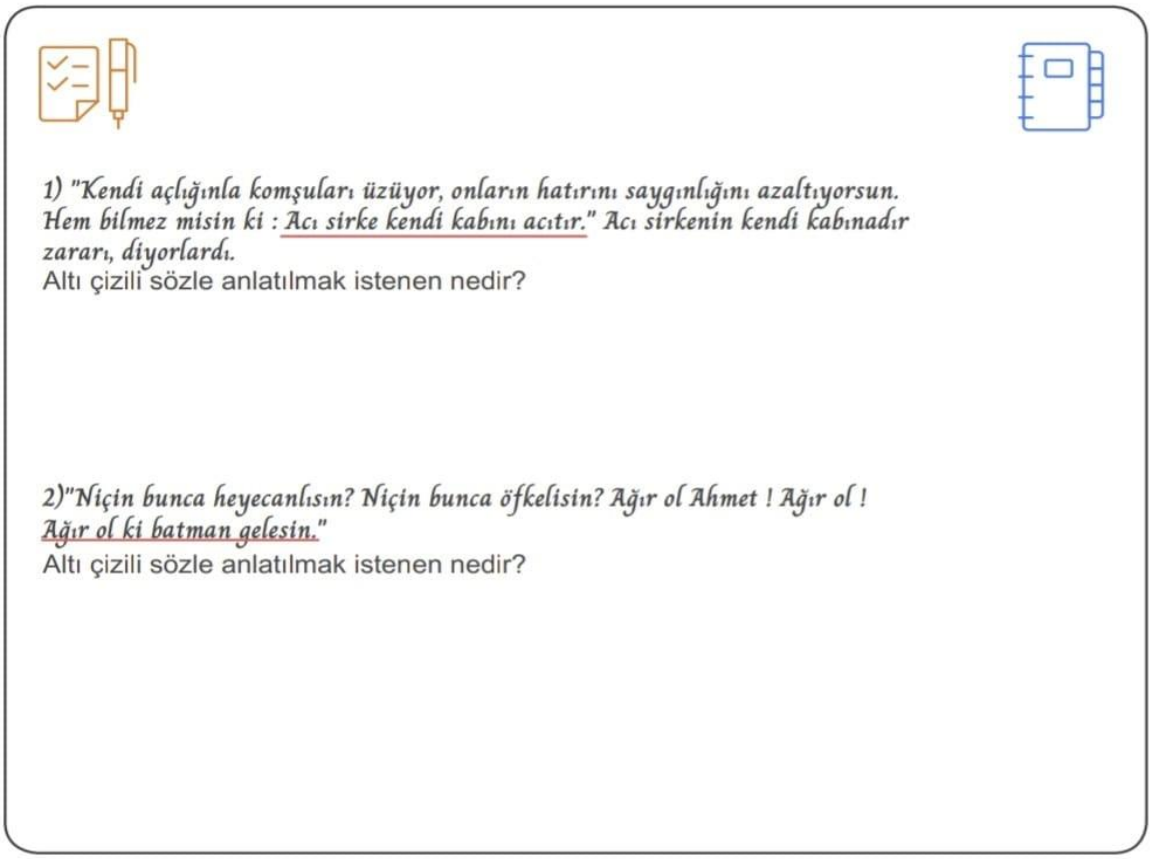
DYS. DO.6.11. Dinlediklerinde/izlediklerinde ve okuduklarında Türkçenin doğru, güzel ve etkili kullanıldığı cümleler belirler.

DYS. KY.8.6. İfadelerinde söz varlığını (deyim, atasözü, kelime veya kelime grupları) uygun anlamda kullanır.

Etkinliğin Amacı: Bu etkinlikte öğrencilerin, atasözlerinin anlamlarını cümlenin bağlamından hareketle tahmin etmesi ve atasözlerinin cümleye kattığı anlamı fark etmesi amaçlanmaktadır.

Etkinliğin Uygulanışı: Öğrencilere içinde atasözlerinin bulunduğu iki cümle verilir. Cümle içinde verilen atasözünün anlamını bağlamından hareketle tahmin etmeleri sağlanır. Tahmin edilen anlam boş olan kısma yazılır.

3.Etkinlik

Şekil 3. Atasözleri Etkinliği-3

4.2.4. Atasözleri Etkinliği-4

Etkinlik Adı: Atasözleri Eşleşsin

Öğrenme Çıktıları ve Süreç Bileşenleri (MEB, 2024)

T.K.5.22. Konuşmasını zenginleştirecek biçimde söz varlığını kullanabilme

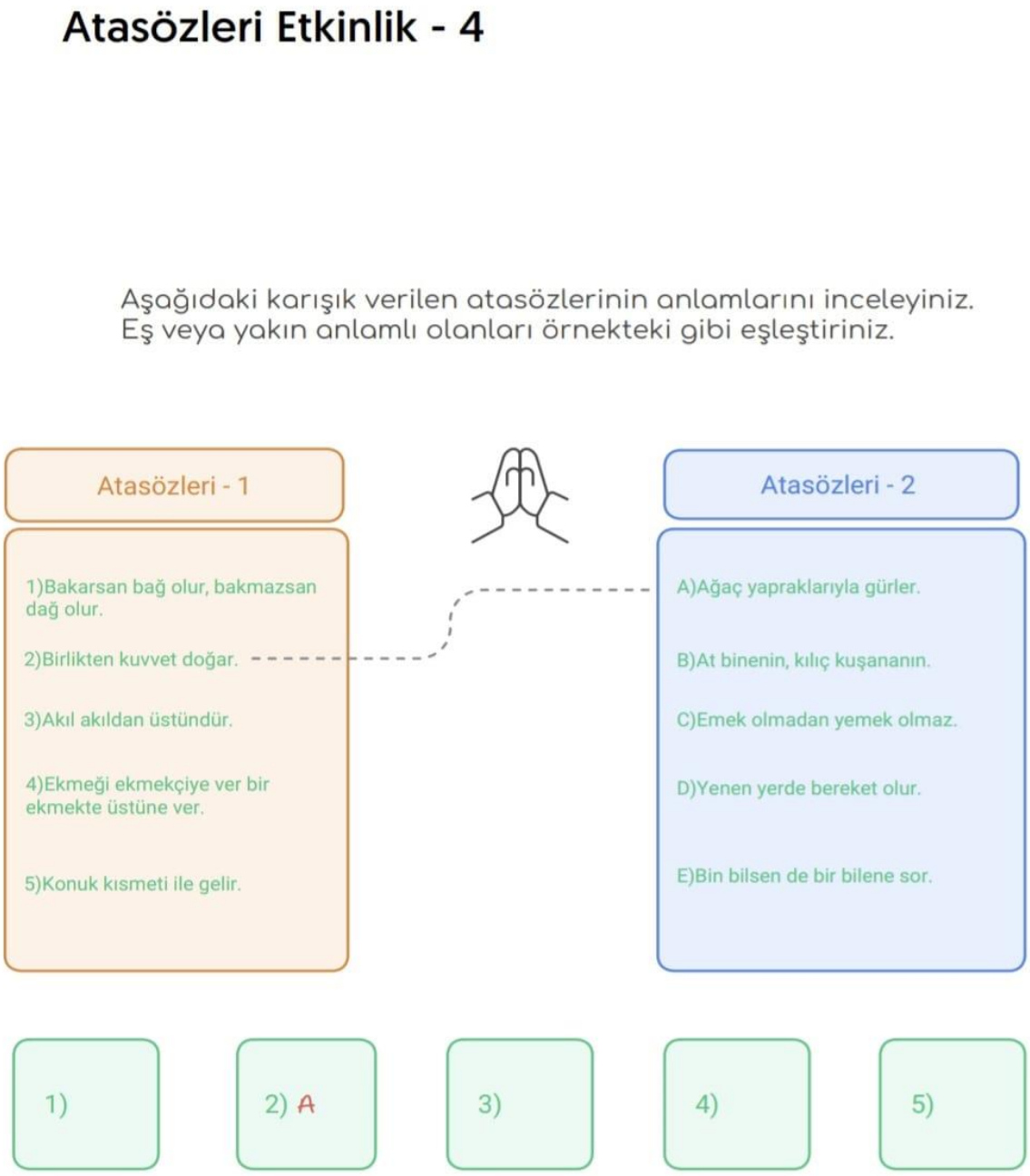
a) Kullanacağı söz varlığı unsurlarını aralarındaki anlam ilişkilerini dikkate alarak belirler.

b) Aynı anlamı farklı söz varlığı unsurlarıyla (eş ve yakın anlamlı kelime, zıt anlamlı ve eş sesli kelime, çağrıştırdığı kelime; atasözü, deyim, kalıp söz, terim, ikileme, pekiştirme) ifade eder.

c) Söz varlığı unsurlarını bağlama uygun kullanır.

Etkinliğin Amacı: Bu etkinlikte, öğrencilerin farklı kullanılan eş veya yakın anlamlı atasözlerini bağlamından hareketle eşletirme yapması amaçlanmaktadır.

Etkinliğin Uygulanışı: Birbirine yakın veya eş anlamı olan atasözleri karşılıklı iki kutuda yer alır. Öğrencilerden eş ya da yakın anlamlı olan atasözlerini eşleştirmeleri istenir. Eşleşen atasözlerinin başında bulunan harflerden uygun olanı kutucuğa yazılır.

Şekil 4. Atasözleri Etkinliği-4

4.2.5. Atasözleri Etkinliği-5

Etkinlik Adı: Atasözü Tamamlama

Öğrenme Çıktıları ve Süreç Bileşenleri (MEB, 2024)

T.Y.6.18. Yazısını zenginleştirecek biçimde söz varlığını kullanabilme

a) Kullanacağı söz varlığı unsurlarını aralarındaki anlam ilişkilerini dikkate alarak belirler.

b) Aynı anlamı farklı söz varlığı unsurlarıyla (eş ve yakın anlamlı kelime, zıt anlamlı ve eş sesli kelime, çağrıştırdığı kelime; atasözü, deyim, kalıp söz, terim, ikileme, pekiştirme) ifade eder.

c) Söz varlığı unsurlarını bağlama uygun kullanır.

ç) Gerektiğinde yazısında söz varlığı unsurlarının görsel karşılığını kullanır.

DYS. KY.6.10. Türkçenin doğru, güzel ve etkili kullanıldığı cümleler kurar.

Etkinliğin Amacı: Bu etkinlikte öğrencilerin, atasözlerini bağlamına uygun olarak kurallı bir cümle şeklinde tamamlamaları amaçlanmaktadır.

Etkinliğin Uygulanışı: Öğrencilere yarım bırakılan atasözleri verilir. Öğrencilerden yarım bırakılan atasözlerini karışısında bulunan sözcüklerden uygun olanıyla tamamlamaları istenir. Tamamlanan atasözünü cümle içinde kullanmaları sağlanır.

Şekil 5. Atasözleri Etkinliği-5

Tablo 131. Sözcük Öğretiminde Kullanılan Atasözlerinin Yer Aldığı Eserlere İlişkin Bilgiler

Atasözleri	**Eser Adı**	**Sayfa Sayısı**
Acı sirke kendi kabını acıtır	Dedemin Öyküleri	67
Aç tavuk kendini buğday ambarında sanır	Gülümseyen Sokak	20
Ağaç yaşken eğilir	Kim Sevmez Uğurböceklerini?	37
Ağır ol ki batman gelesin	Dedemin Öyküleri	67
Akıl akıldan üstündür	Çiftlikteki Yabancı	27
Birlikten kuvvet doğar	Yaramazlar Kuyusu	184
Denize düşen yılana sarılır	Müjdeci Hüsnü	30
Derdini söylemeyen derman bulamaz	Şaşar Ali	184
Ekmeği ekmekçiye ver, bir ekmek de üste ver	Sesini İsteyen Kurbağa	66
Gelen mal başına gelsin	Müjdeci Hüsnü	51
Gül dikensiz olmaz	Yavru Yunuslar Ekibi	33
Gülü seven dikenine katlanır	Yavru Yunuslar Ekibi	33
Gün doğmadan neler doğar	Müjdeci Hüsnü	188
Herkes gider Mersin’e, sen gidersin tersine	Müjdeci Hüsnü	162
Konuk kısmetini birlikte getirir	Sesini İsteyen Kurbağa	50
Sel gider, kum kalır	Dedemin Öyküleri	45
Sora sora Bağdat bulunur	Şaşar Ali	79
Üzümünü ye, bağını sorma	Dedemin Öyküleri	112
Vakit nakittir	Sesini İsteyen Kurbağa	23
Yenen yerde bereket olur	Sesini İsteyen Kurbağa	50
Yol yürümekle, borç ödemekle biter	Çiftlikteki Yabancı	27
Yolcu yolunda gerek	Dedemin Öyküleri	5

4.2.6. Deyimler Etkinliği-1

Etkinlik Adı: Gerçek Mi? Mecaz Mı?

Öğrenme Çıktıları ve Süreç Bileşenleri (MEB, 2024)

T.D.7.4. Dinlediğinde/izlediğinde geçen anlamını bilmediği söz varlığı unsurlarının anlamını tahmin edebilme

a) Dinlediğinin/izlediğinin bağlamından söz varlığı unsurlarının anlamıyla ilgili ipuçlarını belirleyip ön bilgileriyle ilişkilendirir.

b) Söz varlığı unsurlarının anlamına ilişkin mantıklı tahminde bulunur.

c) Tahminin doğruluğunu kaynaklardan (sözlük, başvuru kitapları vb.), ebeveyn veya öğretmenden yardım alarak kontrol edip yargıya ulaşır.

Etkinliğin Amacı: Bu etkinlikte, öğrencilerin gerçek veya mecaz anlamlı deyimlerin farkına varmasını sağlamak amaçlanmaktadır.

Etkinliğin Uygulanışı: Öğrencilerden verilen deyimlerin hangi anlamda kullanıldıklarını bulmaları sağlanır. Gerçek anlamda kullanılan deyimlerin karşısına ‘G’, mecaz anlamda kullanılan deyimlerin karşısına ‘M’, hem gerçek hem de mecaz anlamda kullanılan deyimlerin karşısında ‘M/G’ yazmaları istenir.

Deyim Etkinlik 1

Aşağıdaki deyimlerden gerçek anlamlı olanlara "G" mecaz anlamlı olanlara "M", hem gerçek hem mecaz anlamlı olanlara "G/M" işareti koyunuz.

Deyim	☑G	✗M	☑G/M✗
Can yakmak			
Boy atmak			
Utanç duymak			
Tok evin aç kedisi			
Kuyruk oluşmak			
Kılıçtan geçirmek			
Karın doyurmak			
Önüne geçmek			
Söküp atmak			
Yuva yapmak			

Şekil 6. Deyimler Etkinliği-1

4.2.7. Deyimler Etkinliği-2

Etkinlik Adı: Her Deyimin Bir Konusu Var

Öğrenme Çıktıları ve Süreç Bileşenleri (MEB, 2024)

T.O.6.21. Metinden hareketle söz varlığını geliştirmeye yönelik çözümleme yapabilme

a) Metnin anahtar söz varlığı unsurlarını belirler.

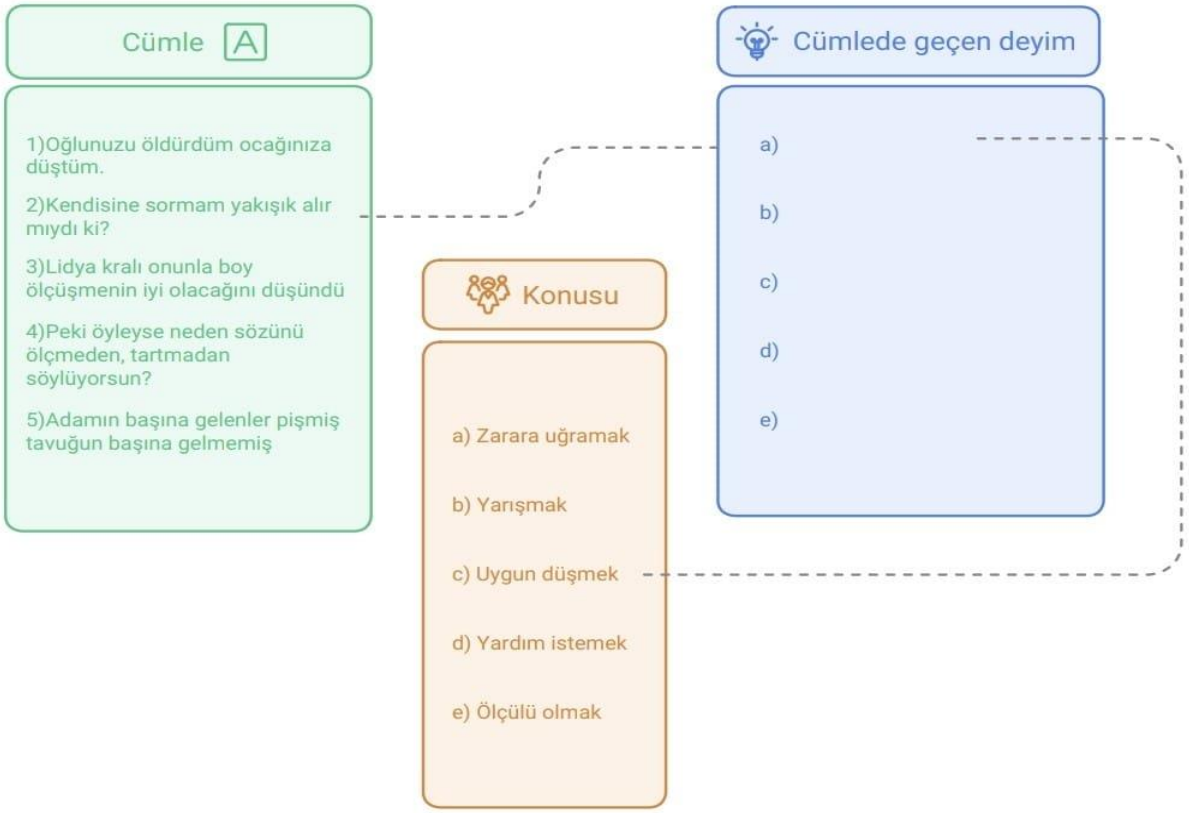
b) Belirlenen söz varlığı unsurlarının anlam ilişkilerini inceler.

Etkinliğin Amacı: Bu etkinlikte, öğrencilerin cümle içerisinde kullanılan deyimi fark etmesi ve cümlenin bağlamından hareketle deyimin konusu ile ilgili çıkarım yapması amaçlanmaktadır.

Etkinliğin Uygulanışı: Öğrencilere içinde deyimin olduğu cümleler verilir. Cümlelerin içinde yer alan deyimleri bularak karşısındaki kutuya yazmaları istenir. Deyimleri bir diğer kutuda bulunan konu başlıklarından uygun olanıyle eşleştirmeleri sağlanır.

Deyim Etkinlik : 2

Aşağıdaki cümlelerde kullanılan deyimleri bularak konularıyla eşleştiriniz.

Şekil 7. Deyimler Etkinliği-2

4.2.8. Deyimler Etkinliği-3

Etkinlik Adı: CümleDeyim

Öğrenme Çıktıları ve Süreç Bileşenleri (MEB, 2024)

T.Y.8.18. Yazısını zenginleştirecek biçimde söz varlığını kullanabilme

a) Söz varlığı unsurlarını bağlama uygun kullanır.

DYS. KY.8.6. İfadelerinde söz varlığını (deyim, atasözü, kelime veya kelime grupları) uygun anlamda kullanır.

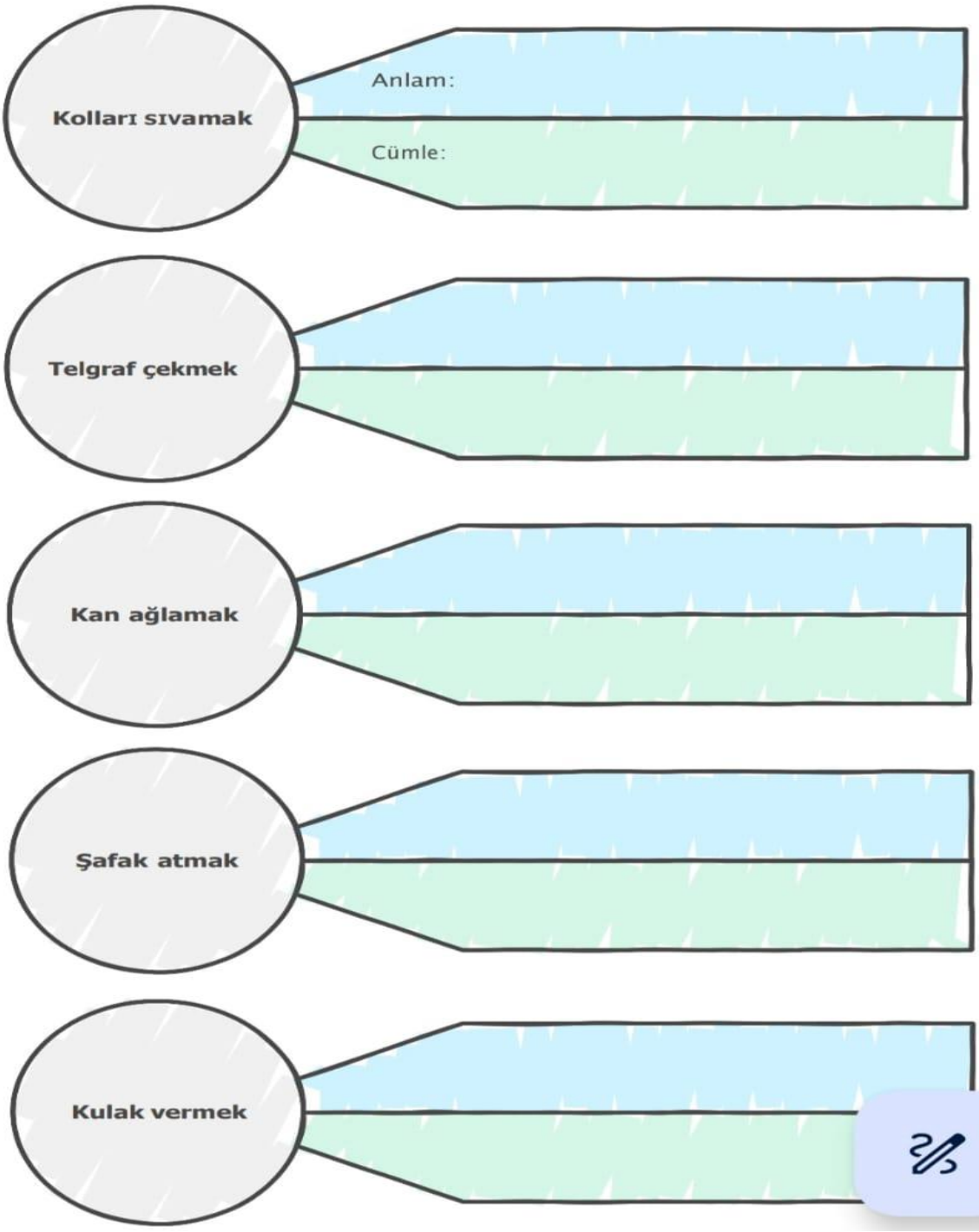
DYS. KY.7.8. Türkçenin doğru, güzel ve etkili kullanıldığı cümleler kurar.

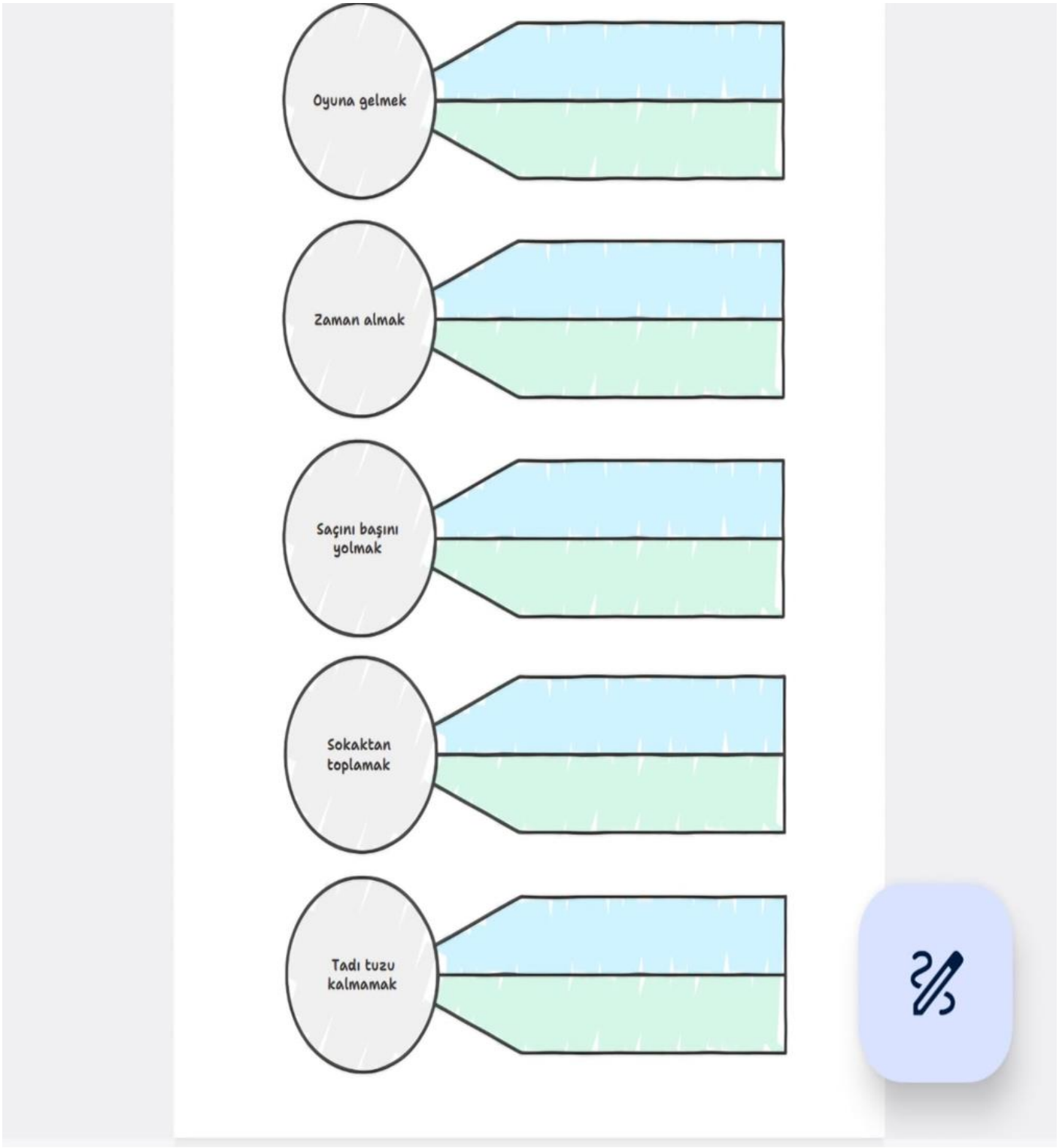
Etkinliğin Amacı: Bu etkinlikte, öğrencilerin yeni öğrendiği deyimlerin anlamını tahmin etmesi ve bu deyimlerin anlamını bulmaya teşvik edilmesi amaçlanmaktadır.

Etkinliğin Uygulanışı: Öğrencilerden verilen deyimlerin anlamlarını tahmin etmeleri istenir. Tahmin edilen deyimin anlamının bulunması sağlanır. Deyimin anlamı yazılır ve cümle içerisinde kullanılır.

Deyimler Etkinlik : 3

Deyimlerin anlamlarını bularak birer cümle içinde kullanınız.

Şekil 8. Deyimler Etkinliği-3

4.2.9. Deyimler Etkinliği-4

Etkinlik Adı: Bir DüzenDeyim

Öğrenme Çıktıları ve Süreç Bileşenleri (MEB, 2024)

T.Y.6.18. Yazısını zenginleştirecek biçimde söz varlığını kullanabilme

a) Kullanacağı söz varlığı unsurlarını aralarındaki anlam ilişkilerini dikkate alarak belirler.

b) Aynı anlamı farklı söz varlığı unsurlarıyla (eş ve yakın anlamlı kelime, zıt anlamlı ve eş sesli kelime, çağrıştırdığı kelime; atasözü, deyim, kalıp söz, terim, ikileme, pekiştirme) ifade eder.

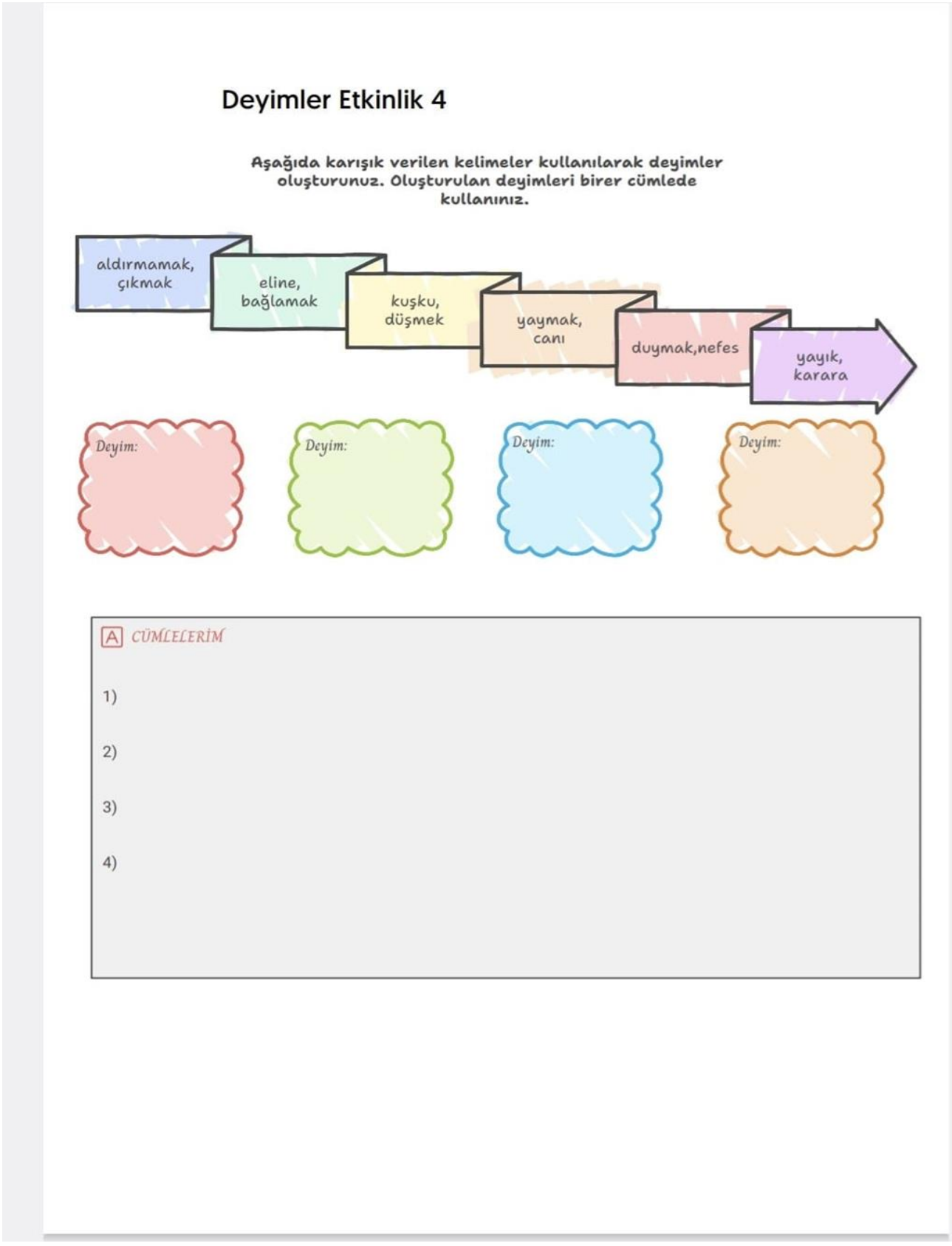
c) Söz varlığı unsurlarını bağlama uygun kullanır.

ç) Gerektiğinde yazısında söz varlığı unsurlarının görsel karşılığını kullanır.

DYS. KY.5.7. Türkçenin doğru, güzel ve etkili kullanıldığı cümleler kurar.

Etkinliğin Amacı: Bu etkinlikte, öğrencilerin karışık verilen deyimleri bağlamına uygun bir biçimde bir araya getirmesi amaçlanmaktadır.

Etkinliğin Uygulanışı: Öğrencilerden karışık olarak verilen deyimlere ait sözcükleri anlamlı bir şekilde bir araya getirmeleri istenir. Oluşturulan deyimler daha sonra cümle içinde kullanılır.

Şekil 9. Deyimler Etkinliği-4

4.2.10. Deyimler Etkinliği-5

Etkinlik Adı: Gerçekten Mi?

Öğrenme Çıktıları ve Süreç Bileşenleri (MEB, 2024)

T.D.7.4. Dinlediğinde/izlediğinde geçen anlamını bilmediği söz varlığı unsurlarının anlamını tahmin edebilme

a) Dinlediğinin/izlediğinin bağlamından söz varlığı unsurlarının anlamıyla ilgili ipuçlarını belirleyip ön bilgileriyle ilişkilendirir.

b) Söz varlığı unsurlarının anlamına ilişkin mantıklı tahminde bulunur.

c) Tahminin doğruluğunu kaynaklardan (sözlük, başvuru kitapları vb.), ebeveyn veya öğretmenden yardım alarak kontrol edip yargıya ulaşır.

Etkinliğin Amacı: : Bu etkinlikte, öğrencilerin gerçek veya mecaz anlamlı deyimleri ayırt edebilmesini sağlamak amaçlanmaktadır.

Etkinliğin Uygulanışı: Öğrencilerden verilen deyimlerin hangi anlamda kullanıldıklarını yazmaları istenir. Söz konusu deyimlerden gerçek anlamda kullanılan deyimin karşısına ‘G’, mecaz anlamlı kullanılan deyimin karşısına ‘M’ yazmaları istenir.

Deyimler Etkinlik : 5

Aşağıdaki deyimlerden gerçek anlamlı olanlara "G", mecaz anlamlı olanlara "M" işareti koyunuz.

Şekil 10. Deyimler Etkinliği-5

Tablo 132. Sözcük Öğretiminde Kullanılan Deyimlerin Yer Aldığı Eserlere İlişkin Bilgiler

Deyimler	Eser adı	Sayfa Sayısı
Ağzı açık kalmak	Sesini İsteyen Kurbağa	10
Arka çıkmak	Dedemin Öyküleri	92
Boğazı düğümlenmek	Herodot Dede	46
Boy atmak	Dokunduğum Altın Olsun	18
Boy ölçüşmek	Herodot Dede	46
Burnunda tütmek	Sesini İsteyen Kurbağa	49
Can yakmak	Şaşar Ali	95
Canı çıkmak	Masa Üstündeki Kavga	46
Dili varmamak	Kim Sevmez Uğurböceklerini?	64
Eline düşmek	Dedemin Öyküleri	69
Göz kulak olmak	Herodot Dede	109
Gücüne gitmek	Yavru Yunuslar Ekibi	21
Kan ağlamak	Herodot Dede	67
Karara bağlamak	Herodot Dede	56
Karın doyurmak	Herodot Dede	35
Kılıçtan geçirmek	Herodot Dede	58
Kolları sıvamak	Sesini İsteyen Kurbağa	49
Kulak vermek	Dedemin Öyküleri	69
Kuşku duymak	Kim Sevmez Uğurböceklerini?	55
Kuyruk oluşmak	Herodot Dede	85
Nefes aldırmamak	Herodot Dede	58
Ocağına düşmek	Dedemin Öyküleri	92
Oyuna gelmek	Herodot Dede	109
Önüne geçmek	Herodot Dede	71
Pişmiş tavuğun başına gelmemek	Şaşar Ali	230
Saçını başını yolmak	Dokunduğum Altın Olsun	73
Sokaktan toplamak	Masa Üstündeki Kavga	56
Söküp atmak	Herodot Dede	46
Sözü tartmak	Şaşar Ali	211
Şafak atmak	Kim Sevmez Uğurböceklerini?	64
Tadı tuzu kalmamak	Dedemin Öyküleri	39
Telgraf çekmek	Sıpanın Dört Yıllığı	40
Tereciye tere satmak	Müjdeci Hüsnü	21
Tok evin aç kedisi	Kim Sevmez Uğurböceklerini?	55
Utanç duymak	Sesini İsteyen Kurbağa	74
Yakışık almak	Sesini İsteyen Kurbağa	10
Yayık yaymak	Kim Sevmez Uğurböceklerini?	51
Yol tepmek	Atmacalar Ağladı	81

Yuva yapmak	Dedemin Öyküleri	11
Yüreğinin yağı erimek	Müjdeci Hüsnü	30
Zaman almak	Yavru Yunuslar Ekibi	21

4.2.11. İkilemeler Etkinliği-1

Etkinlik Adı: İkilemem Nasıl İkiledi?

Öğrenme Çıktıları ve Süreç Bileşenleri (MEB, 2024)

T.Y.5.18. Yazısını zenginleştirecek biçimde söz varlığını kullanabilme

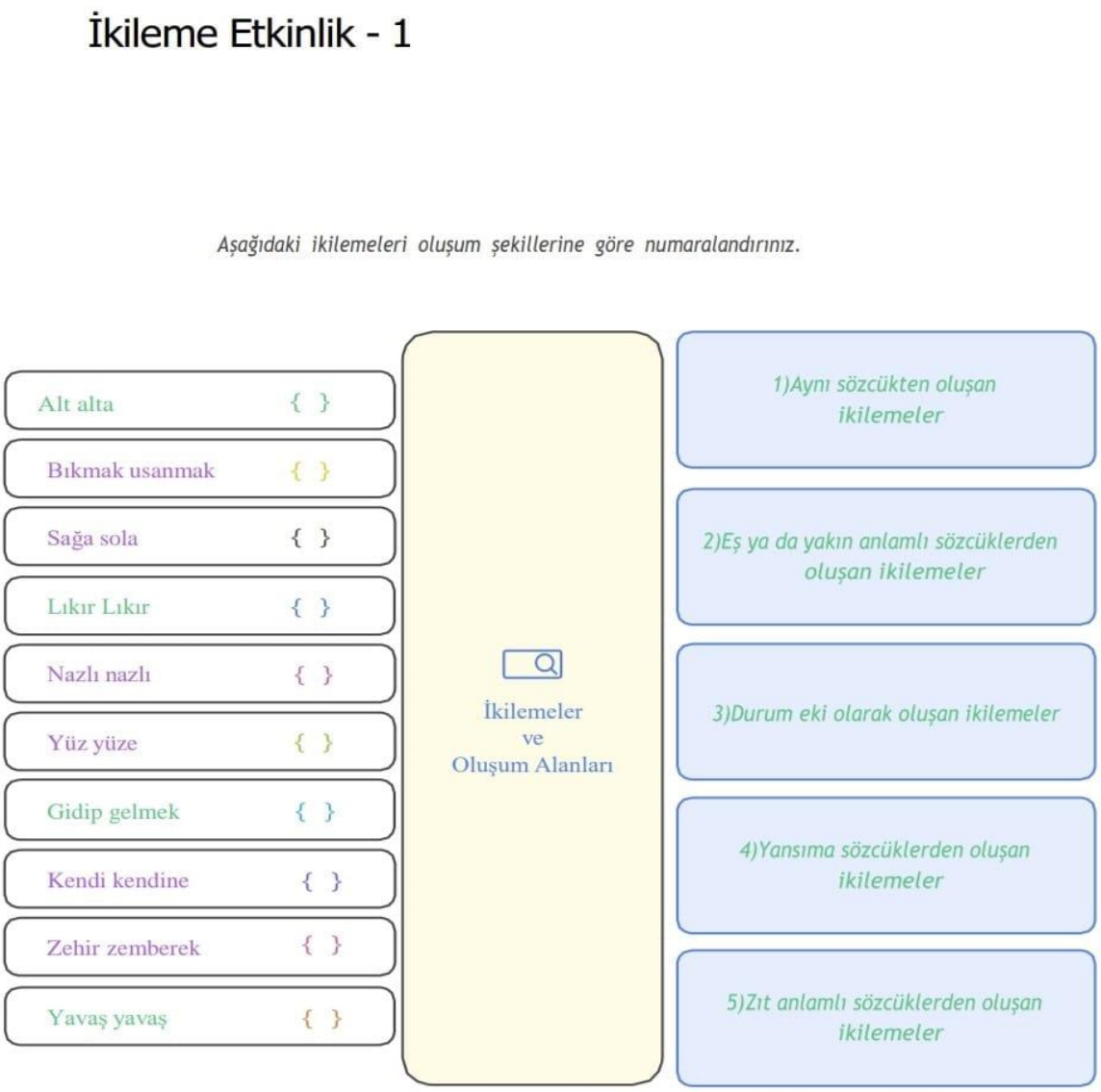
a) Kullanacağı söz varlığı unsurlarını aralarındaki anlam ilişkilerini dikkate alarak belirler.

DYS. KY.8.6. İfadelerinde söz varlığını (deyim, atasözü, kelime veya kelime grupları) uygun anlamda kullanır.

DYS. DO.7.8. Dinlediklerinde/izlediklerinde ve okuduklarında Türkçenin doğru, güzel ve etkili kullanıldığı cümleleri belirler.

Etkinliğin Amacı: Bu etkinlikte, öğrencilerin ikilemelerin biçimsel yönden oluşum şekillerini kavraması amaçlanmaktadır.

Etkinliğin Uygulanışı: Öğrencilere ikilemeler verilir. İkilemelerin oluşum şekillerini bulmaları istenir. Oluşum şekilleri uygun ikilemeyle eşleştirilir.

Şekil 11. İkileme Etkinliği-1

4.2.12. İkilemeler Etkinliği-2

Etkinlik Adı: İkilemem Cümlede

Öğrenme Çıktıları ve Süreç Bileşenleri (MEB, 2024)

T.O.6.21. Metinden hareketle söz varlığını geliştirmeye yönelik çözümleme yapabilme

a) Metnin anahtar söz varlığı unsurlarını belirler.

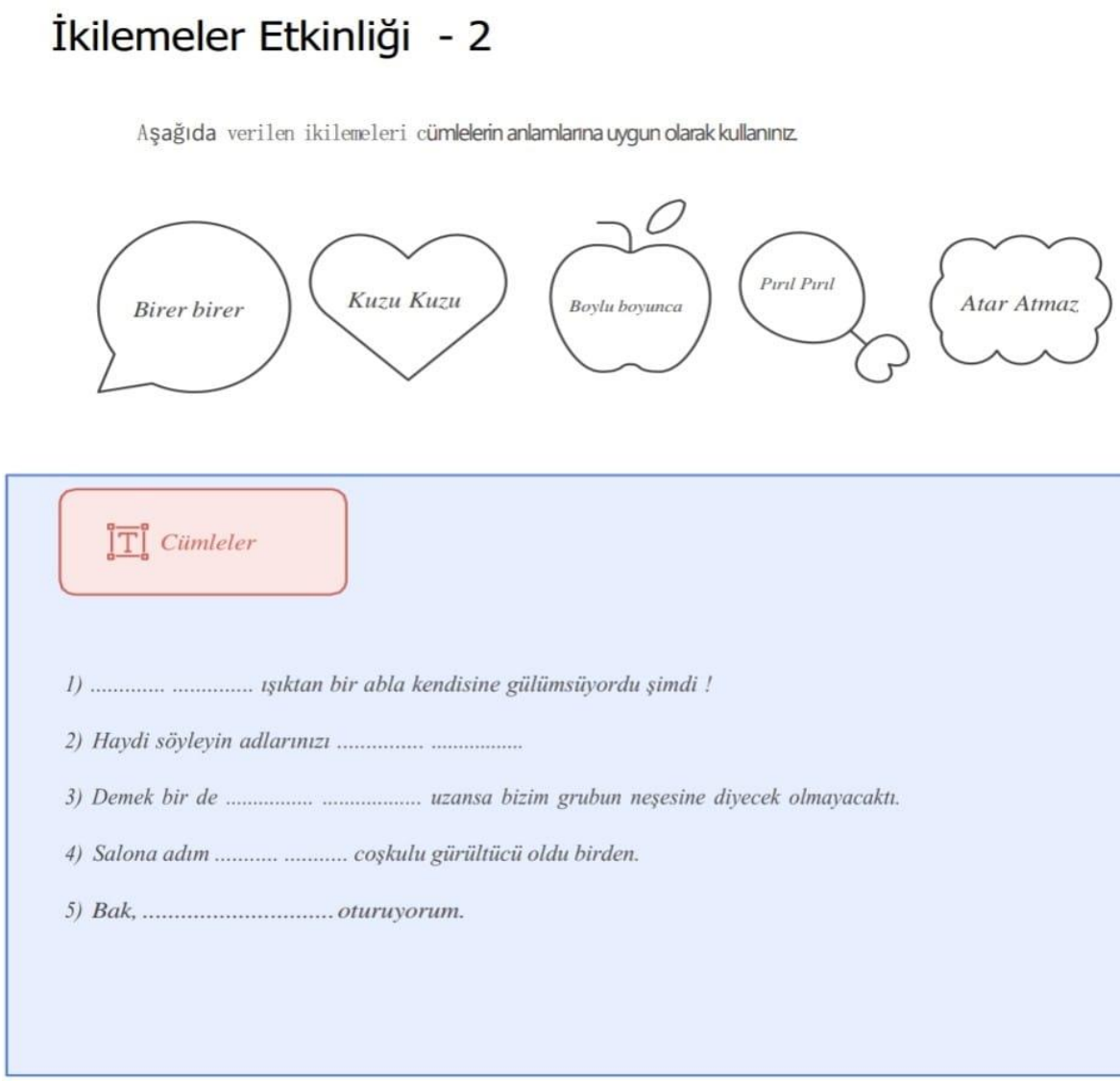
b) Belirlenen söz varlığı unsurlarının anlam ilişkilerini inceler.

DYS. DO.7.8. Dinlediklerinde/izlediklerinde ve okuduklarında Türkçenin doğru, güzel ve etkili kullanıldığı cümleleri belirler.

DYS. KY.8.6. İfadelerinde söz varlığını (deyim, atasözü, kelime veya kelime grupları) uygun anlamda kullanır.

Etkinliğin Amacı: Bu etkinlikte, öğrencilerin ikilemeleri bağlamına uygun olarak kullanması amaçlanmaktadır.

Etkinliğin Uygulanışı: Öğrencilere karışık ikilemeler verilir. Verilen cümlelerin bağlamından hareketle uygun ikilemelerin cümlelere yerleştirmeleri sağlanır.

Şekil 12. İkileme Etkinliği-2

4.2.13. İkilemeler Etkinliği-3

Etkinlik Adı: İkilemesiz Cümle Olmaz

Öğrenme Çıktıları ve Süreç Bileşenleri (MEB, 2024)

T.D.5.19. Dinlediğinden/izlediğinden hareketle söz varlığını geliştirmeye yönelik çözümleme yapabilme

a) Dinlediğinin/izlediğinin anahtar söz varlığı unsurlarını belirler.

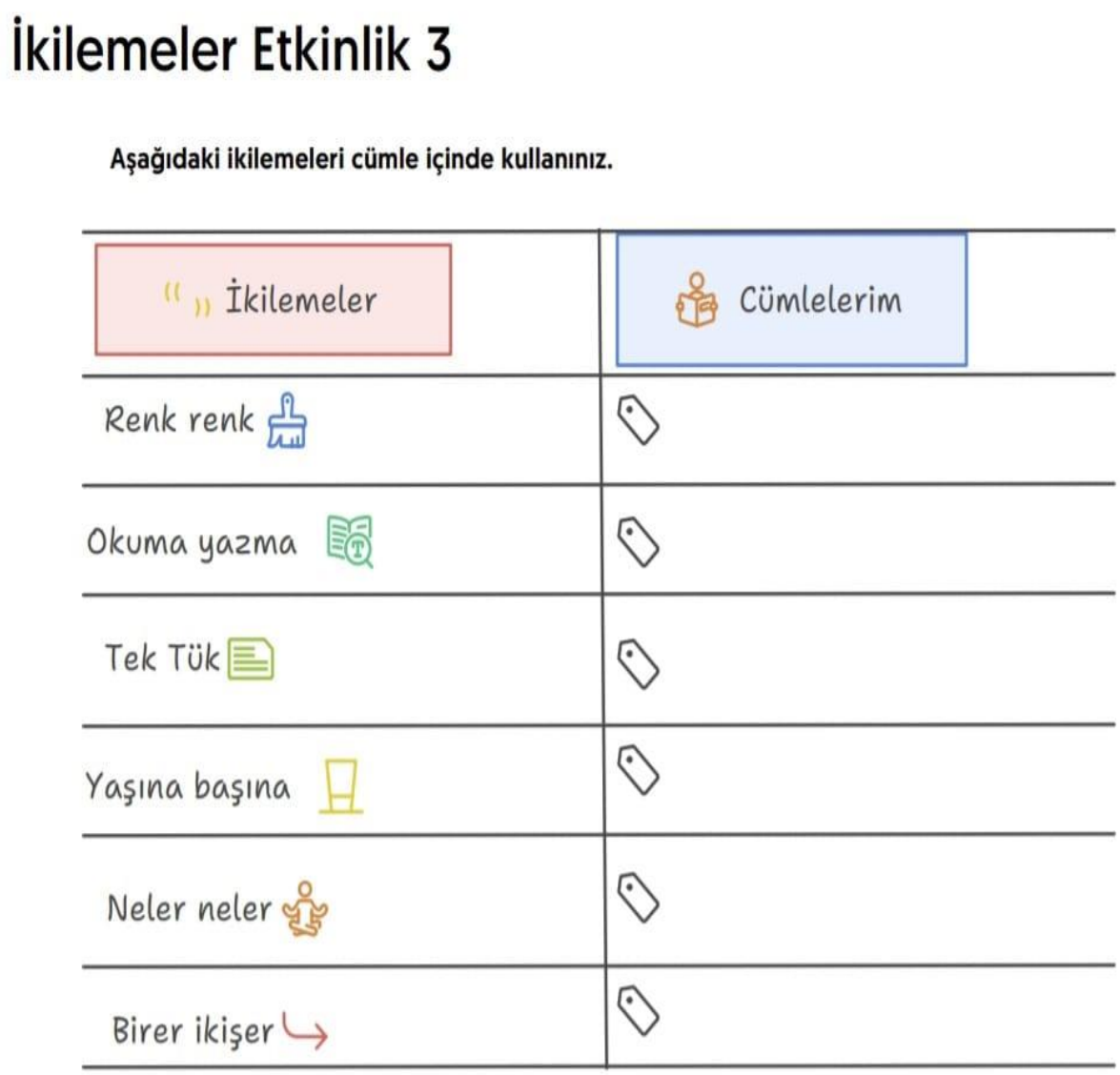
b) Belirlenen söz varlığı unsurlarının anlam ilişkilerini inceler.

DYS. KY.7.8. Türkçenin doğru, güzel ve etkili kullanıldığı cümleler kurar.

DYS. KY.8.6. İfadelerinde söz varlığını (deyim, atasözü, kelime veya kelime grupları) uygun anlamda kullanır.

Etkinliğin Amacı: Bu etkinlikte, öğrencilerin ikileme kullanarak anlamlı ve kurallı cümleler kurmasını sağlamak amaçlanmaktadır.

Etkinliğin Uygulanışı: Öğrencilere ikilemeler verilir. Verilen ikilemeleri cümle içinde kullanarak karşısına yazmaları istenir.

Şekil 13. İkileme Etkinliği-3

4.2.14. İkilemeler Etkinliği-4

Etkinlik Adı: İkilemem Basamakta

Öğrenme Çıktıları ve Süreç Bileşenleri (MEB, 2024)

T.O.6.21. Metinden hareketle söz varlığını geliştirmeye yönelik çözümleme yapabilme

a) Metnin anahtar söz varlığı unsurlarını belirler.

b) Belirlenen söz varlığı unsurlarının anlam ilişkilerini inceler.

T.O.7.4. Metinde geçen anlamını bilmediği söz varlığı unsurlarının anlamını tahmin edebilme

a) Metnin bağlamından söz varlığı unsurlarının anlamıyla ilgili ipuçlarını belirleyip ön bilgileriyle ilişkilendirir.

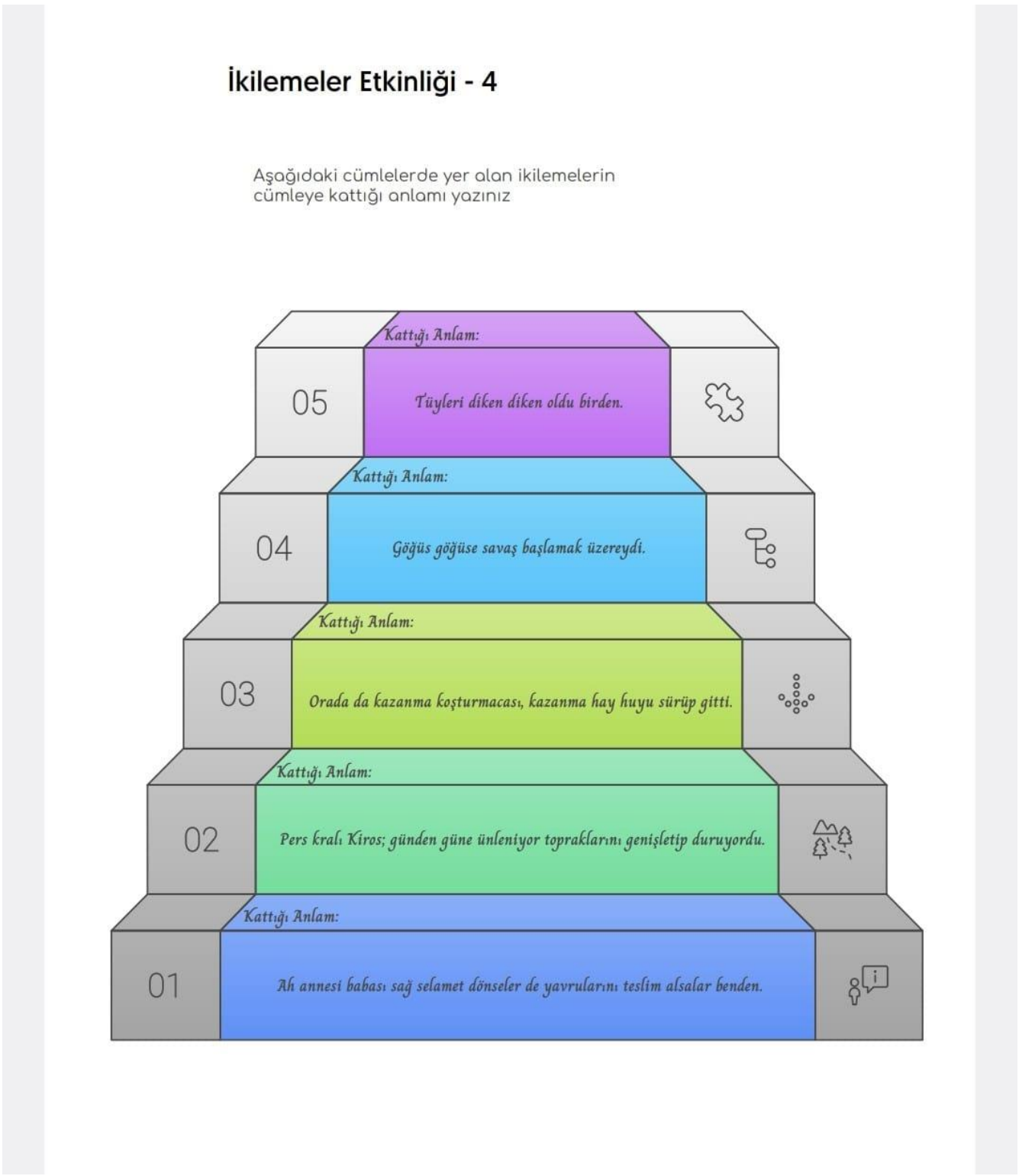
b) Söz varlığı unsurlarının anlamına ilişkin mantıklı tahminde bulunur.

c) Tahminin doğruluğunu kaynaklardan (sözlük, başvuru kitapları), ebeveyn veya öğretmenden yardım alarak kontrol edip yargıya ulaşır.

DYS. KY.8.6. İfadelerinde söz varlığını (deyim, atasözü, kelime veya kelime grupları) uygun anlamda kullanır.

Etkinliğin Amacı: Bu etkinlikte, öğrencilerin ikilemenin cümleye kattığı anlamın farkına varmasını sağlamak amaçlanmaktadır.

Etkinliğin Uygulanışı: Öğrencilerden cümle içerisinde verilen ikilemeleri bulmaları istenir. Bulunan ikilemelerin cümleye kattığı anlamı yazmaları sağlanır.

Şekil 14. İkileme Etkinliği-4

4.2.15. İkilemeler Etkinliği-5

Etkinlik Adı: İkişer Cümlede İkileme

Öğrenme Çıktıları ve Süreç Bileşenleri (MEB, 2024)

T.Y.8.18. Yazısını zenginleştirecek biçimde söz varlığını kullanabilme

a) Söz varlığı unsurlarını bağlama uygun kullanır.

DYS. KY.8.6. İfadelerinde söz varlığını (deyim, atasözü, kelime veya kelime grupları) uygun anlamda kullanır.

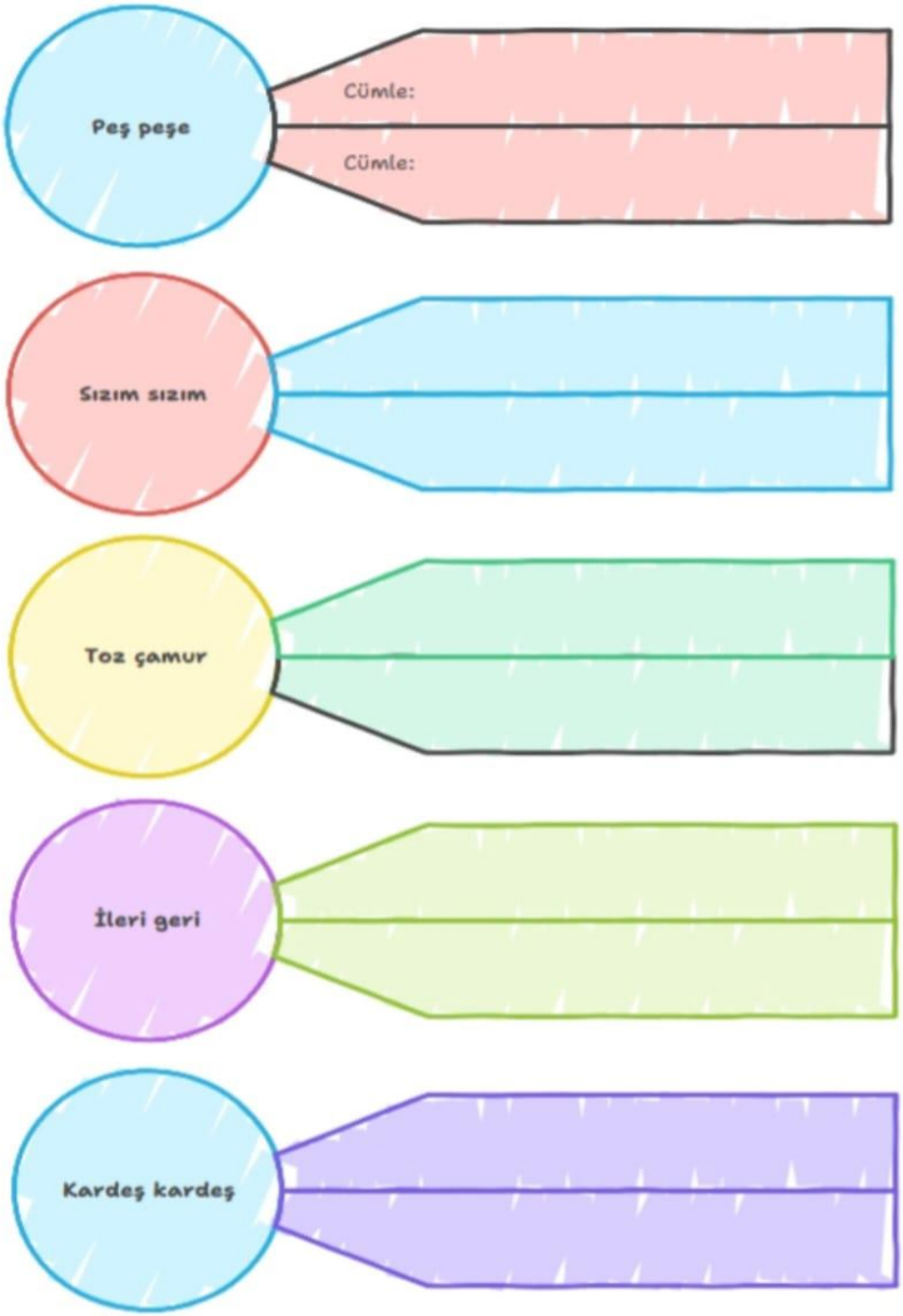
DYS. KY.7.8. Türkçenin doğru, güzel ve etkili kullanıldığı cümleler kurar.

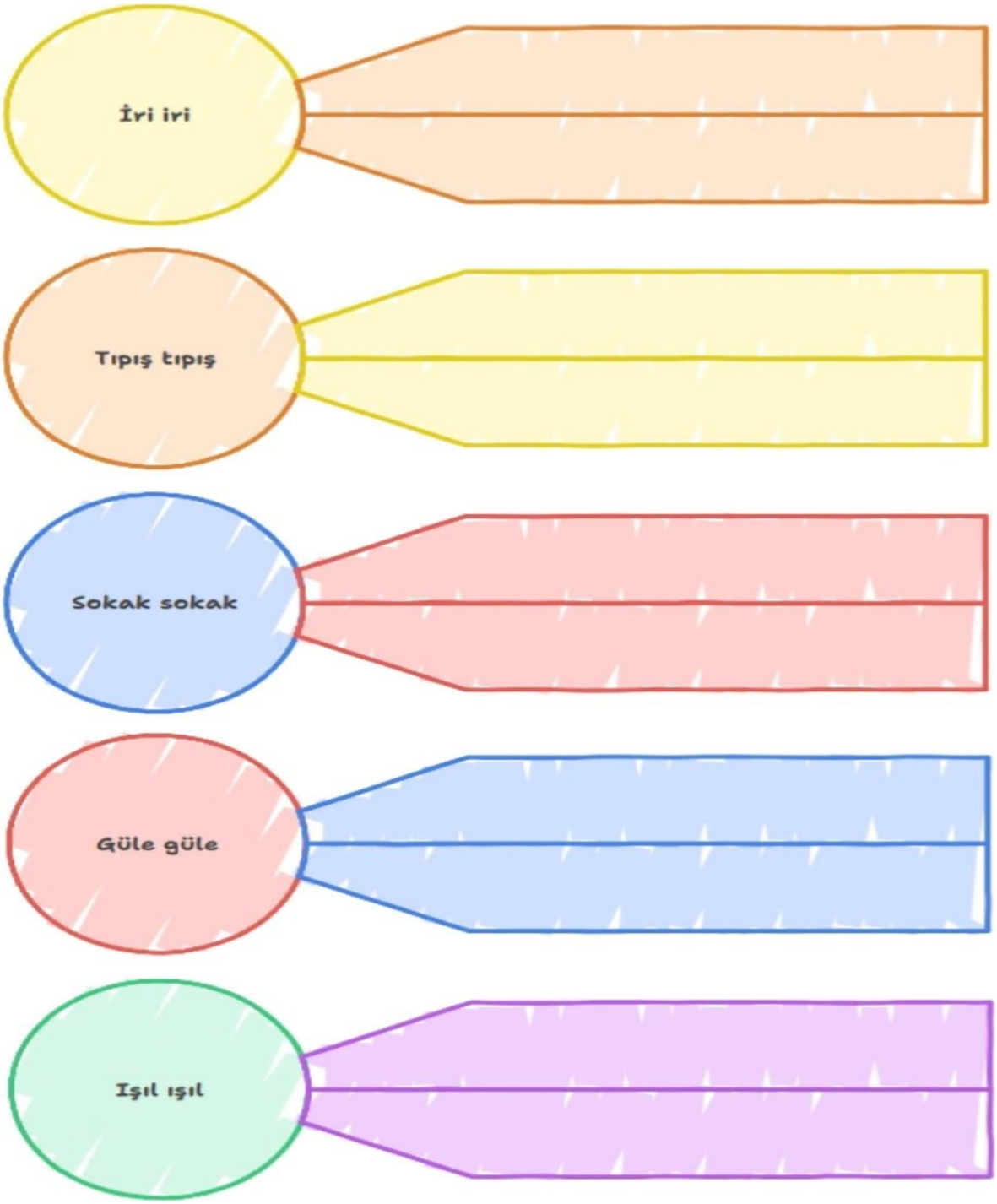
Etkinliğin Amacı: Bu etkinlikte, öğrencilerin verilen ikilemeleri anlamına uygun olarak cümle içerisinde kullanması amaçlanmaktadır.

Etkinliğin Uygulanışı: Öğrencilerden ikilemeler verilir. Verilen ikilemeleri ikişer cümle içerisinde kullanmaları istenir.

İkilemeler Etkinlik : 5

Aşağıdaki ikilemeleri ikişer cümlede kullanınız.

Şekil 15. İkileme Etkinliği-5

Tablo 133. Sözcük Öğretiminde Kullanılan İkilemelerin Yer Aldığı Eserlere İlişkin Bilgiler

İkilemeler	Eser Adı	Sayfa Sayısı
Alt alta	Çiftlikteki Yabancı	40
Atar atmaz	Sesini İsteyen Kurbağa	77
Bıkmak usanmak	Atmacalar Ağladı	23
Birer birer	Dokunduğum Altın Olsun	43
Birer ikişer	Kim Sevmez Uğurböceklerini?	19
Boylu boyunca	Atmacalar Ağladı	74
Diken diken	Herodot Dede	64
Gidip gelmek	Masa Üstündeki Kavga	107
Göğüs göğüse	Herodot Dede	122
Güle güle	Dedemin Öyküleri	52
Günden güne	Herodot Dede	46
Hay huy	Sesini İsteyen Kurbağa	58
Işıl ışıl	Çiftlikteki Yabancı	8
İleri geri	Sesini İsteyen Kurbağa	69
İri iri	Çiftlikteki Yabancı	8
Kardeş kardeş	Sesini İsteyen Kurbağa	45
Kendi kendine	Dokunduğum Altın Olsun	34
Kuzu kuzu	Sesini İsteyen Kurbağa	78
Lıkır lıkır	Müjdeci Hüsnü	85
Nazlı nazlı	Masa Üstündeki Kavga	30
Neler neler	Gülümseyen Sokak	43
Okuma yazma	Masa Üstündeki Kavga	83
Peş peşe	Dedemin Öyküleri	96
Pırıl pırıl	Yavru Yunuslar Ekibi	16
Renk renk	Herodot Dede	47
Sağ selamet	Gülümseyen Sokak	46
Sağa sola	Atmacalar Ağladı	14
Sızım sızım	Masa Üstündeki Kavga	14
Sokak sokak	Yaramazlar Kuyusu	22
Tek tük	Masa Üstündeki Kavga	44
Tıpış tıpış	Şaşar Ali	19
Toz çamur	Masa Üstündeki Kavga	81
Yaşına başına	Masa Üstündeki Kavga	15
Yavaş yavaş	Yaramazlar Kuyusu	22
Yüz yüze	Gülümseyen Sokak	40
Zehir zemberek	Herodot Dede	33

4.2.16. Terimler Etkinliği-1

Etkinlik Adı: Terimim Hangi Alanda?

Öğrenme Çıktıları ve Süreç Bileşenleri (MEB, 2024)

T.D.8.4. Dinlediğinde/izlediğinde geçen anlamını bilmediği söz varlığı unsurlarının anlamını tahmin edebilme

a) Dinlediğinin/izlediğinin bağlamından söz varlığı unsurlarının anlamıyla ilgili ipuçlarını belirleyip ön bilgileriyle ilişkilendirir.

b) Söz varlığı unsurlarının anlamına ilişkin mantıklı tahminde bulunur.

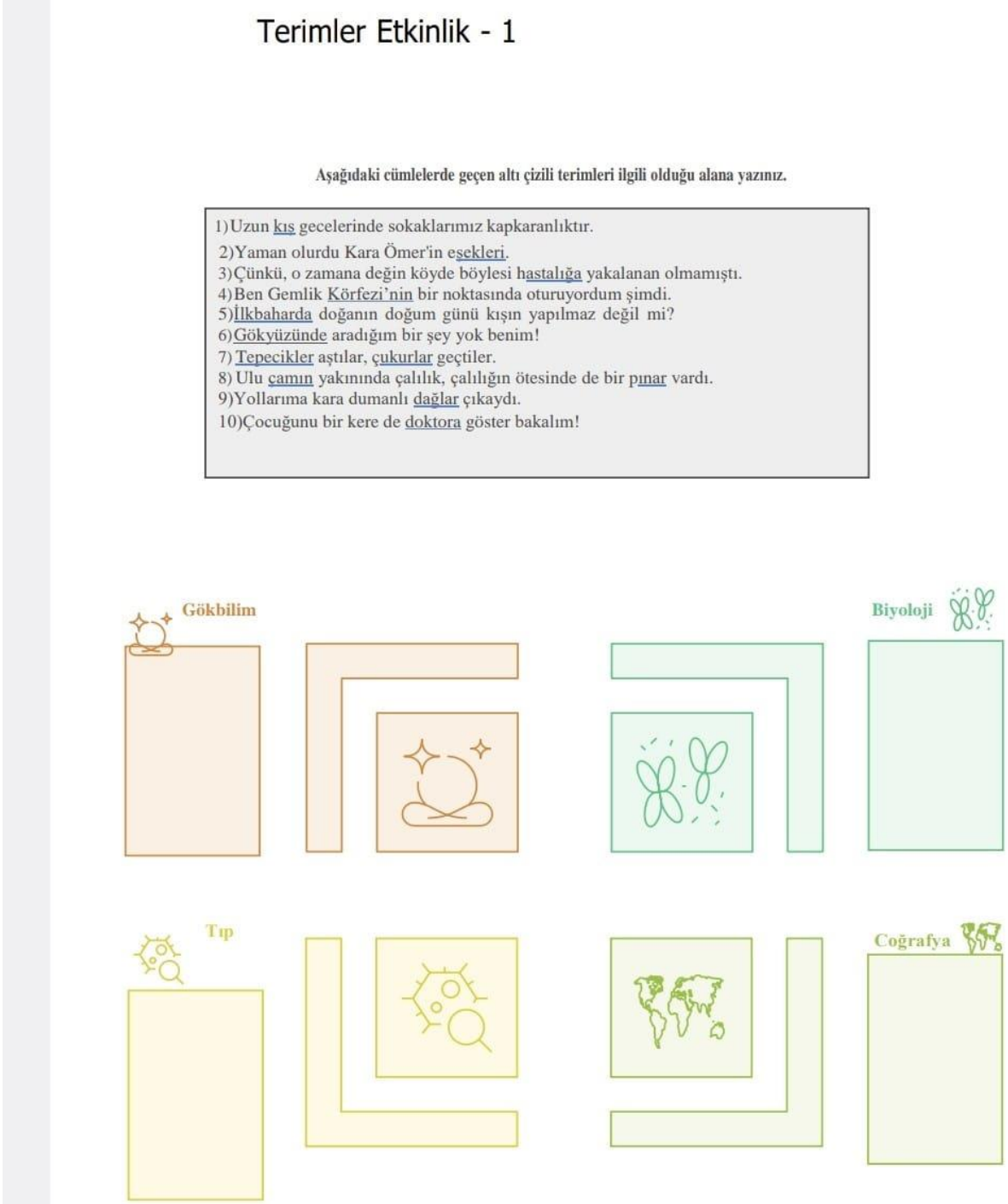
c) Tahminin doğruluğunu kaynaklardan (sözlük, başvuru kitapları vb.), ebeveyn veya öğretmenden yardım alarak kontrol edip yargıya ulaşır.

DYS. DO.6.11. Dinlediklerinde/izlediklerinde ve okuduklarında Türkçenin doğru, güzel ve etkili kullanıldığı cümleler belirler.

DYS. KY.8.6. İfadelerinde söz varlığını (deyim, atasözü, kelime veya kelime grupları) uygun anlamda kullanır.

Etkinliğin Amacı: Bu etkinlikte, öğrencilerin terimlerin cümle içerisindeki bağlamından yola çıkarak ilgili olduğu alanı tahmin etmesi amaçlanmaktadır.

Etkinliğin Uygulanışı: Öğrencilerden okudukları cümlelerde bulunan altı çizili terimlerin hangi alanda kullanıldıklarını bulmaları istenir. Söz konusu terimler uygun alan başlığının altına yazılır.

Şekil 16. Terimler Etkinliği-1

4.2.17.Terimler Etkinliği-2

Etkinlik Adı: Terim Mi Desem Ne Desem?

Öğrenme Çıktıları ve Süreç Bileşenleri (MEB, 2024)

T.O.6.21. Metinden hareketle söz varlığını geliştirmeye yönelik çözümleme yapabilme

a) Metnin anahtar söz varlığı unsurlarını belirler.

b) Belirlenen söz varlığı unsurlarının anlam ilişkilerini inceler.

DYS. DO.7.8. Dinlediklerinde/izlediklerinde ve okuduklarında Türkçenin doğru, güzel ve etkili kullanıldığı cümleleri belirler.

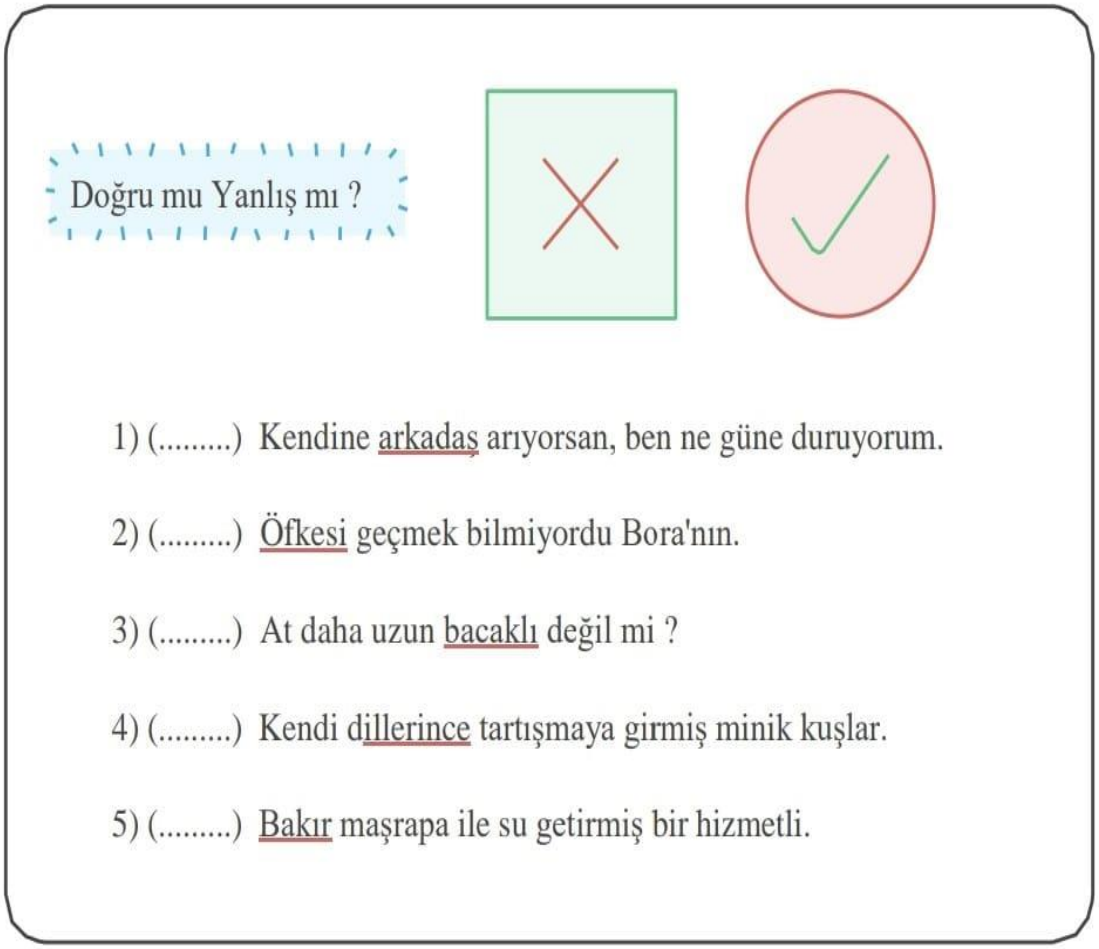
DYS. KY.8.6. İfadelerinde söz varlığını (deyim, atasözü, kelime veya kelime grupları) uygun anlamda kullanır.

Etkinliğin Amacı: Bu etkinlikte, öğrencilerin cümle içerisinde kullanılan sözcüğün terim anlamlı olup olmadığını tespit etmesi amaçlanmaktadır.

Etkinliğin Uygulanışı: Öğrencilerden okudukları cümlelerde bulunan altı çizili sözcüklerden terim anlamlı olanlara (V) terim anlamlı olmayanlara (X) işareti koymaları istenir.

Terimler Etkinliği -2

Aşağıda cümlelerde verilen altı çizili sözcükler terim anlamda kullanılmışsa (✓), kullanılmamışsa (X) koyunuz.

Şekil 17. Terimler Etkinliği-2

4.2.18.Terimler Etkinliği-3

Etkinlik Adı: Cümle İçinde Bir Terimim

Öğrenme Çıktıları ve Süreç Bileşenleri (MEB, 2024)

T.O.6.21. Metinden hareketle söz varlığını geliştirmeye yönelik çözümleme yapabilme

a) Metnin anahtar söz varlığı unsurlarını belirler.

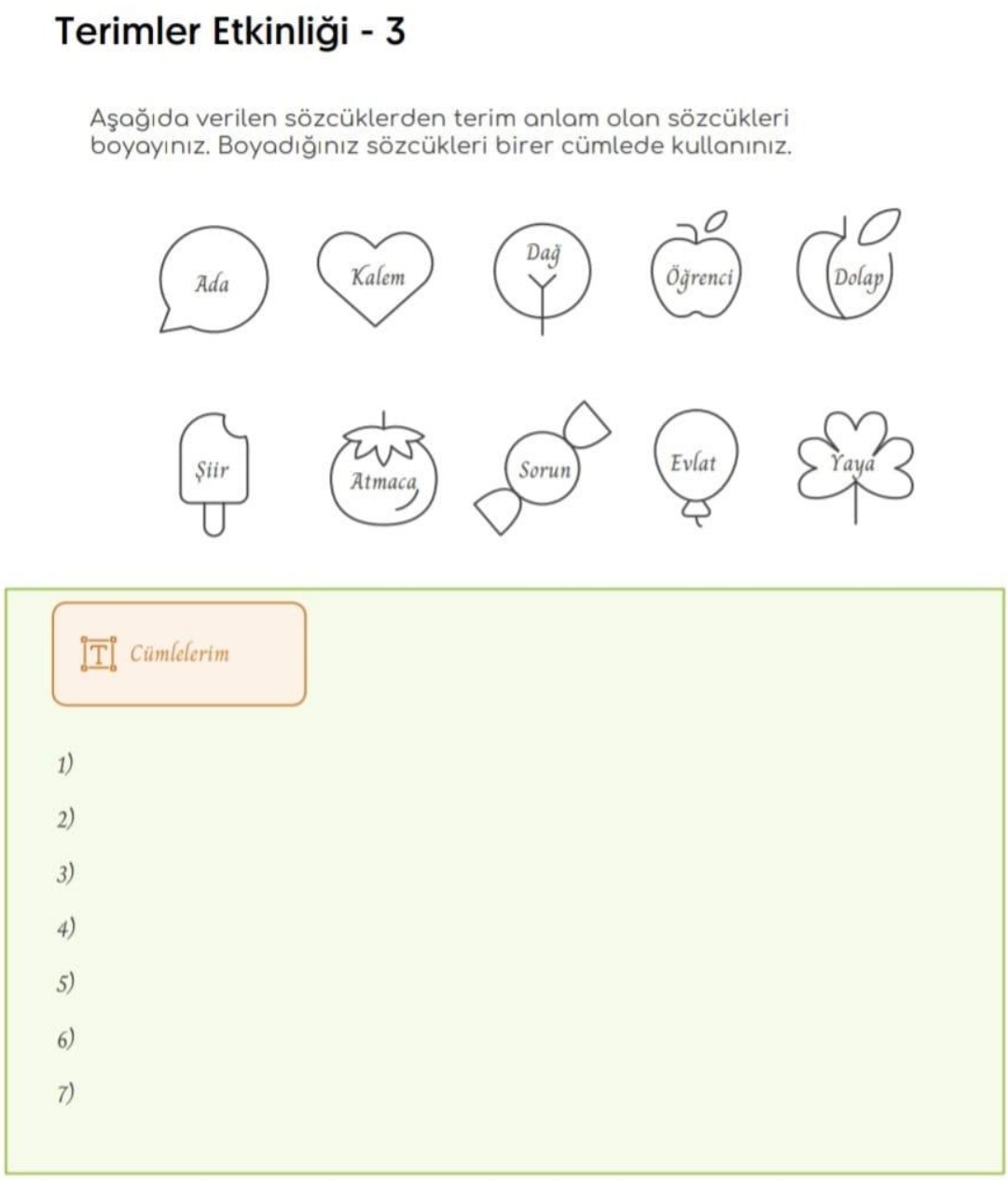
b) Belirlenen söz varlığı unsurlarının anlam ilişkilerini inceler.

DYS. DO.7.8. Dinlediklerinde/izlediklerinde ve okuduklarında Türkçenin doğru, güzel ve etkili kullanıldığı cümleleri belirler.

DYS. KY.8.6. İfadelerinde söz varlığını (deyim, atasözü, kelime veya kelime grupları) uygun anlamda kullanır.

Etkinliğin Amacı: Bu etkinlikte, öğrencilerin terim anlamlı sözcükleri bularak anlamına uygun bir bağlamda cümle içerisinde kullanması amaçlanmaktadır.

Etkinliğin Uygulanışı: Öğrencilerden karışık verilen sözcükler arasında terim anlamlı olanları bulup boyamaları istenir. Terim anlamlı bulunan sözcükler birer cümle içerisinde kullanılır.

Şekil 18. Terimler Etkinliği-3

4.2.19.Terimler Etkinliği-4

Etkinlik Adı: Terimlerim Bir Grupta

Öğrenme Çıktıları ve Süreç Bileşenleri (MEB, 2024)

T.K.5.22. Konuşmasını zenginleştirecek biçimde söz varlığını kullanabilme

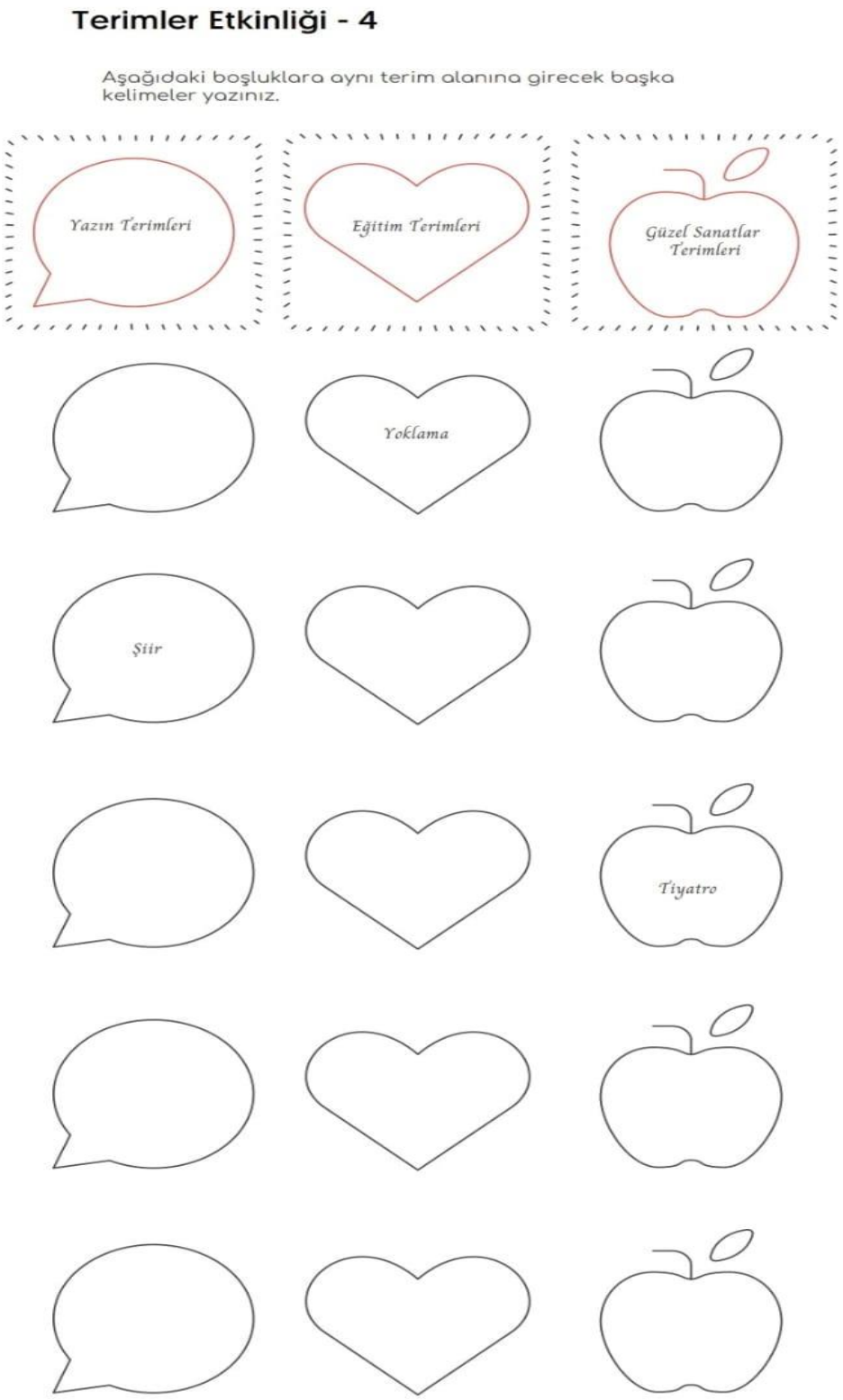
a) Kullanacağı söz varlığı unsurlarını aralarındaki anlam ilişkilerini dikkate alarak belirler.

b) Aynı anlamı farklı söz varlığı unsurlarıyla (eş ve yakın anlamlı kelime, zıt anlamlı ve eş sesli kelime, çağrıştırdığı kelime; atasözü, deyim, kalıp söz, terim, ikileme, pekiştirme) ifade eder.

c) Söz varlığı unsurlarını bağlama uygun kullanır.

Etkinliğin Amacı: Bu etkinlikte, öğrencilerin aynı kavram alanına giren terim sözcükleri bir araya getirmesi amaçlanmaktadır.

Etkinliğin Uygulanışı: Öğrencilere terim sözcükler verilmiştir. Aynı kavram alanına girecek başka terimleri yazarak gruplandırma yapmaları istenir.

Şekil 19. Terimler Etkinliği- 4

4.2.20. Terimler Etkinliği-5

Etkinlik Adı: Terimim Cümlede

Öğrenme Çıktıları ve Süreç Bileşenleri (MEB, 2024)

T.O.6.21. Metinden hareketle söz varlığını geliştirmeye yönelik çözümleme yapabilme

a) Metnin anahtar söz varlığı unsurlarını belirler.

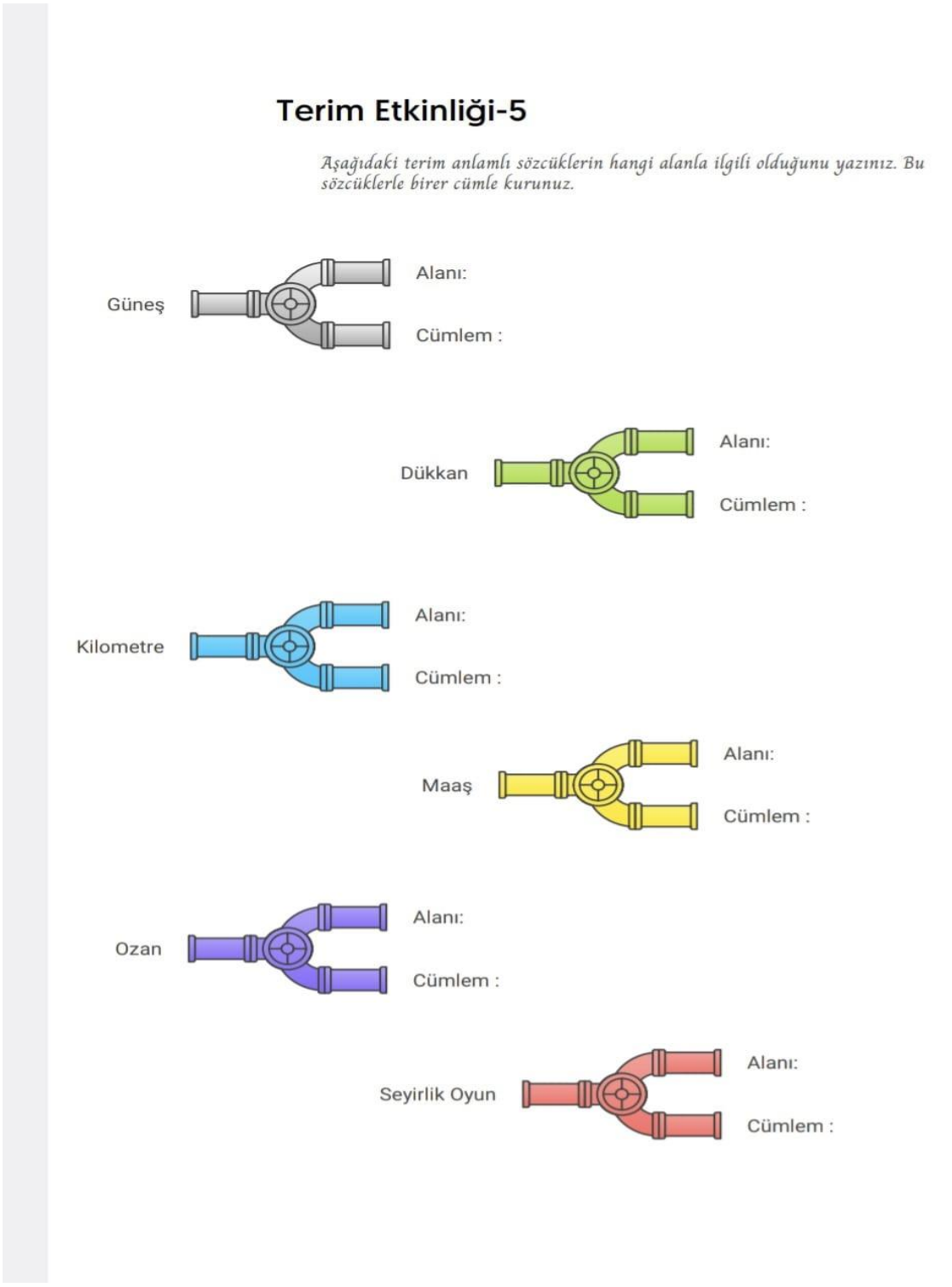
b) Belirlenen söz varlığı unsurlarının anlam ilişkilerini inceler.

DYS. DO.7.8. Dinlediklerinde/izlediklerinde ve okuduklarında Türkçenin doğru, güzel ve etkili kullanıldığı cümleleri belirler.

DYS. KY.8.6. İfadelerinde söz varlığını (deyim, atasözü, kelime veya kelime grupları) uygun anlamda kullanır.

Etkinliğin Amacı: Bu etkinlikte, öğrencilerin terimlerin ilgili olduğu alanı bulması ve bu terimleri anlamına uygun bir biçimde cümle içerisinde kullanması amaçlanmaktadır.

Etkinliğin Uygulanışı: Öğrencilerden terim anlamlı sözcükler verilir. Söz konusu sözcüklerin hangi alanda kullanıldıklarını yazmaları istenir. Terim sözcükler birer cümlede kullanılır.

Şekil 20. Terimler Etkinliği-5

Tablo 134. Sözcük Öğretiminde Kullanılan Terimlerin Yer Aldığı Eserlere İlişkin Bilgiler

Terimler	Eser Adı	Sayfa Sayısı
Ada	Dokunduğum Altın Olsun	40
Atmaca	Atmacalar Ağladı	44
Bacak	Sıpanın Dört Yıllığı	17
Bakır	Dokunduğum Altın Olsun	12
Çam	Dokunduğum Altın Olsun	5
Çukur	Müjdeci Hüsnü	75
Dağ	Müjdeci Hüsnü	20
Doktor	Müjdeci Hüsnü	18
Dükkân	Müjdeci Hüsnü	195
Eşek	Şaşar Ali	18
Gökyüzü	Gülümseyen Sokak	50
Güneş	Müjdeci Hüsnü	38
Hastalık	Şaşar Ali	8
Kış	Müjdeci Hüsnü	9
Kilometre	Atmacalar Ağladı	87
Körfez	Sesini İsteyen Kurbağa	42
Maaş	Herodot Dede	36
Ozan	Atmacalar Ağladı	89
Öfke	Dokunduğum Altın Olsun	17
Öğrenci	Gülümseyen Sokak	42
Pınar	Dokunduğum Altın Olsun	5
Seyirlik oyun	Atmacalar Ağladı	93
Şiir	Gülümseyen Sokak	15
Tepecik	Müjdeci Hüsnü	75
Tiyatro	Sıpanın Dört Yıllığı	67
Yaya	Gülümseyen Sokak	43
Yoklama	Yavru Yunuslar Ekibi	116

4.2.21. Yabancı Sözcükler Etkinliği-1

Etkinlik Adı: Evde Tek Başına

Öğrenme Çıktıları ve Süreç Bileşenleri (MEB, 2024)

T.O.6.5. Metinde geçen anlamını bilmediği söz varlığı unsurlarının anlamını tahmin edebilme

a) Metnin bağlamından söz varlığı unsurlarının anlamıyla ilgili ipuçlarını belirleyip ön bilgileriyle ilişkilendirir.

b) Söz varlığı unsurlarının anlamına ilişkin mantıklı tahminde bulunur.

c) Tahminin doğruluğunu kaynaklardan (sözlük, başvuru kitapları), ebeveyn veya öğretmenden yardım alarak kontrol edip yargıya ulaşır.

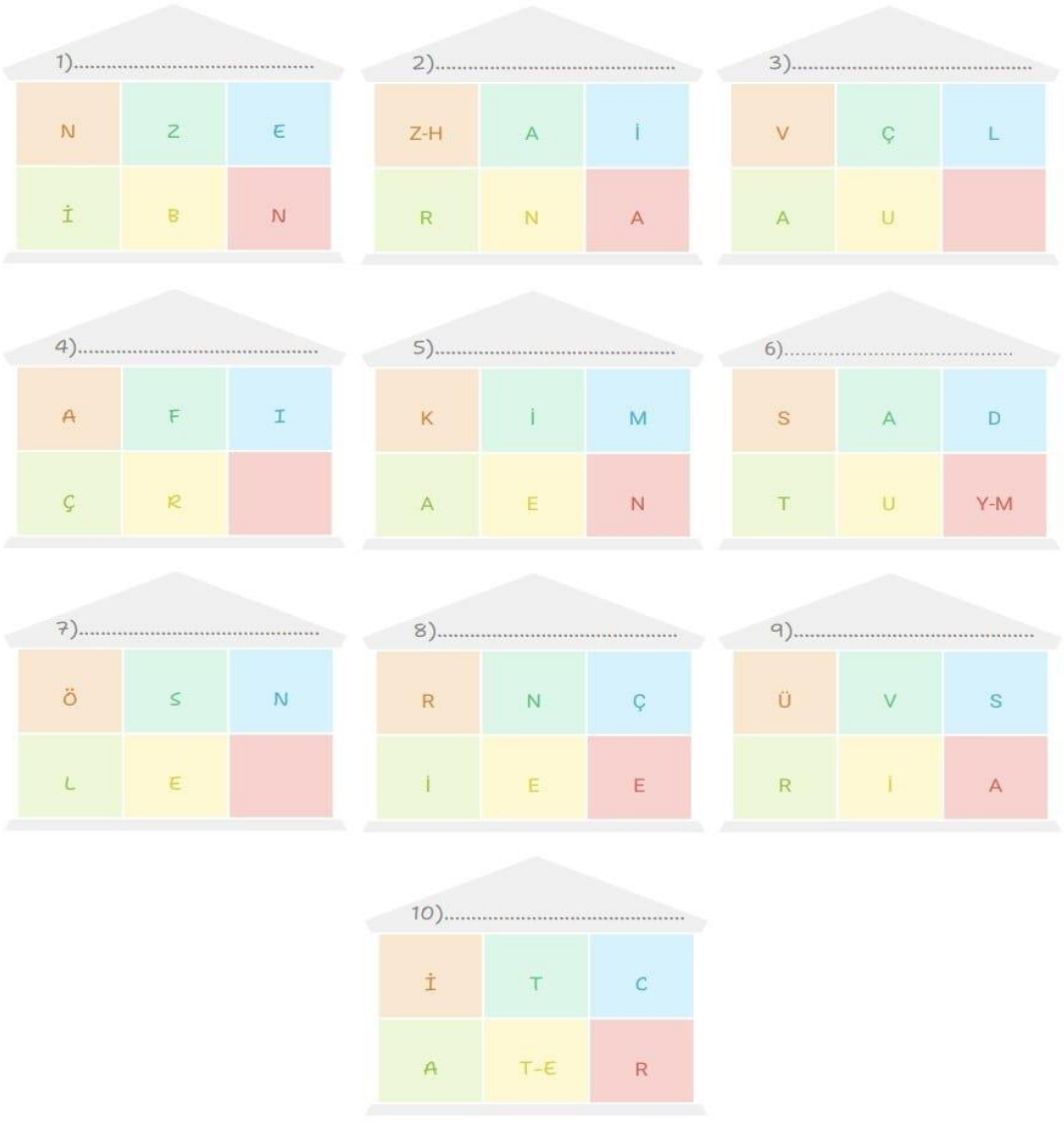
DYS. KY.8.6. İfadelerinde söz varlığını (deyim, atasözü, kelime veya kelime grupları) uygun anlamda kullanır.

Etkinliğin Amacı: Bu etkinlikte, öğrencilerin karışık olarak verilen yabancı sözcükleri anlamından yola çıkarak tahmin etmesi amaçlanmaktadır.

Etkinliğin Uygulanışı: Öğrencilere anlamı verilen yabancı sözcükleri bulmaları istenir. Bu anlamlardan yola çıkılarak ev görselinde karışık olarak verilen sözcükler anlamlı hale getirilir. Anlamlı hale getirilen sözcükler evin çatısına yazılır.

Yabancı Kelime Etkinliği:1

Aşağıda anlamı verilen yabancı kökenli sözcükler evin bölümlerine karışık olarak dağıtılmıştır. Anlamlardan yola çıkarak kelimeleri düzenleyiniz.

Anlamları:

1. Petrolün damıtılması ile elde edilen özgül ağırlığı 0,65 olan renksiz, uçucu, kendine özgü kokusu bulunan, motor yakıtı olarak kullanılan bir sıvı. (Fransızca)
2. Yılın altıncı ayı. (Arapça)
3. Pamuk, kenevir veya sentetik iplikten dokunmuş büyük torba. (Farsça)
4. Bir şeyin tozunu, kirini gidermekle veya bir şeye boya cila sürmekte kullanılan, bir araya getirilerek bağlanmış malzeme. (Rumca)
5. Herhangi bir enerji türünü başka bir enerjiye dönüştürmek, belli bir güçten yararlanarak bir işi yapmak veya etki oluşturmak için çarklar, dişliler ve çeşitli parçalardan oluşan düzenekler bütünü. (İtalyanca)
6. Takım oyunları, atletizm karşılaşmaları ve çeşitli törenlerin yapılabilmesi için , seyircilerin de bunları izleyebilmesi için elverişli oturma yerleri olan mekan. (Latince)
7. Belli bir amaçla düzenlenen eğlence.(Moğolca)
8. Bazı bitkilerde, özellikle çamlarda oluşan, katı veya yarı akışkan organik salgı maddesi, ağaç sakızı. (Rumca)
9. Atlı (Farsça)
10. Ürün, mal vb. alım satımı; tecim (Arapça)

Şekil 21. Yabancı Kelime Etkinliği-1

4.2.22. Yabancı Sözcükler Etkinliği-2

Etkinlik Adı: Bak bakalım anlamı ne?

Öğrenme Çıktıları ve Süreç Bileşenleri (MEB, 2024)

T.O.6.21. Metinden hareketle söz varlığını geliştirmeye yönelik çözümleme yapabilme

a) Metnin anahtar söz varlığı unsurlarını belirler.

b) Belirlenen söz varlığı unsurlarının anlam ilişkilerini inceler.

DYS. DO.7.8. Dinlediklerinde/izlediklerinde ve okuduklarında Türkçenin doğru, güzel ve etkili kullanıldığı cümleleri belirler.

DYS. KY.8.6. İfadelerinde söz varlığını (deyim, atasözü, kelime veya kelime grupları) uygun anlamda kullanır.

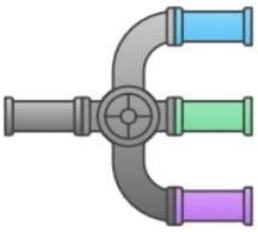
Etkinliğin Amacı: Bu etkinlikte, öğrencilerin anlamı verilmeyen yabancı sözcüğün anlamını tahmin etmesi ve daha sonra bulduğu anlama uygun bir cümlede kullanması amaçlanmaktadır.

Etkinliğin Uygulanışı: Öğrencilerden verilen yabancı sözcüklerin anlamını tahmin etmeleri istenir. Tahmin aşamasından sonra yabancı sözcüklerin anlamına sözlükten bakılır. Anlamı bulunan sözcükler cümle içerisinde kullanılır.

Yabancı Kelime Etkinlikleri :2

Aşağıda verilen yabancı kökenli sözcüklerin anlamlarını tahmin ediniz. Sonra TDK Güncel Türkçe sözlükten anlamlarını bulup yazınız ve daha sonra kelimeyi bir cümle içinde kullanınız.

Güverte (İtalyanca)

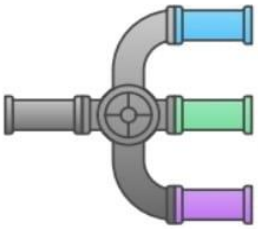

Tahmin :

Sözlük Anlamı :

Cümlem :

Hipotenüs (Fransızca)

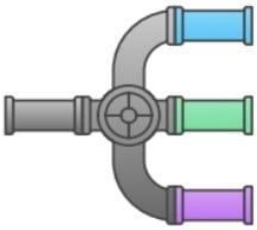

Tahmin :

Sözlük Anlamı :

Cümlem :

Müselles (Arapça)

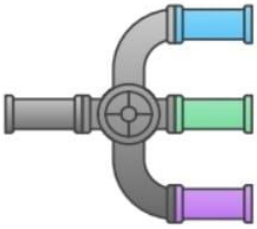

Tahmin :

Sözlük Anlamı :

Cümlem :

Nadas (Rumca)

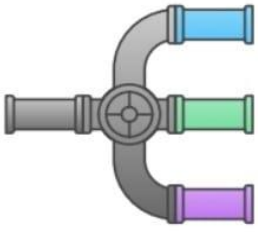

Tahmin :

Sözlük Anlamı :

Cümlem :

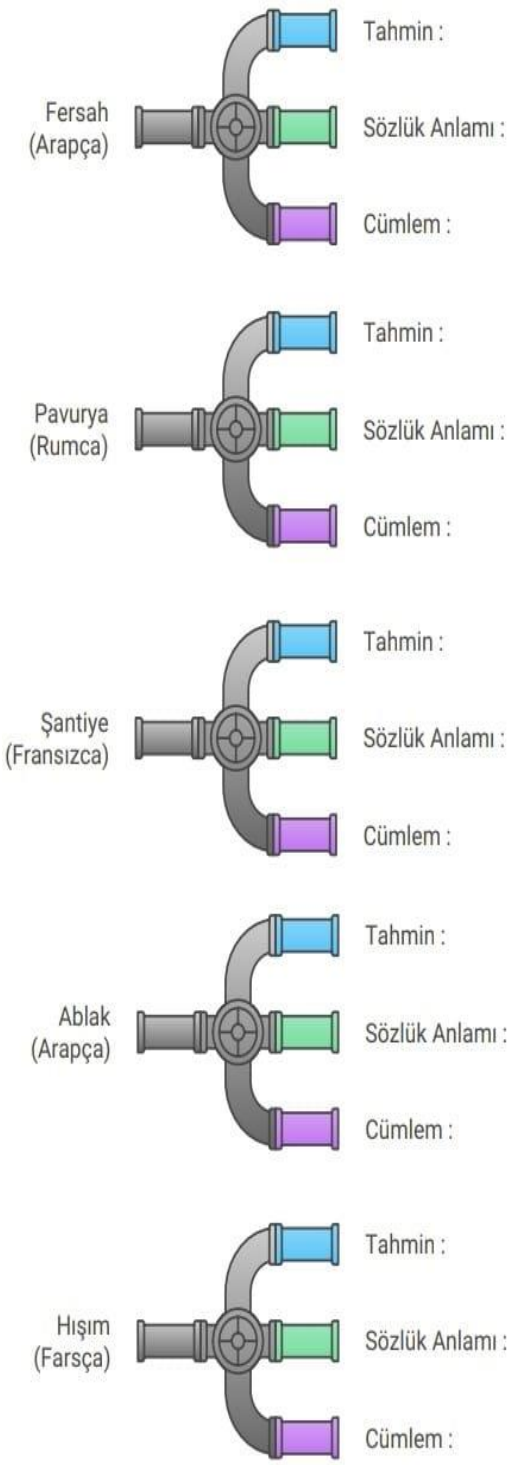
Zırh (Farsça)

Tahmin :

Sözlük Anlamı :

Cümlem :

Şekil 22. Yabancı Kelimeler Etkinliği-2

4.2.23. Yabancı Sözcükler Etkinliği-3

Etkinlik Adı: Türkçesini Bil Bakalım

Öğrenme Çıktıları ve Süreç Bileşenleri (MEB, 2024)

T.O.6.21. Metinden hareketle söz varlığını geliştirmeye yönelik çözümleme yapabilme

a) Metnin anahtar söz varlığı unsurlarını belirler.

b) Belirlenen söz varlığı unsurlarının anlam ilişkilerini inceler.

T.Y.8.18. Yazısını zenginleştirecek biçimde söz varlığını kullanabilme

a) Kullanacağı söz varlığı unsurlarını aralarındaki anlam ilişkilerini dikkate alarak belirler.

b) Aynı anlamı farklı söz varlığı unsurlarıyla (eş ve yakın anlamlı kelime, zıt anlamlı ve eş sesli kelime, çağrıştırdığı kelime; atasözü, deyim, kalıp söz, terim, ikileme, pekiştirme) ifade eder.

c) Söz varlığı unsurlarını bağlama uygun kullanır.

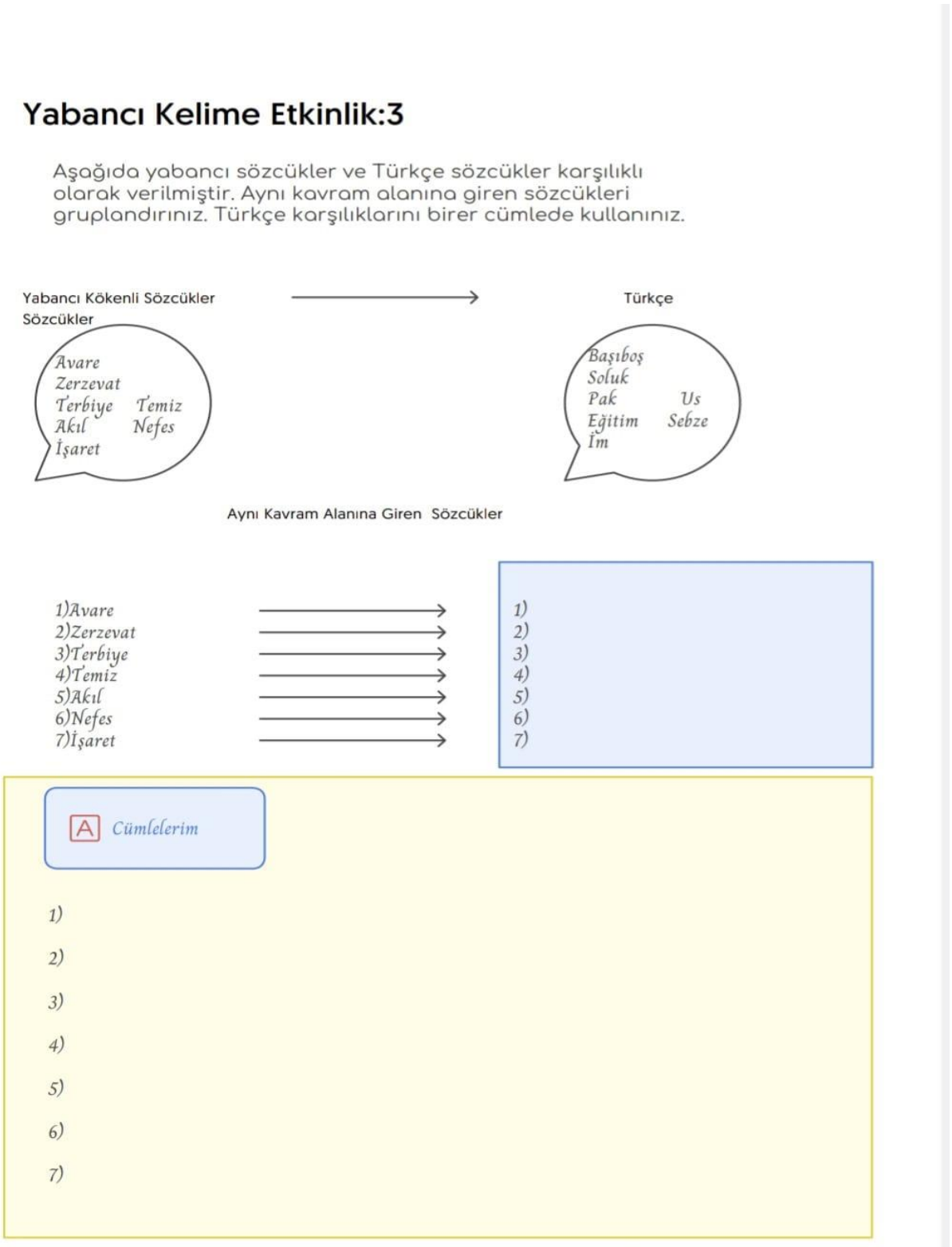
ç) Gerektiğinde yazısında söz varlığı unsurlarının görsel karşılığını kullanır.

DYS. DO.7.8. Dinlediklerinde/izlediklerinde ve okuduklarında Türkçenin doğru, güzel ve etkili kullanıldığı cümleleri belirler.

DYS. KY.8.6. İfadelerinde söz varlığını (deyim, atasözü, kelime veya kelime grupları) uygun anlamda kullanır.

Etkinliğin Amacı: Bu etkinlikte, öğrencilerin aynı kavram alanına giren yabancı sözcüklerin Türkçe karşılıklarını bulması amaçlanmaktadır.

Etkinliğin Uygulanışı: Öğrencilere yabancı sözcükler ve bunların Türkçe karşılıkları verilir. Aynı kavram alanına giren sözcüklerin eşleştirilmeleri istenir. Türkçe karşılığı bulunan sözcükler cümle içerisinde kullanılır.

Şekil 23. Yabancı Kelimeler Etkinliği-3

4.2.24. Yabancı Sözcükler Etkinliği-4

Etkinlik Adı: Sözüm Söz

Öğrenme Çıktıları ve Süreç Bileşenleri (MEB, 2024)

T.O.6.21. Metinden hareketle söz varlığını geliştirmeye yönelik çözümleme yapabilme

a) Metnin anahtar söz varlığı unsurlarını belirler.

b) Belirlenen söz varlığı unsurlarının anlam ilişkilerini inceler.

T.Y.8.18. Yazısını zenginleştirecek biçimde söz varlığını kullanabilme

a) Kullanacağı söz varlığı unsurlarını aralarındaki anlam ilişkilerini dikkate alarak belirler.

b) Aynı anlamı farklı söz varlığı unsurlarıyla (eş ve yakın anlamlı kelime, zıt anlamlı ve eş sesli kelime, çağrıştırdığı kelime; atasözü, deyim, kalıp söz, terim, ikileme, pekiştirme) ifade eder.

c) Söz varlığı unsurlarını bağlama uygun kullanır.

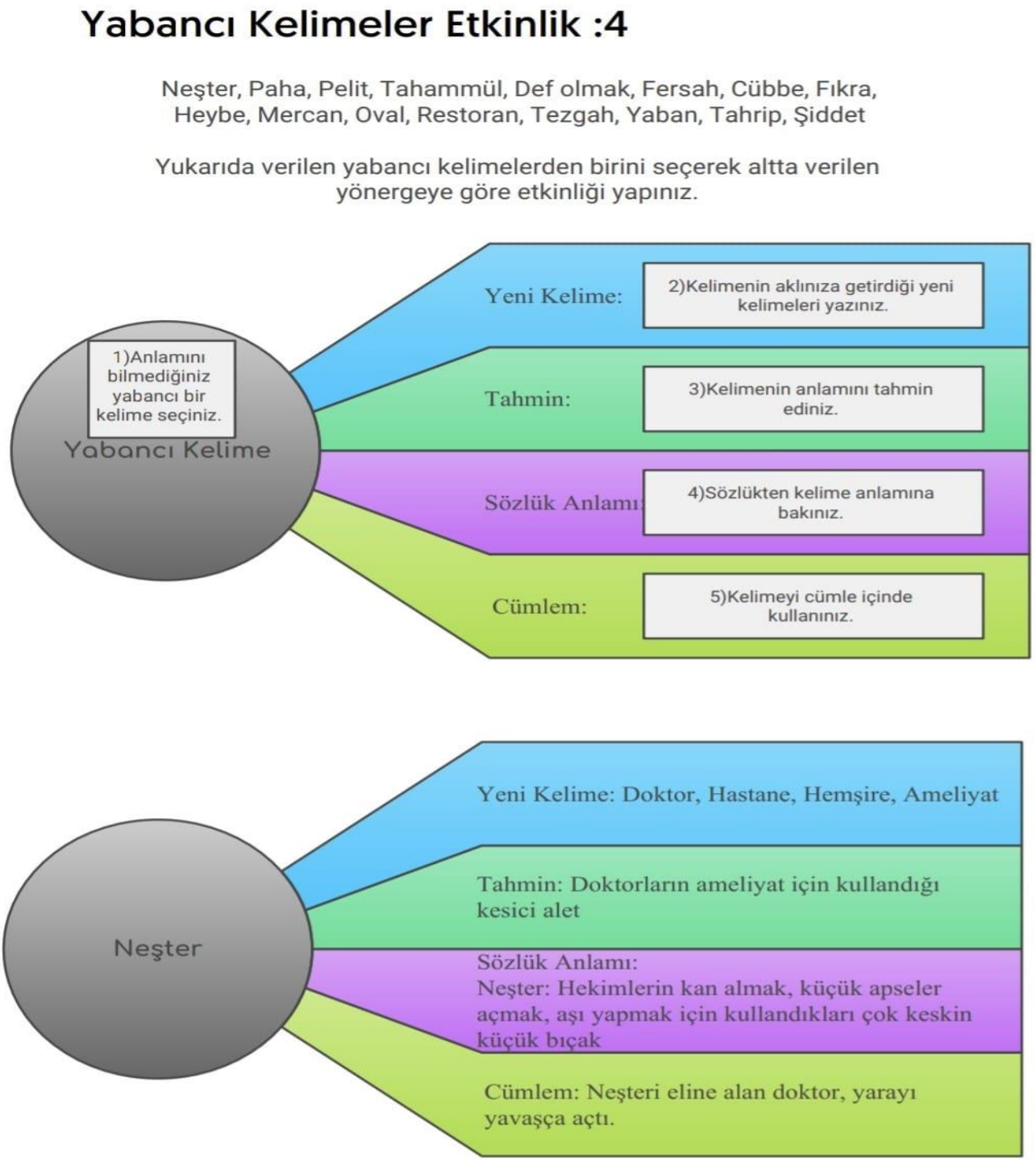
ç) Gerektiğinde yazısında söz varlığı unsurlarının görsel karşılığını kullanır.

DYS. DO.7.8. Dinlediklerinde/izlediklerinde ve okuduklarında Türkçenin doğru, güzel ve etkili kullanıldığı cümleleri belirler.

DYS. KY.8.6. İfadelerinde söz varlığını (deyim, atasözü, kelime veya kelime grupları) uygun anlamda kullanır.

Etkinliğin Amacı: Bu etkinlikte, öğrencilerin anlamı verilmeyen yabancı sözcüklerin anlamını çağrışım yoluyla öğrenmesi amaçlanmaktadır.

Etkinliğin Uygulanışı: Öğrencilerden verilen yabancı sözcüklerin akla getirdiği kavramları yazmaları istenir. Daha sonra sözcüğün anlamını tahmin etmeleri istenir. Tahmin edilen sözcüğün anlamına sözlükten bakmaları sağlanır. Anlamı bulunan sözcük cümle içerisinde kullanılır.

Şekil 24. Yabancı Kelimeler Etkinliği-4

4.2.25. Yabancı Sözcükler Etkinliği-5

Etkinlik Adı: Yerlisi Ne?

Öğrenme Çıktıları ve Süreç Bileşenleri (MEB, 2024)

T.O.6.21. Metinden hareketle söz varlığını geliştirmeye yönelik çözümleme yapabilme

a) Metnin anahtar söz varlığı unsurlarını belirler.

b) Belirlenen söz varlığı unsurlarının anlam ilişkilerini inceler.

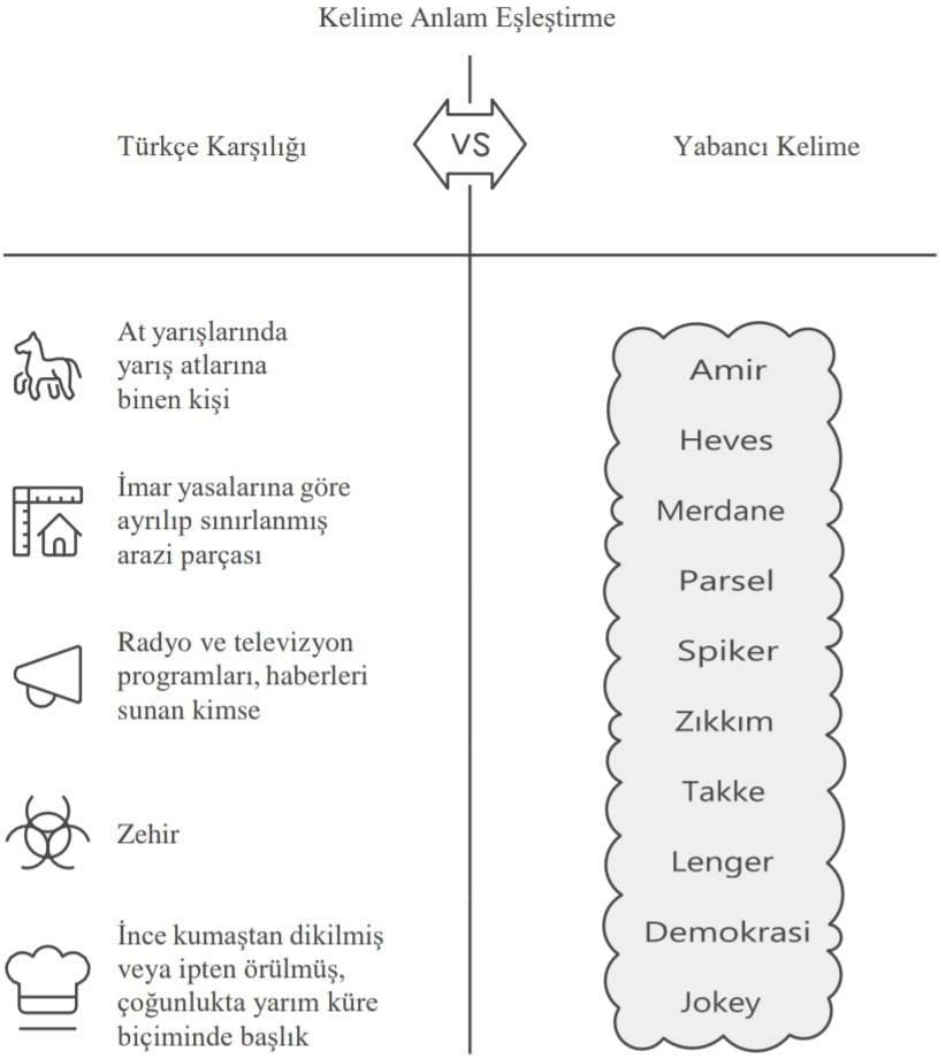
DYS. DO.7.8. Dinlediklerinde/izlediklerinde ve okuduklarında Türkçenin doğru, güzel ve etkili kullanıldığı cümleleri belirler.

Etkinliğin Amacı: Bu etkinlikte, öğrencilerin yabancı sözcüklerin Türkçe karşılığı olan anlamını keşfetmesi amaçlanmaktadır.

Etkinliğin Uygulanışı: Öğrencilerden verilen yabancı sözcükler verilir. Söz konusu sözcüklerin Türkçedeki anlam karşılıklarıyla eşleştirmeleri istenir.

Yabancı Kelime Etkinlik : 5

Aşağıda bazı yabancı kelimelerin anlamları yazılmıştır. Kutucukta yazılı olan kelimelerin hangilerinin anlamlarının verildiğini tahmin ediniz.

Şekil 25. Yabancı Kelimeler Etkinliği-5

Tablo 135. Sözcük Öğretiminde Kullanılan Yabancı Sözcüklerin Yer Aldığı Eserlere İlişkin Bilgiler

Yabancı Sözcükler	Eser Adı	Sayfa Sayısı
Ablak	Sesini İsteyen Kurbağa	21
Akıl	Dedemin Öyküleri	13
Amir	Atmacalar Ağladı	79
Avare	Şaşar Ali	216
Benzin	Çiftlikteki Yabancı	14
Burç	Dokunduğum Altın Olsun	77
Cübbe	Yaramazlar Kuyusu	122
Çuval	Dedemin Öyküleri	51
Def olmak	Atmacalar Ağladı	94
Demokrasi	Sesini İsteyen Kurbağa	26
Fersah	Yaramazlar Kuyusu	10
Fıkra	Şaşar Ali	153
Fırça	Gülümseyen Sokak	9
Güverte	Sıpanın Dört Yıllığı	51
Haziran	Herodot Dede	103
Heves	Herodot Dede	15
Heybe	Müjdeci Hüsnü	95
Hışım	Kim Sevmez Uğurböceklerini?	27
Hipotenüs	Sıpanın Dört Yıllığı	70
İşaret	Kim Sevmez Uğurböcekleri?	6
Jokey	Sesini İsteyen Kurbağa	22
Lenger	Dedemin Öyküleri	1
Makine	Çiftlikteki Yabancı	12
Mercan	Yavru Yunuslar Ekibi	80
Merdane	Masa Üstündeki Kavga	4
Müselles	Sıpanın Dört Yıllığı	74
Nadas	Dedemin Öyküleri	99
Nefes	Dedemin Öyküleri	25
Neşter	Müjdeci Hüsnü	18
Oval	Yavru Yunuslar Ekibi	76
Paha	Herodot Dede	49
Parsel	Masa Üstündeki Kavga	104
Pavurya	Yavru Yunuslar Ekibi	77
Pelit	Atmacalar Ağladı	45
Reçine	Herodot Dede	98
Restoran	Yavru Yunuslar Ekibi	54
Spiker	Masa Üstündeki Kavga	64
Stadyum	Gülümseyen Sokak	85
Süvari	Herodot Dede	57
Şantiye	Yavru Yunuslar Ekibi	13
Şiddet	Yavru Yunuslar Ekibi	37
Şölen	Herodot Dede	41

Tahrip	Yavru Yunuslar Ekibi	39
Takke	Masa Üstündeki Kavga	98
Temiz	Sıpanın Dört Yıllığı	35
Terbiye	Yaramazlar Kuyusu	41
Tezgâh	Atmacalar Ağladı	26
Ticaret	Sıpanın Dört Yıllığı	64
Yaban	Yavru Yunuslar Ekibi	101
Zerzevat	Herodot Dede	38
Zıkkım	Müjdeci Hüsnü	22
Zırh	Şaşar Ali	198

4.2.26. Kalıp Sözler Etkinliği-1

Etkinlik Adı: Dilek Mi? Beddua Mı?

Öğrenme Çıktıları ve Süreç Bileşenleri (MEB, 2024)

T.K.5.22. Konuşmasını zenginleştirecek biçimde söz varlığını kullanabilme

a) Kullanacağı söz varlığı unsurlarını aralarındaki anlam ilişkilerini dikkate alarak belirler.

b) Söz varlığı unsurlarını bağlama uygun kullanır.

T.K.6.23. Konuşmasında açık ve örtük ifadeleri kullanabilme

a) İletileri açık ve anlaşılır şekilde ifade eder.

b) Örtük iletilerini destekleyecek unsurları (söz sanatları, mecaz, deyim, atasözü ve diğer söz varlığı unsurları) kullanır.

DYS. DO.7.8. Dinlediklerinde/izlediklerinde ve okuduklarında Türkçenin doğru, güzel ve etkili kullanıldığı cümleleri belirler.

DYS. KY.8.6. İfadelerinde söz varlığını (deyim, atasözü, kelime veya kelime grupları) uygun anlamda kullanır.

Etkinliğin Amacı: Bu etkinlikte, öğrencilerin kalıp sözleri anlamına uygun bir biçimde kullanması amaçlanmaktadır.

Etkinliğin Uygulanışı: Öğrencilerden verilen kalıp sözleri anlamına uygun biçimde gruplandırmaları istenir. Gruplandırılan sözler birer cümle içerisinde kullanılır.

Etkinlik : 1

İyi dilek ve dualar ile küfür ve beddua bildiren kalıp sözler aşağıda verilmiştir. Kalıp sözleri uygun tablolara yerleştiriniz. Yerleştirilen söz varlıklarını birer cümlede kullanınız.

Olumlu Dilekler

Bu ifadeler iyi niyet ve olumlu niyetleri ifade eder.

Beddualar

Bu ifadeler lanetler veya olumsuz duyguları iletir.

- İyi geceler.
- Kısmet etsin.
- Allah canını alsın
- Allah senin boyunu devirsin.
- Geçmiş olsun.
- Ocağı batsın.
- Şükürler olsun.
- Yerin dibine batsın.
- Zıkkımın kökünü içsin.
- Allah korusun.
- Gözün aydın.
- Canı cehenneme.
- Allah razı olsun.
- Olmaz olsun.
- Allah bereket versin.

İyi Dilekler

Beddualar

Cümlelerim:

Şekil 26. Kalıp Sözler Etkinliği-1

4.2.27. Kalıp Sözler Etkinliği-2

Etkinlik Adı: Nerede Ne Söylenir?

Öğrenme Çıktıları ve Süreç Bileşenleri (MEB, 2024)

T.K.5.22. Konuşmasını zenginleştirecek biçimde söz varlığını kullanabilme

a) Kullanacağı söz varlığı unsurlarını aralarındaki anlam ilişkilerini dikkate alarak belirler.

DYS. KY.7.8. Türkçenin doğru, güzel ve etkili kullanıldığı cümleler kurar.

DYS. KY.8.6. İfadelerinde söz varlığını (deyim, atasözü, kelime veya kelime grupları) uygun anlamda kullanır.

Etkinliğin Amacı: Bu etkinlikte, öğrencilerin kalıp sözlerin hangi durumlarda kullanıldığını fark etmesi amaçlanmaktadır.

Etkinliğin Uygulanışı: Öğrencilerden verilen kalıp sözlerin hangi durumlarda kullanıldığını karşısına yazmaları istenir.

Etkinlik:2

Aşağıdaki sözcük veya söz gruplarını hangi durumlarda kullanınız.

Kalıp Sözler	Kullanılan Durumlar
İyi geceler	
Başım gözüm üstüne	
Sağlık olsun	
Hay Allah!	
İnan olsun	
Yürü ya kulum	

Şekil 27. Kalıp Sözler Etkinliği-2

4.2.28. Kalıp Sözler Etkinliği-3

Etkinlik Adı: Karşılaşma- Vedalaşma

Öğrenme Çıktıları ve Süreç Bileşenleri (MEB, 2024)

T.Y.8.18. Yazısını zenginleştirecek biçimde söz varlığını kullanabilme

a) Kullanacağı söz varlığı unsurlarını aralarındaki anlam ilişkilerini dikkate alarak belirler.

b) Aynı anlamı farklı söz varlığı unsurlarıyla (eş ve yakın anlamlı kelime, zıt anlamlı ve eş sesli kelime, çağrıştırdığı kelime; atasözü, deyim, kalıp söz, terim, ikileme, pekiştirme) ifade eder.

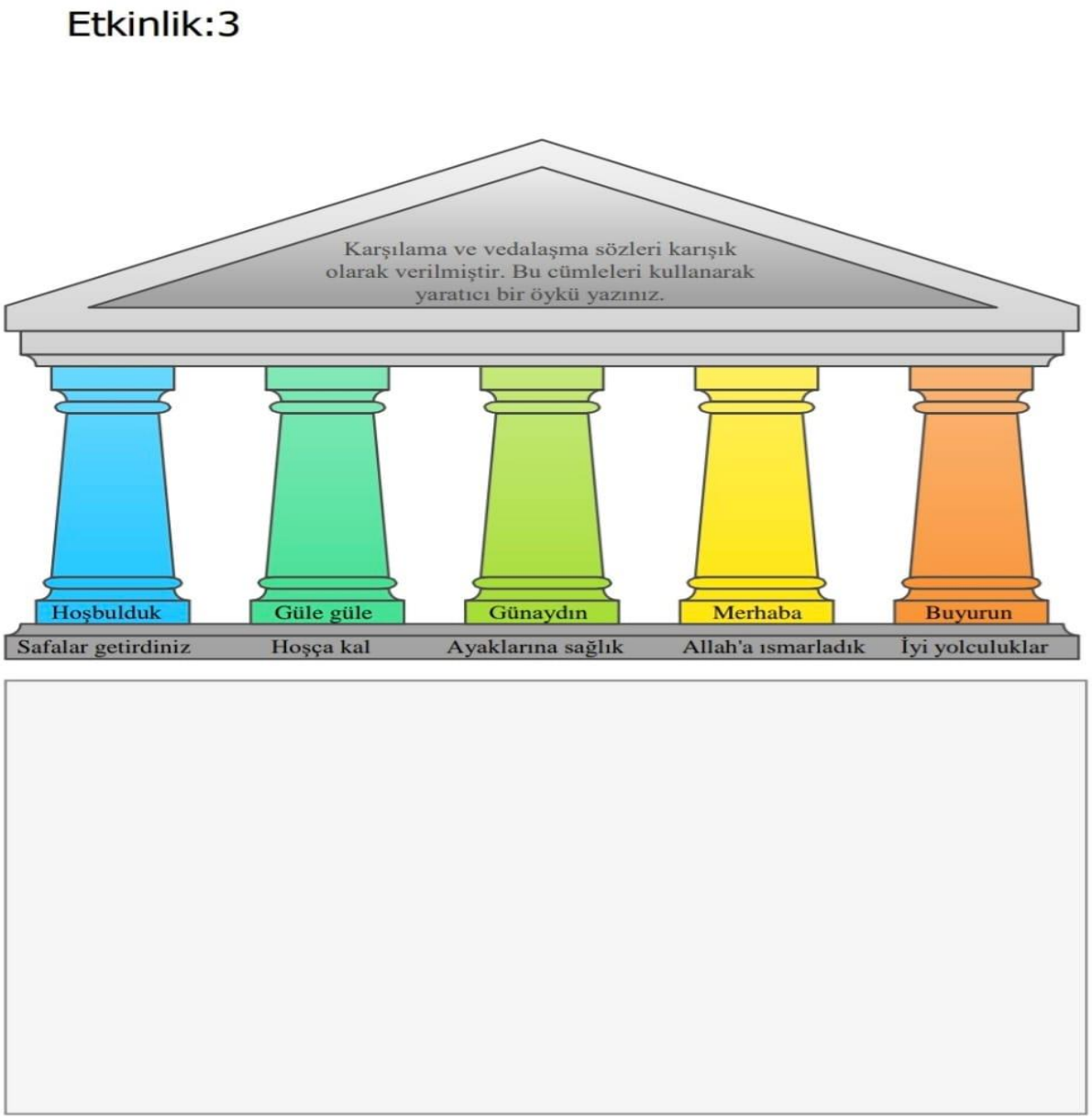
c) Söz varlığı unsurlarını bağlama uygun kullanır.

DYS. KY.7.8. Türkçenin doğru, güzel ve etkili kullanıldığı cümleler kurar.

DYS. KY.8.6. İfadelerinde söz varlığını (deyim, atasözü, kelime veya kelime grupları) uygun anlamda kullanır.

Etkinliğin Amacı: Bu etkinlikte, öğrencilerin karşılama ve vedalaşmada kullanılan kalıp sözlere uygun yaratıcı öykü yazması amaçlanmaktadır.

Etkinliğin Uygulanışı: Öğrencilerden karışık olarak verilen kalıp sözlerin içerisinde yer aldığı yaratıcı bir öykü yazmaları istenir.

Şekil 28. Kalıp Sözler Etkinliği-3

4.2.29. Kalıp Sözler Etkinliği-4

Etkinlik Adı: Balık Kılçığında Kalıp Sözler

Öğrenme Çıktıları ve Süreç Bileşenleri (MEB, 2024)

T.Y.8.18. Yazısını zenginleştirecek biçimde söz varlığını kullanabilme

a) Kullanacağı söz varlığı unsurlarını aralarındaki anlam ilişkilerini dikkate alarak belirler.

b) Aynı anlamı farklı söz varlığı unsurlarıyla (eş ve yakın anlamlı kelime, zıt anlamlı ve eş sesli kelime, çağrıştırdığı kelime; atasözü, deyim, kalıp söz, terim, ikileme, pekiştirme) ifade eder.

c) Söz varlığı unsurlarını bağlama uygun kullanır.

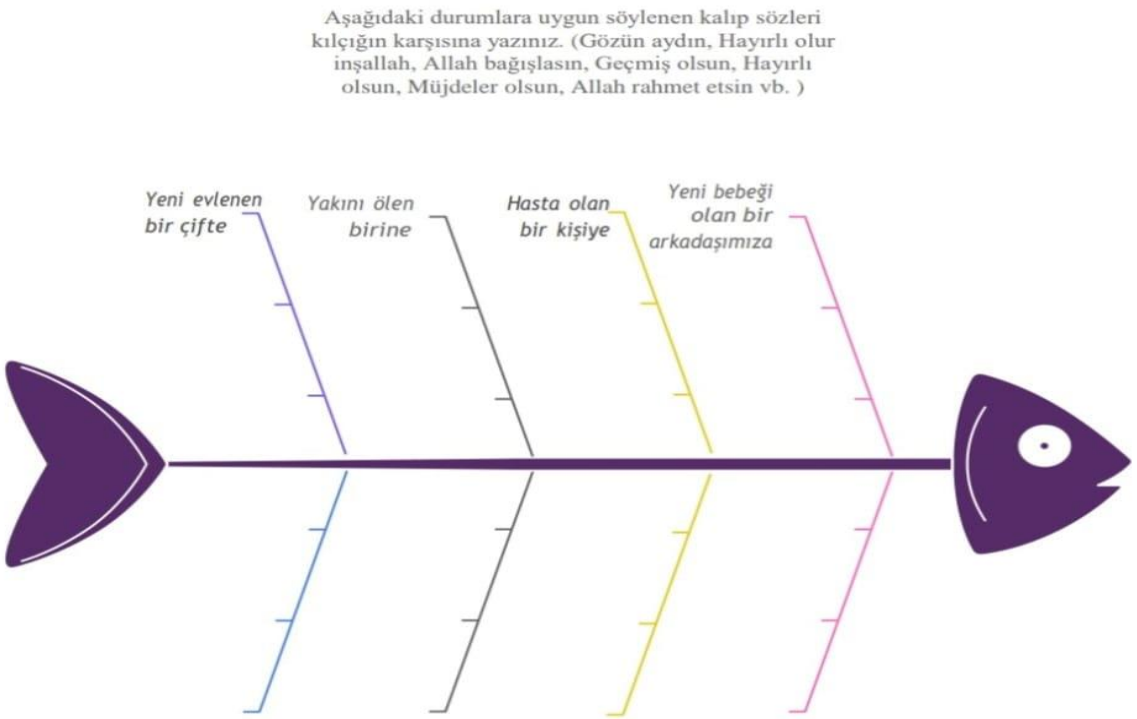
DYS. KY.7.8. Türkçenin doğru, güzel ve etkili kullanıldığı cümleler kurar.

DYS. KY.8.6. İfadelerinde söz varlığını (deyim, atasözü, kelime veya kelime grupları) uygun anlamda kullanır.

Etkinliğin Amacı: Bu etkinlikte öğrencilerin, verilen durumların anlamına uygun kalıp sözü yazması amaçlanmaktadır.

Etkinliğin Uygulanışı: Öğrencilerden verilen kalıp sözlerin hangi durumda kullanıldığının karşılarına yazılması istenir.

Etkinlik:4

Şekil 29. Kalıp Sözler Etkinliği-4

4.2.30. Kalıp Sözler Etkinliği-5

Etkinlik Adı: Sayın Seyirciler

Öğrenme Çıktıları ve Süreç Bileşenleri (MEB, 2024)

T.K.5.22. Konuşmasını zenginleştirecek biçimde söz varlığını kullanabilme

a) Kullanacağı söz varlığı unsurlarını aralarındaki anlam ilişkilerini dikkate alarak belirler.

b) Aynı anlamı farklı söz varlığı unsurlarıyla (eş ve yakın anlamlı kelime, zıt anlamlı ve eş sesli kelime, çağrıştırdığı kelime; atasözü, deyim, kalıp söz, terim, ikileme, pekiştirme) ifade eder.

c) Söz varlığı unsurlarını bağlama uygun kullanır.

DYS. KY.7.8. Türkçenin doğru, güzel ve etkili kullanıldığı cümleler kurar.

DYS. KY.8.6. İfadelerinde söz varlığını (deyim, atasözü, kelime veya kelime grupları) uygun anlamda kullanır.

Etkinliğin Amacı: Bu etkinlikte, öğrencilerin uygun başlangıç ve bitiş kalıp sözlerini kullanarak hazırlıklı bir konuşma yapması amaçlanmaktadır.

Etkinliğin Uygulanışı: Öğrencilerden konuşmaya uygun ifadelerle başlayıp bitirecekleri bir hazırlıklı konuşma yapmaları istenir.

Şekil 30. Kalıp Sözler Etkinliği-5

Tablo 136. Sözcük Öğretiminde Kullanılan Kalıp Sözlerin Yer Aldığı Eserlere İlişkin Bilgiler

Kalıp Sözler	Eser Adı	Sayfa Sayısı
Allah bağışlasın	Müjdeci Hüsnü	19
Allah bereket versin	Dedemin Öyküleri	101
Allah canını alsın	Yaramazlar Kuyusu	22
Allah korusun	Sıpanın Dört Yıllığı	33
Allah rahmet etsin	Yaramazlar Kuyusu	133
Allah razı olsun	Müjdeci Hüsnü	35
Allah senin boyunu devirsin	Herodot Dede	35
Allah'a ısmarladık	Dokunduğum Altın Olsun	82
Ayaklarına sağlık	Dedemin Öyküleri	5
Başım gözüm üstüne	Müjdeci Hüsnü	48
Buyurun	Gülümseyen Sokak	9
Canı cehenneme	Herodot Dede	121
Geçmiş olsun	Kim Sevmez Uğurböceklerini?	69
Gözün aydın	Gülümseyen Sokak	45
Güle güle	Müjdeci Hüsnü	197
Günaydın	Yavru Yunuslar Ekibi	14
Hay Allah	Sıpanın Dört Yıllığı	44
Hayırlı olur inşallah	Müjdeci Hüsnü	97
Hoş bulduk	Gülümseyen Sokak	89
Hoşça kal	Yaramazlar Kuyusu	107
İnan olsun	Atmacalar Ağladı	78
İyi geceler	Dokunduğum Altın Olsun	26
İyi yolculuklar	Sesini İsteyen Kurbağa	77
Kısmet etsin	Dedemin Öyküleri	52
Merhaba	Müjdeci Hüsnü	198
Müjdeler olsun	Müjdeci Hüsnü	189
Ocağı batsın	Dedemin Öyküleri	21
Olmaz olsun	Dedemin Öyküleri	7
Sağlık olsun	Şaşar Ali	228
Sayın	Gülümseyen Sokak	87
Sefalar getirdiniz	Sesini İsteyen Kurbağa	55
Sevgili	Gülümseyen Sokak	5
Şükürler olsun	Dedemin Öyküleri	52
Teşekkür ederim	Gülümseyen Sokak	7
Yerin dibine batsın	Kim Sevmez Uğurböceklerini?	18
Yürü ya kulum	Müjdeci Hüsnü	18
Zıkkımın kökünü içsin	Dedemin Öyküleri	3

SONUÇ, TARTIŞMA ve ÖNERİLER

Bu bölümde araştırma sonucunda elde edilen sonuçlar açıklanmış, alanyazından hareketle sonuçlar tartışılmış ve araştırmacılara önerilerde bulunulmuştur.

Yapılan çalışma ile Abbas Cılga'nın on beş çocuk kitabındaki söz varlığının belirlenmesi ve Türkçe öğretimine katkısı saptanmaya çalışılmış, eserlerde tespit edilen deyimler, ikilemeler, atasözleri, terim sözcükler, yabancı sözcükler, Anadolu ağzı, kalıp (ilişki) sözleri, doldurma sözler, argo sözler ve kalıplaşmış sözler sıklık tablosu oluşturularak incelenmiştir. Oluşturulan tablolar alfabetik bir düzen içerisinde verilmiştir. Tabloların sonunda tanıklı ifadelere yer verilmiştir. Öğrencilere kazandırılmak istenilen söz varlığı ögelerinin içerisinde yer aldığı sözcük öğretimi etkinlikleri tasarlanmıştır. Etkinliklerde kullanılan söz varlığı ögelerinin hangi eserden alındığı ve sayfa sayısına ait bilgiler tablo şeklinde her etkinlik sonunda verilmiştir. Çalışmada, 9706 tane söz varlığı unsuru tespit edilmiştir. Yapılan incelemeler ışığında; eserlerin içeriğinde 37 tane atasözü, 1703 tane deyim, 808 tane ikileme, 816 tane kalıp söz, 2707 tane yabancı sözcük, 7 tane argo söz, 284 tane doldurma söz, 3233 tane terim sözcük, 118 tane Anadolu ağzı, 3 tane kalıplaşmış söz varlığı tespit edilmiştir. Eserlerde çeviri sözcüğe rastlanılmamıştır.

Çocuk kitaplarında tespit edilen yabancı sözcükler başlığı altında 2707 tane yabancı sözcük bulunmuş, Moğolca, Bulgarca, Rumca, Fransızca, Farsça, Sırpça, İspanyolca, İtalyanca İngilizce, Latince, Soğdça, Arapça+Farsça, Türkçe+Farsça, Türkçe+Arapça, vb. kökenli sözcükler bu grupta değerlendirilmiştir. İkilemeler başlığı altında 808 tane ikileme tespit edilmiştir. Atasözleri başlığı altında 37 tane atasözü tespit edilmiştir. Deyimler başlığı altında 1703 tane deyim tespit edilmiştir. Terimler başlığı altında 3233 tane terim tespit edilmiştir. Kalıp sözler başlığı altında 816 tane kalıp söz tespit edilmiştir. Doldurma söz başlığı altında 284 tane doldurma söz tespit edilmiştir. Anadolu ağzı başlığı altında 118 tane Anadolu ağzı tespit edilmiştir. Kalıplaşmış sözler başlığı altında 3 tane kalıplaşmış söz tespit edilmiştir. Argo sözler başlığı altında 7 tane argo söz tespit edilmiştir.

Atasözleri, her dilin kendine özgü kültür öğelerini taşımaktadır. İncelenen eserler içerisinde en çok "*Her eden kendine eder* (5), *Akıl akıldan üstündür* (3), *Bakarsan bağ, bakmazsan dağ olur* (2)" atasözleri yer almaktadır. Atasözleri tespit edilen söz varlığı öğeleri içerisinde en çok yer alan sekizinci söz varlığı öğesi olarak tespit edilmiştir.

Deyimler, içinde bulunduğu toplumun kültürünü yansıtan bir diğer söz varlığı öğeleridir. Eserlerde en çok "*yanıt vermek* (141), *yok etmek* (42), *yok olmak* (40)" deyimleri yer almaktadır. Deyimler tespit edilen söz varlığı öğeleri içerisinde en çok yer alan üçüncü söz varlığı öğesi olarak tespit edilmiştir.

İkilemeler anlatımı pekiştirmek ve zenginleştirmek için kullanılan söz varlığı ögelerindendir. Eserlerde en çok "*kendi kendine* (48), *ağır ağır* (27), *yan yana* (27)" ikilemeleri yer almıştır. İkilemeler, tespit edilen söz varlığı öğeleri içerisinde en çok yer alan beşinci söz varlığı öğesi olarak tespit edilmiştir.

Terimler, belli bir alanla ilgili kullanılan sözcüklerdir. Eserlerde en çok "*ayak* (108), *çocuk* (89), *ağaç* (83)" terim sözcükleri kullanılmıştır. Tespit edilen söz varlığı öğeleri içerisinde en çok yer alan birinci söz varlığı öğesi olarak tespit edilmiştir.

Kalıp sözler, sosyal yaşamın içinde insan ilişkilerinde ifade edilen söz ve sözcük gruplarıdır. Eserlerde en çok "*haydi* (31), *iyi ki (*17), *yaşasın* (16)" kalıp sözleri kullanılmıştır. Tespit edilen söz varlığı öğeleri içerisinde en çok yer alan dördüncü söz varlığı öğesi olarak tespit edilmiştir.

Yabancı sözcükler dilimize yerleşmiş, zaman zaman kültürümüzden izler taşıyan söz varlığı ögeleridir. Eserlerde en çok "*köy* (115), *resim* (58), *istasyon* (43)" yabancı sözcükleri kullanılmıştır. Tespit edilen söz varlığı ögeleri içerisinde en çok yer alan ikinci söz varlığı öğesi olarak tespit edilmiştir.

Doldurma sözler, iletişim sürecinde kullanılan zaman kazanma, pekiştirme anlamlarında kullanılan gereksiz sözler olarak nitelendirilmektedir. Eserlerde en çok "*ah* (118), *e* (36), *eh* (26)" doldurma sözleri kullanılmıştır. Doldurma sözler, tespit edilen söz varlığı öğeleri içerisinde en çok yer alan altıncı söz varlığı öğesi olarak tespit edilmiştir.

Anadolu ağızları, belli bir yöreye ait söyleyiş özelliklerini, anlam farklılıklarını içerisinde barındırır. Eserlerde en çok "*gömüt* (38), *ünlemek* (31), *mutlanmak* (24)" gibi Anadolu ağzı özellikleri gösteren sözcükler yer almaktadır. Anadolu ağzı, tespit edilen söz varlığı öğeleri içerisinde en çok yer alan yedinci söz varlığı öğesi olarak tespit edilmiştir.

Argo sözler, belli çevrelerce konuşulan, herkesçe anlaşılamayan kendine özgü söz ve sözcüklerdir. Eserlerde "*zevzek* (3), *tabanvay* (1), *sırık* (1)" argo sözleri kullanılmıştır. Argo sözler tespit edilen söz varlığı öğeleri içerisinde en çok yer alan dokuzuncu söz varlığı öğesi olarak tespit edilmiştir.

Kalıplaşmış sözler, söyleyeni belli, özlü söz olarak nitelendirilmektedir. Eserlerde "*Ya yengi ya ölüm* (1), *Olmaya devvlet cihanda bir nefes sıhhat gibi* (1), *Köylü milletin efendisidir* (1)" gibi kalıplaşmış sözleri yer almaktadır. Kalıplaşmış sözler tespit edilen söz varlığı öğeleri içerisinde son sırada yer almaktadır.

Atasözleri, deyimler, terimler, doldurma sözler, kalıp sözler, ikilemeler, Anadolu ağzı yönünden zengin olan bu eserler çeviri sözcük açısından eksik kalmıştır.

Abbas Cılga'ya ait çocuk kitaplarının dil edinimi ve okuma ve konuşma becerileri üzerinde olumlu etkileri olabileceği düşünülmektedir. Türkçe derslerinde öğrencilerin sözcük hazinesini zenginleştirme ve anlatım becerilerini güçlendirebileceği düşünülmektedir. Bu bağlamda, Abbas Cılga'nın çocuk kitaplarının eğitim materyali olarak kullanılması, öğrencilerin dil ve okuma becerilerinin kapsamlı şekilde geliştirilmesine yardımcı olabileceği ön görülmektedir.

Söz varlığının geliştirilmesi zenginleştirilmesi Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda (2024) yer alan özel amaçlar arasında yer almaktadır. Sözcük hazinesi okul ortamında yalnızca ders kitaplarıyla gelişme göstermemektedir. Çocuklar ne kadar çok yazınsal nitelikli eserle karşılaşırsa söz varlığının gelişimi o denli sağlam olacaktır. Söz varlığı öğretimi yalnızca Türkçe ders kitaplarında yer alan sözcük öğretimi etkinlikleriyle sınırlı kalmamalıdır. Göçer (2009), öğrencilerin söz varlığını geliştirme etkinlikleri üzerine bir görüşünde, sözcük öğretiminde anlamı bilinmeyen sözcüklere yönelik sadece sözlük kullanma yöntemiyle sözcüğün anlamının öğretilmeye çalışılması gibi geleneksel yöntemlerin uygulanmasının sözcük hazinesini zenginleştirmeye katkısının olmayacağını vurgulamıştır. Bu durumdan hareketle, öğrencilerin yaşına, düzeyine uygun yazınsal nitelikli çocuk kitaplarının öğrencilere okutulması önem taşımaktadır. Öğrencilerin yaşına ve düzeyine uygun hikâye ve romanların belirlenerek okutulması söz varlığının zenginleşmesi ve pekişmesine yarar sağlayacaktır. Öğrencilere kazandırılmak istenen söz varlıklarının belirlenmesi, planlı okuma etkinliklerinin yapılması, uygun yöntem ve teknikler ile birlikte yürütülmesi sürecin daha sağlıklı ilerlemesini sağlayacaktır.

Bu çalışmada Abbas Cılga'nın yazınsal nitelikteki çocuk kitaplarının zengin söz varlığına sahip olduğu belirlenmiştir. Cılga'nın çocuk kitapları öğrencilerin söz varlığını geliştirilmesinde ve

zenginleştirilmesinde kullanılabilecek yeterliliğe sahiptir. Söz konusu söz varlıklarının içerisinde yer aldığı sözcük öğretimi etkinlikleri tasarlanmıştır. Tasarlanan etkinliklerde belirlenmiş altı söz varlığı unsurunun etkinlik yolu ile öğrenciye kazandırılması amaçlanmıştır. Bu bağlamda çocukların söz dağarcığının zenginleştirilmesinde nitelikli çocuk kitaplarından yararlanılabilir.

Abbas Cılga'nın çocuk kitaplarında yer alan söz valığı ögeleri alanyazında yapılan bazı çalışmalar ile karşılaştırılmıştır.

Güner (2023) yaptığı çalışma ile Aytül Akal'ın çocuk kitaplarındaki söz varlığı unsurlarını 40 kitap üzerinden incelemiştir. Çalışmada 7 atasözü, 1609 deyim, 2115 ikileme, 267 kalıp söz, 67 terim olmak üzere 4065 tane söz varlığı unsuru tespit etmiştir. İki çalışma arasında; deyim varlığı yönünden zengin olması açısından benzer sonuçlar görülmüştür. Atasözleri, ikilemeler kalıp söz ve terim sözcükler yönünden farklı sonuçlar görülmüştür.

Yavuzkılıç (2019) yaptığı çalışma ile Gülten Dayıoğlu'nun Ölümsüz Ece isimli romanını söz varlığı yönünden incelemiştir. Çalışmada 497 tane yabancı sözcük, 134 tane ikileme, 9 tane argo söz, 64 tane ilişki sözü, 39 tane Anadolu ağzı, 477 tane deyim, 3 tane atasözü, 6 tane kalıplaşmış söz, 106 terim tespit etmiştir. İki çalışmada da Anadolu ağzı, argo söz ve kalıplaşmış söze yer vermesi benzerlik göstermiştir. Deyim, ikileme ve yabancı sözcük yönünden çeşitli olması benzerlik göstermektedir.

Kızılaslan (2023) yaptığı çalışma ile Sevinç Çokum'un hikâyelerini söz varlığı yönünden incelemiştir. 7 kitabın incelendiği çalışmada, 4193 tane söz varlığı tespit edilmiştir. 725 tane deyim, 9 atasözü, 1308 ikileme, 426 terim, 219 ilişki sözü, 10 argo söz, 1134 yabancı sözcük tespit edilmiştir. Atasözü ve terim sözcüğe çok yer verilmediği buna karşılık ikileme, yabancı sözcük yönünden zengin olduğu görülmüştür. İki çalışma, ikileme, deyim ve yabancı sözcüklerin yeterli düzeyde kullanılması yönüyle benzerlik göstermektedir.

Akkuş (2019) yaptığı çalışma ile Seza Kutlar Aksoy'un hikâyelerinde yer alan söz varlıklarını tespit etmeye çalışmıştır. 8 hikâyenin incelendiği çalışmada 5 atasözü, 80 tane ikileme, 1 terim, 27 tane yabancı sözcük kullanılmıştır. Çalışmada yabancı sözcük, atasözü ve terim sözcüklere az yer verildiği görülmüştür. İki çalışma arasında yabancı sözcük ve terim sözcüğü yönünden farklılıklar görülmektedir.

Tüm bu çalışmalardan hareketle, Abbas Cılga'nın incelenen yazınsal nitelikli çocuk kitaplarının Türkçe eğitiminde söz varlığını zenginleştirici, destekleyici nitelikte olduğu görülmektedir.

Abbas Cılga'nın çocuk kitaplarında yer alan söz varlığı unsurlarının benzer çalışmalara kıyasla zengin olduğu görülmüştür.

Araştırma sonucunda ortaya çıkan bulgular ışığında birtakım önerilerde bulunulmuştur:

1. Abbas Cılga'nın çocuk kitapları söz varlığı yönünden oldukça zengindir. Ortaokul düzeyindeki öğrencilerin söz varlığının geliştirilmesi ve zenginleştirilmesi için teşvik edilmelidir.
2. Abbas Cılga'nın çocuk kitaplarında bulunan söz varlıklarından hareketle sözcük öğretiminin gerçekleşebileceği görülmüştür. Yazınsal nitelikli çocuk kitaplarında yer alan söz varlıklarının sözcük öğretiminde kullanılabilmesi için çalışmalar yapılmalıdır.
3. Çalışmada Abbas Cılga'nın çocuk kitaplarındaki söz varlığına yönelik sözcük öğretimi etkinlikleri hazırlanmıştır. Yazınsal nitelikli çocuk kitaplarında söz varlığına yönelik çalışmalardan yola çıkılarak sözcük öğretimi etkinlikleri tasarlanmalıdır.
4. Çocuk edebiyatı alanındaki eserlerin söz varlığını tespit etmeye yönelik çalışmaların dilbilim açısından önemli bulgu ve sonuçlar ortaya koyduğu görülmüştür. Bu anlamda söz varlığı ile ilgili çalışmaların artırılması önem teşkil etmektedir.
5. Bu çalışmada yazarın söz varlığı ögeleri birleştirilmiş söz varlığı tablosu halinde verilmiştir. Yazınsal nitelikli eserlerden hareketle öğretmenler, öğrencilerin düzeylerine ve sınıf seviyelerine göre bildikleri veya bilmedikleri sözcüklere yönelik sözcük hazinesi listeleri hazırlanmalıdır.
6. Sözcük hazinelerini artırmaya yönelik uygulanan yöntem ve teknikler sonucunda öğrencilerin kazandığı yeni sözcüklerin kalıcı olması ve bu sözcüklerin aktif sözcük dağarcığında kullanılması için öğrenilen sözcüklerin içinde yer aldığı okuma, dinleme, yazma ve konuşma etkinlikleri yaptırılmalıdır.
7. Öğretmenler öğrencilere okutulacak çocuk kitaplarının söz varlığı açısından zengin olmasına dikkat etmelidir.
8. Çocuk edebiyatı alanında eser veren yazarlar, çocuklara dil sevgisi ve bilgisi kazandıracak, sözcük dağarcığını geliştirecek ve zenginleştirecek söz varlıklarına eserlerinde yer vermelidir.
9. Çocuklar farklı türde eserlerle tanıştırılmalı, bu sayede yeni sözcüklerle tanışması sağlanmalıdır.

10. Öğrencilerin söz varlığını arttırmaya yönelik uygulanan sözlük kullanma ve sözcüğün cümle içinde kullanılması gibi geleneksel yöntemlerle yetinilmemelidir. Öğrencilerin etkin rol oynadığı sözcük öğretimi etkinlikleri kullanılmalıdır.
11. Eğitim-öğretim kademelerinde yazınsal nitelikli metinlerden hareketle sözcük, atasözü, deyim, terim, kalıp söz, ikileme gibi söz varlığı unsurlarının yaş seviyelerine göre listeleri hazırlanmalıdır.
12. Öğrencilerin söz varlığını geliştirmek için öğretmenler yazınsal nitelikli çocuk edebiyatı ürünlerinden yararlanmalıdır.
13. Abbas Cılga, çocuk edebiyatı alanında eser vermiş üretken bir yazar olmasına rağmen eserlerini söz varlığı açısından inceleyen çalışmalar sınırlı kalmıştır. Yazarın diğer çocuk kitaplarının söz varlığı bakımından incelemesi yapılmalıdır.
14. Çocuk edebiyatında eser veren başka yazarların da yazınsal nitelikli çocuk kitapları söz varlığı yönünden incelenmelidir.
15. Türkçe ders kitabında yer alan sözcük öğretimi etkinliklerinin çeşitliliği artırılmalıdır. Etkinlikler, söz varlığını geliştirici ve zenginleştirici nitelikte olmalıdır.
16. Türkçe ders kitaplarında yer alan sözcük öğretimi etkinlikleri Türkçe Öğretim Programı'nda yer alan öğrenme çıktısı ve süreç bileşenlerinin tümünü yansıtacak düzeyde yer almalıdır.
17. Sözcük öğretimi etkinlikleri hazırlanma sürecinde Türkçe öğretmenlerinin görüşleri alınmalı ve bu görüşler doğrultusunda etkinlikler tasarlanmalıdır.

KAYNAKÇA

Acat, M.B. (2003). Kavram haritalarının Türkçe öğretiminde kullanımı. *Kuram ve Uygulama Eğitimi Yönetimi*, (34), 168-193. https://dergipark.org.tr/tr/pub/kuey/issue/10363/126855

Adıgüzel, M. S. (2004). *Türkçe öğretim yöntemleri*. Yeryüzü Yayınları.

Akalın, Ş. (2005*). Türkçenin güncel sorunları.* Çukurova Üniversitesi Türkoloji Araştırmaları Merkezi. http://turkoloji.cu.edu.tr/DIL%20SORUNLARI/02.php Erişim Tarihi: 10.09.2024

Akkuş, M. (2019). *Seza Kutlar Aksoy'un öykülerinde söz varlığı.* (Tez No. 583569) [Yüksek lisans tezi, Erciyes Üniversitesi]. Yükseköğretim Ulusal Tez Merkezi.

Aksan, D. (1982*). Her yönüyle dil- ana çizgileriyle dilbilim (Cilt 3).* Türk Dil Kurumu Yayınları.

Aksan, D. (1996*). Türkçenin söz varlığı (1. Basım)*. Engin Yayınevi.

Aksan, D. (2004). *Türkçenin söz varlığı (3. Basım).* Engin Yayınevi.

Aksan, D. (2006*). Anlambilim.* Engin Yayınevi.

Aksan, D. (2015). *Türkçenin söz varlığı*. Bilgi Yayınevi.

Akyol, H. (2009). *Türkçe ilk okuma yazma öğretimi*. Pegem.

Aksoy, Ö. A. (1962). Atasözleri, deyimler. *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı Belleten, 10,* 131-166. https://dergipark.org.tr/tr/pub/belleten/issue/38249/442229

Aksoy, Ö. A. (2013). *Atasözleri ve deyimler sözlüğü*. İnkilâp Kitabevi.

Aktunç, H. (2019). B üyük argo sözlüğü. Yapı Kredi Yayınları.

Akyalçın, N. (2007). *Türkçe ikilemeler sözlüğü*. Anı Yayıncılık.

Akyalçın, N. (2012). *Türkçemizin incileri atasözleri- tanıklı sözlük.* Eğiten Kitap.

Arı, P. ve İpek, D. (2022). *Okuma eğitiminin temel kavramları.* İksad Yayınevi.

Akyüz, N. B. (2024). *Şermin Yaşar'ın çocuk hikâyelerinin söz varlığı açısından incelenmesi.* (Tez No. 894098) [Yüksek lisans tezi, Çukurova Üniversitesi]. Yükseköğretim Ulusal Tez Merkezi.

Arıcı, A.F. (2006). Türkçe öğretiminde kullanılan strateji yöntem ve teknikler. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, *07*(01), 299-307. https://dergipark.org.tr/tr/pub/ataunisosbil/issue/2817/37941

Arık, M. (2006). *Aka Gündüz`ün hikâyelerinden hareketle kelime gruplarının Türkçe eğitimi açısından değerlendirilmesi.* (Tez No. 190495) [Yüksek lisans tezi, Selçuk Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.

Aslan, R. (2022). *Muzaffer İzgü'nün "Ökkeş" adlı çocuk romanı serisinin söz varlığı ve Türkçe dersi öğretim programı'ndaki söz varlığı kazanımlarına uygunluğu*. (Tez No. 768808) [Yüksek lisans tezi, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi]. Yükseköğretim Ulusal Tez Merkezi.

Aşcı, U. (2016). İngiltere'de Türkçe konuşan toplumun konuşma dilinde rastlanılan ikilemeler üzerine. *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, (37), 221-246. doi:https://doi.org/10.21563/sutad.187048

Atalay, H. (2023). *Yabancı/ikinci dil olarak Türkçe ders kitaplarında sözcük öğretimi: Bir meta sentez çalışması*. (Tez No. 827433) [Yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.

Ayaz, B. (2020). Dua/inanç tekerlemelerinin geçmişten bugüne işlevleri üzerine bir değerlendirme. *Kültür Araştırmaları Dergisi*, (7), 68-80. https://doi 10.46250/kulturder.789917

Aytan, T. (2016). Türk çocuk edebiyatı üzerine bir söz varlığı çalışması. Atasözleri. *Millî Eğitim Dergisi*, *45*(210), 425-445. https://dergipark.org.tr/tr/pub/milliegitim/issue/36140/406036

Ayverdi, İ. (2011). *Misalli büyük Türkçe sözlük*. Kubbealtı Neşriyat.

Bacanlı, H. ve Türk Kurtça, T. (2020). Eğitim psikolojisi açısından merak: Genel bir değerlendirme. *HAYEF: Journal of Education*, *17*(1), 103-120. doi:10.5152/hayef.2020.1923

Banguoğlu, T. (1990). *Türkçenin grameri (3.Basım)*. Türk Tarih Kurumu Basım.

Barthes, R. (1979). *Göstergebilim ilkeleri.* (B. Vardar ve M. Rifat Çev.) Kültür Bakanlığı Yayınları.

Baş, B. (2006). *1985-2005 yılları arasında çocuk edebiyatı sahasında yazılmış tahkiyeli söz varlığı üzerine bir araştırma.* (Tez No.191152) [Doktora tezi, Gazi Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.

Baş, B. (2010). Söz varlığının oluşumu ve gelişiminde çocuk edebiyatının rolü. *Türklük Bilimi Araştırmaları Dergisi,* (27), 137-159. https://dergipark.org.tr/tr/pub/tubar/issue/16968/177227

Baş, B. (2016). Çocuk kitaplarında ortak söz varlığı unsurları üzerine bir değerlendirme. *Millî Eğitim Dergisi*, *45*(210), 391-409. https://dergipark.org.tr/tr/pub/milliegitim/issue/36140/406034

Başol, G. (2019). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme.* Pegem.

Bai, Z. (2018). İngilizce kelime öğrenme stratejilerinin analizi. *Dil Öğretimi ve Araştırma Dergisi, 9*(4), 849-855. doi: http://dx.doi.org/10.17507/jltr.0904.24

Bayar, M. (2024). *Çocuk dergilerinin söz varlığı açısından incelenmesi: TRT Çocuk, Bilim Çocuk, Bilge Çocuk, Diyanet Çocuk, MinikaGO örneği.* (Tez No. 884965) [Yüksek lisans tezi, Akdeniz Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.

Bayrav, S. (1998). *Yapısal dilbilim.* Multilingual Yayınları.

Bazancir, R. (2022). Türk halk bilmecelerinin özellikleri ve İlhan Başgöz'ün bilmecelere dair biçimsel ve yapısal analizleri. *Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi*, *9*(4), 1331-1361. doi:https://doi.org/10.46868/atdd.286

Bekki, S. (2013). *Bilmeceler, tabu ve gizli diller üzerine.* Kömen Yayınları.

Benzer, A. (2013). Kelime dağarcığını geliştirmede 6.sınıf Türkçe ders kitabının etkisi. *İlköğretim Çevrimiçi*, *12*(2), 425-435. https://dergipark.org.tr/tr/pub/ilkonline/issue/8585/106651

Beyreli, L., Çetindağ, Z. ve Celepoğlu, A. (2012). *Yazılı ve sözlü anlatım*. Pegem.

Bilgin, H. (2023). *Abbas CILGA'nın çocuk romanlarındaki değerler eğitimi üzerine bir araştırma.* (Tez No. 795848) [Yüksek lisans tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.

Bilgin, M. (2013). *Anlamdan anlatıma Türkçemiz.* Anı Yayıncılık.

Boratav, P. (1969). *100 soruda Türk halk edebiyat.* Gerçek Yayınevi.

Budak, Y. (2016). Sözcük öğretimi ve sözlüğün işlevi. *Turkish Studies*, *11*(4). https://avesis.gazi.edu.tr/yayin/391674e0-802e-466d-9e40-b29e3633928a/sozcuk-ogretimi-ve-sozlugun-islevi Erişim tarihi: 13.06.2024

Buhr, M. ve Kosing, A. (1999). *Bilimsel felsefe sözlüğü*. (V. Bildik Çev.) Toplumsal Dönüşüm Yayınları.

Caferoğlu, A. (1943). *Anadolu ağızlarından toplamalar: Kastamonu, Çankırı, Çorum, Amasya, Niğde, İlbaylıkları ağızları, Kalaycı argosu ve Geygelli yürüklerinin gizli dili*. Bürhaneddin Basımevi.

Canlı, S. (2015). Türkçe ders kitaplarına seçilecek metinlerin belirlenmesinde çocuğa görelik ilkesi. *Journal of Language Education and Research*, *1*(1), 98-123. https://dergipark.org.tr/tr/pub/jlere/issue/18969/200367

Carter, R.(1987). *Vocabulary*. Allen&Unwin Publishers Ltd.

Carter, R. (2012). *Vocabulary: applied linguistic perspectives*. Routledge.

Çağbayır, Y. (2007). *Orhun Yazıtlarından günümüze Türkiye Türkçesinin söz varlığı-Ötüken Türkçe sözlük.* Ötüken Neşriyat.

Çağbayır, Y. (2017*). Arap asıllı Türk alfabesiyle yazılmış Türkçenin söz varlığı- Ötüken Osmanlı Türkçesi sözlüğü*. Ötüken Neşriyat.

Çal, H. (2024). *Kemalettin Tuğcu'nun "Kuklacı" ve "Yer Altında Bir Şehir" adlı eserlerinde söz varlığı incelemesi.* (Tez No. 897440) [Yüksek lisans tezi, Kafkas Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.

Çarkıt, C. ve Kurnaz, H. (2022*). Kuramdan uygulamaya kelime öğretimi*. Nobel Akademi Yayıncılık.

Çavuş, Ş., Kurudayıoğlu M., Tunçel H. ve Öztürk A. Y. (2013). Türkçe öğretmeni adaylarının lisans düzeyinde verilen yabancılara Türkçe öğretimi (YTÖ) dersine yönelik özyeterlik algıları. *Ana Dili Eğitimi Dergisi, 1*(2), 36-45. https://www.anadiliegitimi.com/tr/pub/issue/1358/16006

Çeçen, M. A. (2007). Kelime hazinesi yazılırken dikkat edilmesi gereken hususlar. *Türk*

Dilbilimi Dergisi, 1(1), 116-137. https://www.academia.edu/22249394

Çetinkaya, S. (2020). *Ayla Çınaroğlu'nun masal ve hikâyelerinin Türkçe öğretimi bağlamında söz varlığı açısından incelenmesi.* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Fırat Üniversitesi.

Çiçek, S. ve Dilekçi, A. (2022). Kelime öğretim yöntem ve teknikleri. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (26), 284-299. https://dergipark.org.tr/tr/pub/rumelide/issue/68614/1073911

Çifçi, M. (2006). Argonun niteliği ve argoya bakış açımız. *Türk Dünyası İncelemeleri Dergisi/Journal of Turkish World Studies, VI*(2), 297-301. https://dergipark.org.tr/tr/pub/egetdid/issue/34423/380239

Çobanoğlu, Ö. (2004). *Türk dünyası ortak atasözleri sözlüğü*. Atatürk Kültür Merkezi Yayınları

Çotuksöken, Y. (2004). *Türkçe atasözleri ve deyimler sözlüğü*. Toroslu Kitaplığı.

Dalton, B. ve Grişam, D. L. (2011). Kelime dağarcığı oluşturmak için teknolojiyi kullanmanın 10 yolu. *Okuma Öğretmeni, 64*(5), 306-317. https://www.learntechlib.org/p/109747/

Darıcı, E. ve Korkut, E. (2015). Türkiye Türkçesinin söz varlığında yer alan kalıplaşmış sözlerin politik söylemdeki yeri. *Edebiyat Fakültesi Dergisi/Journal of Faculty of Letters, 32*(1), 123-132. https://openaccess.hacettepe.edu.tr/xmlui/handle/11655/1431

Demir, C. (2006). Türkçe/edebiyat eğitimi ve kişisel kelime serveti. *Millî Eğitim Dergisi, 34*(169), 207- 223. https://dergipark.org.tr/tr/pub/milliegitim/issue/36938/422334

Demirel, S. (2021). *Türkçe telaffuz sözlüğü*. RTÜK.

Dilçin, C. (1983). Türkiye Türkçesinin söz varlığı ve mevcut sözlüğü. *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten, 28-29*(1980-1981), 23-38. https://dergipark.org.tr/tr/pub/belleten/issue/43252/521804

Dilidüzgün, Ş.(2014). Türkçe öğretiminde sözcük öğretme yöntemlerinin yeterliliği. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (17), 233-258. https://doi.org/10.14520/adyusbd.771

Duin, A. H. ve Graves, M. F. (1987). Intensive vocabulary ınstruction as a prewriting technique. *Okuma Araştırmaları Üç Aylık Dergisi, 22*(3), 311-330.

https://www.jstor.org/stable/747971

Duymaz, A. (1998). Türkmen tekerlemelerinin (sanavaçlarının) şekil ve tür özellikleri üzerine. *Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi* (5), 172-189. https://dergipark.org.tr/tr/pub/tdded/issue/12717/154845

Ekinci, B. (2021). *Türkçe eğitimi açısından Eyyüp Akyüz'e ait masal kitaplarının söz varlığı ve iletileri.* (Tez No 693969) [Yüksek lisans tezi, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi].

Ekmen, H. (2009). *2005 programına göre hazırlanan 7.sınıf Türkçe ders kitabının söz varlığı bakımından incelenmesi.* [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi]. Afyonkarahisar Kocatepe Üniversitesi.

Elçin, Ş. (1989). *Türk bilmeceleri*. Kültür Bakanlığı Yayınları.

Ergin, M. (1986). *Türk dil bilgisi.* Boğaziçi Yayınları.

Ergin, P. (2009). *Türk dil bilgisi*. Bayrak Basım/Yayım/Tanıtım.

Filiz, K. (2019). *Cemal Şakar'ın hikâyelerinin eğitsel iletiler ve Türkçe dersi öğretim programı (2019) 8. sınıf söz varlığı kazanımları açısından incelenmesi.* (Tez No. 767426) [Yüksek lisans tezi, Erciyes Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.

Filizok, P. (2010). *Ege edebiyat*. https://www.ege-edebiyat.org/docs/541. Erişim tarihi: 10.01.2024

Göçer, A. (2009). Türkçe eğitiminde öğrencilerin söz varlığını geliştirme etkinlikleri ve sözlük kullanımı. *Turkish Studies, 4(*4), 1025-1055. vesis.erciyes.edu.tr/yayin/22574f18- 22ca-4bc6-8faf-de6bb75bd1b8/turkce-egitiminde-ogrencilerin-soz-varligini-gelistirme-etkinlikleri-ve-sozluk-kullanimi-sozluk-ozel-sayisi Erişim tarihi: 08.05.2024

Göçer, A. (2015). Türkçe dersi metin işleme sürecinde bağlam temelli sözcük öğretimi ve etkin sözcük dağarcığı oluşturmadaki işlevi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, *3*(1), 48-63. https://www.anadiliegitimi.com/tr/pub/issue/1362/16058

Göğüş, B. (1978). *Orta dereceli okullarımızda Türkçe ve yazın eğitimi*. Gül Yayınevi.

Gökçen, G. ve Okur, A. (2015). Ortaokula yönelik söz varlığı araştırmalarının incelenmesi: Tezler. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, *3*(1), 64-79. https://www.anadiliegitimi.com/tr/pub/issue/1362/16066

Gökdayı, H. (2008). Türkçede kalıp sözler. *Bilig* (44), 89-110.

https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/234366

Gülbeyaz, S. (2024). *Şermin Yaşar'ın çocuk kitaplarında Türkçenin söz varlığı unsurları*. (Tez No. 883149) [Yüksek lisans tezi, Giresun Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.

Gündoğdu, E. A. (2012). İlköğretim altıncı sınıf Türkçe dersi sözcük öğretimi etkinliklerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, *1*(1), 201-217. https://doi.org/10.7884/teke.18

Güner, B. (2023*). Aytül Akal'ın çocuk kitaplarındaki söz varlığı.* (Tez No. 829566) [Yüksek lisans tezi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.

Güneş, F. (2007). *Türkçe öğretimi ve zihinsel yapılandırma*. Nobel Yayın Dağıtım.

Güneş, F. (2013). *Türkçe öğretim yöntemleri ve modelleri*. Pegem.

Güneş, F. (2017). Alıştırmalardan etkinliklere: eğitimdeki gelişmeler. *Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi*, *9*(2), 103-120. https://dergipark.org.tr/tr/pub/ksbd/issue/34220/383392

Gür, T. (2014). Bağlam temelli öğretimin ilkokul üçüncü sınıf öğrencilerine kelime öğretiminde kullanılması. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, *2014*(2), 242-253. https://dergipark.org.tr/tr/pub/goputeb/issue/7322/95822

Han, T. (2008). *Kültürlerarası iletişim ve diyaloğun gelişimine dil öğretiminin katkısı.* (Tez No. 254885) [Yüksek lisans tezi, Atatürk Üniversitesi]. Yükseköğretim Ulusal Tez Merkezi.

Hatiboğlu, V. (1981*). Türk dilinde ikileme*. TDK Tanıtma Yayınları.

Hatiboğlu, V. (1982). *Türkçenin söz dizimi* (2 b.). DTCF Yayınları.

Hengirmen, M. (2006*). Türkçe temel dilbilgisi*. Engin Yayınevi.

İmer, K., Kocaman, A. ve Özoy, S. (2011). *Dilbilim sözlüğü*. Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi.

İnce, H. G. (2006*). Türkçede kelime öğretimi*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi]. Abant İzzet Baysal Üniversitesi.

Karabulut, C. (2019). *Mustafa Ruhi Şirin'in eserlerinin söz varlığı açısından incelemesi.* (Tez No. 576875) [Yüksek lisans tezi, Fırat Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal

Tez Merkezi.

Karadağ, Ö. (2011). İlköğretim sözlüklerinin hazırlanmasında temel ölçütler. *Türklük Bilimi Araştırmaları*, (30), 193-207. https://dergipark.org.tr/tr/pub/tubar/issue/16971/177332

Karadağ, Ö. (2013). *Kelime öğretimi.* Kriter Yayınevi.

Karadağ, Ö. (2019). *Kelime öğretimi*. Pegem.

Karadağ, Ö. (2021*). Kelime öğretimi (3. Baskı)*. Pegem.

Karadağ Ö. ve Kurudayıoğlu M. (2010). Türkçedeki kelime türetme özelliğinin ilköğretim öğrencilerinin yazılı anlatımlarına yansıması. *TÜBAR*, (27), 437-455. https://dergipark.org.tr/tr/pub/tubar/issue/16968/177243

Karataş, T. (2001). *Ansiklopedik edebiyat terimleri sözlüğü*. Perşembe Kitapları.

Karatay, H. (2007). Kelime öğretimi. *Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, *27*(1), 141-153. https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/77174

Karatay, H. (2020*). Dil eğitiminin temel kavramları*. Asos Yayınları.

Kavcar, C., Sever, S. ve Oğuzkan, F. (1998). *Türkçe öğretimi (Türkçe ve sınıf öğretmenleri için*). Engin Yayınları.

Kaya, D. (1999*). Anonim halk edebiyatı*. Akçağ Yayınları.

Keklik, S. (2013). Atasözleri sadece gerçek ve mecaz anlamlı mıdır? *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 10*(23), 239-250. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/182905

Kızılaslan, F. (2023). *Türkçe eğitimi açısından Sevinç Çokum'un hikâyelerindeki söz varlığı*. (Tez No. 826081) [Yüksek lisans tezi, Erciyes Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.

Korkmaz, Z. (1992). *Gramer terimleri sözlüğü*. Türk Dil Kurumu Yayınları.

Korkmaz, Z. (2003). *Türkiye Türkçesi grameri (şekil bilgisi).* Türk Dil Kurumu Yayınları.

Korkmaz, Z. (2003). Türk dilinin eski kültür mirasının Anadolu ağızlarındaki devamı. *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten Dergisi, 47*(1999), 158-167. https://dergipark.org.tr/tr/pub/belleten/issue/45111/563748

Korkmaz, Z. (2010). *Gramer terimleri sözlüğü (4. Baskı)*. TDK Yayınları.

Kumaş, Z. (2021*). Süleyman Bulut'un çocuk romanlarında söz varlığı*. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Necmettin Erbakan Üniversitesi.

Kurudayıoğlu, M. (2005). *İlköğretim II. kademe öğrencilerinin kelime hazinesi üzerine bir araştırma.* (Yayımlanmamış doktora tezi]. Gazi Üniversitesi.

Kurudayıoğlu, M. ve Potur, Ö. (2012, 19-22 Aralık). *Temel dil becerilerinin kazandırılması açısında tekerlemeler*. [Bildiri sunumu]. 5. Uluslarası Dünya Dili Türkçe Sempozyumu, Denizli, Türkiye.

Kurudayıoğlu, M. (2018). Kelime hazinesinin zihinsel boyutu. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, *6*(1), 1-16. https://www.anadiliegitimi.com/tr/download/article-file/373920

Lüle Mert, E. (2010). *Etkinliklerle sözcük öğretimi*. Anı Yayınları.

Lüle Mert, E. (2013). İlköğretim Türkçe programı ile Türkçe çalışma kitaplarındaki kazanım ve etkinliklerin sözcük öğretimi açısından değerlendirilmesi. *Dil ve Edebiyat Eğitimi Dergisi*, *2*(5), 13-31. https://arastirmax.com/en/system/files/438/2_31.pdf

Millet, BEN. S.P. (2013). *Öğrenme kelime bilgisi içinde bir diğer dil* (2.). Kamköprü Üniversite Yayınları.

Millî Eğitim Bakanlığı (2024). *Türkçe dersi öğretim programı.* https://mufredat.meb.gov.tr

Nation, I. S. P. (2020). *Learning vocabulary in another language*. Cambridge University Press.

Numanoğlu, Ö. (2021). *Ortaokul Türkçe ders kitaplarındaki sözcük öğretimi ekinliklerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi.* (Tez No. 694910) [Yüksek lisans tezi, Mersin Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.

Usda, A. (2024). *Ortaokul Türkçe Ders kitaplarının Türkçe programı (2019) söz varlığı unsurları ve kazanımları açısından incelenmesi.* (Tez No. 856972) [Yüksek lisans tezi, Bursa Uludağ Üniversitesi]. Yükseköğretim Ulusal Tez Merkezi.

Oğuzkan, F. (1974). *Eğitim terimleri sözlüğü*. Türk Dili Kurumu.

Onan, B. (2016). Söz varlığı terminolojisi üzerine bir analiz çalışması. Millî Eğitim, *45(*210), 11-29. https://dergipark.org.tr/tr/pub/milliegitim/issue/36140/406010

Oxford, R.L. (1990). *Dil öğrenme stratejileri: her öğretmenin bilmesi gerekenler*. Heinle ve Heinle.

Önal, M. (2002). Oyun tekerlemelerinin yapısı ve Türkçenin eğitim öğretimindeki yeri. *Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi,* (9), 133-149. https://tls. tc/lfdgm

Özbaşı, S. (2020). Zeynep Cemali'nin romanlarındaki atasözü ve deyimlerin incelenmesi. *Uluslararası Çocuk Edebiyatı ve Eğitim Araştırmaları Dergisi (Çedar)*, *4*(1), 1-14. https://dergipark.org.tr/tr/pub/chedar/issue/52292/630499

Özbaşı, S. (2021). Dolunay Dedektifleri roman dizisinin Türkçenin söz varlığı açısından çözümlenmesi. *Akademik Dil ve Edebiyat Dergisi*, *5*(4), 2496-2518. https://doi.org/10.34083/akaded.990755

Özbay, M. (2005). *Bir dil becerisi olarak dinleme eğitimi*. Akçağ Yayınları.

Özbay, M., ve Melanlıoğlu, D. (2008). Türkçe eğitiminde kelime hazinesinin önemi. *Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, *5*(1), 30-45. http://efdergi.yyu.edu.tr

Özbay, M. (2009). *Anlama teknikleri:1 okuma eğitimi*. Öncü Kitap.

Özbay, M. (2013). *Türkçe özel öğretim yöntemleri II*. Öncü Basımevi.

Özcan, E. (2024). *Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlere sözcük öğretiminde öğretim teknolojilerinden yararlanma.* (Tez No. 895065) [Yüksek lisans tezi, İstanbul Üniversitesi]. Yükseköğretim Ulusal Tez Merkezi.

Özdemir, S. (2019). *Kuramdan uygulamaya Türkçe ders kitabı incelemeleri*. Anı Yayıncılık.

Pehlivan, A. (2003). Türkçe ders kitaplarında sözcük dağarcığını geliştirme sorunu ve çözüm yolları. *Dil Dergisi*, (122), 84-94. https://search.trdizin.gov.tr/tr/yayin/detay/2811

Püsküllüoğlu, A. (2002). *Öz Türkçe sözlük*. Arkadaş Yayınevi.

Sağlam, M. Y. (2004). *Kaybolan kültür mirasımız*. Ürün Yayınları.

Sarıçam, İ. (2021). *Nazlı Eray'ın çocuk kitaplarında değerler eğitimi ve eserlerin Türkçe söz varlığı açısından incelenmesi.* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Kütahya Dumlupınar Üniversitesi.

Seçen, B. (2023). Yabancı dil olarak Türkçe sözcük öğretiminde wordwall kullanımının etkisi. (Tez No. 835034) [Yüksek lisans tezi, Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.

Semih, M. (1993). *Türk edebiyatında mahlaslar, takma adlar, tapşırmalar ve lakaplar*. Anahtar

Kitaplar Yayınevi.

Sever, S. (2003). *Çocuk ve edebiyat* (1. Baskı). Kök Yayıncılık.

Sever, S. (2008*). Çocuk ve edebiyat*. Tudem.

Sever, S. ve Karagül, S. (2014). Oğuz Tansel'in derleyip yazdığı masal kitaplarında yer alan söz varlığı ögelerinin incelenmesi. *Folklor/Edebiyat, 20*(77),173-188. https://dergipark.org.tr/tr/pub/fe/issue/26053/274412

Sevim, O. ve Söylemez, Y. (2018). *Okuma eğitimi*. Nobel Yayınları.

Seyidov, N. (2004). *Tapmacalar*. Bakü: Şark-Garp Yayınları.

Şahin, H. (2005*). Bursa'da bulunan tıp yazmalarındaki terimler üzerine*. [Bildiri sunumu] II. Bursa Halk Kültürü Sempozyumu Bildirileri, Bursa, Türkiye.

Şahin, L. (2014*). Sait Faik Abasıyanık'ın Mahalle Kahvesi isimli eserindeki hikâyelerin kelime grupları ve Türkçe eğitimi bakımından değerlendirilmesi.* (Tez No. 363170) [Yüksek lisans tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Merkezi.

Şanda, N. (2022). *Özgür Balpınar'ın çocuk edebiyatı yapıtlarının Türkçenin söz varlığı açısından incelenmesi.* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Sinop Üniversitesi.

Şimşek, E. (2022). *Muzaffer İzgü'nün romanlarında Türkiye Türkçesi ağızlarına ilişkin söz varlığı ögeleri.* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Mersin Üniversitesi.

Tağa, T. (2016). Kelime öğretiminde hedef kelimelerin belirlenmesi. *Millî Eğitim Dergisi, 45*(210), 163-177. https://dergipark.org.tr/tr/pub/milliegitim/issue/36140/406018

Tağa, T. ve Öztürk, H. (2019). Kelime öğretiminde ihmal edilen bir konu: ölçme ve değerlendirme. *International Journal of Languages' Education and Teaching*, *7*(2), 172-189. https://dergipark.org.tr/tr/pub/ijlet/issue/82545/1428085

Tekin, H. (1987*). Eğitimde ölçme ve değerlendirme*. MESO.

Tekin, T. (1998*). Orhon Yazıtları: Kül Tigin, Bilge Kağan, Tunyukuk*. Simurg Yayınları.

Tekşan, K. ve Süğümlü, Ü. (2018). Yazma özerkliği ölçeği: geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi, 7*(3), 2591-2607. https://dergipark.org.tr/tr/pub/teke/issue/42447/511206

Templin, S. (1995). R*eliable & valid testing of productive vocabulary: speaking vocabulary test*

(SVT). Long Beach, California https://files. eric. ed.gov/fulltext/ED390269.pdf

Tuna, O. (1986). Türkçenin sayıca eş heceli ikilemelerinde sıralama kuralları ve tabiî bir ünsüz dizisi. *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten, 30-31*(1982-1983), 163-228. https://dergipark.org.tr/tr/pub/belleten/issue/43333/5266

Turhan, H. (2010*). 8. sınıf Türkçe ders kitaplarındaki metinlerin söz varlığı açısından incelenmesi*. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. https://bit.ly/3xDty07

Türk Dil Kurumu (1996). *Bölge ağızlarında atasözleri ve deyimler (1. ve 2. cilt)*. Türk Dil Kurumu Yayınları.

Türkyılmaz, D. (2009). Ortak sır kalıplarımız: Türk dünyası bilmeceleri üzerine. *Millî Folklor Dergisi*, *11*(81), 40-53. https://www.acarindex.com/pdfs/110200

Uğur, F. (2014). *Türkçe öğretmenlerinin kelime öğretim yöntem ve tekniklerini kullanma düzeyleri üzerine bir araştırma(Afyonkarahisar İli Örneği.* [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi]. Afyon Kocatepe Üniversitesi.

Usda, A. (2024*). Ortaokul Türkçe ders kitaplarının Türkçe programı (2019) söz varlığı unsurları ve kazanımları açısından incelenmesi.* (Tez No 856972) [Yüksek lisans tezi, Bursa Uludağ Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.

Uzun, N. E. (2004*). Dilbilgisinin temel kavramları*. Türk Dilleri Araştırmaları Dizisi

Uzuner Yurt, S. (2016). *Aytül Akal`ın gökyüzünde balonlar adlı öykü kitabının söz varlığı*. Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, *18*(1), 425-444. https://dergipark.org.tr/tr/pub/erziefd/issue/24415/258769

Ülper, H. (2023*). Sözcük ve öğretimi*. Pegem.

Ülper H. ve Karagül S. (2012, Aralık). *Sözcük öğretimi yaklaşımları açısından Türkçe ders kitaplarının değerlendirilmesi.* [Konferans sunumu]. 4. Uluslararası Türkçenin Eğitimi-Öğretimi Kurultayı, Sakarya, Türkiye

Sever, S. (2008*). Çocuk ve edebiyat (4. Baskı)*. Tudem.

Sever, S. (2012). *Çocuk ve edebiyat. (6.Baskı)*. Tudem.

Üçok, N. (2004). *Genel dilbilim*. Multilingual Yayınları.

Vardar, B., Güz, N., Öztokat, E., Senemoğlu, O., ve Sözer, E. (1980). *Dilbilim ve dilbilgisi*

terimleri sözlüğü. Türk Dil Kurumu Yayınları.

Vollmer, E. (2023). *TherapyWorks- expressive vs. receptive language*. bit.ly/3xv44SD

Yalçın, A. (1997). *Türkçe öğretim yöntemlerine yeni bir yaklaşım*. Akçağ Yayınları.

Yalçın, S. K. (2005). *İlköğretim 1. ve 5. sınıf Türkçe ders kitaplarındaki söz varlığı unsurlarının eğitsel açıdan değerlendirilmesi.* (Tez No. 160482) [Yüksek lisans tezi, Fırat Üniversitesi]. Yükseköğretim Ulusal Tez Merkezi.

Yalçın, R. (2022). *Abbas Cılga'nın çocuk kitaplarının çocuk edebiyatının temel ögeleri bakımından incelenmesi.* (Tez No. 741823) [Yüksek lisans tezi, Çankırı Karatekin Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.

Yaman, E. (2022, Şubat). Yeni kuşağın dilinde asalak ses ve sözcükler. *Türk Dili Dil ve Edebiyat Dergisi, 121*(842), 58-63. https://bit.ly/4beBORW

Yardımcı, C. (2024). *Gazneli Mahmut: bu da geçer ya hu*. Google/Cüneyt Yardımcı Blog: https://cuneytyardimci.com/gazneli-mahmut-ve-bu-da-gecer-ya-hu/

Yavuzkılıç, S. (2019). *Gülten Dayıoğlu'nun "Ölümsüz Ece" adlı romanının söz varlığı incelemesi ve Türkçe öğretimine katkısı*. (Tez No. 622971) [Yüksek lisans tezi, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Merkezi.

Yıldırım G. (2020). Kelime öğrenme sürecini etkileyen faktörlerin değerlendirilmesi. *Uluslararası Dil, Eğitim ve Sosyal Bilimlerde Güncel Yaklaşımlar Dergisi*, *2*(1), 215-231. https://doi.org/10.35452/caless.2020.12

Yıldız, C. ve Okur, A. (2010). İlköğretim okullarındaki okuma etkinliklerinde göz ardı edilen bir konu: sözcük öğretimi, *TÜBA*, 27, 753-754. https://dergipark.org.tr/tr/pub/tubar/issue/16968/177259

Yılmaz, F. ve Ertürk Şenden, Y. (2014). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kalıp sözlerin etkinliklerle öğretimi. *Asya Öğretim Dergisi-Asian Journal of Instruction (E-AJI) (2(1(ÖZEL)))*, 53-63. https://dergipark. org.tr/en/pub/aji/issue/1538/18848

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2008). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri (6. Baskı)*. Seçkin Yayıncılık.

Yolcu, M. (2012). Manilerde doldurma dize problemi ve dizeler arasındaki anlamsal bağı sağlayan unsurları sınıflandırma denemesi. *Turkish Studies- International Periodical For*

The Languages,Literature and History of Turkısh or Turkıc, *3*(7), 2779-2793. doi:https://doi.org/10,7827/TurkishStudies.3492

Zorfas, J. (2014). *Kelime analizi ile kelime bilgisi gelişimi*. https://www.readrockets.org/article/word-analiz-expand-vocabulary-development. Erişim Tarihi: 02.02.2024

Zülfikar, H. (1991). *Terim sorunları ve terim yapma yolları*. Türk Dil Kurumu Yayınları.

URL-1: https://www.tuba.gov.tr/ Erişim Tarihi: 10.03.2024

URL-2: https://tdk.gov.tr/ Erişim Tarihi: 07.06.2024

URL-3: Vikipedi Özgür Ansiklopedi: bit. ly/3WYQmlo Erişim Tarihi: 20.01.2024

URL-4: https://en.wikipedia.org/wiki/This_too_shall_pass url Erişim Tarihi: 15.04.2024

URL-5: https://dailystoic.com/this-too-shall-pass url-5 Erişim Tarihi: 18.05.2024

URL-6: Abbas Cılga. https://www.biyografya.com/biyografi/225 Erişim Tarihi: 11.11.2024

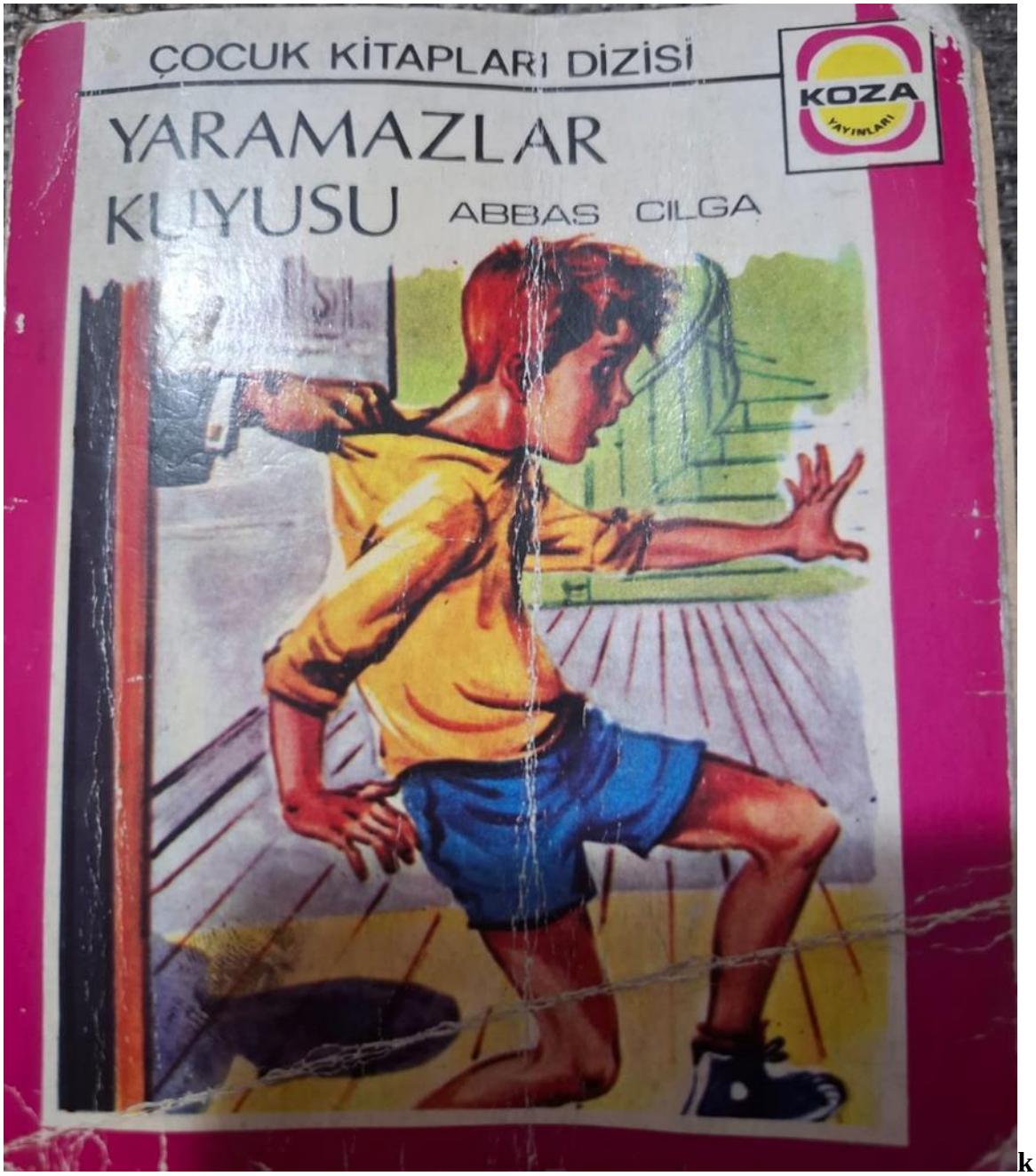
URL-7: Abbas Cılga-Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü.teis.yesevi.edu.tr

Erişim Tarihi: 11.11.2024

URL-8: https://www.nisanyansozluk.com/ Erişim Tarihi: 10.01.2024

EKLER

Çocuk Kitaplarına Ait Görseller

k

ABBAS CILGA

GÜLÜMSEYEN SOKAK

ENGİN
YAYINCILIK

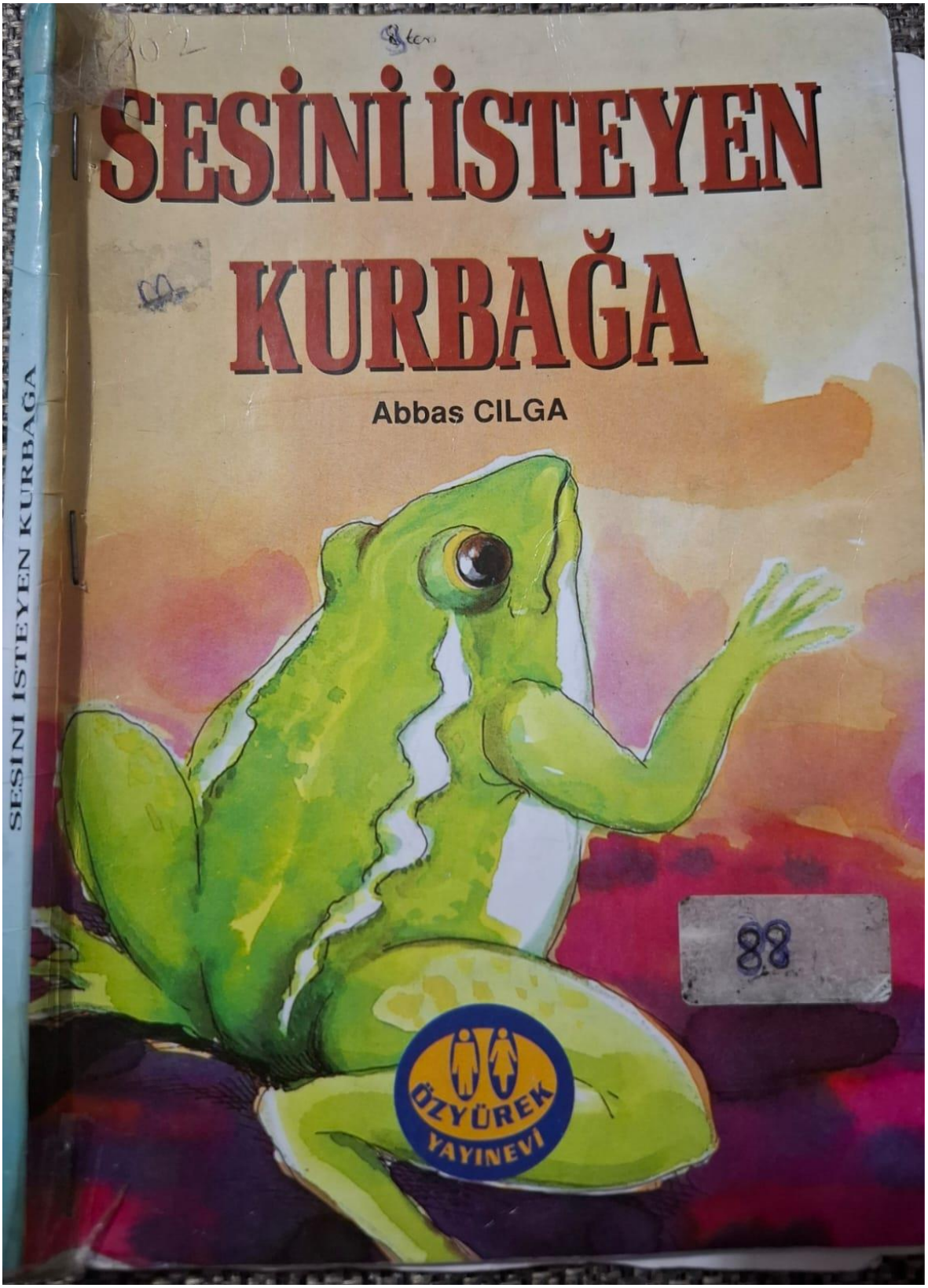

ABBAS CILGA
DEDEMİN
ÖYKÜLERİ
KÜLTÜR BAKANLIĞI

KİM SEVMEZ UĞURBÖCEKLERİNİ?

man

Abbas Ulga

SESİNİ İSTEYEN KURBAĞA
Abbas CILGA
ÖZYÜREK YAYINEVİ
88

KİTAP BAHÇESİ

Çiftlikteki Yabancı

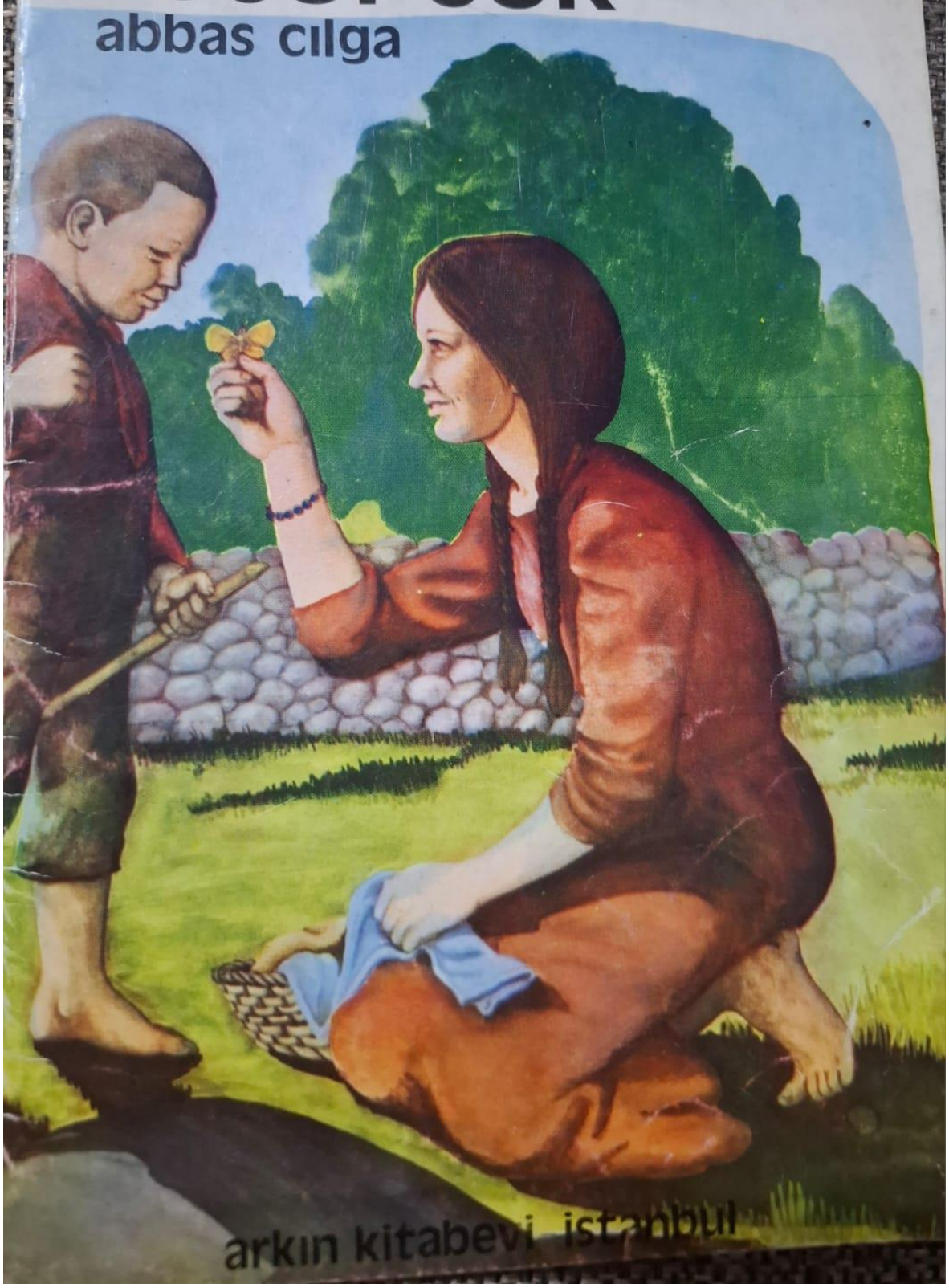
Abbas Cılga
Resimleyen: Mustafa Delioğlu

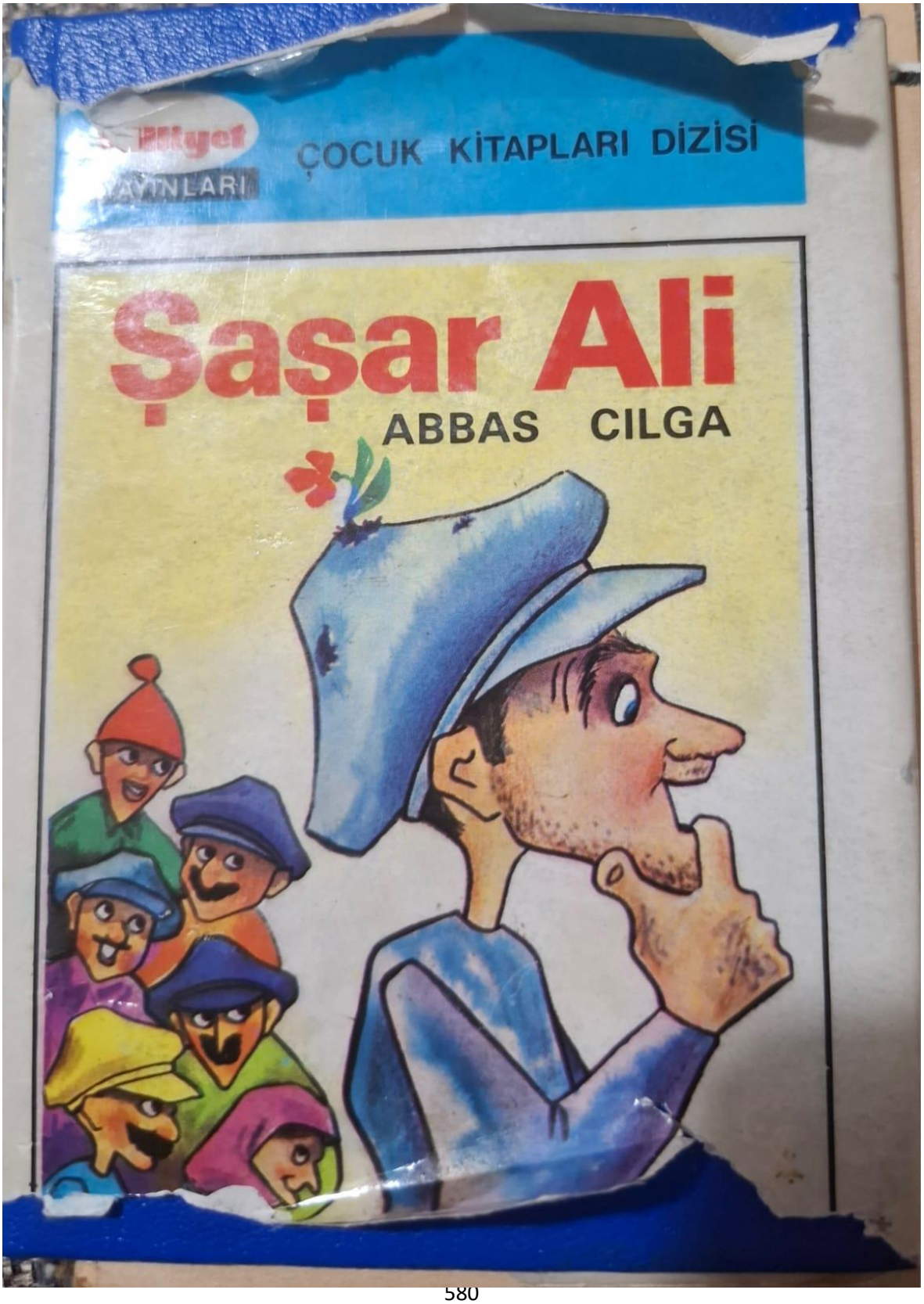
Morpa

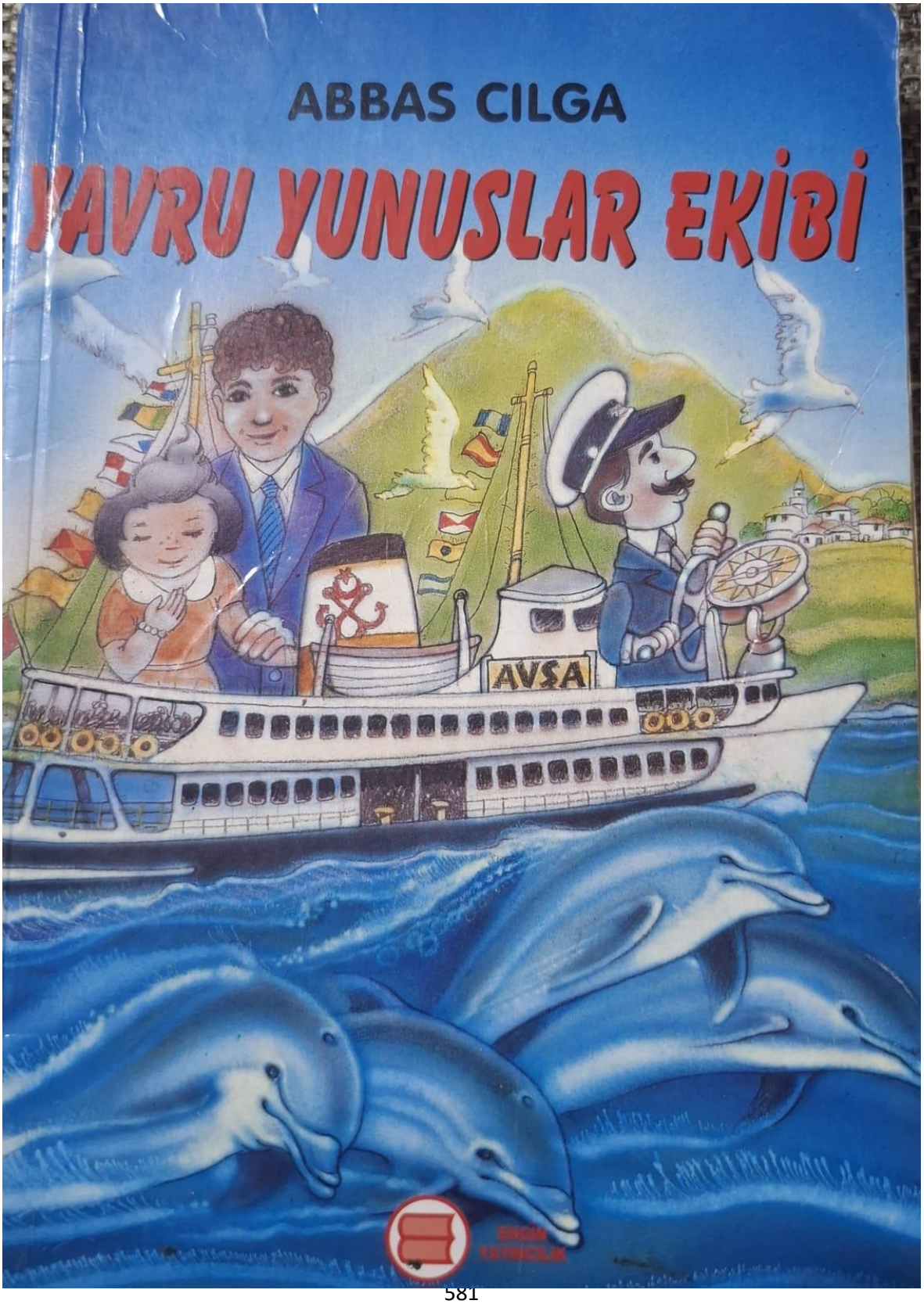
YUSUFCUK

abbas cılga

arkın kitabevi istanbul

Hilyet
YAYINLARI
ÇOCUK KİTAPLARI DİZİSİ
Şaşar Ali
ABBAS CILGA

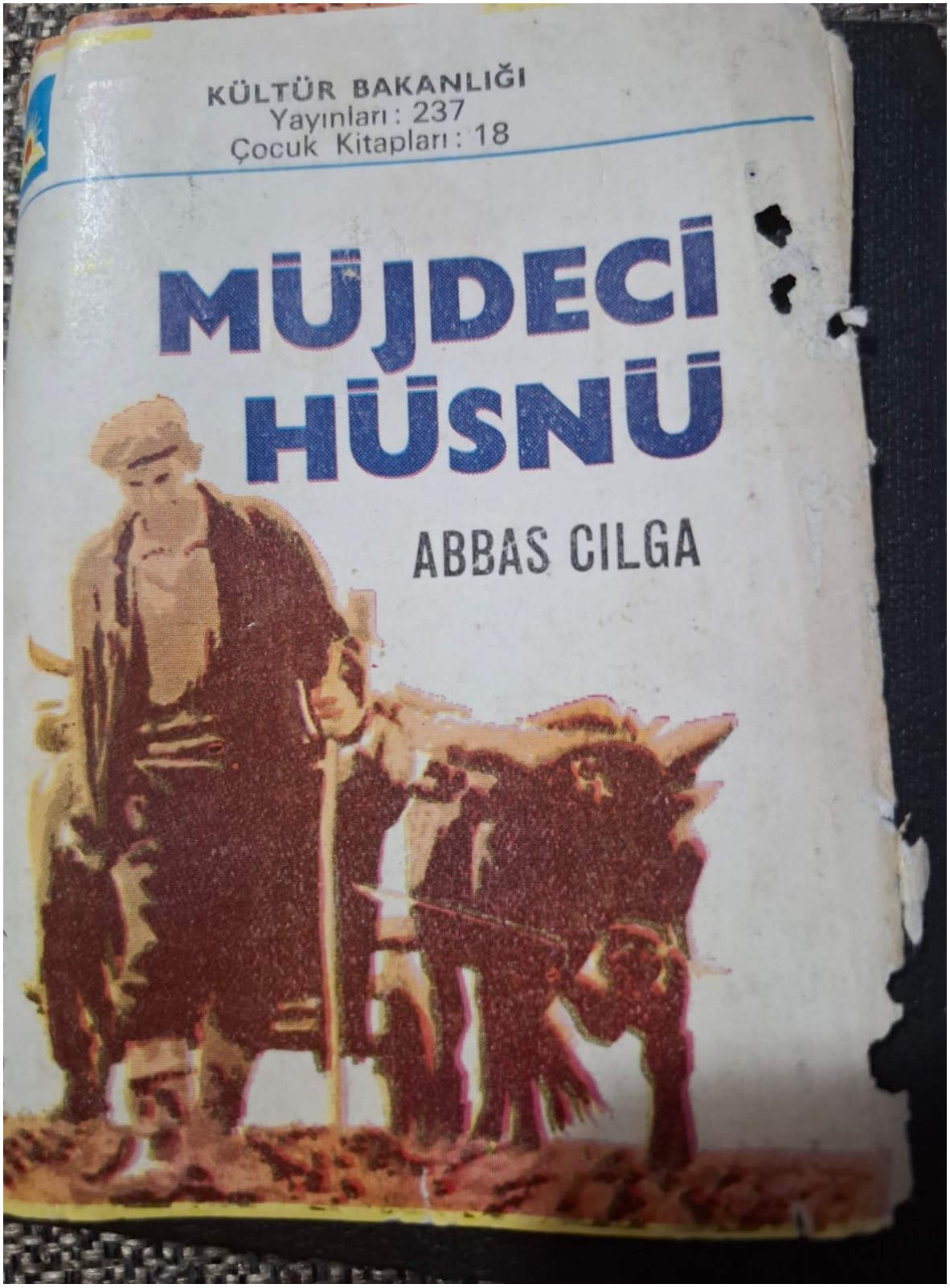

ABBAS CILGA
YAVRU YUNUSLAR EKİBİ
AVŞA

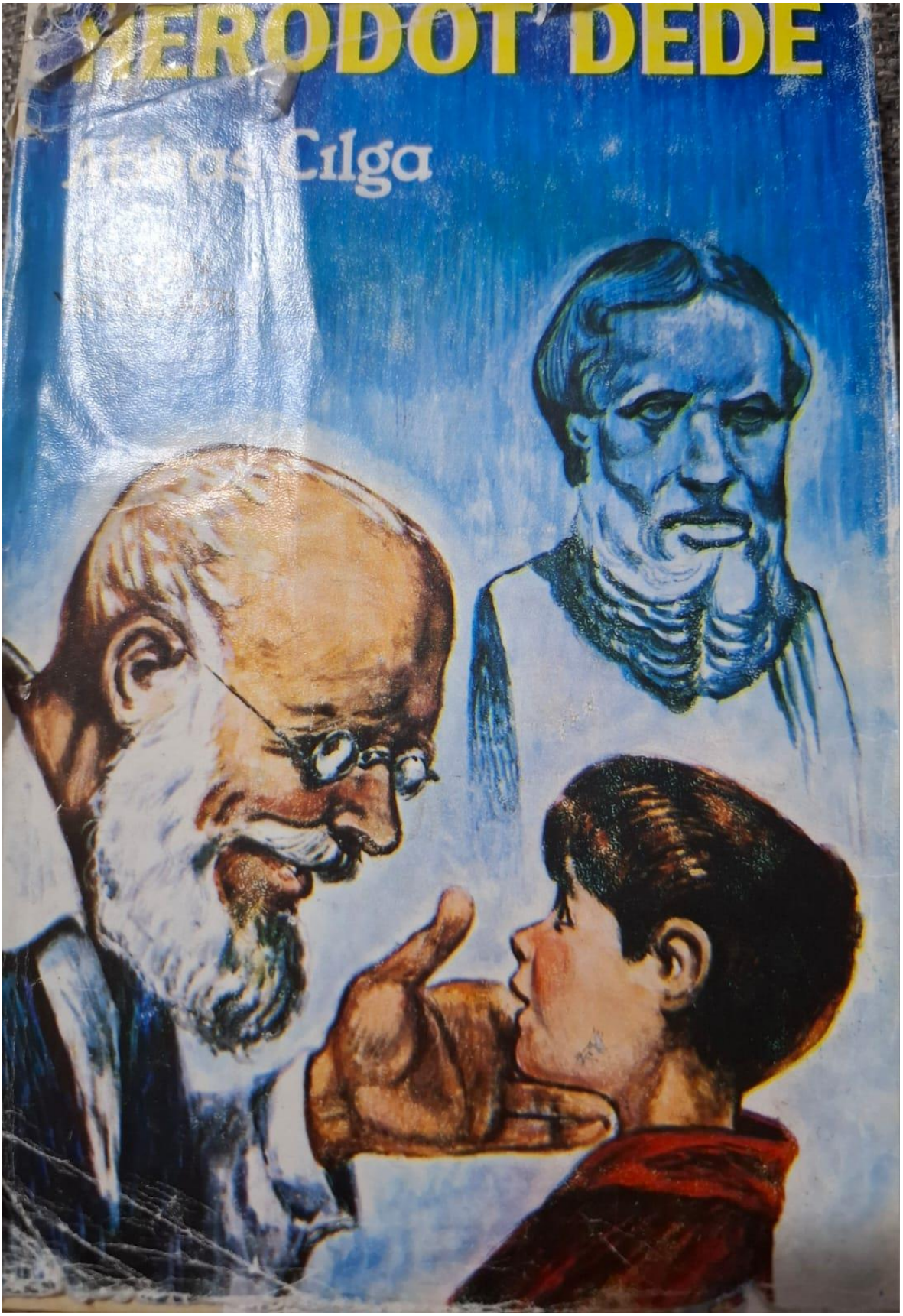
Abbas Cılga

ATMACALAR AĞLADI

ABBAS CILGA
DOKUNDUĞUM ALTIN OLSUN
ÇAĞDAŞ ÇOCUK KİTAPLARI
ÖZYÜREK

KÜLTÜR BAKANLIĞI
Yayınları : 237
Çocuk Kitapları : 18
MÜJDECİ HÜSNÜ
ABBAS CILGA

HERODOT' DEDE

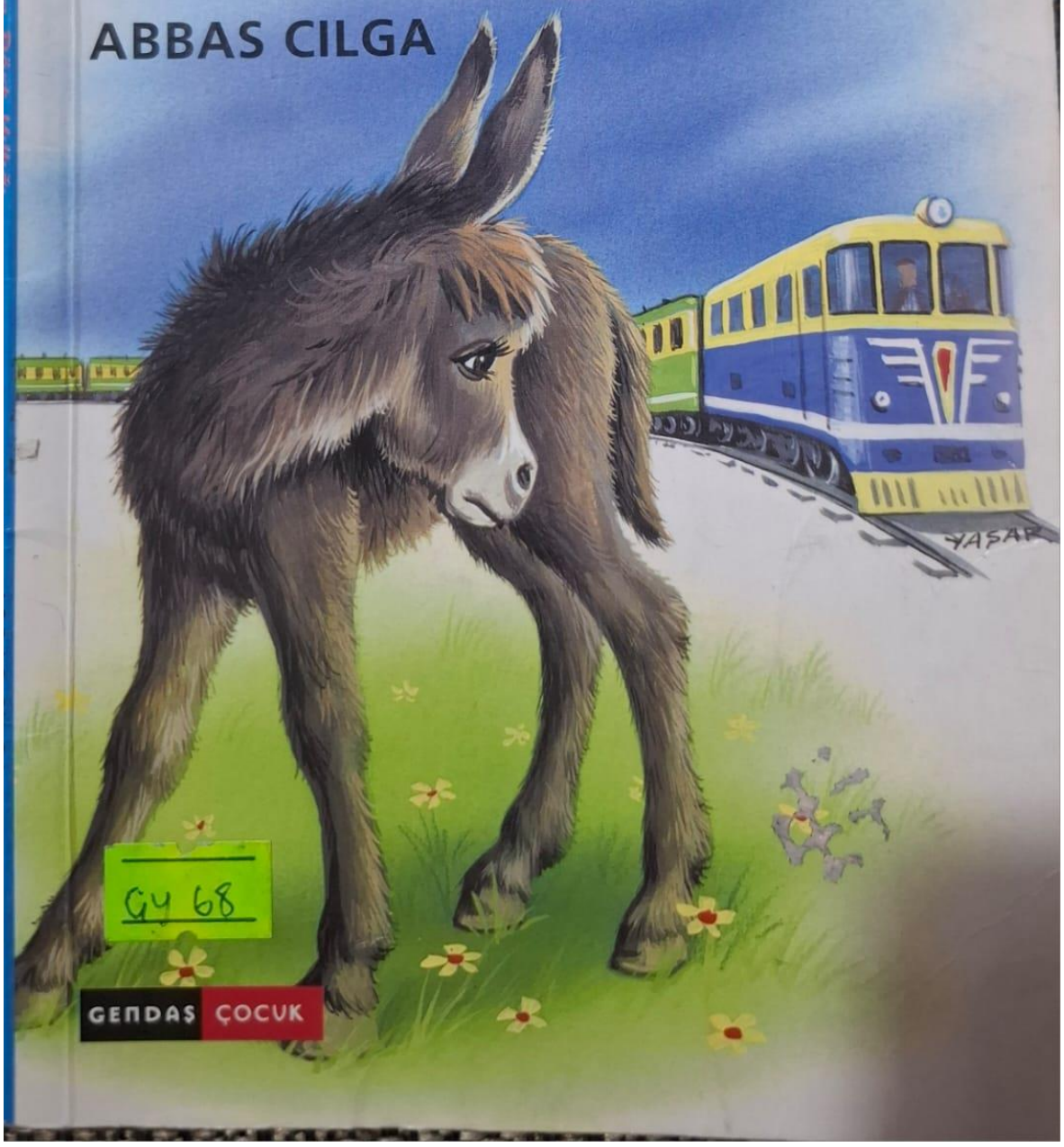
masa üstündeki kavga

abbas cılga

Sıpanın Dört Yıllığı

ABBAS CILGA

GY 68

GENDAŞ ÇOCUK

AKSARAY ÜNİVERSİTESİ TEZ DEĞERLENDİRME FORMU		
Öğrencinin Adı Soyadı:		**EVET**
	Kapak	
1	Tez Başlığı tutanaktaki başlıkla aynı mı?	
2	Kapaktaki ay ve yıl savunmaya girilen tarihle tutarlı mı?	
3	Kapak format kılavuzdaki kapak formatına uygun mu?	
4	Kapakta yazılan tüm yazılar doğru olarak verilmiş mi?	
	İçindekiler	
5	Sayfa numaraları tam verilmiş mi?	
6	Şekil, Çizelge vb. listeleri verilmiş mi? Sıralaması doğru mu?	
7	Özet, Abstract, Giriş, Sonuçlar vb. bölümler var mı?	
8	Yazım hataları kontrolü yapıldı mı?	
	Giriş	
9	Hazırlanan tezin önemini anlatıyor mu?	
10	İkinci ve Üçüncü dereceden başlık içermemeli kuralına uyuldu mu?	
	Özet/Abstract	
11	Kılavuza uygun mu?	
12	Ay ve yıl savunmaya girilen tarihle tutarlı mı?	
13	Özet; tek sayfa, tek aralık, tek paragraf kuralına uygun olarak yazıldı mı?	
14	Bilim kodu, sayfa adedi, anahtar kelimeler ve tez danışmanı yazıldımı?	
	Kaynakça	
15	Kaynakların tamamına metin içinde atıf yapıldı mı?	
16	Kaynak formatı kılavuzdaki kaynak formatına uygun olarak hazırlanmış mı?	
17	Atıf formatı kılavuzdaki atıf formatına uygun mu?	
	Atıf Yöntemi APA 7 □ CMS □ İSNAD □	
	Genel Değerlendirme	
18	Etik Beyan açıklaması okundu, uyuldu ve imzalandı mı?	
19	Kabul/Onay sayfası kılavuzdaki formata uygun olarak düzenlenmiş mi?	
20	Kabul /Onay sayfasında belirtilen oy birliği/oy çokluğu seçeneklerinden uygun olanı savunmayla tutarlı olacak şekilde belirlenmiş mi?	
21	Sayfa kenar boşlukları ve sayfa numaraları kılavuzdaki formatına uygunmu?	
22	Paragraf boşlukları ve metin satır aralığı kılavuza uygun olacak şekilde düzenlenmişmi?	
23	Başlık yazımları kılavuzdaki başlık formatlarına uygun mu?	
24	Yazı tipi ve boyutu kılavuzdaki yazı tipi ve boyutu formatına uygunmu?	
25	Şekil, Çizelge vb. açıklama ve numaralandırmaları kılavuzdaki formata uygun olarak yazılmış mı?	

Doç. Dr. Tuncay TÜRKBEN